

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om allmänt stöd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om allmänt stöd. I propositionen föreslås också ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om ordnande av arbetskraftsservice och lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner samt 30 andra lagar.

Enligt förslaget ska det på grundval av arbetslöshet betalas allmänt stöd, med vilket avses stöd som under arbetslöshetstiden tryggar arbetslösa arbetssökandes grundläggande försörjning.

Lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreslås bli ändrad så att bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd upphävs. I lagen om utkomstskydd för arbetslösa görs dessutom ändringar till följd av ändringarna i definitionen av arbetslöshetsförmåner och arbetslöshetsdagpenning samt vissa andra ändringar.

I lagen om ordnande av arbetskraftsservice föreslås bestämmelser om samtal om jobbsökning som ordnas för mottagare av allmänt stöd. Dessutom föreslås i lagen ändringar till följd av stiftandet av lagen om allmänt stöd och ändringen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Propositionen hänför sig till målet i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering om genomförandet av en reform av grundskyddet som ska göra det mer lönsamt att arbeta, göra den sociala tryggheten smidigare och förenkla förmånerna med beaktande av rekommendationerna och utredningarna i mellanrapporten från kommittén för social trygghet. Syftet med reformen är att få till stånd ett allmänt stöd som omfattar en grunddel för levnadskostnader, en boendedel för boendet och en behovsprövad del som ett sistahandsskydd. Avsikten är att man ska övergå till en enda grundskyddsförmån stegvis genom att kombinera bestämningsgrunderna för de olika stöden.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 maj 2026.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	8
1 Bakgrund och beredning.....	8
1.1 Bakgrund.....	8
1.1.1 Regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering	8
1.1.2 Mellanrapporten av parlamentariska kommittén för social trygghet.....	9
1.2 Beredning.....	10
2 Nuläge och bedömning av nuläget	10
2.1 Rätt till arbetslöshetsförmån	10
2.2 Serviceprocessen och sysselsättningsfrämjande service för en arbetssökande	17
2.3 De allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att få en arbetslöshetsförmån	19
2.4 Skyldigheterna för en förmånstagare och förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda	19
2.5 Finansieringen av arbetslöshetsförmåner	21
2.6 Verkställighetssystemet för utkomstskydd för arbetslösa	22
2.7 Procedurregleringen kring de förmåner som Folkpensionsanstalten verkställer.....	23
2.8 Den allmänna lagstiftningen kring behandlingen av personuppgifter och informationshanteringen	24
2.8.1 EU:s allmänna dataskyddsförordning.....	24
2.8.2 Dataskyddslagen	28
2.8.3 Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet	29
2.8.4 Lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen.....	31
2.9 Bedömning av nuläget	33
2.9.1 Grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd	33
2.9.2 Arbetskraftsmyndighetens kundmöten	36
2.9.3 Påföljderna inom utkomstskyddet för arbetslösa.....	36
3 Målsättning	36
4 Förslagen och deras konsekvenser	37
4.1 De viktigaste förslagen	37
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	38
4.2.1 Att observera i konsekvensbedömningen	38
4.2.2 Ekonomiska konsekvenser.....	38
4.2.2.1 Konsekvenser för de privata hushållens ställning	38
4.2.2.2 Konsekvenser för den offentliga ekonomin.....	45
4.2.2.3 Konsekvenser för sysselsättningen	48
4.2.3 Andra konsekvenser för människor och samhälle	49
4.2.3.1 Konsekvenser för det sociala trygghetssystemet, ansökan om stöd och utträttandet av ärenden.....	49
4.2.3.2 De grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna.....	50
4.2.3.3 Konsekvensen av behovsprövningen i fråga om allmänt stöd och det partiella allmänna stödet för erhållandet av stöd	56
4.2.3.4 Likabehandling och jämställdhet mellan könen	56
4.2.3.5 Konsekvenser för personer med funktionsnedsättning.....	58

4.2.3.6	Konsekvenser för barn och unga	58
4.2.3.7	Konsekvenser för landskapet Åland	60
4.2.4	Konsekvenser för de verkställande aktörerna	61
4.2.4.1	Konsekvenser för Folkpensionsanstalten	61
4.2.4.2	Konsekvenser för Arbetskraftsmyndigheterna och UF-centret	63
4.2.4.3	Konsekvenser för övriga aktörer	66
4.2.5	Konsekvenser för besvärinstansernas verksamhet	68
4.2.6	Andra konsekvenser	68
4.2.6.1	Konsekvenser för arbetsgivarna	68
4.2.6.2	Det allmänna stödet i tillämpningsområdet för EU-förordning 883/2004	68
4.2.6.3	Bedömning av ändringarna i informationshanteringen	70
5	Alternativa handlingsvägar	70
5.1	Handlingsalternativen och deras konsekvenser	70
5.2	Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet	71
6	Remissvar	73
6.1	Allmänt	73
6.2	Utlåtandena om förslaget till lagen om allmänt stöd	73
6.3	Utlåtandena om de samtal om jobbsökning som ska ordnas för en mottagare av allmänt stöd	78
6.4	Utlåtanden om de andra lagförslagen	80
6.5	De övriga remissvaren	81
6.6	Den helhet som bildas av olika regeringspropositioner	83
6.7	Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen	83
6.8	Fortsatt beredning	83
7	Specialmotivering	84
7.1	Lagen om allmänt stöd	84
7.2	Lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	113
7.3	Lagen om ändring av lagen om ordnande av Arbetskraftsservice	120
7.4	Lagen om ändring av lagen om finansiering av Arbetslöshetsförmåner	125
7.5	Lagen om ändring av 25 och 26 § i lagen om Arbetslöshetskassor	127
7.6	Lagen om ändring av 12 § 2 mom. och 15 § i lagen om allmänt bostadsbidrag	127
7.7	Lagen om ändring av 1 § i lagen om indexjustering åren 2024–2027 av vissa förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex	128
7.8	Lagen om ändring av lagen om sjukförsäkringslagen	128
7.9	Lagen om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	128
7.10	Lagen om ändring av 19 § i lagen om Garantipension	129
7.11	Lagen om ändring av folkpensionslagen	129
7.12	Lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare	130
7.13	Lagen om ändring av lagen om pension för företagare	130
7.14	Lagen om ändring av 32 och 46 § i lagen om pension för lantbruksföretagare	131
7.15	Lagen om ändring av lagen om Sjömanspensioner	131
7.16	Lagen om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn	131
7.17	Lagen om ändring av 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar	132

7.18 Lagen om ändring av 97 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.....	132
7.19 Lagen om ändring av 7 § i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall.....	132
7.20 Lagen om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	132
7.21 Lagen om ändring av 4 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare	133
7.22 Lagen om ändring av 7 § i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen	133
7.23 Lagen om ändring av lagen om främjande av integration	134
7.24 Lagen om ändring av 13 § i lagen om livskraftscentralerna och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret.....	134
7.25 Lagen om ändring av 12 kap. 3 § i arbetsavtalslagen.....	134
7.26 Lagen om ändring av 12 kap. 3 § i lagen om sjöarbetsavtal.....	135
7.27 Lagen om ändring av 45 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden	135
7.28 Lagen om ändring av 2 och 31 a § i lagen om statsandel för kommunal basservice	136
7.29 Lagen om ändring av 93 § i inkomstskattelagen	136
7.30 Lagen om ändring av 60 § i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan	137
7.31 Lagen om ändring av 6 § i lagen om studiestöd	137
7.32 Lagen om ändring av 20 och 21 § i lagen om nationella studie- och examensregister	137
7.33 Lag om ändring av 4 kap. 51 a § i utskökningsbalken	138
7.34 Lagen om ändring av 6 § i lagen om rättegång i försäkringsdomstolen.....	138
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	138
9 Ikraftträdande	139
9.1 Lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	139
9.2 Lagen om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice.....	140
9.3 Lagen om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	140
9.4 Lagen om ändring av 12 § och 15 § i lagen om allmänt bostadsbidrag	140
9.5 Lagen om ändring av sjukförsäkringslagen.....	140
9.6 Lagen om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.....	141
9.7 Lagen om ändring av 19 § i lagen om garantipension.....	141
9.8 Lagen om ändring av folkpensionslagen	141
9.9 Lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare	142
9.10 Lagen om ändring av lagen om pension för företagare	143
9.11 Lagen om ändring av 32 och 46 § i lagen om pension för lantbruksföretagare	143
9.12 Lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner.....	143
9.13 Lagen om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn.....	143
9.14 Lagen om ändring av 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar	144
9.15 Lagen om ändring av 6 § i lagen om rättegång i försäkringsdomstolen.....	144
10 Verkställighet och uppföljning	144

11 Förhållande till andra propositioner	145
11.1 Samband med andra propositioner	148
11.2 Förhållande till budgetpropositionen	149
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	150
12.1 Jämlikhet	150
12.2 Skyddet för privatlivet	152
12.3 Egendomsskyddet	155
12.4 Det allmänna stödet och rätten till grundläggande försörjning	155
12.5 Stöd för dem som ansvarar för omsorgen om barn	157
12.6 Indragning av rätten till allmänt stöd för viss tid och tills vidare	158
12.7 Internationella konventioner som binder Finland	159
12.8 Näringsfrihet och rätt till arbete	161
12.9 Rättsskyddet och garantier för god förvaltning	161
12.10 Bestämmelser på lägre nivå än lag	163
12.11 Kommunal självstyrelse	164
LAGFÖRSLAG	167
1. Lag om allmänt stöd	167
2. Lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	186
3. Lag om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice	198
4. Lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	202
5. Lag om ändring av 25 och 26 § i lagen om arbetslöshetskassor	206
6. Lag om ändring av 12 och 15 § i lagen om allmänt bostadsbidrag	207
7. Lag om ändring av 1 § i lagen om indexjustering åren 2024–2027 av vissa förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex	208
8. Lag om ändring av sjukförsäkringslagen	209
9. Lag om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	211
10. Lag om ändring av 19 § i lagen om garantipension	213
11. Lag om ändring av folkpensionslagen	214
12. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	216
13. Lag om ändring av lagen om pension för företagare	218
14. Lag om ändring av 32 och 46 § i lagen om pension för lantbruksföretagare	220
15. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	221
16. Lag om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn	223
17. Lag om ändring av 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar	225
18. Lag om ändring av 97 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	226
19. Lag om ändring av 7 § i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall	227
20. Lag om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	228
21. Lag om ändring av 4 § i lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare	231
22. Lag om ändring av 7 § i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen	232
23. Lag om ändring av lagen om främjande av integration	233

24. Lag om ändring av 13 § i lagen om livskraftscentralerna och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret.....	235
25. Lag om ändring av 12 kap. 3 § i arbetsavtalslagen.....	236
26. Lag om ändring av 12 kap. 3 § i lagen om sjöarbetsavtal	238
27. Lag om ändring av 45 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden	239
28. Lag om ändring av 2 och 31 a § i lagen om statsandel för kommunal basservice ...	240
29. Lag om ändring av 93 § i inkomstskattelagen	241
30. Lag om ändring av 60 § i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan	242
31. Lag om ändring av 6 § i lagen om studiestöd	243
32. Lag om ändring av 20 och 21 § i lagen om nationella studie- och examensregister	244
33. Lag om ändring av 4 kap. 51 a § i utskökningsbalken	245
34. Lag om ändring av 6 § i lagen om rättegång i försäkringsdomstolen	246
BILAGOR	247
PARALLELLTEXTER.....	247
2. Lg om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	247
3. Lag om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice.....	270
4. Lag om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner	277
5. Lag om ändring av 25 och 26 § i lagen om arbetslöshetskassor	283
6. Lag om ändring av 12 och 15 § i lagen om allmänt bostadsbidrag	285
7. Lag om ändring av 1 § i lagen om indexjustering åren 2024–2027 av vissa förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex.....	286
8. Lag om ändring av sjukförsäkringslagen.....	287
9. Lag om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.....	290
10. Lag om ändring av 19 § i lagen om garantipension.....	292
11. Lag om ändring av folkpensionslagen.....	293
12. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare.....	296
13. Lag om ändring av lagen om pension för företagare	298
14. Lag om ändring av 32 och 46 § i lagen om pension för lantbruksföretagare	300
15. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner.....	302
16. Lag om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn.....	304
17. Lag om ändring av 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar ..	307
18. Lag om ändring av 97 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	308
19. Lag om ändring av 7 § i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall.....	309
20. Lag om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	310
21. Lag om ändring av 4 § i lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare	315
22. Lag om ändring av 7 § i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen	316
23. Lag om ändring av lagen om främjande av integration.....	317
24. Lag om ändring av 13 § i lagen om livskraftscentralerna och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret.....	320

25. Lag om ändring av 12 kap. 3 § i arbetsavtalslagen.....	321
26. Lag om ändring av 12 kap. 3 § i lagen om sjöarbetsavtal	323
27. Lag om ändring av 45 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden	325
28. Lag om ändring av 2 och 31 a § i lagen om statsandel för kommunal basservice ...	327
29. Lag om ändring av 93 § i inkomstskattelagen	329
30. Lag om ändring av 60 § i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan	330
31. Lag om ändring av 6 § i lagen om studiestöd	332
32. Lag om ändring av 20 och 21 § i lagen om nationella studie- och examensregister	333
33. Lag om ändring av 4 kap. 51 a § i utsökningsbalken	335
34. Lag om ändring av 6 § i lagen om rättegång i försäkringsdomstolen	336
FÖRORDNINGSUTKAST	337
Statsrådets förordning om allmänt stöd	337
Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställande av arbetslöshetsförmån	340
Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om verkställigheten av lagen om utkomstskydd för arbetslösa	341
Arbets- och näringsministeriets förordning om ändring av 3 § i arbets- och näringsministeriets förordning om givande av arbetskraftspolitiskt utlåtande och om uppgifter som ska antecknas i utlåtandet	343

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

1.1.1 Regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering

Social trygghet som uppmuntrar till arbete

Enligt punkt 4.3 Social trygghet som uppmuntrar till arbete i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering ska individens och det allmännas rättigheter och skyldigheter vara i balans. Individen har rätt till stöd från samhället i en situation där han eller hon inte kan försörja sig själv och sina närstående. Samtidigt är varje arbetsför person och person i arbetsför ålder skyldig att delta på arbetsmarknaden och göra vad han eller hon kan för att förbättra sin arbetsförmåga och ställning på arbetsmarknaden. Regeringen reformerar den sociala tryggheten så att systemet är enklare och i högre grad uppmuntrar till arbete.

Reform av den sociala tryggheten med hjälp av en modell med allmänt stöd

Enligt regeringsprogrammet genomför regeringen en reform av grundskyddet som förbättrar arbetets lönsamhet, gör den sociala tryggheten smidigare och förenklar förmånerna med beaktande av rekommendationer och utredningar i mellanrapporten av kommittén för social trygghet. Syftet med reformen är att få till stånd ett allmänt stöd som omfattar en grunddel för levnadskostnader, en boendedel för boendet och en behovsprövad del som ett sistahandsskydd. Det planerade allmänna stödet minskar så linjärt som möjligt när förvärvsinkomsterna stiger, varvid det blir lättare att förutse den inkomst som blir kvar av arbetet och det lönar sig att arbeta bättre än för närvarande.

Villkoren och grunderna för beviljande av grundskyddsförmån är olika beroende på livssituation. Den som erhåller förmånen är förpliktad att delta i jobbsökning, ta emot erbjudna tjänster eller uppfylla andra särskilt nämnda förpliktelser, såsom att delta i utbildning eller rehabilitering.

Övergången till en enda grundskyddsförmån sker stegvis genom att grunderna för bestämmande av stöden slås samman, med beaktande av nuläget inom statsfinanserna. Förenhetligandet av förmånerna inleds genom att det före halvtidsöverläggningen skapas en modell med en enda ansökan för kunderna. På basis av uppgifterna i ansökan avgör FPA vilka förmåner som kunden har rätt att få och lägger fram ett förmånsförslag som lämpar sig för livssituationen.

Miniminivån på arbetsmarknadsstödet, grunddagpenningen, sjukdagpenningen, FPA:s rehabiliteringspenning och föräldradagpenningarna förenhetligas och barnförhöjningarna, förhöjningsdelarna och de skyddade beloppen slopas. I samband med utvecklandet av modellen för det allmänna stödet fästs särskild uppmärksamhet vid tryggandet av en tillräcklig försörjning och tillräckliga tjänster för dem som de facto är arbetsoförmögna till exempel på grund av sjukdom.

Enligt regeringsprogrammet reformeras arbetsmarknadsstödet av den nuvarande formen. En omfattande inledande kartläggning ska tryggas för personer som blivit arbetslösa, varefter de ska tillhandahållas individuella och sysselsättningsfrämjande tjänster förenade med skyldigheter. I synnerhet unga personer under 30 år ska snabbt hänvisas till

sysselsättningstjänster. Samtidigt ser man till att tjänsterna är tillräckliga och bemötandet personligt.

De orsaksbaserade villkoren för arbetsmarknadsstöd ska utvecklas så att de bättre identifierar långtidsarbetslöshet som en särskild livssituation och en risk för utslagning. Syftet är att förmånen ska kunna förenas med tjänster som främjar delaktighet och social integration, som en väg till sysselsättningsfrämjande tjänster med samma rättigheter och skyldigheter som för alla andra. Förmånen ska utgå från en skyldighet att delta i tjänster som gäller aktiv jobbsökning, utbildning, integration eller rehabilitering och andra tjänster som främjar delaktighet och social integration.

1.1.2 Mellanrapporten av parlamentariska kommittén för social trygghet

Parlamentariska kommittén för social trygghet ger i avsnitt 6 Framtidens sociala trygghet i sitt mellanbetänkande ett förslag om förenhetligande och sammanslagning av grundskyddsförmånerna för följande regering¹.

Kommittén för social trygghet understöder att man som följande steg i reformen av den sociala tryggheten utreder en enda grundskyddsförmån. Den enda grundskyddsförmånen skulle vara en orsaksbaserad förmån. Villkoren och grunderna för beviljande av en grundskyddsförmån är olika beroende på livssituationen. Kommittén föreslår en stegvis övergång till en enda grundskyddsförmån.

Kommittén för social trygghet föreslår att de orsaksbaserade grundskyddsförmånerna förenhetligas och sammanslås med beaktande av förtjänstskyddet. Förenhetligandet ska omfatta förutsättningarna för beviljande av förmåner och bestämningsgrunderna i tillämpliga delar samt verkställandet. Avsikten är att stegvis förtydliga och förenkla förmånssystemet och verkställandet av det samt underlätta övergången från en förmån till en annan. Förenhetligandet och sammanslagningen av förmånerna bereds så att den nuvarande socialförsäkringens principer om orsaksbaserad och behovsprövning kvarstår.

Förenhetligandet och sammanslagningen berör följande grundskyddsförmåner med beaktande av förtjänstskyddet: arbetsmarknadsstöd, grunddagpenning, sjukdagpenning, FPA:s rehabiliteringspenning och föräldradagpenningar.

Kommittén föreslår att regeringen utreder vilka förmånsvillkor som ska förenhetligas och hur, samt bedömer konsekvenserna av alternativa sätt att förenhetliga förmånerna (konsekvenser för förmånstagare, inklusive konsekvenser för könen och för barn, kostnadseffekter och effekter på de offentliga finanserna, övriga konsekvenser) åtminstone i fråga om följande villkor: ansökningsstider, betalningsdagar och betalningstider, självrisktid, barnförhöjning, åldersrelaterade villkor, nivå, förhöjningsdel, kostnadsersättning/ersättning för uppehälle, familjemedlemmars inverkan, samordning med förvärvsarbete och förvärvsinkomster (löneinkomster och företagarincomester) samt maximal längd.

Verkställandet förenklas genom att främja en kundorienterad ansökningsprocess, som även beaktar ansökan om parallella förmåner och stöd.

¹ Statsrådets publikationer 2023:26.

1.2 Beredning

Social- och hälsovårdsministeriet har tillsatt en arbetsgrupp som ska bereda reformen av grundskyddet och en modell med ett allmänt stöd enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering². Den arbetsgrupp som bereder modellen med ett allmänt stöd består av sakkunniga från social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, Institutet för hälsa och välfärd samt Folkpensionsanstalten. Propositionsutkastet har beretts i en arbetsgrupp.

Ett remissförfarande ordnades om utkastet till regeringens proposition mellan den 9 maj 2025 och den 19 juni 2025. Ett utlåtande begärdes av sammanlagt 382 instanser, och dessutom kunde alla intresserade ge ett utlåtande via tjänsten Utlåtande.fi. Utlåtandena om utkastet till regeringens proposition är offentligt tillgängliga på [sidan](#) för begäran om utlåtande.

Utlåtandet av rådet för bedömning av lagstiftningen om utkastet till propositionen kan läsas på adressen <https://valtioneuvosto.fi/sv/radet-for-bedomning-av-lagstiftningen/utlatanden>.

Propositionsutkastet har behandlats i delegationen för välfärdsområdenas ekonomi och förvaltning den 25 augusti 2025.

Beredningsunderlaget för regeringens proposition finns i social- och hälsovårdsministeriets offentliga tjänst (projektsidorna [STM035:00/2024](#)).

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Rätt till arbetslöshetsförmån

Syftet med systemet med utkomstskydd för arbetslösa är att trygga en arbetslös arbetssökandes ekonomiska möjligheter att söka arbete och förbättra sina förutsättningar att komma in på eller återvända till arbetsmarknaden. Utkomstskyddet för arbetslösa ersätter de ekonomiska förluster som arbetslösheten orsakar.

I lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) avses med arbetslöshetsförmån arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd. Med arbetslöshetsdagpenning avses grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning.

Om en arbetslös arbetssökande sysselsätts delvis, beaktas förvärvsinkomst som fåtts utifrån arbete i beloppet av den jämkade arbetslöshetsförmånen. Den jämkade arbetslöshetsförmånen räknas ut så att förmånen och 50 procent av inkomsten sammanlagt under en jämkningsperiod kan uppgå till det belopp som annars hade kunnat betalas i förmån, varför hälften av den bruttoinkomst som betalas under ansökningsperioden för en arbetslöshetsförmån minskar den arbetslöshetsförmån som ska betalas för en månad eller för fyra veckor. Beloppet av jämkad inkomstrelaterad dagpenning beräknas för sin del så att summan av nämnda dagpenning och inkomsten under jämkningsperioden är högst lika stor som den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, likväl minst samma belopp som personen i fråga skulle ha rätt att få i grunddagpenning.

² Social- och hälsovårdsministeriets meddelande från den 26 mars 2024 ”Beredningen av det allmänna stödet tar fart”.

En förutsättning för att få en arbetslöshetsförmån är i princip boende i Finland på det sätt som avses i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall (16/2019), såvida inte annat följer av EU-lagstiftningen. Enligt lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall anses en person fortfarande vara bosatt i Finland om personen bor stadigvarande i Finland, men vistas tillfälligt utomlands under högst sex månader. En person som vistas utomlands upprepade gånger så att den sammanhängande vistelsen utomlands inte överstiger sex månader anses vara bosatt i Finland, om personens stadigvarande bostad fortsättningsvis är i Finland.

Arbetslöshetsdagpenning

Arbetslöshetsdagpenning betalas till en arbetssökande som har varit etablerad på arbetsmarknaden och som fått sin försörjning genom lönearbete, företagsverksamhet eller därmed jämförbart eget arbete. Till dem som är försäkrade i en arbetslöshetskassa som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) betalas arbetslöshetsdagpenning i form av inkomstrelaterad dagpenning och till andra i form av grunddagpenning som betalas av Folkpensionsanstalten.

Rätt till arbetslöshetsdagpenning har en arbetslös som uppfyller arbetsvillkoret. Syftet med arbetslöshetsvillkoret är att visa att en person har varit etablerad på arbetsmarknaden på det sätt som anges ovan och har fått sin försörjning genom förvärvsarbete. Arbetslöshetsdagpenning betalas för att ersätta de ekonomiska förlusterna på grund av arbetslöshet.

Rätt till grunddagpenning har en arbetssökande som uppfyller löntagares eller företagares arbetsvillkor.

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning föreligger för en medlem av en löntagarkassa (försäkrad) som har varit försäkrad åtminstone de 12 närmast föregående månaderna och som under de kalendermånader han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare.

En löntagares arbetsvillkor blir uppfyllt då löntagaren under de närmast föregående 28 månaderna (granskningsperiod) har sammanlagt minst 12 arbetsvillkorsmånader. Som en arbetsvillkorsmånad räknas en sådan kalendermånad under vilken personen fått minst 930 euro i stabiliserad lön som omfattas av en försäkring. Som en arbetsvillkorsmånad räknas också två sådana separata kalendermånader (halv arbetsvillkorsmånad) då den stabiliserade lön som omfattas av en försäkring och som betalats under vardera av dessa månader är mindre än 930 euro men minst 465 euro.

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en företagarkassa som har varit försäkrad åtminstone de 15 föregående månaderna och som medan han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

En företagares arbetsvillkor blir uppfyllt då han eller hon under de närmast föregående 48 månaderna (granskningsperiod) i minst 15 månader har arbetat som företagare. I de månader som beaktas i arbetsvillkoret inräknas den tid då en person sysselsatts i ett företag på så sätt att hans eller hennes årsarbetsinkomst enligt pensionslagen för företagare (1272/2006), pensionslagen för lantbruksföretagare (1280/2006) eller pensionslagen för arbetstagare (395/2006) är minst 15 128 euro år 2025. Gränsen för den årliga arbetsinkomsten granskas årligen.

I fråga om grunddagpenning inräknas i arbetsvillkoret för företagare främst arbete som räknas in i arbetsvillkoret för löntagare under de 28 föregående månaderna.

När arbetsvillkoret har uppfyllts startar maximitiden för betalning av arbetslöshetsdagpenning som betalas i form av grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning. Arbetslöshetsdagpenning betalas sammanlagt för 300 arbetslöshetsdagar till en person som varit i arbete i högst tre år och för 400 arbetslöshetsdagar till en person som varit i arbete i sammanlagt över tre år. Om arbetsvillkoret för en person är uppfyllt då han eller hon har fyllt 58 år och han eller hon vid den tidpunkt då arbetsvillkoret uppfylls har en tid i arbete på minst fem år under de senaste 20 åren, betalas arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt högst 500 arbetslöshetsdagar. Ett arbetsvillkor som uppfyllts efter att maximitiden börjat startar en ny maximitid.

Det är möjligt att under vissa förutsättningar betala arbetslöshetsdagpenning till arbetslösa födda före år 1965 efter att maximitiden för grunddagpenningsperioden gått ut för så kallade tilläggsdagar, fram till dess att personen går i pension. Den nedre åldersgränsen för tilläggsdagar är 62 år för personer födda år 1961 eller 1962, 63 år för personer födda år 1963 och 64 år för personer födda år 1964. Rätten till tilläggsdagar för arbetslöshetsdagpenning undersöks först då maximitiden för utbetalning av en förmån uppnås. Om maximitiden uppnås, undersöker Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan om mottagaren av arbetslöshetsdagpenning hunnit uppnå den nedre åldersgräns som fastställs utifrån hans eller hennes födelseår innan maximitiden går ut. Därtill undersöks om personen, då maximitiden uppnås, har minst fem år i arbete att beakta under de senaste 20 åren. Inkomstrelaterad dagpenning som betalas för tilläggsdagar ackumulerar pension, i motsats till grunddagpenning som betalas för tilläggsdagar, vilken inte ackumulerar pension.

Grunddagpenningen är 37,21 euro per dag och omkring 800 euro per månad (i 2025 års nivå). Den inkomstrelaterade dagpenningen består av en grunddel, som uppgår till beloppet av grunddagpenningen, och en förtjänstdel.

Det finns bestämmelser om samordning av förmåner som hör till den sociala tryggheten för personer som rör sig mellan olika EU-länder i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (nedan EU-förordning 883/2004) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen. Arbetslöshetsdagpenning är en arbetslöshetsförmån enligt underpunkt h i punkt 1 i artikel 3 om sakområden i EU-förordning 883/2004, på vilken bestämmelserna om arbetslöshetsförmåner i förordningen tillämpas. En arbetslös arbetssökande som på det sätt som avses i artikel 64 i EU-förordning 883/2004 rest till en annan stat för att söka arbete där, är berättigad att få arbetslöshetsdagpenning för högst tre månader för tiden för jobbsökning i den andra staten. År 2024 gjordes 96 jobbsökningsresor från Finland till en annan EU-stat med inkomstrelaterad dagpenning och 24 jobbsökningsresor med grunddagpenning. Den genomsnittliga längden på en jobbsökningsresa var 51 dagar.

Arbetsmarknadsstöd

Regeringens proposition RP 235/1993 rd till riksdagen med förslag till lagstiftning om arbetsmarknadsstöd samt till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa överlämnades till riksdagen i oktober 1993. I propositionen föreslogs att uppfyllande av arbetsvillkoret föreskrivs som en förutsättning för att bevilja grunddagpenning. Den nya förmånen, arbetsmarknadsstödet, tryggar utkomsten för de personer som registrerat sig om arbetslösa och inte uppfyllt arbetsvillkoret eller som fått grunddagpenning eller

inkomstrelaterad dagpenning i maximitiden. Enligt propositionen är arbetsmarknadsstöd avsett i första hand som stöd för arbetslösa som kommer ut på arbetsmarknaden för första gången. I propositionen fastställdes att syftet med arbetsmarknadsstödet, utöver att trygga utkomsten, är att främja och förbättra stödmottagarnas förutsättningar att placera sig på arbetsmarknaden. Dessutom betalas förmånen för att trygga utkomsten och förbättra förutsättningar att placera sig på och återgå till arbetsmarknaden för arbetslösa arbetssökanden, vars rätt till arbetslöshetsdagpenning upphört då den maximala utbetalningstiden uppnått. Enligt propositionen betalas förmånen för tiden för jobbsökning och arbetskraftspolitiska tjänster. Enligt propositionen är det centrala syftet med arbetsmarknadsstödet att främja sysselsättningen för en arbetslös person med aktiva arbetskraftspolitiska åtgärder, och med beaktande av arbetsmarknadsstödet karaktär är det motiverat att betala det utan behovsprövning, medan vederbörande deltar i åtgärder som förbättrar hans kvalifikationer för arbetsmarknaden.

I regeringens proposition RP 115/2002 rd föreslogs att en helt ny lag, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, stiftas. Det primära målet med reformen var att förtydliga lagstiftningen. Enligt regeringens proposition förnyas lagstiftningens struktur så att bestämmelser om arbetslöshetsförmånerna och grunderna för medborgarnas rättigheter och skyldigheter i anslutning därtill i mån av möjlighet ska ingå i en enda lag. På samma gång omorganiseras förhållandet mellan bestämmelserna om utkomstskydd och bestämmelserna om arbetskraftspolitiska åtgärder i lagstiftningen: i synnerhet när det gäller revideringen av strukturen hos den lagstiftning som gäller systemet med arbetsmarknadsstöd är målet att det ska råda ett så klart förhållande som möjligt mellan de bestämmelser som gäller förmåner som enligt olika lagar betalas i form av arbetsmarknadsstöd och bestämmelserna om arbetskraftspolitiska åtgärder.

Enligt den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas arbetsmarknadsstöd till en person som inte uppfyller löntagares eller företagares arbetsvillkor eller vars rätt till arbetslöshetsdagpenning upphört på grund av maximitiden för arbetslöshetsdagpenning har gått ut och som är i behov av ekonomiskt stöd (behovsprövning). Folkpensionsanstalten svarar för verkställandet av arbetsmarknadsstödet.

Mottagande av arbetsmarknadsstöd eller dess belopp baserar sig inte på arbete före arbetslösheten eller inkomst som fås av arbetet, utan det handlar om ett orsaksbaserat stöd som betalas utifrån sociala grunder för att trygga minimiutkomsten för en arbetslös. I regeringens proposition RP 235/1993 rd till riksdagen med förslag till lagstiftning om arbetsmarknadsstöd samt till lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa konstateras i fråga om förslaget om behovsprövning för arbetsmarknadsstöd att arbetsmarknadsstöd är en förmån som omfattas av behovsprövning, det vill säga att personen ska ha ett behov av ekonomiskt stöd för att arbetsmarknadsstöd ska kunna beviljas och betalas till honom eller henne. Enligt motiveringarna i denna proposition är denna behovsprövning motiverad, eftersom det handlar om en förmån som tryggar en persons minimiförsörjning. I så fall är det inte ändamålsenligt att betala arbetsmarknadsstöd som i sin helhet finansieras med skattemedel till en person vars utkomst redan i övrigt är tryggad.

Enligt 7 kap. 12 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har arbetsmarknadsstödet inte någon tidsbegränsning.

I behovsprövningen av arbetsmarknadsstöd beaktas i princip samtliga egna inkomster för mottagaren av arbetsmarknadsstöd. Ovan beskrivs beaktandet av förvärvsinkomst utifrån arbete i beloppet av en jämkad arbetslöshetsförmån. De inkomstslag som ska beaktas i behovsprövningen är till exempel kapitalinkomster, vårdarvode för en närstående vårdare och ersättningar för upphovsrätt.

Enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa beaktas i behovsprövningen av arbetsmarknadsstödet som inkomster inte barnbidrag, stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn, bostadsbidrag, militärunderstöd, livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst, kompletteringsbelopp enligt folkpensionslagen (568/2007), utkomststöd enligt lagen om utkomststöd, ersättning för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men eller arbetslöshetsförmån som betalas i form av rörlighetsunderstöd.

De inkomster som ska beaktas vid behovsprövningen av arbetsmarknadsstödet bedöms beroende på hur mycket inkomster som flyter in fortlöpande under arbetslöshetstiden, det vill säga att inkomster av sporadisk natur eller engångsnatur inte inverkar på arbetsmarknadsstödet belopp. I behovsprövningen beaktas sådana inkomster som påverkar personens inkomstnivå under arbetslöshetstiden, även om inkomsterna fått under en annan tid än arbetslöshetstiden. En inkomstpost som återkommer årligen eller i övrigt på återkommande sätt delas som en inkomst antingen för hela året eller för en annan inkomstperiod. Före behovsprövningen avdras från den inkomst som påverkar arbetsmarknadsstödet utgifterna för att skaffa och bibehålla inkomsten. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de inkomster som ska beaktas vid behovsprövningen³.

En inkomst som beaktas i behovsprövningen påverkar arbetsmarknadsstödet belopp på olika sätt, beroende på om mottagaren av arbetsmarknadsstöd är underhållsskyldig eller en person utan familj. En make, maka eller sambo utan barn betraktas som underhållsskyldig. Även en person som försörjer barn under 18 år betraktas som en underhållsskyldig. Som ett barn som försörjs betraktas arbetslöshetsförmånsinnehavarens biologiska barn, adoptivbarn, fosterbarn, barn som omhändertagits av socialvården och barn för vilket mottagaren är skyldig att betala underhållsbidrag. Som ett barn som försörjs betraktas även ett minderårigt barn till en gift make eller maka eller en sambo, vilket bor i samma hushåll. Ett avdrag på 50 procent av de inkomster som överskrider inkomstgränsen på 1 044,00 euro görs från det fulla arbetsmarknadsstödet för en person med underhållsskyldighet. Inkomstgränsen höjs med 130 euro per månad för varje barn att försörja. Ett avdrag på 75 procent görs för de inkomster som överskrider inkomstgränsen på 311,00 euro från det fulla arbetsmarknadsstödet för en person utan familj.⁴

De nämnda beloppen euro i avsnittet ovan är i 2010 års nivå⁵. I lagen om utkomtskydd för arbetslösa föreskrivs det att om det med utgångspunkt i förtjänstnivåindexet bedöms att den allmänna lönenivån i landet förändras väsentligt, ska det genom förordning av statsrådet föreskrivas om justering av penningbeloppen enligt inkomstgränserna för behovsprövningen av arbetsmarknadsstödet så att de motsvarar förändringarna i lönenivån⁶.

³ Statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställande av arbetslöshetsförmån 30.12.2002/1332, 3 kap.

⁴ Behovsprövningen utifrån inkomsterna för maken, maken eller sambon till en mottagare av arbetsmarknadsstöd slopades genom den lag som trädde i kraft den 1 januari 2013 (1005/2012). Vid fastställandet av inkomstgränsen för behovsprövning av arbetsmarknadsstöd skulle en make, maka eller sambo fortfarande beaktas.

⁵ Statsrådets förordning (957/2010) om justering av de eurobelopp som tillämpas vid behovsprövning i fråga om arbetsmarknadsstöd.

⁶ I 7 § 4 mom. i den gällande lagen om utkomtskydd för arbetslösa hänvisas det till det penningbelopp som föreskrivs i 6 §. I nämnda 6 § finns det inte längre bestämmelser om penningbeloppet i och med att behovsprövningar för en make, maka eller sambo slopades den 1 januari 2013.

Behovsprövning tillämpas inte för tiden för deltagande i sysselsättningsfrämjande service och inte på arbetsmarknadsstöd som betalas till en person som fyllt 55 år och som uppfyllt arbetsvillkoret då arbetslösheten börjat.

Konsekvensen av tillämpningen av behovsprövningen av arbetsmarknadsstöd jämförs med konsekvensen av ersättning som fått för arbete under arbetslöshet för beloppet av arbetsmarknadsstödet. Så som konstaterats ovan minskar hälften av den bruttoinkomst som betalas under tiden för ansökningsperioden för arbetslöshetsförmånen den jämkade arbetslöshetsförmån som betalas för en månad eller fyra veckor vid jämkning av arbetslöshetsförmån. Det skyddade beloppet på 300 euro i utkomstskyddet för arbetslöshet slopades på grund av lagändringen den 1 april 2024. Minderåriga barn, ett äktenskap eller ett samboförhållande eller åldern för mottagaren av arbetsmarknadsstöd beaktas inte vid jämkning av arbetsmarknadsstöd. Om en mottagare av arbetsmarknadsstöd har inkomst som fått av arbete och inkomst som ska beaktas i behovsprövningen, påverkar inkomsterna beloppet av arbetsmarknadsstödet på olika sätt beroende på hur mottagaren tjänat inkomsten, om mottagaren är i ett äktenskap eller samboförhållande, hur många minderåriga barn personen eller hans eller hennes make, maka eller sambo har samt om mottagaren uppfyller det åldersrelaterade arbetsvillkoret. Den barnförhöjning som betalades för arbetslöshetsförmåner slopades med anledning av lagändringen den 1 april 2024.

Ett centralt mål för systemet med arbetsmarknadsstöd är att stärka benägenheten att söka till yrkesutbildning. På grund av detta betalas inte arbetsmarknadsstöd direkt då jobbsökningen börjar för en arbetssökande utan yrkesutbildning, utan en väntetid på 21 veckor tillämpas på arbetsmarknadsstödet. Med avvikelse från den skyldighet att söka till utbildning som hänför sig till unga personer, har den arbetssökandes ålder ingen betydelse när väntetid föreläggs. Oberoende av åldern gäller väntetiden för en sådan person utan yrkesutbildning som före ansökan om arbetsmarknadsstöd inte direkt fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden.

Väntetiden för arbetsmarknadsstöd hindrar att arbetsmarknadsstöd betalas ut för arbetslöshetstiden, men å andra sidan har arbetssökanden utan hinder av en väntetid dock rätt till arbetsmarknadsstöd för den tid då han eller hon deltar i sysselsättningsfrämjande service. Väntetiden förkortas av bland annat arbete som räknas in i arbetsvillkoret för arbetslöshetsdagpenning och mottagande av en arbetslöshetsförmån under de två år som föregick början av väntetiden.

Arbetsmarknadsstöd betalas som partiellt arbetsmarknadsstöd till nedsatt belopp, om personen bor i sina föräldrars hushåll och inte uppfyllt arbetsvillkoret för arbetslöshetsdagpenning.

Partiellt arbetsmarknadsstöd uppgår till 35 procent⁷ av det arbetsmarknadsstöd som i övrigt ska betalas till personen utifrån hans eller hennes egna inkomster. Ingen begränsning som baserar sig på åldern har föreskrivits för betalning av partiellt arbetsmarknadsstöd. Partiellt arbetsmarknadsstöd betalas också om en stödmottagare som bor i sina föräldrars hushåll inte lägger fram en utredning om föräldrarnas inkomster.

Arbetsmarknadsstöd betalas till fullt belopp för den tid då en person som bor i sina föräldrars hushåll deltar i sysselsättningsfrämjande service. Om föräldrarnas inkomst underskrider den

⁷ Den ändring som gäller nivån på partiellt arbetsmarknadsstöd trädde i kraft genom lag 962/2024 (RP 135/2024 rd).

inkomstgräns som föreskrivits i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, betalas arbetsmarknadsstödet till fullt belopp också i denna situation.

Som inkomster för föräldrarna beaktas samma inkomster som de inkomster som beaktas i behovsprövningen av arbetsmarknadsstöd. Som inkomst för föräldrarna beaktas alla inkomster, oberoende av inkomstens källa eller skattepliktighet, med undantag för vårdarvode för närståendevårdare och vårdarvode för familjevårdare som fås i något annat syfte än i förvärvssyfte⁸. Om föräldrarnas sammanräknade inkomster överstiger 1 781 euro per månad⁹, minskas 50 procent av de inkomster som överskrider inkomstgränsen från det fulla arbetsmarknadsstödet för personen. Varje minderåriga barn som föräldrarna ska försörja och bor i samma hushåll höjer inkomstgränsen med 106 euro per månad. Arbetsmarknadsstöd som nedsatts på grund av föräldrarnas inkomster betalas dock alltid till åtminstone 50 procent av det belopp av arbetsmarknadsstödet som personen annars skulle ha rätt till utifrån de egna inkomsterna.

Om en person som bor i sina föräldrars hushåll kan lägga fram en tillförlitlig utredning om att föräldrarna de facto inte stödjer honom eller henne, ska arbetsmarknadsstödet betalas till fullt belopp, även om föräldrarnas inkomster överskrider den föreskrivna inkomstgränsen.

Det fulla arbetsmarknadsstödet är 37,21 euro per dag och omkring 800 euro per månad (i 2025 års nivå). Arbetsmarknadsstöd till fullt belopp uppgår enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa till grunddagpenningen.

På grund av lagändringen görs inte någon indexjustering av arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning åren 2024–2027. Om indexfrysningen minskar förmånernas reella nivå med över 10,2 %, indexjusteras förmånsbeloppen.¹⁰

Arbetsmarknadsstöd är en särskild icke-avgiftsfinansierad kontantförmån enligt i punkt 3 i artikel 3 om sakområden i EU-förordningen 883/2004, vilken nämns i bilaga X till EU-förordningen. Det finns bestämmelser om särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner i artikel 70 i EU-förordning 883/2004. Dessa förmåner har särdrag av såväl social trygghet som socialvård på så sätt att deras syfte å ena sidan är att garantera de personer som berörs en minimiinkomst med avseende på de ekonomiska och sociala förhållandena i den berörda medlemsstaten och å andra sidan har de en kontaktyta med de grenar av den sociala tryggheten som omfattas av förordningens tillämpningsområde. På grund av förmånernas särskilda karaktär omfattas de inte av den allmänna principen om export i artikel 7 i förordningen, utan de beviljas och betalas i den aktuella personens hemviststat enligt dess lagstiftning.

I artikel 70 i EU-förordning 883/2004 uppräknas de förutsättningar som ska vara uppfyllda för att de ska kunna klassificeras som särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner. Förutsättningen är för det första antingen att sådana förmåner är avsedda att vara tillägg, ersättning eller komplettering för täckande av de risker som omfattas av de socialförsäkringsgrenar som garanterar de personer som berörs en minimiinkomst med avseende på de ekonomiska och sociala förhållandena i den berörda medlemsstaten, eller att

⁸ Ändringen om arvoden trädde i kraft den 1 januari 2025 genom lag 962/2024.

⁹ Inkomstgränsen för föräldrarnas sammanräknade inkomster enligt 7 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ligger på 2002 års nivå. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa innehåller inte bestämmelser om justering av den nämnda inkomstgränsen.

¹⁰ Lag 1296/2023 om indexjustering åren 2024–2027 av vissa förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex (RP 75/2023 rd).

syftet med förmånerna uteslutande är att ge särskilt skydd för funktionshindrade, vilket är nära förbundet med personens sociala förhållanden i den berörda medlemsstaten. Den andra förutsättningen är att särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner ska finansieras uteslutande med obligatoriska skatter som är avsedda för att täcka allmänna offentliga utgifter¹¹ och förutsättningarna för att bevilja dessa får inte vara beroende av någon avgift från förmånstagarens sida. För det tredje ska särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner ingå i bilaga X till förordningen.

2.2 Serviceprocessen och sysselsättningsfrämjande service för en arbetssökande

Det finns bestämmelser om serviceprocessen för en arbetssökande i 4 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023). Serviceprocessen omfattar anmälning som arbetssökande, en inledande intervju, samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning.

Tre månader efter den inledande intervjun ordnas ett samtal om jobbsökning för arbetssökande som är arbetslösa eller hotas av arbetslöshet. Därefter ordnas ett samtal om jobbsökning var tredje månad. Mellan den inledande intervjun och det första samtalet om jobbsökning ordnas för arbetssökande som är arbetslösa eller som hotas av arbetslöshet fem kompletterande samtal om jobbsökning. Avsikten är att ordna de kompletterande samtalen om jobbsökning regelbundet under tre månader, vilket innebär att samtalen i regel ordnas med två veckors mellanrum. Dessutom ordnas för arbetssökande som är arbetslösa två kompletterande samtal om jobbsökning inom en månads tid alltid när arbetslösheten har pågått i sex månader. Utöver de ovan nämnda kompletterande samtalen om jobbsökning kan det för enskilda kunder ordnas kompletterande samtal om jobbsökning enligt personens servicebehov.

I serviceprocessen bedöms personens förutsättningar att söka jobb och sysselsätta sig samt behovet av service. En sysselsättningsplan upprättas eller granskas, en skyldighet att söka jobb föreläggs och jobbsökningens framsteg följs också i serviceprocessen. Vid behov hänvisas kunden till service enligt servicebehovet och utvecklingen av servicebehovet bedöms.

Offentlig arbetskraftsservice ska tillhandahållas utifrån kundens servicebehov, som arbetskraftsmyndigheten ska bedöma i samråd med kunden. Arbetskraftsmyndigheten upprättar också en sysselsättningsplan tillsammans med den arbetssökande kunden. Vid behov inkluderas offentlig arbetskrafts- och företagsservice enligt arbetssökandens servicebehov i sysselsättningsplanen. En förpliktande förutsättning för att en arbetssökande ska få en arbetslöshetsförmån är att han eller hon följer sysselsättningsplanen, till exempel att han eller hon deltar i sysselsättningsfrämjande service som överenskommit i planen.

Enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice ska arbetssökanden i vissa situationer påminnas skriftligen om konsekvenserna av hans eller hennes förfarande för sysselsättningen och en eventuell rätt att få en arbetslöshetsförmån. Arbetskraftsmyndigheten ger en påminnelse till arbetssökanden till exempel om arbetssökande uteblir från samtal enligt serviceprocessen eller på annat sätt inte uträttar ärenden med arbetskraftsmyndigheten inom den utsatta tid som den meddelat eller på det sätt som den förutsätter. En påminnelse har inte konsekvenser för arbetssökandens rättigheter eller skyldigheter. En påminnelse har en karaktär av rådgivning av

¹¹ Enligt grundlagsutskottets etablerade ståndpunkt är arbetslöshetsförsäkringspremier skatter i konstitutionellt hänseende (GrUU 5/1959 rd; GrUU 2/1960 rd; GrUU 4/1984 rd; GrUU 28/1993 rd; GrUU 18/1998 rd).

arbetskraftsmyndigheten till arbetssökanden. En påminnelse har inte heller någon konsekvens för påföljdssystemet enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt de uppgifter som framgår av arbets- och näringsbyråernas (nedan AN-byrån) kunduppgiftssystem gjordes sammanlagt 301 500 påminnelser mellan den 2 maj 2022 och den 31 mars 2024. Sådana sändes till sammanlagt 38 procent av kunderna. År 2023 gjordes så gott som 20 000 påminnelser och omkring 26 procent av kunderna fick påminnelser. Mest påminnelser gjordes på grund av att skyldigheten att söka jobb inte iakttagits (132 000) och på grund av att arbetssökanden inte kom till ett kundmöte (31 000). I 66 procent av påminnelserna hade kunden underlåtit att iakttä skyldigheten att söka jobb och i 16 procent hade kunden uteblivit från ett kundmöte. Av alla kunder som fått en påminnelse har 80 procent inte fått påföljder som gäller utkomstskyddet för arbetslösa, det vill säga att de efter påminnelsen förfarit på det sätt som lagen om utkomstskydd för arbetslösa förutsätter.

Laglighetsövervakningen av Arbetskraftsmyndigheterna hör till regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland. Regionförvaltningsverket behandlar förvaltningsklagan som gäller lagenligheten i de uppgifter och offentliga Arbetskraftstjänster som föreskrivits för Arbetsmarknadsmyndigheten i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice.

Lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) innehåller bestämmelser om upprättande av en aktiveringsplan och ordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte är en tjänst inom socialvården. En aktiveringsplan enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte upprättas för personer som länge varit arbetslösa. Personen, Arbetslöshetsmyndigheten och en yrkesutbildad person inom socialområdet från välfärdsområdet gör upp den tillsammans. Om personen får en Arbetslöshetsförmån, börjar Arbetskraftsmyndigheten utarbeta aktiveringsplanen. Om personen får utkomststöd utifrån Arbetslöshet, börjar välfärdsområdet utarbeta planen. Tjänsterna enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte är de enda förpliktande social- och hälsovårdstjänsterna för personen.

Skyldigheten att upprätta ovan nämnda aktiveringsplan tillsammans med personen beror på hur länge han eller hon fått en Arbetslöshetsförmån eller utkomststöd. För personer under 25 år ska en aktiveringsplan utarbetas snabbare än för personer som fyllt 25 år. I fråga om Arbetslöshetsförmånen förutsätts att personen är arbetslös och berättigad till Arbetsmarknadsstöd och att en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice (380/2023) har upprättats för personen. Av en person under 25 år förutsätts dessutom att han eller hon utifrån Arbetslöshet fått Arbetsmarknadsstöd minst för 180 dagar under de senaste 12 kalendermånaderna eller att han eller hon fått Arbetslöshetsdagpenning för en Arbetslöshetsdagpenningsperiod enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Av en person som fyllt 25 år förutsätts dessutom att han eller hon utifrån Arbetslöshet fått Arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar eller Arbetsmarknadsstöd utifrån Arbetslöshet efter en Arbetslöshetsdagpenningsperiod enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa för minst 180 dagar.

Lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (381/2023), som trädde i kraft den 1 januari 2025, innehåller bestämmelser om upprättande av en sektorsövergripande sysselsättningsplan. En sektorsövergripande sysselsättningsplan gäller för kunder som omfattas av samarbetsmodellen enligt den nämnda lagen. Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet eller Folkpensionsanstalten hänvisar personen till en sektorsövergripande bedömning av servicebehovet, om främjande av sysselsättningen förutsätter samordning av Arbetskraftstjänster, socialtjänster, hälso- och sjukvårdstjänster och vid behov Folkpensionsanstaltens rehabiliteringstjänster. Varje myndighet kan hänvisa en arbetslös till en

sektorsövergripande bedömning av servicebehovet så fort den identifierat ett behov. Hänvisningen förutsätter inte arbetslöshet av en viss längd eller en viss längd på betalningsdagarna för en arbetslöshetsförmån. Efter hänvisningen gör de nämnda myndigheterna en sektorsövergripande bedömning av servicebehovet tillsammans med den arbetslösa. Utifrån den sektorsövergripande bedömningen av servicebehovet upprättar myndigheterna tillsammans med den arbetslösa en sektorsövergripande sysselsättningsplan, där de tjänster som främjar sysselsättningen överenskomms. Planen granskas av Arbetskraftsmyndigheten med minst tre månaders mellanrum. Valfärdsområdet och Folkpensionsanstalten ska delta i översynen av sysselsättningsplanen och i fråga om de tjänster som överenskommit i planen och som hör till deras organiseringsansvar på det sätt som den arbetslöses servicebehov förutsätter.

Sysselsättningsfrämjande service omfattar Arbetskraftsutbildning, frivilliga studier av en arbetssökande vilka stöds med arbetslöshetsförmån, frivillig integrationsutbildning av en arbetssökande vilken stöds med arbetslöshetsförmån, jobbsökarträning, karriärträning, arbetsprövning, utbildningsprövning och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Maximitiden för stöd av frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån är i princip 24 månader, men om studiernas mål är att avlägga lärokursen för den grundläggande utbildningen, kan studiehelheten stödas i högst 48 månader. Längden på arbetsprövning är högst 12 månader. Maximilängden är 20 dagar för arbetsprövning och 20 dagar för karriärträning. Utbildningsprövningens är högst 10 dagar åt gången. Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ordnas i perioder på 3 till 24 månader åt gången.

En arbetslöshetsförmån kan betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, även om arbetssökanden under sin tid som arbetslös inte har rätt till förmånen på grund av en tid utan ersättning, en skyldighet att vara i arbete, en begränsning som gäller skyldigheten att söka till yrkesutbildning, en självrisktid, en väntetid för arbetsmarknadsstöd eller behovsprövning som gäller arbetsmarknadsstöd.

2.3 De allmänna Arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att få en arbetslöshetsförmån

En förutsättning för att få arbetslöshetsförmån är att personen har anmält sig som arbetssökande hos Arbetskraftsmyndigheten och är arbetslös. Om personen är i heltidsarbete eller sysselsätter sig som företagare på heltid i över två veckors tid, betraktas han eller hon i princip inte som arbetslös och han eller hon har inte rätt till en arbetslöshetsförmån. Om arbetet är deltidsarbete eller sysselsättningen som företagare är en bisyssla, kan personen ha rätt till jämkad arbetslöshetsförmån, det vill säga att den inkomst som fått av arbete eller företagsverksamhet beaktas i beloppet av den arbetslöshetsförmån som betalas. Heltidsstudier hindrar i princip utbetalning av en arbetslöshetsförmån.

En arbetslös arbetssökande som söker heltidsarbete har rätt till en arbetslöshetsförmån. En arbetssökande anses söka heltidsarbete, om syftet med jobbsökningen och en eventuell sysselsättningsplan är sysselsättning i heltidsarbete. Arbetssökande som får invalidpension i form av delpension behöver inte söka heltidsarbete, utan det räcker att de söker deltidsarbete som motsvarar arbetsförmågan.

Om arbetssökanden meddelar till Arbetskraftsmyndigheten att han eller hon inte söker heltidsarbete, har han eller hon inte rätt till en arbetslöshetsförmån. Rätten till en förmån börjar på nytt från den dagen då arbetssökande meddelar att han eller hon söker heltidsarbete.

2.4 Skyldigheterna för en förmånstagare och förfaranden som är Arbetskraftspolitiskt klandervärda

En mottagare av en arbetslöshetsförmån har en allmän skyldighet att aktivt söka arbete och utbildning, att till Arbetskraftsmyndigheten lämna uppgifter och redogörelser om sitt yrkeskunnande, sin arbetshistoria, utbildning och arbetsförmåga, att fullfölja den i samarbete med Arbetskraftsmyndigheten utarbetade sysselsättningsplanen samt vid behov söka sig till och delta i sysselsättningsfrämjande service och åtgärder.

Om arbetssökanden försummar att förfara på det sätt som förutsätts, kan giltigheten för hans eller hennes jobbsökning i vissa situationer avslutas av Arbetskraftsmyndigheten eller så kan tider utan ersättning föreläggas för arbetssökanden, det vill säga så kallade karenser eller skyldigheter att vara i arbete. En tid utan ersättning avser att rätten till utkomstskydd för arbetslösa förloras för viss tid och att ett arbetsvillkor som ger rätt till en förmån förloras tills vidare.

Enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa har en arbetssökande inte rätt till en arbetslöshetsförmån i 45 dagar efter att anställningsförhållandet upphört, om den arbetssökande utan giltig orsak har lämnat sitt arbete eller orsakat att anställningsförhållandet upphörde. Om den återstående längden på arbetet hade varit högst fem dagar, är perioden utan ersättning 30 dagar.

Den arbetssökande har inte rätt till arbetslöshetsförmån i 45 dagar efter vägran att ta emot arbete, om han eller hon under sin arbetslöshet utan giltig orsak vägrar att ta emot ett arbete som en arbetsgivare erbjuder individuellt till honom eller henne eller ett arbete som han eller hon har sökt och valts till. I praktiken handlar det om att den arbetssökande redan hade garanterad sysselsättning på arbetsplatsen i fråga. Om arbetet skulle ha varat högst två veckor, är tiden utan ersättning 30 dagar. Förutom för uttrycklig vägran kan en tid utan ersättning föreläggas om en arbetslös person genom sitt eget förfarande har orsakat att ett anställningsförhållande inte har uppstått.

För ett förfarande som är Arbetskraftspolitiskt klandervärt i anknytning till jobbsökning och Arbetskraftsservice föreläggs tider utan ersättning och en skyldighet att vara i arbete i graderad form. Det första förfarandet som är Arbetskraftspolitiskt klandervärt under en granskningsperiod på ett år orsakar inte någon påföljd (en påminnelse har beskrivits i avsnitt 2.2). Om de klandervärda förfarandena uppgår till två, förlora arbetssökanden sin rätt till arbetslöshetsförmån för sju kalenderdagar. Ett tredje klandervärt förfarande leder till en förlust av arbetslöshetsförmånen för 14 kalenderdagar. Om en arbetssökande ytterligare förfar klandervärt en fjärde gång, föreläggs en skyldighet att vara i arbete på 12 kalenderveckor för honom eller henne.

Skyldighet att vara i arbete innebär att man förlorar arbetslöshetsförmånen tills vidare. Rätten till en förmån återställs då personen utfört arbete som räknas in i arbetsvillkoret, avlagt frivilliga heltidsstudier, sysselsatt sig på heltid i företagsverksamhet eller i eget arbete eller deltagit i sådan sysselsättningsfrämjande service som räknas upp i bestämmelsen med definitioner i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1 kap. 5 §) i sammanlagt minst 12 kalenderveckor. Rätten till en arbetslöshetsförmån återställs även då minst fem år gått från det att skyldigheten att vara i arbete börjat.

Det är möjligt att betala en arbetslöshetsförmån för tiden för sysselsättningsfrämjande service även då mottagandet av en arbetslöshetsförmån utifrån arbetslöshet hindras av en tid utan ersättning, en skyldighet att vara i arbete eller en begränsning som anknyter till yrkesutbildning

enligt 13 och 14 § i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. De nämnda omständigheterna åsidosätts under en tid med service endast då hindret för utbetalning av en arbetslöshetsförmån förelåg redan då servicen började.

I serviceprocessen för en arbetssökande bedöms arbetssökandens servicebehov. I fråga om arbets- och funktionsförmågan är det av betydelse om eventuella begränsningar av arbets- och funktionsförmågan anknyter till arbetssökandens möjligheter att sysselsätta sig. Vid behov hänvisas en arbetssökande till bedömning av arbetsförmågan. Den arbetssökandes arbets- och funktionsförmåga kan vid behov bedömas i samarbete med serviceproducenter inom social- och hälsovården.

I påföljdssystemet enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreläggs en tid utan ersättning eller en skyldighet att vara i arbete för en arbetssökande, om han eller hon vägrar att delta i en bedömning eller undersökning av arbetsförmågan vilken är nödvändig för att bedöma servicebehovet. Det centrala med tanke på den förpliktande karaktären är att det handlar om en nödvändig undersökning eller bedömning. En arbetssökande kan hänvisas till en bedömning eller undersökning av arbetsförmågan även utifrån en annan grund, men då har vägran inte någon konsekvens för arbetssökandens rätt att få en arbetslöshetsförmån. Om en arbetssökande vägrar att delta i en undersökning eller bedömning som gäller hans eller hennes arbetsförmåga, fortsätter han eller hon att vara arbetssökande, men Arbetskraftsmyndigheten utreder om arbetssökanden haft en giltig orsak för sitt förfarande och om en påföljd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska föreläggas för arbetssökanden.

2.5 Finansieringen av arbetslöshetsförmåner

Det finns bestämmelser om finansiering av arbetslöshetsförmåner i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i 14 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa samt i fråga om inkomstrelaterad dagpenning för företagare i lagen om arbetslöshetskassor.

Ansvar för finansiering av arbetslöshetsdagpenningen ligger hos staten, hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning, arbetsgivarna och löntagarna via de obligatoriska arbetslöshetsförsäkringspremierna och arbetslöshetskassorna via medlemsavgifterna.

Ingen statsandel eller finansieringsandel för hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning riktas till tilläggsdagar för arbetslöshetsdagpenning som betalas som inkomstrelaterad dagpenning. En del av utgifterna för tilläggsdagarna täcks med arbetsgivarnas självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslöshet, vilken samlas in av Sysselsättningsfonden. Lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner innehåller bestämmelser om de arbetsgivare som har en skyldighet att betala självriskpremier och om arbetslöshet för en arbetssökande som ligger till grund för skyldigheten att betala självriskpremier.

Staten finansierar en andel som motsvarar grunddagpenningen av den inkomstrelaterade dagpenningen för en företagare. För finansieringen av företagares inkomstrelaterade dagpenning används inte intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremierna, utan de företagare som hör till en arbetslöshetskassa finansierar genom arbetslöshetskassans medlemsavgift den del av den inkomstrelaterade dagpenningen som överstiger grunddelen.

Grunddagpenningen finansieras med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien och finansieringsandelen för staten och hemkommunen för en mottagare av grunddagpenning. Sysselsättningsfonden betalar Folkpensionsanstalten ett belopp för finansieringen av grunddagpenningen, vilket i snitt motsvarar det belopp som flyter in av

arbetslöshetsförsäkringspremierna för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna. År 2025 redovisas uppskattningsvis 94 miljoner euro för finansieringen av grunddagpenningar med löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för år 2025.

Arbetsmarknadsstödet finansieras inte med arbetslöshetsförsäkringspremierna. Staten och mottagarens hemkommun ansvarar för finansieringen av arbetsmarknadsstödet.

Ackumuleringen av de förmånsdagar som ligger till grund för hemkommunens finansieringsansvar nollställs då arbetssökanden uppfyller arbetsvillkoret enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Från ingången av år 2025 börjar kommunens finansieringsansvar gälla från och med arbetssökandens 101:a arbetslöshetsförmånsdag. Kommunens finansieringsandel uppgår fram till 200 betalningsdagar till tio procent av beloppet av arbetsmarknadsstödet, grunddagpenningen eller den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel. När antalet förmånsdagar för en arbetssökande ligger mellan 201 och 300 dagar är kommunens finansieringsandel 20 procent. Mellan 301 och 400 förmånsdagar är andelen 30 procent, mellan 401 och 700 förmånsdagar 40 procent och från och med 701 betalningsdagar är andelen 50 procent. Den högsta finansieringsandelen på 50 procent gäller inte för grunddagpenning eller den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel, eftersom maximitiden för arbetslöshetsdagpenning är 500 dagar. Om en förmånstagare övergår från grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning till arbetsmarknadsstöd på grund av att maximitiden löpt ut, inkluderas dessa dagar med arbetslöshetsdagpenning i beräkningen av hur länge personen fått en arbetslöshetsförmån.

Tabell 1. Finansieringen av arbetsmarknadsstödet från och med den 1 januari 2025

Betalningsdagar för arbetslöshetsförmånen	Kommunens finansieringsandel	Statens finansieringsandel
1-100 dagar	0	100 %
101-200 dagar	10 %	90 %
201-300 dagar	20 %	80 %
301-400 dagar	30 %	70 %
401-700 dagar	40 %	60 %
Yli 700 dagar	50 %	50 %

2.6 Verkställighetssystemet för utkomstskydd för arbetslösa

Arbetslöshetskassorna svarar för att verkställa den inkomstrelaterade dagpenningen. Folkpensionsanstalterna ansvarar för att verkställa grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet.

När en person ansöker om en arbetslöshetsförmån från Folkpensionsanstalten, ska Folkpensionsanstalten undersöka om arbetsvillkoret är uppfyllt för att rätt arbetslöshetsförmån ska kunna beviljas till personen. Det är möjligt att betala endast en enda arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för samma tid. Grunddagpenning betalas inte för en tid då inkomstrelaterad dagpenning betalas till den arbetssökande.

Om en medlem av en arbetslöshetskassa ansöker om en arbetslöshetsförmån från Folkpensionsanstalten och Folkpensionsanstalten då den handlägger ansökan konstaterar att

sökandens arbetsvillkor är uppfyllt, avslår Folkpensionsanstalten ansökan om arbetslöshetsförmån utifrån den grunden att personen har rätt till inkomstrelaterad dagpenning. Med beslutet hänvisas sökanden att ansöka om inkomstrelaterad dagpenning från den egna arbetslöshetskassan.

Folkpensionsanstalten följer ackumuleringen av arbetsvillkoret för en mottagare av arbetslöshetsförmån då mottagaren jobbar och samtidigt får jämkad arbetslöshetsförmån. Om det handlar om en medlem i en arbetslöshetskassa som får arbetsmarknadsstöd och vars arbetsvillkor konstateras vara uppfyllt eller om en medlem i en arbetslöshetskassa som får grunddagpenning och vars medlemskapsvillkor konstateras vara uppfyllt, avslår Folkpensionsanstalten ansökan om arbetslöshetsförmån utifrån den grunden att personen har rätt till inkomstrelaterad dagpenning.

Uppfyllande eller ackumulering av arbetsvillkoret påverkar förutsättningarna att få arbetsmarknadsstöd på det sätt som beskrivs ovan i avsnitt 2.1, då det handlar om betalning av arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning till en person som fyllt 55 år, betalning av partiellt arbetsmarknadsstöd och föreläggande av väntetid för arbetsmarknadsstöd.

Arbetskraftsmyndigheten och närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (nedan UF-centret¹²) ger arbetskraftspolitiska utlåtanden om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att få en arbetslöshetsförmån och om ett förfarande som är arbetskraftspolitiskt klandervärt.

Arbetskraftsmyndigheten avgör förutsättningarna för rätten till utkomstskydd för arbetslösa för en arbetssökande inom sitt verksamhetsområde och ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om en arbetssökande som är kund hos den vilket binder betalaren av arbetslöshetsförmånen, det vill säga Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan, beträffande de förutsättningar för att få en arbetslöshetsförmån vilka inte är förknippade med arbetskraftspolitisk prövning eller som är förknippade med endast liten prövning. UF-centret ger arbetskraftspolitiska utlåtanden om förutsättningarna för arbetssökanden att få en arbetslöshetsförmån i situationer som kräver arbetskraftspolitisk prövning.

De arbetskraftspolitiska utlåtanden som kräver prövning gäller sysselsättning som företagare eller i eget arbete, arbete som inte utförs i ett anställningsförhållande, upphörande med arbete i företag, företagares familjemedlemmars upphörande med arbete, upphörande med företagsverksamhet, upphörande med eget arbete, förutsättningar som gäller unga personer som saknar utbildning och förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda. De aktuella arbetskraftspolitiska utlåtandena är förenade med betydande arbetskraftspolitisk prövning bland annat i fråga om bedömningen av om en arbetssökande förfarit klandervärt och när en tid utan ersättning ska föreläggas.

2.7 Procedurregleringen kring de förmåner som Folkpensionsanstalten verkställer

Enligt 21 § i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag. Genom

¹² Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om en reform av statens regionförvaltning (RP 13/2025 rd) har godkänts och ändringarna träder i kraft den 1 januari 2026 (lag 531/2025). Vid reformen ändras UF-centrets namn till Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret. I denna proposition används det nuvarande namnet för UF-centret, men ändringen av namnet har beaktats i lagförslagen.

lag tryggas offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning.

Det finns allmänna bestämmelser om det förfarande som ska iakttas i förvaltningsärenden i förvaltningslagen (434/2003), som i regel tillämpas på handläggning av de förmåner som Folkpensionsanstalten verkställer. Det är möjligt att avvika från bestämmelserna i förvaltningslagen utifrån en uttrycklig bestämmelse på lagnivå. Dessa specialbestämmelser har i regel företräde i förhållande till förvaltningslagen. Lagstiftningen om utkomstskydd som sköts av Folkpensionsanstalten innehåller procedurbestämmelser som avviker från förvaltningslagen.

Med procedurbestämmelser avses bestämmelser som gäller verkställigheten, såsom reglering kring förfarandet för att ge beslut, betalningssättet, återkrav, ändringssökande och rättelse och undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut. Det finns procedurbestämmelser i de olika förmånslagarna, lagen om Folkpensionsanstalten och de allmänna förvaltningslagarna.

Procedurregleringen i lagen om utkomstskydd för arbetslösa motsvarar i fråga om innehåll de motsvarande bestämmelserna i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa innehåller dock vissa befogade undantag till huvudreglerna i procedurbestämmelserna. Dessa undantag gäller rollen för Arbetskraftsmyndighetens Arbetskraftspolitiska utlåtanden, utbetalning av arbetslöshetsförmåner utan beslut och nytt avgörande av ett ärende på grund av avsaknad av sysselsättningsfrämjande service.

2.8 Den allmänna lagstiftningen kring behandlingen av personuppgifter och informationshanteringen

2.8.1 EU:s allmänna dataskyddsförordning

Förordningens mål och tillämpningsområde

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmänna dataskyddsförordningen) (nedan den allmänna dataskyddsförordningen) har tillämpas i medlemsstaterna från och med maj 2018. Genom allmänna dataskyddsförordningen skyddas fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter, i synnerhet deras rätt till skydd för personuppgifter. Nedan beskrivs innehållet i förordningen i synnerhet till den del som den ger medlemsstaterna handlingsutrymme eller medför en skyldighet för medlemsstaterna att precisera bestämmelserna i förordningen.

I förordningen avses med personuppgifter varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person, det vill säga en registrerad (artikel 4.1). I förordningen avses med behandling av personuppgifter en åtgärd eller kombination av åtgärder beträffande personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oberoende av om de utförs automatiserat eller ej, såsom insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämning genom överföring, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering eller sammanförande, begränsning, radering eller förstöring (artikel 4.2).

Nationellt handlingsutrymme

Den allmänna dataskyddsförordningen är en nationellt direkt tillämplig rättsakt, men ställvis innehåller den nationellt handlingsutrymme av direktivkaraktär för medlemsstaterna. Med nationellt handlingsutrymme avses den prövningsmarginal som anges i den allmänna dataskyddsförordningen, inom vilken lagstiftarna i medlemsstaterna kan utfärda eller bibehålla nationell lagstiftning. Genom sådan nationell lagstiftning kompletteras eller preciseras bestämmelserna i förordningen, vilka bildar den grundläggande stommen för regelverket kring behandling av personuppgifter. Sådan preciserande eller kompletterande nationell lagstiftning ska således alltid läsas tillsammans med den allmänna dataskyddsförordningen.

Enligt EU-domstolens etablerade rättspraxis får nationella bestämmelser inte utfärdas på förordningens tillämpningsområde, om inte förordningen uttryckligen förpliktar eller bemyndigar till kompletterande nationell lagstiftning eller annat beslutsfattande (ärende 34/73, Variola, dom 10.10.1973, ärende 50/76, Amsterdam Bulb, dom 2.2.1977, punkt 33). I fråga om behovet av och innehållet i mer detaljerad lagstiftning måste också syftena med och lagstiftningsmetoden i den allmänna dataskyddsförordningen vägas in (se GrUU 14/2018 rd, s. 3).

Nationell lagstiftning som kompletterar eller preciserar den allmänna dataskyddsförordningen är möjlig endast då sådan uttryckligen tillåts i dataskyddsförordningen. Å andra sidan innehåller förordningen även en skyldighet för den nationella lagstiftaren att utfärda bestämmelser om vissa omständigheter. De bestämmelser i den allmänna dataskyddsförordningen som omfattas av utövning av handlingsutrymme kan delas in i bestämmelser som är förpliktande, möjliggörande bestämmelser och bestämmelser som ska beaktas.

När det gäller användningen av handlingsutrymmet ger förordningen möjlighet till olika lagstiftningsmetoder. Enligt skäl 41 till förordningen förutsätts inte nödvändigtvis en lagstiftningsakt av den nationella regeringen, så länge som den är tydlig, precis och förutsägbar. Enligt skäl 45 förutsätts inte heller någon särskild lag för varje enskild situation med behandling av uppgifter. I Finland har regeringen i den allmänna dataskyddsförordningen kompletterats genom dataskyddslagen (1050/2018) och därtill med speciallagar vid behov.

Principer för behandling

I artikel 5 i den allmänna dataskyddsförordningen finns det bestämmelser om principerna för behandling av personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige ansvarar för att de principer som föreskrivits i artikel 5 har iakttagits. Den ska även kunna visa att de iakttagits.

Principen om ändamålsbegränsning i artikel 5 i förordningen innebär att personuppgifter samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. En annan central princip är principen om uppgiftsminimering, som innebär att personuppgifterna ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas.

Enligt principen om korrekthet ska personuppgifter vara korrekta och om nödvändigt uppdaterade; alla rimliga åtgärder måste vidtas för att säkerställa att personuppgifter som är felaktiga i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas raderas eller rättas utan dröjsmål. Enligt principen om lagringsminimering får personuppgifterna inte förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas. Principen om integritet och konfidentialitet innebär att det vid behandlingen av personuppgifter ska säkerställas lämplig säkerhet för personuppgifterna, inbegripet skydd mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust,

förstöring eller skada genom olyckshändelse, med användning av lämpliga tekniska eller organisatoriska åtgärder.

Behandlingsgrunder

Artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för att behandling av personuppgifter ska vara laglig. Av dessa är förutsättningen enligt artikel 6.1 c central med tanke på de personuppgifter som uppkommer eller som ska behandlas i offentlig arbetskrafts- och företagsservice, då den förutsätter att behandlingen ska vara nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Endast artikel 6.1 c och artikel 6.1 e har ansetts vara potentiella grunder för behandling av personuppgifter för myndigheter. (RP 9/2018 rd, s. 34).

I artikel 6.2 i förordningen ges medlemsstaterna möjlighet att behålla eller införa mer specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i förordningen med hänsyn till behandling för att efterleva punkt 1 c och 1 e genom att närmare fastställa specifika krav för uppgiftsbehandlingen och andra åtgärder för att säkerställa en laglig och rättvis behandling. Bestämmelsen ger med andra ord möjlighet till kompletterande nationell reglering.

Enligt artikel 6.3 i den allmänna dataskyddsförordningen ska grunden för behandlingen fastställas i enlighet med unionsrätten, eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av då behandlingen är nödvändig för att den personuppgiftsansvarige ska iakttä en lagstadgad förpliktelse. I denna lagstiftning ska syftet med behandlingen fastställas. Lagstiftningen kan innehålla särskilda bestämmelser, med vilka tillämpningen av bestämmelserna i förordningen anpassas. Sådana särskilda bestämmelser kan gälla bland annat de allmänna förutsättningarna för att den personuppgiftsansvariges behandling av uppgifter ska vara lagenlig, vilken typ av uppgifter som ska behandlas, vilka registrerade som berörs, de enheter till vilka personuppgifterna får lämnas ut och för vilka ändamål, ändamålsbegränsningar, lagringstid samt typer av behandling och förfaranden för behandling, inbegripet åtgärder för att tillförsäkra en laglig och rättvis behandling. Det grundläggande kravet för sådan lagstiftning är att medlemsstatens nationella rätt ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Denna punkt innehåller med andra ord en skyldighet att i den nationella lagstiftningen utfärda bestämmelser om grunden för behandlingen och syftet med behandlingen och en möjlighet att utfärda bestämmelser även om andra omständigheter.

I artikel 9.1 i den allmänna dataskyddsförordningen förbjuds behandling av särskilda kategorier av personuppgifter. Sådana uppgifter är bland annat hälsouppgifter samt ras och etniskt ursprung. Det finns bestämmelser om undantaget till behandlingsförbudet i 2 punkten i artikeln.

Ytterligare behandling av personuppgifter för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål ska inte anses vara oförenlig med de ursprungliga ändamålen (artikel 5.1 b). Artikel 89 i förordningen innehåller bestämmelser om skyddsåtgärder och möjligheten att utfärda bestämmelser om undantag till de registrerades rättigheter vid sådan behandling.

Den registrerades rättigheter

Kapitel III i den allmänna dataskyddsförordningen innehåller bestämmelser om den registrerades rättigheter. Artiklarna 12, 13, 15, 16, 18 och 19 i kapitlet blir tillämpliga med behandling av personuppgifter med stöd av artikel 6.1 c, såvida tillämpningen inte begränsas

separat på det sätt som artikel 23 möjliggör. Artikel 12 i den allmänna dataskyddsförordningen innehåller bestämmelser om klar och tydlig information och kommunikation, artikel 13 om information som ska tillhandahållas om personuppgifterna samlas in från den registrerade, artikel 15 om den registrerades rätt till tillgång till uppgifter, artikel 16 om rätten till rättelse av uppgifter, artikel 18 om rätten till behandling av personuppgifter och artikel 19 om personuppgiftsansvariges anmälningsskyldighet avseende rättelse eller radering av personuppgifter och begränsning av behandling.

Personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde

I den allmänna dataskyddsförordningen avses med personuppgiftsansvarig en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter. Om ändamålen och medlen för behandlingen bestäms av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt kan den personuppgiftsansvarige eller de särskilda kriterierna för hur denne ska utses föreskrivas i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt (artikel 4.7). Definitionen ger en möjlighet att utfärda bestämmelser om den personuppgiftsansvarige i den nationella lagstiftningen.

I anvisningen av dataombudsmannens byrå för utlåtanden om lagstiftning (16.10.2017 v1.0, s. 9) poängteras det att den personuppgiftsansvariges ansvar ska utgöra en del av det operativa ansvaret. När bestämmelser om den personuppgiftsansvarige föreskrivs genom lag, ska man vara synnerligen uppmärksam på definieringen och förvissa sig om att ansvaret hänför sig till rätt instans. Enligt anvisningen är risken med definitionen av den personuppgiftsansvarige att den personuppgiftsansvarige endast har definierats formellt, utan att aktörens faktiska roll vid behandlingen av personuppgifter på praktisk nivå har identifierats. Till personuppgiftsansvarig ska enligt anvisningen utses en aktör som de facto använder den personuppgiftsansvariges bestämmanderätt och som kan fullgöra den personuppgiftsansvariges skyldigheter.

Det kan finnas flera personuppgiftsansvariga. Enligt artikel 26 i den allmänna dataskyddsförordningen kan de gemensamt personuppgiftsansvarigas ansvarsområden fastställas i en medlemsstats nationella rätt. Lagstiftningen ska på lämpligt sätt återspegla de gemensamt personuppgiftsansvarigas respektive roller och förhållanden gentemot den registrerade. Den registrerade får utöva sina rättigheter enligt förordningen med avseende på och emot var och en av de personuppgiftsansvariga oberoende av de gemensamt personuppgiftsansvarigas ansvarsfördelning. Artikeln gör det möjligt att i den nationella lagstiftningen föreskriva om gemensamt ansvar för registret och om ansvarsområdena för de gemensamt personuppgiftsansvariga.

I förordningen avses med personuppgiftsbiträde en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning (artikel 4.8). I artikel 28.3 i förordningen föreskrivs att när uppgifter behandlas av ett personuppgiftsbiträde ska hanteringen regleras genom ett avtal eller en annan rättsakt enligt unionsrätten eller enligt medlemsstaternas nationella rätt som är bindande för personuppgiftsbiträdet med avseende på den personuppgiftsansvarige och i vilken föremålet för behandlingen, behandlingens varaktighet, art och ändamål, typen av personuppgifter och kategorier av registrerade, samt den personuppgiftsansvariges skyldigheter och rättigheter anges. Medlemsstatens nationella rätt kan enligt dataombudsmannens byrå anses vara en sådan annan rättsakt. (Anvisning från dataombudsmannens byrå om lagstiftningsutlåtanden, 16.10.2017, version 1.0, s. 9.). Således är det möjligt att utfärda bestämmelser om dessa omständigheter i en medlemsstats lagstiftning. I artikel 28.3 i

förordningen föreskrivs det om personuppgiftsbiträdets skyldigheter, om vilka det ska föreskrivas separat i ett sådant avtal eller en sådan annan rättsakt.

Enligt artikel 29 i förordningen får personuppgiftsbiträdet och personer som utför arbete under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdets överinseende och som får tillgång till personuppgifter endast behandla dessa på instruktion från den personuppgiftsansvarige, såvida han eller hon inte är skyldig att göra det enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt. I artikel 32.4 i förordningen finns det en bestämmelse som hänför sig till detta. Enligt bestämmelsen ska den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet vidta åtgärder för att säkerställa att varje fysisk person som utför arbete under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbiträdets överinseende, och som får tillgång till personuppgifter, endast behandlar dessa på instruktion från den personuppgiftsansvarige, såvida han eller hon inte är skyldig att göra det enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt. Enligt dataombudsmannens byrå verkar det enligt artikel 29 i förordningen vara möjligt att i lagstiftningen skapa sådana separata skyldigheter eller behandlingsrättigheter för personuppgiftsbiträdet som avviker från de instruktioner som den personuppgiftsansvarige gett (Anvisning från dataombudsmannens byrå om lagstiftningsutlåtanden, 16.10.2017, version 1.0, s. 10).

Både den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet ska enligt artikel 30 föra ett register över behandling. I artikel 30.1 och 30.2 föreskrivs det om innehållet i registret.

I artikel 35 i den allmänna dataskyddsförordningen föreskrivs det om konsekvensbedömning avseende dataskydd. I artikel 35.3 föreskrivs det om fall där en konsekvensbedömning särskilt ska krävas och i artikel 35.7 om vad bedömningen åtminstone ska innehålla. Enligt artikel 35.10 behöver en konsekvensbedömning inte göras om behandlingen av personuppgifter har en rättslig grund som den personuppgiftsansvarige omfattas av eller där behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller för den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och en konsekvensbedömning avseende dataskydd redan har genomförts i samband med antagandet av denna rättsliga grund. Vid beredning av sådan lagstiftning ska tillsynsmyndigheten höras i enlighet med artikel 36.4 i förordningen.

Utlämnande av personuppgifter

Utlämnande av personuppgifter är enligt allmänna dataskyddsförordningen en form av behandling av personuppgifter (artikel 4.2). Med mottagare avses i förordningen en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ till vilket personuppgifterna utlämnas, vare sig det är en tredje part eller inte (artikel 4.9).

Utlämnande och mottagare är centrala begrepp med tanke på tillgodoseendet av en registrerads rättigheter. Om uppgifter lämnas ut till en mottagare ska den registrerade informeras om detta (artiklarna 13.1 d, 14.1 e och f samt 14.3 c). Den registrerade har även rätt att få information om mottagare eller kategorier av mottagare, särskilt mottagare i tredjeländer eller internationella organisationer, till vilka personuppgifterna har lämnats eller ska lämnas ut (artikel 15.1 c). Den personuppgiftsansvarige är även skyldig att underrätta mottagaren om rättelser eller radering av personuppgifter och begränsning av behandling (artikel 19). Det register över behandling som ska upprättas ska innehålla uppgifter om de kategorier av mottagare till vilka personuppgifterna har lämnats eller ska lämnas ut, inbegripet mottagare i tredjeländer eller i internationella organisationer (artikel 30). (Anvisning från dataombudsmannens byrå om lagstiftningsutlåtanden, 16.10.2017, version 1.0, s. 10).

Myndigheter som eventuellt får personuppgifter enligt lagstiftningen i medlemsstaten ses dock inte som mottagare. Dessa myndigheter ska dock behandla dessa uppgifter genom att iaktta de tillämpliga dataskyddsreglerna i enlighet med syftet med behandlingen. Detta leder å sin sida till att ovan nämnda utlämnande av uppgifter mellan myndigheterna inte omfattas av någon motsvarande informations- och anmälningsskyldighet som för utlämnande av andra personuppgifter. (Anvisning från dataombudsmannens byrå om lagstiftningsutlåtanden, 16.10.2017, version 1.0, s. 11).

Förutsättningarna för utlämnande av personuppgifter ska bedömas med hänsyn till principen om ändamålsbegränsning. Om ändamålet med behandlingen ändras till följd av att uppgifterna lämnas ut, krävs det enligt artikel 6.4 att utlämnandet grundar sig på den registrerades samtycke eller på unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt som utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle för att skydda de mål som avses i artikel 23.1. Ett av de syften som avses i artikel 23.1 i förordningen är en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse. Inom ramen för det nationella handlingsutrymmet är det i enlighet med artikel 6.3 i den allmänna dataskyddsförordningen möjlighet att utfärda bestämmelser om de aktörer och syften till vilka och utifrån vilka personuppgifter kan lämnas ut.

2.8.2 Dataskyddslagen

Dataskyddslagen kompletterar och preciserar Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning. Den är en allmän lag som ska tillämpas på behandling av personuppgifter och som tillämpas parallellt med allmänna dataskyddsförordningen. Dataskyddslagen innehåller inte uttömmande bestämmelser om rättsgrunden för behandling av personuppgifter, utan även framöver är det möjligt att genom speciallagstiftning utfärda bestämmelser om rättsgrunden för behandling utifrån de randvillkor som framgår av allmänna dataskyddsförordningen.

I förarbetena till dataskyddslagen konstateras det att grunden för den nationella prövningsmarginalen finns i artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen, genom vilken medlemsstaterna ges möjlighet att nationellt föreskriva om den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter. Den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter får fastställas i medlemsstatens lagstiftning när behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige eller när behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning (artikel 6.1 c och e). Behandlingen av personuppgifter inom den offentliga sektorn ska enligt regeringspropositionen med förslag till dataskyddslag i regel grunda sig på dessa rättsliga grunder för behandling av personuppgifter (RP 9/2018 rd, s. 35).

I 4 § i dataskyddslagen preciseras behandlingsgrunden enligt artikel 6.1 e i den allmänna dataskyddsförordningen. Enligt 4 § 3 punkten i dataskyddslagen får personuppgifter behandlas bland annat om behandlingen behövs för vetenskaplig eller historisk forskning eller för statistikföring och den står i proportion till det mål av allmänt intresse som eftersträvas (3 punkten).

Dataskyddslagen innehåller dock bestämmelser om den tystnadsplikt som ska tillämpas på åtgärder i anknytning till behandlingen av personuppgifter. I 35 § om tystnadsplikt anges det att den som vid utförandet av åtgärder som har samband med behandlingen av personuppgifter har fått kännedom om något som gäller en annan persons egenskaper, personliga förhållanden, ekonomiska ställning eller någon annans företagshemligheter inte obehörigen för utomstående får röja de uppgifter som han eller hon erhållit på detta sätt eller använda uppgifterna för sin egen eller någon annans vinning eller för att skada någon annan. Enligt detaljmotiveringen till

den paragrafen gäller tystnadsplikten till exempel en person som är anställd hos den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet. Överträdelse av tystnadsplikten har sanktionerats separat i 26 § i dataskyddslagen.

2.8.3 Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

Genom lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, nedan offentlighetslagen) preciseras offentlighetsprincipen enligt 12 § 2 mom. i grundlagen. Den utgångspunkt som uttrycks i 1 § i offentlighetslagen är att myndighetshandlingar är offentliga, om inte något annat föreskrivs särskilt i denna eller i någon annan lag.

Bestämmelser om skyldigheter för myndigheterna genom vilka offentlighetsprincipen genomförs finns bland annat i 20 § i offentlighetslagen. Enligt 20 § 1 mom. ska en myndighet främja öppenhet i sin verksamhet och i detta syfte vid behov sammanställa handböcker, statistik och andra publikationer samt datamaterial om sina tjänster, beslutspraxis samt om samhällsförhållandena och samhällsutvecklingen inom sitt verksamhetsområde. Vid bedömning av skyldigheten att sammanställa information ska myndigheten beakta i vilken mån upplysningar om dess verksamhet står att få med hjälp av handlingsoffentligheten eller på basis av den allmänna statistikproduktionen.

Offentlighetslagen föreskriver om skyldigheten att iaktta sekretess och om sekretessgrunderna. Enligt 22 § i offentlighetslagen ska en myndighetshandling sekretessbeläggas, om det i den lagen eller någon annan lag föreskrivs eller om en myndighet med stöd av lag har föreskrivit att den ska vara sekretessbelagd eller om handlingen innehåller uppgifter för vilka tystnadsplikt föreskrivs genom lag. En sekretessbelagd myndighetshandling eller en kopia eller utskrift av en sådan handling får inte företes för eller lämnas ut till utomstående eller med hjälp av en teknisk anslutning eller på något annat sätt företes för eller lämnas ut till utomstående.

I 24 § 1 mom. 1–32 punkten i offentlighetslagen anges vilka myndighetshandlingar som i princip är sekretessbelagda. Enligt 24 § 1 mom. 25 punkten är följande handlingar sekretessbelagda: handlingar som innehåller uppgifter om en klient hos socialvården eller en enskild kund hos arbetsförvaltningen samt de förmåner eller stödåtgärder eller den socialvårdsservice eller den service för arbetsförvaltningens enskilda kunder denne erhållit eller uppgifter om en persons hälsotillstånd eller handikapp, den hälsovård eller rehabilitering som denne har erhållit. Enligt 29 punkten är även handlingar som innehåller uppgifter om psykologiska test eller lämplighetsprov som gäller en person eller resultatet av dem eller bedömning för placering av en värnpliktig, val av en anställd eller fastställande av avlöningsgrund sekretessbelagda.

Enligt förarbetena till offentlighetslagen finns grunderna för skyddet för privatlivet i 24 § 1 mom. 23–32. Enligt förarbetena kan en handlingsoffentlighet i dessa fall regelmässigt anses äventyra den fördel som sekretessen ger. Till och med den minsta prövningsskäl har ansetts äventyra den skyddade fördelen. (RP 30/1998 rd, s. 88/I). Sekretessen avseende de handlingar som avses i 24 § 1 mom. 25, 29 och 30 punkten i offentlighetslagen är enligt bestämmelsernas formulering och förarbetet absolut (RP 30/1998 rd, s. 97/I och s. 99/I–II).

Enligt 23 § i offentlighetslagen omfattar skyldigheten att iaktta sekretess ett förbud mot att röja en sekretessbelagd handling eller uppgift samt ett förbud mot att använda sekretessbelagda uppgifter för att skaffa sig själv eller någon annan fördel eller för att skada någon annan. Tystnadsplikten och godkännandeförbudet gäller en bred persongrupp. Förutom de som tjänstgör för myndigheten, gäller de även till exempel en person som utför en praktik hos en myndighet eller en person som tjänster hos någon som sköter en myndighets uppdrag.

Det finns bestämmelser om förutsättningarna för undantag till sekretessen i 7 kap. i offentlighetslagen. Allmänna grunder för undantag är bestämmelser i lag, samtycke från den vars intressen sekretessplikten ska skydda, utförande av uppdrag eller handräckning, tillstånd av myndighet för exempelvis vetenskaplig forskning, en annan myndighets rätt till information och internationellt samarbete. Enligt 29 § 1 mom. förutsätter en annan myndighets rätt till information att uttryckliga bestämmelser om rätten att lämna ut eller att få uppgifter särskilt har tagits in i lag, att den vars intressen sekretessplikten ska skydda samtycker, att handlingen behövs vid behandlingen av ett förhandsbesked, ett förhandsavgörande, sökande av ändring i ett myndighetsbeslut, en klagan med anledning av en åtgärd, ett underställt ärende eller av besvär som anförts hos ett internationellt lagskipnings- eller undersökningsorgan eller att uppgiften behövs för att ett enskilt övervaknings- eller tillsynsuppdrag som är riktat mot en myndighet ska kunna utföras. Det bör noteras att även om en annan myndighets rätt till information enligt offentlighetslagen kan grunda sig på samtycke från den vars intressen sekretessplikten ska skydda, utgör ett sådant samtycke inte enligt den allmänna dataskyddsförordningen en grund för att den mottagande myndigheten ska få behandla personuppgifter.

I 16 § i offentlighetslagen föreskrivs hur handlingar ska lämnas ut. Enligt 3 mom. i paragrafen får personuppgifter ur en myndighets personregister, om inte något annat särskilt bestäms i lag, lämnas ut i form av en kopia eller en utskrift eller i elektronisk form om mottagaren enligt bestämmelserna om skydd för personuppgifter har rätt att registrera och använda sådana personuppgifter. Offentliggörande av personuppgifter i ett allmänt datanät förutsätter däremot att separata bestämmelser utfärdas.

Grundlagsutskottet har ansett att det inom ramen för grundlagen är möjligt att offentliggöra personuppgifter i form av en offentlig informationstjänst, om argumenten för det är godtagbara med tanke på garantierna för rättsskydd och de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 65/2014 rd, s. 4/II–5/I, GrUU 32/2008, s. 2/I–3/II). Med avseende på skyddet för privatlivet och för personuppgifter är det enligt utskottet dock av relevans att det i webbaserade personregister inte går att söka uppgifter på stora grupper utan till exempel bara genom enskild sökning. Utskottet har sett det som viktigt att bestämmelser om offentliga informationstjänster kompletteras med en i fråga om registrets innehåll och syfte motiverad restriktion som avser att sökningarna är enskilda. (GrUU 2/2017 rd, s. 7).

2.8.4 Lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen

Lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019, nedan informationshanteringslagen) är en allmän lag om myndigheters informationshantering. Syftet med lagen är att säkerställa en enhetlig och kvalitativ hantering samt informationssäker behandling av myndigheternas informationsmaterial. Syftet är även att möjliggöra ett tryggt och effektivt utnyttjande av myndigheternas informationsmaterial så att myndigheterna i enlighet med god förvaltningssed kan sköta sina uppgifter och tillhandahålla tjänster med gott resultat. Ett ytterligare syfte med lagen är att främja informationssystemens och informationsresursernas interoperabilitet.

Informationshanteringslagen innehåller bestämmelser om ordnande av informationshantering, allmän styrning av informationshanteringen inom den offentliga förvaltningen, informationssäkerhet, skapande och elektronisk överföring av informationsmaterial samt ärendehantering och informationshantering i samband med tjänsteproduktion. Informationshanteringslagen tillämpas på informationshanteringen och användningen av informationssystem då myndigheterna hanterar informationsmaterial, såvida inte annat föreskrivits annanstans i lagen. I informationshanteringslagen avses med myndighet de

myndigheter som avses i 4 § 1 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, det vill säga bland annat statliga förvaltningsmyndigheter, övriga statliga ämbetsverk och inrättningar samt kommunala myndigheter. Med informationshanteringsenhet avses en myndighet med uppgift att ordna informationshantering i enlighet med kraven i informationshanteringslagen. UF-centret, NTM-centralerna, arbets- och näringsbyråerna, kommunerna och arbets- och näringsministeriet är med andra ord sådana informationshanteringsenheter som avses i informationshanteringslagen.

I 13 § i informationshanteringslagen föreskrivs att en informationshanteringsenhet ska följa upp informationssäkerhetens tillstånd i sin verksamhetsmiljö och säkerställa informationsmaterialens och informationssystemens informationssäkerhet under hela deras livscykel. Informationshanteringsenheten ska identifiera relevanta risker som är förenade med informationsbehandlingen och dimensionera informationssäkerhetsåtgärderna utifrån riskbedömningen.

De med tanke på skötseln av en myndighets uppgifter relevanta informationssystemens feltolerans och funktionella användbarhet ska regelbundet säkerställas genom tillräcklig testning. En myndighet ska planera informationssystem, informationsstrukturerna för informationslager och den anknutna informationsbehandlingen på så sätt att offentligheten för handlingar kan genomföras utan besvär. Myndigheten ska vid sina upphandlingar säkerställa att de aktuella informationssystemen har lämpliga säkerhetsåtgärder. Även dessa uppgifter regleras i 13 § i informationshanteringslagen.

Enligt 15 § i informationshanteringslagen ska en myndighet genom adekvata säkerhetsåtgärder i fråga om sina informationsmaterial säkerställa att 1) informationsmaterialens oföränderlighet har verifierats tillräckligt väl, 2) informationsmaterialen har skyddats mot tekniska och fysiska skador, 3) informationsmaterialens ursprung, uppdatering och felfrihet har verifierats, 4) informationsmaterialens tillgänglighet och användbarhet har verifierats, 5) informationsmaterialens tillgänglighet begränsas endast om tillgången till informationen eller rätten att behandla informationen har begränsats särskilt i lag, 6) informationsmaterialen kan arkiveras till behövliga delar. Informationsmaterial ska behandlas och förvaras i verksamhetslokaler som är tillräckligt säkra för att uppfylla kraven i anknytning till informationsmateriallets tillförlitlighet, integritet och tillgänglighet.

I 16 § i informationshanteringslagen föreskrivs att den systemansvariga myndigheten ska definiera användarrättigheterna för informationssystem. Användarrättigheterna ska definieras och uppdateras utifrån användarens uppgiftsrelaterade användningsbehov. I 17 § i lagen föreskrivs att en myndighet ska ombesörja att logginformation insamlas om användning av dess informationssystem och om utlämnande av information från dem, om användningen förutsätter identifiering eller annan registrering. Användningsändamålet för logguppgifter är att följa användningen och utlämnandet av uppgifter i informationssystemen och att utreda tekniska fel i ett informationssystem.

Informationshanteringslagens 22 § innehåller bestämmelser om överföring av information mellan informationssystem via tekniska gränssnitt. Myndigheterna ska genomföra regelbundet återkommande och standardiserad elektroniskt utlämnande av uppgifter mellan informationssystem via tekniska gränssnitt, om den mottagande myndigheten enligt lag har rätt att erhålla uppgifter. Regelbundet elektroniskt utlämnande av uppgifter med ett standardinnehåll kan genomföras på annat sätt om genomförandet eller användningen av det tekniska gränssnittet inte är tekniskt eller ekonomiskt ändamålsenligt. En myndighet kan öppna ett tekniskt gränssnitt för en myndighet som är berättigad att få tillgång till information även i andra situationer. Separata bestämmelser utfärdas om utlämnande av handlingar och uppgifter på annat sätt.

Utöver vad som föreskrivs i 4 kap. ska överföring av information mellan informationssystem via tekniska gränssnitt genomföras så att det tekniskt säkerställs att den information som ska överföras behövs i det enskilda fallet eller är nödvändig för att den mottagande myndigheten ska kunna sköta sina uppgifter, ifall överföringen avser personuppgifter eller sekretessbelagd information. Beskrivningen av informationsstrukturen för de uppgifter som lämnas via en teknisk gränssnitt fastställs och administreras av den myndighet som lämnar uppgifterna. Vid planeringen av tekniska gränssnitt för utlämnande av uppgifter mellan flera myndigheter ska beskrivningen av informationsstrukturen fastställas och administreras under ledning av ministeriet med ansvar för verksamhetsområdet.

Informationshanteringslagen 23 § innehåller bestämmelser om öppnande av elektronisk förbindelse till en myndighet. Enligt den kan en myndighet öppna en elektronisk förbindelse till en annan myndighet till sådan information i ett informationslager som den mottagande myndigheten har rätt att få tillgång till. Utöver vad som föreskrivs i 4 kap. är en förutsättning för öppnande av en elektronisk förbindelse att 1) förbindelsen begränsas till endast enskild sökning av sådana behövliga eller nödvändiga uppgifter som är förenliga med informationsrätten, samt att 2) informationens användningsändamål utreds i samband med sökningen. Myndigheten ska upprätta en elektronisk förbindelse så att det informationssystem som möjliggör förbindelsen automatiskt identifierar avvikande informationssökningar.

Informationshanteringslagens 5 § innehåller bestämmelser om skyldigheten för en informationshanteringsenhet att upprätthålla en informationshanteringsmodell som definierar och beskriver informationshanteringen i dess verksamhetsmiljö. Skyldigheten gäller med andra ord UF-centret, NTM-centralerna, arbets- och näringsbyråerna, kommunerna och arbets- och näringsministeriet. Paragrafen innehåller närmare bestämmelser om vad som ska inkluderas i informationshanteringsmodellen. Dessutom föreskrivs i paragrafens 3 mom. att en informationshanteringsenhet har en skyldighet att bedöma konsekvenserna av förändringarna vid administrativa reformer och införande av informationssystem.

Enligt 8 § 1 mom. informationshanteringslagen ska de statliga ämbetsverken och inrättningarna i sin bedömning enligt 5 § 3 mom. utvärdera de ekonomiska konsekvenserna av förändringar som är relevanta för informationshanteringen. Enligt 2 mom. i bestämmelsen ska det ministerium som ansvarar för verksamhetsområdet göra en bedömning enligt 5 § 3 mom. då bestämmelser som är under beredning återverkar på informationsmaterial och informationssystem. Dessutom ska ministeriet bedöma planerade bestämmelsers konsekvenser för handlingsoffentligheten och handlingssekretessen. Enligt 9 § 1 mom. i informationshanteringslagen ska de statliga ämbetsverken och inrättningarna tillställa finansministeriet en på basis av 5 § 3 mom. och 8 § 1 mom. gjord bedömning för utlåtande om utnyttjandet av informationslager och informationssystem samt om interoperabiliteten och informationssäkerheten, då en förändring bedöms få betydande ekonomiska eller funktionella konsekvenser för informationshanteringen eller verksamheten eller då det är fråga om väsentliga förändringar i strukturella gränssnitt för gemensamma informationslager inom den offentliga förvaltningen.

2.9 Bedömning av nuläget

2.9.1 Grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd

De uppgifter som gäller år 2024 och presenterats i detta avsnitt omfattar utbetalda barnförhöjningar. Utbetalningen av barnförhöjning har slopats den 1 april 2024.

År 2024 betalades grunddagpenning till omkring 80 730 personer. Grunddagpenning betalades år 2024 till ett belopp av sammanlagt 286 miljoner euro för 8,5 miljoner ersättningsdagar. Enligt de uppgifter som fåtts från Folkpensionsanstalten betalas grunddagpenning i snitt för omkring 100 dagar. År 2023 uppgick de personer som fick grunddagpenning utifrån den grunden att arbetsvillkoret för företagare är uppfyllt till omkring 2 110 personer. I tabell 2 visas mottagarna av grunddagpenning år 2024 enligt åldersgrupp och kön. Tabellen visar att en något större andel av mottagarna av grunddagpenning är män. Granskat enligt åldersgrupp fanns det år 2024 mest mottagare i åldersgruppen av personer i åldern 25–29 år.

Antalet personer som får grunddagpenning utifrån tilläggsdagar har granskats i Folkpensionsanstaltens betalningsmaterial från december 2024, där det fanns sammanlagt 337 personer. Det bör noteras att åldersinformationen fås utifrån den information som registrerats för betalningen och i denna granskning har åldersinformationen inte någon direkt koppling till den egentliga rätten till tilläggsdagar, eftersom en del av betalningarna är retroaktiva. I denna granskning har antalet personer i åldern 62 år uppgått till 30, antalet personer i åldern 63 år till 88, antalet personer i åldern 64 år till 214 och antalet personer i åldern 65 år till 5 personer.

År 2024 betalades arbetsmarknadsstöd till omkring 241 450 personer. Arbetsmarknadsstöd betalades år 2024 till ett belopp av sammanlagt 1628 miljoner euro för omkring 43,2 miljoner ersättningsdagar. År 2023 betalades arbetsmarknadsstöd till omkring 71 340 personer som under tiden för den nuvarande lagen om utkomstskydd fått grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för maximitiden. I tabell 2 visas mottagarna av arbetsmarknadsstöd år 2024 enligt åldersgrupp och kön. Tabellen visar att det finns något fler män än kvinnor även bland mottagarna av arbetsmarknadsstöd. År 2024 fanns det mest mottagare bland personerna i åldern 30–34 år.

Enligt den information som fåtts från Folkpensionsanstalten hade arbetsmarknadsstöd betalats för minst 1 000 dagar i snitt vid månads slut år 2024 till uppskattningsvis 5600 personer som är födda före år 1965 och som inte kommer att uppnå den lägsta pensionsåldern före den 1 maj 2026.

Tabell 2. Mottagarna av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt åldersgrupp och kön 2024. Källa Kelasto

Åldersgrupp	Grunddagpenning			Arbetsmarknadsstöd		
	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor
Yhteensä	80 726	43 885	36 841	241 449	127 647	113 802
17–19	491	330	161	6 697	4 097	2 600
20–24	12 686	7 291	5 395	25 164	14 082	11 082
25–29	16 236	8 634	7 602	28 909	15 037	13 872
30–34	12 728	6 950	5 778	33 196	16 753	16 443
35–39	9 571	5 145	4 426	30 538	15 148	15 390
40–44	8 163	4 242	3 921	27 702	13 912	13 790
45–49	6 381	3 337	3 044	23 064	12 209	10 855
50–54	5 099	2 799	2 300	20 915	11 469	9 446
55–59	4 962	2 756	2 206	24 409	13 710	10 699
60–64	4 044	2 209	1 835	19 348	10 474	8 874
65–67	365	192	173	1 507	756	751

År 2024 betalades arbetsmarknadsstöd med avdrag för de inkomster som ska beaktas i behovsprövningen till omkring 1 420 personer. Enligt Folkpensionsanstaltens uppskattning minskar behovsprövningen förmånsutgiften för arbetsmarknadsstöd med uppskattningsvis 1,3 miljoner euro per år.

Väntetid för arbetsmarknadsstöd förelades år 2023 för omkring 15 250 personer, av vilka något över hälften var kvinnor. I tabell 3 visas de personer som förelagts väntetid för arbetsmarknadsstöd år 2023 enligt åldersgrupp och kön. Tabellen visar att väntetid för arbetsmarknadsstöd förelagts oftast för unga personer – väntetid för personer i åldern 17–19 år har förelagts för över 40 procent av de personer som fick arbetsmarknadsstöd år 2023. Andelen minskar då man går upp i de äldre åldersklasserna.

De förelagda väntetiderna var i snitt 120 dagar (kalenderdagar) år 2023. Den genomsnittliga längden på väntetiden var något längre för kvinnor än för män. I snitt har de längsta väntetiderna förelagts för kvinnor i åldern 45–49 år och de kortaste för män i åldern 20–24 år.

Tabell 3. Personer som förelagts väntetid och längden på väntetiden i kalenderdagar år 2023. Källa: Folkpensionsanstalten

Åldersgrupp	Män		Kvinnor		Totalt	
	Mottagare	Längd	Mottagare	Längd	Mottagare	Längd
Totalt	7 459	117	795	123	15 254	120
17–19	980	119	1 160	122	2 140	121
20–24	1 583	107	1 707	115	3 290	111
25–29	1 652	114	1 599	122	3 251	117
30–34	1 011	120	1 095	126	2 106	123
35–39	747	126	859	130	1 606	128
40–44	546	122	606	128	1 152	125
45–49	349	125	336	133	685	129
50–54	264	125	200	128	464	126
55–59	196	118	141	121	337	119
60–67	131	127	92	123	223	125

Enligt den information som fåtts från Folkpensionsanstalten har partiellt arbetsmarknadsstöd betalats till cirka 12 400 olika personer år 2024 och i snitt till omkring 4 300 olika personer per månad. Av mottagarna var 8 926 (72 %) män och 3 454 (28 %) kvinnor. Partiellt arbetsmarknadsstöd betalades för omkring 1,1 miljoner dagar till ett sammanlagt belopp av 20,6 miljoner euro år 2024. Det genomsnittliga partiella arbetsmarknadsstödet som betalats år 2024 uppgick till 18,42 euro. Största delen av stödet betalades till minimibelopp, antingen på grund av föräldrarnas inkomster eller därför att ingen information lagts fram om föräldrarnas inkomster. Endast i åtta procent av de ersatta dagarna år 2024 översteg stödet minimibeloppet.¹³

¹³ Grundlagsutskottet har fäst uppmärksamhet vid den gräns för när föräldrarnas sammanräknade inkomster inte minskar arbetsmarknadsstödet och konstaterat att inkomstgränsen i luset av regeringens proposition (s. 9–10) inte höjts sedan den nuvarande 7 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa trädde i kraft vid ingången av 2010 (RP 135/2024 rd, GrUU 45/2024 rd).

I följande tabell visas mottagarna av partiellt arbetsmarknadsstöd enligt åldersgrupp. Av mottagarna är 94 procent yngre än 30 år.

Tabell 4. Mottagare av partiellt arbetsmarknadsstöd, dagar, belopp i euro och euro per dag år 2024. Källa: Folkpensionsanstalten

Åldersgrupp	Mottagare	Antal dagar	Euro	€/dag
17–19	3 500	223 270	4 010 912	17,96
20–24	6 657	610 535	11 165 035	18,29
25–29	1 440	168 123	3 125 322	18,59
30–34	535	75 022	1 464 844	19,53
35–39	172	29 124	566 295	19,44
40–44	62	8 029	180 960	22,54
45–59	14	1 848	41 609	22,52

Utifrån de uppgifter som lagrats i Folkpensionsanstaltens förmånsdatasystem är omkring 26 300 av de nuvarande mottagarna av arbetsmarknadsstöd och omkring 2 200 av de nuvarande mottagarna av grunddagpenning medlemmar i en arbetslöshetskassa. Om Folkpensionsanstalten konstaterar att en persons arbets- eller medlemskapsvillkor är uppfyllt, avslår Folkpensionsanstalten ansökan om arbetslöshetsförmån utifrån den grunden att personen har rätt till inkomstrelaterad dagpenning. Dessa situationer uppgår årligen till uppskattningsvis omkring 20 000. Årligen uppdagas drygt 3 000 fall, där Folkpensionsanstalten har betalat ut en arbetslöshetsförmån till en person och det först senare kommer fram att personen hade haft rätt till inkomstrelaterad dagpenning.

I den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs att en mottagare av grunddagpenning som uppfyller medlemsvillkoret för en arbetslöshetskassa mitt under grunddagpenningensperioden övergår till inkomstrelaterad dagpenning och att ingen självrisktid för inkomstrelaterad dagpenning då föreläggs för honom eller henne. Från maximitiden för den inkomstrelaterade dagpenningen avdras dock de maximidagar av grunddagpenning som betalats till personen. Enligt Folkpensionsanstaltens uppgifter uppgick dessa personer som övergått från grunddagpenning till inkomstrelaterad dagpenning år 2024 till sammanlagt 588 och det genomsnittliga antalet grunddagpenningdagar som betalats innan övergången till inkomstrelaterad dagpenning är 49 dagar. För de som övergår från arbetsmarknadsstöd till inkomstrelaterad dagpenning, det vill säga personer som uppfyller arbetsvillkoret och medlemskapsvillkoret för en kassa då arbetsmarknadsstödet börjat, föreläggs en självrisktid för den inkomstrelaterade dagpenningen.

2.9.2 Arbetskraftsmyndighetens kundmöten

År 2023 ordnades sammanlagt 1 531 000 kundmöten enligt servicemodellen. Av dessa var 266 000 inledande intervjuer, 812 000 samtal om jobbsökning och 453 000 kompletterande samtal om jobbsökning. De kompletterande samtal om jobbsökning som genomfördes av externa tjänsteleverantörer uppgick till 12 000.

I samband med beredningen av den nuvarande kundservicemodellen uppskattades det att omkring 2,4 miljoner kundmöten ordnas årligen. Med andra ord har antalet kundmöten underskridit den prognostiserade nivån med bred marginal. I synnerhet kompletterande samtal om jobbsökning har ordnats i klart mindre grad än vad lagen förutsätter. I processen enligt servicemodellen borde ungefär dubbelt fler kompletterande samtal om jobbsökning ordnas för

kunderna sett till samtalen om jobbsökning. I fråga om genomförandet av modellen är situationen den motsatta.

2.9.3 Påföljderna inom utkomstskyddet för arbetslösa

Enligt de uppgifter som framgår av arbets- och näringsministeriets klientinformationssystem gavs år 2024 omkring 30 200 arbetskraftspolitiska utlåtanen om en tid utan ersättning på sju kalenderdagar. Omkring 13 800 utlåtanen gavs om en längre tid utan ersättning på 14 kalenderdagar och omkring 6 500 utlåtanen gavs om föreläggande av en skyldighet att vara i arbete. En skyldighet att vara i arbete innebär att rätten till en arbetslöshetsförmån dras in tills vidare. Av dessa utlåtanen gällde omkring två tredjedelar rätten till grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd för en arbetssökande.

Situationer där en arbetssökande till exempel försummar att göra ansökningar till arbetstillfällen eller att delta i tjänster för första gången under en granskningsperiod på ett år utan att någon påföljd meddelas statistikförs inte i Arbetsförmedlingsstatistiken. Dessa situationer överskrider dock de förelagda tiderna utan ersättning som varar i sju kalenderdagar.

3 Målsättning

Regeringen genomför en reform av grundskyddet som förbättrar arbetets lönsamhet, gör den sociala tryggheten smidigare och förenklar förmånerna med beaktande av rekommendationer och utredningar i mellanrapporten av kommittén för social trygghet.

Avsikten är att man ska övergå till en enda grundskyddsförmån stegvis genom att kombinera bestämningsgrunderna för de olika stöden. Tryggande av den grundläggande försörjningen under arbetslöshet med en enda förmån på det sätt som föreslås i denna proposition och harmoniseringen av procedurreglerna i den lagstiftning som Folkpensionsanstalten verkställer genomför skrivningen i regeringsprogrammet om att göra den sociala tryggheten smidigare.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om allmänt stöd. Allmänt stöd är ett stöd för att trygga den grundläggande försörjningen vid arbetslöshet. Allmänt stöd betalas för att främja och förbättra förutsättningarna för en arbetslös arbetssökande att söka sig eller återvända till arbetsmarknaden.

I propositionen föreslås det att lagstiftningen om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs.

Allmänt stöd betalas till en arbetslös arbetssökande som inte har rätt till inkomstrelaterad dagpenning eller som redan har fått inkomstrelaterad dagpenning för maximitiden. En ytterligare förutsättning för att få allmänt stöd är ett behov av ekonomiskt stöd, det vill säga att det allmänna stödet är en behovsprövad förmån för en arbetslös arbetssökande. Arbetsinkomsterna för en mottagare av allmänt stöd jämkas så som arbetsinkomsterna för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning enligt bestämmelserna om jämkning i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Beloppet av det allmänna stödet till fullt belopp uppgår till den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om den så ansöker om allmänt stöd efter grundskolan eller gymnasiet inte har någon utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter, betalas allmänt stöd efter en väntetid på 21 veckor.

Allmänt stöd betalas partiellt till en person som bor i sina föräldrars hushåll och inte uppfyllt arbetsvillkoret enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Inkomstgränsen för inkomster för föräldrar vilka påverkar beloppet av stödet är högre än för det nuvarande partiella arbetsmarknadsstödet.

En person som får allmänt stöd utifrån arbetslöshet omfattas i huvudsak av samma allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för att få förmånen, sysselsättningsfrämjande service och påföljder enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa som en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning utifrån lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Sättet att ordna de samtal om jobbsökning som hör till arbetskraftsmyndighetens serviceprocess i form av möten ansikte mot ansikte och innehållet i dessa ändras, om arbetslösheten för en mottagare av allmänt stöd drar ut på tiden.

Allmänt stöd finansieras med statens medel och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av allmänt stöd. Allmänt stöd finansieras även med intäkter av arbetslöshetsförsäkringspremierna av löntagare som inte hör till någon arbetslöshetskassa till den del det handlar om allmänt stöd som betalas till personer som uppfyllt arbetsvillkoret enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Folkpensionsanstalten ansvarar för att verkställa det allmänna stödet. Det allmänna stödet beviljas och betalas av Folkpensionsanstalten. Arbetskraftsmyndigheten eller utvecklings- och förvaltningscentret (UF-centret) ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande till Folkpensionsanstalten om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för betalning av allmänt stöd.

Bestämmelserna om utlämnande av uppgifter förnyas genom att lätta på och förtydliga regleringsmodellen. Regleringen ändras även för att bättre överensstämma med grundlagsutskottets utlåtandepaxis.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Att observera i konsekvensbedömningen

Social- och hälsovårdsministeriet har gjort en bedömning av de sammantagna konsekvenserna av lagändringarna avseende den sociala tryggheten och social- och hälsovårdsservice. Den promemoria som publicerats av social- och hälsovårdsministeriet innehåller en bedömning av de sammantagna konsekvenserna av ändringarna av utkomstskyddet under regeringsperioden för mottagarna av utkomststöd och inkomstfördelningen samt tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna för olika människogrupper. Bedömningarna är tillgängliga som komplement till konsekvensbedömningarna i regeringens propositioner vid riksdagsbehandlingen. Bedömningspromemoriorna har publicerats på Projektportalen: Projektportalen STM062:00/2025.

4.2.2 Ekonomiska konsekvenser

4.2.2.1 Konsekvenser för de privata hushållens ställning

Institutet för hälsa och välfärd har under beredningen bedömt den föreslagna behovsprövningen i fråga om allmänt stöd (behovsprövningen gäller även de som uppfyllt arbetsvillkoret, en inkomstgräns, en avdragsprocent) och konsekvenserna av gränsen för föräldrarnas inkomster för partiellt allmänt stöd till 2 500 euro/mån. med SISU-mikrosimuleringsmodellen, genom att använda materialet för år 2022 och arbetslöshetsperiodmodellen i SISU-modellen. I bedömningen har man beaktat de ändringar som gjorts eller föreslagits att göras i den sociala tryggheten och i beskattningen på det sätt som de beaktats i bedömningen av de sammantagna konsekvenserna, vilken publicerades på hösten 2024. I synnerhet ändringen av arbetsvillkoret har en avsevärd effekt på omfattningen av konsekvenserna av att behovsprövningen ändras.

Inkomstgränsen för föräldrarna för partiellt arbetsmarknadsstöd är för närvarande 1 781 euro per månad. Den nämnda inkomstgränsen är i 2002 års nivå, då den nuvarande lagen om utkomststöd trädde i kraft den 1 januari 2003. Grundlagsutskottet har fäst uppmärksamhet vid den gräns för när föräldrarnas sammanräknade inkomster inte minskar arbetsmarknadsstödet och konstaterat att inkomstgränsen i ljust av regeringens proposition (s. 9–10) inte höjts sedan den nuvarande 7 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa trädde i kraft vid ingången av 2010 (RP 135/2024 rd, GrUU 45/2024 rd).

Uppskattningen är förknippad med många osäkerheter och de största utmaningarna anknyter till de inkomster som ska beaktas i behovsprövningen och det partiella arbetsmarknadsstödet. Dessutom är uppskattningen delvis förknippad med samma osäkerheter som för uppskattningen av de sammantagna konsekvenserna. De uppskattningar som gjorts med SISU-modellen är statistiska, det vill säga att beteendekonsekvenserna inte har beaktats i dessa.

Partiellt allmänt stöd

I granskningen av den partiella förmånen har fokus legat endast på de nuvarande mottagarna av partiellt arbetsmarknadsstöd. Här har det förmodats att en person omfattas av en partiell förmån endast om han eller hon inte uppfyllt arbetsvillkoret och bor hemma hos sina föräldrar. I materialet har de personer som får grunddagpenning eller inkomstrelaterat utkomstskydd för arbetslösa alla uppfyllt arbetsvillkoret i något skede, varför de inte ingår som mottagare av en partiell arbetslöshetsförmån i analysen. I fråga om den partiella förmånen har man inte heller beaktat eventuella ändringar i anmälningen av inkomster. Det är möjligt att föräldrarnas inkomster anmäls i högre grad efter höjningen av inkomstgränserna, vilket har en inverkan som ökar förmånsutgifterna.

Slutledningen i fråga om föräldrarnas inkomster i fråga om partiellt arbetsmarknadsstöd är inte helt rätlinjig. Utifrån materialet är det möjligt att urskilja de personer som omfattas av de partiella stödet, men en avsevärd del av mottagarna av partiellt stöd har inte anmält sina föräldrars inkomster (56 % av mottagarna, se tabell 5). Därtill baserar sig de föräldrainskomster som anmälts i materialet på år 2022 och de motsvarar följaktligen inte helt det nuvarande inkomstbegreppet. Från och med år 2025 beaktas inte ett arvode för närståendevård och familjevård som inkomst för föräldrarna. På grund av dessa omständigheter måste en slutledning om föräldrarnas inkomstuppgifter dras utifrån övriga uppgifter i SISU-materialet, så att de bättre svarar mot den lagstiftning och de inkomstgränser som ändras. Det är dock inte möjligt att bilda inkomster för alla som omfattas av partiellt stöd med denna metod och i dessa fall har man

strävat efter att komplettera inkomstuppgifterna med inkomstuppgifterna i månadsmodellen. På detta sätt har det varit möjligt att i viss mån minska avsaknaden av föräldrainkomster.

Tabell 5 innehåller en närmare beskrivning av problematiken på grund av att inkomster inte anmälts. I den visas i hur stor del av fallen föräldrarnas inkomster är noll. Utifrån SISU-materialet uppgår mottagarna av partiellt arbetsmarknadsstöd till 9 740 personer och det har fått i sammanlagt 37 727 månader.

Tabell 5. Fördelningen av föräldrarnas inkomster i fråga om partiellt arbetsmarknadsstöd med olika inkomstbegrepp

Föräldrarnas inkomster	Månader		Personer	
	Inga inkomster	Inkomster	Inga inkomster	Inkomster
Data	48 %	52 %	56 %	44 %
Inkomster som fått efter en slutledning	23 %	77 %	28 %	72 %
Kombination	13 %	87 %	17 %	83 %

I fråga om partiellt stöd är föräldrarnas inkomster utifrån materialet totalt i snitt omkring 4 460 euro per månad. Tabell 6 visar på ett mer ingående sätt fördelningen av föräldrarnas inkomster i förhållande till olika stora inkomstgränser i fråga om partiellt arbetsmarknadsstöd. Med andra ord visar den i hur stor del av stödmånaderna föräldrarnas inkomster underskrider den egentliga inkomstgränsen (den nedre gränsen) eller överskrider inkomstgränsen, varefter en partiell förmån betalas till minimibelopp. I denna tabell har de situationer där föräldrarnas inkomster inte meddelats klassificerats som noll inkomster. De personer som underskridit den nedre gränsen omfattar därmed även dessa fall, även om det partiella stödet i dessa fall betalas till minimibeloppet.

Utifrån tabell 6 överskrider föräldrarnas inkomster inte den nedre gränsen i 21 procent av stödmånaderna. Höjningen av inkomstgränserna påverkar inte alls denna grupp (det partiella stödet har ingen inverkan för dem eller så betalas förmånen till minimibelopp före och efter förhöjningarna). På motsvarande sätt överskrider inkomsterna den övre gränsen i 56 procent av stödmånaderna även efter höjningen av gränsen för föräldrarnas inkomster. Till dessa personer betalas förmånen till minimibelopp såväl före som efter förhöjningen, varför förhöjningen inte påverkar dem heller. Med andra ord är återstående 23 procent av stödmånaderna sådana som eventuellt påverkas av höjningen av inkomstgränserna i denna uppskattning.

Tabell 6. Konsekvenserna av gränserna för föräldrarnas inkomster

Inkomstgränsen för föräldrarna	Underskrider den nedre gränsen	Överskrider den övre gränsen
Den nuvarande gränsen	21 %	67 %
2 500 euro/mån.	29 %	56 %

Behovsprövat allmänt stöd

Inkomsterna i behovsprövningen är inte direkt kända för alla som framöver omfattas av behovsprövningen (bland annat mottagarna av grunddagpenning eller de mottagare av inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning som inte uppfyller det arbetsvillkor som trädde i kraft

år 2024). På grund av detta har en slutledning dragits om inkomsterna i behovsprövningen utifrån uppgifterna på årsnivå för alla som omfattas av behovsprövningen. Detta har även gjorts för de personer som känner till inkomsterna i behovsprövningen, så att skillnaderna i bildandet av inkomsterna inte vilseleder uppskattningen. Slutledningen om inkomsterna i behovsprövningen på månadsnivå utifrån inkomsterna på årsnivå är vilseledande, eftersom det inte finns någon visshet om när inkomsterna i behovsprövningen uppkommit. Det är även möjligt att inkomsterna har uppkommit efter arbetslösheten.

Inkomsterna i behovsprövningen har bildats i SISU-modellen genom att räkna samman personens kapitalinkomster och övriga förvärvsinkomster på månadsnivå och dela detta belopp med två. Inkomsterna har delats på grund av att de inkomster som bildats i slutet av året är ungefär tvåfaldiga för över 55-åriga mottagare av arbetsmarknadsstöd jämfört med uppgifterna om inkomsterna i behovsprövningen i FPA:s material. För att korrigera denna överskattning har de kalkylerade inkomsterna delats med två, så att de inkomster som uppskattas på aggregatnivå motsvarar uppgifterna i materialet. Jämförelsen fokuserar på denna åldersgrupp, eftersom personer på minst 55 år som någon gång uppfyllt arbetsvillkoret för närvarande inte omfattas av behovsprövningen. I simuleringarna har det inte varit möjligt att tillförlitligt avskilja vem som någon gång har uppfyllt arbetsvillkoret och därför har man i utgångssituationen i princip förmodat att alla personer som fyllt 55 år någon gång uppfyllt arbetsvillkoret. I verkligheten är detta dock inte fallet och följaktligen överskattar vilseledningen av simuleringen i denna utsträckning konsekvenserna för personer som har fyllt 55 år.

I tabell 7 visas information om inkomsterna i behovsprövningen på månads- och personnivå. Utifrån SISU-materialet har man dragit en slutledning om att uppskattningsvis 253 300 mottagare som omfattas av behovsprövningen har inkomster som beaktas i behovsprövningen (detta inkluderar de mottagare av arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning och de mottagare av inkomstrelaterad dagpenning vilka inte uppfyller det nuvarande arbetsvillkoret). På personnivå innebär detta omkring 27 200 personer, vilket motsvarar omkring 5 procent av dem som varit arbetslösa under året och drygt 10 procent av dem som omfattas av behovsprövningen (även de som inte har inkomster är med). Antalet månader som överskrider den föreslagna behovsprövningsgränsen är sammanlagt knappt 25 000 och för omkring 2 700 personer överskrider inkomsterna i behovsprövningen gränsen åtminstone för en månad. I snitt uppgår inkomsterna i behovsprövningen till uppskattningsvis 17,7 euro per arbetslöshetsmånad som omfattas av behovsprövningen (även personer med noll inkomster är med). Utan mottagare med noll inkomster vore siffran i snitt 176,9 euro per arbetslöshetsmånad.

Tabell 7. Fördelningen av inkomsterna i behovsprövningen

	På månadsnivå	Enligt person
Inkomster i behovsprövningen	253 293	27 293
Inkomster över gränsen	24 951	2 729
I snitt (euro)	17.7	
I snitt (de som har inkomster)	176.9	

I tabell 8 visas för hur många mottagare av arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning förmånen ändras och hur mycket arbetslöshetsförmånerna ändras sammanlagt i snitt per person på årsnivå. De genomsnittliga ändringarna har räknats för dem som har en förmån som ändras. För den klart största delen av dem som under året fått en arbetslöshetsförmån ändras arbetslöshetsförmånen inte alls (uppskattningsvis 526 100 personer). För mottagarna av arbetsmarknadsstöd uppskattas förmånen minska för 4 216 personer och öka för 2 689 personer. Det uppskattas att förmånen minskar för 981 mottagare av grunddagpenning. För sammanlagt

omkring 5 000 arbetslösa minskar förmånen och i snitt minskar förmånen med 1 166 euro på årsnivå. På motsvarande sätt ökar arbetslöshetsförmånen för uppskattningsvis 2 662 personer och den genomsnittliga uppgången för förmånen uppskattas vara 617 euro per år. Nedgången i arbetslöshetsförmånen riktar sig på personer med andra inkomster.

I tabellen har man därtill inte beaktat konsekvenserna av ändringen för arbetslöshetsförmånen bland annat för beskattningen och därmed är nettoändringen i inkomsterna i snitt lindrigare än de ändringar som lagts fram i tabellen. I fråga om siffrorna i tabellen bör det även beaktas att samma person under året kan få såväl arbetsmarknadsstöd som grunddagpenning och kolumnerna i tabellen kan inte direkt räknas samman sinsemellan.

Tabell 8. Förändringarna i arbetslöshetsförmånerna bland mottagarna av en arbetslöshetsförmån

	Arbetsmarknadsstöd	Grunddagpenning	Arbetslöshetsförmåner sammanlagt	Genomsnittlig ändring (förmåner totalt under året)
Förmånen minskar	4 216	981	4 997	-1 166
Ingen förändring			526 100	
Förmånen ökar	2 689	0	2 662	617

I tabell 9 visas de totala förändringarna i arbetslöshetsförmånerna enligt kön. Liksom ovan ändras inte heller här nivån på förmånen för största delen överhuvudtaget. Arbetslöshetsförmånen uppskattas minska för nästan lika många män (2 435) som kvinnor (2562), men i snitt minskar förmånen klart mer för män än för kvinnor (1 532 euro/år jämfört med 818 euro/år). På motsvarande sätt uppskattas förmånen öka för mer än ett tvåfaldigt antal män (1 868 personer) än kvinnor (794 personer). Dessutom är den genomsnittliga uppgången i förmånen uppskattningsvis nästan tvåfaldig för männen jämfört med kvinnorna (711 euro/år jämfört med 423 euro/år). Skillnaden i uppgången för förmånen beror i huvudsak på att konsekvenserna av höjningen av gränserna för föräldrarnas inkomster för partiellt arbetsmarknadsstöd riktar sig på klart fler män än kvinnor. Dessutom bör det observeras att arbetslöshetsmånaderna i denna granskning har räknats ihop på årsnivå och personerna kan ha ett avvikande antal arbetslöshetsmånader. Därmed är det även möjligt att förklara förändringen på årsnivå med antalet arbetslöshetsmånader.

Tabell 9. Förändringen i arbetslöshetsförmånen bland mottagarna av en arbetslöshetsförmån enligt kön

	Män		Kvinnor	
	Personer	Förändring i snitt (årsnivå)	Personer	Förändring i snitt (årsnivå)
Förmånen minskar	2 435	-1 532	2 562	-818
Ingen förändring	266 256		259 844	
Förmånen ökar	1 868	711	794	423

Nedan granskas konsekvenserna av ändringarna för de privata hushållens inkomster och i denna granskning ligger fokus även på olika typer av privata hushåll och åldersgrupper. Man ska dock komma ihåg att de föreslagna ändringarna berör endast arbetslöshetsförmåner som betalas till en enskild person. De tillgängliga penninginkomsterna för ett privat hushåll och ändringarna i dessa har bildats på årsnivå.

I tabell 10 beskrivs konsekvenserna för de penninginkomster som är tillgängliga för de privata hushållen. I tabellen har ändringarna i de privata hushållens inkomster presenterats fördelade på personnivå, varför siffrorna avviker en aning från tidigare tabeller. I tabellen visas därtill såväl den genomsnittliga ändringen per privata hushåll som den genomsnittliga ändringen per medlem i hushållet (ändringen för det privata hushållet har delats jämnt mellan alla medlemmar). Den genomsnittliga förändringen har räknats bland dem vars inkomster förändras. I uppskattningen har konsekvenserna av ändringarna i utkomstskyddet för arbetslösa för beskattningen och övriga förmåner beaktats.

Uppskattningsvis drygt 12 200 personer bor i privata hushåll, vars tillgängliga penninginkomster minskar på grund av ändringarna. På motsvarande sätt bor knappt 6 000 personer i privata hushåll, vars tillgängliga inkomster ökar. Hos största delen förändras inkomsterna överhuvudtaget inte på grund av ändringarna. Den genomsnittliga förändringen per privata hushåll är -434 euro/år och delat upp på personnivå är konsekvensen i snitt uppskattningsvis -171 euro/år per person. I tabellen har en förändring på åtminstone en euro av de tillgängliga penninginkomsterna tolkats som en förändring.

Tabell 10. Förändringar i det tillgängliga penninginkomsterna för de privata hushållen.

Inkomsterna minskar	12 209
Ingen förändring	5 515 736
Inkomsterna ökar	5 971
Genomsnittlig förändring per privata hushåll	-434
Uppdelad genomsnittlig förändring, euro	-171

I tabell 11 visas förändringarna i de tillgängliga inkomsterna för det privata hushållet på årsnivå i förhållande till det privata hushållets inkomster. Största delen av förändringarna är mindre än 5 procent. 801 personer hör till ett privat hushåll vars inkomster minskar med minst 5 procent och 440 bor i ett privat hushåll vars inkomster ökar med minst 5 procent. En nedgång i inkomsterna med 1–5 procent berör uppskattningsvis 2 935 personer och med beaktande av siffrorna i föregående tabell minskar inkomsterna för det privata hushållet med under en procent för uppskattningsvis 8 473 personer. Bland de personer vars inkomster ökar hör 1 941 personer till de privata hushåll vars inkomster ökar med 1–5 procent. Utifrån dessa två tabeller ökar inkomsterna för det privata hushållet för uppskattningsvis 3 590 personer med under en procent.

Tabell 11. Proportionella förändringar i det tillgängliga penninginkomsterna för de privata hushållen

Förändring i inkomsterna	
Minskar med minst 5 %	801
Minskar 1–5 %	2 935
Liten förändring	5 527 798
Ökar 1–5 %	1 941

Ökar minst 15 %	440
------------------------	------------

I tabell 12 visas hur förändringarna i de tillgängliga penninginkomsterna för de privata hushållen fördelas över olika åldersgrupper och över vuxna män och kvinnor. Siffrorna i tabellen beskriver hur många personer av en viss ålder som bor i de privata hushåll vars inkomster minskar, ökar eller inte förändras på grund av de bedömda åtgärderna. I denna tabell har en förändring på minst en euro räknats som en förändring.

Enligt tabell 12 berör nedgången i inkomsterna för det privata hushållet numerärt sett mest 55–64-åringarna (uppskattningsvis 3 703 personer). Minskade inkomster är näst vanligast bland 0–9-åringar, 10–18-åringar, 35–44-åringar och 45–54-åringar (berör 1 480–1 740 personer i alla grupper).

För 55–64-åringarna beror de minskade inkomsterna till stor del på att undantagsregeln för behovsprövningen för dem som fyllt 55 år slopas. Därtill påverkar slopandet av inverkan av en make, maka eller sambo på behovsprövningen med större sannolikhet de äldre åldersklasserna mer än de yngre åldersklasserna. Slopandet av specialbestämmelserna om behovsprövning för barnfamiljer förklarar för egen del att de minskade inkomsterna hänför sig till ovan nämnda åldersgrupper. Uppgången i det privata hushållets inkomster hänför sig mest till 18–24-åringar och 45–54-åringar. Uppgången i det privata hushållets inkomster i dessa åldersgrupper förklaras av att gränsen för föräldrarnas inkomster höjs, men även av att avdragsprocenten sänks i behovsprövningen för ensamboende.

Tabell 12. Fördelningen av förändringarna av de tillgängliga inkomsterna för ett privat hushåll enligt åldersklass och kön. Granskningsenheten utgörs av personer.

Åldersklass	Minskar	Ingen förändring	Ökar
0–9 v.	1481	518 461	213
10–17 v.	1628	496 893	454
18–24 v.	667	425 349	1 614
25–34 v.	847	712 819	794
35–44 v.	1 588	712 813	494
45–54 v.	1 735	654 738	1 221
55–64 v.	3 703	710 011	801
65–74 v.	354	686 687	227
minst 75 år	207	597 965	153
Män (minst 18 år gamla)	4 530	2 210 396	2 949
Kvinnor (minst 18 år gamla)	4 570	2 289 986	2 355

I tabell 3 visas mer ingående hur förändringarna av olika storlek i de tillgängliga penninginkomsterna fördelar sig enligt typ av privat hushåll och sammanlagt bland befolkningen. I tabellen visas förändringen av det privata hushållets inkomster viktad enligt antalet medlemmar i det privata hushållet.

Liksom ovan, visar även denna granskning att en stor del av förändringarna i tabell 13 uppgår till under 120 euro per år för ett enskilt privat hushåll (under 10 euro per månad, med förmodan om att ändringen fördelar sig jämnt över hela året). Nedgångar på minst 120 euro i det privata hushållets inkomster berör uppskattningsvis sammanlagt 7 933. Detta innebär att uppskattningsvis 4 276 personer bor i privata hushåll vars inkomster minskar med under 10 euro per månad. För uppskattningsvis 4 170 personer minskar det privata hushållets inkomster med

120–600 euro per år, för 1 668 personer minskar det privata hushållets inkomster med 600–1200 euro/år, medan en nedgång på 1 200 euro i det privata hushållets inkomster berör omkring 2 095 personer. För dem vars inkomster ökar går situationen i samma riktning och även i denna grupp är uppskattningsvis 2 095 personer sådana som bor i ett privat hushåll, vars inkomster ökar med under 120 euro per år. 2 254 personer bor i privata hushåll vars inkomster ökar med 120–600 euro på årsnivå (10–50 euro/mån.) och uppskattningsvis 1 621 personer hör till privata hushåll där inkomsterna ökar med minst 600 euro per år (minst 50 euro/mån.).

Bland familjetyperna minskar inkomsterna mest hos par med barn och barnlösa par då granskningen görs på personnivå. I dessa familjetyper berör de minskade inkomsterna för det privata hushållet uppskattningsvis 2 635 och 2 455 personer. Bland de olika familjetyperna är en nedgång på över 100 euro i månadsinkomsterna vanligast bland barnlösa par (berör uppskattningsvis 867 personer). Bland paren med barn förekommer mest nedgångar i inkomsterna i den grupp där inkomstförlusten är under 10 euro per månad (berör 1 661 personer), men det finns även större inkomstbortfall i denna familjetyp (för 347 personer uppskattas det privata hushållets inkomster minska med minst 100 euro per månad). Att konsekvenserna drabbar par (barnlösa och par med barn) förklaras för egen del av att inverkan av en make, maka eller sambo och barn på inkomstgränsen i behovsprövningen slopas.

Den näst största nedgången i inkomsterna berör personer som bor i andra privata hushåll. I denna grupp berör uppgången i inkomsterna den största delen av personerna. Uppskattningsvis 481 personer som bor i ett privat hushåll med en ensamvårdare är föremål för minskade inkomster, medan motsvarande siffra för ensamboende är 607.

Tabell 13. Fördelningen av förändringarna av de tillgängliga inkomsterna för ett privat hushåll enligt typ av privat hushåll. Granskningsenheten utgörs av personer, som klassificerats enligt typ av privat hushåll

	Minskar med minst 1 200 euro/år i	Minskar 600-	Minskar 120-600 euro/år	Ingen förändring eller liten förändring	Ökar 120-600 euro/år	Ökar minst 600 euro/år
Ensamboende	267	140	200	1 318 436	200	27
Barnlösa par	867	534	1054	1 478 463	93	0
Ensamvårdare	87	60	334	332 102	193	133
Par med barn	347	627	1 661	1 626 475	260	187
Andra privata hushåll	527	307	921	766 631	1 508	1 274
Totalt	2 095	1 668	4 170	5 522 107	2 254	1 621

I enlighet med förslaget träder lagstiftningen om allmänt stöd i kraft den 1 maj 2026 och på samma gång läggs systemet med grunddagpenning ner. De personer som har tilläggsdagar för grunddagpenningen vid den tidpunkt då ändringarna träder i kraft utgörs av personer födda åren 1961–1963. De personer som får grunddagpenning utifrån tilläggsdagar är 63–64-åringar vid ikraftträdandetidpunkten och i beredningen har det uppskattats att dessa uppgår till omkring 300 personer. Personer som får grunddagpenning utifrån tilläggsdagar övergår till att vara mottagare av allmänt stöd. Eftersom det allmänna stödet enligt förslaget uppgår till beloppet av grunddagpenningen, ändras inte stödnivån för dessa personer.

De som får grunddagpenning utifrån tilläggsdagar börjar dock omfattas av behovsprövningen i fråga om allmänt stöd. Vid beredningen har det bedömts att behovsprövningen i fråga om

allmänt stöd gäller några eller högst några tiotal av de personer som får grunddagpenning utifrån tilläggsdagar.

Avvecklingen av systemet med grunddagpenning påverkar även situationen för de mottagare av grunddagpenning som senare har möjlighet till tilläggsdagar och detta gäller mottagare av grunddagpenning födda åren 1961–1964, vilka har den krävda arbetshistoriken och uppnå den krävda åldern innan maximitiden för grunddagpenning går ut. Dessa personers antal har uppskattats till några hundra personer och det exakta talet är inte känt. I och med de föreslagna ändringarna börjar de nämnda persongrupperna omfattas av det behovsprövade allmänna stödet och de berörs av de kompletterande samtal om jobbsökning som ska ordnas för mottagare av allmänt stöd.

Den föreslagna övergångsbestämmelsen, enligt vilken ingen självrisktid föreläggs för allmänt stöd för de som övergår från arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning till allmänt stöd har jämfört med nuläget inte några konsekvenser för beloppen av de förmåner som betalas.

Enligt propositionen ska en självrisktid för den inkomstrelaterade dagpenningen fastställas för en mottagare av allmänt stöd som uppfyllt arbetsvillkoret och uppfyller medlemskapsvillkoret för en arbetslöshetskassa mitt under en period med allmänt stöd. Dagarna med betalt allmänt stöd dras inte av från maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning. På grund av ändringen är det möjligt att en person som blir arbetslös och uppfyllt arbetsvillkoret och som då arbetslösheten börjar inte uppfyllt medlemsvillkoret för en arbetslöshetskassa föreläggs självrisktid först för allmänt stöd och därefter för inkomstrelaterad dagpenning då medlemsvillkoret uppfylls. De två självrisktider som fastställts för olika förmåner för dessa personer försvagar deras ekonomiska situation i början av arbetslösheten. Om arbetslösheten för en sådan person fortsätter till slutet av maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning, förbättras hans eller hennes ekonomiska situation jämfört med nuläget, eftersom mottagandet av inkomstrelaterad dagpenning förutsätter längre än för närvarande. Eftersom ändringarna i arbetsvillkoret bedöms minska antalet personer som uppfyllt arbetsvillkoret, gäller den beskrivna situationen uppskattningsvis omkring 500 personer årligen.

4.2.2.2 Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Enligt förslaget finansieras det allmänna stödet i huvudsak av staten och hemkommunen för mottagaren av allmänt stöd. Dessutom redovisas inflödet av arbetslöshetsförsäkringspremier av löntagare som inte hör till någon arbetslöshetskassa till finansieringen av det allmänna stödet för personer som uppfyllt arbetsvillkoret. Enligt förslaget motsvarar finansieringsandelarna de nuvarande finansieringsandelarna för arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning och sammanslagningen av arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning till ett allmänt stöd har inte någon konsekvens för finansiärernas betalningsandelar.

Behovsprövningen i fråga om allmänt stöd och gränsen för föräldrarnas inkomster i det partiella allmänna stödet uppskattas sänka förmånsutgifterna med 4,2 miljoner euro på 2027 års nivå jämfört med nuvarande kostnader för arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen. Av besparingen hänförs sig 3 miljoner euro till statens finansieringsandel och 1,2 miljoner euro till kommunernas finansieringsandel. Förmånsändringarna minskar inflödet av skatter och löntagarpremier med uppskattningsvis 1,2 miljoner euro, och av detta belopp hänförs sig 0,4 miljoner euro till kommunernas skatteinflöde och 0,8 miljoner euro till staten.

Under ikraftträdandeåret 2026 är konsekvenserna mindre. Eftersom ändringen träder i kraft den 1 maj 2026 och eftersom arbetslöshetsförmånen betalas med ett dröjsmål på ungefär en månad, blir omkring 58 procent av de ekonomiska konsekvenserna verklighet år 2026. Kostnaderna för

utkomststödet grundskydd minskar med omkring 2,5 miljoner euro, varav statens andel är omkring 1,8 miljoner euro och kommunernas andel omkring 0,7 miljoner euro. Skatteinkomsterna minskar med omkring 0,7 miljoner euro, varav statens andel är omkring 0,5 miljoner euro och kommunernas andel är omkring 0,2 miljoner euro år 2026.

Dessutom har de föreslagna ändringarna en konsekvens som ökar Folkpensionsanstaltens arbetsmängd (se avsnitt 4.2.4.1), vilket ökar Folkpensionsanstaltens driftskostnader med omkring 0,3 miljoner euro år 2026 och med 0,5 miljoner euro från och med år 2027.

Tabell 14 beskriver konsekvensen av behovsprövningen av det allmänna stödet och gränsen för föräldrarnas inkomster för partiellt allmänt stöd (2 500 euro/mån.) för utgifterna för arbetslöshetsförmånen i miljoner euro. Den föreslagna behovsprövningen av det allmänna stödet uppskattas minska förmånsutgifterna med sammanlagt omkring 5,6 miljoner euro. Av detta belopp orsakas 4,8 miljoner euro av utgifterna för arbetsmarknadsstödet och 0,8 miljoner euro av förändringen i utgifterna för grunddagpenningen. Gränsen för föräldrarnas inkomster på 2 500 euro/mån. för det partiella stödet (ökning på omkring 40 % jämfört med nuläget) ökar arbetslöshetsförmånsutgifterna med omkring 1,4 miljoner euro jämfört med en situation där ändringar görs endast jämfört med behovsprövningens nuläge. Denna förändring påverkar endast de nuvarande mottagarna av arbetsmarknadsstöd, eftersom det i analysen förmodats att en person omfattas av en partiell förmån endast om han eller hon inte uppfyllt arbetsvillkoret och bor hemma hos sina föräldrar. I materialet har de personer som får grunddagpenning eller inkomstrelaterat utkomstskydd för arbetslösa alla uppfyllt arbetsvillkoret i något skede, varför de inte ingår som mottagare av en partiell arbetslöshetsförmån i analysen

Den ändring av arbetsvillkoret som trädde i kraft år 2024 minskar antalet personer som uppfyllt arbetsvillkoret, vilket kan öka antalet mottagare av en partiell arbetslöshetsförmån. Denna konsekvens syns dock troligen med fördröjning. Dessutom medför uppgången i antalet mottagare av den partiella förmånen besparingar (inte åtminstone utgifter), oberoende av hur mycket gränserna för föräldrarnas inkomster höjs. Att dessa omständigheter inte beaktas ändrar därmed inte resultaten i någon avsevärd grad och orsakar inte överraskande utgiftstillägg.

Ändringarna bedöms ha endast en liten konsekvens för det allmänna bostadsbidraget eller utkomststödet. Detta beror på att en stor del av inkomsterna i behovsprövningen beaktas utan skyddade belopp i när dessa förmåner beviljas. Dessutom påverkar ändringarna av behovsprövningen endast personer med andra inkomster, det vill säga att förändringarna med större sannolikhet riktar sig på arbetslösa som på grund av sina inkomster i princip inte är berättigade till allmänt bostadsbidrag eller utkomststöd.

Tabell 14. Förändringen av utgifterna för arbetslöshetsförmånen indelad enligt de nuvarande arbetslöshetsförmånerna

	Arbetsmarknadsstöd (milj. euro)	Grunddagpenning (milj. euro)	Totalt (milj. euro)
Ändringar i behovsprövningen	-4.8	-0.8	-5.6

Ändringarna i behovsprövningen och inkomstgränsen för föräldrarna 2 500 euro/mån.	-3.4	-0.8	-4.2
--	------	------	------

De mottagare som övergår från den nuvarande grunddagpenningen utifrån tilläggsdagar till allmänt stöd och börjar omfattas av behovsprövningen har beaktats i uppskattningen ovan.

I propositionen föreslås det att det allmänna stödet finansieras även med intäkter av arbetslöshetsförsäkringspremierna av löntagare som inte hör till någon arbetslöshetskassa till den del det handlar om allmänt stöd som betalas till personer som uppfyllt arbetsvillkoret enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Arbetslöshetsförsäkringspremier hänförs enligt förslaget till de utgifter som uppkommit för de 400 första betalningsdagarna av allmänt stöd till stödmottagare som uppfyllt arbetsvillkoret, men dock inte till mottagare som övergått från inkomstrelaterad dagpenning till allmänt stöd. Arbetslöshetsförsäkringspremierna hänförs dock till det allmänna stödet för 400 betalningsdagar för allmänt stöd för personer som skrivit ut sig eller uteslutits från en arbetslöshetskassa mitt under maximitiden. Förslaget motsvarar nuläget, där försäkringspremierna hänförs till finansieringen av grunddagpenningen.

För närvarande redovisas arbetslöshetsförsäkringspremierna till finansieringen av grunddagpenning högst till grunddagpenningsutgiften, som varit föremål för avdrag av kommunernas finansieringsandel. År 2025 är det teoretiska maximibeloppet av denna redovisning av arbetslöshetsförsäkringspremier omkring 198 miljoner euro. Inflödet av arbetslöshetsförsäkringspremier för personer som inte hör till någon kassa är 94 miljoner euro. Följaktligen är inflödet av arbetslöshetsförsäkringspremier för löntagare som inte hör till någon arbetslöshetskassa omkring 104 miljoner euro mindre än maximibeloppet.

Förslaget om 400 betalningsdagar minskar enligt Folkpensionsanstaltens uppskattning maximibeloppet av den teoretiska redovisningen av försäkringspremier med omkring 7 miljoner euro från 2025 års nivå. Om arbetslöshetsförsäkringspremierna stiger eller om andelen för de löntagare som inte hör till någon kassa ökar avsevärt, är det möjligt att statens andel av det allmänna stödet är större än den nuvarande andelen för grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd sammanlagt. Enligt uppskattning ändrar den föreslagna gränsen på 400 betalningsdagar inte finansierarnas betalningsandelar förutom i exceptionella situationer.

Den föreslagna övergångsbestämmelsen för beräkningen av betalningsdagar för allmänt stöd fortsätter beräkningssättet enligt nuläget, varvid den inte bedöms ha konsekvenser för statsfinanserna eller finansierarna.

Inte heller den föreslagna övergångsbestämmelsen, enligt vilken ingen självrisktid föreläggs för de som övergår direkt från grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd till allmänt stöd påverkar förmånskostnaderna jämfört med nuläget.

Enligt propositionen ska en självrisktid för den inkomstrelaterade dagpenningen, med avvikelse från nuläget, föreläggas för en mottagare av allmänt stöd som uppfyllt arbetsvillkoret och uppfyller medlemskapsvillkoret för en arbetslöshetskassa mitt under en period med allmänt stöd. Å andra sidan dras dagarna med allmänt stöd inte av från maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning. Den sammantagna konsekvensen av dessa ändringar för förmånskostnaderna uppskattas vara liten.

På grund av den föreslagna ändringen i lagen om ordnande av arbetskraftsservice ökar arbetskraftsmyndigheternas skyldigheter i och med att de samtal om jobbsökning som ska ordnas som närvarosamtal ökar. Antalet samtal om jobbsökning ökar dock inte.

4.2.2.3 Konsekvenser för sysselsättningen

De föreslagna ändringarna bedöms ha små konsekvenser för sysselsättningen. Som en helhet bedöms de föreslagna ändringarna stärka den strukturella sysselsättningen med omkring några hundra årsverken. Ändringarna i behovsprövningen stärker incitamenten att arbeta. På motsvarande sätt har höjningen av gränsen för föräldrarnas inkomster i anknytning till partiellt allmänt stöd en konsekvens som något försvagar incitamenten att arbeta. Samtal om jobbsökning som ordnas ansikte mot ansikten för långvariga mottagare av allmänt stöd kan påskynda sysselsättningen eller främja hänvisningen till sysselsättningsfrämjande tjänster i denna målgrupp. Även ändringarna i anknytning till samtalen om jobbsökning har en liten, sannolikt sysselsättningsstärkande konsekvens.

Den föreslagna behovsprövningen i fråga om allmänt stöd och höjningarna av gränsen för föräldrarnas inkomster i anknytning till partiellt allmänt stöd har små konsekvenser för incitamenten att arbeta för mottagare av allmänt stöd. Genom att tillämpa en flexibilitet på 0,4 mellan nivån på utkomstskyddet för arbetslösa och längden är det möjligt att göra en grov uppskattning om att ändringarna av behovsprövningen och gränsen för föräldrarnas inkomster i fråga om allmänt stöd stärker sysselsättningen med omkring 175 årsverken¹⁴.

Utifrån metaanalysen av Cardi et al. (2015) tyder den vetenskapliga bevisningen på att samtal med arbetslösa har störst genomslag i arbetslöshetens initiala skede¹⁵. Enligt samma metaanalys är de tjänster som gäller kompetensutveckling, utbildning och understödd sysselsättning i företagen de tjänster som har störst genomslag för långtidsarbetslösa. Samtalen kan främja hänvisningen till dessa tjänster, varvid intervjuerna påverkar sysselsättningen även indirekt. I studierna har det observerats att samtal om jobbsökning som sker ansikte mot ansikte påskyndar sysselsättningen jämfört med att ärendena uträttas på distans. Enligt Vehkasalo (2020) ökade nedläggningen av AN-byråerna i kommunen längden på arbetslösheten, vilket förklaras med nedläggningen av betjäningen ansikte mot ansikte¹⁶. I ett experiment som gjordes i Sverige observerade Cheung et al. (2019) sysselsättningskonsekvenser av samma måttstock i fråga om såväl närvaromöten som distansmöten¹⁷.

Den direkta konsekvensen av samtal om jobbsökning för personer som fått allmänt stöd under längre tid är i princip sannolikt liten och möten som ordnas ansikte mot ansikte kan förbättra genomslaget. Ändringen bedömdes dock inte ha någon konsekvens som är större än ringa för sysselsättningen.

¹⁴ Kyyrä, T. (2023): The effects of unemployment assistance on unemployment exits. *International Tax and Public Finance*, 30(6), 1 457–1 480.: I studien observerades att en höjning på 10 procent av utkomstskyddet för arbetslösa minskar sannolikheten att arbetslösheten upphör med 4 procent och sannolikheten att få arbete med 6 procent.

¹⁵ Card, D., Kluve, J., & Weber, A. (2015). What Works? A Meta Analysis of Recent Active Labor Market Program Evaluations. National Bureau of Economic Research.

¹⁶ Vehkasalo, V. (2020). Effects of face-to-face counselling on unemployment rate and duration: evidence from a Public Employment Service reform. *Journal for Labour Market Research*, 54(1), 1–14.

¹⁷ Cheung, M., Egebark, J., Forslund, A., Laun, L., Rodin, M., & Vikström, J. (2019). Does Job Search Assistance Reduce Unemployment? Experimental Evidence on Displacement Effects and Mechanisms. *IFN Working Paper No. 1307*.

4.2.3 Andra konsekvenser för människor och samhälle

4.2.3.1 Konsekvenser för det sociala trygghetssystemet, ansökan om stöd och uträttandet av ärenden

Konsekvenser för det sociala trygghetssystemet

Det allmänna stödets första fas förenklar den sociala tryggheten för en arbetslös person. I Finland finns det för närvarande tre arbetslöshetsförmåner: den inkomstrelaterade dagpenningen, grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet. Den inkomstrelaterade dagpenningen betalas av arbetslöshetskassorna. De grundskyddsförmåner som betalas av Folkpensionsanstalten har omfattat grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet. I det allmänna stödets första fas minskar antalet arbetslöshetsförmåner från tre till två och förmånsbetalarna, arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten, betalar var och en endast ett förmånsslag.

Det allmänna stödet är en omfattande reform av den sociala tryggheten och reformen genomförs i faser. Målet med reformen är att stegvis förena de olika förmånerna inom den sociala tryggheten till ett allmänt stöd som omfattar en grunddel för levnadskostnader, en boendedel för boendet och en behovsprövad del som ett sistahandsskydd.

Regleringen kring genomförandet av det allmänna stödet, ändringssökandet och erhållandet och utlämnandet av uppgifter motsvarar i huvudsak den gällande regleringen i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten tillämpar. I propositionen föreslås inte ändringar som avviker från regleringen i den nuvarande lagen om utkomstskydd för arbetslösa i fråga om till exempel erhållandet av uppgifter som behövs i förmånshandläggningen från sökanden eller andra myndigheter eller i utnyttjandet av information ur andra myndighetsregister. Konsekvensen av en förmån som betalas till en arbetslös arbetssökande för smidigheten i genomförandet av förmånshandläggningen beror till centrala delar på de informationssystemlösningar som väljs och de tekniska lösningarna för informationsförmedlingen mellan myndigheterna.

Konsekvenser för ansökan om stöd och sökandens uträttande av ärenden

Sökanden ansöker om endast en förmån som betalas utifrån arbetslöshet från Folkpensionsanstalten. För att uppfylla förutsättningarna för att få allmänt stöd ska sökanden lämna in endast de uppgifter som behövs för att bevilja allmänt stöd, vilket bedöms underlätta ansökan om stöd och öka sökandens förståelse för villkoren för att få stöd.

Det är möjligt att i samband med handläggningen av en ansökan om allmänt stöd förutsätta att den som ansöker om allmänt stöd ska ge en utredning om andra inkomster än löneinkomster för behovsprövningen samt att den som bor i sina föräldrars hushåll och ansöker om stöd ska ge en utredning om föräldrarnas inkomster för utredningen av beloppet av partiellt allmänt stöd. För jämkningen av allmänt stöd behövs på samma sätt som för närvarande uppgifter om förvärvsinkomsterna. I handläggningen av stödansökningar utnyttjar Folkpensionsanstalten uppgifterna ur inkomstregistret. När Folkpensionsanstalten får löneuppgifter ur inkomstregistret, behöver kunden inte foga någon separat inkomstutredning till sin ansökan.

I propositionen föreslås inte ändringar i sättet att uträtta ärenden för att ansöka om stöd. Även smidigheten i uträttandet av ärenden beror till centrala delar på de informationssystemlösningar som väljs och de tekniska lösningarna till exempel för informationsförmedlingen mellan myndigheterna. I samband med beredningen av den reform som gäller allmänt stöd är avsikten

att genomföra de ändringar som påverkar utträttandet av ärenden genom modellen med en ansökan i Folkpensionsanstaltens genomförande. Modellen med en ansökan innebär i praktiken att en kund kan ansöka om flera olika förmåner på samma gång med en enda ansökan.

Med tanke på arbetssökandena förutsätter de ändringar som föreslås i propositionen om ett allmänt stöd utökat utträttande av ärenden vid Arbetskraftsmyndigheternas verksamhetsställen, vilket har små konsekvenser för kundernas tidsanvändning och resekostnader i anknytning till utträttandet av ärenden hos myndigheterna. Å andra sidan kan det anses att det ökade antalet möten ansikte mot ansiktet genererar mervärde i kundens service då en närmare kontakt bildas till myndigheten. I fråga om ansökan om allmänt stöd bibehålls utträttandet av ärenden hos Arbetskraftsmyndigheten i praktiken i oförändrad form.

4.2.3.2 De grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Enligt 19 § 1 mom. i grundlagen har alla som inte förmår skaffa sig den trygghet som behövs för ett människovärdigt liv rätt till oundgänglig försörjning och omsorg. I 2 mom. i samma paragraf föreskrivs det att var och en genom lag ska garanteras rätt att få sin grundläggande försörjning tryggad vid arbetslöshet, sjukdom, arbetsoförmåga och under alldomen samt vid barnafödelse och förlust av en försörjare. Det föreslagna allmänna stödet enligt propositionen gäller det grundlagsskyddade skyddet för den oundgängliga försörjning som ska betalas för en tid av arbetslöshet.

I sin utlåtandepraxis har grundlagsutskottet ansett att rätten till en orsaksbaserad förmån enligt 19 § 2 mom. i grundlagen, till exempel utkomstskydd för arbetslösa, är det primära alternativet i förhållande till tryggandet av den oundgängliga försörjningen enligt 1 mom. Av de nuvarande arbetslöshetsförmånerna är arbetsmarknadsstöd, grunddagpenning och den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel förmåner enligt 19 § 2 mom. i grundlagen. I och med det allmänna stödet läggs systemet med arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning ner. Det fulla beloppet av det allmänna stödet uppgår till den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

I avsnittet 4.2.2.1 Konsekvenser för de privata hushållens ställning beskrivs behovsprövningen enligt denna proposition och konsekvenserna av förslagen om nivån på gränsen för föräldrarnas inkomster för den partiella förmånen i granskningen med SISU-mikrosimuleringsmodellen. Granskningen redogör för att arbetslöshetsförmånen med anledning av dessa ändringar inte ändras alls för största delen av dem som under året fått en arbetslöshetsförmån (uppskattningsvis 526 100 personer). För mottagarna av arbetsmarknadsstöd uppskattas förmånen minska för 4 216 personer och öka för 2 689 personer. Av mottagarna av grunddagpenning uppskattas förmånen minska för 981 personer. För sammanlagt omkring 5 000 arbetslösa minskar förmånen och i snitt minskar förmånen med 1 166 euro på årsnivå. På motsvarande sätt ökar arbetslöshetsförmånen för uppskattningsvis 2 662 personer och den genomsnittliga uppgången för förmånen uppskattas till 617 euro per år. Nedgången i arbetslöshetsförmånen riktar sig på personer med andra inkomster.

Förutsättningarna för att få allmänt stöd motsvarar i huvudsak de centrala egenskaperna för det nuvarande arbetsmarknadsstödet, såsom behovsprövning, väntetid och en partiell förmån till en person som bor i sina föräldrars hushåll. Det konstateras att det allmänna stödet har särdrag av såväl social trygghet som socialvård. En förutsättning för att få allmänt stöd är ett behov av ekonomiskt stöd och om personen med de inkomster som beaktas i behovsprövningen kan trygga sin grundläggande försörjning, minskar detta hans eller hennes behov av att få grundskydd som finansieras med statens medel. Förutsättningarna att få allmänt stöd avviker dock från förutsättningarna för behovsprövningen i fråga om det nuvarande arbetsmarknadsstödet i den mån att det är sannolikt att behovsprövningen för vissa

persongrupper minskar och för vissa ökar beloppet av den förmån som betalas jämfört med nuläget. Konsekvensen av denna ändring beror på beloppet av de inkomster för personen vilka ska beaktas i behovsprövningen, så som beskrivits i avsnitt 4.2.2.1. På ett sätt som överensstämmer med nuläget tillämpas behovsprövningen inte på allmänt stöd som betalas för tiden för deltagande i sysselsättningsfrämjande service.

Enbart sammanslagningen av grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet till ett allmänt stöd bedöms inte orsaka något behov av det sistahandsskydd som avses i 19 § 1 mom. i grundlagen. Den föreslagna behovsprövningen i fråga om allmänt stöd påverkar endast personer med andra inkomster, det vill säga att ändringarna med större sannolikhet riktar sig på arbetslösa som i princip inte är berättigade till utkomststöd. På samma sätt som för närvarande beaktas inkomsterna i behovsprövningen i fråga om allmänt stöd utan skyddade belopp då utkomststöd beviljas.

Grundlagsutskottet har riktat uppmärksamhet på att man i förarbetena till reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna och i utskottets praxis ansett att det är viktigt att de system som tryggar den grundläggande försörjningen är täckande på så sätt att grupper som missgynnas inte uppkommer (GrUU 51/2017 rd, s. 3-4). Vid den tidpunkt då den föreslagna lagstiftningen träder i kraft uppgår de personer som får grunddagpenning till uppskattningsvis några hundra personer, varav några tiotals personer har inkomster som ska beaktas i behovsprövningen i den mån att inkomsterna minskar beloppet av det allmänna stöd som betalas. En person som innan lagändringen träder i kraft får grunddagpenning för tilläggsdagar och då lagen trätt i kraft får behovsprövat allmänt stöd kan trygga sin grundläggande försörjning med de inkomster som beaktas i behovsprövningen.

Den föreslagna behovsprövningen i fråga om det allmänna stödet är av betydelse för förmågan hos en mottagare av allmänt stöd att svara för omsorgen om barn enligt 19 § 3 mom. i grundlagen. Eftersom behovsprövningen i fråga om allmänt stöd gäller personer som har andra inkomster än arbetsinkomster för att trygga sin försörjning, bedöms den föreslagna behovsprövningen inte väsentligt försämra förmågan för en mottagare av allmänt stöd att svara för omvårdnaden av ett barn. Underhållet av barn tryggas ur andra system, såsom med barnbidrag, underhållsbidrag och underhållsstöd. I behovsprövningen av allmänt stöd beaktas enligt förslaget inte barnbidrag, underhållsbidrag som fås av den andra föräldern eller underhållsstöd som fått i stället för det, vilket motsvarar nuläget i behovsprövningen av arbetsmarknadsstödet.

Uppfyllande av arbetsvillkoret är enligt förslaget inte en förutsättning för att få allmänt stöd. Det allmänna stöd som föreslagits i proposition har jämfört med nuläget en konsekvens för ställningen för sådana personer som uppfyllt arbetsvillkoret och inte har rätt till inkomstrelaterad dagpenning. Med avvikelse från nuläget omfattas en orsaksbaserad förmån för denna persongrupp av behovsprövning under arbetslöshetstiden.

För en person som uppfyllt arbetsvillkoret föreläggs en väntetid för allmänt stöd och då personen uppfyller medlemskapsvillkoret för en arbetslöshetskassa, föreläggs en självrisktid för inkomstrelaterad dagpenning för en sådan person. Det allmänna stödet har inte någon maximitid. Dagarna med betalt allmänt stöd dras inte av från maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning, varvid personen kan få inkomstrelaterad dagpenning för hela maximitiden om arbetslösheten fortsätter. För närvarande föreläggs en självrisktid för arbetslöshetsdagpenning per maximitid och betalda grunddagpenningar dras av från maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning, varvid mottagandet av inkomstrelaterad dagpenning som är av bättre nivå än grunddagpenning påverkar till exempel den tidpunkt då medlemskapsvillkoret uppnås och arbetslöshetens längd efter övergången till inkomstrelaterad

dagpenning. Även om en självrisktid ska föreläggas två gånger i den beskrivna situationen med allmänt stöd, bedöms förslaget som helhet inte äventyra en persons rätt till skydd av grundläggande försörjning.

Ingen självrisktid fastställs för en person som är berättigad till arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning den 30 april 2026 och till allmänt stöd från och med den 1 maj 2026. Genom bestämmelsen tryggas den grundläggande försörjningen för dessa personer som omfattas av det system med arbetslöshetsskydd som verkställs av Folkpensionsanstalten direkt innan lagen om allmänt stöd träder i kraft. Bestämmelsen gäller även för en person till vilken man den 30 april 2026 inte betalar arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning för en tidsbegränsad period utan ersättning, för arbetsdagar under en förkortad arbetsvecka, i jämkningssituationer på grund av att arbetstidsgränsen överskridits eller på grund av begränsning som gäller beloppet av en jämkad förmån. Bestämmelsen gäller inte för en person som den 30 april 2026 inte omfattas av systemet med utkomstskydd för arbetslösa till exempel på grund av att person är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet, är i heltidsarbete som pågår i över två veckor, inte är arbetslös arbetssökande eller inte har rätt till en arbetslöshetsförmån på grund av arbetsoförmåga.

För en person som uppfyllt arbetsvillkoret och vars rätt till grunddagpenning därför börjat före den 1 maj 2026 föreläggs ingen självrisktid för inkomstrelaterad dagpenning den 1 maj eller därefter, om en sådan redan förelagts för grunddagpenningen före den 1 maj 2026. Om föreläggandet av en självrisktid för grunddagpenning pågår den 30 april 2026, kan den tid som beaktats i självrisktiden för grunddagpenningen beaktas då självrisktiden för den inkomstrelaterade dagpenningen föreläggs. Bestämmelsen tryggar utkomsten för en person som uppfyllt medlemskapsvillkoret för en arbetslöshetskassa i övergångsfasen då systemet med grunddagpenning avvecklas. Om grunddagpenning redan betalats före den 1 maj 2026, dras de dagar då grunddagpenning betalats av från maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning, vilket motsvarar nuläget i fråga om de dagar som räknas in i maximitiden för arbetslöshetsdagpenning.

Behovsprövningen i fråga om allmänt stöd kan bedömas ha en liten konsekvens för personens förmåga att med allmänt stöd svara för kostnaderna för boende enligt 19 § 4 mom. i grundlagen och personens behov av att få sistahandsskydd enligt 19 § 1 mom. i grundlagen. Den föreslagna behovsprövningen i fråga om allmänt stöd påverkar endast personer med andra inkomster, det vill säga att ändringarna med större sannolikhet riktar sig på arbetslösa som i princip inte är berättigade till allmänt bostadsbidrag eller utkomststöd. På samma sätt som för närvarande beaktas inkomsterna i behovsprövningen i fråga om allmänt stöd utan skyddade belopp i beviljandet av allmänt bostadsbidrag och utkomststöd.

Den föreslagna gränsen för föräldrarnas inkomster för allmänt stöd är så gott som 40 procent högre än gränsen för föräldrarnas inkomster för partiellt arbetsmarknadsstöd i 2002 års nivå. Nivån på inkomstgränsen påverkar det belopp av allmänt stöd som betalas, eftersom allmänt stöd betalas till fullt belopp, om en förälders eller föräldrarnas inkomster inte överskrider inkomstgränsen. Det partiella allmänna stödet gäller för personer som inte uppfyllt arbetsvillkoret i lagen om utkomststöd. Den föreslagna inkomstgränsen för föräldrarna för partiellt allmänt stöd stärker skyddet för den grundläggande försörjningen för de arbetslösa personer som bor hemma hos sina föräldrar och vars föräldrars inkomster överskrider den nuvarande inkomstgränsen för partiellt arbetsmarknadsstöd, men underskrider den föreslagna inkomstgränsen för allmänt stöd.

Grundlagens 21 § gäller rättsskyddet. Procedurbestämmelserna i lagen om allmänt stöd motsvarar i huvudsak de nuvarande procedurbestämmelserna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Med procedurbestämmelserna i lagen om allmänt stöd genomförs det grundlagstryggade rättsskyddet.

Enligt 21 § i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning ska tryggas genom lag.

Rätten till en rättvis rättegång har även tryggats i artikel 6 i Europakonventionen. Då unionsrätten tillämpas i besvärnsnämnderna, omfattas förfarandet även av föreskriften i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna om att var och en ska rätt till en rättvis och offentlig rättegång inom skälig tid i en oberoende och opartisk domstol som inrättats lagligt tidigare.

Det föreslås att 6 kap. i lagen om ett allmänt stöd innehåller bestämmelser om ändringssökande. De föreslagna bestämmelserna är betydelsefulla med tanke på tillgodoseendet av rättsskyddet för dem som ansöker om allmänt stöd. De föreslagna bestämmelserna motsvarar bestämmelserna om ändringssökande i lagen om utkomststöd och även i andra förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. Lagförslaget om allmänt stöd orsakar således inte konsekvenser för rättsställningen för dem som söker ändring.

I fråga om allmänt stöd tillämpas ett system för sökande av ändring med två instanser, där besvärnsnämnden är den första instansen och försäkringsdomstolen den andra instansen. Besvärnsnämnden för social trygghet som behandlar förmånsärenden som verkställs av Folkpensionsanstalten är ett oberoende besvärsorgan av första instans som inrättats genom lag. I lagen om allmänt stöd föreslås att bestämmelser utfärdas om en självrättelsemöjlighet för Folkpensionsanstalten som ett obligatoriskt förstadium till ändringssökande. Om Folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, ska den ge ett rättelsebeslut i ärendet. Ändring i ett omprövningsbeslut får sökas hos besvärnsnämnden. Om Folkpensionsanstalten inte kan rätta det beslut som besvären avser, ska den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärnsnämnden för behandling. Det är möjligt att överklaga ett beslut av besvärnsnämnden hos försäkringsdomstolen.

Inget system för sökande av ändring som avviker från den gällande regleringen föreslås till lagen om allmänt stöd, eftersom det med tanke på rättsskyddet är tydligast att sökande av ändring har ordnats på ett maximalt enhetligt sätt i fråga om Folkpensionsanstaltens förmåner. De överklaganden som gäller Folkpensionsanstaltens förmåner bildar i fråga om belopp en stor helhet, som omfattar olika ärendegrupper. Det som talar för ett separat system för ändringssökande som gäller förmåner inom den sociala tryggheten är, med tanke på rättsskyddet för den som ansöker om en förmån, att förmånsärenden är brådskande och att även annan juridisk expertis behövs för att avgöra överklaganden i en del av dessa ärenden. I ärenden som gäller utkomststöd betonas ofta förväntningarna på snabb handläggning av ärenden, eftersom dessa ärenden handlar om den grundläggande försörjningen för den som ansöker om förmånen. Detta ställer krav på besvärsmyndigheten, eftersom överklagandena trots deras stora antal ska handläggas snabbt och samtidigt så att kraven på en rättvis rättegång i grundlagen och Europakonventionen uppfylls. Folkpensionsanstaltens olika förmånssystem har även inbördes kontaktytor till varandra till exempel utifrån förmånernas prioritet eller på grund av att man i bedömningen av förutsättningarna att få en förmån avgör frågor av liknande karaktär i de olika

systemen. Ovan nämnda omständigheter har ansetts tala för att ändringssökandet ska ordnas på enhetligt sätt i olika förmånssystem¹⁸.

I 41 § 1 mom. i lagen om allmänt stöd som gäller undanröjande av beslut fastställs ett besvärshälsförbud som motsvarar den gällande regleringen i fråga om undanröjande av beslut av besvärshälsnämnden för social trygghet. Ett ärende som gäller undanröjande handlar om ett rättsskyddsmedel som motsvarar återbrytande vid extraordinärt ändringssökande. Extraordinärt ändringssökande är i allmänhet inte förknippat med någon rätt att söka ändring. Rätta söka ändring i ett beslut av besvärshälsnämnden i ett ärende som gäller undanröjande skulle avsevärt förlänga behandlingen av ärendet, om alla potentiella rättsmedel tillgrips. Vid undanröjande förstår inte heller en part nödvändigtvis att ett beslut om undanröjande av besvärshälsnämnden inte innehåller något avgörande om det egentliga förmånsärendet, utan om förutsättningarna att undanröja beslutet. Om det handlar om en förmån som kan återkrävas, kan parten ha ett intresse att fördröja beslutet genom att överklaga. Ett återkravsbeslut kan ges först efter att det nya beslutet har getts. En part kan överklaga över ett återkravsbeslut med normala rättsmedel. Det egentliga återkravet inleds å sin sida först utifrån ett lagakraftvunnet återkravsbeslut. Ett beslut om återkrav av allmänt stöd som betalats utan grunder ska fattas inom fem år från betalningsdagen för förmånen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas å sin sida fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Ett utdraget förfarande med undanröjande tillsammans med den åtföljande utdragna återkravsprocessen kan tillsammans leda till att den återkrävda fordran preskriberas.

Besvärshälsförbudet påskyndar handläggningen av ärendet, varvid parterna får sitt beslut i ärendet snabbare. Med tanke på rättsskyddet för den som ansöker som en förmån är det väsentligaste att han eller hon alltid får ett nytt överklagbart beslut, som han eller hon kan överklaga med normala rättsmedel. Ett besvärshälsförbud som gäller den gällande regleringen minskar de ärenden som gäller undanröjande i besvärshälsorganen och påskyndar således handläggningsprocessen. Reduceringen av onödigt administrativt arbete effektiviserar verksamheten och frigör resurser för den egentliga avgörandeverksamheten.

Enligt 10 § i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Där anges också att närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. När det gäller skyddet för personuppgifter hänvisar grundlagens bestämmelse till behovet av att genom lagstiftning trygga individens rättsskydd och skydd för privatlivet i behandlingen, registreringen och användningen av personuppgifter. (RP 309/1993 rd, s. 57/I–II).

De föreslagna bestämmelserna om mottagande och utlämnande av uppgifter i 7 kap. i lagen om allmänt stöd orsakar inte försvagningar av skyddet för privatlivet eller personuppgifter jämfört med det nuvarande rättsläget. De föreslagna bestämmelserna om erhållande och utlämnande av uppgifter är i sak av samma innehåll som bestämmelserna i den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Motsvarande bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter finns även i många andra förmånslagar som verkställs av Folkpensionsanstalten. I ett visst förhållande kan skyddet för personuppgifter dock anses förbättras i och med denna lagproposition. Det föreslås att skyldigheten att meddela Folkpensionsanstalten om att ett straff börjar omedelbart då en person tagits in på en straffanstalt slopas för straffanstalterna. Denna ändring kan förmodas ge straffanstalten bättre möjligheter att överväga nödvändigheten av dessa uppgifter med tanke på skötseln av Folkpensionsanstaltens lagstadgade uppgifter.

¹⁸ Se även kommittébetänkandet 2001:9.

Det föreslås att 49 § i lagen om allmänt stöd innehåller en bestämmelse som motsvarar de gällande förmånslagarna, med vilken rätten till begränsning av behandling enligt artikel 18 i den allmänna dataskyddsförordningen avlägsnas. En mottagare av allmänt stöd har inte rätt till att Folkpensionsanstalten i egenskap av personuppgiftsansvarig begränsar behandlingen av personuppgifter, om kravet är uppenbart ogrundat. Begränsning av den registrerades rättigheter regleras i artikel 18.1 a i den allmänna dataskyddsförordningen, enligt vilken behandlingen begränsas, om en registrerad bestridit personuppgifternas korrekthet. Syftet med begränsningen är att förhindra ett sådant förfarande där en registrerad utan grunder strävar efter att avbryta lagstadgad verksamhet genom att åberopa rätten att begränsa behandlingen. Utan begränsning av rätten kan en registrerad fördröja eller helt hindra handläggningen av ett lagstadgat ärende genom att på upprepat sätt bestrida att personuppgifterna är korrekta. Trots begränsningen av rätten är rättsskyddet för den som ansöker om allmänt stöd garanterat genom förvaltningslagen, rätten att överklaga och andra bestämmelser om förfarandet. Vid skötsel av en lagstadgad uppgift ska förvaltningslagen iakttas. Den förutsätter att verkställaren ska sörja för att utreda ärendet tillräckligt och på ett behörigt sätt genom att skaffa de uppgifter och utredningar som behövs för att avgöra ärendet. Det behandlade ärendet ska utredas utförligt. Den som ansöker om allmänt stöd har alltid rätt att överklaga ett beslut om allmänt stöd. Om sökanden anser att beslutet inte är lagenligt, kan han eller hon överföra ärendet för behandling av besvärsgöranden. Dessutom är det möjligt att ansöka om att ett lagakraftvunnet beslut undanröjs, om beslutet baserar sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller om det är uppenbart lagstridigt. Dessutom kan Folkpensionsanstalten alltid rätta ett lagakraftvunnet beslut till sökandens fördel, om en ny utredning framkommer senare i ärendet. Således äventyrar begränsningen av rättigheten för en registrerad inte rättsskyddet för sökandena. Det kan anses att begränsningen av rätten är en nödvändig och proportionell begränsning för att trygga den sociala tryggheten på det sätt som avses i artikel 23.1 e i den allmänna dataskyddsförordningen. Begränsningen av den registrerades rätt undanröjer inte Folkpensionsanstaltens skyldighet att utreda en registrerads påstående om att personuppgifterna inte är korrekta. Utifrån artikel 16 i den allmänna dataskyddsförordningen ska Folkpensionsanstalten rätta inexacta och felaktiga personuppgifter utan oskäligt dröjsmål.

I propositionen föreslås det att Arbetskraftsmyndigheten, då arbetslösheten drar ut på tiden, tilldelas en skyldighet att ordna tre konsekutiva samtal om jobbsökning, som även i övrigt hör till serviceprocessen, i princip som närvaromöten för en mottagare av allmänt stöd. För personer under 25 år uppgår antalet samtal till sex. Det finns inte någon skyldighet att kvantitativt sett ordna fler möten, utan deras innehåll preciseras för att i synnerhet utreda orsakerna till den utdragna arbetslösheten och effektivisera hänvisningen till service. Syftet med de föreslagna ändringarna i samtalen är att främja sysselsättningen för dessa arbetssökanden. Följaktligen främjar den föreslagna ändringen i enlighet med 18 § i grundlagen sysselsättningen på initiativ av det allmänna och dess strävan efter att trygga rätten till arbete för var och en. Enkom samtal om jobbsökning genererar dock inte nödvändigtvis någon stor konsekvens för tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna, utan även till exempel lämplig Arbetskraftsservice, som ordnas av de regionala Arbetskraftsmyndigheterna, behövs för att främja sysselsättningen i denna kundgrupp.

4.2.3.3 Konsekvensen av behovsprövningen i fråga om allmänt stöd och det partiella allmänna stödet för erhållandet av stöd

Väntetid

En väntetid för allmänt stöd föreläggs för personer utan yrkesutbildning. Väntetidens längd är högst 21 veckor. Ingen väntetid föreläggs för en person som börjar få allmänt stöd direkt efter maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning. Längden på väntetiden förkortas bland annat av tidigare arbete som räknas in i arbetsvillkoret och erhållande av allmänt stöd eller inkomstrelaterad dagpenning före ansökan. Det allmänna stödet betalas utan hinder av väntetiden för den tid då en person deltar i sysselsättningsfrämjande service.

Behovsprövning

Inkomst som omfattas av behovsprövningen i fråga om allmänt stöd utgörs av annan än förvärvsinkomst för personen, såsom kapitalinkomster. Det föreslås att förvärvsinkomsterna jämkas. Vissa inkomster som föreskrivits i lagen, så kallade prioriterade inkomster, som utgörs av bland annat barnbidrag och allmänt bostadsbidrag, ses inte som inkomst som hänför sig till behovsprövningen i lagen. Sporadiska inkomster och inkomster av engångsnatur påverkar inte det allmänna stödets belopp. För att en inkomst ska beaktas som en inkomst som omfattas av behovsprövningen och påverkar det allmänna stödets belopp ska personen ha sådana inkomster till ett belopp som överstiger 311 euro per månad. Det allmänna stödet betalas utan hinder av behovsprövningen för den tid då en person deltar i sysselsättningsfrämjande service.

Partiellt allmänt stöd

Det allmänna stödet betalas som partiellt allmänt stöd till nedsatt belopp, om personen bor i sina föräldrars hushåll och inte uppfyllt arbetsvillkoret i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Om inkomsterna för föräldrarna till sökanden underskrider inkomstgränsen i lagen, betalas det allmänna stödet till fullt belopp. Det allmänna stödet betalas till fullt belopp för den tid då en person deltar i sysselsättningsfrämjande service.

4.2.3.4 Likabehandling och jämställdhet mellan könen

I avsnitt 4.2.2.1 Konsekvenser för de privata hushållens ställning beskrivs hur konsekvenserna av förslagen om behovsprövningen i fråga om allmänt stöd och partiellt allmänt stöd hänför sig till de olika könen och åldersgrupperna. För den största delen ändras nivån på arbetslöshetsförmånen överhuvudtaget inte. Arbetslöshetsförmånen bedöms minska för så gott lika många män som kvinnor. I snitt minskar arbetslöshetsförmånen klart mer för män än för kvinnor. Det uppskattas att arbetslöshetsförmånen ökar för mer än dubbelt fler män än kvinnor och den genomsnittliga uppgången i arbetslöshetsförmånen är uppskattningsvis dubbelt större för män än för kvinnor. Denna skillnad i uppgången i arbetslöshetsförmånen orsakas i huvudsak av att konsekvenserna av höjningen av gränserna för föräldrarnas inkomster för partiellt stöd hänför sig till klart fler män än kvinnor. Propositionens olika konsekvenser för män och kvinnor bedöms inte bero på den föreslagna lagstiftningens egenskaper, utan på hur typiskt det är att män och kvinnor får behovsprövade inkomster och att de bor i föräldrarnas hushåll.

I avsnittet 4.2.2.1 Konsekvenser för de privata hushållens ställning beskrivs hur konsekvenserna av förslagen om behovsprövningen i fråga om allmänt stöd och partiellt allmänt stöd avspeglas i ändringarna i de tillgängliga penninginkomsterna för de privata hushållen. I avsnittet beskrivs fördelningen mellan olika åldersgrupper och mellan vuxna män och kvinnor.

Ovan nämnda avsnitt redogör för att nedgången i det privata hushållens inkomster numerärt sett berör flest 55–64-åringar (uppskattningsvis 3 703 personer) och detta beror i hög grad på att behovsprövningen i fråga om allmänt stöd inte omfattas av åldersbaserade avgränsningar, vilket avviker från den nuvarande behovsprövningen i fråga om arbetsmarknadsstöd. Minskade

inkomster är näst mest vanliga bland 0–9-åringar, 10–18-åringar, 35–44-åringar och 45–54-åringar. Nedgången i inkomsterna berör 1 480–1 740 personer i dessa åldersgrupper.

Med avvikelse från den nuvarande behovsprövningen i fråga om arbetsmarknadsstöd, påverkar en make, maka eller sambo inte inkomstgränsen för behovsprövningen i fråga om allmänt stöd, vilket med större sannolikhet påverkar de äldre åldersklasserna än de yngre åldersklasserna. Med avvikelse från behovsprövningen i fråga om det nuvarande arbetsmarknadsstödet påverkar ett barn som mottagaren har omsorgen om inte inkomstgränsen i behovsprövningen i fråga om allmänt stöd, vilket bidrar till att förklara att nedgången i inkomsterna hänförs till ovan nämnda åldersgrupper.

Så som framgår av det nämnda avsnittet 4.2.2.1, hänförs sig uppgången i det privata hushållets inkomster mest till 18–24-åringar och 45–54-åringar. Uppgången i det privata hushållets inkomster i dessa åldersgrupper förklaras av såväl den högre nivån på gränserna för föräldrarnas inkomster för partiellt allmänt stöd jämfört med den nuvarande gränsen för föräldrarnas inkomster för arbetsmarknadsstöd som sänkningen av avdragsprocenten i behovsprövningen för ensamboende stödmottagare jämfört med den nuvarande avdragsprocenten i behovsprövningen i fråga om arbetsmarknadsstöd.

I enlighet med förslaget träder lagstiftningen om allmänt stöd i kraft den 1 maj 2026 och på samma gång läggs systemet med grunddagpenning ner. De personer som har tilläggsdagar för grunddagpenningen vid den tidpunkt då ändringarna träder i kraft utgörs av personer födda åren 1961–1963. De personer som får grunddagpenning utifrån tilläggsdagar är 63–64-åringar vid ikraftträdandetidpunkten och i beredningen har det uppskattats att dessa uppgår till omkring 300 personer. Vid beredningen har det bedömts att behovsprövningen i fråga om allmänt stöd gäller några eller högst några tiotal av de personer som får grunddagpenning utifrån tilläggsdagar. Avvecklingen av systemet med grunddagpenning påverkar även situationen för de mottagare av grunddagpenning som senare har möjlighet till tilläggsdagar och detta gäller mottagare av grunddagpenning födda åren 1961–1964, vilka har den krävda arbetshistoriken och uppnå den krävda åldern innan maximitiden för grunddagpenning går ut. Dessa personers antal har uppskattats till några hundra personer och det exakta talet är inte känt. I och med de föreslagna ändringarna börjar de nämnda persongrupperna omfattas av det behovsprövade allmänna stödet och de berörs av de kompletterande samtal om jobbsökning som ska ordnas för mottagare av allmänt stöd. Allmänt stöd av samma nivå som den nuvarande grunddagpenningen kan betalas till personer som får grunddagpenning för tilläggsdagar.

De föreslagna ändringarna om ordnandet av samtal om jobbsökning enligt denna proposition gäller mottagare av allmänt stöd. Ändringarna i Arbetskraftsmyndighetens skyldighet att ordna samtal om jobbsökning för en mottagare av allmänt stöd beror på antalet betalningsdagar för allmänt stöd och åldern. För mottagare av allmänt stöd under 25 år ska samtal om jobbsökning enligt förslaget ordnas i ett tidigare skede av mottagandet av allmänt stöd och till ett större antal än för mottagare av allmänt stöd som fyllt 25 år.

Arbetskraftsmyndigheten har inte någon skyldighet att ordna sådana kompletterande samtal om jobbsökning som föreslagits i denna proposition för en mottagare av allmänt stöd som är född före år 1965 och som fått arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för minst 1 000 dagar innan lagens ikraftträdande. Enligt den information som fås från Folkpensionsanstalten hade arbetsmarknadsstöd betalats för minst 1 000 dagar i snitt vid månadens slut år 2024 till uppskattningsvis 5600 personer som är födda före år 1965 och som inte kommer att uppnå den lägsta pensionsåldern då den föreslagna lagen träder i kraft.

4.2.3.5 Konsekvenser för personer med funktionsnedsättning

Det föreslagna allmänna stödet tryggar de arbetslösas grundläggande försörjning och följaktligen även den grundläggande försörjningen för personer med funktionsnedsättning som är arbetslösa arbetssökande. Propositionen är av betydelse för frågor som gäller sysselsättningen och utkomsten för personer med funktionsnedsättning. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (FördrS 26–27/2016I är av betydelse för bedömningen av ändringarnas konsekvenser. Artikel 27 i konventionen om rättigheterna för personer med funktionsnedsättning gäller rätten till arbete och tryggnad av möjligheterna till sysselsättning för en person med funktionsnedsättning. Det finns bestämmelser om rätten till social trygghet för personer med funktionsnedsättning i artikel 28. I dess 2 punkt föreskrivs att ”konventionsstaterna erkänner rätten för personer med funktionsnedsättning att åtnjuta social trygghet utan diskriminering på grund av funktionsnedsättning”. Rätten till social trygghet för personer med funktionsnedsättning (artikel 28) tryggar inkomstbortfall eller brist på inkomster på grund av de hinder som personer med funktionsnedsättning möter när det gäller möjligheterna att arbeta på lika villkor som andra. Därför ska ett socialt trygghetssystem säkerställa tillräckligt skydd för arbetslösa arbetssökanden med en funktionsnedsättning på ett jämlikt sätt jämfört med andra. Mångfalden av individuella omständigheter, individuella behov och hinder på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning förutsätter att man planerar sådana system för social trygghet som på ett flexibelt sätt svarar mot de enskilda situationerna för personer med funktionsnedsättning. (CRPD/C/GC/8, punkt 78).

På allmänt stöd tillämpas bestämmelserna om de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningarna och ett förfarande som är arbetskraftspolitiskt förfarande i 2 och 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Följaktligen har en arbetssökande som får arbetslöshetspension som partiell pension rätt till allmänt stöd, även om han eller hon söker heltidsarbete. I bedömningen av om personen har en giltig orsak för sitt förfarande, vilken görs med stöd av bestämmelserna i 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, beaktas personens arbetsförmåga på ett sätt som motsvarar nuläget. Dessutom tillämpas vad som föreskrivs om arbetsoförmåga i 3 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa på allmänt stöd.

4.2.3.6 Konsekvenser för barn och unga

Det föreslagna allmänna stödet och i synnerhet behovsprövningen, i fråga om grunderna för att fastställa stödet, påverkar arbetssökandenas förmåner och därmed de ekonomiska möjligheterna för arbetslösa vårdnadshavare att ha omsorg om barn och sålunda är propositionen av betydelse för barnens och ungdomarnas välbefinnande (19 § 3 mom. i grundlagen).

Förslagens konsekvenser för de privata hushållens ställning har beskrivits i avsnitt 4.2.2.1.

För tillfället berör fattigdomen i barnfamiljer omkring 10 procent av barnen. I synnerhet familjer med små barn, familjer med många barn och hushåll med en vuxen befinner sig riskzonen för fattigdom. De olika mätarna för fattigdom i barnfamiljer har ofta en koppling till undersysselsättning hos föräldrarna. Genom att stöda föräldrarnas sysselsättning är det möjligt att minska fattigdomen i barnfamiljer. Höjning av sysselsättningsgraden är ett av de centrala målen i regeringsprogrammet. I denna proposition föreslås det att arbetskraftsmyndigheten ska ordna samtal om jobbsökning för en mottagare av allmänt stöd i en situation där arbetslösheten och mottagandet av allmänt stöd har dragit ut på tiden. Syftet med samtalen om jobbsökning är att främja sysselsättningen bland mottagarna av allmänt stöd. Propositionens sysselsättningskonsekvenser har beskrivits i avsnitt 4.2.2.3.

FN:s konvention om barnets rättigheter (FördrS 59/1991) är av betydelse för bedömningen av ändringarnas konsekvenser. Enligt artikel 3 i konventionen ska vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Enligt artikel 26.1 i konventionen ska konventionsstaterna erkänna varje barns rätt att åtnjuta social trygghet, inklusive socialförsäkring, och vidta nödvändiga åtgärder för att till fullo förverkliga denna rätt i enlighet med nationell lagstiftning. Enligt 2 punkten i den nämnda artikeln ska förmåner, där så är lämpligt, beviljas med hänsyn till de resurser som barnet och de personer som ansvarar för dess underhåll har och deras omständigheter i övrigt samt med hänsyn till varje annat förhållande som är av betydelse i samband med en ansökan om en sådan förmån från barnet eller för dess räkning.

FN:s kommitté för barnets rättigheter, som övervakar genomförandet av FN:s konvention om barnets rättigheter, har i sina färskaste rekommendationer för Finland rekommenderat att undvika nedskärningar av förmåner som hör till den sociala tryggheten och påverkar barn som löper risk för fattigdom och marginalisering (2.6.2023, CRC/C/FIN/CO/5-6).

Propositionens konsekvenser för barn och unga uppkommer via de förutsättningar för att få allmänt stöd vilka påverkar underhållsförmågan hos en förälder som får allmänt stöd. Den centrala konsekvensen uppstår via de förutsättningar som gäller behovsprövningen i en situation där en förälder som ansöker om allmänt stöd har inkomster som ska beaktas i behovsprövningen. Behovsprövningen i fråga om allmänt stöd påverkar inte inkomsterna för de barnfamiljer som är allra minst bemedlade och har de lägsta inkomsterna, eftersom behovsprövningen gäller endast en sådan förälder som får allmänt stöd, vars inkomster av kontinuerlig karaktär, efter avdraget av utgifter för att skaffa och bibehålla inkomsten, överskrider inkomstgränsen i behovsprövningen och eftersom förmåner som är avsedda för att trygga omsorgen om ett barn, såsom barnbidrag eller underhållsstöd, inte beaktats som inkomster i behovsprövningen. Barnbidraget för familjer med flera barn och barnbidrag som betalas för ett barn under 3 år har höjts år 2024.

Den föreslagna behovsprövningen av allmänt stöd bedöms ha endast en liten konsekvens för nivån på familjens allmänna bostadsbidrag eller ansökan om utkomststöd. Detta beror på att en stor del av inkomsterna i behovsprövningen beaktas utan skyddade belopp i när dessa förmåner beviljas.

I avsnitt 2.9.1 beskrivs mottagarna av det nuvarande partiella arbetsmarknadsstödet. År 2024 var 94 procent av mottagarna av partiellt arbetsmarknadsstöd under 30 år. Möjligheten att få det föreslagna partiella allmänna stödet, liksom inte heller det nuvarande partiella arbetsmarknadsstödet, påverkas inte av stödsökandens ålder. Om det dock förmodas att de mottagare av allmänt stöd som bor i sina föräldrars hushåll framöver i huvudsak är unga personer, har det föreslagna partiella allmänna stödet och den föreslagna gränsen för föräldrarnas inkomster vilken är högre än för det nuvarande arbetsmarknadsstödet (2 500 euro per månad) en positiv konsekvens för nivån på skyddet för den grundläggande försörjningen för de unga arbetslösa arbetssökanden som under arbetslösheten bor i sina föräldrars hushåll. De ekonomiska konsekvenserna har beskrivits i avsnitt 4.2.

I denna proposition föreslås ändringar i ordnandet av de samtal om jobbsökning som ordnas för mottagare av allmänt stöd under 25 år i ett tidigare skede av mottagandet av allmänt stöd jämfört med mottagare av allmänt stöd som fyllt 25 år. Samtal enligt förslaget ordnas även i större utsträckning för personer under 25 år. Målet med förslaget är att minska marginaliseringsrisken på grund av arbetslöshet för unga personer samt ungdomsarbetslösheten. Dessutom omfattas mottagare av allmänt stöd under 25 år av de föreslagna ändringen av lagen om arbetsverksamhet

i rehabiliteringssyfte (lagförslag 18), enligt vilken den nämnda lagen tillämpas på upprättande av en aktiveringsplan och ordnande av arbetsverksamhet i rehabiliterande syfte för en arbetslös person under 25 år med rätt till allmänt stöd, för vilken en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice upprättats och som utifrån arbetslöshet fått allmänt stöd för minst 180 dagar under den senaste tolv månadersperioden eller fått inkomstrelaterad dagpenning i maximitiden.

4.2.3.7 Konsekvenser för landskapet Åland

Bestämmelser om Ålands självstyrelse finns i grundlagen och i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Landskapet Ålands självstyrelse grundar sig på Nationernas förbunds beslut och konvention från 1921 samt på den nationella lagstiftningen om självstyrelse för landskapet. Syftet med lagstiftningen om självstyrelsen är att garantera landskapets befolkning dess kultur, lokala sedvänjor och svenska språk samt att göra det möjligt för befolkningen att så självständigt som möjligt ordna sin tillvaro inom gränserna för landskapets statsrättsliga ställning. Enligt 120 § i grundlagen har landskapet Åland självstyrelse enligt vad som särskilt föreskrivs i självstyrelselagen för Åland.

Enligt självstyrelselagen för Åland tillkommer självstyrelse landskapet Åland enligt vad som föreskrivs i den lagen. Landskapet Ålands befolkning företräds i fråga om självstyrelsen av Ålands lagting. Lagtinget stiftar lagar för landskapet (landskapslagar). Landskapets allmänna styrelse och förvaltning ankommer på Ålands landskapsregering och de myndigheter som lyder under den. Landskapsregeringen kan med stöd av ett bemyndigande i en landskapslag utfärda landskapsförfordningar i angelägenheter som hör till landskapets behörighet.

Landskapets lagstiftningsbehörighet har fastställts på så sätt att självstyrelselagen för Åland innehåller en detaljerad förteckning över de ärenden i vilka landskapet har behörighet. Dessutom innehåller självstyrelselagen detaljerade bestämmelser om de ärenden i vilka riket har lagstiftningsbehörighet.

Enligt 18 § 1, 13, 14 och 23 punkten i självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar, socialvård, undervisning och främjande av sysselsättningen. Till rättsområdet undervisning och främjande av sysselsättningen hör enligt motiven till självstyrelselagen även lagstiftningen om yrkesvägledning och arbetsförmedling. Enligt 27 § 11 punkten och 29 § 1 mom. 3 punkten i självstyrelselagen har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om försäkringsavtal och socialförsäkring.

Bestämmelser om så kallade arbetsmarknadstjänster på Åland, dvs. arbetsförmedlings-, rådgivnings- och informationstjänster samt särskild service för personer med nedsatt arbetsförmåga, stödåtgärder och andra sysselsättningsfrämjande åtgärder som tillhandahålls av landskapsmyndigheterna, finns i landskapslagen (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Bestämmelser om ordnande av sysselsättningsfrämjande utbildning på Åland finns i landskapslagen (2015:56) om sysselsättningsfrämjande utbildning.

När det gäller det åländska utkomstskyddet regleras det i landskapslagen (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa, enligt vilken rikets lag om utkomstskydd för arbetslösa med vissa avvikelser är tillämplig på Åland. Rikets lag om utkomstskydd för arbetslösa tillämpas på Åland till den del den innehåller bestämmelser om arbetslöshetsdagpenning som betalas som grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd. Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS) sköter de uppgifter som enligt rikslagen

hör till Folkpensionsanstalten, Arbetskraftsmyndigheten och närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter.

De ändringar som föreslås i propositionen i fråga om arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen hör till Ålands lagstiftningsbehörighet. De ändringar som föreslås i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice i fråga om ordnande av samtal om jobbsökning för mottagare av allmänt stöd gäller inte Åland.

4.2.4 Konsekvenser för de verkställande aktörerna

Det finns bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter i 13 kap. i den gällande lagen om utkomststöd. Dessa bestämmelser har i hög grad överförts i oförändrad form till 7 kap. i lagen om allmänt stöd. Lagförslaget orsakar inte ändringar i sättet att lämna ut uppgifter mellan verkställarna. Utlämnandet av uppgifter genomförs i enlighet med 22–24 § i informationshanteringslagen på samma sätt som även innan ikraftträdandet för lagen om allmänt stöd.

4.2.4.1 Konsekvenser för Folkpensionsanstalten

De föreslagna ändringarna har en konsekvens som ökar Folkpensionsanstaltens arbetsmängd, vilken ökar Folkpensionsanstaltens driftskostnader med omkring 0,3 miljoner euro år 2026 och 0,5 miljoner euro från och med år 2027. För genomförandet av ändringarna anvisas Folkpensionsanstalten inget nytt anslag. Utvecklingen av Folkpensionsanstaltens arbetsmängd och hur anslagen under moment 33.10.60 i statsbudgeten räcker till följs och ses vid behov över i de årliga ram- och budgetprocesserna för statsfinanserna.

I och med sammanslagningen av arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen verkställer Folkpensionsanstalten en grundskyddsformån som är avsedd för arbetslösa i stället för två. Ändringen innebär att uppfyllande av arbetsvillkoret inte är av betydelse för vilken förmån som kan betalas till sökanden. Folkpensionsanstalten ska dock fortfarande utreda om arbetsvillkoret är uppfyllt, eftersom intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremier enligt förslaget även framöver används endast för finansieringen av förmåner för mottagare av allmänt stöd som uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare. Uppfyllande av arbetsvillkoret nollställer dessutom ackumuleringen av förmånsdagar, som ligger till grund för hemkommunens finansieringsansvar, även för sökanden som inte hör till någon arbetslöshetskassa. I fråga om mottagare av allmänt stöd som hör till en arbetslöshetskassa ska det fortfarande undersökas om de uppfyller arbetsvillkoret med anledning av att uppfyllande av arbetsvillkoret möjliggör en övergång till inkomstrelaterad dagpenning. Liksom för närvarande i fråga om väntetiden för arbetsmarknadsstöd, dras arbete som räknas in i arbetsvillkoret av från den väntetid som föreläggs en mottagare av allmänt stöd. Inte heller det partiella stödet tillämpas, om sökanden uppfyllt ett arbetsvillkor enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Eftersom uppfyllande av arbetsvillkoret inte är en förutsättning för att få allmänt stöd, behöver Folkpensionsanstalten inte ge beslut i ärendet till förmånssökandena och även överklagandena och rådgivningssituationerna i fråga om uppfyllandet av arbetsvillkoret faller bort. Deras betydelse för genomförandet av arbetsvillkoret är dock liten i den totala arbetsmängden.

Behovsprövning tillämpas på alla mottagare av allmänt stöd. Detta utvidgar gruppen av personer som omfattas av behovsprövningen, eftersom behovsprövning för närvarande inte tillämpas på mottagare av grunddagpenning. På samma gång ökar den arbetsmängd som krävs av Folkpensionsanstalten på grund av genomförandet av behovsprövningen. Till exempel år 2023 utreddes inkomsterna i behovsprövningen för sammanlagt drygt 10 000 personer, då mottagarna

av arbetsmarknadsstöd sammanlagt uppgick till omkring 234 000. Följaktligen gällde utredningen av behovsprövningen 4,5 procent av mottagarna av arbetsmarknadsstödet. Antalet mottagare av grunddagpenning uppgick till sammanlagt omkring 75 000 personer år 2023. Om utredningen av inkomster i behovsprövningen även i denna grupp gäller 4,5 procent av alla mottagare, skulle inkomster i behovsprövningen utredas för omkring 3 400 nya personer i och med den utvidgade behovsprövningen. Antalet kan även vara något större, eftersom mottagarna av grunddagpenning i snitt har en bättre arbetsmarknadsställning än mottagarna av arbetsmarknadsstöd och mindre ofta deltar i sysselsättningsfrämjande service, under vilken behovsprövning inte tillämpas.

Utöver behovsprövningen gäller den väntetid som ställs för sökanden utan yrkesexamen framöver för alla mottagare av allmänt stöd, vilket också ökar Folkpensionsanstaltens arbetsmängd. Det är möjligt att från väntetiden göra avdrag för de fulla kalenderveckor under vilka personen varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret. Följaktligen ställs ingen väntetid för sökanden av allmänt stöd som uppfyller arbetsvillkoret då de för första gången ansöker om allmänt stöd. Situationer där väntetid provas, vilka inträffar senare under arbetslösheten, kan dock även leda till att väntetid ställs även för dem. Därför ska Folkpensionsanstalten undersöka om en yrkesexamen avlagts även i fråga om personer som ansöker om allmänt stöd och uppfyllt arbetsvillkoret.

Folkpensionsanstalten utreder som en ny uppgift rätten till allmänt stöd för en ung person under 18 år, då han eller hon efter grundskolan eller gymnasiet inte har genomgått någon utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter. En sådan ung person har inte rätt till allmänt stöd som betalas utifrån arbetslöshet och detta motsvarar den nuvarande regleringen kring arbetsmarknadsstöd i 2 kap. 13 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Framöver ger arbetskraftsmyndigheten inte längre något arbetskraftspolitiskt utlåtande om ärendet. Under åren 2023 och 2024 har arbetskraftsmyndigheten gett sammanlagt omkring 250 arbetskraftspolitiska utlåtanden om rätten till arbetsmarknadsstöd för en person under 18 år med stöd av 2 kap. 13 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Arbetsmängden för Folkpensionsanstalten och på motsvarande sätt minskningen av arbetsmängden för arbetskraftsmyndigheten bedöms vara liten.

Allmänt stöd som betalas till en person som uppfyllt arbetsvillkoret och finansierats enligt 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd betraktas som en arbetslöshetsförmån enligt EU-förordningen 883/2004. Utredningen av om arbetsvillkoret är uppfyllt och rådgivningen i anknytning till ärendet bedöms i huvudsak motsvara nuläget i fråga om verkställandet. Det är möjligt att allmänt stöd ska betalas till en person som har uppfyllt arbetsvillkoret och bor i en annan medlemsstat och som är deltidsanställd eller permitterad i Finland. Enligt de uppgifter som fås från Folkpensionsanstalten har grunddagpenning betalats till uppskattningsvis omkring 200 personer i ovan nämnda situationer i slutet av år 2024. Det är även möjligt att allmänt stöd ska betalas till en helt arbetslös person som uppfyller arbetsvillkoret och bor i en annan medlemsstat och inte återvänder till den medlemsstat där han eller hon har sin hemvist efter arbetet. För närvarande uppskattas dessa personer utgöras av endast några personer per år. På allmänt stöd som ska betalas till en i detta avsnitt beskriven person som bor i ett annat land tillämpas med avvikelse från nuläget behovsprövning, vilket bedöms ha en liten konsekvens för verkställandet vid Folkpensionsanstalten.

De föreslagna ändringarna förutsätter innan de träder i kraft ett planeringsarbete som gäller handläggningsprocesserna, upprättande av förmånsanvisningar samt utbildning av avgörande- och serviceexperter hos Folkpensionsanstalten. Det allmänna stödet förutsätter därtill, i egenskap av en helt ny förmån, ändringar i Folkpensionsanstaltens beslutsmallar, blanketter och kundbrev. Särskild uppmärksamhet ska även riktas på tillräcklig kundkommunikation som ges

i rätt tid. Namnet allmänt stöd hänvisar inte direkt till arbetslöshet, varför det i synnerhet i det initiala skedet är möjligt att förmånen även ansöks av andra än arbetslösa kunder.

Beredskapen för genomförandet av det allmänna stödet förutsätter även omfattande ändringar i Folkpensionsanstaltens informationssystem. Det är behövligt att göra ändringar bland annat i systemen för förmånshandläggning, betalningssystemen, informationsförmedlingen, kommunfaktureringsystemet, bokföringen och e-tjänsterna. Folkpensionsanstalten har bedömt att den kan genomföra ändringarna med nuvarande resurser och inget extra anslag behövs för att genomföra ändringarna.

Den fas då lagen träder i kraft orsakar extra arbete i förmånshandläggningen. Folkpensionsanstalten måste ge mottagarna av arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning ett beslut om indragning av rätten till arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning och början av rätten till allmänt stöd. Målet är att en avsevärd del av fallen kan behandlas automatiskt. Manuellt arbete för att handlägga förmåner orsakas dock till exempel av att tillämpningen av behovsprövningen och väntetiden utvidgas till mottagare av grunddagpenning. Højningen av gränserna för föräldrarnas inkomster för det partiella stödet leder sannolikt till att allt fler mottagare av partiellt stöd överlämnar en utredning över deras föräldrars inkomster. Detta ökar i viss mån Folkpensionsanstaltens arbetsmängd, eftersom behandlingen av inkomstutredningarna och beräkningen av stödet utifrån de faktiska inkomsterna är mer mödosamt än beviljande av stöd till minimibelopp.

Eftersom villkoren för att få stöd skärps för en del av de nuvarande mottagarna av arbetslöshetsförmåner, ökar sannolikt även antalet överklaganden något, i synnerhet i övergångsskedet. Även behovet av rådgivning betonas i övergångsskedet och detta ökar kontakterna till Folkpensionsanstaltens kundtjänst och förmånshandläggning.

4.2.4.2 Konsekvenser för Arbetskraftsmyndigheterna och UF-centret

Konsekvenserna för Arbetskraftsmyndigheterna av de samtal om jobbsökning som ordnas för mottagare av allmänt stöd

Enligt propositionen börjar aktiveringsperioden för en mottagare av allmänt stöd med det första samtal om jobbsökning som ingår i serviceprocessen för arbetssökanden och som ska ordnas då de tidsfrister som fastställer när en aktiveringsperiod börjar överskridits. Även de följande samtal om jobbsökning som ingår i serviceprocessen ordnas som kundmöten som hör till aktiveringsperioden med tre månaders mellanrum på ett sätt som motsvarar nuläget. Då kundmötena under aktiveringsperioden för mottagare av allmänt stöd bygger på de samtal om jobbsökning som ska ordnas i enlighet med nuläget, påverkar de föreslagna ändringarna inte antalet kundmöten som ordnas av Arbetskraftsmyndigheterna i fråga om de samtal om jobbsökning som ingår i aktiveringsperioden.

Med avvikelse från nuläget ska de samtal om jobbsökning som ingår i aktiveringsperioden för en mottagare av allmänt stöd enligt propositionen i princip alltid ordnas som fysiska möten. I serviceprocessen för en arbetssökande ska endast den inledande intervju som inleder serviceprocessen i princip ordnas som ett möte ansikte mot ansikte i nuläget och samtalen om jobbsökning ska ordnas på det ändamålsenligaste sättet med beaktande av arbetssökandens servicebehov och förhållanden. Enligt den statistik som är tillgänglig från Arbetsförvaltningens kundinformationssystem ordnades omkring en tredjedel (34 %) av alla samtal om jobbsökning som möten ansikte mot ansikte mellan den 1 november 2024 och den 28 februari 2025. Detta innebär att de föreslagna ändringarna i aktiveringsperioden för en mottagare av allmänt stöd ökar antalet möten ansikte mot ansikte för kunderna. Bland kunder under 25 år är uppgången i

antalet möten ansikte mot ansikte större än bland personer som fyllt 25 år, eftersom aktiveringsperioden för allmänt stöd för unga personer börjar avsevärt tidigare än för kunder som fyllt 25 år.

Uppgången i antalet möten ansikte mot ansikte har konsekvenser för användningsgraden för arbetskraftsmyndigheternas verksamhetslokaler och förutsätter en möjlighet att använda verksamhetslokaler för att ordna fler möten ansikte mot ansikte än i nuläget. I mars 2025 genomförde arbets- och näringsministeriet i samarbete med närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter en enkät riktad till sysselsättningsområdena, där sysselsättningsområdena ombads att bedöma bland annat om de tillgängliga verksamhetslokalerna är tillräckliga i förhållande till närservice och antalet kunder. Utifrån enkäten är sysselsättningsområdenas verksamhetslokalresurser tillräckliga för att genomföra närservice och utifrån en bedömning på basis av resultaten av enkäten förhindrar inte knappa verksamhetslokalresurser att möten ansikte mot ansikte ordnas under en aktiveringsperiod som gäller allmänt stöd. Tillräckligheten i arbetskraftsmyndigheternas verksamhetslokaler kommer att granskas regelbundet vid samarbets- och uppföljningssamtal enligt 23 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Den föreslagna regleringen om aktiveringsperioden för en mottagare av allmänt stöd tillämpas inte på personer som är födda före år 1965 och som fått arbetsmarknadsstöd för minst 1 000 dagar innan lagens ikraftträdande. Enligt den information som fåtts från Folkpensionsanstalten hade arbetsmarknadsstöd betalats för minst 1 000 dagar i snitt vid månadens slut år 2024 till uppskattningsvis 5 600 personer som är födda före år 1965 med efter år 1961. Detta innebär att arbetskraftsmyndigheterna inte ska ordna samtal om jobbsökning för personer i denna målgrupp i första hand som möten ansikte mot ansikte, utan arbetskraftsmyndigheterna kan själva bestämma hur de genomför mötena. Inte heller innehållet i samtalen om jobbsökning för denna målgrupp är det samma som innehållet i de föreslagna samtalen om jobbsökning i samband med en aktiveringsperiod med allmänt stöd.

Enligt propositionen kan arbetskraftsmyndigheterna ordna kompletterande samtal om jobbsökning under aktiveringsperioden för en mottagare av allmänt stöd enligt det bedömda servicebehovet för varje kund. Eftersom ordnandet av kompletterande samtal om jobbsökning baserar sig på prövning av arbetskraftsmyndigheten, är det väldigt utmanande att uppskatta det antal kompletterande samtal om jobbsökning som ska ordnas under aktiveringsperioden för en mottagare av allmänt stöd. Enligt nuläget ska arbetskraftsmyndigheten ordna två kompletterande samtal om jobbsökning för en arbetslös arbetssökande under en månad då två månader gått från den inledande intervjun eller föregående kompletterande samtal om jobbsökning. Med andra ord innebär detta att två kompletterande samtal om jobbsökning ordnas med sex månaders mellanrum i nuläget, om kundens jobbsökning drar ut på tiden. Med förmodan om att aktiveringsperioden för en mottagare av allmänt stöd i huvudsak består av samtal om jobbsökning som ordnas med tre månaders mellanrum och att det antal kompletterande samtal om jobbsökning som ordnas efter servicebehovet är litet, ökar förslaget om en aktiveringsperiod i anknytning till allmänt stöd i sin helhet inte det antal kundmöten som arbetskraftsmyndigheterna ordnar.

Uppgången i det antal möten ansikte mot ansikte som ska ordnas kan orsaka extra arbete för arbetskraftsmyndigheterna i anknytning till arrangemangen av möten och kundkontakter, men mängden extra arbete på grund av dessa kontakter bedöms dock vara högst liten.

Aktiveringsplan

En aktiveringsplan enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte upprättas för personer som länge varit arbetslösa. Personen, arbetslöshetsmyndigheten och en yrkesutbildad person inom socialområdet från välfärdsområdet gör upp den tillsammans. Om personen får en arbetslöshetsförmån, börjar Arbetskraftsmyndigheten utarbeta aktiveringsplanen. Aktiveringsplanen granskas vid behov. Arbetskraftsmyndigheten ska dock se till att granska aktiveringsplanen med minst tre månaders mellanrum.

Arbets- och näringsministeriets Arbetsförmedlingsstatistik visar att 80 240 aktiveringsplaner upprättades år 2023 och 88 536 år 2024. Ovan nämnda tal beskriver antalet planer under respektive år, inte antalet olika personer. Antalet aktiveringsplaner innehåller här såväl nya planer som översyner av planerna.

Enligt informationen från Folkpensionsanstalten fick 28 218 personer arbetslöshetsförmåner som betalas av den utifrån deltagande i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte år 2023, medan motsvarande siffra var 26 925 för år 2024.

Enligt den information som fåtts från Folkpensionsanstalten uppgick det antal personer som fyllt 25 år och fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar till 103 335 år 2023 och till 104 658 personer år 2024. De personer under 25 år som fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar uppgick till 10 257 personer år 2023 och till 10 754 personer år 2024.

De ändringar som ska göras på grund av lagstiftningen om ett allmänt stöd i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte kan påverka det antal personer som kommer att omfattas av tillämpningsområdet för den nämnda lagen. I fråga om de kunder som fått endast arbetsmarknadsstöd påverkar ändringen inte antalet kunder. Däremot kan ändringen i fråga om de som för närvarande får grunddagpenning öka antalet kunder som uppfyller aktiveringsvillkoret. I slutet av år 2024 uppgick antalet mottagare av grunddagpenning under 25 år till omkring 4 000 personer och antalet uppskattas minska i och med de ändringar av arbetsvillkoret i lagen om utkomstskydd för arbetslösa vilka trädde i kraft år 2024. Med beaktande av att grunddagpenning betalas i snitt för 100 dagar och att förmånen överlag fortsätter fram till slutet av maximitiden för endast en liten del av mottagarna av grunddagpenning för närvarande, bedöms ändringen i antalet klienter vara liten, men uppskattningen är förknippad med osäkerheter. Dessutom konstateras att enbart sammanslagningen av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd till ett allmänt stöd inte bedöms ha beteendekonsekvenser som förlänger förmånsperioden hos sådana personer som redan är knutna till arbetsmarknaden och vars sysselsättnings- och arbetslöshetsperioder varierar.

Konsekvenser för UF-centret

De föreslagna ändringarna har konsekvenser för NTM-centralernas och AN-byråernas utvecklings- och förvaltningscenter, som utvecklar och administrerar arbetsförvaltningens riksomfattande kundinformationssystem Experternas version av Jobbmarknaden, i vilket alla centrala uppgifter som situationen för jobbsökningen av arbetssökande kunder antecknas. I och med de föreslagna ändringarna ska kundinformationssystemet utvecklas så att det svarar på förutsättningarna för Arbetskraftsmyndigheterna för att ordna de föreslagna samtalen om jobbsökning i anknytning till allmänt stöd.

Enligt bedömningen omfattar utvecklingsarbetet av kundinformationssystemet med anledning av de föreslagna ändringarna att ändringar görs avseende betalargränssnittet, de kunds specifika ackumuleringsuppgifter som gäller arbetslöshetsförmånen, de Arbetskraftspolitiska utlåtandena

och övriga åtgärder som hör till utkomstskyddet för arbetslösa. Utvecklingsarbetet uppskattas motsvara 350–420 dagsverken. Detta motsvarar en kostnad av engångskaraktär till ett belopp av omkring 250 000–300 000 euro.

Givande av arbetskraftspolitiska utlåtanden och ett förfarande som är arbetskraftspolitiskt klandervärt

Arbetskraftsmyndigheten och UF-centret ger enligt förslaget till Folkpensionsanstalten ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om uppfyllandet av förutsättningarna för allmänt stöd, vilket är det samma som det utlåtande som för närvarande ges om uppfyllandet av förutsättningarna för betalning av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd. Därför bedöms att mängden administrativt arbete vid arbetskraftsmyndigheterna och UF-centret inte ändras.

Mottagare av allmänt stöd föreläggs förmånsåtgärder på samma sätt som för arbetssökanden som ansöker om grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd för närvarande. Ett eventuellt förfarande som är arbetskraftspolitiskt klandervärt av arbetssökanden är förknippat med en likadan utredningsprocess som för närvarande. I praktiken innebär detta bland annat att en utredning begärs av arbetssökanden. Om det finns skäl till det, överför arbetskraftsmyndigheten ärendet till UF-centret, som avgör inverkan av arbetssökandens förfarande för hans eller hennes rätt till en arbetslöshetsförmån. I denna utsträckning bedöms de föreslagna ändringarna inte påverka arbetskraftsmyndigheternas eller UF-centrets administrativa arbetsmängd i anknytning till förmånsåtgärder.

Arbetskraftsmyndigheten anmäler till Folkpensionsanstalten även att en arbetssökande gjort en resa för att söka arbete till ett annat EU- eller EES-land eller Schweiz i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. Rätten att få allmänt stöd för tiden för en sådan jobbsökningsresa gäller de mottagare av allmänt stöd som uppfyllt arbetsvillkoret, vars allmänna stöd finansieras med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien med stöd av 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd. Uppgiften motsvarar arbetskraftsmyndighetens nuvarande uppgifter till den del som motsvarande anmälningar har gjorts för jobbsökningsresor för arbetssökanden som får grunddagpenning. Enligt Folkpensionsanstaltens statistik betalades grunddagpenning år 2024 till 24 personer under tiden för sådana jobbsökningsresor.

4.2.4.3 Konsekvenser för övriga aktörer

Arbetslöshetskassorna

Den föreslagna lagstiftningen om ett allmänt stöd har konsekvenser för arbetslöshetskassornas kundtjänst, kommunikation och kundbrev samt för beslutstexterna åtminstone till den del som arbetslöshetskassorna för närvarande ger information om arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning till sina kunder.

I fråga om mottagare av allmänt stöd som hör till en arbetslöshetskassa ska Folkpensionsanstalten fortfarande undersöka om de uppfyller arbetsvillkoret med anledning av att uppfyllande av arbetsvillkoret ger möjlighet att övergå till inkomstrelaterad dagpenning.

Enligt den föreslagna ikraftträdandebestämmelsen i lagen om utkomstskydd för arbetslöshet tillämpas på självrisktiden och maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning de bestämmelser om arbetslöshetsdagpenningens självrisktid och dagpenningensperiodens maximitid vilka gällde då lagen trädde i kraft, då personens rätt till grunddagpenning börjat innan lagens ikraftträdande.

Arbetslöshetskassan ska utreda de uppgifter som behövs för att betala inkomstrelaterad dagpenning från Folkpensionsanstalten.

Det föreslagna allmänna stödet kan öka antalet personer som ansluter sig som medlemmar hos en arbetslöshetskassa, eftersom det allmänna stödet är behovsprövat för en arbetslös som uppfyllt arbetsvillkoret och regleringen kring väntetid tillämpas på det. Det är inte möjligt att desto närmare bedöma omfattningen av denna beteendekonsekvens.

Välfärdsområdena

De samtal som jobbsökning som ska ordnas för en mottagare av allmänt stöd bedöms inte ha någon inverkan som gäller uppgången i efterfrågan på välfärdsområdenas service. Enligt den gällande lagstiftningen beaktas i Arbetskraftsmyndighetens bedömning av en arbetssökandes servicebehov bland annat åtminstone arbetssökandens arbets- och funktionsförmåga som påverkar hans eller hennes förutsättningar för jobbsökning och sysselsättning och som kan bedömas i samarbete med serviceproducenterna inom social- och hälsovården. I samband med bedömningen av servicebehovet för en arbetssökande ska Arbetskraftsmyndigheterna bedöma behovet av hänvisning till service som tillhandahålls av en annan ordnare av service och vid behov i samarbete med en annan ordnare av service hänvisa arbetssökanden till annan än offentlig Arbetskraftsservice genom att samordna servicen. I lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen, som trädde i kraft den 1 januari 2025, föreskrivs dessutom att om Arbetskraftsmyndigheten bedömer att hindren för arbetssökandens sysselsättning består av sådana begränsningar av arbets- och funktionsförmågan eller problem med livshanteringen som inverkar på möjligheterna att få arbete och som inte kan lösas enbart genom att myndigheterna konsulterar varandra, det vill säga att främjande av sysselsättning förutsätter samordning av service enligt den nämnda lagen, hänvisar Arbetskraftsmyndigheten den arbetslöse till sektorsövergripande bedömning av servicebehovet.

I avsnitt 4.2.4.2 beskrivs antalet aktiveringsplaner, antalet mottagare av arbetslöshetsförmåner som betalats av Folkpensionsanstalten under arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, antalet mottagare av arbetsmarknadsstöd och konsekvenserna av ändringarna i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte på grund av lagstiftningen kring allmänt stöd. Utifrån de grunder som nämns i denna punkt bedöms ändringen i antalet kunder vara ringa även i välfärdsområdena, men uppskattningen är förknippad med osäkerheter.

Pensionsskyddscentralen

De föreslagna ändringarna orsakar ändringar i det gemensamma intjäningssystemet för arbetspensionsbranschen och systemen för pensionsberäkning. Det allmänna stödet görs till ett nytt förmånsslag för oavlönade tider. De av Folkpensionsanstalten anmälda uppgifterna om oavlönade tider registreras i det gemensamma intjäningssystemet för arbetspensionsbranschen. Det nya förmånsslaget fogas även till olika tjänster med vilka information om oavlönade förmåner förmedlas bland annat till olika myndigheter. I systemet för beräkning av pension beaktas det allmänna stödet i beräkningen av förvärvet under tiden för invalidpension och som en förmån som hindrar uppskovsförhöjning.

Skatteförvaltningen

Det allmänna stöd som föreslås i propositionen kan anmälas till inkomstregistret och behandlas i beskattningen som ett enda prestationsslag. Ändringen orsakar små systemändringar vid Skatteförvaltningen och Inkomstregisterheten. I den första fasen av övergången till det nya

allmänna stödet fogas till inkomstregistret ett nytt inkomstslag, som kommer att ingå i Skatteförvaltningens uppgiftstillstånd. Under övergångsperioden används även de gamla inkomstslagen, för att möjliggöra bland annat korrigeringar som gäller tidigare år och återkrav. Ändringen orsakar även kommunikations- och handledningsbehov.

4.2.5 Konsekvenser för besvärinstansernas verksamhet

Sammanläggningen av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd till ett allmänt stöd för en arbetslös bedöms ha konsekvenser även för verksamheten vid besvärinstanserna. Till den del som förutsättningarna att få en grundskyddsförmån som betalas utifrån arbetslöshet ändras jämfört med nuläget, kan antalet överklaganden antingen öka eller minska. Det allmänna stödet ändrar inte avsevärt förutsättningarna för en arbetslös att få en förmån inom grundskyddet jämfört med det nuvarande arbetsmarknadsstödet.

För närvarande är en förutsättning för att få grunddagpenning att arbetsvillkoret är uppfyllt, men enligt förslaget är det möjligt att få allmänt stöd utan förutsättningen om arbetshistorik. Detta torde minska antalet överklaganden som gäller uppfyllandet av arbetsvillkoret.

Den centrala ändringen jämfört med den nuvarande grunddagpenningen är tillämpningen av behovsprövningen även på mottagare av allmänt stöd som uppfyllt arbetsvillkoret. Detta kan öka antalet överklaganden i viss mån.

4.2.6 Andra konsekvenser

4.2.6.1 Konsekvenser för arbetsgivarna

I enlighet med förslaget träder lagstiftningen om allmänt stöd i kraft den 1 maj 2026 och på samma gång läggs systemet med grunddagpenning ner. På grund av detta förekommer ändringar i den självriskpremie för utkomstskyddet för arbetsgivare vilken påförs med stöd av 8 a kap. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner i de fall där personen inte är berättigad till inkomstrelaterad dagpenning.

En självriskpremie för arbetsgivares utkomstskydd för arbetslösa ska i regel betalas i situationer där arbetsgivaren avslutar anställningsförhållandet för en sådan arbetstagare som fått inkomstrelaterad dagpenning. Enligt den gällande lagen kan självriskpremien dock påföras även i de fall där grunddagpenning har betalats till en person. Följaktligen beror kostnaderna för uppsägning av en äldre person på om han eller hon är medlem i en arbetslöshetskassa eller inte.

I och med de föreslagna ändringarna i denna proposition gäller arbetsgivarens betalningsskyldighet endast personer som fått inkomstrelaterad dagpenning. Ingen självriskpremie för arbetsgivare påförs längre i de fall där personen får allmänt stöd och uppfyller arbetsvillkoret.

Enligt den information som fåtts från Sysselsättningsfonden under beredningen finns det få fall som gäller grunddagpenning, årligen underskrider de 10. På grund av detta bedöms konsekvenserna för arbetsgivarna vara små.

4.2.6.2 Det allmänna stödet i tillämpningsområdet för EU-förordning 883/2004

Det finns bestämmelser om samordning av förmåner som hör till den sociala tryggheten och skyldigheter för personer som rör sig mellan olika EU-länder i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (nedan EU-

förordning 883/2004) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen. Målet med dessa förordningar är att samordna rättigheterna till social trygghet för personer som rör sig mellan medlemsstaterna. Målet är att en person inte förlorar sin rätt till social trygghet av den orsaken att han eller hon utövat sin rörelsefrihet som tryggas i EU:s grundfördrag och å andra sidan att personen utan grund kan få förmåner inom social trygghet från flera medlemsstater. Artikel 3.1 i EU-förordning 883/2004 innehåller bestämmelser om dess sakmässiga tillämpningsområde, som omfattar bland annat arbetslöshetsförmåner. Enligt artikel 3.3 i EU-förordning 883/2004 tillämpas förordningen även på särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner. Grunddagpenning är en arbetslöshetsförmån enligt förordningen och arbetsmarknadsstöd är en särskild icke-avgiftsfinansierad kontantförmån.

För att en förmån ska kunna fastställas som en särskild icke-avgiftsfinansierad kontantförmån utifrån artikel 70 i EU-förordning 883/2004, ska den uppfylla följande förutsättningar: 1) karaktären av social trygghet och socialvård så att syftet är att trygga en minimiutkomst för de ifrågavarande personerna med beaktande av medlemsstatens ekonomiska och sociala situation, 2) finansiering uteslutande med obligatoriska skatter som är avsedda för att täcka allmänna offentliga utgifter och 3) förmånen nämns i bilaga X till förordningen. På grund av förmånernas särskilda karaktär omfattas de inte av den allmänna principen om export i artikel 7 i EU:s förordning 883/2004, utan de beviljas och betalas i den aktuella personens hemviststat enligt dess lagstiftning och kan följaktligen inte exporteras.

Det föreslagna allmänna stödet har många liknande särdrag som arbetsmarknadsstödet, som godkänts som en i bilaga X till förordningen avsedd särskild icke-avgiftsbaserad kontantförmån. Dessa särdrag är bland annat en koppling till ett behov av ekonomiskt stöd, förmånens nivå och betalning av den till en person utan arbetshistorik eller personer som fått arbetslöshetsdagpenning i maximitiden, utifrån vilka det allmänna stödet i princip kan anses uppfylla det centrala särdraget för särskilda icke-avgiftsbaserade penningförmåner, det vill säga en hybridförmån, med särdrag av socialvård och social trygghet. I fråga om särdragen av social trygghet baserar sig beviljandet av allmänt stöd till en förmånstagare på en viss i lagen fastställd ställning och dess koppling till arbetslöshetsförmåner är tydlig, eftersom förmånen betalas utifrån arbetslöshet. Allmän skattefinansiering används i huvudsak för finansieringen av det allmänna stödet.

För finansieringen av allmänt stöd som ska betalas till en mottagare av allmänt stöd används utöver den allmänna skattefinansieringen finansiering som samlats genom arbetslöshetsförsäkringspremier, då mottagaren av allmänt stöd uppfyllt det arbetsvillkor för löntagare som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Detta innebär att den förmån som ska betalas inte finansieras för alla stödmottagare i sin helhet uteslutande med de obligatoriska skatter som är avsedda för att täcka de allmänna offentliga utgifterna, varvid kravet på skattefinansiering på grund av att förmånerna är särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner inte uppfylls.

Med tanke på EU-förordningen 883/2004 kan en förmån inte samtidigt vara en särskild icke-avgiftsfinansierad kontantförmån och en social trygghetsförmån enligt artikel 3.1. I rättspraxis har det dock ansetts att om en förmån har två delar som kan avskiljas från varandra i den nationella lagstiftningen, kan den ena av dem fastställas som en särskild icke-avgiftsfinansierad kontantförmån (dom 5.5.2011, Bartlett, C-537/09, EU:C:2011:278). I fråga om allmänt stöd utgörs den avskiljande omständigheten av finansieringssättet i fråga om mottagare av allmänt stöd som uppfyllt arbetsvillkoret och andra mottagare av allmänt stöd. Indelningen föreskrivs i bestämmelsen om finansiering.

Social- och hälsovårdsministeriet ger ett förslag till Europeiska kommissionen om att EU-förordningen 883/2004 ändras så att anteckningen om arbetsmarknadsstöd i punkt B i föreskrifterna om Finland i bilaga X ersätts med allmänt stöd, som finansierats enligt 50 § 1 mom. i lagen om allmänt stöd. Ett godkännande av Europaparlamentet och rådet förutsätts för att ändringen ska träda i kraft.

Allmänt stöd, som finansierats enligt 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd, betraktas som en arbetslöshetsförmån enligt artikel 3.1 h om sakområden i EU-förordning 883/2004, på vilken bestämmelserna om arbetslöshetsförmåner i förordningen tillämpas till behövliga delar. Till exempel en mottagare av allmänt stöd som uppfyllt arbetsvillkoret och på det sätt som avses i artikel 64 i EU-förordning 883/2004 rest till en annan stat för att söka arbete där, är berättigad att få arbetslöshetsdagpenning för högst tre månader för tiden för jobbsökning i den andra staten. År 2024 uppgick antalet jobbsökningsresor från Finland till en annan EU-stat till 24.

Om finansieringsmodellen för det allmänna stödet framöver ändras så att förmånen finansieras enbart med skattemedel, föreslås att det allmänna stödet i sin helhet fogas till bilaga X.

4.2.6.3 Bedömning av ändringarna i informationshanteringen

Enligt 3 kap. 8 § 2 mom. i informationshanteringslagen ska det ministerium som ansvarar för verksamhetsområdet göra en bedömning enligt 5 § 3 mom. då bestämmelser som är under beredning återverkar på informationsmaterial och informationssystem. Dessutom ska ministeriet bedöma planerade bestämmelsers konsekvenser för handlingsoffentligheten och handlingssekretessen. Enligt avgränsningarna av tillämpningsområdet i 3 § i informationshanteringslagen tillämpas lagens 3 kap. inte på Folkpensionsanstalten. Propositionen har dock inte heller i övrigt konsekvenser för Folkpensionsanstaltens informationshanteringsmodell. Den föreslagna regleringen kring informationshantering i 7 kap. i lagen om allmänt stöd motsvarar den gällande regleringen. Förslaget leder således inte till exempel till att nya tekniska gränssnitt eller elektroniska förbindelser öppnas.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Under beredningen bedömdes modeller för behovsprövning i fråga om allmänt stöd, där ett äktenskap eller samboförhållande eller ett barn som mottagaren har omsorgen om beaktas, så som för närvarande i behovsprövningen i fråga om arbetsmarknadsstöd. Beroende på de alternativa inkomstgränserna, avdragsprocenterna, inverkan av ett barn som mottagaren har omsorgen om och beloppet av inkomsterna för mottagaren av allmänt stöd kan det allmänna stödet i fråga om belopp vara större för personer i ett parförhållande som får inkomster som beaktas i behovsprövningen och för ensamboende barnlösa mottagare av allmänt stöd. Underhållet av barn tryggas ur andra system, såsom med barnbidrag och underhållsstöd. Barnbidraget för familjer med flera barn och barnbidrag som betalas för ett barn under 3 år har höjts år 2024. De centrala konsekvenserna av den föreslagna behovsprövningen i fråga om allmänt stöd jämfört med nuläget beror på att behovsprövningen utsträcks även till stödmottagare som uppfyllt arbetsvillkoret. Den föreslagna behovsprövningen i fråga om allmänt stöd har bedömts främja likabehandlingen av stödmottagarna, harmonisera fastställandet av inkomstgränsen och förenkla regleringen och verkställandet. Den föreslagna modellen har ansetts genomföra skrivningen i punkt 4.3 i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering om att individen har rätt till stöd från samhället i en situation där han eller hon inte kan försörja sig själv och sina närstående.

I fråga om den aktiveringsperiod som ska ordnas för en mottagare av allmänt stöd granskades under beredningen en modell där kompletterande samtal om jobbsökning ordnas för en mottagare av allmänt stöd under perioden utöver att även samtal om jobbsökning ordnas med tre månaders mellanrum under perioden. Utifrån modellen skulle Arbetskraftsmyndigheterna enligt uppskattning årligen ordna omkring 59 800 kompletterande samtal om jobbsökning som hör till aktiveringsperioden i anknytning till det allmänna stödet. I förhållande till nuläget skulle de kompletterande samtal om jobbsökning som ordnas med stöd av modellen i sin helhet inte öka det antal kompletterande samtal om jobbsökning som Arbetskraftsmyndigheterna ordnar. Utifrån modellen hade möten ordnats för kunderna under aktiveringsperioden i anknytning till allmänt stöd i princip på samma sätt, oberoende av varje kunds personliga servicebehov. Den nu föreslagna modellen främjar för egen del bättre än ovan beskrivna modell målet i regeringsprogrammet om att underlätta den lagstadgade serviceprocessen inom Arbetskraftsservicen, så att de begränsade resurserna kan användas på ett mer ändamålsenligt och kundorienterat sätt.

Under beredningen granskades en övergångstid för genomförandet av grunddagpenningen som ett alternativ, då rätten till grunddagpenning börjat innan den föreslagna lagens ikraftträdande. Detta alternativ påverkar även regleringen kring finansiering av grunddagpenning. I beredningen granskades ett alternativ där grunddagpenning betalas i ett år under övergångstiden. Eventuella maximitider som pågår under en övergångsperiod på ett år har i regel bedömts komma till ända, men för vissa mottagare av grunddagpenning är det möjligt att det inte nödvändigtvis blir fallet. De personer som får grunddagpenning för tilläggsdagar innan ändringarna träder i kraft kan fortfarande få grunddagpenning för tilläggsdagar under övergångsperioden och en del kan uppnå pensionsåldern under övergångstiden. Detta alternativ leder till att systemet med grunddagpenning bevaras under övergångstiden trots att lagen om allmänt stöd stiftas. Personer som får grundskydd utifrån arbetslöshet bemöts på olika sätt beroende på vilken arbetslöshetsförmån som betalas av Folkpensionsanstalten de hade haft rätt till då lagstiftningen om ett allmänt stöd träder i kraft.

I fråga om finansieringen av allmänt stöd har man granskat ett alternativ där den nuvarande finansieringen av grunddagpenning med intäkter av arbetslöshetsförsäkringspremien för löntagare så att säga avvecklas, arbetslöshetsförsäkringspremierna höjs och skatterna höjs. Stödet finansieras enligt förslaget av staten och hemkommunen för mottagaren av allmänt stöd. I detta alternativ ökar statens finansieringsandel avsevärt. Utan motsvarande sänkning av nivån på det allmänna stödet ökar alternativen ramutgifterna i statens budgetekonomi. Med beaktande av att det allmänna stödet är en grundlagstryggad trygghet för den grundläggande utkomsten vid arbetslöshet och att sänkningen av det fulla beloppet av allmänt stöd som uppgår till den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel leder till en försämring av stödnivån även för mottagare av inkomstrelaterad dagpenning, har detta alternativ inte ansetts vara ändamålsenligt och inte heller förenligt med målen för beredningen av det allmänna stödet.

I fråga om det allmänna stödets förpliktande karaktär bedömdes under beredningen en modell där de förmånspåföljder som tillämpas under aktiveringsperioden i anknytning till det allmänna stödet är strängare än under övriga perioder. Tillämpning av olika förmånspåföljder för olika grupper av arbetssökanden bedömdes dock vara en svårtydd lösning för såväl arbetssökandena som dem som verkställer förmånssystemet.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

I Finland delas förmåner som hör till den sociala tryggheten ofta in i minimi-, grund- och förvärvsskydd och kompletterande förmåner som ersätter kostnaderna, såsom barnbidrag, handikappbidrag och boendebidrag. Med minimiskydd hänvisar man i Finland ofta till

utkomststöd, orsaksbaserade förmåner till grundbelopp som hör till grundskyddet och de inkomstrelaterade förmåner som hör till förtjänstskyddet. Indelningen är dock inte helt etablerad och det finns även andra tolkningar av indelningen. Dessutom är grundskyddet framför allt ett finländskt begrepp och det definieras i hög grad av att det baserar sig på en orsak och betalas till ett jämnstort belopp.

Iivonen, Tervola och Ollonqvist (2022)¹⁹ utredde hur minimi- och grundskyddet har ordnats i Nederländerna, Storbritannien, Sverige, Danmark och Estland. Utkomstskyddet för arbetslösa kan delas in i ett arbetslöshetsunderstöd, som inte förutsätter tidigare försäkringspremier eller arbetshistorik, och i en arbetslöshetsförsäkring, som förutsätter antingen försäkringspremier och/eller arbetshistorik. Enligt denna definition klassificeras arbetsmarknadsstöd i Finland som ett arbetslöshetsunderstöd och grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning som en arbetslöshetsförsäkring.

Inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning förekommer i alla jämförelseländer förutom i Storbritannien i den nämnda studien. Dagpenningar till jämnstora belopp som hör till arbetslöshetsunderstöden (det så kallade grundskyddet inom arbetslöshetsförsäkringen) finns förutom i Finland i Sverige och Estland samt i Storbritannien, där det finns endast en förmån till ett jämnstort belopp. Arbetslöshetsunderstöd som inte förutsätter försäkringspremier eller att ett arbetsvillkor uppfylls finns utöver i Finland endast i Sverige, där det finns tre olika arbetslöshetsunderstöd: utvecklingsersättning till 18–24-åringar, integrationsstöd för invandrare och aktivitetsstöd för personer över 25 år. I Danmark, Estland, Storbritannien och Nederländerna tryggas utkomsten för långtidsarbetslösa ur minimiskyddet och stödet för boendet samt tillägg som eventuellt kompletterar dessa i stället för grundskyddet.

I Finland och Sverige betalas grundskydd som hör till arbetslöshetsförsäkringen till dem som uppfyller arbetsvillkoret, men inte har varit medlemmar hos en arbetslöshetskassa tillräckligt länge. I Finland ackumuleras arbetsvillkoret utifrån den utbetalda lönen och för att uppfylla det ska man ha arbetat i 12 månader med en lön på minst 930 euro under de senaste 28 månaderna. I Sverige är arbetsvillkoret sex månaders arbete (åtminstone 80 timmar per månad) under föregående tolv månadersperiod. I Finland och Sverige krävs ett års medlemskap i en kassa för inkomstrelaterat skydd. I Finland är arbetslöshetsförsäkringens längd antingen 300 dagar (60 veckor) eller 400 dagar (80 veckor) beroende på arbetshistoriken. Arbetslöshetsförsäkring kan betalas i 500 dagar (100 veckor) till personer som fyllt 58 år. I Sverige är längden 60 veckor och för vårdnadshavare till ett minderårigt barn är längden 80 veckor.

I Estland finns det inte någon kassasystem, men i den jämnstora arbetslöshetsförmånen är arbetsvillkoret (sex månader under föregående tolv månader) lindrigare än i det inkomstrelaterade skyddet (tolv månader under föregående 36 månader). I Estland kan grundskydd betalas i 39 veckor (270 dagar) och det är föremål för behovsprövning. I Estland är längden på den inkomstrelaterade arbetslöshetsförsäkringen 26–52 veckor beroende på hur länge man betalat försäkringspremier. Om minimilängden på den inkomstrelaterade penningen är under 39 veckor, kan grundskyddet betalas upp till 39 veckor efter att maximilängden för det inkomstrelaterade arbetslöshetsskyddet gått ut.

¹⁹ Institutet för hälsa och välfärd. Iivonen, Saija; Tervola, Jussi; Ollonqvist, Joonas (2022).

Kansainvälinen vertailu perus- ja vähimmäisturvaetuuksista: Suomi, Alankomaat, Iso-Britannia, Ruotsi, Tanska ja Viro.

I Finland och Sverige är grundskyddet i arbetslöshetsförsäkringen ett alternativ till förvärvsskyddet och de kan inte fås efter varandra.

Arbetsmarknadsstödet är den enda arbetslöshetsförmån som i fråga om längd är obegränsad i jämförelseländerna. I Sverige betalas arbetslöshetsunderstöd endast för tiden för sysselsättningsåtgärder inom ramen för sysselsättningstjänsterna, vars maximilängd har begränsats. Medlemmar i en arbetslöshetskassa vilka uppfyller arbetsvillkoret får aktivitetsstöd och utvecklingsersättning som ett inkomstrelaterat stöd, men i annat fall betalas stöden som grundskydd till jämnstora belopp. Utvecklingsersättning och integrationsersättning är en skattefri inkomst. I motsats till det finländska arbetsmarknadsstödet, är de svenska arbetslöshetsunderstöden inte behovsprövade i förhållande till kapitalinkomster eller föräldrarnas inkomster.

Personer under 25 år utan yrkesutbildning eller högskoleexamen har en fem månaders väntetid innan de kan få arbetsmarknadsstöd. Under tiden för sysselsättningsfrämjande service är det dock möjligt att få stöd utan väntetid. För att få arbetsmarknadsstöd föreligger en skyldighet att anmäla sig som arbetslös arbetssökande, vara tillgänglig för Arbetskraftsbyrån, vara tillgänglig för heltidsarbete, aktivt söka arbete och att vara ouppslutligt arbetslös. Personer under 25 år utan yrkesutbildning har dessutom en skyldighet att göra en ansökan till utbildning som förbättrar den unga personens yrkesfärdigheter. I Sverige överenskommer skyldigheterna i anknytning till aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och integrationsersättning mer ingående tillsammans med Arbetsförmedlingen vid ansökan till det ifrågakvarande programmet. En allmän skyldighet är dock att iaktta det överenskomna programmet.

6 Remissvar

6.1 Allmänt

Ett remissförfarande ordnades om utkastet till regeringens proposition mellan den 9 maj 2025 och den 19 juni 2025. Ett utlåtande begärdes av sammanlagt 382 parter, och dessutom kunde alla intresserade ge ett utlåtande via tjänsten Utlåtande.fi.

Inom den utsatta tiden kom det in sammanlagt 108 remissvar. Av de som gav ett svar var 98 organisationer, välfärdsområden, ministerier och andra statliga myndigheter, organisationer som företräder verkställandet och ändringssökandet, kommuner och motsvarande aktörer. De remissinstanser som ska betraktas som enskilda medborgare var tio. Utlåtanden gavs även per e-post och i ärendehanteringssystemet Vahva i stället för utlåtandetjänsten.

Rådet för bedömning av lagstiftningen har gett ett utlåtande om utkastet till proposition.

6.2 Utlåtandena om förslaget till lagen om allmänt stöd

I utlåtandena understöddes i regel förslaget om att slå samman grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet till ett allmänt stöd som en ändring som förenklar den sociala tryggheten. I vissa utlåtanden motsatte man sig att grunddagpenningen avvecklas och att väntetid och behovsprövning tillämpas på mottagare av allmänt stöd som uppfyllt arbetsvillkoret.

I sitt utlåtande konstaterade Ålands landskapsregering att de föreslagna ändringarna av arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning i propositionen hör till Ålands lagstiftningsbehörighet och att de ändringar som föreslagits i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice i fråga om ordnande av samtal om jobbsökning för en mottagare av allmänt stöd inte gäller Åland.

Skatteförvaltningen och Pensionsskyddscentralen förde i sina utlåtanden fram propositionens konsekvenser för deras verksamhet. På grund av remissvaren har avsnitt 4.2.4.3 Konsekvenser för övriga aktörer i propositionen kompletterats med konsekvenserna för Pensionsskyddscentralen och Skatteförvaltningen.

Grunderna för att fastställa det allmänna stödet

Folkpensionsanstalten, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf och Avoin työttömyyskassa riktade i sina utlåtanden uppmärksamhet på föreläggandet av en självrisktid för grunddagpenning, allmänt stöd och inkomstrelaterad dagpenning i övergångsskedet då ändringarna trädde i kraft.

Utifrån remissvaren om självrisktiden har ikraftträdandebestämmelsen i lagen om allmänt stöd ändrats så att ingen självrisktid ska föreläggas för en person som varit berättigad till arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning senast på dagen före lagens ikraftträdande och vars rätt till allmänt stöd börjar direkt därefter och även på så sätt att tiden som arbetslös arbetssökande beaktas även i tiden före lagens ikraftträdande. Ikraftträdandebestämmelsen för lagen om utkomstskydd för arbetslösa har ändrats så att de bestämmelser om självrisktiden för arbetslöshetsdagpenning och dagpenningperiodens maximilängd vilka gällde då lagen trädde i kraft tillämpas på den inkomstrelaterade dagpenningens självrisktid och maximitid.

I vissa utlåtanden föreslogs att väntetiden förkortas eller slopas i sin helhet och att väntetiden inte gäller för dem som uppfyllt arbetsvillkoret. I utlåtandena påpekades att väntetiden kan orsaka ett behov av att ansöka utkomststöd, om personen inte kan trygga sin försörjning med sina andra inkomster. I utlåtandena påpekades dessutom att det är problematiskt att väntetiden gäller även för de unga personer som gjort en ansökan till utbildning, men som inte valts. I utlåtandena önskade man även att motiveringarna i propositionen preciseras till den del som den föreslagna väntetiden för det allmänna stödet avviker från väntetiden för arbetsmarknadsstödet. Omaishoitajaliitto ry föreslog i sitt utlåtande att ingen väntetid föreläggs, om en person fungerat som närståendevårdare enligt lagen om närståendevård åtminstone i en tid som motsvarar väntetiden.

Remissvaren om väntetiden gav inte skäl att ändra eller komplettera regeringens proposition. Utifrån de mottagna remissvaren har motiveringarna om väntetiden för det allmänna stödet preciserats. På samma sätt som det nuvarande systemet med arbetsmarknadsstöd är även det allmänna stödets centrala mål att effektivisera ansökningen till yrkesutbildning, varför allmänt stöd inte betalas till personer som inte har någon yrkesutbildning då jobbsökningen börjar. På ett sätt som motsvarar nuläget är det möjligt att dra av arbete som räknas in i arbetsvillkoret från väntetiden och allmänt stöd kan betalas utan hinder av väntetiden under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

I utlåtandena om behovsprövningen ansågs det vara oklart vad som avses med den föreslagna behovsprövningen och om det handlar om inkomstprövning som beaktar inkomster för hela hushållet. I en del utlåtanden föreslogs att barnen beaktas i inkomstgränsen för behovsprövningen i fråga om allmänt stöd och påpekades att nedskärningarna i grundskyddet under denna regeringsperiod har ökat barnfamiljsfattigdomen. Omaishoitajaliitto ry föreslog i sitt utlåtande att ett arvode för närståendevård inte beaktas som en inkomst i behovsprövningen.

Servicefacket PAM rf ansåg i sitt utlåtande att behovsprövningen inte ska utsträckas till personer som får partiell förtida ålderspension. I flera utlåtandena ansågs det vara problematiskt att konsekvenserna av den föreslagna behovsprövningen utifrån konsekvensbedömningarna hänför sig till barnfamiljer, personer som uppfyllt arbetsvillkoret och ålderstigna arbetslösa. I sitt utlåtande föreslår Folkpensionsanstalten att det i 16 § 2 mom. 6 punkten i lagen om allmänt stöd nämnda kompletteringsbeloppet enligt folkpensionslagen preciseras att gälla kompletteringsbeloppet för efterlevandepension.

Utifrån de mottagna remissvaren har motiveringarna om behovsprövningen i fråga om allmänt stöd preciserats. I 16 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd har 6 punkten preciserats att gälla kompletteringsbeloppet för efterlevandepension eller barnpension, eftersom det är möjligt att kompletteringsbeloppet för barnpension ska betalas till en arbetslös arbetssökande under 18 år. I övrigt gav remissvaren inte skäl att ändra eller komplettera regeringens proposition.

I sitt utlåtande hänvisade Skatteförvaltningen till utkastet till statsrådets förordning om allmänt stöd i bilagan till propositionen, i vars 3 § det finns bestämmelser om avdrag av utgifter från inkomsterna med hänvisning till utgifter för att förvärva inkomst enligt inkomstskattelagen (1535/1992) och konstaterade att 95 a § om avdrag för bostad på arbetsorten i inkomstskattelagen inte nämns i utkastet till förordningen och inte heller i statsrådets nuvarande förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställande av arbetslöshetsförmån. Utifrån de mottagna remissvaren konstateras att innehållet i statsrådets förordning om allmänt stöd bedöms mer ingående under den fortsatta beredningen.

Det föreslagna allmänna stödet för arbetslöshetstid har särdrag av såväl social trygghet som socialvård. Den föreslagna behovsprövningen i fråga om allmänt stöd gäller de mottagare av allmänt stöd som själva har andra inkomster av kontinuerlig natur än arbetsinkomster för att trygga försörjningen. Förvärvsinkomsterna för en mottagare av allmänt stöd under en tid av arbetslöshet jämkas enligt förslaget. I behovsprövningen i fråga om allmänt stöd beaktas de egna inkomsterna för mottagaren av allmänt stöd, men inte inkomsterna eller förmögenheten för maken eller maken eller någon annan medlem av det privata hushållet. Med avvikelse från nuläget höjs inkomstgränsen för behovsprövningen inte utifrån en make eller maka eller ett barn, utan inkomstgränsen är lika stor för alla. På ett sätt som motsvarar nuläget tillämpas behovsprövning inte på allmänt stöd som betalas för en tid av sysselsättningsfrämjande service.

Det konstateras att propositionen inte innehåller förslag om ändring av bestämmelserna om jämkning av förvärvsinkomsterna eller avvikelse från dessa i fråga om det allmänna stödet.

I utlåtandet om det partiella allmänna stödet ansåg man att förslaget leder till beroende av föräldrarnas underhållsförmåga och därtill förde man fram situationer där arbetslösa bor hemma hos äldre föräldrar. I utlåtandena understöddes i sig en högre inkomstgräns för föräldrarna jämfört med den nuvarande inkomstgränsen för föräldrarna för partiellt arbetsmarknadsstöd. Dessutom ansåg man i en del utlåtanden att tillämpningen av förutsättningarna för att fastställa partiellt allmänt stöd var oklara.

Remissvaren om partiellt allmänt stöd gav inte skäl att ändra eller komplettera regeringens proposition. Utifrån de mottagna remissvaren har motiveringarna om partiellt allmänt stöd preciserats. Det konstateras att de faktiska levnadskostnaderna för en person som bor hemma hos sina föräldrar regelmässigt är lägre än för en person som bor i ett eget hushåll. Det partiella allmänna stödet gäller inte personer som uppfyller arbetsvillkoret, vilket motsvarar det nuvarande partiella arbetsmarknadsstödet. På ett sätt som motsvarar nuläget betalas allmänt stöd till fullt belopp för den tid då en person som bor i sina föräldrars hushåll deltar i sysselsättningsfrämjande service.

I flera utlåtanden konstaterades att nivån på det allmänna stödet, i egenskap av en förmån som tryggar den grundläggande försörjningen, kunde vara högre. I utlåtandena påpekas att Finland fått flera anmärkningar av Europeiska kommittén för sociala rättigheter om att nivån på den sociala tryggheten inte är tillräcklig.

Remissvaren om nivån på det allmänna stödet gav inte skäl att ändra eller komplettera regeringens proposition. Utifrån remissvaren har avsnittet 12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning kompletterats. Den föreslagna nivån på det allmänna stödet motsvarar nivån på det nuvarande arbetsmarknadsstödet, den nuvarande grunddagpenningen och den nuvarande inkomstrelaterade dagpenningen.

I flera utlåtanden konstaterades att en del av de personer som får en arbetslöshetsförmån för närvarande de facto inte har arbetsförmåga, inte är tillgängliga för heltidsarbete och inte kan hjälpas med arbetskraftsmyndigheternas metoder, utan att deras primära servicebehov utgörs av social- och hälsovårdstjänster. I utlåtandena ansågs propositionen vara oklar i fråga om personer som är sjuklediga och inte längre har någon rätt till sjukdagpenning. På grund av remissvaren konstateras att propositionen inte innehåller förslag om ändring av nuläget i fråga om hur arbetsförmågan påverkar rätten att få en arbetslöshetsförmån. Enligt 13 § i förslaget till lag om allmänt stöd tillämpas på begränsningar för erhållande av allmänt stöd vad som i 3 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, varför en arbetsförmögen person inte har rätt till allmänt stöd och en person som får en förmån utifrån full arbetsförmåga betraktas som en arbetsförmögen person. Med anledning av de mottagna remissvaren har motiveringarna i propositionen preciserats.

De arbetskraftspolitiska förutsättningarna för allmänt stöd

Enhetliga arbetskraftspolitiska förutsättningar för inkomstrelaterad dagpenning och allmänt stöd understöddes uttryckligen i vissa utlåtanden av aktörer som företrädere löntagarna. I de utlåtanden som ficks från olika intresseorganisationer föreslogs dock även ändringar i de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att få allmänt stöd, bland annat i fråga om rätten till utkomstskydd för arbetslöshet för företagare i synnerhet inom kreativa områden, skyldigheten för unga personer att söka studieplatser och skyldigheten att söka heltidsarbete, vilken allmänt anknyter till förmåner för utkomstskydd vid arbetslöshet. Det sista nämnda gällde i synnerhet för partiellt arbetsförmögna, skyldigheterna i anknytning till familjevård och närståendevårdare.

Regeringens proposition har inte ändrats utifrån de nämnda remissvaren. Det föreslås att samma arbetskraftspolitiska förutsättningar som för inkomstrelaterad dagpenning i utkomstskyddet tillämpas på det allmänna stödet. Differentiering av de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för inkomstrelaterad dagpenning och allmänt stöd skulle minska tydligheten i det sociala trygghetssystemet. Motiveringarna i propositionen har dock kompletterats utifrån de mottagna remissvaren. Bland annat motiveringarna till lagstiftningsordningen i propositionen har kompletterats enligt de synpunkter som de högsta laglighetsövervakarna framfört.

Genomförande och ändringssökande

I flera utlåtanden föreslogs att specialmotiveringen om förslagen om verkställande och ändringssökande kompletteras till den del som de innehåller förslag om ändringar i den gällande regleringen och avvikelse från procedurbestämmelserna i förvaltningslagen. Utifrån de mottagna remissvaren har specialmotiveringen preciserats.

I sitt utlåtande föreslog Folkpensionsanstalten att man till lagen om allmänt stöd fogar en möjlighet att i enlighet med 50 § 2 mom. i förvaltningslagen rätta ett fel utan samtycke av parten, om felet är uppenbart och orsakats av partens eget förfarande. Propositionen har inte ändrats på det sätt som Folkpensionsanstalten föreslog. Det konstateras att i stället för att förslaget av Folkpensionsanstalten görs endast i lagstiftningen om allmänt stöd som betalas utifrån arbetslöshet, kan ändringens ändamålsenlighet och konsekvenser bedömas med tanke på hela den förmånslagstiftningshelhet som Folkpensionsanstalten verkställer i samband med andra lagstiftningsprojekt.

Erhållande och utlämnande av uppgifter

I sitt utlåtande konstaterade finansministeriet med hänvisning till lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen att den reglering som föreslås i propositionen enligt finansministeriets uppskattning har en konsekvens för informationsmaterialen och informationssystemen och att propositionen dock inte innehåller någon separat uppskattning av den föreslagna regleringens konsekvenser för myndigheternas informationshantering.

På grund av remissvaren har propositionen kompletterats med avsnittet 4.2.6.3 Bedömning av ändringarna i informationshanteringen och ett omnämnande om att lagpropositionen inte orsakar ändringar i sättet att lämna ut uppgifter har fogats till avsnitt 4.2.4 Konsekvenser för de verkställande aktörerna.

I sitt utlåtande föreslog Kittilä kommun att det finns ett behov att i lagstiftningen uppdatera användningsändamålet för den bilaga till den finansieringsandelsberäkning som Folkpensionsanstalten skickar till kommunen på så sätt att kommunerna från Folkpensionsanstalten kan få åtminstone grundläggande uppgifter om de personer för vilka kommunen betalar en finansieringsandel och så att kommunerna får använda dessa uppgifter för att kontakta en kommuninvånare för att utreda servicebehovet och hänvisa dem till service. Dessutom föreslås i utlåtandet av Kittilä kommun att lagstiftningen ska möjliggöra att bilagan till finansieringsandelsberäkningen överlämnas från kommunen till Arbetskraftsmyndigheten. Utifrån remissvaren konstateras att Folkpensionsanstalten på ett sätt som motsvarar nuvarande 13 kap. 6 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, utifrån 48 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av tillgången till information, har rätt att till hemkommunen ge personbeteckningen och andra identifikationsuppgifter för en mottagare av allmänt stöd vars utbetalda allmänna stöd hemkommen partiellt finansierar. Specialmotiveringen till 48 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd har preciserats.

Rätt till allmänt stöd på basis av Europeiska unionens lagstiftning

Enligt utlåtandena av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna ska det allmänna stödets förhållande till unionslagstiftningen preciseras i propositionen.

Folkpensionsanstalten konstaterade i sitt utlåtande att personer som uppfyllt arbetsvillkoret i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som inte är finska medborgare inte har rätt till allmänt stöd, om de har rätt till förvärvsarbete utifrån ett tillfälligt uppehållstillstånd. Enligt den uppskattning som Folkpensionsanstalten preciserat i den fortsatta beredningen är denna målgrupps storlek uppskattningsvis omkring 350 personer.

Till 6 § i lagen om allmänt stöd, vilken gäller rätten till allmänt stöd utifrån boende eller unionslagstiftningen, har man fogat ett nytt 2 mom. om tillämpning av unionslagstiftningen, då det allmänna stödet för en person som uppfyllt arbetsvillkoret finansieras med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien på det sätt som avses i 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd. En arbetslös arbetssökande som inte är finsk medborgare och inte bor i Finland och på vilken EU-förordningen eller det nordiska avtalet om social trygghet inte tillämpas och som arbetat i minst sex månader under en oavbruten vistelse i Finland har rätt till allmänt stöd för arbetslösa enligt 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd, om han eller hon fortsätter att vistas i Finland och uppfyller arbetsvillkoret under sin arbetstid. Således har den persongrupp som nämns i Folkpensionsanstaltens utlåtande rätt till allmänt stöd då villkoret för det uppfylls på det sätt som direktivet om kombinerade tillstånd förutsätter. Detta gäller för allmänt stöd som finansierats i enlighet med 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd och som betraktas som en arbetslöshetsförmån enligt EU-förordningen 883/2004. I övriga situationer är en förutsättning för att få allmänt stöd fortfarande att personen betraktas ha sin hemvist i Finland och ha rätt till förvärvsarbete utifrån ett annat än ett tillfälligt uppehållstillstånd.

Social- och hälsovårdsministeriet kommer att ge ett förslag till Europeiska kommissionen om att EU-förordningen 883/2004 ändras så att anteckningen om arbetsmarknadsstöd i punkt B i föreskrifterna om Finland i bilaga X ersätts med allmänt stöd, som finansierats enligt 50 § 1 mom. i lagen om allmänt stöd. Ett godkännande av Europaparlamentet och rådet förutsätts för att ändringen ska träda i kraft. Allmänt stöd, som finansierats enligt 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd, betraktas som en arbetslöshetsförmån enligt artikel 3.1 h i EU-förordning 883/2004 och 6 kap. om arbetslöshetsförmåner i avdelning III i EU-förordningen tillämpas på den.

Ikraftträdande

Enligt uppskattningen i Folkpensionsanstaltens utlåtande kan de krävda systemändringarna inte genomföras före den 1 februari 2026. I utlåtandet från Folkpensionsanstalten konstateras att det allmänna stödet för en arbetslös är en stor förmån, varför den snäva tidsplanen för ikraftträdandet och förseningar i ändringarna av systemen äventyrar utbetalningen av en förmån som tryggar försörjningen för en stor grupp klienter. För att trygga funktionsförutsättningarna för förmånsbehandlingen och en smidig utbetalning av förmånen föreslog Folkpensionsanstalten att tillämpningen av lagstiftningen om ett allmänt stöd börjar den 1 maj 2026 i stället för den 1 februari 2026 så som föreslagits i propositionen.

Enligt den syn som Pensionsskyddscentralen lagt fram i sitt utlåtande borde ikraftträdandet för lagstiftningen om det allmänna stödet skjutas upp till början av juni 2026. Det allmänna stödet orsakar ändringar i informationssystemen i arbetspensionsbranschen, vilka inte hinner genomföras före den 1 februari 2026.

I sitt utlåtande konstaterade Skatteförvaltningen att om ikraftträdandet är år 2026, ska det slutliga innehållet i lagändringarna vara känt av Skatteförvaltningen senast den 14 november 2025, eftersom det är utmanande att med ett sent tidsschema genomföra bestämmelser som eventuellt ändras med anledning av regeringspropositionen.

I flera mottagna utlåtanden ansågs den föreslagna tidsplanen för ikraftträdandet vara snäv för ett framgångsrikt genomförande och för att arbetslösa arbetssökanden ska kunna förbereda sig på ändringen av systemet med arbetslöshetsskyddet.

På grund av remissvaren om ikraftträdandet har förslaget om ikraftträdandet för lagstiftningen om det allmänna stödet ändrats så att det föreslås att lagstiftningen ska träda i kraft den 1 maj 2026.

6.3 Utlåtandena om de samtal om jobsökning som ska ordnas för en mottagare av allmänt stöd

Flera sysselsättningsområden och Kommunförbundet kritiserade propositionen till den del som samtalen under en viss period ska ordnas som närvaromöten för en arbetssökande som får allmänt stöd och de föreslog att samtalen ordnas utifrån servicebehovet och att sättet att ordna samtal omfattas av mer prövningsrätt. De gjorde även förslag som gällde innehållet i samtal om jobsökning. Utifrån remissvaren har specialmotiveringen till föreslagna 32 a § preciserats i fråga om prövningsrätten för sättet att ordna samtalen och dessutom har bland annat ett hälsomässigt skäl lagts till som ett exemplifierande skäl att avvika från ett närvaromöte.

Av remissinstanserna ansåg största delen att den period som ordnas för mottagare av allmänt stöd under 25 år i regel är positiv, men till denna del föreslogs även att prövningsbehörigheten ökas i fråga om sättet att ordna perioden. En del av remissinstanserna riktade uppmärksamhet på att en aktiveringsperiod ordnas för unga personer först efter en relativt lång arbetslöshetsperiod.

Propositionen har inte ändrats utifrån remissvaren. Den serviceprocess som föreskrivits i lagen om ordnande av arbetskraftsservice ordnas för såväl personer under 25 år och andra arbetssökanden direkt från början av arbetssökningen. Serviceprocessen för personer under 25 år börjar med andra ord inte efter någon viss tidsperiod, utan direkt från och med det att jobsökningen börjar. Om arbetssökningen drar ut på tiden, ordnas samtalen dock i enlighet med förslaget under perioden, det vill säga i princip som närvaromöten.

I sina utlåtanden förde sysselsättningsområdena och välfärdsområdena fram att den period som ska ordnas för en mottagare av allmänt stöd ökar behovet av social- och hälsojourer och även arbetskraftstjänstemännens förmåga att identifiera andra behov än behov av arbetskraftsservice hos arbetssökandena. I sina utlåtanden riktade Kunta- ja hyvinvointialuejohtajat och Hyvili Oy dessutom uppmärksamhet på att hänvisning till välfärdsområdets service av en arbetskraftsmyndighet inte kan ligga till grund för en skyldighet för välfärdsområdet att ordna egen service för arbetskraftsmyndigheterna.

Propositionen har inte ändrats utifrån remissvaret. Enligt den gällande lagen om ordnande av arbetskraftsservice beaktas i arbetskraftsmyndighetens bedömning av en arbetssökandes servicebehov åtminstone bland annat arbetssökandes arbets- och funktionsförmåga som påverkar hans eller hennes förutsättningar för jobsökning och sysselsättning och som kan bedömas i samarbete med serviceproducenterna inom social- och hälsovården. En annan serviceanordnare ordnar service alltid utifrån den relevanta lagstiftningen, och det faktum att en arbetskraftsmyndighet hänvisar en person till annan service än sådan som ordnas utifrån lagen om ordnande av arbetskraftsservice innebär inte att arbetssökanden har en subjektiv rätt till servicen, om inte detta bestäms annanstans i lagstiftningen. Med anledning av de mottagna remissvaren har motiveringarna i propositionen preciserats i avsnitt 4.2.4.3 Konsekvenser för övriga aktörer.

Helsingfors, Kittilä och Tammerfors anmärkte i sina utlåtanden att den primära uppgiften för den arbetskraftsservice som tillhandahålls av kommunerna ska vara att främja sysselsättning, men den föreslagna regleringen förskjuter tyngdpunkten från främjande av sysselsättning till skötsel av arbetslöshet.

Propositionen har inte ändrats utifrån remissvaret. Utifrån lagen om ordnande av arbetskraftsservice omfattas kommunernas ansvar att ordna service offentliga arbetskraftsservice och anknuten service. Med offentlig arbetskraftsservice tryggas tillgången till kompetent arbetskraft och möjligheterna för arbetssökanden att få arbete, oberoende av längden på arbetssökandens arbetslöshet.

Några remissinstanser konstaterade att möten ansikte mot ansikte påverkar uträttandet av ärendet i synnerhet i gleset befolkade områden och ökar arbetssökandenas kostnader.

Inga ändringar gjordes i propositionen utifrån remissvaren. Redan för närvarande har en arbetssökande som ansöker om en arbetslöshetsförmån för att få en förmån en skyldighet att uträtta ärenden med arbetskraftsmyndigheten inom den tidsfrist och på det sätt som den angett, till exempel på plats. Dessutom är en arbetslöshetsförmån en förmån med ett vederlag och det är även möjligt att ställa skyldigheter för en arbetssökande som motvikt.

I sitt utlåtande lyfte regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland fram att deras roll som aktör som övervakare av arbetskraftsmyndigheterna inte har identifierats i propositionen. I sitt utlåtande riktade UF-centret uppmärksamhet på motiveringarna till 32 a § och 32 b § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, vilka även några andra remissinstanser kritiserade för att uttrycket ”vägande skäl” som nämns i 32 a § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice är svårt att bedöma i ljuset av specialmotiveringen. Dessutom lyfte Vanda stad fram att om aktiveringsperioden inte gäller de arbetssökanden för vilka en aktiveringsplan eller en sektorsövergripande plan upprättats, ska detta framgå av bestämmelsen.

Utifrån remissvaren har propositionen kompletterats i fråga om regionförvaltningsverkets roll i fråga om lagen om ordnande av arbetskraftsservice i avsnittet om nuläget. Motiveringarna till 32 a § och 32 b § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice har utifrån UF-centrets utlåtande preciserats och uttrycket ”vägande skäl” har preciserats i motiveringen. Dessutom har ett nytt 4 mom. fogats till 33 a §, vilket innehåller bestämmelser om att perioden inte gäller för en mottagare av allmänt stöd för vilken en aktiveringsplan eller en sektorsövergripande sysselsättningsplan utarbetats.

Flera arbetskraftsmyndigheter bedömde i sina utlåtanden att uppgången i antalet närvaromöten leder till en uppgång i resursbehoven i synnerhet för verksamhetslokaler.

Utifrån remissvaren ändrades propositionen inte. Arbetskraftsmyndigheternas lokalresurser bedöms inte ligga på kritisk nivå i förhållande till de föreslagna ändringarna, i synnerhet med beaktande av arbetskraftsmyndigheternas självbedömning av läget för lokalresurserna från våren 2025. Propositionens konsekvensbedömningar har preciserats i fråga om verksamhetslokalernas tillräcklighet. Det konstateras att de tolkningstjänster som nämns i utlåtandena vid behov ska ordnas även per telefon eller med en fjärranslutning för de kundmöten som ordnas.

Största delen av de arbetskraftsmyndigheter som gav ett utlåtande uppskattade att de föreslagna ändringarna ökar arbetskraftsmyndigheternas arbetsmängd. Utifrån utlåtandena beror detta bland annat på att ordnande av möten på plats alltid är mer krävande och kräver mer arrangemang än möten via telefon eller en fjärranslutning. Dessutom uppskattade Kommunförbundet i sitt utlåtande att propositionen innebär extra arbete i och med den ökade rådgivningen till klienterna.

Utifrån remissvaren har konsekvensbedömningarna preciserats i fråga om det extra arbete som orsakas för arbetskraftsmyndigheterna av propositionen. I och med propositionen ökar inte

själva mötena, vilket med tanke på det extra arbetet är den klart viktigaste enskilda faktorn. Dessutom ska Arbetskraftsmyndigheterna även i nuläget ordna samtal om jobbsökning som närvaromöten enligt klienterna servicebehov, vilket för egen del begränsar uppgången i antalet samtal om jobbsökning som ska ordnas ansikte mot ansikte. Så som även påpekades i utlåtandena kan uppgången i det antal möten ansikte mot ansikte som ska ordnas orsaka extra arbete för Arbetskraftsmyndigheterna i anknytning till arrangemangen av samtal om jobbsökning och kundkontakten, men mängden extra arbete på grund av dessa kontakter bedöms dock vara högst små.

6.4 Utlåtanden om de andra lagförslagen

I sina utlåtanden lyfte Arbetslöshetskassorna fram att det allmänna stödet eventuellt ska beaktas i fastställandet av årsinkomsten för den inkomstrelaterade dagpenningen. Enligt nuvarande 5 § 1 mom. 1 punkten i statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställande av arbetslöshetsförmån (1332/2002) räknas en förmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa in i årsinkomsten. Till avsnitt 8 Bestämmelser på lägre nivå än lag har man fogat ett omnämnande om att den nämnda förordningen av statsrådet kommer att ändras så att 5 § 1 mom. 1 punkten innehåller bestämmelser om att inkomstrelaterad dagpenning och allmänt stöd är inkomst som räknas in i årsinkomsten. Utkastet till förordningen finns som bilaga till denna proposition.

I sitt förslag föreslog Folkpensionsanstalten att 70 § 2 mom. i lagen om Folkpensionsanstalten upphävs som ett onödigt moment, eftersom den barnförhöjning som föreskrivs i bestämmelsen inte betalas för en arbetslöshetsförmån, ett allmänt stöd och inte heller för rehabiliteringspenning. På grund av Folkpensionsanstaltens remissvar har propositionen ändrats så att 70 § 2 mom. 2 punkten i lagen om Folkpensionsanstalten upphävs som ett onödigt moment.

I flera utlåtanden påpekades att utvidgningen av aktiveringsplanen till de som för närvarande får grunddagpenning ökar Arbetskraftsmyndighetens arbetsbelastning och även om tillägget inte är stort, finns det skäl att beakta att kommunerna och välfärdsområdena redan nu har utmaningar att utarbeta aktiveringsplaner för alla klienter som uppfyller aktiveringsvillkoret. Denna ändring kräver för egen del extra resurser för samarbetet kring aktiveringsplaner såväl hos Arbetskraftsmyndigheten som hos välfärdsområdet. I utlåtandena konstaterades dessutom att man samtidigt håller på att lätta på upprättandet av aktiveringsplaner i andra projekt som genomförs av regeringen, vilket står i strid med denna proposition.

Remissvaren om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte gav inte skäl att ändra eller komplettera regeringens proposition. Det konstateras att den eventuella ändringen av antalet klienter och arbetsmängden uppskattas vara liten. Avsnittet 4.2.4. Konsekvenser för de verkställande aktörerna i propositionen har preciserats i fråga om Arbetskraftsmyndigheterna och välfärdsområdena. Till avsnittet 11.2 Samband med andra propositioner har man dessutom fogat ett omnämnande om att regeringen under höstsessionsperioden 2025 överlämnar en regeringsproposition om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyftet, vilken innehåller samma bestämmelser som i denna regeringsproposition på så sätt att aktiveringsplaner framöver utarbetas endast för arbetslösa som får utkomststöd.

6.5 De övriga remissvaren

I utlåtandena av statsrådets biträdande justitiekansler och justitieministeriet och i vissa andra utlåtanden riktades uppmärksamhet på det stora antalet hänvisningar till lagen om utkomstskydd för arbetslösa i lagen om allmänt stöd. Enligt biträdande justitiekanslerns syn gör

hänvisningstekniken att helheten blir svårtydd. Enligt justitieministeriets syn orsakar denna hänvisningsteknik ett accentuerat krav på att följa att en lag som använder hänvisningar är uppdaterad i förhållande till de ändringar som eventuellt görs i den lag till vilken det hänvisas.

Regleringstekniken med hänvisningar till lagen om utkomstskydd för arbetslösa anses vara ändamålsenlig då det handlar om tillämpning av de innehållsmässigt samma förutsättningarna att få en förmån som betalas utifrån arbetslöshet på såväl allmänt stöd som inkomstrelaterad dagpenning. Till den del som det handlar om tillämpning av samma förutsättningar att få en förmån på såväl allmänt stöd som inkomstrelaterad dagpenning, utfärdas bestämmelser om detta endast i den berörda förmånslagen. Remissvaren om hänvisningstekniken i lagen om allmänt stöd gav inte skäl att ändra regeringens proposition.

Enligt utlåtandet av riksdagens justitieombudsmans kansli ska motiveringarna, för att göra det möjligt att gestalta vad som ändras då arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen ersätts med allmänt stöd, tydligare redogöra för om innehållsmässiga ändringar föreslås och i så fall hurdana. Utifrån remissvaren har detaljmotiveringen till lagen om allmänt stöd preciserats.

Enligt utlåtandet av statsrådets biträdande justitiekansler ska propositionen innehålla en bedömning med tanke på bestämmelserna om grundläggande fri- och rättigheter avseende rättsskydd i 21 § i grundlagen och om jämlikhet i 6 § i fråga om hur rätten till god förvaltning tryggas för alla arbetssökanden. Enligt utlåtandet av riksdagens justitieombudsmans kansli är det motiverat att komplettera motiveringarna till lagstiftningsordningen med en uppskattning om tillgodoseendet av den grundläggande rättighet som gäller god förvaltning och därtill med en uppskattning av förslagens förhållande till 10 § och 80 § i grundlagen. I sitt utlåtande anser justitieministeriet att det är motiverat och ändamålsenligt att de planerade besvärsförbuden bedöms separat i förhållande till 21 § i grundlagen. I utlåtandena av statsrådets biträdande justitiekansler och justitieministeriet riktas uppmärksamhet på bemyndigandena att utfärda förordning i lagen om allmänt stöd. Med anledningen av remissvaret kompletterades propositionens avsnitt 4.2.3.1 Grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter och avsnitt 12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning och dessutom preciserades regleringen kring bemyndigandena att utfärda förordning i lagen om allmänt stöd.

Utlåtandet av statsrådets biträdande justitiekansler innehåller en hänvisning till grundlagsutskottets utlåtandepraxis, enligt vilken det av de grundläggande rättigheternas individuella karaktär följer att konsekvensbedömningarna måste fästa särskild uppmärksamhet vid de fall där de negativa konsekvenserna är som störst, även om antalet sådana fall eventuellt är lågt (GrUU 51/2017 rd, s. 3–4). I utlåtandet framlyfts personer som får grunddagpenning för tilläggsdagar. Med anledning av remissvaret kompletterades motiveringarna i propositionen i avsnitten Grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter, Alternativen och deras konsekvenser samt Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.

Utlåtandet av statsrådets biträdande justitiekansler innehåller en hänvisning till det som konstaterats i avsnitt 1.1.1 Regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering om att man i samband med utvecklingen av modellen med allmänt stöd riktar särskild uppmärksamhet på att trygga den grundläggande försörjningen för dem som de facto är arbetsoförmögna till exempel på grund av sjukdomar. Enligt utlåtandet redogör propositionen inte för hur man avser stöda detta mål. Det konstateras att denna proposition inte innehåller förslag om ändringar jämfört med nuläget till den del som det handlar om rätten för en arbetslös arbetssökande till skyddet för grundläggande försörjning, då personen med stöd av lagen inte konstaterats vara arbetsoförmögen. Beredningen av det allmänna stöd görs etappvis enligt de mål som antecknats i regeringsprogrammet.

Även Sametinget gav ett utlåtande om utkastet till proposition. I fråga om de ändringar som föreslagits i propositionen identifierades inte några särskilda konsekvenser för situationen för urfolket och till denna del har propositionen inte kompletterats eller ändrats.

I en del utlåtanden föreslogs ändringar som är väsentligt mer omfattande än de som beretts i fråga om det allmänna stödet under en tid av arbetslöshet. Dessa föreslagna ändringar gäller inkomstrelaterad dagpenning eller annat skydd vid arbetslöshet som baserar sig på att ett försäkringsvillkor uppfylls, en ändring av betalningsperioderna för allmänt stöd, överföring av arbetskraftsmyndigheternas uppgifter i anknytning till skyddet vid arbetslöshet till betalarna av arbetslöshetsförmåner, betalning av allmänt stöd och inkomstrelaterad dagpenning till dem som inte fullgjort sin läroplikt, inräknande av social rehabilitering som tillhandahålls av tredje sektor i sysselsättningsfrämjande service, överföring av arbetslösa som fått sjukdagpenning under maximitiden bort från arbetskraftsservicen eller det allmänna stödet, återinförande av det skyddade beloppet vid jämkning samt slopande av förmögenhetsprövningen för allmänt bostadsbidrag. Till denna del gav remissvaren inte skäl att ändra eller komplettera regeringens proposition.

De mottagna remissvaren om följande faser av beredningen av det allmänna stödet gav inte skäl att ändra eller komplettera denna regeringsproposition.

6.6 Den helhet som bildas av olika regeringspropositioner

Statsrådets biträdande justitiekansler och flera andra instanser föreslog i sina utlåtanden att de propositioner som bereds samtidigt vid arbets- och näringsministeriet och social- och hälsovårdsministeriet ska innehålla en beskrivning av propositionernas kopplingar till varandra och en bedömning av de sammantagna konsekvenserna av de olika propositionerna. Propositionen har kompletterats med en beskrivning av den förslagshelhet som påverkar arbetslösa i avsnitt 11 Samband med andra propositioner.

Till avsnittet 4.2 De huvudsakliga konsekvenserna har man fogat information om att social- och hälsovårdsministeriet har berett en bedömning av de sammantagna konsekvenserna, inklusive synvinklar som gäller de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, av de lagändringar som gäller social trygghet och social- och hälsovårdstjänster och som ges som budgetlagpropositioner i samband med budgetpropositionen för år 2026. Bedömningen publiceras på samma gång som budgetlagarna ges och den är tillgänglig som komplement till konsekvensbedömningarna i regeringspropositionerna vid riksdagsbehandlingen.

6.7 Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen

Rådet för bedömning av lagstiftningen har gett ett utlåtande om propositionsutkastet. Enligt utlåtandet ska propositionen innehålla en beskrivning av hur förslaget i praktiken smidiggör och förenklar handläggningen av ärenden. Bedömningsrådet anser att propositionen ska förtydliga hur förslaget påverkar den som ansöker om stöd.

Med anledning av utlåtandet av rådet för bedömning av lagstiftningen har propositionen kompletterats med avsnitt 4.2.3.1 om propositionens konsekvenser för det sociala trygghetssystemet, ansökan om stöd och uträttandet av ärenden samt med avsnitt 4.2.3.3 om konsekvenserna av behovsprövning i fråga om allmänt stöd och väntetiden samt det partiella allmänna stödet för erhållandet av stöd. Dessutom har propositionens konsekvenser för Folkpensionsanstaltens informationssystem (avsnitt 4.2.4.1) och punkten om uppföljning (avsnitt 10) preciserats.

6.8 Fortsatt beredning

Utifrån remissvaret föreslås att lagstiftningen kring allmänt stöd träder i kraft den 1 maj 2026. Pensionsskyddscentralen föreslog i sitt utlåtande att lagstiftningen kring allmänt stöd träder i kraft den 1 juni 2026 och förde fram att förberedelserna för genomförandet av det allmänna stödet inom arbetspensionsområdet kräver ändringar i informationssystemen, vilka man inte hinner genomföra före den 1 februari 2026. Utifrån remissvaren görs under den fortsatta behandlingen en mer ingående bedömning av konsekvenserna av det ändrade ikraftträdandeförslaget för förmedling av information om genomförandelösningarna mellan Folkpensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen i fråga om maj 2026.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om allmänt stöd

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syfte. I paragrafen föreslås bestämmelser om lagens syfte. Enligt paragrafens 1 mom. är allmänt stöd ett stöd för att trygga den grundläggande försörjningen vid arbetslöshet.

Enligt paragrafens 2 mom. betalas allmänt stöd för att främja och förbättra arbetslösa arbetssökandes förutsättningar att söka sig till eller återvända till arbetsmarknaden.

2 §. Allmänt stöd. Paragrafen innehåller bestämmelser om till vem allmänt stöd betalas. Paragrafen har en karaktär av en bestämmelse om lagens syfte och det är inte möjligt att bevilja eller förvägra allmänt stöd enkom med stöd av den.

Enligt 1 punkten i paragrafen betalas allmänt stöd till en arbetslös arbetssökande som enligt 5 kap. 2 § 1 mom. eller 6 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte har rätt till sådan inkomstrelaterad dagpenning som avses i den lagen. Enligt nämnda 2 § 1 mom. föreligger rätt till inkomstrelaterad dagpenning för en medlem av en löntagarkassa (försäkrad) som har varit försäkrad åtminstone de 12 närmast föregående månaderna och som under de kalendermånader han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare. Enligt det nämnda 1 momentet i 6 § har en medlem av en företagarkassa som har varit försäkrad åtminstone de 15 föregående månaderna och som medan han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare rätt till inkomstrelaterad dagpenning.

Enligt paragrafens 1 punkt betalas allmänt stöd även till en arbetssökande som har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för maximitiden.

Enligt paragrafens 2 punkt förutsätts ett behov av ekonomiskt stöd för att allmänt stöd ska betalas.

3 §. Allmänna rättigheter och skyldigheter för mottagare av allmänt stöd. Enligt förslaget innehåller paragrafen bestämmelser om de allmänna rättigheterna och skyldigheterna för mottagare av allmänt stöd. Paragrafens 1 moment innehåller bestämmelser om en arbetssökandes rätt till en sysselsättningsplan, som föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Paragrafens 2 moment innehåller bestämmelser om att en mottagare av allmänt stöd har en allmän skyldighet att aktivt söka arbete och utbildning och i samarbete med

arbetskraftsmyndigheten främja den egna sysselsättningen och förebygga att arbetslösheten drar ut på tiden.

På ett sätt som motsvarar 1 kap. 3 § i den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa har bestämmelsen om de allmänna skyldigheterna en karaktär av en bestämmelse om syftet, och det är inte möjligt att förvägra allmänt stöd enkom med stöd av den.

4 §. Verkställighet av lagen. Enligt paragrafens 1 mom. leds, styrs och utvecklas verkställigheten av den föreslagna lagen av social- och hälsovårdsministeriet såsom högsta myndighet i ärenden som gäller utkomstskyddet samt av arbets- och näringsministeriet såsom högsta myndighet i arbetskraftspolitiska ärenden.

Utifrån paragrafens 2 mom. sköter Folkpensionsanstalten verkställighetsuppgifterna i den föreslagna lagen.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det att arbetskraftsmyndigheten eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter ger för Folkpensionsanstalten bindande utlåtanden om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av allmänt stöd. Enligt paragrafen tillämpas på utlåtandet vad som i 11 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om arbetskraftspolitiskt utlåtande. Bestämmelserna i 11 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa definierar även behörighetsfördelningen mellan arbetskraftsmyndigheterna och utvecklings- och förvaltningscentret.

5 §. Tillämpning av 1 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Paragrafen innehåller bestämmelser om i vilket avseende bestämmelserna i 1 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa tillämpas på allmänt stöd. Paragrafen innehåller bestämmelser om i vilket avseende samma bestämmelser i 1 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som för inkomstrelaterad dagpenning tillämpas på allmänt stöd.

Enligt 1 punkt 1 mom. i paragrafen tillämpas definitionerna i 1 kap. 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa på allmänt stöd. Nämnda 5 § innehåller bestämmelser om definitionen av anställningsförhållande, heltidsarbete, deltidsarbete, permittering, arbetsvillkor, tid utan ersättning, sysselsättningsplan, plan som ersätter sysselsättningsplanen, lönesubventionerat arbete, väderhinder, arbetstidsbank, orsak som jämföras med permittering, sysselsättningsfrämjande service och arbetskraftsmyndighet. I denna proposition föreslås att 1 och 2 punkten som gäller definitionerna om arbetslöshet och arbetslöshetsdagpenning i 1 mom. i den nämnda paragrafen upphävs (lagförslag 2). Enligt nämnda 5 § 3 mom. jämföras arbete som utförs i ett anställningsförhållande och ett ärende som gäller ett tjänsteförhållande med ett anställningsförhållande och ett arbetsavtalsärende då lagen om utkomstskydd för arbetslösa tillämpas.

Enligt 1 mom. 2 punkten i paragrafen tillämpas bestämmelserna i 1 kap. 6 § om företagare och enligt 3 punkten 7 § om samboförhållande och makar som bor åtskilda i lagen om utkomstskydd för arbetslösa på allmänt stöd. Det finns bestämmelser om när en person betraktas som företagare i 1 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. I 1 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa finns det bestämmelser om samboende och situationer där makar bor åtskilda, när äktenskap påverkar erhållandet av en förmån eller dess belopp eller inverkar på något annat sätt.

6 §. Rätt till allmänt stöd på basis av boende eller Europeiska unionens lagstiftning. Enligt paragrafens 1 mom. har arbetslösa arbetssökande som är bosatta i Finland rätt till allmänt stöd enligt denna lag. En person betraktas som bosatt i Finland om han eller hon i enlighet med 5, 6

eller 10 § i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall (16/2019) är bosatt i Finland. Regleringen motsvarar 1 kap. 8 a § 1 mom. i den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilket för närvarande gäller alla förmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om betalning av allmänt stöd med iakttagande av vad som i 1 kap. 8 a § 2 och 3 mom. samt 8 b § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om rätten till inkomstrelaterad dagpenning om det handlar om allmänt stöd som finansierats på det sätt som avses i 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien enligt 23 § i lagen om finansiering av arbetslöshetspersoner, vilket betalas till en person som uppfyllt arbetsvillkoret.

Nämnda 2 mom. tillämpas trots vad som föreskrivs om begränsningen angående utlänningar i 8 § i lagen om allmänt stöd. Arbetskraftsmyndigheten hade kunnat ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande till Folkpensionsanstalten, enligt vilket allmänt stöd inte kan betalas på grund av en begränsning som regleras i 8 §. Om den som ansöker om allmänt stöd uppfyllt arbetsvillkoret och allmänt stöd kan betalas med stöd av 2 mom. i denna paragraf, ska Folkpensionsanstalten vid behov begära ett nytt arbetskraftspolitiskt utlåtande från arbetskraftsmyndigheten om uppfyllandet av andra arbetskraftspolitiska förutsättningar för att betala allmänt stöd. I en sådan situation skulle Folkpensionsanstalten med stöd av 2 mom. i denna paragraf avvika från ett arbetskraftspolitiskt utlåtande som getts utifrån 8 §. Det arbetskraftspolitiska utlåtande som binder Folkpensionsanstalten gäller förutsättningarna att betala allmänt stöd enligt 8 §, inte 2 mom. i denna paragraf, vilket innehåller bestämmelser om undantag till det undantag som föreskrivs i 8 §.

Allmänt stöd, som finansierats enligt 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd, betraktas som en arbetslöshetsförmån enligt artikel 3.1 h i EU-förordning 883/2004 och 6 kap. om arbetslöshetsförmåner i avdelning III i EU-förordningen tillämpas på den.

En arbetslös arbetssökande som inte är finsk medborgare och inte bor i Finland och på vilken EU-förordningen eller det nordiska avtalet om social trygghet inte tillämpas och som arbetat i minst sex månader under en oavbruten vistelse i Finland har rätt till allmänt stöd för en arbetslös enligt 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd, om han eller hon fortsätter att vistas i Finland och uppfyller arbetsvillkoret under sin arbetstid. Han eller hon skulle måste vara registrerad som arbetssökande hos arbetskraftsmyndigheten och uppfylla övriga förutsättningar för att få allmänt stöd. Om rätten till förvärvsarbete baserade sig på ett tillfälligt uppehållstillstånd, skulle han eller hon kunna registrera sig som arbetssökande under förutsättning att uppehållstillståndet inte är förknippat med begränsningar som gäller arbetsgivaren. På det sätt som direktivet om kombinerade tillstånd förutsätter har en sådan arbetssökande rätt till allmänt stöd om villkoren för det är uppfyllt. Det gäller för allmänt stöd som finansierats i enlighet med 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd och som betraktas som en arbetslöshetsförmån enligt EU-förordningen 883/2004. I övriga situationer är en förutsättning för att få allmänt stöd fortfarande att personen betraktas ha sin hemvist i Finland och ha rätt till förvärvsarbete utifrån ett annat än ett tillfälligt uppehållstillstånd.

En arbetslös arbetssökande som på det sätt som avses i artikel 64 i grundfördraget rest till en annan stat för att söka arbete där, är berättigad att få arbetslöshetsdagpenning för högst tre månader för tiden för jobbsökning i den andra staten.

Enligt paragrafens 3 mom. har säsongarbetare som avses i lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsonganställning (907/2017) inte rätt till allmänt stöd. Regleringen motsvarar 1 kap. 8 a § 4 mom. i den gällande lagen om utkomstskydd

för arbetslösa, vilket för närvarande gäller alla arbetslöshetsförmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Direktivet om säsongsanställning tillämpas på medborgare i tredjeländer som bor utanför EU-medlemsstaterna och som ansöker om att få tillträde till en medlemsstats territorium för att jobba som säsongsanställd. Utifrån direktivet ska säsongsanställda som kommer från tredjeländer bemötas jämlikt inom de sociala trygghetsområden som avses i artikel 3 i förordning (EG) nr 883/2004. Direktivet om säsongsanställning har dock gett möjlighet att utesluta jämlikt bemötande i fråga om familjeförmåner och utkomstskydd för arbetslösa. De begränsningar som gäller betalning av en förmån vilka direktivet ger möjlighet till har införts i Finland i förmånslagstiftningen. Allmänt stöd för en person som uppfyllt arbetsvillkoret är en arbetslöshetsförmån enligt artikel 3 i EU-förordning 883/2004. Den begränsning som direktivet om säsongsanställning ger möjlighet till införs i lagen om allmänt stöd.

2 kap. Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

7 §. Tillämpning av 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Det föreslås att paragrafen innehåller föreskrifter om de bestämmelser i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som tillämpas på de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att få allmänt stöd.

På de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att få allmänt stöd tillämpas vad som i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om arbetslösa arbetssökande, om arbete som inte utförs i anställningsförhållande, om företagsverksamhet och eget arbete, om nystartad företagsverksamhet och sysselsättning i eget arbete, om upphörande med arbete i företag, om företagares familjemedlemmars upphörande med arbete, om upphörande med företagsverksamhet, om upphörande med eget arbete, om studier, om undantag i fråga om studier, om kortvariga studier och om upphörande med heltidsstudier. Således tillämpas till denna del samma bestämmelser som för inkomstrelaterad dagpenning på det allmänna stödet.

8 §. Begränsningar som gäller utlänningar. En person som inte är finsk medborgare har inte rätt till allmänt stöd, om han eller hon har rätt att förvärvsarbeta på basis av ett tillfälligt uppehållstillstånd. Den motsvarande bestämmelsen om arbetsmarknadsstöd upphävs från 2 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (lagförslag 2).

9 §. Unga som saknar yrkesutbildning. I paragrafen föreskrivs det att 2 kap. 13–16 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa tillämpas på rätten till allmänt stöd för en ung person under 25 år som saknar utbildning som ger yrkesfärdigheter. Bestämmelserna gäller skyldigheten för en ung person utan utbildning att söka studieplatser som en förutsättning för att få en förmån. I praktiken innebär detta att samma bestämmelser som för inkomstrelaterad dagpenning tillämpas på allmänt stöd.

10 §. Förfarande som är arbetskraftspolitiskt klandervärt. Det föreslås att paragrafen innehåller bestämmelser om tillämpningen av bestämmelserna i 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa på rätten att få allmänt stöd. Enligt paragrafen tillämpas vad som föreskrivs i 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa på rätten för att få allmänt stöd på grund av att personen lämnat sitt arbete eller blivit uppsagd, vägrat att ta emot arbete eller förfarit klandervärt i samband med jobbsökning och arbetskraftsservice eller förfarit på ett sätt som betraktas som ett förfarande som är arbetskraftspolitiskt klandervärt så som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Följaktligen tillämpas samma bestämmelser som för inkomstrelaterad dagpenning på det allmänna stödet.

3 kap. Allmänna begränsningar för erhållande av allmänt stöd

11 §. Allmänna begränsningar. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 3 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt 1 mom. i paragrafen beviljas inte allmänt stöd till en arbetssökande som inte har fyllt 18 år. Allmänt stöd kan dock beviljas en arbetssökande som fyllt 17 år och som har fullgjort sin läroplikt. Detta motsvarar vad som för närvarande föreskrivs i 3 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det dessutom att en ung person under 18 år som efter grundskolan eller gymnasiet inte har genomgått någon utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter inte har rätt till allmänt stöd på grundval av arbetslöshet. Detta motsvarar den nuvarande regleringen kring arbetsmarknadsstöd i 2 kap. 13 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Folkpensionsanstalten utreder som en ny uppgift rätten till allmänt stöd för en ung person under 18 år, då han eller hon efter grundskolan eller gymnasiet inte har genomgått någon utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter. Framöver ger arbetskraftsmyndigheten inte längre något arbetskraftspolitiskt utlåtande om ärendet.

Enligt paragrafens 2 mom. beviljas en arbetssökande som är född före 1965 allmänt stöd högst till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande fyller 65 år. En arbetssökande som är född 1965 eller därefter beviljas allmänt stöd högst till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande uppnår den lägsta ålder för ålderspension som avses i 11 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Detta motsvarar vad som för närvarande föreskrivs i 3 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt paragrafens 3 mom. kan en person emellertid beviljas allmänt stöd högst till utgången av den kalendermånad då han eller hon fyller 68 år, om han eller hon är förhindrad att arbeta av de orsaker som nämns i 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten, 4 kap. 1 § 2 punkten eller 1 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller om han eller hon är permitterad på heltid. Detta motsvarar vad som för närvarande föreskrivs i 3 kap. 1 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt paragrafens 4 mom. är en arbetssökande som fullgör sin värnplikt eller civiltjänst, avtjänar ett fängelsestraff, är intagen för vård på sjukhus eller därmed jämförbar anstaltsvård inte berättigad till allmänt stöd. Inte heller en arbetssökande som är förhindrad att vara på arbetsmarknaden av orsaker som kan jämföras med dessa har rätt till allmänt stöd. Detta motsvarar vad som för närvarande föreskrivs i 3 kap. 1 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

12 §. Väntetid. Enligt paragrafens 1 mom. betalas allmänt stöd efter en väntetid på 21 veckor. Momentet innehåller bestämmelser om början av väntetiden på ett sätt som motsvarar regleringen kring väntetiden för arbetsmarknadsstöd i den nuvarande lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Väntetiden börjar från registreringen som arbetslös arbetssökande eller från det att heltidsstudier upphört, en tid utan ersättning upphört eller från det att arbetsvillkoret fullgjorts, om denna tidpunkt infaller senare. Väntetiden börjar dessutom från den tidpunkt då personens rätt till allmänt stöd eller inkomstrelaterad dagpenning återställs på det sätt som avses i 2 kap. 16 § 1 mom. eller från det att sysselsättningsfrämjande service upphört, om personens rätt till allmänt stöd eller inkomstrelaterad dagpenning återställs på det sätt som avses i 2 kap. 16 § 1 mom. under sysselsättningsfrämjande service.

Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om de situationer där ingen väntetid föreläggs. Regleringen motsvarar i övrigt den nuvarande regleringen kring väntetiden för arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, men eftersom regleringen kring grunddagpenning upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, föreläggs ingen väntetid, om den arbetssökandes rätt till allmänt stöd börjar omedelbart då maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning uppnåts. För närvarande föreläggs inte någon väntetid, om arbetssökandes rätt till arbetsmarknadsstöd börjar direkt efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 och 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har uppnåts. På ett sätt som motsvarar nuläget föreläggs inte någon väntetid om personen efter grundskolan eller gymnasiet avlagt en utbildning som leder till examen, en utbildning som ger yrkesfärdigheter eller om personens heltidsstudier upphör och allmänt stöd eller inkomstrelaterad dagpenning betalats för studietiden utifrån 2 kap. 10 b §. På ett sätt som motsvarar nuläget föreläggs inte väntetid heller om personen på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning inte har förutsättningar att avlägga en yrkesinriktad examen och personen har fullföljt en utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv enligt 7 § i lagen om yrkesutbildning eller nått de mål som avtalats i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet.

Paragrafens 3 mom. innehåller bestämmelser om fulla kalenderveckor som dras av från väntetiden. Från väntetiden avdras de fulla kalenderveckor under vilka en person varit i arbete som räknas in i hans eller hennes arbetsvillkor eller i annat lönesubventionerat arbete eller sysselsatt sig som företagare och arbetet räknas in i hans eller hennes arbetsvillkor, vilket motsvarar den nuvarande regleringen kring väntetiden för arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. För de som ansöker om allmänt stöd vars arbetsvillkor enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa uppfyllts och inte har rätt till inkomstrelaterad dagpenning, fastställs ingen väntetid på grund av detta avdrag. Från väntetiden minskas även de fulla kalenderveckor under vilka personen under de två år som ligger närmast före väntetiden börjar har fått inkomstrelaterad dagpenning eller allmänt stöd eller för vilka allmänt stöd inte betalats till honom eller henne på grund av en väntetid, behovsprövning eller en självrisktid.

Paragrafens 4 mom. innehåller bestämmelser om de situationer där väntetiden inte löper och skyldigheten att vara i arbete inte dras av med avvikelse från 3 mom. Detta gäller för heltidsstudier, en anknuten lovperiod eller en lovperiod mellan olika läroanstalter, såvida allmänt stöd eller inkomstrelaterad dagpenning inte betalats till arbetssökanden utifrån 2 kap. 10 b § för denna tid. Dessutom löper väntetiden inte och med avvikelse från 3 mom. minskas inte vistelse på arbetsmarknaden från väntetiden under en tid utan ersättning, under en tid med skyldighet att vara i arbete och inte heller under en tid då allmänt stöd inte betalas på grund av de begränsningar som föreskrivs i 2 kap. 13 § 2 mom. och i 14 § 3 mom. i lagen om allmänt stöd.

13 §. Tillämpning av 3 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Det föreslås att paragrafen innehåller bestämmelser om de bestämmelser i 3 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som tillämpas på allmänt stöd. Paragrafen innehåller bestämmelser om till vilka delar samma bestämmelser i 3 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilka tillämpas på inkomstrelaterad dagpenning, tillämpas även på allmänt stöd.

På begränsningar för erhållande av allmänt stöd tillämpas vad som i 3 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om antalet förmånsdagar per vecka, i 3 § om arbetsoförmåga, i 4 § om hindrande sociala förmåner, i 5 § om begränsningar som följer av anställnings- eller tjänsteförhållande, i 6 § om andra begränsningar, i 7 § om inverkan av vinst från försäljning av företagsegendom och i 8 § om arbetstvists inverkan på betalningen av arbetslöshetsförmåner.

Enligt förslaget innehåller paragrafens 2 mom. bestämmelser som avviker från 1 mom. 6 punkten om att vinst från försäljning av företagsegendom periodiseras åtminstone enligt beloppet av det allmänna stödet. Enligt 3 kap. 7 § 1 mom. i den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreligger rätt till arbetslöshetsförmåner inte för den tid över vilken vinsten från försäljning av en företagares företagsegendom i anslutning till nedläggning av företagsverksamheten periodiseras i fråga om inkomstrelaterad dagpenning enligt arbetsinkomsten och i fråga om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd åtminstone enligt beloppet av grunddagpenningen. Regleringen kring grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd upphävs i det nämnda momentet (lagförslag 2).

4 kap. Det allmänna stödets belopp

14 §. *Självrisktid.* Enligt paragrafens 1 mom. betalas allmänt stöd efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsmyndigheten i en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor.

Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om de dagar som inte räknas in i självrisktiden. Dessa dagar är de dagar då personen i fråga inte uppfyller kraven för erhållande av allmänt stöd enligt 8 § (begränsningar som gäller utlänningar) och 9 § (unga som saknar yrkesutbildning) och de förutsättningar som föreskrivs i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa samt de dagar under vilka en person är sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete, om sysselsättningen oavbrutet pågår i högst två veckor. Som självriskdagar räknas inte de dagar för vilka en person inte har rätt till allmänt stöd på grund av de begränsningar som avses i 10 § (förfarande som är Arbetskraftspolitiskt klandervärt), 11 § (allmänna begränsningar) och 13 § (tillämpning av 3 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa). Som en självriskdag räknas inte heller dagar för vilka personen har rätt till jämkat allmänt stöd på grund av det arbetstidsbegränsningar som föreskrivs i 4 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa överskrids och dagar för vilka personen inte har rätt till allmänt stöd på grund av en väntetid enligt 12 §.

Utifrån 3 mom. i paragrafen räknas till självrisktiden dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen. Även de dagar för vilka allmänt stöd har betalats till en person för sysselsättningsfrämjande service räknas in i självrisktiden.

Utifrån paragrafens 4 mom. förutsätts självrisktid emellertid inte, om en person i övrigt uppfyller kraven för erhållande av allmänt stöd och personens rätt till allmänt stöd börjar omedelbart efter det att maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har uppnåtts. Självrisktid förutsätts inte heller om hans eller hennes arbete förhindras av en sådan stridsåtgärd som inte står i samband med personens anställningsvillkor eller arbetsförhållanden.

I fråga innehåll motsvarar 1–4 mom. regleringen kring självrisktiden för arbetsmarknadsstöd i 7 kap. 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Utifrån paragrafens 5 mom. gäller självrisktiden för allmänt stöd fram till dess att personen blir berättigad till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Således upphör självrisktiden för allmänt stöd inte i och med att arbetsvillkoret i lagen om utkomstskydd för arbetslösa uppfylls.

15 §. *Det allmänna stödets belopp.* Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om det allmänna stödets belopp. Det allmänna stödet är skattepliktig inkomst.

Enligt 6 kap. 1 § 1 mom. i den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa är grunddagpenningen 33,33 euro per dag och enligt 3 mom. består den inkomstrelaterade dagpenningen av en grunddel, som är lika stor som grunddagpenningen, och en förtjänstdel. Enligt 7 kap. 4 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa är arbetsmarknadsstödet fulla belopp lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. Enligt 14 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa justeras det i 6 § i den lagen angivna beloppet så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Enligt paragrafens 1 mom. är det allmänna stödets fulla belopp lika stort som den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel som avses i 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Enligt förslaget ändras 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa så att den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel är 33,33 euro per dag (lagförslag 2).

Enligt paragrafens 2 mom. tillämpas på det allmänna stödet vad som i 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner i dess 1 § om rätten till jämkade arbetslöshetsförmåner, i 1 a § om förkortad arbetsvecka och väderhinder, i 2 § om jämningsperioden, i 3 § om begränsningar, i 3 a § om exceptionell bedömning av arbetstiden, i 4 § om inkomst som ska beaktas vid jämkning, i 5 § 1 mom. om förmånsbelopp, i 7 § om sociala förmåners inverkan på arbetslöshetsförmånerna och i 8 § om inverkan av stöd för hemvård av barn på arbetslöshetsförmånerna.

16 §. *Inkomster som ska beaktas vid behovsprövning i fråga om allmänt stöd.* Paragrafen innehåller bestämmelser om inkomster som ska beaktas vid behovsprövning i fråga om allmänt stöd på ett sätt som motsvarar regleringen för inkomster som ska beaktas vid behovsprövning i fråga om arbetsmarknadsstöd i den nuvarande lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt paragrafens 1 mom. ska inkomsterna för en mottagare av allmänt stöd beaktas i sin helhet vid prövningen av behovet av ekonomiskt stöd. Det allmänna stödet bestäms enligt situationen vid den tidpunkt då stödet betalas ut, på basis av antingen de beräknade eller de annars konstaterbara inkomsterna. På ett sätt som motsvarar nuläget utfärdas bestämmelser om beaktande av inkomst från skogsbruk på så sätt att den genomsnittliga årliga avkastningen av skogen multiplicerad med skogens areal, vilken fastställts enligt 7 § 3 och 4 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005), beaktas som inkomst av skogsbruk.

Paragrafens 2 mom. innehåller på ett sätt som motsvarar nuläget en förteckning över de förmåner och ersättningar som inte beaktas som inkomster vid behovsprövning. Dessa inkomster är barnbidrag, stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn, bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare, militärunderstöd enligt militärunderstödslagen, livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst, efterlevandepensionens eller barnpensionens kompletteringsbelopp enligt folkpensionslagen, utkomststöd enligt lagen om utkomststöd, ersättning för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men och rörlighetsunderstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

I 3 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning, enligt vilket närmare bestämmelser om inkomster som beaktas vid behovsprövning utfärdas genom förordning av statsrådet, vilket motsvarar bestämmelsen i den sista meningen i nuvarande 7 kap. 6 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. I nuläget utfärdas närmare bestämmelser genom statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställande av arbetslöshetsförmån (1332/2002).

17 §. Behovsprövning i fråga om allmänt stöd. Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om behovsprövning i fråga om allmänt stöd.

Paragrafens 1 mom. innehåller bestämmelser om de inkomstgränser som tillämpas vid behovsprövning i fråga om allmänt stöd. Från det belopp som räknats per månad med fullt allmänt stöd dras 50 procent av från den inkomst del som bestämts enligt 16 § och överskrider 311 euro per månad. Inkomstgränsen för behovsprövningen fastställs därmed på annat sätt än i behovsprövningen i fråga om arbetsmarknadsstöd för närvarande. De månatliga inkomstposter som påverkar fastställandet av allmänt stöd avundas neråt till fulla euron på så sätt att den del som överskjuter en full euro inte beaktas, vilket motsvarar bestämmelsen i den sista meningen i nuvarande 7 kap. 7 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om justering av det allmänna stödet, om de inkomster som påverkar behovsprövningen ändras. Det allmänna stödet ska revideras om de inkomster som påverkar beloppet av det stigit eller sjunkit väsentligt. Det reviderade allmänna stödet börjar betalas från den tidigaste möjliga betalningsposten. Bestämmelsen motsvarar nuvarande 7 kap. § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt förslaget innehåller paragrafens 3 mom. bestämmelser om det allmänna stödets belopp, då en person fått en annan social förmån än de som avses i 4 kap. 7 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilken dras av från det allmänna stödet. Det är möjligt att behovsprövning och avdrag av socialförmåner från det allmänna stödet blir tillämpligt samtidigt. I en sådan situation betalas det allmänna stöd som är av lägre belopp. Bestämmelsen motsvarar nuvarande 7 kap. § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Paragrafens 4 mom. innehåller bestämmelser om beviljande av allmänt stöd utan behovsprövning för tiden för deltagande i sysselsättningsfrämjande service. Bestämmelsen motsvarar nuvarande 7 kap. 8 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

18 §. Partiellt allmänt stöd. Paragrafen innehåller bestämmelser om allmänt stöd till en person som bor i hans eller hennes föräldrars hushåll.

Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll till övriga delar bestämmelserna om partiellt arbetsmarknadsstöd i nuvarande 7 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, men föräldrarnas inkomstgräns är högre än för närvarande i det partiella arbetsmarknadsstödet.

Enligt paragrafens 1 mom. är det allmänna stödet 35 procent av det allmänna stödet som räknats enligt 15–17 §, om arbetssökanden bor i föräldrarnas hushåll och inte uppfyllt det arbetsvillkor som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Enligt etablerad tillämpnings- och avgörandepraxis för partiellt arbetsmarknadsstöd, används fallspecifik helhetsprövning i bedömningen av en persons boende i föräldrarnas hushåll och i prövningen är det möjligt att beakta bland annat sökandens ålder och andra förhållanden.

Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om de två situationer där 1 mom. inte tillämpas. För det första betalas allmänt stöd alltid till fullt belopp trots att en person bor i föräldrarnas hushåll under den tid personen deltar i sysselsättningsfrämjande service. Dessutom betalas allmänt stöd till fullt belopp, om föräldrarnas sammanräknade inkomster underskrider den föreskrivna inkomstgränsen på 2 500 euro per månad. För närvarande är föräldrarnas inkomstgräns 1 781 euro per månad. Föräldrarnas inkomstgräns höjdes med 106 euro för varje person som står under vårdnaden för de föräldrar i vars hushåll arbetssökanden bor.

Enligt paragrafens 3 mom. avdras från ett allmänt stöd till fullt belopp räknat per månad, i de fall som avses i 2 mom. 2 punkten, 50 procent av den del av inkomsten som bestäms enligt 16 § och som överstiger inkomstgränsen i 2 mom. 2 punkten i denna paragraf. Som inkomster för föräldrarna beaktas alla inkomster oberoende av källan eller skatteplikten, med undantag för de inkomster som räknats upp i 16 § 2 mom. och i statsrådets förordning om allmänt stöd. På ett sätt som motsvarar nuläget beaktas dock inte ett vårdarvode för en närstående vårdare eller ett vårdarvode för en familjevårdare som inkomst för föräldrarna till en sökande som bor i samma hushåll som sina föräldrar, om uppdragsavtalet inte har ingåtts i förvärvssyfte. Från föräldrarnas inkomster görs ett avdrag av utgifterna för att skaffa och bibehålla inkomsten utifrån statsrådets förordning.

Enligt paragrafens 3 mom. betalas allmänt stöd som nedsatts på grund av föräldrarnas inkomster dock minst till det belopp som avses i 1 mom. I paragrafens 4 mom. föreskrivs att om föräldrarna trots inkomster som överstiger inkomstgränsen inte kan stöda sökanden ekonomiskt, betalas det allmänna stödet till sökanden utan avdraget på 35 % enligt 1 mom. Enligt momentet ska sökanden på ett tillförlitligt sätt kunna visa att föräldrarna faktiskt inte stöder sökanden ekonomiskt.

19 §. Allmänt stöd som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Paragrafen innehåller bestämmelser om allmänt stöd som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Regleringen motsvarar i huvudsak bestämmelserna om en förmån som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service enligt 10 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt paragrafens 1 mom. tryggas försörjningen för en arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service genom allmänt stöd. Detta motsvarar den nuvarande regleringen kring arbetsmarknadsstöd och arbetslöshetsdagpenning.

Enligt paragrafens 2 mom. betalas allmänt stöd under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbetssökande inte har rätt till allmänt stöd när servicen inleds, om det beror på självrisktid, väntetid eller behovsprövning. Detta motsvarar den nuvarande regleringen i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs i vilken utsträckning vad som i 10 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs tillämpas på betalning av allmänt stöd under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Tillämpningen gäller 10 kap. 2 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, enligt vilket inkomstrelaterad dagpenning betalas endast för den tid då personen i fråga är en i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedd arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten och dessutom föreskrivs i momentet att om personen är sysselsatt på heltid i över två veckor, har han eller hon inte rätt till inkomstrelaterad dagpenning. Tillämpningen på det allmänna stödet omfattas även av 10 kap. 2 § 3 mom. 1–3 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, enligt vilka inkomstrelaterad dagpenning betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbetssökande inte har rätt till förmånen när servicen inleds, om det beror på tid utan ersättning, skyldighet att vara i arbete eller en begränsning enligt 2 kap. 13 eller 14 § i anslutning till yrkesutbildning. Dessutom tillämpas på allmänt stöd 10 kap. 2 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilket gäller rätten till inkomstrelaterad dagpenning, 3 § som gäller frånvaro från sysselsättningsfrämjande service, 4 § som gäller avvikande tillämpning av denna lag efter att sysselsättningsfrämjande service inlett, 5 § som innehåller särskilda bestämmelser om arbetskraftsutbildning och 6 § kostnadsersättning som betalas under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Lagen om ordnande av arbetskraftsservice innehåller bestämmelser om ersättning av rese- och andra uppehållskostnader för deltagande i sysselsättningsfrämjande service för en arbetssökande.

5 kap. Bestämmelser om verkställighet av allmänt stöd

20 §. Ansökan om allmänt stöd. Paragrafen föreslås innehålla bestämmelser om ansökan om allmänt stöd. I fråga om innehåll motsvarar paragrafen i övrigt i sak 11 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, men på samma sätt som den gällande regleringen innehåller den inte bestämmelser om anhängiggörande av en ansökan, eftersom förvaltningslagen innehåller bestämmelser om anhängiggörande av ett ärende.

Paragrafens 1 mom. innehåller bestämmelser om varifrån allmänt stöd ansöks. Enligt paragrafens 1 mom. ska allmänt stöd sökas skriftligt hos Folkpensionsanstalten.

Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om tidsfristen för ansökan om allmänt stöd. Enligt paragrafens 2 mom. beviljas allmänt stöd inte utan särskilt vägande skäl retroaktivt för längre tid än tre månader före den tidpunkt då ansökan anhängiggjordes. Utöver den första ansökan gäller tidsfristen även för fortsatta ansökningar. Tidsfristen räknas enligt etablerad praxis på så sätt att om en ansökan blir anhängig till exempel den 15 april, kan allmänt stöd beviljas utan något synnerligen vägande skäl från och med den 15 januari. Om allmänt stöd ansöks retroaktivt för en längre tid än tre månader, krävs på ett sätt som motsvarar den nuvarande regleringen ett synnerligen vägande skäl för att bevilja allmänt stöd.

Paragrafens 3 mom. innehåller bestämmelser om undantaget till anhängiggörande av ett ärende enligt förvaltningslagen. Anhängiggörandet påverkar bland annat beräkningen av tidsfristen enligt 2 mom. I paragrafens 3 mom. föreskrivs att har ansökan om inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa avslagits, anses ansökan om allmänt stöd ha blivit anhängig när ansökan om inkomstrelaterad dagpenning anlände till arbetslöshetskassan, under förutsättning att allmänt stöd har sökts inom tre månader från det att sökanden erhöll kännedom om arbetslöshetskassans avslagsbeslut.

21 §. Behandling av ansökan. Paragrafen innehåller bestämmelser om tidsfristen för behandlingen av en ansökan. I fråga om innehåll motsvarar paragrafen i övrigt i sak 11 kap. 1 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, men på samma sätt som i den gällande regleringen innehåller paragrafen inte bestämmelser om att behandlingen ska göras utan dröjsmål, eftersom detta föreskrivs i förvaltningslagen.

Tidsfristen för handläggning av arbetslöshetsförmåner är samma vid Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna och under beredningen framkom inte grunder för att ändra tidsfristen. Det är möjligt att följa Folkpensionsanstaltens genomsnittliga handläggningstid på Folkpensionsanstaltens webbplats. Den handläggningstid som visas på webbplatsen är ett medelvärde, som har räknats utifrån de föregående sju dagarna. En del av ansökningarna handläggs något snabbare än medelvärdet och en del något långsammare. En längre handläggningstid än snittet beror ofta på att uppgifter eller bilagor saknats i ansökan och sökanden ombetts att överlämna dessa. Handläggningstiden är längre även då Folkpensionsanstalten måste vänta på uppgifter i anknytning till handläggningen från utlandet. Dessutom kan det uppstå trängsel i handläggningen om ett stort antal ansökningar inkommer på en gång till Folkpensionsanstalten om förmånsbeloppen eller förmånsgrunderna ändras.

Enligt paragrafens 1 mom. ska beslut om allmänt stöd ges senast den trettonde kalenderdagen från det att ansökan har anlänt.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det att om ett beslut inte kan ges inom den tid som föreskrivs i 1 mom., därför att Folkpensionsanstalten på grund av att ansökan är bristfällig eller av annan

orsak inte har de uppgifter som behövs för att avgöra ärendet, ska beslutet dock ges senast den fjortonde kalenderdagen från det att Folkpensionsanstalten har mottagit de uppgifter som behövs för att avgöra ärendet.

22 §. Skyldighet att lämna uppgifter. Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldigheten för den som ansöker om allmänt stöd att lämna uppgifter. I sak motsvarar paragrafens innehåll i huvudsak 11 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Skillnaderna till den gällande regleringen har beskrivits enligt moment nedan. En part ska utifrån 31 § 2 mom. i förvaltningslagen bidra till utredningen av ett ärende som parten anhängiggjort. Vid sidan om förvaltningslagen har den särskilda bestämmelsen om anmälningsskyldigheten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa visat sig vara viktig till exempel vid utredningar av missbruksmisstankar, eftersom den innehåller en specifikation av de uppgifter och förhållanden som anmälningsskyldigheten gäller.

Enligt paragrafens 1 mom. ska den som ansöker om allmänt stöd lämna Folkpensionsanstalten de uppgifter som behövs för beviljande och utbetalning av det allmänna stödet. Momentet innehåller inte längre bestämmelser som motsvarar vad som föreskrivs i den gällande regleringen om skyldigheten att ge utredningar som behövs i synnerhet för att konstatera separat ekonomi och boende enligt 1 kap. 7 §, eftersom denna skyldighet kan anses bero på den första bestämmelsen i föreslagna 1 mom. Föreslagna 1 mom. innehåller inte heller någon bestämmelse som motsvarar den gällande regleringen i fråga om utlämnande av uppgifter för avgivande av ett utlåtande till en remitterande företagarkassa enligt 11 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eftersom utlämnandet av uppgifter till en företagarkassa baserar sig på 11 kap. 2 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att det den som ansöker om allmänt stöd ska på det sätt som Arbetskraftsmyndigheten eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter bestämmer till Arbetskraftsmyndigheten eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter lämna de utredningar som behövs för myndighetens och centrets utlåtande och som berör honom eller henne personligen.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att om en sådan förändring inträffar i en stödmottagares omständigheter som kan påverka rätten att få allmänt stöd eller minska beloppet av det allmänna stödet, ska han eller hon omedelbart underrätta Folkpensionsanstalten om förändringen. Mottagaren av allmänt stöd ska omedelbart underrätta Arbetskraftsmyndigheten om en förändring i förhållanden som avses i 11 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Paragrafens 4 mom. innehåller bestämmelser om de ändrade förhållanden om vilka en mottagare av allmänt stöd ska anmäla uppgifter utan dröjsmål till Folkpensionsanstalten. Enligt 11 kap. 2 § 4 mom. 1 punkten i den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa gäller anmälningsskyldigheten för en förmånstagares tidigare medlemskap i en arbetslöshetskassa. Enligt föreslagna 4 mom. 1 punkten gäller anmälningsskyldigheten i bredare omfattning medlemskap i en arbetskassa. En uppdaterad medlemskapsuppgift är nödvändig för att utreda rätt förmånsbetalare. Det föreslagna momentet innehåller inte någon hänvisning till mottagande av grunddagpenning enligt 11 kap. 2 § 4 mom. 2 punkten i den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eftersom det föreslås att bestämmelserna om grunddagpenning upphävs. Det föreslagna momentet innehåller inte någon hänvisning till utbildningsdagpenning enligt 11 kap. 2 § 4 mom. 2 punkten i den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eftersom utbildningsdagpenning inte längre betalas.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs att de förändringar i stödmottagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som mottagaren av allmänt stöd omedelbart ska meddela den som betalar ut det allmänna stödet är

- 1) medlemskap i en arbetslöshetskassa,
- 2) om personen är arbetssökande och om han eller hon inte längre söker arbete,
- 3) fortsatt arbetslöshet,
- 4) anställning, tjänsteförhållande, eget arbete eller företagsverksamhet som inletts eller upphört,
- 5) lön eller annat vederlag för anställning, tjänsteförhållande, eget arbete eller företagsverksamhet,
- 6) kapitalinkomster,
- 7) ekonomisk förmån eller ersättning på grundval av anställning, tjänsteförhållande, eget arbete eller företagsverksamhet,
- 8) beviljat avgångsbidrag,
- 9) arbetstid som använts för arbetet,
- 10) inkomst från försäljning av företag eller företagstillgångar i samband med nedläggning av företagsverksamhet eller företagstillgångar som tagits i privat bruk,
- 11) avslutande av sysselsättningsfrämjande service,
- 12) ersättning för inkomstbortfall i enlighet med trafikförsäkring eller olycksfallsförsäkring eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst,
- 13) en social förmån som erhållits eller ansökts i Finland och utomlands, stöd för hemvård som maken eller sambon får och extra pension som arbetsgivaren ordnar och som är bättre än minimivillkoren enligt lagen om pension för arbetstagare,
- 14) beviljad eller avslagen lönegaranti,
- 15) barn som sökanden försörjer,
- 16) de dagar då mottagaren av allmänt stöd har deltagit i annan sysselsättningsfrämjande service än arbetskraftsutbildning, arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller frivilliga studier enligt 28–31 § i lagen om främjande av integration (681/2023),
- 17) inledande av värnplikt eller civiltjänst eller avtjänande av fängelsestraff, intagning för vård på sjukhus eller annan därmed jämförbar anstaltsvård samt andra därmed jämförbara omständigheter,
- 18) föräldrarnas eller föräldrarnas inkomster som avses i 16 §, om det är fråga om en person som avses i 18 §,
- 19) förändringar i familjeförhållandena och bostadsförhållandena,

20) en annan förändring i omständigheterna som motsvarar 1–19 punkten.

23 §. Beslut om allmänt stöd. Paragrafen innehåller bestämmelser om i vilka situationer Folkpensionsanstalten ska ge ett beslut i ett ärende som gäller allmänt stöd och om undantagssituationer som gäller beslutsfattandet. I sak motsvarar paragrafens innehåll i övrigt 11 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, men paragrafen innehåller inte bestämmelser som motsvarar 11 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa om att delge ett beslut, eftersom det i fråga om förmåner som verkställs av Folkpensionsanstalten finns föreskrifter om detta i 20 a § i lagen om Folkpensionsanstalten. Enligt 20 § i lagen om Folkpensionsanstalten sänds ett beslut om en förmån som enligt bestämmelserna ska verkställas av Folkpensionsanstalten med brev per post. Sökanden anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att brevet avsändes, om inte något annat visas. Beslutet får med partens samtycke delges som ett elektroniskt meddelande utöver vad som föreskrivs i någon annan lag. Då anses beslutet ha blivit delgivet den sjunde dagen efter det att meddelandet avsändes, om inte något annat visas.

Enligt paragrafens 1 mom. ska Folkpensionsanstalten i ärenden som gäller beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av allmänt stöd ge sökanden ett skriftligt beslut. Bestämmelsen behövs för att det ska stå klart i vilka situationer Folkpensionsanstalten ska ge ett överklagbart beslut om allmänt stöd. Inget beslut ges till exempel om betalning av allmänt stöd. Allmänt stöd kan betalas utifrån samma beslut om beviljande och utifrån anmälningar av sökanden så länge som förutsättningarna är i kraft och beloppet av det allmänna stödet inte ändras.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att något beslut inte behöver ges om justeringen av det allmänna stödet uteslutande beror på en indexjustering eller någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning, förutsatt att sökanden inte särskilt yrkar på ett beslut. Sökanden ska begära ett beslut om indexjustering eller en justering av det allmänna stödet under utbetalningstiden som beror på någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning inom 30 dagar efter att han eller hon har delgetts justeringen av det allmänna stödet. Bestämmelsen motsvarar etablerad praxis och de andra förmånslagarna som verkställs av Folkpensionsanstalten.

Enligt paragrafens 3 mom. ska Folkpensionsanstalten på ett sätt motsvarar nuläget innan ett beslut fattas begära ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 34 § i ett arbetskraftspolitiskt ärende.

Enligt paragrafens 4 mom. ska sökanden ges ett skriftligt beslut även när det allmänna stödet betalas till ett välfärdsområde på det sätt som föreskrivs i 27 §.

24 §. Betalningssätt. Paragrafen innehåller bestämmelser om betalningssättet för det allmänna stödet. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll i huvudsak 11 kap. 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och övriga förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. Den föreslagna paragrafen innehåller dock inte någon sådan bestämmelse som finns i 11 kap. 5 § 1 mom. i den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa, enligt vilken en förmån betalas i efterskott åtminstone en gång per månad. Betalningsperioden för det allmänna stödet föreskrivs i 1 § i statsrådets förordning om allmänt stöd.

Enligt paragrafens 1 mom. utbetalas det allmänna stödet till ett av förmånstagaren angivet konto inom Europeiska unionen. Allmänt stöd kan dock betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in den på ett konto eller om mottagaren av det allmänna stödet anför särskilda skäl för ett annat betalningssätt.

Enligt paragrafens 2 mom. utbetalas inte allmänt stöd, om den post som ska betalas till en person i form av allmänt stöd för en månad skulle vara mindre än 50 procent av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

25 §. Avbrytande eller minskning av betalning på grund av förändrade förhållanden. Paragrafen innehåller bestämmelser om avbrytande eller minskning av det allmänna stödet på grund av förändrade förhållanden. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 11 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Enligt paragrafen kan utbetalningen av allmänt stöd tillfälligt avbrytas eller beloppet av det allmänna stöd som ska betalas minskas, om det på grundval av ändrade förhållanden eller någon annan orsak är uppenbart att mottagaren inte längre har rätt till förmånen eller att beloppet av det allmänna stödet borde minskas. Mottagaren av det allmänna stödet ska omedelbart underrättas om avbrott och minskning, och beslutet om det allmänna stödet ska meddelas utan dröjsmål.

Motsvarande bestämmelser finns även i andra förmånslagar som verkställs av Folkpensionsanstalten. Även 55 § i förvaltningslagen innehåller en bestämmelse, enligt vilken myndigheten kan förordna att verkställandet av ett beslut ska avbrytas då den behandlar en rättelse av ett sak- eller skrivfel. Bestämmelserna behövs i förmånslagarna för att undvika obefogade betalningar av förmåner eller betalningar till för högt belopp. I synnerhet stora återkrav belastar den ekonomiska situationen för personer som fått en förmån. Återkrav och undanröjande av beslut ökar väsentligt även arbetsmängden hos förmånsbetalarna och besvärinstanserna. Bestämmelserna gäller en situation där betalaren får information om en omständighet utifrån vilken det är uppenbart att förmånsbeloppet sjunker eller att sökanden inte längre har rätt till den. Det handlar om en åtgärd i anknytning till verkställigheten och inget överklagbart beslut ges om det. Efter att betalningen har avbrutits eller beloppet av det allmänna stödet har minskats ska Folkpensionsanstalten omedelbart vidta åtgärder för att ge ett överklagbart beslut och det slutliga överklagbara beslutet om rätten till allmänt stöd ska ges så fort som möjligt. Med stöd av bestämmelsen är det med andra ord möjligt att avbryta betalningen eller minska det belopp som betalas endast för en kort tid.

26 §. Utbetalning av allmänt stöd utan beslut. Paragrafen innehåller bestämmelser om utbetalning av allmänt stöd utan beslut som ett förskott. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 11 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs att till den som har rätt till allmänt stöd kan på grundval av hans eller hennes ansökan utan beslut betalas allmänt stöd i förskott.

Enligt paragrafens 2 mom. kan förskott få vara betalt för sammanlagt högst två månader. Förskottet dras av från allmänt stöd som beviljas senare och avdraget görs när det betalas. Förskottet kan också betraktas som förskottsbetalning av ett annat allmänt stöd som beviljas senare. Folkpensionsanstalten kan då kvitta beloppet av det allmänna stödet som i förskott betalats till ett för stort belopp mot ett allmänt stöd som beviljas senare.

Syftet med begränsningen på två månader för betalning av förskott har varit att förebygga missbruk. På samma sätt som den gällande regleringen är en förutsättning för att betala förskott att sökanden i sin ansökan uppger de uppgifter som behövs för att betala förskottet, utifrån vilka det på ett tillräckligt tillförlitligt sätt är möjligt att utreda om sökanden har rätt till allmänt stöd och det allmänna stödets sannolika belopp. En förskottsbetalning är alltid möjlig då Folkpensionsanstalten anser att en sådan är ändamålsenlig. Det föreslås att Folkpensionsanstalten alltid har rätt att avgöra om ett förskott ska betalas och till vilket belopp. Inget separat beslut ges om betalning av ett förskott, utan endast ett meddelande om betalningen, och det är inte möjligt att söka ändring i ett avgörande om ett förskott genom att överklaga.

Sökanden får det egentliga överklagbara beslutet först då sökandens ärende behandlas slutligt. Bestämmelserna om återkrav i 28 § tillämpas på återkrav av förskott. Ett beslut om återkrav av en förskottsbetalning verkställs på samma sätt som ett annat beslut om återkrav.

Användningen av en förskottsbetalning möjliggör att en förmån vid behov betalas utifrån förenklade grunder och tryggar försörjningen för den som ansöker om förmånen om betalningen av förmånen i övrigt drar ut på tiden. Samtidigt kan det minska behovet av att ansöka om utkomststöd.

27 §. *Betalning av allmänt stöd till ett välfärdsområde.* Paragrafen innehåller bestämmelser om betalning av allmänt stöd till ett välfärdsområde. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 11 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. En motsvarande bestämmelse finns även i en del andra förmånslagar som verkställs av Folkpensionsanstalten.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att om ett välfärdsområde begär det, kan allmänt stöd av särskilt vägande skäl delvis eller helt och hållet och tills vidare eller för viss tid betalas till välfärdsområdet för att användas för underhållet av mottagaren av det allmänna stödet, hans eller hennes familj och barn som han eller hon försörjer.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det enligt förslaget att om ett välfärdsområde i enlighet med 23 § i lagen om utkomststöd har betalat utkomststöd i förskott mot ett emotsett allmänt stöd, betalas det allmänna stödet, till den del den motsvarar förskottet, till välfärdsområdet på dess begäran.

28 §. *Återkrav.* Den föreslagna paragrafen innehåller bestämmelser om återkrav av allmänt stöd. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 11 kap. 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och andra bestämmelser om återkrav i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer.

En återkravssituation uppkommer då en förmån betalas utan grund eller till för högt belopp. Detta kan bero till exempel på en annan förmån som beviljats retroaktivt, ett arbetskraftspolitiskt utlåtande som getts retroaktivt, försummelser av anmälningsskyldigheten av förmånstagaren eller ett misstag av förmånsbetalaren. Ingen återkravssituation uppkommer dock om en felaktig betalning beror på verkställigheten och det positiva förmånsbeslutet i sig har getts på rätt sätt och inte behöver korrigeras. Det är möjligt att en förmån betalats dubbelt för samma tid, till för högt belopp eller till fel person på grund av ett fel i systemet eller ett annat fel då betalningen körts. Om mottagaren av en betalning som utan grunder gjorts till för högt belopp i en sådan situation inte betalar tillbaka den betalda förmånen frivilligt, indrivs den ogrundade betalningen genom talan i tingsrätten.

Innan ett nytt förmånsbeslut och ett återkravsbeslut ges, ska mottagaren av betalningen till för högt belopp höras, det vill säga att han eller hon ska beredas tillfälle att ge en utredning i återkravsärendet. Syftet med hörandet är att utreda synpunkten av mottagaren av betalningen till för högt belopp om grunden och beloppet av återkravet och situationen för mottagaren av betalningen till för högt belopp med tanke på avstående från återkravet. Hörandet regleras i 34–36 § i förvaltningslagen. En person som fått en betalning till för högt belopp hörs skriftligt utan oskäligt dröjsmål. Mottagaren av en betalning till för högt belopp behöver inte höras, om Folkpensionsanstalten kommer att avstå från återkravet på grund av det återkrävda beloppet är lågt. Det är inte heller nödvändigt att höra en mottagare av en betalning till för högt belopp då förmånsbetalaren inte lyckas driva in det återkrävda beloppet i sin helhet från en pensions- eller försäkringsanstalt eller då man avstår från att återkräva en förmån som betalats till för högt belopp.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att har allmänt stöd betalats utan grund eller till ett för stort belopp, ska det överbetalda allmänna stödet återkrävas. I regel återkrävs allmänt stöd som betalas till för högt belopp. Förmånerna finansieras med offentliga medel och det är inte möjligt att avstå från återkrav av en betalning till för högt belopp, förutom om det finns en lagenlig grund för det. När en betalning till för högt belopp upptäckts ska Folkpensionsanstalten alltid vidta åtgärder för att återkräva en betalning till för högt belopp, fatta ett beslut om att avstå från återkravet eller låta bli att återkräva förmånen. Det är inte möjligt att inte vidta åtgärder som gäller en upptäckt betalning till för högt belopp, förutom till den del som är preskriberad.

Enligt paragrafens 2 mom. kan återkravet frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och om utbetalningen av det allmänna stödet utan grund inte berodde på svikligt förfarande av mottagaren av det allmänna stödet eller dennes företrädare eller om det belopp som betalats utan grund är litet. Återkravet kan dessutom frångås helt efter det att beslut om återkrav har getts, om det med beaktande av den ekonomiska situationen för mottagaren av det allmänna stödet inte längre är ändamålsenligt att fortsätta återkrävandet eller om det med hänsyn till det belopp av det allmänna stödet som inte återkrävts medför oskäliga kostnader att fortsätta återkrävandet. Avstående från återkrav utifrån skälighetsgrunden handlar om ekonomisk skälighetsprövning. Om betalningen till för högt belopp beror på ett ohederligt förfarande av mottagaren av det allmänna stödet eller hans eller hennes företrädare, är det inte möjligt att avstå från återkravet utifrån skälighetsgrunden. När det övervägs om avstående från återkrav är skäligt görs avgörandet utifrån helhetssituationen för mottagaren av betalningen till för högt belopp, varvid band annat den ekonomiska och sociala situationen för mottagaren av betalningen till för högt belopp beaktas. I bedömningen av helhetssituationen är det möjligt att beakta omständigheter som påverkar sysselsättningsmöjligheterna för mottagaren av betalningen till för högt belopp, såsom hälsotillståndet, åldern, arbetsförmågan, yrkesskickligheten och arbetsmarknadssituationen. Till exempel är det möjligt att förmoda att en ung person med yrkesskicklighet och arbetsförmåga sysselsätts snabbt och på motsvarande sätt är situationen vanligtvis den motsatta för en äldre person med nedsatt arbetsförmåga. Tillfällig medellöshet eller skuldsättning för en mottagare av en betalning till för högt belopp kan inte vara den enda grunden för att avstå från återkrav. Det är dock möjligt att beakta bland annat huruvida personen gjort en ansökan om skuldarrangemang eller riskerar att hamna i skuldarrangemang eller att försättas i konkurs.

I bedömningen av helhetssituationen är det möjligt att beakta även medverkan av mottagaren av det allmänna stödet eller en annan aktör till betalningen till för högt belopp eller den tid som förflutit sedan betalningen till för högt belopp. Det är dock inte möjligt att avstå från återkrav uteslutande utifrån någon av de ovan nämnda omständigheterna. Även om till exempel en myndighets misstag kan konstateras, innebär det inte automatiskt att återkravet jämkas eller att man avstår från det. Om de andra ärenden som kommit fram i ärendet inte talar för att återkravet ska jämkas, är huvudregeln att det är möjligt att återkräva en betalning till för högt belopp trots ett misstag av myndigheten eller trots att mottagaren av det allmänna stödet förfarit uppriktigt. Inte heller ett stort återkrävt belopp kan vara den enda grunden för att avstå från återkrav, utan avgörandet görs utifrån helhetssituationen för mottagaren av en betalning till för högt belopp alltid då återkravets skälighet bedöms.

Om mottagaren av det allmänna stödet avlidit och dödsboet saknar medel, avstår man från återkravet utifrån skälighetsprincipen. Det är möjligt att påvisa att ett dödsbo är medellöst till exempel med ett bouppteckningsinstrument som överlämnats till skattemyndigheten.

Det är möjligt att avstå från att återkräva ett betalt allmänt stöd om återkravsbeloppet är litet. Ett av syftena med bestämmelsen är att återkravskostnaderna för betalaren av allmänt stöd hålls skäliga i förhållande till det belopp som återkrävs.

Enligt paragrafens 3 mom. återkrävs ett allmänt stöd som betalats till ett för stort belopp inte till den del beloppet överstiger det belopp av en förmån enligt 30 § 1 mom. som Folkpensionsanstalten har uppburit av en retroaktiv pension som beviljats på grundval av arbetsoförmåga. I en sådan situation är den förmån som beviljats till personen retroaktivt mindre än det allmänna stöd som beviljats ursprungligen. Återkrav av en betalning till för högt belopp som överskrider en pensionsanstalts återbetalning kan leda till ett orimligt slutresultat. Med beaktande av de förmånsbeslut som den som ansökt om förmånen fått, har han eller hon haft en befogad grund att förmoda att han eller hon är berättigad till en förmån av ett visst belopp och han eller hon har redan ordnat sin ekonomi enligt den.

Enligt paragrafens 4 mom. får ett lagakraftvunnet beslut om återkrav verkställas så som en dom som har vunnit laga kraft.

29 §. Kvittning. Paragrafen innehåller bestämmelser om kvittning av ett allmänt stöd som förordnats att återkrävas från en förmån som Folkpensionsanstalten betalar ut senare. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 11 kap. 13 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och flera bestämmelser om kvittning i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. Kvittning handlar om genomförande av återkrav som redan slutförts och det handlar inte om ett sådant materiellt rättsligt beslut i vilket det är möjligt att söka ändring genom att överklaga.

Enligt paragrafen kan belopp som ska återkrävas kvittas mot förmåner som Folkpensionsanstalten senare betalar, likväl med beaktande av vad som i utskönningsbalken (705/2007) föreskrivs om den minimiutkomstdel som ska undantas vid utmätning av lön. Utan samtycke kan kvittningen dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån. Med samtycke av mottagaren av allmänt stöd kan kvittning även ske mot en annan förmån och till ett större belopp än skyddat belopp vid utmätning.

30 §. Indrivning av allmänt stöd i vissa fall. Paragrafen innehåller enligt förslaget bestämmelser om indrivning av ett ogrundat belopp av allmänt stöd som betalats ut från en förmån som betalas ut retroaktivt. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 11 kap. 14 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Hänvisningen i bestämmelsen till lagen om rehabiliteringspenning som upphävts år 2005 ersätts med en hänvisning till lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), nedan rehabiliteringslagen. Dessutom stryks hänvisningen till avträdelsestöd från paragrafen eftersom den är onödig. Nya överträdelsestöd har inte beviljats efter år 2018, varför det inte är möjligt att för samma tid bevilja sådana stöd retroaktivt tillsammans med allmänt stöd.

Denna bestämmelse gäller endast de förmåner som beviljats retroaktivt och som nämns i den. Syftet med bestämmelsen är att förenkla förfarandet för att få tillbaka en betalning till för högt belopp för den tid då rätt till allmänt stöd inte föreligger och för vilken en retroaktiv förmån beviljats. Däremot är syftet med bestämmelsen inte att mottagaren av en betalning till för högt belopp får rätt att överklaga i fråga om hela återkravsbeloppet, även om det i sin helhet eller en del av den fås tillbaka genom att använda det anmälningsförfarande som avses i bestämmelsen. Även om hela betalningen till för högt belopp fås tillbaka som en återbetalning, ska förmånsärendet dock således alltid behandlas på nytt innan ett återkravsbeslut ges.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att om den som retroaktivt beviljas folkpension, barnförhöjning enligt folkpensionslagen, garantipension eller pension på grundval av arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet, eller dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2005), rehabiliteringspenning enligt om lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, dagpenning eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

(459/2015) eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), har fått allmänt stöd för samma tid, får Folkpensionsanstalten driva in den grundlösa förmånen från den pension, det avträdelsestöd, den dagpenning eller den olycksfallspension som betalas retroaktivt.

Enligt paragrafens 2 mom. ska Folkpensionsanstalten minst två veckor innan en i 1 mom. avsedd förmån utbetalas meddela pensionsanstalten eller försäkringsanstalten att förmånen i enlighet med 1 mom. ska betalas till Folkpensionsanstalten.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det att har någon utan grund erhållit allmänt stöd för samma tid för vilken honom eller henne retroaktivt beviljas inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, får Folkpensionsanstalten från inkomstrelaterad dagpenning som ska betalas retroaktivt uppbära det allmänna stöd som för denna tid betalats utan grund. På motsvarande sätt får arbetslöshetskassan från allmänt stöd som ska betalas retroaktivt uppbära inkomstrelaterad dagpenning som betalats utan grund.

31 §. Preskription av fordringar. Paragrafen innehåller bestämmelser om preskription av fordringar. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 11 kap. 15 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och övriga motsvarande bestämmelser om förmåner som Folkpensionsanstalten verkställer. I återkravet av en förmån som betalats utan grunder är det inte möjligt att i oförändrad form tillämpa de bestämmelser i preskriptionslagen som utfärdats för regleringen kring privaträttsliga skuldförhållanden. På grund av detta har det ansetts vara motiverat att i förmånslagstiftningen införa separata preskriptionsbestämmelser som avviker från preskriptionslagen, vilka tillämpas i återkravssituationer.

Enligt paragrafen ska beslut om återkrav av i 28 § avsett allmänt stöd som betalats till ett för stort belopp fattas inom fem år räknat från utbetalningsdagen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003). Från avbrytandet av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

Tidsfristen på fem år kan inte avbrytas på annat sätt än genom att ge ett återkravsbeslut. Om ett återkravsbeslut inte hinner ges inom fem år från det att det allmänna stödet betalats, kan ett allmänt stöd som betalats på obefogat sätt inte återkrävas. Om den obefogade betalningen beror på ett ohederligt förfarande av personen, är det möjligt att yrka på straff för den person som fått det obefogade allmänna stödet och ställa honom eller henne inför straffrättsligt ansvar och påföra skadeståndsskyldighet för honom eller henne. När det handlar om en betalning till för högt belopp på grund av ett ohederligt förfarande av en person och det inte är möjligt att ge något återkravsbeslut på grund av preskriptionsbestämmelserna, kan Folkpensionsanstalten yrka på skadestånd i det straffrättsliga förfarandet. I så fall ska yrkandet på skadestånd hänföra sig till den tid för vilken återkrav inte är möjligt genom ett administrativt förfarande.

32 §. Utmättnings- och överföringsförbud. Enligt förslaget innehåller paragrafen bestämmelser om utmättnings- och överföringsförbudet för det allmänna stödet. Allmänt stöd får inte utmätas och inte heller överföras till en annan person på så sätt att det har rättsverkningar. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 11 kap. 15 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och övriga motsvarande bestämmelser i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. Det har föreskrivits att de förmåner som Folkpensionsanstalten betalar inte kan utmätas. I paragrafens rubrik beaktas att paragrafen innehåller också ett förbud mot att överföra ett allmänt stöd.

Enligt paragrafens 1 mom. får allmänt stöd inte utmätas.

Enligt paragrafens 2 mom. är ett avtal om överföring av allmänt stöd på någon annan ogiltigt.

33 §. Bemyndigande att utfärda förordning om verkställighet. Enligt 1 mom. i paragrafen utfärdas närmare bestämmelser om ansökan om allmänt stöd och om utredningar som ska ges i samband därmed samt om utbetalning av allmänt stöd genom förordning av statsrådet.

Enligt paragrafens 2 mom. kan närmare bestämmelser om lämnande av ett arbetskraftspolitiskt utlåtande och de uppgifter som ska inkluderas i utlåtandet utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

34 §. Arbetskraftspolitiskt utlåtande och underrättelse om sökande av arbete i en annan stat. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att på lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden tillämpas vad som i 11 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden. Även arbetskraftsmyndigheternas inbördes befogenhet avgörs utifrån 11 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

I praktiken ger arbetskraftsmyndigheten utlåtanden bland annat om huruvida en persons arbetssökning är i kraft, om arbetssökanden är arbetslös och om arbetssökandens deltagande i sysselsättningsfrämjande service. Utvecklings- och förvaltningscentret avgör å sin sida bland annat hur ett förfarande som är arbetskraftspolitiskt klandervärt påverkar hans eller hennes rätt att få allmänt stöd.

Enligt paragrafens 2 mom. ska arbetskraftsmyndigheten underrätta Folkpensionsanstalten om att en arbetssökande har begett sig till en annan stat för att söka arbete där i enlighet med artikel 64 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. Denna skyldighet som gäller jobbsökningsresor på högst tre månader till ett annat EU- eller EES-land eller Schweiz motsvarar de uppgifter för arbetskraftsmyndigheten som den haft redan ifråga om arbetssökanden som fått grunddagpenning.

Folkpensionsanstalten avgör om en arbetssökande uppfyllt arbetsvillkoret och om allmänt stöd kan betalas för tiden för en jobbsökningsresa till en annan stat.

6 kap. Sökande av ändring

Enligt förslaget sammanställs bestämmelserna om sökande av ändring i fråga om allmänt stöd till 6 kap. i lagen om allmänt stöd. Bestämmelserna motsvarar de motsvarande bestämmelserna i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer.

35 §. Rätt att söka ändring. Paragrafen innehåller föreskrifter om rätten till ändringssökande. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 12 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och övriga bestämmelser om sökande av ändring i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. Hänvisningen till lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019, förvaltningsprocesslagen) har strukits från 1 mom. i paragrafen. Orsaken till att hänvisningen strukits är att 36 och 38 § i lagen om allmänt stöd innehåller bestämmelser som avviker från förvaltningsprocesslagen om lämnande och självrättelse av en besvärsskrift. Dessutom tillämpas förvaltningsprocesslagen även endast partiellt i besvärsnämnden för social trygghet. Bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen om ett överklagande av ett förvaltningsbeslut avviker på många sätt från de bestämmelserna i den föreslagna lagen om allmänt stöd.

I lagen om allmänt stöd avskiljs den bestämmelse som motsvarar bestämmelsen om tiden för ändringssökande i 12 kap. 1 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa till separata 36 §.

Enligt paragrafens 1 mom. får den som är missnöjd med ett beslut som getts av Folkpensionsanstalten med stöd av lagen om allmänt stöd söka ändring i det hos besvärsnämnden för social trygghet. Det är möjligt att söka ändring i ett beslut av besvärsnämnden för social trygghet genom att överklaga till försäkringsdomstolen. Försäkringsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär.

Enligt paragrafens 2 mom. ska Folkpensionsanstaltens beslut iakttas trots ändringssökande till dess att ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Enligt paragrafens 3 mom. får ändring i Arbetskraftsmyndighetens eller UF-centrets bindande utlåtanden inte sökas särskilt genom besvär.

Det finns bestämmelser om innehållet i ett överklagande och bilagorna till ett överklagande i 15 och 16 § i förvaltningsprocesslagen. Förvaltningsprocesslagens 30 § innehåller bestämmelser om användning av ett ombud och biträde och 32 § om bemyndigande av ett ombud.

36 §. Tid för sökande av ändring. Paragrafen innehåller föreskrifter om tiden för att söka ändring. Paragrafen motsvarar 12 kap. 1 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och övriga motsvarande bestämmelser i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. Paragrafen motsvarar även 13 § i förvaltningsprocesslagen.

Enligt paragrafen ska besvärsskriften lämnas in till Folkpensionsanstalten senast den trettionde dagen efter den dag då parten anses ha fått del av beslutet. Det finns bestämmelser om delfäendedagen i 20 a § i lagen om Folkpensionsanstalten.

37 §. Besvär som inkommit för sent. Paragrafen innehåller bestämmelser om besvär som inkommit efter tiden för att söka ändring. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 12 kap. 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och övriga motsvarande bestämmelser i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. I paragrafen föreskrivs det att har besvär som anförs hos besvärsnämnden för social trygghet eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som nämns i 36 §, kan besvärinstansen enligt paragrafen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det finns vägande skäl till förseningen.

38 §. Självrättelse. Paragrafen innehåller bestämmelser om utfärdande av rättelsebeslut. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 12 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och övriga motsvarande bestämmelser i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. Separata bestämmelser ska utfärdas om det separata rättelseförfarandet enligt förmånslagarna.

Enligt paragrafens 1 mom. ska Folkpensionsanstalten ge ett rättelsebeslut i ärendet om den till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den. Det är möjligt att söka ändring i ett rättelsebeslut enligt bestämmelserna i 35 §.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det att kan Folkpensionsanstalten inte rätta det beslut som besvären avser på det sätt som nämns i 1 mom., ska den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till den behöriga besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, ska

denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det att avvikelse kan göras från den i 2 mom. föreskrivna tiden, om inhämtandet av en tilläggsutredning som behövs med anledning av besvaren kräver det. Ändringssökanden ska då utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet ska dock alltid sändas till besvärsinstanten inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

39 §. Rättelse av sakfel. I paragrafen föreskrivs det om rättelse av sakfel. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 12 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och övriga motsvarande bestämmelser i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. Bestämmelserna i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer förutsätter alltid samtycke av sökanden. Det förtroendeskydd som uttryckligen föreskrivits i 6 § i förvaltningslagen ställer synnerligen höga krav på verksamheten vid en myndighet som sköter ärenden som gäller social trygghet och pensionsförsäkring. Följaktligen har det vid rättelse av förmånsbeslut ansetts vara behovligt att utfärda bestämmelser som avviker från förvaltningslagen på så sätt att korrigering av ett sakfel eller ett förfarandefel till en parts nackdel alltid förutsätter samtycke av parten. Till övriga delar tillämpas bestämmelserna i förvaltningslagen på rättelse av ett fel.

Om ett beslut av Folkpensionsanstalten grundar sig på klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag eller om det har skett ett fel i förfarandet då beslutet fattades, kan Folkpensionsanstalten enligt paragrafen undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt. Enligt förslaget föreskrivs detta i paragrafens 1 mom.

Enligt paragrafens 2 mom. kan ett beslut rättas till en parts fördel eller nackdel. Rättelse av ett beslut till en parts nackdel förutsätter att parten samtycker till rättelsen av beslutet.

Paragrafen påverkar inte Arbetskraftsmyndighetens eller UF-centrets förfarande vid rättelse av ett sakfel i ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande. Enligt etablerad tillämpningspraxis ska Arbetskraftsmyndigheten eller UF-centret fortfarande höra en arbetssökande i enlighet med 34 § i förvaltningslagen innan utlåtandet ändras, men i detta sammanhang förutsätts inte något samtycke av arbetssökandena för att ändra utlåtandet.

40 §. Omprövning av ett lagakraftvunnet beslut. Det föreslås att paragrafen innehåller bestämmelser om omprövning av ett lagakraftvunnet beslut. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 12 kap. 7 § 6 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och övriga motsvarande bestämmelser i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. I lagen om allmänt stöd har bestämmelsen avskilts till en egen paragraf. Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrat allmänt stöd eller utökande av redan beviljat allmänt stöd, ska Folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja förvägrat allmänt stöd eller utöka redan beviljat allmänt stöd. Även besvärsnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i 35 §.

41 §. Undanröjande av beslut. I paragrafen finns det föreskrifter om undanröjande av beslut. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 12 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och övriga motsvarande bestämmelser i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. I lagen om allmänt stöd har 12 kap. 7 § 7 mom. i lagen om utkomstskydd, vilket gäller rättelse av ett lagakraftvunnet beslut, avskilts till separata 40 §. Dessutom utelämnas hänvisningen till

förvaltningslagen, vilken ansetts vara obehövlig, från 12 kap. 7 § 7 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att om ett lagakraftvunnet beslut av Folkpensionsanstalten grundar sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan besvärnämnden för social trygghet på yrkande av den som saken gäller eller Folkpensionsanstalten undanröja beslutet och bestämma att ärendet ska behandlas på nytt. Besvärnämnden för social trygghet ska ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs. Ett beslut av besvärnämnden för social trygghet får inte överklagas genom besvär.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det att om ett lagakraftvunnet beslut som besvärnämnden för arbetspensionsärenden eller försäkringsdomstolen gett grundar sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt, kan försäkringsdomstolen på yrkande av parten eller pensionsanstalten undanröja beslutet och förordna ny behandling av ärendet. Försäkringsdomstolen ska ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det att om Folkpensionsanstalten yrkar på att ett beslut ska undanröjas, kan den avbryta utbetalningen av en förmån eller betala ut den i enlighet med sitt yrkande till dess ärendet har avgjorts på nytt.

Enligt paragrafens 4 mom. ska ansökan om att ett beslut ska undanröjas lämnas in inom fem år från det att beslutet vann laga kraft. Av särskilt vägande skäl kan ett beslut undanröjas också på ansökan som gjorts efter utgången av den föreskrivna tiden.

42 §. Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad annan förmån. Det föreslås att paragrafen innehåller bestämmelser om nytt avgörande av ett ärende med anledning av en förmån eller ersättning som beviljats retroaktivt till en mottagare av allmänt stöd. I fråga om innehåll motsvarar paragrafen 12 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och motsvarande bestämmelser i andra förmånslagar som verkställs av Folkpensionsanstalten. Syftet med bestämmelserna har varit att möjliggöra att förmånsbetalarna avgör ett ärende på nytt i ett enklare förfarande i en situation där förmånsbetalaren efter att beslutet getts retroaktivt beviljats någon annan förmån eller ersättning, som förmånslagen helt hindrar förmånen eller minskar den. Förmånsbetalaren kan i dessa situationer utan samtycke av parten eller förfarandet med undanröjande avgöra ärendet på nytt till denna del genom ett lagakraftvunnet beslut. Förmånsbetalaren ska i ärendet alltid ge ett nytt beslut, där parten om han eller hon så önskar kan överklaga med normala rättsmedel. Syftet med dessa bestämmelser har varit att göra förfarandet för att avgöra ett ärende på nytt enklare och smidigare och på så sätt påskynda beslutsfattandet. Förfarandet med undanröjande är administrativt sett onödigt tungt i ärenden där partens rättsskydd inte äventyras, även om ärendet avgörs på nytt i ett enklare förfarande. Målet med ändringarna har även varit att harmonisera praxis för att avgöra ett ärende på nytt i genomförandet av olika förmåner.

I paragrafen föreskrivs det att om den som får allmänt stöd, efter det att beslutet har meddelats, retroaktivt har beviljats en förmån eller ersättning som med stöd av 3 kap. 3 § 1 mom., 3 kap. 4 §, 4 kap. 7 § eller 4 kap. 8 § ska beaktas, kan arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet eller samtycke av part avgöra ärendet på nytt.

43 §. Nytt avgörande av ett ärende med anledning av frånvaro från sysselsättningsfrämjande service. Enligt förslaget innehåller paragrafen bestämmelser om nytt avgörande av ett ärende med anledning av frånvaro från sysselsättningsfrämjande service. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 12 kap. 4 b § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Syftet med bestämmelsen har varit att minska ansökningarna om undanröjande.

I paragrafen föreskrivs det att om den som får allmänt stöd har beviljats arbetslöshetsförmån under tiden för sysselsättningsfrämjande service och sådan kostnadsersättning som avses i 10 kap. 6 §, på grund av att sökanden har lämnat uppenbart felaktig information om sitt deltagande i den sysselsättningsfrämjande servicen, kan arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet eller samtycke av den som saken gäller avgöra ärendet på nytt.

44 §. Ersättning för rättegångskostnader. Paragrafen innehåller bestämmelser om ersättning för rättegångskostnader mellan Arbetskraftsmyndigheten och Utvecklings- och Förvaltningscentret vid Närings-, trafik- och miljöcentralen och Folkpensionsanstalten. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 12 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Enligt paragrafen kan besvärnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen ålägga Arbetskraftsmyndigheten eller Närings-, trafik- och miljöcentralernas Utvecklings- och Förvaltningscenter att helt eller delvis ersätta Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa för rättegångskostnaderna i ett ärende där Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan åläggs att betala en parts rättegångskostnader och skyldigheten att betala rättegångskostnader huvudsakligen eller delvis grundar sig på ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande som avses i 34 §. Arbetskraftsmyndigheten eller Närings-, trafik- och miljöcentralernas Utvecklings- och Förvaltningscenter ska höras om fördelningen av ersättningsansvaret.

7 kap. Erhållande och utlämnande av uppgifter

45 §. Rätt att erhålla uppgifter. Paragrafen innehåller bestämmelser om rätten att erhålla uppgifter. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 13 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Från 2 mom. 2 punkten i paragrafen stryks dock punkten om att en straffanstalt ska lämna uppgifter omedelbart, då en person tas in till en straffanstalt. Intagning till en straffanstalt är nödvändig information endast i det fallet att personen samtidigt är förmånstagare.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att Folkpensionsanstalten, Arbetskraftsmyndigheten, Närings-, trafik- och miljöcentralernas Utvecklings- och Förvaltningscenter, arbetslöshetskassorna och besvärinstanser enligt denna lag trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en för Finland bindande överenskommelse om social trygghet eller annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

1) av statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligrättsliga samfund,

2) av Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter samt pensionsstiftelser,

3) av arbetsgivare, uppdragsgivare eller någon annan som låter utföra arbete, arbetslöshetskassor, arbetsplatskassor och utbildningsproducenter enligt lagen om ordnande av Arbetskraftsservice och andra läroanstalter,

4) från en annan än i 1–3 punkten avsedd ordnare av sysselsättningsfrämjande service.

Enligt paragrafens 2 mom. har Folkpensionsanstalten rätt att avgiftsfritt för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag eller andra lagar få följande nödvändiga uppgifter:

1) Arbetskraftspolitiska utlåtanden enligt 34 § av Arbetskraftsmyndigheten och Närings-, trafik- och miljöcentralernas Utvecklings- och Förvaltningscenter,

2) uppgifter om när straff börjar och slutar av straffanstalter,

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det att Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har rätt att av Skatteförvaltningen avgiftsfritt få sådana uppgifter om inkomsterna för personer som erhåller arbetslöshetsförmåner och som behövs för att utreda missbruk av dessa förmåner.

46 §. Uppgifter av penninginstitut. Paragrafen innehåller bestämmelser om uppgifter som fås av penninginstitut. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 13 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Förutsättningen för att få uppgifter från penninginstitut är på samma sätt som i den gällande regleringen att tillräckliga uppgifter och utredningar inte på annat sätt kan fås och att det finns motiverade skäl att misstänka att de uppgifter som den som ansöker om eller som fått förmånen är tillräckliga eller tillförlitliga. Uppgifterna fås endast på begäran.

Enligt paragrafen har Folkpensionsanstalten och besvärsinstanser enligt denna lag trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av penninginstitut på begäran avgiftsfritt få de uppgifter om den som ansöker om eller får allmänt stöd som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som gäller allmänt stöd som behandlas, om tillräckliga uppgifter och utredningar inte fås på något annat sätt och det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som den som ansöker om eller får förmånen har lämnat inte är tillräckliga eller tillförlitliga. Begäran om erhållande av uppgifter ska framställas skriftligen och innan begäran framställs ska sökanden eller mottagaren underrättas om den.

47 §. Användning av uppgifter som erhållits för en annan förmån. Paragrafen innehåller bestämmelser om korsvis användning av uppgifter om förmåner som Folkpensionsanstalten betalat ut. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 13 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och övriga motsvarande bestämmelser i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. I behandlingen av en förmån behöver Folkpensionsanstalten ofta även uppgifter som den fått för att avgöra andra förmåner som den sköter. Om samma uppgifter som redan fås av Folkpensionsanstalten inte behöver skaffas på nytt, innehåller förmånslagarna en bestämmelse enligt vilken Folkpensionsanstalten har rätt att i ett enskilt fall använda uppgifter som fås för att behandla ett annat förmånsärende då den behandlar ett annat förmånsärende. Då uppgifterna används förutsätts att Folkpensionsanstalten har rätt att få motsvarande uppgifter med stöd av lagen. Dessutom krävs att dessa uppgifter är nödvändiga i behandlingen av förmånsärendet. Den som ansöker om en förmån ska i förväg informeras om eventuell användning av uppgifterna.

I paragrafen föreskrivs att när Folkpensionsanstalten behandlar allmänt stöd har den i enskilda fall rätt att använda sådana uppgifter som den fått för skötseln av andra uppdrag som ålagts den, om det är uppenbart att de påverkar det allmänna stödet och om uppgifterna enligt lag ska beaktas vid beslutsfattandet och om Folkpensionsanstalten även annars har rätt att få uppgifterna särskilt.

48 §. Rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ. Paragrafen innehåller bestämmelser om utlämnande av uppgifter på eget initiativ från Folkpensionsanstalten till övriga aktörer. Med utlämnande av uppgifter på eget initiativ avses en rättighet eller skyldighet för en myndighet att lämna ut, överlåta och anmäla uppgifter till en annan myndighet trots sekretessbestämmelserna utan att den myndighet som begärt uppgifter separat har begärt dessa. Paragrafen motsvarar i fråga om innehåll 13 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna, utöver vad som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter till

ministerier, skatteförvaltningen samt inrättningar och sammanslutningar som sköter det lagstadgade socialskyddssystemet och som sköter sociala trygghetsförmåner som påverkas av allmänt stöd enligt denna lag, lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter om en person som erhållit en förmån eller ersättning enligt denna lag, uppgifter om utbetalda förmåner och ersättningar samt andra med dessa jämförbara uppgifter som är nödvändiga för sammanställande av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som utförs för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten samt till polis- och åklagarmyndigheter ovan nämnda uppgifter som är nödvändiga för utredande av brott och för väckande av åtal. Uppgifter om hälsotillståndet eller uppgifter som är avsedda att beskriva grunderna för socialvård som lämnas till en person får dock inte utlämnas.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att Folkpensionsanstalten trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har rätt att till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter i fråga om en sådan mottagare av allmänt stöd till vilken arbetsmarknadsstöd betalas av kommunens medel med stöd av 51 § samt uppgifter om beloppet av utbetalt allmänt stöd under den föregående månaden. Folkpensionsanstalten har också rätt att till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter i fråga om en sådan mottagare av arbetsmarknadsstöd till vilken har betalats allmänt stöd för sammanlagt 60 dagar. Personbeteckningen och andra specifikationsuppgifter är nödvändiga för att genomföra faktureringen. Erhållande av specificerande uppgifter förbättrar kommunens möjligheter att i tid påverka arbetslösa personers sysselsättning och främja sysselsättningen för dessa personer och det ger även kommunen en möjlighet att utarbeta en prognos över antalet personer som omfattas av dess finansieringsansvar. Den kommunala myndigheten har rätt att använda dessa specificerande uppgifter för att utreda servicebehovet hos arbetslösa personer och rikta de sysselsättningsfrämjande tjänsterna.

49 §. Begränsning av den registrerades rätt. I den föreslagna paragrafen föreskrivs det om begränsning av den registrerades rätt. Paragrafen motsvarar bestämmelserna i 13 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och övriga motsvarande bestämmelser i de förmånslagar som Folkpensionsanstalten verkställer. Genom dessa bestämmelser har man avvikit från rätten enligt dataskyddsförordningen att begränsa behandlingen. Enligt bestämmelsen har en registrerad inte rätt till att den personuppgiftsansvarige begränsar behandlingen av personuppgifter till den del som det handlar om skötsel av en lagstadgad uppgift, om den registrerades krav på begränsning av behandlingen är uppenbart obefogad. Begränsning av den registrerades rättigheter regleras i artikel 18.1 a i den allmänna dataskyddsförordningen, enligt vilken behandlingen begränsas, om en registrerad bestridit personuppgifternas korrekthet. Syftet med bestämmelsen är att förhindra ett förfarande där en registrerad på obefogat sätt strävar efter att avbryta lagstadgad verksamhet genom att åberopa rätten att begränsa behandlingen. Utan begränsning av rätten kan en registrerad fördröja handläggningen av ett lagstadgat ärende eller helt hindra handläggningen genom att på upprepat sätt bestrida att personuppgifterna är korrekta. Om en registrerads krav på att rätta personuppgifter är uppenbart ogrundat, är det motiverat att personuppgifter kan behandlas i den lagstadgade verksamheten trots kravet.

En i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (den allmänna dataskyddsförordningen) avsedd registrerad har inte rätt enligt artikel 18.1 a i den allmänna dataskyddsförordningen att kräva att Folkpensionsanstalten begränsar behandlingen av personuppgifter när Folkpensionsanstalten sköter en uppgift enligt denna lag, om den registrerades krav på begränsning är uppenbart ogrundat.

8 kap. Finansiering av det allmänna stödet

50 §. *Finansieringen av det allmänna stödet.* I paragrafen föreskrivs det om finansieringen av det allmänna stödet.

Enligt paragrafens 1 mom. finansieras det allmänna stödet med statsmedel och med finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av allmänt stöd enligt vad som föreskrivs i 51 §.

Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om finansiering av det allmänna stödet för en person vars arbetsvillkor för en löntagare enligt 5 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har uppfyllts. Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. finansieras det allmänna stödet med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien enligt 23 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner för högst 400 betalningsdagar. För att detta moment ska hänföra sig rätt ska Folkpensionsanstalten utreda av den som ansöker om allmänt stöd om arbetsvillkoret är uppfyllt. När en person efter att maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning uppfyllts blir mottagare av allmänt stöd, finansieras det allmänna stödet i detta fall inte med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien, även om arbetsvillkoret uppfyllts för en sådan person som ett villkor som berättigar till inkomstrelaterad dagpenning.

I beräkningen av de i 2 mom. avsedda betalningsdagarna för allmänt stöd beaktas alla dagar för vilka allmänt stöd betalats utifrån arbetslöshet. De dagar för vilka allmänt stöd betalats med avdrag eller jämkning, räknas som fulla betalningsdagar.

Paragrafens 3 mom. motsvarar regleringen i 14 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och gäller allmänt stöd som finansierats på det sätt som avses i 2 mom. och betalas till personer som uppfyllt arbetsvillkoret. Kostnaderna enligt artiklarna 69 och 70 i förordningen om social trygghet med statsmedel finansieras med statliga medel. De ersättningar som Folkpensionsanstalten betalar till bösättningsstaten i enlighet med artikel 65.6 och artikel 65.7 i grundförordningen finansieras med statsmedel.

51 §. *Finansieringsandelen för hemkommunen för mottagare av allmänt stöd.* I paragrafen finns det bestämmelsen om finansieringsandelen för hemkommunen för mottagare av allmänt stöd.

Enligt paragrafens 1 mom. finansieras det allmänna stödet med statsmedel och i en situation enligt 50 § 2 mom. med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien till dess att personen har betalats allmänt stöd för sammanlagt 100 betalningsdagar.

I föreslagna 2 mom. finns det bestämmelser om den stegvis ökande finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av arbetsmarknadsstöd. Efter den period som anges i 1 mom. finansierar hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning en andel av grunddagpenningen som är 1) 10 procent till dess att personen har betalats allmänt stöd för sammanlagt 200 dagar, 2) 20 procent för tiden efter den som avses i 1 punkten till dess att personen har betalats allmänt stöd för sammanlagt 300 dagar, 3) 30 procent för tiden efter den som avses i 2 punkten till dess att personen har betalats allmänt stöd för sammanlagt 400 dagar, 4) 40 procent för tiden efter den som avses i 3 punkten till dess att personen har betalats allmänt stöd för sammanlagt 700 dagar, och 5) 50 procent för tiden efter den som avses i 4 punkten. Finansieringsandelarna för hemkommunen för mottagaren av allmänt stöd motsvarar finansieringsandelen för det nuvarande arbetsmarknadsstödet och den nuvarande grunddagpenningen.

Enligt paragrafens 3 mom. beaktas vid beräkningen av antalet dagar för vilka allmänt stöd betalas de dagar för vilka stödmottagaren har fått allmänt stöd eller inkomstrelaterad dagpenning före det allmänna stödet. I beräkningen av betalningsdagarna beaktas även betalningsdagarna för allmänt stöd och inkomstrelaterad dagpenning som betalats under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

I föreslagna 4 mom. i paragrafen finns det bestämmelser om finansiering av allmänt stöd då allmänt stöd betalas till en person som avses i 2 § 1 mom. i lagen om främjande av integration, det vill säga en invandrare, som har beviljats uppehållstillstånd eller uppehållskort eller vars uppehållsrätt har registrerats i enlighet med utlänningslagen. Dessa personers allmänna stöd finansieras med statsmedel och allmänt stöd som betalats till en sådan person räknas inte in i betalningsdagarna för allmänt stöd fram till en viss tidsgräns.

Paragrafens 5 mom. innehåller bestämmelser om att beräkningen av de betalningsdagar som ackumulerar hemkommunens finansieringsansvar börjar på nytt då en person uppfyller arbetsvillkoret enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. De dagar då allmänt stöd betalas och som ackumulerar finansieringsansvaret för hemkommunen för mottagaren av allmänt stöd nollställs, även om personen inte är berättigad till inkomstrelaterad dagpenning. Beräkningen av 100 betalningsdagar för inkomstrelaterad dagpenning börjar å sin sida på nytt då personen efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret på nytt får rätt till en maximitid enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (lagförslag 4).

52 §. Förskott som ska betalas för täckande av det allmänna stödet. I paragrafen finns det föreskrifter om det förskott som staten betalar till Folkpensionsanstalten för att täcka utgifterna för det allmänna stödet. Regleringen motsvarar regleringen kring förskott som ska betalas för att täcka förmånerna i nuvarande 14 kap. 3 c § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilken upphävs enligt förslaget (lagförslag 2).

Enligt paragrafen betalar staten Folkpensionsanstalten månatligen förskott för det allmänna stödet så att förskottets belopp motsvarar det belopp av det allmänna stödet som det beräknas att staten ska svara för följande månad. För att trygga finansieringen av förmånerna betalar staten dessutom i förskott 12 procent av den uppskattade årliga kostnaden för det allmänna stödet för att täcka det finansieringsbehov som följer av en fördröjning av kommunernas betalningsdel och som motsvarar differensen mellan inkomsterna och utgifterna (minimibelopp för finansieringen).

53 §. Uppbörd av kommunernas finansieringsandel. Paragrafen innehåller bestämmelser om förfarandet för uttagande av den finansieringsandel som hänför sig till kommunernas utgift för det allmänna stödet. Regleringen motsvarar regleringen i nuvarande 14 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i fråga om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd, vilken upphävs enligt förslaget (lagförslag 2).

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att Folkpensionsanstalten hos kommunerna månatligen i efterskott tar ut deras finansieringsandel av det allmänna stödet. Folkpensionsanstalten använder kommunernas finansieringsandel av det allmänna stödet som en del av det allmänna stöd den betalar ut.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att om en kommun inte har betalt sin finansieringsandel senast på förfallodagen, uppbärs för dröjsmålstiden en dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Enligt paragrafens 3 mom. betraktas som hemkommun den kommun som på den dag för utbetalning av det allmänna stödet som nämns i 51 § 1 och 2 mom. är antecknad som mottagarens hemkommun i det befolkningsdatasystem som avses i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009).

54 §. Övriga bestämmelser om finansieringen. I paragrafen föreslås det bestämmelser om finansieringen av allmänt stöd och av verkställandet av det och om förfarandet i samband med finansieringen och om bemyndigandet att utfärda förordning. Paragrafens reglering motsvarar delvis regleringen i nuvarande 14 kap. 3 e § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilken upphävs som en paragraf som gäller grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd (lagförslag 2).

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att de förvaltningskostnader som Folkpensionsanstalten förorsakas av verksamhet enligt lagen om allmänt stöd hänförs till anstaltens förvaltningskostnader.

Enligt paragrafens 2 mom. ska staten till Folkpensionsanstalten för tryggheten av finansieringen av allmänt stöd betala ett så stort belopp att Folkpensionsanstaltens likviditet för betalning av det allmänna stödet vid varje tidpunkt är tillräckligt tryggad (likviditetsbelopp). Likviditetsbeloppet ska återbäras till staten då det inte längre behövs för tryggheten av sjukförsäkringsfondens likviditet.

Enligt paragrafens 3 mom. ska Folkpensionsanstalten årligen senast den 15 maj lämna social- och hälsovårdsministeriet en beräkning av de arbetslöshetsförmåner som staten ska svara för det följande året. En beräkning av kommunernas finansieringsandel och minimibeloppet för finansieringen av det allmänna stödet ska lämnas i samband med denna beräkning.

Bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordning ingår i 4 mom. i paragrafen. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om förfarandet för förskott som betalas till och slutlig finansiering till Folkpensionsanstalten, om uppbörden av kommunens finansieringsandel till Folkpensionsanstalten enligt 53 § och om minimibeloppet för finansieringen av det allmänna stödet.

9 kap. Lagens ikraftträdande

55 §. Ikraftträdande. Paragrafens 1 mom. innehåller en ikraftträdandebestämmelse för lagen.

Enligt paragrafens 2 mom. avser en hänvisning till arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning i en annan lag eller förordning allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd, såvida inte annat följer av lagen om allmänt stöd.

Paragrafens 3 mom. innehåller bestämmelser om situationer där Arbetskraftsmyndigheten eller UF-centret gett ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande om arbetssökandens rätt till utkomstskydd för arbetslösa och utlåtandet fortfarande gäller då de föreslagna ändringarna träder i kraft. Ett utlåtande om de Arbetskraftspolitiska förutsättningarna för grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd anses gälla för allmänt stöd från och med ändringarnas ikraftträdande, och inget nytt utlåtande ges om ärendet. Förfarandet är det samma om Arbetskraftsmyndigheten eller UF-centret efter att ändringarna trätt i kraft ska ge ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande om arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning, vilket gäller förmånsrätten för tiden före ändringarnas ikraftträdande och vars giltighet fortsätter att gälla för tiden efter ändringarnas ikraftträdande.

Paragrafens 4 mom. motsvarar den övergångsbestämmelse som vanligen används i samband med ändringar av påföljder som gäller utkomstskyddet för arbetslösa. Bestämmelsen behövs för att förtydliga att de bestämmelser som gällde vid den tidpunkt då en förmån ansöktes tillämpas på arbetssökandens rätt till utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd. Den tidpunkt då ärendet behandlas vid Arbetskraftsmyndigheten eller UF-centret är inte av betydelse.

Enligt 5 mom. i paragrafen beaktas vid tillämpning av den föreslagna lagen erhållande av arbetslöshetsförmån, arbete som räknas in i arbetsvillkoret, uppfyllande av arbetsvillkoret och uppnående av maximitiden för arbetslöshetsdagpenning samt en period som arbetslös arbetssökande under tiden före ikraftträdandet för lagen om allmänt stöd. I 5 mom. finns det dessutom bestämmelser om ikraftträdandefasen för lagen i en situation där ingen självrisktid föreläggs för det allmänna stödet, om personen är berättigad till arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa den 30 april 2026 och till allmänt stöd den 1 maj 2026. I bestämmelsen föreskrivs att som förmånsberättigad betraktas den som får en förmån och den till vilken det inte betalas någon förmån på grund av en tid utan ersättning, en arbetsdag under en förkortad arbetsvecka eller på grund av att arbetstidsgränsen enligt 4 kap. 3 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa överskrids eller på grund av den begränsning av förmånens belopp som anges i 5 § 1 mom. i det kapitlet.

Enligt 6 mom. i paragrafen räknas till betalningsdagarna för finansiering av allmänt stöd enligt 50 § 2 mom. i lagen även de dagar för vilka grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalats till stödmottagaren utifrån samma maximibetalningstid.

Enligt 7 mom. i paragrafen räknas till de betalningsdagar för allmänt stöd som påverkar finansieringsansvaret enligt lagen om allmänt stöd för staten och hemkommunen för mottagaren av allmänt också de dagar för vilka stödmottagaren före ikraftträdandet av denna lag har fått en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, det vill säga inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd, dock inte för tiden före den 1 januari 2015

7.2 Lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa avses med arbetslöshetsförmån arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd. Med arbetslöshetsdagpenning avses grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning som beviljas löntagare och företagare.

Det föreslås att bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs. I lagens ikraftträdandebestämmelse föreskrivs det att om lagen om utkomstskydd för arbetslösa innehåller en hänvisning till en arbetslöshetsförmån eller arbetslöshetsdagpenning, gäller hänvisningen inkomstrelaterad dagpenning.

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syfte. Bestämmelsen preciseras genom att till paragrafen foga en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning.

2 §. Förmåner. Paragrafens struktur ändras så att paragrafen i stället för de nuvarande tre momenten har två moment.

I paragrafen föreskrivs det att den grundläggande försörjningen vid arbetslöshet för en arbetssökande som är försäkrad i en arbetslöshetskassa som avses i lagen om

arbetslöshetskassor (603/1984) tryggas genom inkomstrelaterad dagpenning när den arbetssökande har varit etablerad på arbetsmarknaden och fått sin försörjning genom lönearbete, företagsverksamhet eller eget arbete.

Gällande 3 mom. i paragrafen, vilken gäller omställningspenning, flyttas för att bli 2 mom.

4 §. Verkställighet av lagen. I paragrafens 1 och 2 mom. görs de ändringar som orsakas av att lagen om allmänt stöd utfärdas. På grund av de ändringar som föreslagits i denna proposition regleras utkomstskyddet under arbetslöshetstiden i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om allmänt stöd.

5 §. Definitioner. Definitionen av arbetslöshetsförmån i 1 punkten i paragrafens 1 mom. och av arbetslöshetsdagpenning i 2 punkten upphävs. Enligt ikraftträdandebestämmelsen i den föreslagna lagen gäller en hänvisning till arbetslöshetsförmån eller arbetslöshetsdagpenning i lagen om utkomstskydd för arbetslösa framöver inkomstrelaterad dagpenning.

I paragrafens 1 mom. 7 punkt definieras arbetsvillkoret. I punkten stryks hänvisningen till grunddagpenning.

8 a §. Rätt till förmåner på basis av boende, Europeiska unionens lagstiftning eller överenskommelser som är bindande för Finland. Hänvisningarna till arbetslöshetsdagpenning i paragrafens 2 och 3 mom. och till arbetslöshetsförmåner i 4 mom. ändras till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning.

8 b §. Utbetalning av inkomstrelaterad dagpenning till den som söker arbete i en annan stat. Hänvisningen till arbetslöshetsdagpenning i paragrafens ändras till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning.

2 kap. Allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

2 §. Begränsningar som gäller utlänningar. Enligt paragrafen har en person som inte är finsk medborgare inte rätt till arbetsmarknadsstöd, om han eller hon har rätt att förvärvsarbeta på basis av ett tillfälligt uppehållstillstånd. Paragrafen upphävs som en paragraf som endast gäller arbetsmarknadsstöd. Motsvarande reglering föreslås till 8 § i lagen om allmänt stöd.

13 §. Rätt till arbetslöshetsförmån för unga personer som saknar utbildning som ger yrkesfärdigheter. Enligt paragrafens 4 mom. har en ung person under 18 år som efter grundskolan eller gymnasiet inte har genomgått en utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter inte rätt till arbetsmarknadsstöd som betalas på basis av arbetslöshet. Paragrafen upphävs som en paragraf som endast gäller arbetsmarknadsstöd.

3 kap. Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §. Hindrande sociala förmåner. Paragrafens 1 mom. ändras så att utbetalning av rörlighetsunderstöd och omställningspenning inte hindrar utbetalning av inkomstrelaterad dagpenning.

7 §. Inverkan av vinst från försäljning av företagsegendom. I paragrafens 1 mom. stryks hänvisningarna till grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd.

4 kap. Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner

5 §. Förmånsbelopp. Hänvisningen till grunddagpenning i paragrafens 2 mom. ändras till en hänvisning till beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

7 §. Sociala förmåners inverkan på inkomstrelaterad dagpenning. Hänvisningarna till arbetslöshetsförmån i paragrafens rubrik och det inledande stycket i 1 mom. ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning. Hänvisningen till arbetslöshetsförmån som betalas som rörlighetsunderstöd i den nämnda 13 punkten ändras till att gälla rörlighetsunderstöd.

5 kap. Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

1 §. Arbetslöshetsdagpenningsförmåner. I den gällande paragrafen föreskrivs att arbetslöshetsdagpenning beviljas antingen som inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning. Det föreslås att paragrafen upphävs.

2 §. Löntagares rätt till inkomstrelaterad dagpenning. Paragrafens rubrik ändras till att gälla en löntagares rätt till inkomstrelaterad dagpenning.

Paragrafens 3 mom. upphävs, eftersom det endast gäller grunddagpenning.

4 b §. Undantag som gäller löntagares arbetsvillkor. Paragrafens 5 mom. upphävs, eftersom det endast gäller grunddagpenning.

6 §. Företagares rätt till inkomstrelaterad dagpenning. Paragrafens rubrik ändras till att gälla en företagares rätt till inkomstrelaterad dagpenning.

Paragrafens 2 mom. upphävs, eftersom det endast gäller grunddagpenning.

8 §. Försäkringsperioder som räknas företagare till godo. Paragrafens 2 mom. upphävs som ett moment som endast gäller grunddagpenning.

11 §. Arbetsvillkoret i vissa situationer. Hänvisningarna till arbetslöshetsdagpenning i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning.

13 §. Självrisktid. Paragrafens hänvisningar till arbetslöshetsdagpenning och grunddagpenning ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning. Dessutom förtydligas ordalydelsen i paragrafen.

6 kap. Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

1 §. Beloppet av inkomstrelaterad dagpenning. Paragrafens rubrik ändras till att gälla beloppet av inkomstrelaterad dagpenning.

Paragrafens 1 mom. innehåller bestämmelser om att den inkomstrelaterade dagpenningen består av en grunddel på 33,33 euro och en förtjänstdel. Det föreslås att paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om att beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen beräknas med beaktande av vad som föreskrivs i 4 kap.

3 a §. Betalning av inkomstrelaterad dagpenning till nedsatt belopp. Paragrafens 2 mom. ändras så att den inkomstrelaterade dagpenningen dock alltid är minst lika stor som grunddelen.

7 §. *Dagpenningsperiodens maximitid.* I paragrafens 1 mom. stryks hänvisningen till grunddagpenning. Hänvisningarna till arbetslöshetsdagpenning i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning.

9 §. *Rätt till tilläggsdagar.* Hänvisningen till grunddagpenning i paragrafens 1 mom. stryks och hänvisningen till arbetslöshetsförmån ändras till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning.

III AVDELNINGEN Stödjande av regional rörlighet samt omställningspenning

Rubriken på den tredje avdelningen i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras för att överensstämma med avdelningens innehåll, stödjandet av rörlighet och omställningspenningen.

7 kap. Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd. Kapitlet upphävs.

8 kap. Stödjande av regional rörlighet

1 §. *Rätt till rörlighetsunderstöd.* Paragrafens 1 mom. ändras så att rörlighetsunderstöd beviljas till en arbetslös arbetssökande som är berättigad till inkomstrelaterad dagpenning eller till allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

Paragrafens 3 mom. innehåller bestämmelser om vem som betraktas som en i 1 mom. avsedd till inkomstrelaterad dagpenning eller till allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd berättigad arbetslös arbetssökande. Enligt momentets 1 punkt handlar det om en arbetssökande som får inkomstrelaterad dagpenning eller till vilken det av orsaker som nämns i 10 kap. 2 § 3 mom. inte betalas inkomstrelaterad dagpenning. På grund av de föreslagna ändringarna i 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas inkomstrelaterad dagpenning för tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbetssökande inte har rätt till förmånen när servicen inleds, om det beror på tid utan ersättning (1 punkten), skyldighet att vara i arbete (2 punkten), en begränsning i anslutning till yrkesutbildning (3 punkten) eller självrisktid för den inkomstrelaterade dagpenning (4 punkten).

Enligt 2 punkten i paragrafens 3 mom. handlar det om en person som får allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd eller till vilken allmänt stöd inte betalas på grund av de orsaker som nämns i 19 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd eller 10 kap. 2 § 3 mom. 1–3 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Enligt 19 § 2 mom. i den föreslagna lagen om allmänt stöd handlar det om väntetid, självrisktid eller behovsprövning för allmänt stöd.

2 §. *Rörlighetsunderstödet belopp.* Paragrafens 1 mom. ändras enligt förslaget så att rörlighetsunderstödet uppgår till den inkomstrelaterade dagpenningen grundbelopp enligt 6 kap. 1 § 1 mom.

10 kap. Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

1 §. *Rätt till förmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service.* Hänvisningen till arbetsmarknadsstöd i paragrafens 1 mom. stryks och hänvisningen till arbetslöshetsdagpenning i den ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning.

2 §. *Berättigade till inkomstrelaterad dagpenning.* Paragrafens rubrik ändras till att gälla för de som är berättigade till inkomstrelaterad dagpenning.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att under tiden för sysselsättningsfrämjande service betalas sådan arbetslöshetsförmån som den arbetssökande har rätt till medan han eller hon är arbetslös. Eftersom lagen om utkomstskydd för arbetslösa framöver innehåller bestämmelser endast om inkomstrelaterad dagpenning, upphävs momentet.

Hänvisningarna till arbetslöshetsförmån i paragrafens 2 mom. ändras till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning.

Från 4–6 punkten i paragrafens 3 mom. upphävs bestämmelserna om självrisktid, väntetid och behovsprövning för arbetsmarknadsstöd. Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i momentet ändras till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning.

Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i paragrafens 4 mom. ändras till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning.

4 §. Avvikande tillämpning av denna lag efter att sysselsättningsfrämjande service inletts. Paragrafens 3 mom. om utbetalning av allmänt stöd utan behovsprövning för tiden för deltagande i sysselsättningsfrämjande service upphävs.

5 §. Särskilda bestämmelser om arbetskraftsutbildning. Hänvisningarna till arbetslöshetsförmån i paragrafens 1 och 2 mom. ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning. Hänvisningarna till grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i paragrafens 2 mom. stryks.

11 kap. Bestämmelser om verkställighet

1 §. Ansökan om inkomstrelaterad dagpenning. Paragrafens rubrik ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning.

Hänvisningarna till ansökan om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i paragrafens 1 mom. stryks. Det föreslås att paragrafens 1 mom. innehåller en hänvisning till allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd i samband med ansökan om ansökan om rörlighetsunderstöd.

Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i paragrafens 2 mom. ändras till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning.

Hänvisningarna till ansökan om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i paragrafens 3 mom. stryks.

2 §. Skyldighet att lämna uppgifter. Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i det inledande stycket i paragrafens 4 mom. ändras till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning. I det nämnda momentet ändras 2 punkten att gälla allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

Det föreslås att 5 mom. som gäller mottagare av arbetsmarknadsstöd upphävs.

3 §. Beslut om förmåner. I paragrafen finns det bestämmelser om skyldigheten för Folkpensionsanstalten att ge ett beslut om en förmån. Hänvisningarna till arbetslöshetsförmån i paragrafens 1 mom. ändras till hänvisningar till inkomstrelaterad dagpenning.

I paragrafens 3 mom. stryks punkten om delgivning av ett beslut av Folkpensionsanstalten, eftersom det finns bestämmelser om delgivningssättet för förmåner som Folkpensionsanstalten verkställer i 20 a § i lagen om Folkpensionsanstalten.

4 §. Arbetskraftspolitiskt utlåtande. Det föreslås att paragrafens rubrik ändras. Hänvisningarna till arbetsmarknadsstöd och arbetslöshetsdagpenning i paragrafens 2 mom. ändras till att gälla en förmån som beviljas utifrån arbetslöshet.

4 b §. Underrättelse om sökande av arbete i en annan stat. Hänvisningen till Folkpensionsanstalten stryks i paragrafen.

5 §. Betalningssätt. Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i paragrafens 1 mom. ändras till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning.

Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i 2 mom. i paragrafen ändras till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning och hänvisningen till grunddagpenning till en hänvisning som gäller den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

14 §. Indrivning av arbetslöshetsförmåner i vissa fall. Hänvisningarna till grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i paragrafens 3 mom. ändras till att gälla allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

15 §. Utmätning av rörlighetsunderstöd. Paragrafens rubrik ändras till att gälla rörlighetsunderstöd.

Hänvisningarna till arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning stryks från 1 mom. i paragrafen.

13 kap. Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §. Rätt att erhålla uppgifter. Den gällande paragrafen gäller rätten för Folkpensionsanstalten, Arbetskraftsmyndigheten, närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter, arbetslöshetskassorna och besvärinstanser att trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter att få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa de föreskrivna uppgifterna.

Ordalydelsen i det inledande stycket i paragrafens 2 mom. ändras för att överensstämma med de ståndpunkter som grundlagsutskottet framfört. Grundlagsutskottet har ansett att bestämmelsen om rätten att erhålla uppgifter vid utlämnande av sekretessbelagda uppgifter ska bindas antingen till förutsättningen om att uppgifterna är behövliga eller till förutsättningen om att uppgifterna är nödvändiga. Grundlagsutskottet har särskilt påpekat att det bör finnas exakta och noga avgränsade bestämmelser om att det är tillåtet att behandla känsliga uppgifter bara om det är absolut nödvändigt.

Från 2 mom. 2 punkten i paragrafen stryks punkten om att en straffanstalt ska lämna uppgifter omedelbart, då en person tas in till en straffanstalt. Intagning till en straffanstalt är nödvändig information endast i det fallet att personen samtidigt är förmånstagare.

2 §. Uppgifter av penninginstitut. Den gällande paragrafen gäller rätten för Folkpensionsanstalten och besvärinstanserna att erhålla uppgifter från penninginstituten för att avgöra ett ärende som gäller arbetsmarknadsstöd. Det föreslås att paragrafen upphävs.

3 §. Utlämnande av uppgifter. Den gällande paragrafen gäller Folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassornas rätt att lämna ut uppgifter till Arbetskraftsmyndigheten och närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter när det är fråga om

omständigheter som påverkar de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner och till behörig myndighet för utredande av förseelser och brott och för väckande av åtal.

Det föreslås att paragrafen upphävs. Utlämnandet av uppgifter baserar sig på rätten att erhålla uppgifter för den mottagande instansen. Dubbelreglering med bestämmelser om såväl rätten att lämna ut information som rätten att få information är tung. Grundlagsutskottet har belyst problemen i anknytning till dubbelreglering i situationer där det å ena sidan föreskrivs om en myndighets rätt att erhålla uppgifter och å andra sidan om en annan myndighets rätt att lämna ut uppgifter. Dubbelreglering leder till en tung regleringsstruktur och är ägnad att medföra tolkningsproblem (GrUU 71/2014 rd).

6 §. Rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ. Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om Folkpensionsanstaltens rätt att på eget initiativ utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter om personer som erhållit arbetsmarknadsstöd, grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning och omfattas av hemkommunens finansiering eller som kommer att omfattas av finansieringen. Från momentet stryks hänvisningarna till grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd. Därtill ändras hänvisningen till arbetslöshetsförmån i momentet till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning.

8 §. Utsökningsmyndighetens rätt att få uppgifter. Den gällande paragrafen gäller Folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassornas rätt att lämna ut uppgifter till utsökningsmyndigheten för utsökning och undantagsbestämmelsen om utlämnande av uppgifter. Enligt undantagsbestämmelsen lämnas uppgifter inte ut om de förmåner som inte beaktas då det skyddade beloppet enligt 4 kap. 7 § i utsökningslagen räknas.

Det föreslås att paragrafen upphävs. Utlämnandet av uppgifter baserar sig på utsökningsmyndighetens rätt att erhålla uppgifter. Utsökningsbalkens 3 kap. 67 § innehåller bestämmelser om myndigheternas skyldighet att lämna ut uppgifter till utsökningsmyndigheten. Dubbelreglering med bestämmelser om såväl rätten att lämna ut information som rätten att få information är tung. Grundlagsutskottet har belyst problemen i anknytning till dubbelreglering i situationer där det å ena sidan föreskrivs om en myndighets rätt att erhålla uppgifter och å andra sidan om en annan myndighets rätt att lämna ut uppgifter. Dubbelreglering leder till en tung regleringsstruktur och är ägnad att medföra tolkningsproblem (GrUU 71/2014 rd). Undantagsregeln till utlämnandet av uppgifter, vilken ingår i den gällande paragrafen och är bunden till det skyddade beloppet i utsökningen, är inte heller aktuell. I samband med verkställigheten utreder utsökningsmyndigheten gäldenärens ekonomiska situation i sin helhet och då är även förmåner som helt lämnar utanför utmätningen av betydelse. Bestämmelser om det skyddade beloppet finns för närvarande i 4 kap. 48 § i utsökningsbalken.

14 kap. Särskilda bestämmelser

1 §. Förhöjning av förmånerna. Enligt 1 mom. i den gällande paragrafen justeras de i 6 kap. 1 och 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa angivna beloppen så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (456/2001). Det nämnda kapitlets 6 §, som gällde barnförhöjning, har upphävts genom lag 1300/2023 som trädde i kraft den 1 januari 2024 och utifrån ikraftträdandebestämmelsen i lagen betalas barnförhöjning ut fram till den 31 mars 2024. Hänvisningen till 6 kap. 6 § i momentet upphävs. På grund av ändringen gäller hänvisningen i

momentet till penningbeloppet i 6 kap. 1 § den inkomstrelaterad dagpenningens grunddel på 33,33 euro.

3 §. *Finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen och av grunddagpenningen.* Från paragrafens rubrik stryks hänvisningen till grunddagpenning och paragrafens 2 mom. om finansiering av grunddagpenningen upphävs.

3 a §. *Finansieringen av arbetsmarknadsstödet.* Det föreslås att paragrafen upphävs.

3 b §. *Finansieringsandelen för hemkommunen för mottagare av grunddagpenning.* Det föreslås att paragrafen upphävs.

3 c §. *Förskott som ska betalas för täckande av rörlighetsunderstöd.* Paragrafen innehåller framöver bestämmelser om förskott som ska betalas för att täcka rörlighetsunderstöd, varför paragrafens rubrik ändras. Staten betalar till Folkpensionsanstalten månatligen förskott för rörlighetsunderstöd, så att förskottets belopp motsvarar det belopp av det allmänna stödet som det beräknas att staten ska svara för följande månad.

3 d §. *Uppbörd av kommunernas finansieringsandel.* Det föreslås att bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd upphävs i paragrafens 1 mom. I fortsättningen gäller momentet endast kommunernas finansieringsandel som hänför sig till inkomstrelaterad dagpenning och redovisningen av denna andel vidare till Sysselsättningsfonden för att användas som en del av finansiering av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

Från paragrafens 2 mom. stryks hänvisningen till förordningen i fråga om förfallodagen. Ändringen är av teknisk karaktär.

Bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i paragrafens 3 mom. upphävs. Momentets struktur ändras så att det inte längre innehåller underpunkter. På ett sätt som motsvarar nuläget betraktas som hemkommun den kommun som i det befolkningsdatasystem som avses i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) är antecknad som hemkommun för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning på den utbetalningsdag för den inkomstrelaterade dagpenningen som anges i 4 § 2 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner eller 25 § 1 mom. i lagen om arbetslöshetskassor.

3 e §. *Övriga bestämmelser om finansieringen.* Från paragrafens 1 mom. stryks hänvisningen till höjningar i anknytning till rörlighetsunderstöd, som inte längre betalas (RP 135/2024 rd, lag 962/2024).

I 2 mom. ingår ett bemyndigande att utfärda förordning. Hänvisningarna till uttagande av kommunens finansieringsandel för grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd och minimibeloppet av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd upphävs i momentet. Det föreslås att momentet i fortsättningen innehåller bestämmelser om att statsrådet utfärdar en förordning om ett förfarande för Folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassornas förskott och slutliga finansiering samt debitering av den finansieringsandel för kommunen som hänför sig till inkomstrelaterad dagpenning till Folkpensionsanstalten och redovisning av den till Sysselsättningsfonden. Förskotten till Folkpensionsanstalten gäller rörlighetsunderstöd.

Paragrafens 3 mom. gäller inkludering av de förvaltningskostnader som orsakas för Folkpensionsanstalten av verksamheten enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i dess

förvaltningskostnader. En hänvisning till 8 kap. och uttagande av kommunernas finansieringsandel fogas till momentet.

Paragrafens 4 mom. gäller likviditetsbeloppet för att trygga finansieringen av arbetslöshetsförmåner, grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet. Det föreslås att momentet upphävs.

Paragrafens 5 mom. gäller den beräkning av det allmänna stöd som staten ska svara för det följande året, vilken Folkpensionsanstalten årligen ska överlämna till social- och hälsovårdsministeriet tillsammans med en beräkning av kommunernas finansieringsandel och minimibeloppet för finansieringen av det allmänna stödet. Momentet ändras för att gälla rörlighetsunderstöd. I momentet stryks hänvisningarna till beräkningen av kommunernas finansieringsandel och minimibeloppet av finansieringen av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd.

7.3 Lagen om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice

3 §. Definitioner. Till paragrafen fogas en ny 14 punkt med en definition av arbetslöshetsförmån. Med arbetslöshetsförmån avses inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

32 a §. Ordnande av samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning för mottagare av allmänt stöd. Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om de samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning som hör till serviceprocessen för en arbetssökande och som ordnas för mottagare av allmänt stöd.

När paragrafen tillämpas, beaktas alla dagar för vilka allmänt stöd har betalats utifrån arbetslöshet i beräkningen av betalningsdagar för allmänt stöd. De dagar för vilka allmänt stöd betalats med avdrag eller jämkning, räknas som fulla betalningsdagar.

Paragrafens 1 mom. innehåller bestämmelser om ordnande av samtal för arbetssökanden som fyllt 25 år under en viss tidsperiod. Det föreslås att tidsperioden börjar från det första i 32 § 1 mom. 2 punkten avsedda samtalet om jobbsökning som ska ordnas med tre månaders mellanrum och som infaller efter den tidpunkt som anges i paragrafen. Tidsperioden omfattar ovan nämnda tre samtal om jobbsökning, det vill säga att den är omkring sex månader lång.

I paragrafen föreskrivs att arbetskraftsmyndigheten har en skyldighet att ordna de samtal om jobbsökning och de kompletterande samtal om jobbsökning för en mottagare av allmänt stöd vilka infaller under den i paragrafen föreslagna tidsperioden i princip vid arbetskraftsmyndighetens verksamhetsställe eller något annat serviceställe, om det inte finns vägande skäl som gör det mer ändamålsenligt att uträtta ärendet personligen på annat sätt. Som vägande skäl är det möjligt att betrakta till exempel att det är känt att arbetslösheten upphör, om arbetslösheten upphör i den nära framtiden, högst inom omkring två veckor, av en annan orsak än arbetskraftsutbildning eller frivilliga studier som stöds med en arbetsförmån i enlighet med 9 kap. eller lagen om främjande av integration, lönesubventionerat arbete eller deltidsarbete som i fråga om arbetstid motsvarar högst 80 procent av den maximiarbetstid som tillämpas på en heltidsanställd inom branschen. Det ovan nämnda tillämpas även om familjeledighet, beväringstjänst eller civiltjänst är på väg att börja för arbetssökanden. Dessutom är det möjligt att som vägande skäl se till exempel ett tillfälligt hälsorelaterat hinder eller ett permanent rörelsehinder för arbetssökanden, vilket inte gör det möjligt att komma till arbetskraftsmyndighetens verksamhetsställe eller serviceställe. Ett vägande skäl kan även vara annat än vad som angetts på ett exemplifierande sätt ovan.

De tre följande samtalen om jobbsökning och de kompletterande samtalen om jobbsökning mellan dessa för en arbetssökande som fyllt 25 år ska i princip ordnas vid Arbetskraftsmyndighetens verksamhetsställe eller vid ett annat serviceställe efter att allmänt stöd betalats för 400 betalningsdagar till en arbetssökande. Om det handlar om en person som har fyllt 25 år, som blir mottagare av allmänt stöd efter att maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning har gått ut, börjar perioden för att ordna samtalen då personen har fått inkomstrelaterad dagpenning i maximitiden på 400 eller 500 dagar. Om en person som fyllt 25 år fått inkomstrelaterad dagpenning i maximitiden på 300 dagar, börjar perioden för att ordna samtalen däremot då allmänt stöd betalats för 100 betalningsdagar till en sådan person.

Med annat serviceställe avses till exempel ett fysiskt verksamhetsställe, utrymme, gemensamt utrymme eller ett annat motsvarande utrymme som inte är Arbetskraftsmyndighetens huvud- eller sidoverksamhetsställe, men där Arbetskraftsmyndigheten verkar i regel eller tillfälligt ensam eller tillsammans med andra myndigheter eller instanser.

Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om den tidpunkt då perioden börjar för personer under 25 år och dess längd. De sex följande samtalen om jobbsökning och de kompletterande samtalen om jobbsökning mellan dessa för en arbetssökande under 25 år ska i princip ordnas vid Arbetskraftsmyndighetens verksamhetsställe eller vid ett annat serviceställe då allmänt stöd betalats till arbetssökanden för 180 betalningsdagar eller då arbetssökanden övergår till att vara mottagare av allmänt stöd efter att maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning har gått ut. Ovan avsedda tidsperiod för en person under 25 år varar följaktligen omkring 15 månader.

I de perioder som regleras i 1 och 2 mom. ska tillämpningströskeln för att ordna samtal som ett annat än ett närvaromöte vara hög i synnerhet för det första samtalet om jobbsökning som inleder perioden. I motsats till ordnande av den inledande intervjun som hör till serviceprocessen för en arbetssökande, ska man i synnerhet i fråga om ett samtal om jobbsökning som hör till den första perioden inte betrakta endast en exceptionellt lång resa för att utträta ärenden som ett vägande skäl, utan man ska komma överens om samtalet i tillräckligt god tid, så att arbetssökanden har tillräckligt med tid för att ordna besöket på verksamhetsstället. Avsikten är att Arbetskraftsmyndigheten kan använda mer prövningsrätt om sättet att ordna samtal ju längre den period på 6 eller 15 månader som ska ordnas för en mottagare av allmänt stöd framskrider, om detta är ändamålsenligt utifrån arbetssökandens servicebehov.

I tillämpningen av 1 och 2 mom. ska man beakta att perioden börjar först från det samtal om jobbsökning som avses i 32 § 1 mom. 2 punkten. I praktiken innebär detta att om ett samtal om jobbsökning ordnas utifrån 33 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice tre månader innan till exempel en Arbetskraftsutbildning upphör, handlar det inte om ett samtal om jobbsökning enligt 32 § 1 mom. 2 punkten. Om kriterierna i 1 eller 2 mom. i denna paragraf uppfylls till exempel under en Arbetskraftsutbildning som är längre än en månad, flyttas i så fall den period som avses i 1 och 2 mom. fram till att börja från det samtal om jobbsökningssamtal som avses i 32 § 1 mom. 2 punkten och som hålls efter Arbetskraftsutbildningen.

Enligt paragrafens 3 mom. ska Arbetskraftsmyndigheten ordna en period enligt 1 och 2 mom. åtminstone en gång under 24 månader, om arbetslösheten för en mottagare av allmänt stöd fortsätter. Periodens längd och sättet att ordna den motsvarar följaktligen vad som föreskrivs i 1 och 2 mom., men Arbetskraftsmyndigheten har prövningsrätt i fråga om när det är ändamålsenligast att ordna perioden under dessa 24 månader. Den tidsfrist på 24 månader som avses i momentet börjar från den dag då det sista jobbsökningssamtalet i den period som avses i 1 eller 2 mom. ordnas för mottagaren av allmänt stöd.

Enligt paragrafens 4 mom. tillämpas vad som föreskrivs i 32 a § inte på en arbetssökande för vilken det har upprättats en sektorsövergripande sysselsättningsplan eller utarbetats en aktiveringsplan och på vilken tillämpas lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen eller lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Vidare förutsätts det att det i den arbetssökandens plan har avtalats om annan service enligt 2 a kap. 9 § 1 mom. 7 eller 9 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa än kompletterande samtal om jobbsökning.

Om en sektorsövergripande sysselsättningsplan eller en aktiveringsplan utarbetats för arbetssökanden, men planen inte innehåller någon överenskommelse om att delta i annan service än ett kompletterande samtal om jobbsökning enligt 2 a kap. 9 § 1 mom. 7 eller 9 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, ordnas samtalen utifrån 32 a §, och då är undantaget i 4 mom. inte tillämpligt.

Om undantaget i 4 mom. är tillämpligt på en arbetssökande, flyttas den tidsperiod då samtal ska ordnas som närvarosamtal enligt 32 a § framåt, det vill säga att den ordnas i framtiden, efter att undantaget enligt 4 mom. inte längre är tillämpligt.

Om förutsättningarna enligt 4 mom. uppfylls mitt under den period som avses i 32 a 1–3 mom., ordnas samtal inte längre enligt vad som föreskrivs i 32 a § 1–3 mom. så länge som 4 mom. är tillämpligt. Därefter förlängs den period som regleras i 32 a §§ från den tidpunkt där perioden slutade innan undantaget tillämpades i fråga om de samtal som ska ordnas som närvaromöten.

För klarhetens skull konstateras att det undantag som föreskrivits i 4 mom. i fråga om tillämpning av 32 a § inte på något annat sätt påverkar tillämpningen av lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

32 b §. *Innehållet i samtal om jobbsökning som ordnas för mottagare av allmänt stöd.* Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om innehållet i de samtal om jobbsökning som avses i 32 a §.

Innehållet i de samtal om jobbsökning som ska ordnas med tre månaders mellanrum och som hör till arbetssökandens serviceprocess regleras i 35 §, enligt vilken arbetskraftsmyndigheten hänvisar arbetssökanden till att söka lämpliga arbetstillfällen och stödjer arbetssökandens jobbsökning. Dessutom hänvisas arbetssökanden till behövlig service. Vid samtalet om jobbsökning granskas även bedömningen av arbetssökandens servicebehov och dessutom upprättas eller granskas sysselsättningsplanen. Bedömningen av servicebehovet regleras å sin sida i 37 § och innehållet i sysselsättningsplanen i 38 §. I paragrafen kompletteras och preciseras denna reglering så att den effektivare svarar mot situationen för en mottagare av allmänt stöd och hans eller hennes utdragna arbetslöshet.

Enligt paragrafens 1 mom. ska en arbetskraftsmyndighet vid ett första samtal om jobbsökning enligt 32 a § utöver vad som föreskrivs i 35, 37 och 38 § bedöma i synnerhet orsakerna till den utdragna arbetslösheten.

Dessutom ska arbetskraftsmyndigheten, för att utreda servicebehovet för en arbetssökande, säkerställa att den gjort en bedömning av om en person under 25 år utan utbildning som ger yrkesfärdigheter har ansökt till examensinriktad utbildning eller annan utbildning som är lämplig för honom eller henne. Avsikten är att en ung person utan yrkesfärdigheter hänvisas till att söka till en utbildning som är lämplig för honom eller henne eller att åtgärder som ersätter ansökan till utbildning överenskomms med honom eller henne i sysselsättningsplanen. När bestämmelsen tillämpas bör det beaktas vad som i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

och i 9 § i lagen om allmänt stöd föreskrivs om skyldigheten för unga personer utan utbildning att söka studieplatser som en förutsättning för att fortsätta att få förmånen.

I fråga om en arbetssökande som fyllt 25 år ska Arbetskraftsmyndigheten säkerställa att betydelsen av kunnandet och yrkesfärdigheterna för den utdragna arbetslösheten har bedömts för att utreda hans eller hennes servicebehov. I detta sammanhang ska det bedömas om arbetssökanden eventuellt har utbildningsbehov.

Dessutom ska Arbetskraftsmyndigheten säkerställa att arbetssökandens arbets- och funktionsförmåga och problem i anknytning till livskompetenserna, vilka påverkar arbetssökandens jobbsökning och sysselsättning, bedömts för att uppskatta arbetssökandens servicebehov. Arbetskraftsmyndigheten ska även bedöma om arbetssökanden ska hänvisas till sektorsövergripande bedömning av servicebehovet enligt lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (381/2023). Enligt 3 § i den nämnda lagen ska Arbetskraftsmyndigheten hänvisa arbetssökanden till sektorsövergripande bedömning av servicebehovet, om den bedömer att begränsningar i arbets- och funktionsförmågan eller problem som gäller livskompetensen utgör ett hinder för sysselsättningen och att det inte kan undanröjas endast med konsultation mellan myndigheterna, utan sysselsättningen av den arbetslösa kräver samordning av den Arbetskraftsservice och de social-, hälso- och sjukvårdssamt rehabiliteringstjänster vilka det ankommer på Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdena och Folkpensionsanstalten att ordna.

Innehållet i de två följande samtalen om jobbsökning som hör till perioden regleras inte närmare. I dessa ska Arbetskraftsmyndigheten i enlighet med 35 § om innehållet i ett samtal om jobbsökning enligt behov se över bedömningen av arbetssökandens servicebehov och sysselsättningsplanen. Enligt nämnda 35 § omfattar innehållet i ett samtal om jobbsökning även hänvisning av arbetssökanden till att söka till arbetstillfällen som är lämpliga för honom eller henne och stöd för arbetssökandens jobbsökning. Dessutom hänvisas arbetssökanden till behövlig service. Arbetskraftsmyndigheten bedömer enligt arbetssökandens situation och servicebehov det innehåll som det är mest ändamålsenligt att satsa på i samtalet om jobbsökning. Det centrala är att Arbetskraftsmyndigheten i enlighet med den uppgift som föreskrivits för den i 40 § följer upp genomförandet av sysselsättningsplanen och för egen del sörjer för att serviceprocessen framskrider.

Paragrafens 2 mom. gäller hänvisningen till service. Arbetskraftsmyndigheten ska i det första samtalet om jobbsökning enligt 32 a § 1 mom. eller 2 mom. säkerställa att arbetssökanden hänvisats eller hänvisas till service enligt hans eller hennes servicebehov. I detta sammanhang är det möjligt att som hänvisning till service betrakta även till exempel att en arbetssökande hänvisas till en sektorsövergripande bedömning utifrån 3 § i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättning. Servicen ska överenskommas på ett sätt som är förpliktande för arbetssökanden i sysselsättningsplanen. Det finns bestämmelser om servicens förpliktande karaktär i 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, varvid servicen även kan vara annan än den som överenskommits i sysselsättningsplanen eller i en plan som ersätter den eller annan service som främjar jobbsökningen eller sysselsättningen och som ordnats av en annan serviceproducent.

Arbetssökanden ska hänvisas till förpliktande service och därtill till sådan annan behövlig service som arbetssökandens servicebehov förutsätter, såsom ett samtal om jobbsökning enligt 35 §. Hänvisningen till service baserar sig med andra ord på Arbetskraftsmyndighetens prövning utifrån arbetssökandens servicebehov.

Om Arbetskraftsmyndigheten inte kan hänvisa en arbetssökande till någon service, ska Arbetskraftsmyndigheten utifrån servicebehovet inkludera det behövliga antalet kompletterande samtal om jobbsökning i arbetssökandens sysselsättningsplan som ett intensifierat stöd för arbetssökandens jobbsökning och sysselsättningsförutsättningarna. Avsikten är att arbetssökandens service under denna period inte endast utgörs av de samtal om jobbsökning som Arbetskraftsmyndigheten ordnar med tre månaders mellanrum. Om en arbetssökande senare än vid det första samtalet om jobbsökning hänvisas till service, ska Arbetskraftsmyndigheten överväga det behövliga antalet kompletterande samtal på nytt.

59 §. *Avbrytande av träning och prövning.* Det föreslås att paragrafens 4 mom. innehåller en hänvisning till rätten att få inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller lagen om allmänt stöd.

73 §. *Allmänna villkor för stöd samt stödförmåner.* Det inledande stycket i paragrafen innehåller en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

78 §. *Uppföljning av studier och indragning av stöd.* Paragrafens 4 mom. innehåller i fråga om Arbetskraftspolitiskt utlåtande en hänvisning till lagen om allmänt stöd vid sidan om lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

101 §. *Startpengens belopp och maximitid för startpeng.* Paragrafens 1 mom. innehåller en hänvisning till den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa som startpengens belopp per dag.

103 §. *Ersättning av kostnader för deltagande i service.* Hänvisningen till grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i paragrafens 2 mom. ändras till att gälla allmänt stöd.

107 §. *Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om arbetslöshetskassor och lagen om allmänt stöd på kostnadsersättning.* En hänvisning till lagen om allmänt stöd fogas till paragrafens rubrik.

Det föreslås att 1 punkten i paragrafens 1 mom. innehåller bestämmelser om tillämpningen av bestämmelserna i lagen om arbetslöshetskassor och lagen om utkomstskydd för arbetslösa på ett sätt som motsvarar nuläget. I 2 punkten i momentet föreskrivs det om tillämpningen av bestämmelserna i lagen om allmänt stöd. Hänvisningarna till lagen om allmänt stöd gäller enligt förslaget skyldigheten att lämna ut uppgifter, beslutet om allmänt stöd, betalningssättet, indragning eller nedskärning av förmånen på grund av förändrade förhållanden, återkrav, kvittning, indrivning av allmänt stöd i vissa fall, preskription av en fordran som återkrävs, utmättnings- och överföringsförbudet, sökande av ändring, rätten att erhålla uppgifter, användningen av uppgifter som fåtts för en annan förmån samt rätten att lämna ut uppgifter på eget initiativ.

En hänvisning till lagen om allmänt stöd fogas till paragrafens 2 mom.

112 §. *Användningsändamål för kunduppgifter.* En hänvisning till lagen om allmänt stöd fogas till 1 mom. 2 punkten i paragrafen.

125 §. *Beviljande av användarrättigheter till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem.* Till paragrafens 1 mom. fogas den nya 5 punkten som innehåller en hänvisning till de uppgifter som föreskrivits i lagen om allmänt stöd.

147 §. Förbud mot att söka ändring i vissa beslut. En hänvisning till lagen om allmänt stöd fogas till paragrafens 3 mom.

7.4 Lagen om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

1 §. Lagens syfte. Hänvisningen till arbetslöshetsdagpenningar enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i paragrafens 1 mom. ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning.

4 §. Finansiering av inkomstrelaterad dagpenning. Paragrafen innehåller bestämmelser om finansiering av inkomstrelaterad dagpenning. Finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen reviderades från och med år 2025 på så sätt att finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel som motsvarar grunddagpenningen numera omfattas även av finansieringsandelen för hemkommunen för förmånsmottagaren vid sidan om statens finansieringsandel. Finansieringsändringen var en del av reformen av ansvaret för att ordna arbetskraftsservice och målet med finansieringsändringen som gjordes i samband med denna reform är att stärka kommunernas incitament i skötseln av arbetslösheten. Inga ändringar av finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen föreslås i denna proposition.

I det inledande stycket i paragrafens 2 mom. finns det en hänvisning till ett belopp som motsvarar grunddagpenningen enligt 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och beloppet av den grunddagpenning som ingår i inkomstrelaterad dagpenning. Eftersom regleringen kring grunddagpenning upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, ändras momentet på så sätt att de hänvisningar som nämns i momentets inledande stycke gäller den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel enligt 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Eftersom lagen om utkomstskydd för arbetslösa i fortsättningen innehåller bestämmelser om endast en arbetslöshetsdagpenningsförmån, den inkomstrelaterade dagpenningen (lagförslag 2), ändras hänvisningarna till arbetslöshetsdagpenning i 1–3 punkten i momentets 2 punkt till hänvisningar till inkomstrelaterad dagpenning.

Hänvisningen i 3 mom. i paragrafen till grunddagpenningens relativa andel ändras till en hänvisning till den relativa andelen för grunddelen för inkomstrelaterad dagpenning.

Paragrafens 5 mom. gäller en arbetslöshetskassas finansieringsandel för varje inkomstrelaterad dagpenning. Arbetslöshetskassans finansieringsandel ska vara 5,5 procent för varje inkomstrelaterad dagpenning, om inte något annat följer av statens och hemkommunens finansieringsandel enligt 2 mom. i paragrafen, finansieringsbestämmelsen om jämkad arbetslöshetsförmån i 3 mom. och finansieringsbestämmelsen om inkomstrelaterad dagpenning som ska betalas för en permitteringstid enligt 4 mom. På grund av detta görs en teknisk ändring i momentet. I sak motsvarar förslaget etablerad tillämpningspraxis sådan den varit utifrån 4 § 3 mom. i lagen, vilket varit i kraft fram till den 31 december 2023.

Paragrafens 6 mom. gäller Sysselsättningsfondens finansieringsandel av utgiften för en inkomstrelaterad dagpenning. Syftet med momentet är att föreskriva Sysselsättningsfondens andel av finansieringen av varje inkomstrelaterade dagpenning i andra än de permitteringssituationer som avses i 4 mom. En teknisk ändring görs i momentet. I sak motsvarar förslaget etablerad tillämpningspraxis sådan den lyder utifrån 4 § 3 mom. i den lag som varit i kraft fram till den 31 december 2023.

Hänvisningen i paragrafens 7 mom. till när beräkningen av 100 betalningsdagar för arbetslöshetsdagpenning börjar på nytt ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning. Beräkningen av 100 betalningsdagar som ackumulerar inkomstrelaterad dagpenning och påverkar finansieringsansvaret för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad

dagpenning börjar å sin sida på nytt från början, då personen efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret på nytt får rätt till en maximitid enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

5 §. Finansiering av återbetalning av inkomstrelaterad dagpenning som betalats av bosättningslandet. Paragrafen innehåller en hänvisning till arbetslöshetsdagpenning, ett belopp som motsvarar grunddagpenning enligt 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och den del som överskrider grunddagpenningens belopp.

Eftersom regleringen kring grunddagpenning upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, ändras paragrafen på så sätt att hänvisningarna i paragrafen gäller den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel enligt 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Eftersom lagen om utkomstskydd för arbetslösa framöver innehåller bestämmelser om endast en arbetslöshetsdagpenningförmån, den inkomstrelaterade dagpenningen (lagförslag 2), ändras hänvisningarna till arbetslöshetsdagpenning i paragrafen till hänvisningar till inkomstrelaterad dagpenning.

8 §. Finansieringen av grunddagpenningen. Enligt 14 kap. 3 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa finansieras grunddagpenningen med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien och med statens finansieringsandel och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning enligt vad som föreskrivs i 3 b § i denna lag samt i 8 och 23 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.

Enligt gällande 8 § betalar Sysselsättningsfonden genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet till Folkpensionsanstalten den i 23 § angivna andelen för finansieringen av grunddagpenningarna enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Till övriga delar finansieras utgifterna med den statsandel och den finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning som betalas till Folkpensionsanstalten.

Paragrafen upphävs, eftersom regleringen kring grunddagpenning i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs.

10 §. Sysselsättningsfondens uppgifter. Eftersom lagen om utkomstskydd för arbetslösa framöver innehåller bestämmelser endast om en arbetslöshetsdagpenningförmån, det vill säga inkomstrelaterad dagpenning (lagförslag 2), ändras hänvisningen till arbetslöshetsdagpenningar i 5 punkten i paragrafens 1 mom. till att gälla inkomstrelaterad dagpenning.

23 §. Arbetslöshetsförsäkringspremieintäkt som ska redovisas till grundskyddet. I gällande 1 mom. föreskrivs det att Sysselsättningsfonden genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet redovisar av löntagares inbetalda arbetslöshetsförsäkringspremie till Folkpensionsanstalten för finansiering av grunddagpenningen ett belopp, som i genomsnitt motsvarar beloppet av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna, dock så att det redovisade beloppet uppgår till högst utgiften för grunddagpenningen minskat med den finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning som avses i 14 kap. 3 b §. Det belopp som årligen ska redovisas fastställs av social- och hälsovårdsministeriet sedan det begärt utlåtande av Sysselsättningsfonden. Det belopp som ska redovisas kan vid behov justeras under redovisningsåret på initiativ av Folkpensionsanstalten eller social- och hälsovårdsministeriet.

Paragrafens 1 mom. ändras så att Sysselsättningsfonden redovisar det belopp som nämns i paragrafen för finansiering av allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd och så att paragrafen innehåller en hänvisning till 50 § 2 mom. och 51 § i lagen om allmänt stöd, vilka gäller finansiering av allmänt stöd. På samma sätt som för närvarande minskar hemkommunens

finansieringsandel i första hand statens finansieringsandel och om ackumuleringen av arbetslöshetsförsäkringspremier för dem som inte hör till arbetslöshetskassorna överskrider utgiften för det allmänna stödet enligt 50 § 2 mom. med avdrag för hemkommunens finansieringsandel, ska ackumuleringen av arbetslöshetsförsäkringspremierna i andra hand redovisas till finansieringen av det allmänna stödet.

24 §. *Betalningsskyldighet.* Hänvisningarna till arbetslöshetsdagpenning i 2 punkten i paragrafens 1 mom. ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning. I fortsättningen kan en självriskpremie för arbetsgivarens utkomstskydd fastställas endast för personer som fått inkomstrelaterad dagpenning.

24 a §. *Självriskpremiens belopp.* Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i paragrafens 2 mom. ändras till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning.

24 e §. *Skyldighet att lämna uppgifter.* Hänvisningen till arbetslöshetsdagpenning i 3 punkten i paragrafens 1 mom. ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning. Hänvisningen till Folkpensionsanstalten stryks från momentet.

26 c §. *Rätt att få uppgifter av Folkpensionsanstalten.* Hänvisningen till grunddagpenning i paragrafens 2 mom. ändras till en hänvisning till allmänt stöd.

7.5 Lagen om ändring av 25 och 26 § i lagen om arbetslöshetskassor

25 §. *Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa.* Hänvisningarna till grunddagpenning i paragrafens 1 och 2 mom. ändras till att gälla den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

26 §. *Andelarna av förvaltningskostnaderna.* Hänvisningen till grunddagpenning i 1 punkten i paragrafens 1 mom. ändras till att gälla den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

7.6 Lagen om ändring av 12 § 2 mom. och 15 § i lagen om allmänt bostadsbidrag

12 §. *Inkomster som ska beaktas i bostadsbidraget.* Enligt den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa avses med arbetslöshetsförmån arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd. Med arbetslöshetsdagpenning avses inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning. Bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs (lagförslag 2). Efter ändringarna innehåller lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmelser om inkomstrelaterad dagpenning, rörlighetsunderstöd och omställningspenning. Om förutsättningarna uppfylls, är det framöver möjligt att till en arbetssökande utan rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa betala allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Hänvisningen till arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) i paragrafen ändras till en hänvisning till allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/). Ändringen är av teknisk natur.

15 §. *Prioriterade inkomster.* Hänvisningen i paragrafen till den upphävda lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) ändras till en hänvisning till lagen om ordnande av arbetskraftsservice. Ändringen är av teknisk natur.

7.7 Lagen om ändring av 1 § i lagen om indexjustering åren 2024–2027 av vissa förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex

1 §. Det föreslås att det i 6 kap. 1 § 1 mom. föreskrivs att den inkomstrelaterade dagpenningen utgörs av en grunddel på 33,33 euro och en förtjänstdel (lagförslag 2). På grund av detta ändras hänvisningen till grunddagpenning i paragrafens 3 punkt till att gälla beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel. Regleringen kring grunddagpenningens förhöjningsdel har upphävts genom lag (962/2024) och regleringen kring barnförhöjning genom lag (1300/2023), varför hänvisningarna till denna del stryks från 3 punkten.

7.8 Lagen om ändring av lagen om sjukförsäkringslagen

8 kap. 9 §. *Sjukdagpenning efter maximitiden.* Hänvisningen i 2 mom. i paragrafen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Dessutom fogas en hänvisning till 13 § 2 punkten i lagen om allmänt stöd till momentet. Med stöd av 13 § 2 punkten i lagen om allmänt stöd tillämpas på begränsningarna för att få allmänt stöd vad som föreskrivs om arbetsoförmåga i 3 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Rätt till allmänt stöd föreligger i de situationer som föreskrivs i 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Ändringarna är av teknisk karaktär.

11 kap. 6 §. *Förmånsbaserad inkomst.* Hänvisningen i 1 mom. 1 punkten i paragrafen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Till paragrafens 1 mom. fogas dessutom en ny 1 a punkt, som gäller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen i 1 mom. 1 punkten och tillägget av nya 1 a punkten i paragrafen är av teknisk karaktär.

15 kap. 11 §. *Arbetslöshetskassans eller Folkpensionsanstaltens rätt till sjukdagpenning.* Hänvisningen i paragrafen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk karaktär.

7.9 Lagen om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

27 §. *Betalning utan karenstid.* Hänvisningen i 1 mom. i paragrafen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk karaktär.

30 §. *Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning.* Hänvisningen i 1 mom. i paragrafen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk karaktär.

39 §. *Retroaktiv betalning.* Hänvisningarna i paragrafens 2 mom. till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringarna är av teknisk karaktär.

7.10 Lagen om ändring av 19 § i lagen om garantipension

19 §. Utbetalning av retroaktiv garantipension. Enligt den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa avses med arbetslöshetsförmån arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd. Med arbetslöshetsdagpenning avses inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning. Bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs (lagförslag 2). Efter ändringarna innehåller lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmelser om inkomstrelaterad dagpenning, rörlighetsunderstöd och omställningspenning. Om förutsättningarna uppfylls, är det framöver möjligt att till en arbetsökande utan rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa betala allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Hänvisningen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i 1 mom. 1 punkten i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

7.11 Lagen om ändring av folkpensionslagen

11 §. Rätt till ålderspension för den som får inkomstrelaterad dagpenning eller allmänt stöd. Bestämmelsens nuvarande rubrik Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning ändras till formen Rätt till ålderspension för den som får inkomstrelaterad dagpenning eller allmänt stöd. Rubriken på denna bestämmelse motsvarar de förmåner som betalas ut efter att lagstiftningen om allmänt stöd trätt i kraft. Den i bestämmelsen avsedda rätten att få ålderspension enligt folkpensionslagen utan avdrag för förtidsminskning innan ålderspensionsåldern enligt folkpensionslagen uppnås gäller för närvarande personer som får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar med stöd av 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och som är födda senast år 1961. För närvarande är det möjligt att med stöd av 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betala grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning för tilläggsdagar för utkomstskyddet.

Personer födda före år 1961 har innan de föreslagna lagändringarnas ikraftträdande redan uppfyllt ålderspensionsåldern på 65 år som tillämpas på dem i enlighet med folkpensionslagen, varför de år 2026 inte längre har något behov att deras folkpension tidigareläggs. Behovet av skydda rätten till ålderspension utan avdrag för förtidsminskning för de personer som avses i bestämmelsen gäller därför endast personer födda före år 1961. Enligt den föreslagna lagen har personer födda år 1961 rätt att få ålderspension efter att ha fyllt 64 år utan avdrag för förtidsminskning i första hand då han eller hon får inkomstrelaterad dagpenning för tilläggsdagar utifrån 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Detta motsvarar den nuvarande regleringen. För att rätten till pension ska bibehållas oförändrad för de personer som är födda år 1961 vilka enligt den nuvarande regleringen får grunddagpenning för tilläggsdagar, föreslås dessutom bestämmelser om att en person född år 1961 har rätt till pension enligt bestämmelsen även om han eller hon har fyllt 62 år innan maximitiden enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa uppnåtts, uppfyller förutsättningen om tid i arbete enligt 6 kap. 9 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa samt får allmänt stöd. De personer som utan lagändringen hade fått grunddagpenning för tilläggsdagar och med stöd av detta hade haft rätt till ålderspension utan avdrag för förtidsminskning enligt bestämmelsen, får sålunda framöver rätt till ålderspension enligt bestämmelsen, om de villkor som fastställts i bestämmelsen uppfylls. Dessa villkor motsvarar de villkor som för närvarande gäller för betalning av grunddagpenning för tilläggsdagar.

34 §. Arbetsinkomst som påverkar fortsättningspensionens kompletteringsbelopp och med sådan arbetsinkomst jämförbar inkomst. Hänvisningen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i 1 mom. 1 punkten i paragrafen ändras till att gälla

inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

56 §. *Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om pension.* Bestämmelsens 3 mom. innehåller bestämmelser om de utredningar som ska uppvisas vid ansökan om pension enligt 11 § i denna lag. När en person ansöker om ålderspension enligt 11 § i denna lag, ska han eller hon enligt den nuvarande bestämmelsen uppvisa ett intyg från arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten om för vilken tid han eller hon fått arbetslöshetsdagpenning utifrån rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § i lagen om utkomtskydd för arbetslösa. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att sökanden ska uppvisa ett intyg från arbetslöshetskassan om för vilken tid han eller hon har fått inkomstrelaterad dagpenning utifrån rätt till tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § i lagen om utkomtskydd för arbetslösa, om pensionsrätten baserar sig på erhållande av inkomstrelaterad dagpenning för tilläggsdagar. Folkpensionsanstalten har information om allmänt stöd som den betalat ut, varför en person inte längre behöver uppvisa ett intyg över detta.

70 §. *Utbetalning av retroaktiv folkpension och barnförhöjning.* Hänvisningen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa i 1 mom. 1 punkten i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur. Paragrafens 2 mom. 1 punkt upphävs som en onödig bestämmelse.

7.12 Lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare

12 §. *Ålderspensionens belopp.* Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i 4 mom. i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

76 §. *Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid.* Hänvisningen till grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa i paragrafens 4 mom. ändras till att gälla allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Hänvisningen till grunddagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa i paragrafens 5 mom. ändras till att gälla allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringarna är av teknisk karaktär.

120 §. *Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa.* Hänvisningen till arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa i paragrafens 4 mom. ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

7.13 Lagen om ändring av lagen om pension för företagare

9 §. *Ålderspensionens belopp.* Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i 3 mom. i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

28 §. *Rehabiliteringsunderstöd.* Hänvisningen till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa i paragrafens 3 mom. ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

70 §. *Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid.* Hänvisningen till grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i paragrafens 5 mom. ändras till att gälla allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Hänvisningen till grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i paragrafens 6 mom. ändras till att gälla allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringarna är av teknisk karaktär.

7.14 Lagen om ändring av 32 och 46 § i lagen om pension för lantbruksföretagare

32 §. *Ålderspensionens belopp.* Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i 3 mom. i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

46 §. *Rehabiliteringsunderstöd för att stöda sysselsättning.* Hänvisningen till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

7.15 Lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner

11 §. *Ålderspensionens belopp.* Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i 3 mom. i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

82 §. *Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid.* Hänvisningen till grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i paragrafens 4 mom. ändras till att gälla allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Hänvisningen till grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i paragrafens 5 mom. ändras till att gälla allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringarna är av teknisk karaktär.

117 §. *Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa.* Hänvisningen till arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i paragrafens 4 mom. ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

7.16 Lagen om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

12 §. *Ålderspensionens belopp.* Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i 3 mom. i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

29 §. *Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning.* Hänvisningen till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i paragrafens 3 mom. ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

88 §. *Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid.* Hänvisningen till grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i den första meningen i paragrafens 4 mom. ändras till att gälla allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Hänvisningen till grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i den senare meningen i paragrafens 4 mom. ändras till att gälla allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringarna är av teknisk karaktär.

130 §. *Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa.* Hänvisningen till arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i paragrafens 1 mom. ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

7.17 Lagen om ändring av 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

141 §. *Retroaktiv ersättning som ska betalas till arbetslöshetskassan och Folkpensionsanstalten för tiden med arbetslöshetsförmån.* Hänvisningen till arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) i paragrafens ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur. Också paragrafens rubrik ändras på motsvarande sätt.

7.18 Lagen om ändring av 97 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

97 §. *Betalning av ersättningen till någon annan än den skadade.* Hänvisningen till arbetslöshetsförmån i 1 mom. 2 punkten i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning och allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur. Laghänvisningen i den punkt som ändras hänför sig till 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, och i anknytning till den blir övergångsbestämmelsen tillämplig även utifrån laghänvisningen.

7.19 Lagen om ändring av 7 § i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall

7 §. *Arbetstagare vid tillämpning av förmånslagstiftningen.* Bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs (lagförslag 2). Efter ändringarna innehåller lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmelser om inkomstrelaterad dagpenning, rörlighetsunderstöd och omställningspenning. Enligt förslaget innehåller 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmelser om den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel. Enligt det nämnda momentet består den inkomstrelaterade dagpenningen av en grunddel på 33,33 euro och en förtjänstdel. Enligt förslaget är minimikravet för en person som kommer till Finland för att arbeta ett månadsförvärv som motsvarar det kalkylerade beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel per månad.

7.20 Lagen om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

1 §. *Lagens syfte.* Hänvisningen i paragrafen till arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras till att gälla allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Eftersom personer som får grunddagpenning utifrån den gällande lagstiftningen framöver kan få allmänt stöd om förutsättningarna är uppfyllda, handlar det till denna del om ett utvidgande.

2, 4, 15, 18, 27 och 28 §. Hänvisningarna i paragrafen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringarna är av teknisk karaktär.

3 §. *Tillämpningsområde.* Hänvisningarna i 1, 2 och 4 mom. i paragrafen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras till att gälla

inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

De personer som får grunddagpenning utifrån den gällande lagstiftningen omfattas inte längre av tillämpningsområdet för den gällande lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Enligt 1 mom. 2 punkten i den gällande paragrafen ska en person under 25 år ha fått arbetslöshetsdagpenning under arbetslöshetsdagpenningperioden (300 eller 400 dagar) för att omfattas av lagens tillämpningsområde. För de personer under 25 år som utifrån den gällande lagstiftningen får grunddagpenning och framöver får allmänt stöd förkortas den tidsfrist som förutsätts i lagen i och med den föreslagna ändringen. I fortsättningen förutsätts att de har fått allmänt stöd för minst 180 dagar under de senaste 12 kalendermånaderna.

Enligt 2 mom. 2 punkten i den gällande paragrafen ska en person som har fyllt 25 år ha fått arbetslöshetsdagpenning under arbetslöshetsdagpenningperioden (300, 400 eller 500 dagar) och därefter arbetsmarknadsstöd i minst 180 dagar för att omfattas av lagens tillämpningsområde. För de personer som har fyllt 25 år och som utifrån den gällande lagstiftningen får grunddagpenning och framöver får allmänt stöd ändras den tidsfrist som förutsätts i lagen. I fortsättningen förutsätts att de har fått allmänt stöd för minst 500 dagar.

Ändringen i paragrafens 4 mom. är av teknisk karaktär.

7.21 Lagen om ändring av 4 § i lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare

4 §. Rätt till semester. Enligt den gällande lagen om utkomtskydd för arbetslösa avses med arbetslöshetsförmån arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd. Med arbetslöshetsdagpenning avses å sin sida inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning. Bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomtskydd för arbetslösa upphävs (lagförslag 2). Framöver betalas till en arbetssökande utan rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd om förutsättningarna uppfylls. Hänvisningen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa i 1 mom. i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

7.22 Lagen om ändring av 7 § i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen

7 §. Skyldigheter i anslutning till en sektorsövergripande sysselsättningsplan. Enligt den gällande lagen om utkomtskydd för arbetslösa avses med arbetslöshetsförmån arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd. Med arbetslöshetsdagpenning avses inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning. Bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomtskydd för arbetslösa upphävs (lagförslag 2). Efter ändringarna innehåller lagen om utkomtskydd för arbetslösa bestämmelser om inkomstrelaterad dagpenning, rörlighetsunderstöd och omställningspenning. Om förutsättningarna uppfylls, är det framöver möjligt att till en arbetssökande utan rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa betala allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Hänvisningen till en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa (1290/2002) i paragrafen ändras för tydlighetens skull till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/). Ändringen är av teknisk natur.

7.23 Lagen om ändring av lagen om främjande av integration

5, 7, 24, 28, 32 och 95 §. En ny definition av arbetslöshetsförmån fogas till 5 § i lagen om främjande av integration. Med arbetslöshetsförmån avses inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. I lagen görs därtill behövliga ändringar i hänvisningarna till lagen om utkomstskydd för arbetslösa och hänvisningar till lagen om allmänt stöd fogas till den. Ändringarna är av teknisk karaktär.

7.24 Lagen om ändring av 13 § i lagen om livskraftscentralerna och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret

13 §. *Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentrets uppgifter.* Enligt den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa avses med arbetslöshetsförmån arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd. Med arbetslöshetsdagpenning avses inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning. Bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs (lagförslag 2). Efter ändringarna innehåller lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmelser om inkomstrelaterad dagpenning, rörlighetsunderstöd och omställningspenning. Om förutsättningarna uppfylls, är det framöver möjligt att till en arbetssökande utan rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa betala allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. På grund av detta fogas till lagen hänvisningar till lagen om allmänt stöd och allmänt stöd som betalas utifrån den. Utkomstskydd för arbetslösa enligt 2 mom. 6 punkten i paragrafen inbegriper följaktligen även allmänt stöd som betalas utifrån arbetslöshet. Ändringarna är av teknisk karaktär.

7.25 Lagen om ändring av 12 kap. 3 § i arbetsavtalslagen

Bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs (lagförslag 2). Efter ändringarna innehåller lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmelser om inkomstrelaterad dagpenning, rörlighetsunderstöd och omställningspenning. Om förutsättningarna uppfylls, är det framöver möjligt att till en arbetssökande utan rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa betala allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. I 12 kap. 3 § 1 mom. i arbetsavtalslagen görs de ändringar som följer av detta.

Syftet är att bibehålla nuläget i 12 kap. 3 § 1 mom. i lagen. Finansieringen av arbetslöshetsdagpenning enligt den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa har delvis även baserat sig på egna betalningar av personen, det vill säga på löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och i fråga om inkomstrelaterad dagpenning även på medlemsavgiften till arbetslöshetskassan. Arbetstagarens så kallade självfinansieringsandel har i fråga om dagpenning uppskattats uppgå till 25 procent och i fråga om grunddagpenning till 20 procent av dagpenningens belopp. Denna andel har ansetts höra till arbetstagaren själv och den dras inte av från den ersättning som betalas ut till en arbetstagare. På grund av detta görs inget avdrag till fullt belopp heller utifrån allmänt stöd som betalas utifrån arbetslöshet, om mottagaren av allmänt stöd har uppfyllt arbetsvillkoret för en löntagare enligt 5 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och följaktligen finansierat även sitt allmänna stöd som betalas utifrån arbetslöshet. I fråga om arbetsmarknadsstöd har en arbetstagare inte ansetts ha deltagit i finansieringen av den, varför den dragits av till fullt belopp från ersättningen. Förfarandet är det samma som för allmänt stöd, då den som får allmänt stöd utifrån arbetslöshet inte uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare. Ändringarna är av teknisk karaktär. Det föreslås att 50 § i lagen om allmänt stöd innehåller bestämmelser om finansieringen av allmänt stöd.

I paragrafen görs de ändringar som gäller namnet Sysselsättningsfonden, vilka baserar sig på lag 522/2018.

7.26 Lagen om ändring av 12 kap. 3 § i lagen om sjöarbetsavtal

Bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs (lagförslag 2). Efter ändringarna innehåller lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmelser om inkomstrelaterad dagpenning, rörlighetsunderstöd och omställningspenning. Om förutsättningarna uppfylls, är det framöver möjligt att till en arbetssökande utan rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa betala allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. I 12 kap. 3 § 1 mom. i lagen om sjöarbetsavtal görs de ändringar som följer av detta.

Syftet är att bibehålla nuläget i 12 kap. 3 § 1 mom. i lagen. Finansieringen av arbetslöshetsdagpenning enligt den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa har delvis även baserat sig på egna betalningar av personen, det vill säga på löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie och i fråga om inkomstrelaterad dagpenning även på medlemsavgiften till arbetslöshetskassan. Arbetstagarens så kallade självfinansieringsandel har i fråga om dagpenning uppskattats uppgå till 25 procent och i fråga om grunddagpenning till 20 procent av dagpenningens belopp. Denna andel har ansetts höra till arbetstagaren själv och den dras inte av från den ersättning som betalas ut till en arbetstagare. På grund av detta görs inget avdrag till fullt belopp heller utifrån allmänt stöd som betalas utifrån arbetslöshet, om mottagaren av allmänt stöd har uppfyllt arbetsvillkoret för en löntagare enligt 5 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och följaktligen finansierat även sitt allmänna stöd som betalas utifrån arbetslöshet. I fråga om arbetsmarknadsstöd har en arbetstagare inte ansetts ha deltagit i finansieringen av den, varför den dragits av till fullt belopp från ersättningen. Förfarandet är det samma som för allmänt stöd, då den som får allmänt stöd utifrån arbetslöshet inte uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare. Ändringarna är av teknisk karaktär. Det föreslås att 50 § i lagen om allmänt stöd innehåller bestämmelser om finansieringen av allmänt stöd.

I paragrafen görs de ändringar som gäller namnet Sysselsättningsfonden, vilka baserar sig på lag 522/2018.

7.27 Lagen om ändring av 45 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden

45 §. Ersättning för inkomstbortfall. I paragrafen görs de ändringar som följer av den föreslagna lagstiftningen. Dessutom uppdateras hänvisning till dag- och moderskapspenning i sjukförsäkringslagen (364/1963) till en hänvisning till dagpenningsförmån enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004). Sysselsättningsförsäkringsfonden, som nämns i paragrafens 3 mom., uppdateras för att motsvara fondens nuvarande namn Sysselsättningsfonden. Hänvisningarna i paragrafens 5 mom. till dagpenningar och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa vilka betalats ut utifrån den lag om utkomstskydd för arbetslösa vilken föregick den nuvarande lagen stryks som onödiga hänvisningar. Momentet innehåller föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna om allmänt stöd på grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd.

7.28 Lagen om ändring av 2 och 31 a § i lagen om statsandel för kommunal basservice

2 §. Undantag från tillämpningsområdet. I 1 mom. 12 punkten i paragrafen görs de ändringar som följer av den föreslagna lagstiftningen.

31 a §. *Ersättning för utvidgat finansieringsansvar för förmåner som betalas på grundval av arbetslöshet.* Paragrafen föreslås bli ändrad i sin helhet. Den gällande paragrafen innehåller bestämmelser om ersättning för kommunens utvidgade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner. Paragrafen innehåller bestämmelser om fastställandet av ersättningar utifrån uppgifterna om utbetalda arbetslöshetsförmåner år 2023 (inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd). Efter att ersättningen fastställts ändras inte ersättningsbeloppet, med undantag för indexjusteringen, varför ersättningsbeloppet inte påverkas av att grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd ersätts med allmänt stöd.

Eftersom en arbetslöshetsförmån framöver avser endast inkomstrelaterad dagpenning i och med de föreslagna ändringarna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, används i stället för arbetslöshetsförmån uttrycket förmåner som betalas på grundval av arbetslöshet i paragrafen och dess rubrik. Framöver hänför sig kommunens finansieringsansvar till inkomstrelaterad dagpenning och allmänt stöd.

Eftersom ersättningen har fastställts som en åtgärd av engångskaraktär, ändras paragrafen så att det i 1 mom. konstateras att till statsandelen för kommunal basservice läggs en ersättning som baserar sig på det utvidgade finansieringsansvar för förmåner som betalas på grundval av arbetslöshet vilket bestämts enligt den gällande lagstiftningen. Dessutom konstateras i 2 mom. att ersättningen binds till indexförhöjningen av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel, till vilken även beloppet av det allmänna stödet är bunden. Ändringarna påverkar inte beloppet av ersättningarna eller fastställandet av dessa jämfört med nuläget. Ersättningsbeloppet justeras endast då beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel justeras med index enligt lagen om folkpensionsindex. Paragrafen innehåller inte längre något bemyndigande att utfärda förordning.

7.29 Lagen om ändring av 93 § i inkomstskattelagen

93 §. *Kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen.* Enligt den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa avses med arbetslöshetsförmån arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd. Med arbetslöshetsdagpenning avses inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning.

Bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs (lagförslag 2). Efter ändringarna innehåller lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmelser om inkomstrelaterad dagpenning, rörlighetsunderstöd och omställningspenning. Om förutsättningarna uppfylls, är det framöver möjligt att till en arbetssökande utan rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa betala allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

Hänvisningen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i 93 § 4 mom. i inkomstskattelagen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

7.30 Lagen om ändring av 60 § i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan

60 §. *Ersättning för inkomstbortfall.* I paragrafens görs de ändringar som följer av den föreslagna lagstiftningen. Hänvisningarna i paragrafens 4 mom. till dagpenningar och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa vilka betalats ut utifrån den lag om utkomstskydd för arbetslösa vilken föregick den nuvarande lagen stryks som onödiga hänvisningar. Det föreslås att momentet innehåller föreskrifter om tillämpningen av

bestämmelserna om allmänt stöd på grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd som betalats utifrån lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

7.31 Lagen om ändring av 6 § i lagen om studiestöd

6 §. *Begränsningar i fråga om studiestödet.* I paragrafen finns det bestämmelser om förmåner som hindrar att studiestöd fås. I den gällande 4 punkten i 6 § föreskrivs det att studiestöd inte beviljas till den som får arbetsmarknadsstöd, arbetslöshetsdagpenning eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). Det föreslås att bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs. Efter ändringarna innehåller lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmelser om inkomstrelaterad dagpenning, rörlighetsunderstöd och omställningspenning. Om förutsättningarna uppfylls, är det framöver möjligt att till en arbetssökande utan rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa betala allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

I propositionen föreslås det att hänvisningen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i 6 § 4 punkten i lagen om studiestöd ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

7.32 Lagen om ändring av 20 och 21 § i lagen om nationella studie- och examensregister

20–21 §. *Datakällor för antagningsregistret.* Utlämnande av uppgifter ur antagningsregistret. Ordlandet av arbetskraftsservice har övergått från staten till de 45 kommunala sysselsättningsområdena den 1 januari 2025. Enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) ansvarar arbetskraftsmyndigheterna för att ordna arbetskraftsservice inom sitt verksamhetsområde. Sysselsättnings- utvecklings- och förvaltningscentret har även uppgifter som gäller arbetssökanden i anknytning till arbetskraftsservice och lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), såsom att på ett centraliserat sätt ge vissa arbetskraftspolitiska utlåtanden på det riksomfattande planet. I lagen görs en teknisk ändring genom att ersätta arbets- och näringsmyndigheten med arbetskraftsmyndighet och Sysselsättnings- utvecklings- och förvaltningscentret.

Enligt den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa avses med arbetslöshetsförmån arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd. Med arbetslöshetsdagpenning avses inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning. Bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs (lagförslag 2). Efter ändringarna innehåller lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmelser om inkomstrelaterad dagpenning, rörlighetsunderstöd och omställningspenning. Om förutsättningarna uppfylls, är det framöver möjligt att till en arbetssökande utan rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa betala allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Hänvisningen till en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) i den senare paragrafen ändras för tydlighetens skull till en hänvisning till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/). Ändringen är av teknisk natur.

7.33 Lag om ändring av 4 kap. 51 a § i utsökningsbalken

51 a §. *Uppskov med utmätning på grundval av sysselsättning.* Paragrafens 1 mom. innehåller en hänvisning till den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Det föreslås att bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för

arbetslösa upphävs (lagförslag 2). Efter ändringarna innehåller lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmelser om inkomstrelaterad dagpenning, rörlighetsunderstöd och omställningspenning. Om förutsättningarna uppfylls, är det framöver möjligt att till en arbetssökande utan rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa betala allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Hänvisningen till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i 1 mom. i paragrafen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

7.34 Lagen om ändring av 6 § i lagen om rättegång i försäkringsdomstolen

6 §. *Ledamöter insatta i förhållandena inom arbetslivet eller företagsverksamhet i sammansättningen.* Enligt den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa avses med arbetslöshetsförmån arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd. Med arbetslöshetsdagpenning avses inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning. Bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs (lagförslag 2). Efter ändringarna innehåller lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämmelser om inkomstrelaterad dagpenning, rörlighetsunderstöd och omställningspenning. Om förutsättningarna uppfylls, är det framöver möjligt att till en arbetssökande utan rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa betala allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

Hänvisningen till arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd i 6 § 1 mom. 3 punkten i lagen ändras till att gälla inkomstrelaterad dagpenning och allmänt stöd. Ändringen är av teknisk natur.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Förslaget om lagen om allmänt stöd (lagförslag 1) innehåller vissa bemyndiganden att utfärda förordning, som innehållsmässigt motsvarar bemyndigandena att utfärda förordning i den existerande lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt förslaget innehåller 16 § i lagen om allmänt stöd bestämmelser om de inkomster som ska beaktas vid behovsprövning i fråga om allmänt stöd. Enligt paragrafens 3 mom. utfärdas närmare bestämmelser om de inkomster som ska beaktas i behovsprövningen genom förordning av statsrådet.

Enligt förslaget innehåller 33 § i lagen om allmänt stöd bestämmelser om bemyndigandet att utfärda förordningar om genomförandet. Enligt 1 mom. i paragrafen utfärdas närmare bestämmelser om ansökan om allmänt stöd och om utredningar som ska ges i samband därmed samt om utbetalning av allmänt stöd genom förordning av statsrådet. Enligt paragrafens 2 mom. kan närmare bestämmelser om lämnande av ett arbetskraftspolitiskt utlåtande och de uppgifter som ska inkluderas i utlåtandet utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Enligt förslaget innehåller 54 § i lagen om allmänt stöd bestämmelser om finansieringen. Enligt paragrafens 3 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om förfarandet för förskott och den slutliga finansieringen för Folkpensionsanstalten, debitering av den kommunala finansieringsandelen enligt 51 § till Folkpensionsanstalten och minimibeloppet av finansieringen av allmänt stöd enligt 52 §.

Det föreslås att bestämmelserna om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska upphävas. Statsrådets förordning om justering av de

eurobelopp som tillämpas vid behovsprövning i fråga om arbetsmarknadsstöd (4.11.2010/957) upphör att gälla, då 7 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, där bemyndigandet att utfärda denna förordning finns, upphävs (det föreslås att 7 kap. upphävs). Kapitel 3 i statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställande av arbetslöshetsförmån (30.12.2002/1332) upphör att gälla som ett kapitel som gäller arbetsmarknadsstöd. Regleringen om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i 1 och 3 § samt 4 och 5 kap. i statsrådets förordning om verkställigheten av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (30.12.2002/1330) upphör att gälla.

Enligt 6 kap. 4 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa utfärdas närmare bestämmelser om den stabiliserade löneinkomsten och de inkomster som ska beaktas i den, om utredning av inkomster samt om bestämmande av årsinkomsten genom förordning av statsrådet. Enligt nuvarande 5 § 1 mom. 1 punkten i statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställande av arbetslöshetsförmån (1332/2002) räknas en förmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa in i årsinkomsten. Förordningens 5 § 1 mom. 1 punkt ändras så att inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd inkluderas i årsinkomsten.

Det finns bestämmelser om givande av ett arbetskraftspolitiskt utlåtande av arbets- och näringsministeriet och de uppgifter som ska antecknas i utlåtandet i 3 § i arbets- och näringsministeriets förordning om givande av arbetskraftspolitiskt utlåtande och om uppgifter som ska antecknas i utlåtandet (512/2024). Paragrafen ändras för att gälla i lagen om allmänt stöd avsett allmänt stöd. Folkpensionsanstalten använder informationen för att avgöra om väntetid ska föreläggas för den som ansöker om allmänt stöd.

Ovan nämnda förordning av arbets- och näringsministeriet ändras även till andra delar för att gälla även arbetskraftspolitiska utlåtanden som gäller allmänt stöd. Förordningen innehåller bestämmelser bland annat om den tidsfrist inom vilken arbetskraftsmyndigheten och UF-centret ska ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om förmånsrätten för en arbetssökande.

9 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft den 1 maj 2026.

9.1 Lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Enligt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft på grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd.

I 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen föreskrivs att om lagen om utkomstskydd för arbetslösa innehåller en hänvisning till arbetslöshetsförmån och arbetslöshetsdagpenning, avser den inkomstrelaterad dagpenning.

I 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen föreskrivs att om en persons rätt till grunddagpenning eller en persons självrisktid för grunddagpenning börjat innan den föreslagna lagens ikraftträdande, föreläggs ingen självrisktid för den inkomstrelaterade dagpenningen, om en sådan förelagts för grunddagpenning och de dagar för vilka grunddagpenning betalats dras av från maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning, då rätten till inkomstrelaterad dagpenning uppkommer den 1 maj 2026 eller senare. Om självrisktiden för grunddagpenning pågår då lagen träder i kraft, kan den tid som beaktats i självrisktiden för grunddagpenningen beaktas då självrisktiden för inkomstrelaterad dagpenning föreläggs. På ett sätt som motsvarar nuläget inräknas i maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning även sådana arbetslöshetsdagar för

vilken en arbetslöshetsförmån betalats till personen i en sådan stat som tillämpar förordningen om social trygghet eller grundfördraget eller med vilket Finland har ett avtal som gäller utkomstskyddet för arbetslösa. Självrisktiden för grunddagpenningen beaktas i den inkomstrelaterade dagpenningen, även om personen är mottagare av allmänt stöd då han eller hon övergår till att bli mottagare av inkomstrelaterad dagpenning hos en arbetslöshetskassa.

9.2 Lagen om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice

Enligt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen tillämpas föreslagna 32 a § inte på en arbetssökande som är född före år 1965 och som fått arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för minst 1 000 dagar innan lagens ikraftträdande.

9.3 Lagen om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

Enligt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft på grunddagpenning.

Enligt 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen tillämpas 4 § 5 och 6 mom. även på finansiering av inkomstrelaterad dagpenning som beviljats innan lagens ikraftträdande, men som betalas för tiden från och med den 1 maj 2025. Den tekniska ändringen görs med tanke på kontinuiteten för etablerad tillämpningspraxis.

9.4 Lagen om ändring av 12 § och 15 § i lagen om allmänt bostadsbidrag

Enligt ikraftträdandebestämmelsen tillämpas lagen på stöd eller ett reviderat stöd som beviljas från och med lagens ikraftträdande eller en senare tidpunkt.

9.5 Lagen om ändring av sjukförsäkringslagen

Utifrån 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen jämföras även den tid då en sjukförsäkrad har varit berättigad till arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning med stöd av 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa med den arbetsförhetstid som föreskrivs i 8 kap. 9 § 2 mom. i sjukförsäkringslagen. Utifrån 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen föreskrivs dessutom att man i beräkningen av en förmånsbaserad inkomst enligt 11 kap. 6 § i sjukförsäkringslagen beaktar arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning som fått under granskningsperioden för årsinkomsten även då början på den arbetsoförmåga eller förmånsrätt som fastställer granskningsperioden för årsinkomsten infaller under tiden efter att den föreslagna lagen trätt i kraft. Utifrån 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen innehålls även sjukdagpenning som betalats för samma tid tillsammans med arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning upp till det belopp av det arbetsmarknadsstöd eller den grunddagpenning som Folkpensionsanstalten betalat.

9.6 Lagen om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

Utifrån 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen föreligger inte heller någon självrisktid enligt rehabiliteringslagen, om rehabiliteringsklienten fick arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenning beviljas.

Utifrån 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen betalas inte behovsprövat rehabiliteringsunderstöd heller för den tid då rehabiliteringsklienten har rätt till arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning.

Utifrån 4 mom. i övergångsbestämmelsen är det möjligt att till Folkpensionsanstalten driva in rehabiliteringspenning som betalas för samma tid som en rehabiliteringsklient fått arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning upp till beloppet av det utbetalda arbetsmarknadsstödet eller grunddagpenningen.

9.7 Lagen om ändring av 19 § i lagen om garantipension

Enligt den övergångsbestämmelse som föreslagits för 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen tillämpas de bestämmelser som gällde då ändringslagen trädde i kraft till den del som garantipension beviljas retroaktivt för en tid före lagändringens ikraftträdande. Således tillämpas 19 § 1 mom. 1 punkten som enligt förslaget ändras i dess nuvarande form till den del garantipension beviljas retroaktivt för tiden före den föreslagna lagändringens ikraftträdande. Garantipension som beviljats retroaktivt för tiden före ikraftträdandet av lagändringen innehålls således fortfarande till Folkpensionsanstalten eller så betalas den ut till arbetslöshetskassan till den del som pensionen motsvarar en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) vilken de har betalat för samma tid. Om garantipension som beviljats retroaktivt delvis hänför sig till tiden före lagändringens ikraftträdande och delvis till tiden efter lagändringens ikraftträdande, sker innehållningen av den för Folkpensionsanstalten eller utbetalningen av den till arbetslöshetskassan med stöd av övergångsbestämmelsen i fråga om tiden för lagändringen och med stöd av den bestämmelse som ändrats i enlighet med förslaget i fråga om tiden efter lagändringen.

9.8 Lagen om ändring av folkpensionslagen

Med den föreslagna övergångsbestämmelsen i 2 mom. ikraftträdandebestämmelsen tryggas att det är möjligt att konstatera att förutsättningarna för rätten till pension uppfylls utifrån de nuvarande bestämmelserna för tiden innan ändringarna träder i kraft. Detta är nödvändigt därför att de ändrade förutsättningarna för pensionsrätten kan uppfyllas först efter att ändringarna har trätt i kraft. Övergångsbestämmelsen är av praktisk betydelse i övergångsskedet i anknytning till ikraftträdandet för ändringarna av bestämmelsen.

Genom den föreslagna övergångsbestämmelsen i 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen föreslås bestämmelser om att till den del som jämställbar arbetsinkomst enligt 34 § 2 mom. 1 punkten uppkommit innan lagändringens ikraftträdande, tillämpas de bestämmelser som var i kraft vid ändringslagens ikraftträdande. Således tillämpas 34 § 2 mom. 1 punkten, som ändras enligt förslaget, fortfarande i dess nuvarande form på tiden före lagändringens ikraftträdande. Följaktligen jämföras arbetslöshetsförmåner enligt den nuvarande regleringen fortfarande med arbetsinkomst under den tid då arbetslöshetsförmåner betalats ut enligt den nuvarande regleringen.

Enligt 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen tillämpas de bestämmelser som gällde då ändringslagen trädde i kraft till den del som folkpension beviljas retroaktivt för en tid före lagändringens ikraftträdande. Folkpension som beviljats retroaktivt för tiden före ikraftträdandet av lagändringen innehålls följaktligen fortfarande för Folkpensionsanstalten eller betalas ut till arbetslöshetskassan till den del som pensionen motsvarar en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) vilken de har betalat för samma tid. Om en förmån som beviljats retroaktivt delvis hänför sig till tiden före lagändringens ikraftträdande och delvis till tiden efter lagändringens ikraftträdande, sker innehållningen av den för Folkpensionsanstalten eller utbetalningen av den till arbetslöshetskassan med stöd av övergångsbestämmelsen i fråga om tiden för lagändringen och med stöd av den bestämmelse som ändrats i enlighet med förslaget i fråga om tiden efter lagändringen.

9.9 Lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare

Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen jämföras grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd då 12 § 4 mom. och 76 § 4 mom. i lagen tillämpas.

Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen i 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen jämföras grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd vid tillämpning av 76 § 5 mom. i den lag som ändras enligt förslaget.

I 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen föreskrivs att om en arbetstagare fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för samma tid då han eller hon retroaktivt beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension, ska pensionsanstalten på yrkan av Folkpensionsanstalten betala den pension som betalas retroaktivt till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del som den i fråga om belopp motsvarar den grunddagpenning eller det arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa vilken eller vilket betalats för samma tid.

Med stöd av övergångsbestämmelsen har en arbetstagare inte rätt till uppskovsförhöjning heller för den tid för vilken han eller hon fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

När förvärvet för den kommande tiden fastställs enligt 76 § 4 mom., beaktas som inkomst följaktligen 1 047,22 euro även för varje hel månad, för vilken företagaren under granskningstiden har fått allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. När 5 mom. i den nämnda paragrafen tillämpas beaktas dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) på det avsedda sättet även om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare. Övergångsbestämmelserna tryggar att de som fått arbetslöshetsförmåner enligt den lagstiftning som är i kraft för närvarande bemöts konsekvent och jämlikt under övergångstiden, vars granskningsperiod kan omfatta dessa förmåner.

Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen i 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen är det fortfarande möjligt att betala en i 120 § 4 mom. i den lag som ändras avsedd retroaktivt beviljad avsedd annan pension än partiell ålderspension till Folkpensionsanstalten till den del den motsvarar grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilka betalats av Folkpensionsanstalten. I praktiken tillämpas övergångsbestämmelsen endast under den tid då situationerna i fråga ännu förekommer.

9.10 Lagen om ändring av lagen om pension för företagare

Den föreslagna övergångsbestämmelsen i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen, enligt vilken grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa jämföras med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd då 9 § 3 mom. tillämpas, motsvarar den övergångsbestämmelse som föreslagits för 12 § i lagen om pension för arbetstagare.

Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen jämföras grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) likaså med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd då 28 § 3 mom. tillämpas och

de hindrar följaktligen även utbetalning av rehabiliteringsunderstöd. Det bedöms att det förekommer få situationer då övergångsbestämmelsen tillämpas.

De övergångsbestämmelser som föreslagits i 70 § 5 och 5 och 6 mom. i ikraftträdandebestämmelsen är de samma som i fråga om 76 § 4 och 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

9.11 Lagen om ändring av 32 och 46 § i lagen om pension för lantbruksföretagare

Den föreslagna övergångsbestämmelsen i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen, enligt vilken grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa jämföras med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd då 32 § 3 mom. i den lag som ändras tillämpas, motsvarar den övergångsbestämmelse som föreslagits för 12 § i lagen om pension för arbetstagare.

Den övergångsbestämmelse som gäller tillämpning av 46 § i den lag som ändras och som föreslagits i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen motsvarar den övergångsbestämmelse som föreslagits för den motsvarande bestämmelsen i lagen om pension för företagare.

9.12 Lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner

Den föreslagna övergångsbestämmelsen i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen, enligt vilken grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa jämföras med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd då 11 § 3 mom. tillämpas, motsvarar den övergångsbestämmelse som föreslagits för 12 § i lagen om pension för arbetstagare.

De i ikraftträdandebestämmelsen föreslagna övergångsbestämmelserna som gäller 82 § 4 och 5 mom. i den lag som ändras enligt förslaget är de samma som i fråga om 76 § 4 och 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Den övergångsbestämmelse som föreslagits i 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen motsvarar den övergångsbestämmelse som föreslås i fråga om 120 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

9.13 Lagen om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

Den föreslagna övergångsbestämmelsen i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen, enligt vilken grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa jämföras med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd då 9 § 3 mom. i den lag som ändras enligt förslaget tillämpas, motsvarar den övergångsbestämmelse som föreslagits för 12 § i lagen om pension för arbetstagare.

Den övergångsbestämmelse som gäller tillämpning av 29 § 3 mom. och som föreslagits i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen motsvarar den övergångsbestämmelse som föreslagits i fråga om den motsvarande bestämmelsen i lagen om pension för företagare.

Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen i 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen jämföras grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd som betalas enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd i de situationer som avses i den första meningen i 88 § 4 mom. i den lag som ändras enligt förslaget. I de situationer som avses i den senare meningen i paragrafens 4 mom. jämföras grunddagpenning som betalas enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. I fråga om innehåll

motsvarar övergångsbestämmelsen de övergångsbestämmelser som föreslagits för 76 § 4 och 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare och den tryggar under övergångstiden ett jämlikt och konsekvent bemötande av de som fått arbetslöshetsförmåner som betalats enligt den lagstiftning som gäller för närvarande.

Den övergångsbestämmelse som föreslagits i 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen motsvarar den övergångsbestämmelse som föreslås i fråga om 120 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

9.14 Lagen om ändring av 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

Enligt den övergångsbestämmelse som föreslagits i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen tillämpas de bestämmelser som gällde då ändringslagen trädde i kraft till den del som ersättning för inkomstbortfall beviljas retroaktivt för en tid före lagändringens ikraftträdande. Således är det fortfarande möjligt att betala en i 144 § avsedd retroaktiv ersättning till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten även mot grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, vilken eller vilket betalats av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten. I praktiken tillämpas övergångsbestämmelsen endast under den tid då situationerna i fråga ännu förekommer.

9.15 Lagen om ändring av 6 § i lagen om rättegång i försäkringsdomstolen

Enligt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen iakttas de bestämmelser som var i kraft då lagen trädde i kraft på ändringssökande som gäller ett beslut av Folkpensionsanstalten, vilket har fattats genom att tillämpa de bestämmelser som gällde då lagen trädde i kraft. Vid försäkringsdomstolen kommer ärenden som gäller sökande av ändring i beslut som gäller grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa att vara anhängiga även efter det att den föreslagna lagen har trätt i kraft. Med stöd av momentet ska försäkringsdomstolens sammansättning i ärenden som gäller sökande av ändring i beslut som gäller grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd även efter ikraftträdandet av den föreslagna lagen bestå av andra än lagfarna ledamöter som avses i 6 §.

10 Verkställighet och uppföljning

Social- och hälsovårdsministeriet ger information om att lagarna har godkänts och styrkts.

I propositionen föreslås det att lagstiftningen om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa upphävs och att bestämmelser om en ny förmån, ett allmänt stöd, utfärdas för en arbetslös arbetssökande. Det är möjligt att följa upp konsekvenserna av de föreslagna ändringarna för användningen av det allmänna stödet och andra sociala trygghetsförmåner genom Statistikcentralens statistik. Dessutom är det möjligt att få information om ordnande av samtal om jobbsökning från arbetskraftsmyndigheternas statistik.

Med beaktande av att beredningen av det allmänna stödet görs etappvis enligt de mål som antecknats i regeringsprogrammet, finns det ett behov av att precisera genomförandet av uppföljningen i senare skeden.

11 Förhållande till andra propositioner

Under behandling i riksdagen är regeringens proposition med förslag till lag om ändring av medborgarskapslagen (RP 19/2025 rd). Det föreslås att det till medborgarskapslagen ska fogas

en ny 17 a §, i vars 1 mom. det hänvisas till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Avsikten är att hänvisningen ska omfatta de nuvarande förmånerna inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd. Därför bör 17 a § 1 mom. i medborgarskapslagen eventuellt kompletteras med en hänvisning till det allmänna stöd som avses i lagen om allmänt stöd som föreslås i denna proposition. Detsamma gäller också för det föreslagna 56 a § 4 mom. i utlänningslagen (RP 62/2025 rd).

Under höstsessionsperioden har regeringen utöver denna regeringsproposition gett regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utkomststöd, 64 § i lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården och 10 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (nedan RP om utkomststöd), vilken beretts av social- och hälsovårdsministeriet, samt regeringens proposition till riksdagen med förslag om lagstiftning om utveckling av serviceprocessen för arbetssökande och arbetsförmedlingstjänsterna (RP om utveckling av serviceprocessen för arbetssökande och arbetsförmedlingstjänsterna), vilken beretts av arbets- och näringsministeriet.

Denna regeringsproposition (nedan i detta avsnitt RP om allmänt stöd) och de två andra nämnda propositionerna påverkar den arbetskraftsservice som erbjuds till arbetslösa och de socialförmåner som betalas till dem. Nedan beskrivs koncist den helhet som propositionerna bildar. Propositionshelheten och de sammantagna konsekvenserna av propositionerna har beskrivits och bedömts i mer omfattande grad i den promemoria som upprättats vid social- och hälsovårdsministeriet och arbets- och näringsministeriet, vilken är tillgänglig på webbplatsen <https://stm.fi/sv/projekt?tunnus=STM035:00/2024>.

Anmälan som arbetssökande och service som ska tillhandahållas arbetssökanden

Den som ansöker om utkomststöd har i princip en skyldighet att anmäla sig som arbetslös sökande av heltidsarbete hos arbetskraftsmyndigheten. Till dessa personer betalas inkomstrelaterad dagpenning enligt utkomstskyddet för arbetslösa eller det nya allmänna stödet om förutsättningarna för att få förmånen är uppfyllda. Dessa personer omfattas då även av den serviceprocess som arbetskraftsmyndigheten ordnar för arbetssökanden och av annan service som främjar jobbsökningen och sysselsättningen och skyldigheterna i anknytning till dessa. (RP om utkomststöd)

Regleringen kring den serviceprocess som arbetskraftsmyndigheten ordnar för en arbetssökande lättas (RP om utveckling av serviceprocessen för arbetssökande och arbetsförmedlingstjänsterna.). Om arbetslösheten för en arbetssökande som får allmänt stöd drar ut på tiden, ordnar arbetskraftsmyndigheten en serviceperiod för arbetssökanden, under vilken service ordnas på ett intensifierat sätt (RP om ett allmänt stöd).

En person som registrerat sig som arbetssökande har en skyldighet att utarbeta och publicera en jobbsökarprofil. Dessutom utökas den förpliktande karaktären på skyldigheten att söka arbetsplatser vilken arbetskraftsmyndigheten ställer för en arbetssökande och dessutom skärps den skyldighet som fastställs för deltidsanställda att söka ett visst antal arbetstillfällen under en månad. (RP om utveckling av serviceprocessen för arbetssökande och arbetsförmedlingstjänsterna)

Social trygghet

Grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet i utkomstskyddet för arbetslösa slås samman till en förmån som går under namnet allmänt stöd. I regel motsvarar förutsättningarna för att betala

allmänt stöd förutsättningarna för nuvarande arbetslöshetsförmåner och för den klart största delen av de som för närvarande fått en arbetslöshetsförmån motsvarar beloppet av det allmänna stödet grunddagpenningen eller arbetsmarknadsstödet. (RP om ett allmänt stöd)

Det föreslås att påföljder som gäller utkomstskyddet för arbetslösa ändras i anknytning till jobbsökningen, arbetssökandens serviceprocess och service som främjar jobbsökningen och sysselsättningen. Ändringarna gäller för mottagare av såväl den inkomstrelaterade dagpenningen i utkomstskyddet för arbetslösa som allmänt stöd. För den första försummelsen fastställs en ersättningsfri tid på sju kalenderdagar, det vill säga en så kallad karens. Om försummelserna upprepas, förlorar arbetssökanden sin rätt till en arbetslöshetsförmån tills vidare, det vill säga att en skyldighet att vara i arbete föreläggs för honom eller henne. (RP om utveckling av serviceprocessen för arbetssökande och arbetsförmedlingstjänsterna och RP allmänt stöd)

Om en mottagare av utkomststöd förlorar sin rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt utkomstskyddet för arbetslösa eller det allmänna stödet, kan utkomststödet grunddel sänkas utifrån längden på förlusten av den inkomstrelaterade dagpenningen eller det allmänna stödet graderat med 20 eller 40 procent under högst sex månader. Nedsättningen av utkomststöd på grund av förlust av rätten till inkomstrelaterad dagpenning eller det allmänna stödet utgör utgångspunkten, men lagen innehåller bestämmelser om vissa undantag. (RP om utkomststöd)

Om den som ansöker om grundutkomststöd inte anmäler sig som arbetslös sökande av heltidsarbete eller inte ansöker om de primära förmånerna, kan utkomststödet grunddel tills vidare nedsättas med 50 procent. (RP om utkomststöd).

Sammanfattning av de centrala konsekvenserna

Om propositionerna genomförs, kommer de samlade konsekvenserna att beröra den arbetslösa arbetskraften, som är en mycket heterogen grupp av människor. De samlade konsekvenserna för arbetslösas utkomst beror i huvudsak på konsekvenserna av de arbetslösas beteende. En närmare bedömning av dessa konsekvenser är dock förenad med betydande osäkerhetsfaktorer. Syftet med påföljderna och hotet om sådana är också att styra personens beteende. På grund av arbetslöshetens åldersgruppsvisa struktur och könsfördelningen bland arbetslösa och mottagare av utkomststöd uppskattas konsekvenserna framför allt gälla unga och män. Även lågutbildade, invandrare och långtidsarbetslösa kommer sannolikt att vara föremål för de samlade konsekvenserna. En central samlad konsekvens är att individens utkomst påverkas.

De grundläggande fri- och rättigheter som är centrala med tanke på propositionerna är jämlikhet, rätt till arbete, näringsfrihet och rätt till social trygghet, vilka tryggas i grundlagen. Dessutom bedöms i promemorian förhållandet till de förpliktelser som är internationellt bindande för Finland, såsom FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Olika funktionsnedsättningar påverkar handlingsmöjligheterna på olika sätt, så det går inte att dra generella slutsatser om konsekvenserna för alla personer med funktionsnedsättning. Hälсотillståndet hos mottagarna av utkomststöd är i snitt sämre än hos den övriga befolkningen, vilket innebär att övergången för mottagarna av utkomststöd från utkomststöd till utkomstskydd för arbetslösa kan vara förenad med utmaningar, om personens arbets- och funktionsförmåga är svag. De ändringar som föreslås i propositionen om utveckling av arbetskraftsservicen avses dock leda till att arbetskraftsmyndigheterna beaktar arbets- och funktionsförmågan på ett bättre sätt och kan lägga resurser på de arbetssökande som behöver mer stöd. Förslagen främjar faktisk jämlikhet. De ändringar som föreslås i propositionerna resulterar inte heller i att personer med

funktionsnedsättning till exempel förlorar sin rätt till utkomstskydd för arbetslösa på grund av att de vägrar ta emot arbete som de på grund av sin funktionsnedsättning inte kan utföra eller i att grunddelen i deras utkomststöd sänks på grund av partiell arbetsförmåga eller funktionsnedsättning. Det allmänna stödet anses trygga den grundläggande försörjningen för personer med funktionsnedsättning när de är arbetslösa och fullgöra de förpliktelser som är bindande för Finland enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Propositionerna anses inte heller i övrigt stå i strid med jämlikhetskravet enligt grundlagen. Skyldigheten enligt propositionen om utkomststöd att hos Arbetskraftsmyndigheten anmäla sig som arbetssökande som söker heltidsarbete kommer endast att gälla personer som inte har någon godtagbar orsak att inte ta emot arbete. I propositionen om utveckling av Arbetskraftsservicen beaktas också i fråga om skyldigheten att publicera jobbsökarprofiler till exempel personernas arbetsförmåga och språkkunskaper. De samlade konsekvenserna av förslagen medför också en positiv inverkan på jämlikheten i situationer där personer övergår från utkomststödet.

Rätten till social trygghet försvagas endast av att utkomststödet förvärvsinkomstavgifter slopas och av den nivåförändring som föreslås i grunddelen. Till övriga delar kan arbetslösa som söker utkomststöd och personer som hänvisas att anmäla sig som arbetssökande hos Arbetskraftsmyndigheten och som söker utkomststöd genom sitt eget förfarande handla så att de inte förlorar sin rätt till arbetslöshetsförmåner eller så att utkomststödet belopp inte sänks. Det uppskattas att det årliga antalet nya arbetssökande som på grundval av de samlade konsekvenserna av ändringarna föreläggs skyldighet att vara i arbete och som omfattas av prövning av sänkning av utkomststödet grunddel kommer att vara cirka 4 200. Det ökade antalet sänkningar av utkomststödet grunddel till följd av de samlade konsekvenserna av propositionerna beräknas minska utgifterna för utkomststödet med cirka fem miljoner euro per år. Dessutom bedöms de samlade konsekvenserna i någon mån stärka reformernas självständiga sysselsättningseffekter.

De ändringar som innebär att mottagare av utkomststöd övergår till att omfattas av den orsaksbaserade förmånen, det vill säga utkomstskyddet för arbetslösa, stöder genomförandet av den prioriteringsordning för sociala förmåner som avses i grundlagen. Dessutom har alla tre propositioner bedömts bilda en helhet som stöder den i grundlagen tryggade rätten till arbete.

Konsekvensen av alla tre propositioner är att Arbetskraftsmyndighetens arbetsmängd blir klart mindre. Även om de ändringar som föreslås i propositionen om utkomststöd och propositionen om allmänt stöd bedöms öka Arbetskraftsmyndighetens arbetsmängd, kommer de ändringar som föreslås i propositionen om utveckling av Arbetskraftsservicen att minska arbetsmängden så mycket att den till följd av de samlade konsekvenserna av propositionerna minskar med cirka 450 årsverken. De samlade konsekvenserna av propositionerna anses inte heller stå i strid med kommunernas självstyrelse, som tryggas i grundlagen, eller äventyra genomförandet av finansieringsprincipen.

Förslagen i propositionen om utkomststöd och i propositionen om allmänt stöd kommer att öka Folkpensionsanstaltens arbetsmängd bland annat på grund av att sänkningarna av utkomststödet grunddel blir fler, antalet sökande av primära förmåner (i huvudsak allmänt stöd) ökar och antalet begäranden av omprövning ökar. Till följd av detta ökar kostnaderna med 10 miljoner euro. De samlade konsekvenserna av alla tre propositioner är indirekta för välfärdsområdena, eftersom inga fler uppgifter föreslås för välfärdsområdena. Konsekvenserna grundar sig på bättre och snabbare servicehandledning.

11.1 Samband med andra propositioner

Propositionens beroende av internationella förpliktelser

Rätten till boendebaserad social trygghet i Finland baserar sig antingen på den nationella lagstiftningen eller på internationella bestämmelser som är förpliktande för Finland. EU-rätten har i regel företräde i förhållande till nationell lagstiftning. Finlands nationella lagstiftning kan åsidosättas av ovan nämnda EU-förordning 883/2004. En av de centrala principerna i förordningen är att boende i landet inte kan ställas som ett villkor för att bevilja och betala de förmåner som omfattas av dess tillämpningsområde. Det finns dock undantag till denna huvudregel. Till exempel i fråga om arbetslöshetsförmåner som omfattas av tillämpningsområdet för EU-förordningen 883/2004 har exportprincipen avgränsats i artikel 63 i EU-förordningen. Dessutom tillämpas bestämmelserna om export av förmåner i artikel 70 i EU-förordningen 883/2004 inte på särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner, det vill säga att dessa förmåner beviljas uteslutande inom territoriet för förmånstagarens hemviststat.

Enligt artikel 70.2 i EU-förordningen 883/2004 avses med särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner sådana förmåner som har särdrag av såväl social trygghet som socialvård. I artikeln uppräknas de förutsättningar som förmånerna ska uppfylla för att de ska kunna klassificeras som särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner. Förutsättningen är för det första antingen att förmånerna är avsedda att vara tillägg, ersättning eller komplettering för sådana förmåner som räknas som sociala trygghetsförmåner som tryggar minimiinkomsten för personerna med avseende på de ekonomiska och sociala förhållandena i den berörda medlemsstaten och som är nära förbundna med personens sociala förhållanden i medlemsstaten. Den andra förutsättningen är att särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner ska finansieras uteslutande med skattemedel och förutsättningarna för att bevilja dessa inte får vara beroende av någon avgift från förmånstagarens sida. För det tredje ska särskilda icke-avgiftsfinansierade kontantförmåner ingå i bilaga X till förordningen.

I bedömningen av om allmänt stöd som finansierats utifrån 50 § 1 mom. i lagen om allmänt stöd kan avgränsas till att gälla endast personer som bor i Finland, är det möjligt att konstatera att det har flera särdrag som liknar arbetsmarknadsstödet särdrag och arbetsmarknadsstödet har godkänts som en icke-avgiftsfinansierad kontantförmån i bilaga X till förordningen. Förutsättningarna för att få allmänt stöd motsvarar i hög grad de centrala egenskaperna för det nuvarande arbetsmarknadsstödet, såsom beviljande av förmånen utifrån ett ekonomiskt behov, behovsprövning, väntetid och en partiell förmån till en person som bor i sina föräldrars hushåll. Förmånens karaktär är förknippad med särdrag som hör till socialvård och social trygghet. Allmänt stöd som finansierats i enlighet med 50 § 1 mom. har finansierats uteslutande med skattemedel. Social- och hälsovårdsministeriet kommer att ge ett förslag till Europeiska kommissionen om att EU-förordningen 883/2004 ändras så att anteckningen om arbetsmarknadsstöd i punkt B i föreskrifterna om Finland i bilaga X ersätts med allmänt stöd, som finansierats enligt 50 § 1 mom. i lagen om allmänt stöd. Ett godkännande av Europaparlamentet och rådet förutsätts för att ändringen ska träda i kraft.

Propositionens samband med andra regeringspropositioner

Under höstsessionsperioden 2025 överlämnar regeringen till riksdagen en regeringsproposition om lagstiftning för att utveckla serviceprocessen för arbetssökande och arbetsförmedlingstjänsterna (RP om utveckling av serviceprocessen för arbetssökande och arbetsförmedlingstjänsterna). Denna proposition kommer att innehålla förslag om att ändra 4 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, där det finns bestämmelser om

serviceprocessen för arbetssökande på så sätt att tiden för att ordna det inledande samtalet förlängs och ordnandet av kompletterande samtal om jobbsökning binds kraftigare till arbetssökandens servicebehov. I denna regeringsproposition föreslås å sin sida att den serviceprocess som föreskrivs i 4 kap. ändras så att sättet att ordna de samtal som hör till serviceprocessen (samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning) i princip ändras till närvaromöten för mottagare av allmänt stöd under en viss tidsperiod. Dessutom föreslås att innehållet i det första samtalet om jobbsökning som inleder tidsperioden ändras så att samtalet innehåller noggrannare samlade skyldigheter för Arbetskraftsmyndigheten än ett samtal om jobbsökning under den övriga serviceprocessen. I denna proposition föreslås inte ändringar i arbetssökandenas serviceprocess (inledande samtal, samtal om jobbsökning och kompletterande jobbsökning) till andra delar. Ändringarna hänför sig inte heller direkt till de paragrafer som föreslås att ändras i RP om utveckling av serviceprocessen för arbetssökande och arbetsförmedlingstjänsterna, eftersom det i denna proposition föreslås att nya 32 a § och 32 b § fogas till ovan nämnda 4 kap. Utifrån den nämnda regeringspropositionen ändras dessutom 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa dessutom på så sätt att paragrafhänvisningen i 9 § i lagen om allmänt stöd, som föreslagits i denna regeringsproposition, ska ändras. Utifrån RP om utveckling av serviceprocessen för arbetssökande och arbetsförmedlingstjänsterna ändras dessutom 13 § 4 mom. i det nämnda kapitlet, vilket är avsett att upphävas enligt denna regeringsproposition. Om riksdagen godkänner de ändringar som föreslagits i båda regeringspropositioner, ska ändringarna samordnas under riksdagsbehandlingen av propositionerna. I detta sammanhang ska i synnerhet de olika ikraftträdandetidpunkterna för lagförslagen beaktas.

Under höstsessionsperioden överlämnar regeringen dessutom en regeringsproposition om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. I propositionen föreslås att i huvudsak samma bestämmelser som i denna regeringsproposition ska ändras. Framöver utarbetas en aktiveringsplan endast för arbetslösa som får utkomststöd. I fråga om arbetslösa som är berättigade till en arbetslöshetsförmån ersätter en sektorsövergripande sysselsättningsplan enligt lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen aktiveringsplanen som grund för hänvisningen till arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Det faktum att en aktiveringsplan framöver utarbetas endast för arbetslösa som får utkomststöd undanröjer de i denna proposition bedömda konsekvenserna för utarbetandet av aktiveringsplanen för arbetslösa som får arbetslöshetsförmåner och myndigheternas arbetsmängd. Om riksdagen godkänner de ändringar som föreslagits i båda regeringspropositioner, ska ändringarna samordnas under riksdagsbehandlingen av propositionerna.

11.2 Förhållande till budgetpropositionen

Förslaget hänför sig till statens budgetproposition för år 2026 och avses bli behandlat i samband med den.

Propositionen bedöms minska förmånsutgifterna jämfört med de nuvarande utgifterna för arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning. Propositionen har konsekvenser för moment 33.20.52 Statsandel till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna i statsbudgeten. Förslaget minskar behovet av anslag under momentet med 1,8 miljoner euro år 2026 och med 3,0 miljoner euro från och med år 2027.

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Målet med propositionen är att genomföra reformen av grundskyddet, som förbättrar arbetets lönsamhet, gör den sociala tryggheten smidigare och förenklar förmånerna. Avsikten är att man

ska övergå till en enda grundskyddsförmån stegvis genom att kombinera bestämningsgrunderna för de olika stöden. Förslaget om tryggnad av den grundläggande försörjningen vid arbetslöshet med en förmån genomför målet om att smidiggöra och förenkla den sociala tryggheten.

De bestämmelser i grundlagen som är av betydelse för bedömningen av den föreslagna regleringen utgörs av 6 § (jämlighet), 10 § (skydd för privatlivet), 15 § (egendomsskydd), 18 § (rätt till arbete), 19 § (rätt till social trygghet), 21 § (rättsskydd), 22 § (respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna), 80 § (kravet på att utfärda bestämmelser om en individs rättigheter och skyldigheter genom lag) samt 121 § (kommunal självstyrelse). Också FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (ESK-konventionen, FördrS 6/1976), den reviderade Europeiska sociala stadgan, FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (FördrS 26/2016) och FN:s konvention om barnets rättigheter (FördrS 59/1991) är av betydelse.

12.1 Jämlighet

Enligt 6 § 1 mom. i grundlagen är alla lika inför lagen. Utöver kravet på rättslig jämlighet uttrycker bestämmelsen också en tanke om faktisk jämlighet. Den innehåller ett förbud mot godtycke och ett krav på enhanda bemötande i likadana fall (RP 309/1993 rd, s. 46). Bestämmelsen om jämlighet gäller också för lagstiftaren. Med lag är det inte möjligt att godtyckligt försätta människor eller grupper av människor i gynnsammare eller ogynnsammare ställning än andra. Likabehandlingsbestämmelsen förutsätter dock inte att alla medborgare ska bemötas likadant i alla avseenden, om inte de förhållanden som inverkar på ärendet är likadana. Likabehandlingsaspekterna har betydelse både då man beviljar medborgarna förmåner och rättigheter enligt lag och då man ålägger dem vissa skyldigheter. Å andra sidan är det typiskt för lagstiftningen att den för ett visst godtagbart samhälleligt intresses skull bemöter människor olika för att främja bland annat faktisk jämställdhet (RP 309/1993 rd, s. 46, se även GrUU 31/2014 rd, s. 3/I). Grundlagsutskottet har i praktiken på etablerat sätt ansett att likställighetsprincipen inte får innebära stränga gränser för lagstiftarens prövning när en lagstiftning som avspeglar den rådande samhällsutvecklingen eftersträvas (se till exempel GrUU 102/2022 rd, avsnitt 5, GrUU 2/2011 rd, s. 2/II, GrUU 64/ 2010 rd, s. 2).

Enligt 6 § 2 mom. i grundlagen får ingen utan godtagbart skäl särbehandlas bland annat på grund av ålder, hälsotillstånd eller handikapp eller av någon annan orsak som gäller hans eller hennes person. Enligt grundlagsutskottets vedertagna praxis är de krav som ska ställas på godtagbart skäl för särbehandling höga då särbehandlingen baserar sig på de i diskrimineringsförbudet avsedda orsakerna som hänför sig till personen (GrUU 68/2022 rd, stycke 5). I utskottets praxis har det förutsatts att en godtagbar grund ska ha ett sakligt och nära samband med lagens syfte (se till exempel GrUU 44/2010 rd, s. 5–6). Särbehandling får dock inte heller då vara godtycklig och skillnaderna får inte bli oskäligen (se till exempel GrUU 57/2016 rd, GrUB 11/2009 rd, s. 2, GrUU 60/2002 rd, s. 4, GrUU 18/2006 rd, s. 6).

Det allmänna stödet tryggar den grundläggande försörjningen vid arbetslöshet och är därmed grundläggande försörjning vid arbetslöshet för personer med funktionsnedsättning. Artikel 27 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (FördrS 26–27/2016) gäller rätten till arbete för en person med funktionsnedsättning och tryggnaden av möjligheter till sysselsättning för honom eller henne. På allmänt stöd tillämpas bestämmelserna om de allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningarna och ett förfarande som är arbetskraftspolitiskt förfarande i 2 och 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Följaktligen har en arbetssökande som får arbetslöshetspension som partiell pension rätt till allmänt stöd, även om han eller hon söker heltidsarbete. I bedömningen av om personen har en giltig orsak för sitt

förfarande, vilken görs med stöd av bestämmelserna i 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, beaktas personens arbetsförmåga på ett sätt som motsvarar nuläget. Dessutom tillämpas vad som föreskrivs om arbetsoförmåga i 3 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa på allmänt stöd. Det allmänna stödet anses trygga de rättigheter som tryggats i 6 § i grundlagen för personer med funktionsnedsättning och genomföra de skyldigheter i FN:s konvention om rättigheterna för personer med funktionsnedsättning, vilka är bindande för Finland.

I denna proposition föreslås i fråga om lagen om ordnande av arbetskraftsservice ändringar i sättet att ordna samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning under en viss tid för arbetssökanden under 25 år som får allmänt stöd och för arbetssökanden som fyllt 25 år och som får allmänt stöd. Ändringar föreslås i sättet att ordna samtal för personer under 25 år i ett tidigare skede av och under en längre tid av mottagandet av allmänt stöd än för äldre mottagare av allmänt stöd. Under denna tidsperiod ordnas samtalen i princip som möten ansikte mot ansikte på arbetskraftsmyndighetens verksamhetsställe eller på något annat serviceställe, medan arbetskraftsmyndigheten under andra tider än under denna period ordnar dessa samtal utifrån arbetssökandens servicebehov på det ändamålsenligaste sättet – ansikte mot ansikte eller på ett annat sätt i form av personligt utträttande av ärenden, såsom med en fjärranslutning. De föreslagna ändringarna handlar endast om en ändring av sättet att ordna samtalen till samtal som i princip sker ansikte mot ansikte under en viss tidsperiod i de situationer där arbetslösheten drar ut på tiden. Med beaktande av ändringens mål om att aktivera en arbetssökande, utreda orsakerna till arbetslösheten och på ett personligare sätt främja sysselsättningen för mottagare av allmänt stöd och överlag ändringens sakliga mål och syfte, ska ändringen anses ha en i grundlagsutskottets utlåtandepraxis förutsatt godtagbar orsak att ändra sättet att ordna samtalen under en viss tidsperiod. I fråga om personer under 25 år är målet dessutom att minska marginaliseringsrisken för unga personer på grund av arbetslöshet och ungdomsarbetslösheten och dessutom har förslaget ett sakligt och fast samband med syftet med lagen om ordnande av arbetskraftsservice. Därför anses det att ändringen av sättet att ordna samtal för personer under 25 år för en längre tidsperiod uppfyller förutsättningarna om en godtagbar grund i grundlagsutskottets utlåtandepraxis. Med beaktande av de ovan nämnda anses förslaget inte bli problematiskt med tanke på 6 § i grundlagen.

Arbetskraftsmyndigheten har inte någon skyldighet att ordna sådana kompletterande samtal om jobbsökning som föreslagits i denna proposition för en mottagare av allmänt stöd som är född före år 1965 och som fått arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för minst 1 000 dagar innan lagens ikraftträdande. Detta innebär att arbetskraftsmyndigheten inte ska ordna samtal om jobbsökning i första hand som möten ansikte mot ansikte för ovan nämnda målgrupp. Målgruppen får i varje fall service enligt arbetssökandens process, det vill säga att deras antal samtal om jobbsökning förblir det samma. Arbetskraftsmyndigheten ordnar samtal på det mest ändamålsenliga sättet, som kan vara ett möte ansikte mot ansikte. Inte heller den föreslagna ändringen av innehållet i samtalen gäller målgruppen. Med det nuvarande innehållet i samtalen om jobbsökning tryggas bedömningen av servicebehovet och främjandet av sysselsättningen för målgruppen på så sätt att situationen för en person i målgruppen kan beaktas på ett individuellt sätt. Med beaktande av detta anses förslaget inte bli problematiskt med tanke på 6 § i grundlagen.

Avsnittet 4.2.3.2 Likabehandling och jämställdhet mellan könen i propositionen innehåller en beskrivning av konsekvenserna för behovsprövningen i fråga om allmänt stöd och partiellt allmänt stöd för de olika könen och åldersgrupperna. För den största delen ändras nivån på arbetslöshetsförmånen överhuvudtaget inte. Arbetslöshetsförmånen bedöms minska för så gott lika många män som kvinnor. Dessutom innehåller det nämnda avsnittet en beskrivning av konsekvenserna av att rätten till tilläggsdagar upphör på grund av nedläggningen av systemet

med grunddagpenning för de olika åldersgrupperna. Grunddagpenningen uppgår till arbetsmarknadsstödet. Grunddagpenningen är dock inte en behovsprövad förmån. I fråga om antalet personer uppskattas konsekvenserna hänföra sig till några hundra personer, medan konsekvensen av behovsprövningen hänför sig till endast några tiotal personer. Det allmänna stödet anses inte vara problematiskt med tanke på 6 § i grundlagen i fråga om dess ålders- och könskonsekvenser.

12.2 Skyddet för privatlivet

Det föreslås att 7 kap. i lagen om allmänt stöd innehåller bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter i anknytning till verkställandet av allmänt stöd. Rätt att få uppgifter föreslås för Folkpensionsanstalten, Arbetskraftsmyndigheten, närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter samt de besvärsgörare som avses i lagen om allmänt stöd. I 7 kap. föreslås att Folkpensionsanstalten får rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ i vissa situationer. De föreslagna bestämmelserna är i sak av samma innehåll som bestämmelserna i den gällande lagen om utkomststöd. Motsvarande bestämmelser om mottagande och utlämnande av uppgifter finns även i många andra förmånslagar som verkställs av Folkpensionsanstalten.

Enligt 10 § i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Där anges också att närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. När det gäller skyddet för personuppgifter hänvisar grundlagens bestämmelse till behovet av att genom lagstiftning trygga individens rättsskydd och skydd för privatlivet i behandlingen, registreringen och användningen av personuppgifter (RP 309/1993 rd, s. 57/I–II).

Enligt grundlagsutskottets vedertagna praxis begränsas lagstiftarens handlingsutrymme både av den bestämmelse som gäller skyddet för personuppgifter och av att skyddet för personuppgifter delvis omfattas av skyddet för privatlivet, som tryggas i samma moment. Lagstiftaren ska därmed garantera skyddet för personuppgifter på ett sätt som är godtagbart med avseende på de samlade grundläggande fri- och rättigheterna. Bestämmelsen syftar på behovet av att genom lagstiftning trygga individens rättsskydd och skydd för privatlivet när personuppgifter behandlas.

Om man ser till skyddet för personuppgifter har utskottet i sin praxis ansett det viktigt att reglera bland annat det tillåtna användningsändamålet för personuppgifter inklusive rätten att lämna ut uppgifter. Det har dessutom krävts att regleringen på lagnivå ska vara omfattande och detaljerad (Se till exempel GrUU 31/2017 rd, s. 2, GrUU 42/2016 rd, s. 2, GrUU 38/2016 rd, s. 2, GrUU 29/2016 rd, s. 4, GrUU 13/2016 rd, s. 3–4).

Grundlagsutskottet har dessutom bedömt bestämmelserna om myndigheternas rätt att få och lämna ut uppgifter trots sekretessbestämmelserna i förhållande till skyddet för privatlivet och personuppgifter enligt 10 § 1 mom. i grundlagen och då noterat bland annat vad och vem rätten att få uppgifter gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet. Myndigheternas rätt att få och möjlighet att lämna ut uppgifter kan enligt utskottet gälla ”behövliga uppgifter” för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna. Om informationsinnehållen däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på ”att informationen är nödvändig” för ett visst ändamål (se till exempel GrUU 31/2017 rd, s. 2–3 och de utlåtanden som nämns där).

Utskottet har ansett att särskilt tillåtande av behandling av känsliga uppgifter berör själva kärnan i skyddet för personuppgifter (GrUU 37/2013 rd, s. 2/I), vilket innebär att till exempel inrättandet av register med sådana uppgifter måste bedömas mot villkoren för inskränkningar i

de grundläggande fri- och rättigheterna, särskilt inskränkningarnas acceptabilitet och proportionalitet (se GrUU 29/2016 rd, s. 4–5 och till exempel GrUU 21/2012 rd, GrUU 47/2010 rd samt GrUU 14/2009 rd).

Även i sina analyser av omfattning, exakthet och innehåll i lagstiftning om rätten att få och lämna ut uppgifter trots sekretess har utskottet lagt vikt vid att de uppgifter som lämnas ut är av känslig art (se till exempel GrUU 38/2016 rd, s. 3). Grundlagsutskottet har betonat de hot som orsakas av behandling av känsliga uppgifter. Enligt utskottet medför omfattande databaser med känsliga uppgifter allvarliga risker relaterade till dataskyddet och missbruk av uppgifter, vilka i sista hand kan utgöra ett hot mot personens identitet (se GrUU 13/2016 rd, s. 4, GrUU 14/2009 rd, s. 3/I). Också enligt skäl 51 till EU:s allmänna dataskyddsförordning ska de särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9 i förordningen och som till sin natur är särskilt känsliga med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna åtnjuta särskilt skydd, eftersom behandling av sådana uppgifter kan innebära betydande risker för de grundläggande fri- och rättigheterna. Utskottet har därför fäst särskild uppmärksamhet vid att behandlingen av känsliga uppgifter genom exakta och nogga avgränsade bestämmelser bör begränsas till det som är absolut nödvändigt (GrUU 3/2017 rd, s. 5). (GrUU 15/2018 rd, s. 37).

Enligt grundlagsutskottets uppfattning på senare tid finns det inget hinder för att kraven på räckvidd för, exakthet hos och noggrann avgränsning av bestämmelser om skyddet av personuppgifter till vissa delar kan uppfyllas genom en allmän unionsförordning eller genom en allmän nationell lag (se också GrUU 2/2018 rd, s. 4–8, GrUU 31/2017 rd, s. 3–4, GrUU 5/2017 rd, s. 9 och GrUU 38/2016 rd, s. 4). (GrUU 14/2018 rd, s. 3).

Grundlagsutskottet har i sin tolkningspraxis ansett att det är viktigt att till den del som EU-lagstiftningen förutsätter eller möjliggör nationell reglering, ska vid användningen av detta nationella handlingsutrymme kraven som följer av de grundläggande och mänskliga rättigheterna beaktas (se GrUU 25/2005 rd). Utskottet har därför framhållit att det i regeringens propositioner finns anledning att särskilt i fråga om bestämmelser som är av betydelse med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna tydligt klargöra ramarna för det nationella handlingsutrymmet (bl.a. GrUU 26/2017 rd, s. 42, GrUU 2/2017 rd, s. 2, GrUU 44/2016 rd, s. 4).

Enligt grundlagsutskottets uppfattning gör den detaljerade regleringen i den allmänna dataskyddsförordningen det också möjligt att i fråga om myndighetsverksamhet lagstifta betydligt mer generellt om skydd för och behandling av personuppgifter jämfört med vår nuvarande nationella regleringsmodell. Grundlagsutskottet ser det dock som klart att behovet av speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som också krävs i den allmänna dataskyddsförordningen måste bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Ju större risk fysiska personers rättigheter och friheter utsätts för på grund av behandlingen, desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser. Denna omständighet är av särskild betydelse när det gäller behandling av känsliga uppgifter (GrUU 14/2018 rd, s. 4–5).

Enligt grundlagsutskottet bör bestämmelserna om behandling av känsliga uppgifter fortfarande analyseras utifrån praxis för tidigare bestämmelser på lagnivå i den utsträckning allmänna dataskyddsförordningen tillåter. Behovet av bestämmelser som är mer detaljerade än allmänna dataskyddsförordningen bör dock motiveras i varje enskilt fall, också inom ramen för förordningen. I fråga om behovet av reglering finns det skäl att rikta uppmärksamhet på den riskbaserade approach som tillägnats i förordningen. Utskottet har framhållit att även lagstiftningen om behandling av känsliga personuppgifter bör vara så tydlig och begriplig som möjligt (GrUU 14/2018 rd, s. 6).

Den allmänna dataskyddsförordningen tillåter alltså att det i nationell lag föreskrivs om behandling av särskilda kategorier av personuppgifter, förutsatt att de särskilda villkor som nämns i förordningen uppfylls (GrUU 15/2018 rd, s. 38). Grundlagsutskottet har riktat uppmärksamhet på att konstitutionellt känsliga uppgifter inte direkt kan jämföras med de särskilda kategorier av personuppgifter som definierats i artikel 9 i den allmänna dataskyddsförordningen. Till exempel uppgifter om behovet av socialvård för en person eller om socialvårdsservicen, stödåtgärderna eller andra socialvårdsförmåner till personen definieras inte som särskilda kategorier av personuppgifter i artikel 9.1 i den allmänna dataskyddsförordningen. Det är inte heller uteslutet att dessa uppgifter kan innehålla uppgifter som ingår i de särskilda kategorierna av personuppgifter enligt artikel 9 i dataskyddsförordningen, såsom uppgifter om en socialvårdsklients hälsotillstånd. Uppgifter om socialvårdsservice ingår inte heller i de uppgifter som räknas upp i artikel 8.1 i personuppgiftsdirektivet, som implementerats genom personuppgiftslagen. Registreringen av dessa uppgifter har dock nationellt ansetts innehålla en större risk än normalt för medborgarnas integritet och rättsskydd, varför det är befogat att betrakta att uppgifterna är känsliga (se även RP 96/1998 rd, s. 4/I). (GrUU 15/2018 rd, s. 38).

På grund av grundlagens författningshierarkiska ställning står det klart att uppgifter som bedömts vara känsliga uppgifter till exempel på grund av de risker och hot som orsakas av behandlingen inte i fråga om tillämpningsområde på uttömmande sätt kan jämföras med regleringen i personuppgiftslagen. Grundlagsutskottet har konsekvent ansett att till exempel biometrisk identifieringsuppgifter jämföras med känsliga uppgifter (se till exempel GrUU 13/2016 rd, s. 4). Även om användningen av begreppet känsliga uppgifter med tanke på tydlighet i lagstiftningen bör undvikas i nationell lagstiftning på grund av att EU:s allmänna dataskyddsförordning börjar tillämpas och begreppet särskilda kategorier av personuppgifter där valts i artikel 9 om skydd för personuppgifter (se även GrUU 14/2018 rd, s.9), anser utskottet fortfarande att det är motiverat att i konstitutionellt hänseende beskriva vissa kategorier av personuppgifter som känsliga. Även i skäl 51 till den allmänna dataskyddsförordningen betonas den särskilda känsligheten för särskilda kategorier av personuppgifter. (GrUU 15/2018 rd, s. 38).

Dataskyddsförordningens riskbaserade infallsvinkel innebär enligt grundlagsutskottets uppfattning att det är möjligt att införa detaljerad och exakt nationell lagstiftning också när behandlingen av uppgifterna utgör en särskild risk på andra grunder än de som anges i artikel 9 och 10 i förordningen. Även i så fall ska den nationella regleringen överensstämja med artikel 6 i förordningen. Enligt utskottets uppfattning är det tillåtet också inom ramen för dataskyddsförordningen att föreskriva detaljerat om behandlingen av personuppgifter som är känsliga i konstitutionellt hänseende. (GrUU 15/2018 rd, s. 38).

Grundlagsutskottet har också särskilt lyft fram behovet av reglering i de fall där personuppgifterna behandlas av en myndighet. Enligt artikel 6 c i den allmänna dataskyddsförordningen är behandlingen laglig om behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Utskottet menar att de nämnda leden i artikeln i regel inte kräver och inte ens möjliggör att det ska finnas en särskild lag för varje enskild behandling. Trots det utgör uppgifter om en persons behov av socialvård eller erhållna socialvårdstjänster, stödåtgärder och andra socialvårdsförmåner eller andra motsvariga uppgifter sådana risker för och hot mot den enskildes grundläggande fri- och rättigheter, att det inom de ramar dataskyddsförordningen tillåter måste föreskrivas om behandling av uppgifterna med samma noggrannhet och exakthet som gäller också för behandlingen av andra känsliga uppgifter. (GrUU 15/2018 rd, s. 38–39)

Uppgifterna om en förmånstagare är personuppgifter som omfattas av skyddet för privatlivet, som tryggas i 10 § 1 mom. i grundlagen. Detta framgår också av att uppgifterna är sekretessbelagda med stöd av 24 § 1 mom. 25 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (GrUU 43/1998 rd, s. 4). Det kan anses att de uppgifter om en förmånsmottagare som föreskrivits som sekretessbelagda i offentlighetslagen innehåller känsliga personuppgifter i ett konstitutionellt hänseende. Bestämmelserna om behandlingen av sådana ska således uppfylla de förutsättningar som bildats grundlagsutskottets praxis före tillämpningen av den allmänna dataskyddsförordningen.

Enligt artikel 6.3 i den allmänna dataskyddsförordningen ska syftet med behandlingen fastställas i unionsrätten, eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av, om behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige eller om behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Ifrågavarande punkt 3 innehåller en skyldighet att i den nationella lagstiftningen utfärda bestämmelser om grunden och ändamålet för behandlingen.

Det föreslås att 7 kap. 45–47 § i lagen om allmänt stöd innehåller bestämmelser om användningsändamålet för personuppgifter och de uppgifter som ska behandlas. Grunden för behandlingen av personuppgifter utgörs i enlighet med artikel 6.1 c i den allmänna dataskyddsförordningen av lagstadgade uppgifter för den personuppgiftsansvarige. De föreslagna bestämmelserna motsvarar i sak bestämmelserna i den gällande lagen om utkomstskydd för arbetslösa, som har utfärdats med samverkan av grundlagsutskottet (RP 207/2022 rd och GrUU 90/2022 rd).

På ett sätt som motsvarar den gällande lagstiftningen innehåller lagen om ett allmänt stöd en bestämmelse enligt vilken en registrerad inte har rätt att begränsa behandlingen av egna uppgifter enligt föreskrifterna i artikel 18 i den allmänna dataskyddsförordningen. Artikel 23.1 i den allmänna dataskyddsförordningen innehåller en möjlighet för medlemsstaterna att genom lagstiftning begränsa bland annat tillämpningsområdet för de skyldigheter och rättigheter som föreskrivits i artikel 18, om en sådan begränsning sker med respekt för andemeningen i de grundläggande rättigheterna och friheterna och utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle i syfte att säkerställa andra av unionens eller en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse, särskilt ett av unionens eller en medlemsstats viktiga ekonomiska eller finansiella intressen, däribland penning-, budget- eller skattefrågor, folkhälsa och social trygghet (artikel 23.1 e).

Utifrån det ovan angivna anses regleringen kring mottagande och utlämnande av personuppgifter stå i samklang med det i grundlagen tryggade integritetsskyddet.

12.3 Egendomsskyddet

Regleringen kring återkrav av allmänt stöd är betydelsefull i synnerhet med tanke på det egendomsskydd som tryggats i 15 § i grundlagen. I grundlagsutskottets praxis har man för att kunna göra intrång i egendomsskyddet förutsatt bland annat en samhälleligt godtagbar grund och förenlighet med proportionalitetsprincipen (bland annat GrUU 65/2010 rd). Det finns en samhällelig godtagbar grund för återkrav av stöd som betalats till för högt belopp (GrUU 17/2014 rd).

12.4 Det allmänna stödet och rätten till grundläggande försörjning

Med stöd av 19 § 2 mom. i grundlagen ska var och en genom lag garanteras rätt att få sin grundläggande försörjning tryggad bland annat vid arbetslöshet. Bestämmelsen förutsätter att lagstiftaren garanterar var och en som behöver grundläggande försörjning en subjektiv rätt till den trygghet som det allmänna genom lag är skyldigt att ordna. Den sociala tryggheten är förknippad med vissa sociala risksituationer som nämns i bestämmelsen, men också med respektive lagbestämmelser om bidragskriterier, behovsprövning och procedurer (RP 309/1993 rd, s. 74, bl.a. GrUU 55/2016 rd, s. 3, och GrUU 48/2006 rd, s. 2). Systemen för grundläggande försörjning bör vara så täckande att inga grupper lämnas utanför systemen och därmed blir lidande (RP 309/1993 rd, s. 75/I, GrUU 48/2006 rd, s. 2, GrUU 6/2009 rd, s. 7/II). Utkomstskyddet för arbetslösa utgör en sådan grundläggande försörjning som avses i 19 § 2 mom. i grundlagen, och genom lagen om utkomstskydd för arbetslösa tillgodoses den rätt att vid arbetslöshet få sin grundläggande försörjning tryggad som enligt grundlagen ska garanteras var och en (se till exempel GrUU 25/2013 rd).

Begreppet grundläggande utkomstskydd är i sig oberoende av den gällande lagstiftningen om social trygghet och grundlagsbestämmelsen binds således inte direkt till vissa befintliga förmånssystem. I fråga om bestämmelsen har det dock på etablerat sätt ansetts att dess krav inte motsvarar sådana lagstiftningsändringar som innebär ett väsentligt inkräktande på skyddet för grundläggande försörjning. Bestämmelsen innehåller också en skyldighet för lagstiftaren att agera. Å andra sidan har det för bestämmelsens del ansetts naturligt att den sociala tryggheten riktas och utvecklas enligt samhällets ekonomiska tillgångar (se till exempel GrUB 25/1994 rd, s. 11/I). Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att tryggheten av den grundläggande försörjningen garanteras på lång sikt.

Efter revideringen av de grundläggande fri- och rättigheterna har grundlagsutskottet ansett att arbetslöshetsdagpenningens grunddagpenning och den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel, vilken till sitt belopp motsvarar grunddagpenningen, samt arbetsmarknadsstödet, vilket till sitt fulla belopp är lika stort som grunddagpenningen, hör till de arbetslöshetsförmåner som ingår i förmånssystemen för social trygghet enligt 19 § 2 mom. i grundlagen (GrUU 16/1996 rd, s. 1/II, GrUU 17/1996 rd, s. 1/II, GrUU 46/2002 rd, s. 2/I och GrUU 25/2013 rd, s. 2/4).

Lagstiftarens skyldighet att se till att bidragssystemet är sådant att det ger individen tillräckliga faktiska möjligheter att utöva sina rättigheter kan härledas ur den grundläggande karaktären hos den subjektiva rättigheten i 19 § 1 mom. i grundlagen och ur det allmänna skyldighet att enligt 22 § i grundlagen se till att de grundläggande fri- och rättigheterna tillgodoses (GrUU 31/1997 rd, s. 3). Bestämmelserna om grundläggande fri- och rättigheter är förpliktande för det allmänna. Om förmåner som tillgodoser de grundläggande fri- och rättigheterna ändras kan bedömningen av huruvida ändringen kan tillåtas på konstitutionella grunder till tillämpliga delar göras på liknande grunder som vid bedömning av huruvida egentliga inskränkningar i de grundläggande fri- och rättigheterna kan tillåtas.

Det föreslagna allmänna stödet betalas till personer som uppfyller arbetsvillkoret och som inte har rätt till inkomstrelaterad dagpenning. Förutsättningarna att betala allmänt stöd motsvarar till övriga delar förutsättningarna för betalning av det nuvarande arbetsmarknadsstödet till centrala delar, såsom väntetiden, behovsprövningen och det partiella allmänna stödet för personer som bor i deras föräldrars hushåll. Regleringen kring arbetsmarknadsstöd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har utformats i samband med totalrevideringen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa med samverkan av grundlagsutskottet (GrUU 46/2002 rd – RP 115/2002 rd). Efter år 2003 har bestämmelserna om förutsättningarna för betalning av arbetsmarknadsstöd i lagen om

utkomstskydd för arbetslösa ändrats, såsom vid reformen av arbetsmarknadsstöd år 2006 (GrUU 50/2005 rd – RP 164/2005 rd) och senast då beloppet av partiellt arbetsmarknadsstöd ändrades (GrUU 45/2024 rd – RP 135/2024 rd). Gränsen för föräldrarnas inkomster i fråga om partiellt marknadsstöd är 1 781 euro i 2002 års nivå och grundlagsutskottet riktade i sitt utlåtande GrUU 45/2024 rd uppmärksamhet på inkomstgränsen, som inte har någon sänkande inverkan på arbetsmarknadsstödet då föräldrarnas sammanräknade inkomster underskrider den.

Beloppet av det allmänna stödet till fullt belopp uppgår till den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel. För närvarande uppgår den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel och det fulla arbetsmarknadsstödet till grunddagpenningen. Inga ändringar föreslås för beloppet.

Enbart sammanslagningen av grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd till ett allmänt stöd bedöms inte orsaka något behov till det sistahandsskydd som avses i 19 § 1 mom. i grundlagen.

Vid den tidpunkt då den föreslagna lagstiftningen träder i kraft uppgår de personer som får grunddagpenning till uppskattningsvis några hundra personer, varav uppskattningsvis några tiotals personer har inkomster som ska beaktas i behovsprövningen i den mån att inkomsterna minskar beloppet av det allmänna stöd som betalas. En person som innan lagändringen träder i kraft får grunddagpenning för tilläggsdagar och då lagen trätt i kraft får behovsprövat allmänt stöd kan trygga sin grundläggande försörjning med de inkomster som beaktas i behovsprövningen.

Vid behovsprövning i fråga om allmänt stöd tillämpas samma inkomstgräns och samma avdragsprocent på alla mottagare av allmänt stöd. Detta avviker från nuläget, där inkomstgränsen för behovsprövning av arbetsmarknadsstödet fastställs utifrån huruvida personen bor ensam eller är gift eller sambo. I behovsprövningen i fråga om arbetsmarknadsstöd höjs inkomstgränsen utifrån barn som mottagaren har omsorgen om på sätt att även en makes, makas eller sambos barn ses som ett barn som mottagaren har omsorgen om i behovsprövningen. Behovsprövningen i fråga om allmänt stöd gäller sådana personer som under arbetslöshetstiden har inkomster av kontinuerlig karaktär vilka överskrider inkomstgränsen, med vilka de kan trygga sin grundläggande försörjning under arbetslöshetstiden. På grund av detta har det bedömts att behovsprövningen i fråga om allmänt stöd inte är problematiskt ur en konstitutionell synvinkel.

12.5 Stöd för dem som ansvarar för omsorgen om barn

Förutom att rätten till grundläggande försörjning i enlighet med 19 § 2 mom. i grundlagen ska tryggas vid arbetslöshet, sjukdom, arbetsoförmåga och under ålderdomen samt vid barnafödelse och förlust av en försörjare, föreskrivs i 19 § 3 mom. i grundlagen att det allmänna ska stödja familjerna och andra som svarar för omsorgen om barn så att de har möjligheter att trygga barnens välfärd och individuella uppväxt. Bestämmelsen ålägger det allmänna uppgiften att uttryckligen stödja dem som svarar för omsorgen om barn och inkluderar också en dimension av materiellt stöd till barnfamiljer (RP 309/1993 rd, s. 76, och GrUB 25/1994 rd). Detta leder till att inverkan av stödnivån också välbefinnandet för barn till en stödmottagare ska beaktas i avgöranden som gäller social trygghet.

Enligt artikel 3 i FN:s konvention om barnets rättigheter ska vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. FN:s kommitté för barnets rättigheter rekommenderade i de slutsatser som de gav i juni 2023 att Finland tryggar tillräcklig försörjning för barnen genom att undvika nedskärningar i den

sociala tryggheten vilka påverkar barn som löper risk att drabbas av fattigdom och marginalisering.

Grunderna för att fastställa inkomstgränsen i behovsprövningen i fråga om allmänt stöd har en konsekvens för utkomsten för familjer med inkomster som ska beaktas i behovsprövningen. Behovsprövningen i fråga om allmänt stöd bedöms dock inte skapa grupper av personer som missgynnas i den sociala tryggheten, eftersom även om behovsprövningen har en konsekvens för beloppet av det allmänna stöd som en person med inkomster får, omfattas barn som mottagaren av allmänt stöd har omsorgen om fortfarande av de förmåner och tjänster som avses i 19 § 2 och 3 mom.

12.6 Indragning av rätten till allmänt stöd för viss tid och tills vidare

I fråga om indragning av rätten till allmänt stöd för viss tid och tills vidare utgörs de centrala bestämmelserna med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna av 6, 18 och 19 § i grundlagen. I nämnda 6 § finns det bestämmelser om jämlikheten och enligt 18 § har var och en rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Det allmänna ska sörja för skyddet av arbetskraften och främja sysselsättningen och verka för att alla tillförsäkras rätt till arbete. Enligt 19 § 2 mom. i grundlagen har var och en rätt till social trygghet bland annat vid arbetslöshet.

Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis kring lagen om utkomstskydd för arbetslösa på vedertaget sätt ansett att grundlagen i sig inte utgör ett hinder för att ställa villkor för att få en förmån som tryggar den grundläggande försörjningen och tidigare påföljder inom utkomstskyddet för arbetslösa har behandlats flera gånger av grundlagsutskottet (sammanställning utifrån GrUU 2/2012 rd, som gällde totalreformen av påföljder inom utkomstskyddet för arbetslösa). Grundlagsutskottet har dessutom betonat att förvägrande av en förmån som används som en sanktion dock ska stå i ett motiverat förhållande till hurdana sysselsättningsfrämjande funktioner som varit tillgängliga och vad som kan tillräknas den arbetslösa personen (till exempel ovan nämnda GrUU 2/2012 rd).

Efter ovan nämnda reform har lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändrats genom att gradera de påföljdsavgifter som påförs en arbetssökande utifrån försummelser av jobbsökningen, arbetssökandenas serviceprocess och den tillgängliga servicen samt genom att förkorta bland annat tiderna utan ersättning i anknytning till att ett anställningsförhållande upphör (RP 167/2021 rd). Bestämmelserna om dessa ändringar utfärdades också med samverkan av grundlagsutskottet (GrUU 44/2021 rd).

En person som får allmänt stöd utifrån arbetslöshet omfattas i huvudsak av samma arbetskraftspolitiska förutsättningar att få förmånen och påföljder enligt lagen om allmänt stöd och lagen om utkomstskydd för arbetslösa som en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning utifrån lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Till denna del motsvarar de föreslagna förmånpåföljderna i fråga om allmänt stöd därmed de påföljder som hänför sig till utkomstskydd för arbetslösa, vilka uppstått med samverkan av grundlagsutskottet.

Rätten till god förvaltning

Ett krav på rätt till god förvaltning kan härledas ur 21 § i grundlagen. Detta är av betydelse i bedömningen av de tider utan ersättning och skyldigheter att vara i arbete vilka föreläggs en arbetssökande.

Lagen om ordnande av arbetskraftsservice innehåller bestämmelser om bland annat skyldigheten att söka arbete och om grunderna för att sänka den kvantitativa skyldigheten att söka arbete eller att inte förelägga någon sådan skyldighet. Till exempel arbetssökandens arbetsförmåga beaktas i detta sammanhang. Även i övrigt görs den primära prövningen av vad arbetssökanden förmår göra och av vad som förutsätts av honom eller henne i samband med serviceprocessen, då arbetskraftsmyndigheten tillsammans med arbetssökanden utarbetar en sysselsättningsplan eller en plan som ersätter den, inkluderar en skyldighet att söka arbete i den, anvisar arbetssökanden att söka ett visst jobb (med ett så kallat arbetserbjudande) eller erbjuder arbetssökanden en viss service.

När skyldigheter föreläggs en arbetssökande, ska arbetskraftsmyndigheten även ge information om konsekvensen av att dessa åtgärder inte vidtas för rätten att få allmänt stöd. Lagen om ordnande av arbetskraftsservice innehåller också bestämmelser om arbetskraftsmyndighetens informationsskyldighet.

Prövningen av påförande av en förmånspåföljd enligt lagen om allmänt stöd och lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska göras först då en arbetssökande försummat att vidta de åtgärder som förutsätts av honom eller henne. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa innehåller bestämmelser om så kallade giltiga orsaker, utifrån vilka det är möjligt att inte påföra en påföljd.

Ändringar i sättet att ordna samtal om jobbsökning, som hör till serviceprocessen för en arbetssökande, och i innehållet i dessa föreslås för arbetskraftsmyndigheterna. Med beaktande av ändringarnas innehåll bedöms förslaget inte äventyra principen om kommunfinansiering.

12.7 Internationella konventioner som binder Finland

En central fråga vid bedömningen av 19 § i grundlagen är huruvida den motivering som anförs för ändringarna i grundskyddets nivå är acceptabla med tanke på grundrättsdoktrinen och förenliga med proportionalitetskravet. En motsvarande skyldighet att bedöma ändringarnas godtagbarhet och proportionalitet kan härledas också ur bestämmelserna i ESK-konventionen och artikel 12 i europeiska sociala stadgan, enligt vilken konventionsstaterna har förbundit sig att stegvis höja sitt system för social trygghet till en högre nivå.

Enligt artikel 9 i ESK-konventionen erkänner konventionsstaterna rätten för var och en till social trygghet, däribland socialförsäkring. I artikel 11 i ESK-konventionen föreskrivs vidare att konventionsstaterna erkänner rätten för var och en till en tillfredsställande levnadsstandard för sig och sin familj, däribland tillräckligt med mat och kläder, och en lämplig bostad samt till ständigt förbättrade levnadsvillkor. Konventionsstaterna förbinder sig med stöd av artikel 2 i ESK-konventionen att till fullo utnyttja sina tillgängliga resurser för att trygga att rättigheterna i konventionen gradvis förverkligas i sin helhet med alla lämpliga medel, i synnerhet genom lagstiftning. Vid tryggandet av rättigheterna beaktas emellertid i enlighet med artikel 9 konventionsstatens tillgängliga resurser, som kan beaktas som tyngre skäl när sociala förmåner försämrats. Kommittén för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, som övervakar genomförandet av ESK-konventionen, har utarbetat riktlinjer för hur förpliktelserna enligt konventionen och ändringar som görs i dessa ska tolkas.

Artikel 12 i europeiska sociala stadgan ålägger medlemsstaterna att inrätta ett system för social trygghet som tryggar medborgarnas försörjning i händelse av risker som hänför sig till avbrott i arbetslivet. Artikel 12 omfattar såväl försäkringsbaserade och inkomstrelaterade ersättningar som jämnstora, oftast skattefinansierade, ersättningar som är oberoende av den tidigare arbetslivserfarenheten. Artikel 13 i stadgan åter tryggar var och en som inte har tillräckliga inkomster eller medel och som inte kan skaffa sådana inkomster eller medel genom egna

ansträngningar eller på något annat sätt rätt till social hjälp. Enligt artikel G i del III i den reviderade europeiska sociala stadgan får de rättigheter som tryggas genom stadgan inte göras till föremål för andra inskränkningar eller begränsningar än de som anges i stadgan, med undantag för sådana som anges i lag och som är nödvändiga i ett demokratiskt samhälle som garanti för andras fri- och rättigheter eller som skydd för samhällets intresse, den nationella säkerheten eller allmän hälsa eller moral.

Kommittén för sociala rättigheter, som övervakar europeiska sociala stadgan, har bedömt den sociala tryggheten i Finland, och den meddelade senast i början av år 2023 en rekommendation enligt vilken beloppen av det grundläggande utkomstskyddet och de förmåner som tryggar minimiutkomsten är för låga i Finland. De stater som har satt i kraft stadgan har förbundit sig till att skydda de sociala och ekonomiska rättigheter som anges i stadgans artiklar. Finlands system för social trygghet omfattar både inkomstrelaterade förmåner och förmåner i form av minimibelopp. De sociala förmånerna i form av minimibelopp är garantipensionen, sjuk- och rehabiliteringsdagpenningen till minimibelopp samt grunddagpenningen inom utkomstskyddet för arbetslösa. Vid sidan av dem finns behovsprövade förmåner som räknas som socialbidrag, det vill säga arbetsmarknadsstöd och utkomststöd. I regel strävar Finland efter att trygga en individs ställning i händelse av en social risksituation (såsom arbetslöshet, sjukdom eller arbetsoförmåga).

Den nordiska uppfattningen om social trygghet som en kombination av penningstöd och tjänster påverkar i bakgrunden det finländska systemet. Kommittén har även granskat tillräckligheten hos de andra nordiska ländernas grundtrygghet. Också vid den granskningen har särdragen hos det nordiska systemet framträtt. Synen har lett till meningsskiljaktigheter med kommittén för sociala rättigheter. Finland gör en annan bedömning av hur väl minimiskyddet räcker till, eftersom de sociala förmånerna, social- och hälsovårdstjänsterna och olika avgiftstak för hälso- och sjukvård bildar en helhet i vårt land. Nivån på en enskild förmån är enligt Finlands uppfattning inte ett bra mått på hur väl stödet räcker till, eftersom försörjningen i Finland kan bestå exempelvis av arbetsmarknadsstöd, bostadsbidrag och utkomststöd. Dessutom finns det egna avgiftstak för bland annat offentliga hälsotjänster och receptbelagda läkemedel, som begränsar klientens hälso- och sjukvårdskostnader till en skälig nivå.

I artikel 12.1 i Internationella arbetsorganisationens (ILO) konvention nr 168 om främjande av sysselsättning och skydd vid arbetslöshet föreskrivs att såvida inte annat anges i denna konvention, kan varje medlemsstat fastställa den metod eller de metoder för skydd genom vilka den väljer att genomföra konventionens bestämmelser, antingen det är genom ett avgiftsberoende eller ett icke-avgiftsberoende system, eller genom en kombination av sådana system. I 2 punkten i den nämnda artikeln föreskrivs att om en medlemsstats lagstiftning tillhandahåller skydd för alla som är bosatta där och vilkas tillgångar i den uppkomna situationen inte överskrider föreskrivna gränser, kan det skydd som ges begränsas i enlighet med bestämmelserna i artikel 16 med hänsyn till förmånstagarens och hans eller hennes familjs tillgångar.

Artikel 15.1 b i ovan nämnda konvention av ILO gäller en situation där en person är helt arbetslös och hans eller hennes förvärvsinkomst på grund av den temporära avstängningen från arbetet dragits in utan att anställningsförhållandet avbrutits. När denna situation omfattas av arbetslöshetsskyddet, ska förmånerna enligt konventionen utges i form av periodiska utbetalningar beräknande på följande sätt: om sådana inkomster inte grundas på avgifter eller tidigare inkomst skall de fastställas till minst 50 procent av den lagstadgade minimilönen eller lönen för en vanlig arbetare eller till en nivå som ger ett minimibelopp för elementära levnadsomkostnader, vilketdera som nu är högst. I artikel 16 i konventionen föreskrivs att utan hinder av bestämmelserna i artikel 15 kan den förmån som utges utöver den första period som

anges i artikel 19 punkt 2 a), liksom förmåner som betalas ut av en medlemsstat i enlighet med artikel 12 punkt 2 fastställas efter beaktande av andra tillgångar, utöver en föreskriven gräns, som är tillgängliga för förmånstagaren och hans eller hennes familj i enlighet med en föreskriven skala. Dessa förmåner ska i vart fall tillsammans med andra förmåner, som de kan ha rätt till, garantera dem hälsosamma och rimliga levnadsvillkor i enlighet med nationella normer.

I denna proposition föreslås inte någon försämring av nivån på det skydd för den grundläggande försörjningen som för närvarande betalas utifrån arbetslöshet. Beloppet av det allmänna stödet till fullt belopp uppgår till den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel. De föreslagna grunderna för att fastställa det allmänna stödet i behovsprövningen avviker från grunderna för det nuvarande arbetsmarknadsstödet, och behovsprövningen gäller även framöver personer som har andra inkomster som tryggar deras grundläggande försörjning. Gränsen för föräldrarnas inkomster för partiellt allmänt stöd är högre än gränsen för föräldrarnas inkomster för det nuvarande partiella arbetsmarknadsstödet.

Utifrån det som lagts fram ovan bedöms det att det föreslagna allmänna stödet uppfyller såväl den i 22 § i grundlagen fastställda skyldigheten för det allmänna att trygga att de i 19 § 3 mom. i grundlagen avsedda grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses som de internationella skyldigheter som binder Finland.

12.8 Näringsfrihet och rätt till arbete

Enligt 18 § 2 mom. i grundlagen är det allmänna skyldigt att främja sysselsättningen och verka för att alla tillförsäkras rätt till arbete. Bestämmelsen om främjande av sysselsättningen är till sin natur ett konstitutionellt uppdrag för den offentliga makten. Den tar inte ställning till vilka metoder som ska användas i skötseln av sysselsättningen, utan ger det allmänna ett betydande spelrum när det gäller övervägandet av hur sysselsättningen kan främjas på bästa sätt. Främjande av sysselsättningen innebär å ena sidan att det allmänna strävar efter att trygga var och en rätt till arbete, men å andra sidan att det allmänna ska försöka hindra att det uppstår en grupp som är permanent arbetslös. (Se RP 309/1993 rd, s. 68, GrUU 19/2018 rd, GrUU 67/2014 rd, GrUU 44/2014 rd och GrUU 17/1995 rd, s. 1–2).

Den föreslagna lagen om allmänt stöd, i egenskap av lagstiftning som tryggar grundförsörjningen, och den föreslagna ändringen i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, vilken gäller ordnande av samtal om jobbsökning om arbetslösheten för en mottagare av allmänt stöd drar ut på tiden, främjar möjligheten för arbetslösa arbetssökanden att få arbete. Utifrån detta anses ändringarna i sin helhet vara förenliga med 18 § 2 mom. i grundlagen och främja det allmännas skyldighet att främja sysselsättningen och att sträva efter att trygga var och ens rätt till arbete.

12.9 Rättsskyddet och garantier för god förvaltning

Enligt 21 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättsskipningsorgan.

Enligt 35 § 3 mom. i den föreslagna lagen om allmänt stöd får man inte separat söka ändring genom att överklaga ett beslut av arbetskraftsmyndigheten och Sysselsättnings-, utvecklings och förvaltningscentret om ett arbetskraftspolitiskt utlåtande som binder Folkpensionsanstalten. Bestämmelsen motsvarar den motsvarande bestämmelsen i lagen om utkomstskydd för

arbetslösa. Trots förbudet att söka ändring i Arbetskraftspolitiska utlåtanden har en person som ansöker om allmänt stöd möjlighet att överföra behandlingen av riktigheten av ett Arbetskraftspolitiskt beslut till besvärsnämnden för social trygghet genom att överklaga Folkpensionsanstaltens beslut. Det är möjligt att överklaga ett beslut av besvärsnämnden hos försäkringsdomstolen.

Ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande om rätten till allmänt stöd ges efter att en arbetssökande till Arbetskraftsmyndigheten meddelat en avsikt att ansöka om allmänt stöd eller på begäran av Folkpensionsanstalten då arbetssökanden lämnat in en förmånsansökan. Arbetskraftsmyndigheten eller UF-centret avgör endast de så kallade Arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att betala allmänt stöd. Även om det är möjligt att betala allmänt stöd då dessa förutsättningar är uppfyllda, kan en ansökan om en förmån ändå förkastas om en sådan förutsättning som omfattas av Folkpensionsanstaltens behörighet att avgöra ärendet inte uppfylls.

Syftet med förbudet att söka ändring i anknytning till Arbetskraftspolitiska utlåtanden är att hela det ärende som gäller sökande av ändring i rätten att få en förmån ska avgöras på en gång i fråga om såväl de Arbetskraftspolitiska förhållandena som de förhållanden som ska avgöras av Folkpensionsanstalten. En separat rätt att överklaga kan leda till att en del av förutsättningarna för betalning avgörs först och en annan del av dessa senare i ändringssökandet. Detta kan leda till avsevärda dröjsmål innan ett förmånsärende avgjorts slutligt.

Konsekvenserna för rättsskyddet av den föreslagna regleringen har beskrivits i avsnittet om konsekvenserna för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. De föreslagna bestämmelserna tryggar rätten för en part att överföra ett beslut om hans eller hennes rättigheter och skyldigheter för behandling av en domstol eller ett annat oberoende rättskipningsorgan på det sätt som avses i 21 § 1 mom. i grundlagen och artikel 6.1 i Europakonventionen.

Grundlagens 21 § 2 mom. tryggar rätten att få ett motiverat beslut och rätten till ett myndighetsförfarande som är förenligt med god förvaltning. Grunderna för god förvaltning regleras i 7 § i förvaltningslagen, enligt vilken möjligheterna att utträta ärenden och behandlingen av ärenden hos en myndighet om möjligt ska ordnas så att den som vänder sig till förvaltningen får behörig service och att myndigheten kan sköta sin uppgift med gott resultat. Dessa bestämmelser ålägger såväl Folkpensionsanstalten som besvärsgöraren att ordna sin verksamhet så att tydliga förfaringsätt möjliggör att rättsskyddet tillgodoses.

I de förmåner som verkställs av Folkpensionsanstalten iakttas ett enhetligt system för ändringssökande. Med tanke på rättsskyddet är det tydligast att ändringssökandet har ordnats på ett maximalt enhetligt sätt i fråga om Folkpensionsanstaltens förmåner. Det som talar för ett enhetligt system för ändringssökande är även på det sätt som angetts i avsnittet med en beskrivning av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna det stora antalet överklaganden, ärendenas brådskande karaktär och den expertis som krävs för att avgöra överklagandena. Med tanke på partens rättsskydd talar i synnerhet dessa omständigheter för ett harmoniserat separat system för ändringssökande i de olika förmånssystemen.

Bestämmelserna i 21 § i grundlagen hindrar inte att man genom lag föreskriver om smärre undantag från de rättigheter som skyddas där, under förutsättning att undantagen i fråga inte ändrar de aktuella rättssäkerhetsgarantiernas ställning som huvudregel eller äventyrar individens rättssäkerhet. Även om lagstiftaren inom ramen för det lagförbehåll som ingår i 21 § 2 mom. har konstitutionell prövningsrätt att reglera garantier för en rättvis rättegång enligt 21 § i grundlagen, ska man enligt utskottet inkludera huvudregeln enligt grundlagen om samråd med

motparten till exempel i rättskipningsreglering som gäller samråd. På grund av naturen på den rätt som tryggats i 21 § 1 mom. i grundlagen och lagförbehållet i 2 mom. har det enligt utskottet varit klart att även reglering kring rätten att överklaga, i synnerhet kring förbud att överklaga och söka ändring, men även andra begränsningar av rätten att överklaga, på samma sätt omfattas av kravet på att utfärda bestämmelser genom lag. (se till exempel 17/2021 rd, GrUU 16/2019 rd och 50/2018 rd och de utlåtanden som nämns i dessa).

I 41 § i lagen om allmänt stöd som gäller undanröjande av beslut fastställs i 1 mom. ett besvärslförbud som motsvarar den gällande regleringen i fråga om undanröjande av beslut av besvärdsnämnden för social trygghet. Et ärende som gäller undanröjande handlar om ett rättsskyddsmedel som motsvarar återbrytande vid extraordinärt ändringssökande. Extraordinärt ändringssökande är i allmänhet inte förknippat med någon rätt att söka ändring. Konsekvenserna av besvärslförbudet har beskrivits mer ingående i avsnittet med en beskrivning av konsekvenserna för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna.

12.10 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Förslaget till lag om allmänt stöd innehåller vissa förslag till bestämmelser med vilka statsrådet bemyndigas att utfärda mer exakta bestämmelser som kompletterar lagen genom förordning. Således ska regleringen bedömas med tanke på 80 § 1 mom. i grundlagen.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan statsrådet utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Genom lag ska dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. I grundlagsutskottets praxis har det i fråga om bemyndiganden att utfärda förordning ställts krav på att bestämmelserna ska vara exakta och noggrant avgränsade (se till exempel GrUU 24/2021 rd, s 2, GrUU 45/2016 rd s. 4 och GrUU 38/2013 rd, s. 3/II–4/I). Utskottet har betonat att detta innebär att när förordningar endast kan utfärdas med stöd av en lagstadgad fullmakt och ett bemyndigande att utfärda förordning inte kan ges i ärenden som enligt grundlagen ska föreskrivas genom lag, måste ett bemyndigande att utfärda förordning som tas in i lagen formuleras så att innehållet i bemyndigandet tydligt framgår av lagen och avgränsas tillräckligt noggrant (GrUU 26/2017 rd, s. 27). Utifrån 80 § i grundlagen är det väsentligt att det finns tillräckligt uttömmande grundläggande bestämmelser i lag om det som ska regleras och att ett bemyndigande i regel bör placeras i samband med den grundläggande bestämmelsen (se GrUU 10/2016 rd, s. 5, och GrUU 49/2014 rd, s. 6).

Grundlagsutskottet har dessutom konstaterat att bestämmelserna i grundlagen begränsar tolkningen av bemyndigandebestämmelser och innehållet i bestämmelser som utfärdas med stöd av bemyndigandena (se till exempel GrUU 10/2014 rd och GrUU 58/2010 rd). Förordningar ska således alltid utfärdas med beaktande av bemyndigandet enligt lagen men också kraven enligt 80 § 1 mom. i grundlagen, som i praktiken kan begränsa tolkningen av bemyndigandet (se GrUU 26/2017 rd, s. 26). Grundlagsutskottet har betonat att principerna för god lagberedning och en konstitutionell bedömning av bemyndigandet att utfärda förordning kräver att syftet med bemyndigandet att utfärda förordning beskrivs tillräckligt detaljerat i propositionsmotiveringarna (se GrUU 26/2017 rd, s. 27).

Bemyndigandena att utfärda förordningar finns i 16 § 3 mom., 33 § och 54 § 4 mom. i den föreslagna lagen om allmänt stöd.

Enligt 16 § 3 mom. i lagen om allmänt stöd utfärdas genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om inkomster som beaktas vid behovsprövning i fråga om allmänt stöd.

Det föreslås att 5 kap. i lagen om allmänt stöd innehåller bestämmelser om verkställandet av allmänt stöd, vilka gäller bestämmelserna om ansökan, skyldigheten att lämna uppgifter, beslut om allmänt stöd, bestämmelser om betalning samt bestämmelser om återkrav av en förmån. Det finns bestämmelser om bemyndigandet att utfärda förordning i 33 § i det nämnda kapitlet. Enligt 1 mom. i paragrafen utfärdas närmare bestämmelser om ansökan om allmänt stöd och om utredningar som ska ges i samband därmed samt om utbetalning av allmänt stöd genom förordning av statsrådet.

Enligt 2 mom. i ovan nämnda paragraf kan närmare bestämmelser om lämnande av ett arbetskraftspolitiskt utlåtande och de uppgifter som ska inkluderas i utlåtandet utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet. Den viktigaste av dessa bestämmelser gäller tidsfristen för arbetskraftsmyndigheten eller UF-centret att ge ett beslut om arbetssökandens rätt till allmänt stöd. Till denna del motsvarar förordningen den gällande förordningen om arbetslöshetsförmåner.

Enligt 54 § 4 mom. i lagen om allmänt stöd utfärdas genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om förfarandet för förskott och den slutliga finansieringen för Folkpensionsanstalten, debitering av den kommunala finansieringsandelen enligt 51 § till Folkpensionsanstalten och minimibeloppet av finansieringen av allmänt stöd enligt 52 §.

Utkasten till förordningar av statsrådet i fråga om allmänt stöd finns som bilaga till regeringens proposition.

De bemyndigande att utfärda förordning som ingår i propositionen innehåller inte bemyndiganden att utfärda bestämmelser om en individs rättigheter och skyldigheter och inte om ärenden som omfattas av lagstiftningens tillämpningsområde. Bemyndigandena att utfärda bestämmelser genom förordning har på det sätt som grundlagsutskottet förutsätter begränsats till bestämmelser som preciserar lagen och till omständigheter som exakt och tydligt avgränsas i bemyndigandet. Bemyndigandena att utfärda förordningar i propositionen motsvarar bemyndigandena att utfärda förordningar med motsvarande innehåll i lagen om utkomststöd och de har utformats med samverkan av grundlagsutskottet.

12.11 Kommunal självstyrelse

Det föreslagna ansvaret för finansieringen av det allmänna stödet för kommunerna och den föreslagna ändringen av lagen om ordnande av arbetskraftsservice påverkar skötseln av uppgifter vid de kommuner som fungerar som arbetskraftsmyndigheter och därför ska förslaget bedömas med tanke på 121 § i grundlagen.

Enligt 121 § 2 mom. i grundlagen ska bestämmelser om uppgifter som åläggs kommunerna utfärdas genom lag. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis i fråga om kommunal självstyrelse framhåvt att när kommunerna åläggs uppgifter ska det i enlighet med finansieringsprincipen ses till att kommunerna har faktiska förutsättningar att klara av dem (GrUB 25/1994 rd, s. 3, GrUU 18/2001 rd, GrUU 30/2013 rd, s. 5/I, GrUU 12/2011 rd, s. 2/II, GrUU 41/2010 rd, s. 5/II). Utskottet har ansett att finansieringsuppgifter för kommunerna, med hänsyn till att självstyrelsen är skyddad i grundlagen, inte får vara så stora att de försämrar kommunernas verksamhetsvillkor på ett sätt som äventyrar kommunernas möjligheter att självständigt bestämma om sin ekonomi och därmed också om sin förvaltning (se till exempel GrUU 41/2014 rd, s. 3/II och GrUU 50/2005 rd, s. 2). En motsvarande definition ingår i artikel 9 (2) i europeiska stadgan om lokal självstyrelse. Enligt den artikeln ska de lokala myndigheternas ekonomiska resurser motsvara de uppgifter som tilldelats dem i grundlag och annan lag. Med tanke på genomförandet av finansieringsprincipen är det väsentliga huruvida

ändringen bedöms äventyra den ekonomiska aspekten av den kommunala självstyrelsen som tryggas i 121 § i grundlagen (GrUU 34/2013 rd, s. 3/I).

Finansieringsandelarna för hemkommunen för mottagaren av allmänt stöd motsvarar de nuvarande finansieringsandelarna för arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning och sammanslagningen av arbetsmarknadsstöd och grunddagpenning till ett allmänt stöd har inte någon konsekvens för finansiärernas betalningsandelar. Med anledning av detta bedöms förslaget inte äventyra den kommunala finansieringsprincipen.

Det föreslås att ändringar görs i arbetskraftsmyndigheternas sätt att ordna samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning som hör till serviceprocessen för en arbetssökande under en viss tidsperiod. Dessutom föreslås ändringar i innehållet i det första samtal om jobbsökning som inleder perioden. Med beaktande av innehållet i ändringarna bedöms förslaget inte äventyra den kommunala finansieringsprincipen, eftersom dessa samtal i varje fall ska ordnas av arbetskraftsmyndigheten utifrån lagen om ordnande av arbetskraftsservice och eftersom ändringarna gäller endast sättet att ordna samtalen och dessutom, i fråga om det samtal om jobbsökning som inleder den första tidsperioden, sådana samlade ärenden, som redan för närvarande ska skötas av arbetskraftsmyndigheten utifrån lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Grundlagsutskottet har riktat uppmärksamhet på anvisningen för att utarbeta regeringspropositioner (till exempel GrUU 41/2024 rd, GrUU 32/2024 rd, stycke 5, GrUU 19/2024 rd, stycke 7, GrUB 2/2024 rd, stycke 9, GrUU 9/2023 rd, stycke 6). I anvisningarna sägs det att om det råder osäkerhet om ett lagförslags grundlagsenlighet eller förhållande till människorättskonventioner, tas det i avsnittet om propositionens förhållande till grundlagen in ett uttryckligt uttalande där det sägs att det är önskvärt att propositionen förs till grundlagsutskottet för behandling. Enligt anvisningarna tas ett sådant uttalande inte in, om inte en bedömning av propositionen i grundlagsutskottet verkligen behövs på grund av något tolkningsproblem. Grundlagsutskottet har betonat att ett sådant yttrande inte ska inkluderas i motiveringarna i andra än de oklara situationer som nämnts i anvisningarna.

Förutsättningarna för att betala allmänt stöd motsvarar till centrala delar förutsättningarna för att betala det nuvarande arbetsmarknadsstödet. Regleringen kring arbetsmarknadsstöd har utformats med samverkan av grundlagsutskottet under totalrevideringen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Ändringarna i förutsättningarna för betalning av arbetsmarknadsstöd har behandlats i grundlagsutskottet även efter detta. Tillämpningen av behovsprövningen i fråga om allmänt stöd på allmänt stöd för personer som uppfyllt arbetsvillkoret avviker från nuläget och gäller endast en del av mottagarna av allmänt stöd, som har inkomster som överskrider inkomstgränsen och ska beaktas i behovsprövningen. Det är möjligt att dra av arbete som räknas in i arbetsvillkoret från väntetiden för allmänt stöd. Det partiella allmänna stödet gäller inte för dem som uppfyllt arbetsvillkoret. Allmänt stöd som är av samma nivå som den nuvarande grunddagpenningen kan efter att den föreslagna lagen trätt i kraft betalas till personer som får grunddagpenning för tilläggsdagar.

Kommunernas nuvarande ansvar för finansiering av arbetslöshetsförmåner har utformats med samverkan av grundlagsutskottet (regeringens proposition RP 207/2022 rd till riksdagen med förslag till lagstiftning som gäller en omorganisering av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen, GrUU 90/2022 rd).

De ändringar som föreslås för lagen om ordnande av arbetskraftsservice, vilka gäller sättet att ordna samtalen om jobbsökning och de kompletterande samtalen om jobbsökning för mottagarna av allmänt stöd i form av möten ansikte mot ansikte under en viss tidsperiod, handlar

endast om en ändring av sättet att ordna samtal i situationer där arbetslösheten drar ut på tiden. Det första samtal om jobbsökning som inleder perioden omfattar dessutom i samlad form sådana uppgifter som redan för närvarande är lagstadgade uppgifter för arbetskraftsmyndigheten.

Regeringen anser att det i propositionen inte föreslås sådana ändringar som skulle innebära att den inte kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Eftersom det i denna proposition föreslås att det stiftas en ny lag om allmänt stöd och den innehåller ett förslag om en förmån som tryggar den grundläggande försörjningen vid arbetslöshet, även om grunderna för att få och fastställa den i huvudsak överensstämmer med det nuvarande arbetsmarknadsstöd som utformats med medverkan av grundlagsutskottet, anser regeringen att det är önskvärt att ett utlåtande av riksdagens grundlagsutskott begärs i frågan.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om allmänt stöd

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Den grundläggande försörjningen vid arbetslöshet tryggas genom allmänt stöd.

Allmänt stöd betalas för att främja och förbättra arbetslösa arbetssökandes förutsättningar att söka sig till eller återvända till arbetsmarknaden.

2 §

Allmänt stöd

Allmänt stöd betalas till en arbetslös arbetssökande

1) som enligt 5 kap. 2 § 1 mom. eller 6 § 1 mom. i lagen om utkomtskydd för arbetslösa (1290/2002) inte har rätt till sådan inkomstrelaterad dagpenning som avses i den lagen, eller som har fått inkomstrelaterad dagpenning för maximitiden enligt 6 kap. 7 § i den lagen, och

2) som är i behov av ekonomiskt stöd (*behovsprövning*).

3 §

Allmänna rättigheter och skyldigheter för mottagare av allmänt stöd

En arbetssökande har rätt till en sysselsättningsplan. Bestämmelser om sysselsättningsplanen finns i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023).

En mottagare av allmänt stöd har en allmän skyldighet att aktivt söka arbete och utbildning, att till arbetskraftsmyndigheten lämna uppgifter och redogörelser om sitt yrkeskunnande, sin arbetshistoria, utbildning och arbetsförmåga, att fullfölja den i samarbete med arbetskraftsmyndigheten utarbetade sysselsättningsplanen samt vid behov att söka sig till och delta i sysselsättningsfrämjande service och åtgärder.

4 §

Verkställighet av lagen

Verkställigheten av denna lag leds, styrs och utvecklas av social- och hälsovårdsministeriet såsom högsta myndighet i ärenden som gäller utkomstskyddet samt av arbets- och näringsministeriet såsom högsta myndighet i arbetskraftspolitiska ärenden.

Verkställighetsuppgifterna enligt denna lag sköts av Folkpensionsanstalten.

Arbetskraftsmyndigheten eller Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret ger för Folkpensionsanstalten bindande utlåtanden om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av allmänt stöd. På utlåtandet tillämpas vad som i 11 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om arbetskraftspolitiskt utlåtande.

5 §

Tillämpning av 1 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

På allmänt stöd tillämpas vad som i 1 kap. 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om definitioner, i 6 § i det kapitlet föreskrivs om företagare och i 7 § i det kapitlet föreskrivs om samboförhållande och makar som bor åtskilda.

6 §

Rätt till allmänt stöd på basis av boende eller Europeiska unionens lagstiftning

Rätt till allmänt stöd enligt denna lag har arbetslösa arbetssökande som är bosatta i Finland. En person betraktas som bosatt i Finland om personen i enlighet med 5, 6 eller 10 § i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall (16/2019) är bosatt i Finland.

Trots vad som föreskrivs i 8 § ska allmänt stöd betalas med iakttagande av vad som i 1 kap. 8 a § 2 och 3 mom. och 8 b § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om rätten till inkomstrelaterad dagpenning, om det allmänna stödet för en person vars arbetsvillkor har uppfyllts finansieras på det sätt som avses i 50 § 2 mom. i denna lag.

Säsongsarbetare som avses i lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning (907/2017) har inte rätt till allmänt stöd.

2 kap.

Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av allmänt stöd

7 §

Tillämpning av 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

På betalning av allmänt stöd tillämpas vad som i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs i

- 1) 1 § om arbetslösa arbetssökande,
- 2) 4 § om arbete som inte utförs i anställningsförhållande,
- 3) 5 § om företagsverksamhet och eget arbete,
- 4) 5 a § om nystartad företagsverksamhet och sysselsättning i eget arbete,
- 5) 6 § om upphörande med arbete i företag,
- 6) 7 § om företagares familjemedlemmars upphörande med arbete,
- 7) 8 § om upphörande med företagsverksamhet,

- 8) 9 § om upphörande med eget arbete,
- 9) 10 § om studier,
- 10) 10 a § om undantag i fråga om studier,
- 11) 10 b § om kortvariga studier,
- 12) 11 § om upphörande med heltidsstudier.

8 §

Begränsningar som gäller utlänningar

En person som inte är finsk medborgare har inte rätt till allmänt stöd, om personen har rätt att förvärvsarbeta på basis av ett tillfälligt uppehållstillstånd.

9 §

Unga som saknar yrkesutbildning

På rätten till allmänt stöd för en ung person under 25 år som saknar utbildning som ger yrkesfärdigheter tillämpas vad som i 2 kap. 13–16 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om rätten till inkomstrelaterad dagpenning.

10 §

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

På hur en persons rätt att få allmänt stöd påverkas av att personen lämnat sitt arbete eller blivit uppsagd, vägrat att ta emot arbete eller förfarit klandervärt i samband med jobbsökning eller arbetskraftsservice eller annars förfarit arbetskraftspolitiskt klandervärt på det sätt som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa tillämpas vad som i 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om hur klandervärt förfarande påverkar rätten att få inkomstrelaterad dagpenning.

3 kap.

Begränsningar för erhållande av allmänt stöd

11 §

Allmänna begränsningar

Allmänt stöd beviljas inte en arbetssökande som inte har fyllt 18 år. Allmänt stöd kan dock beviljas en arbetssökande som fyllt 17 år och som har fullgjort sin läroplikt. En ung person under 18 år som efter grundskolan eller gymnasiet inte har genomgått någon utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter har inte rätt till allmänt stöd på grundval av arbetslöshet.

Allmänt stöd beviljas en arbetssökande som är född före 1965 högst till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande fyller 65 år. En arbetssökande som är född 1965 eller därefter beviljas allmänt stöd högst till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande uppnår den lägsta ålder för ålderspension som avses i 11 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

En person kan emellertid beviljas allmänt stöd högst till utgången av den kalendermånad då personen fyller 68 år, om personen är förhindrad att arbeta av de orsaker som avses i 1 kap. 5 §

1 mom. 14 punkten, 4 kap. 1 § 2 punkten eller 1 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller om personen är permitterad på heltid.

Berättigad till allmänt stöd är inte en arbetssökande som

- 1) fullgör sin värnplikt eller civiltjänst,
- 2) avtjänar ett fängelsestraff,
- 3) är intagen för vård på sjukhus eller därmed jämförbar anstaltsvård, eller
- 4) är förhindrad att vara på arbetsmarknaden av någon annan orsak som kan jämföras med 1–3 punkten.

12 §

Väntetid

Allmänt stöd betalas efter en väntetid på 21 veckor. Väntetiden börjar

- 1) vid registreringen som arbetslös arbetssökande eller vid en senare tidpunkt då heltidsstudierna avslutas enligt 2 kap. 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
- 2) vid utgången av tiden utan ersättning,
- 3) när skyldigheten att vara i arbete fullgjorts,
- 4) vid den tidpunkt då personen återfår sin rätt till allmänt stöd eller inkomstrelaterad dagpenning så som avses i 2 kap. 16 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller
- 5) när en sysselsättningsfrämjande service upphör, om personens rätt till allmänt stöd eller inkomstrelaterad dagpenning återfås medan sysselsättningsfrämjande service pågår så som avses i 2 kap 16 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Väntetid tillämpas inte om

- 1) personen har genomgått en utbildning efter grundskolan eller gymnasiet som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter,
- 2) personens heltidsstudier avslutas och allmänt stöd eller inkomstrelaterad dagpenning har betalats med stöd av 2 kap. 10 b § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa under tiden för studierna,
- 3) arbetssökandens rätt till allmänt stöd börjar omedelbart efter det att maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har uppnåtts, eller
- 4) personen på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning inte har förutsättningar att avlägga en yrkesinriktad examen och personen har fullföljt en utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv enligt 7 § i lagen om yrkesutbildning (531/2017) eller nått de mål som avtalats i den personliga utvecklingsplanen för kunnandet.

Från väntetiden avdras fulla kalenderveckor under vilka personen

- 1) har varit i arbete som räknas in i det arbetsvillkor som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller har varit i annat lönesubventionerat arbete,
- 2) har varit sysselsatt som företagare och arbetet räknas in i det arbetsvillkor som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller
- 3) under de två år som närmast föregår tidpunkten för väntetidens början har fått allmänt stöd eller inkomstrelaterad dagpenning eller under vilken personen inte har fått allmänt stöd till följd av väntetid, i 14 § avsedd självrisktid eller i 16 eller 17 § avsedd behovsprövning.

Väntetiden löper inte och minskas inte, med avvikelse från vad som anges i 3 mom., med den tid som personen har varit på arbetsmarknaden

- 1) under tiden för heltidsstudier eller en ferieperiod i anslutning till studierna eller en ferieperiod mellan olika läroanstalter, om inte allmänt stöd eller inkomstrelaterad dagpenning under den tiden har betalats till den arbetssökande med stöd av 2 kap. 10 b § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

2) under en tid utan ersättning,

3) under tiden för skyldighet att vara i arbete,

4) under den tid då den arbetssökande på grund av begränsningarna i 2 kap. 13 § 2 mom. och 14 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte får allmänt stöd.

13 §

Tillämpning av 3 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

På begränsningar för erhållande av allmänt stöd tillämpas vad som i 3 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs i

- 1) 2 § om antalet förmånsdagar per vecka,
- 2) 3 § om arbetsoförmåga,
- 3) 4 § om hindrande sociala förmåner,
- 4) 5 § om begränsningar som följer av anställnings- eller tjänsteförhållande,
- 5) 6 § om andra begränsningar,
- 6) 7 § om inverkan av vinst från försäljning av företagsegendom,
- 7) 8 § om arbetstvists inverkan på betalningen av arbetslöshetsförmåner.

Med avvikelse från vad som anges i 1 mom. 6 punkten periodiseras försäljningsvinsten åtminstone enligt beloppet av det allmänna stödet.

4 kap.

Det allmänna stödets belopp

14 §

Självrisktid

Allmänt stöd betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor (*självrisktid*).

Till självrisktiden räknas inte de dagar

- 1) då personen i fråga inte uppfyller kraven för erhållande av allmänt stöd i 8 och 9 § i denna lag eller i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
- 2) då personen är sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete, om sysselsättningen fortgår utan avbrott högst två veckor,
- 3) för vilka personen inte är berättigad till allmänt stöd på grund av begränsningarna enligt 10, 11 och 13 §,
- 4) för vilka personen inte är berättigad till jämkat allmänt stöd på grund av att arbetstidsbegränsningarna enligt 4 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa överskrids,
- 5) för vilka personen inte är berättigad till allmänt stöd på grund av väntetiden enligt 12 §.

Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen. Till självrisktiden räknas också de dagar för vilka en person har betalats allmänt stöd med stöd av 19 § i denna lag.

Självrisktid krävs emellertid inte, om en person i övrigt uppfyller kraven för erhållande av allmänt stöd och

- 1) personens rätt till allmänt stöd börjar omedelbart efter det att maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har uppnåtts, eller
- 2) arbetet förhindras av en sådan stridsåtgärd som inte står i samband med personens anställningsvillkor eller arbetsförhållanden.

Självrisktiden är i kraft tills personen i fråga får rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

15 §

Det allmänna stödets belopp

Det allmänna stödets fulla belopp är lika stort som den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel som avses i 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

I fråga om allmänt stöd tillämpas vad som i 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs i

- 1) 1 § om rätten till jämkade arbetslöshetsförmåner,
- 2) 1 a § om förkortad arbetsvecka och väderhinder,
- 3) 2 § om jämningsperioden,
- 4) 3 § om begränsningar,
- 5) 3 a § om exceptionell bedömning av arbetstiden,
- 6) 4 § om inkomst som ska beaktas vid jämkning,
- 7) 5 § 1 mom. om förmånsbelopp,
- 8) 7 § om sociala förmåners inverkan på arbetslöshetsförmånerna,
- 9) 8 § om inverkan av stöd för hemvård av barn på arbetslöshetsförmånerna.

16 §

Inkomster som ska beaktas vid behovsprövning av allmänt stöd

Vid prövningen av behovet av ekonomiskt stöd ska inkomsterna för en mottagare av allmänt stöd beaktas i sin helhet. Som inkomst av skogsbruk beaktas den enligt bestämmelserna i 7 § 3 och 4 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen av skog multiplicerad med arealen skog. Det allmänna stödet bestäms enligt situationen vid den tidpunkt då stödet betalas ut, på basis av antingen de beräknade eller de annars konstaterbara inkomsterna.

Som inkomster vid behovsprövningen beaktas inte

- 1) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),
- 2) stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996),
- 3) bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014) och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007),
- 4) militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993),
- 5) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948),
- 6) kompletteringsbelopp enligt folkpensionslagen (568/2007),
- 7) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),
- 8) ersättning för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men,
- 9) rörlighetsunderstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om i denna paragraf avsedda inkomster som ska beaktas vid behovsprövningen.

17 §

Behovsprövning av allmänt stöd

Från det månadsvis uträknade beloppet av sådant fullt allmänt stöd som avses i 15 § 1 mom. ska dras av 50 procent från den enligt 16 § fastställda inkomstdel som överstiger 311 euro i

månaden. Månatliga inkomstposter som påverkar fastställandet av det allmänna stödet avrundas nedåt till närmaste hela euro så att den överskjutande delen lämnas obeaktad.

Det allmänna stödet ska justeras, om de inkomster som inverkar på dess belopp har stigit eller sjunkit väsentligt. Det justerade allmänna stödet börjar betalas från och med tidigaste möjliga betalningspost.

Trots vad som i 1 mom. och i 16 § föreskrivs om behovsprövning av allmänt stöd betalas det allmänna stödet ut till högst ett belopp som beräknas enligt bestämmelserna i 4 kap. 7 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Allmänt stöd beviljas utan behovsprövning under den tid en person deltar i sysselsättningsfrämjande service.

18 §

Partiellt allmänt stöd

Det allmänna stödet är 35 procent av det enligt 15–17 § beräknade allmänna stödet, om den arbetssökande bor i sina föräldrars hushåll och inte har uppfyllt arbetsvillkoret enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas dock inte

- 1) under den tid den arbetssökande deltar i sysselsättningsfrämjande service, eller
- 2) på en arbetssökande som bor i samma hushåll som sina föräldrar och vars föräldrars inkomster som avses i 16 § uppgår till högst 2 500 euro i månaden; inkomstgränsen höjs med 106 euro för varje person som den arbetssökandes föräldrar försörjer och som bor i samma hushåll.

Från ett allmänt stöd till fullt belopp räknat per månad avdras i de fall som avses i 2 mom. 2 punkten 50 procent av den del av inkomsten som bestäms enligt 16 § och som överstiger inkomstgränsen i 2 mom. 2 punkten i denna paragraf. Allmänt stöd som nedsatts på grund av föräldrarnas inkomster ska dock vara minst så stort som anges i 1 mom.

Om sökanden bor i samma hushåll som sina föräldrar och föräldrarnas inkomster överstiger den inkomstgräns som föreskrivs i 2 mom. 2 punkten, men sökanden på ett tillförlitligt sätt kan visa att föräldrarna faktiskt inte stöder sökanden ekonomiskt, ska det allmänna stödet betalas utan det avdrag som avses i 1 mom.

Med avvikelse från vad som anges i 2 mom. 2 punkten beaktas dock inte vårdarvode enligt lagen om stöd för närståendevård (937/2005) eller vårdarvode enligt familjevårdslagen (263/2015) som inkomst för föräldrarna till en sökande som bor i samma hushåll som sina föräldrar om uppdragsavtalet inte har ingåtts i förvärvssyfte.

19 §

Allmänt stöd som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Försörjningen för en arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service tryggas genom allmänt stöd.

Allmänt stöd betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbetssökande inte har rätt till allmänt stöd när servicen inleds, om det beror på väntetid enligt 12 §, självrisktid enligt 14 § eller behovsprövning enligt 16 eller 17 §.

På betalning av allmänt stöd under tiden för sysselsättningsfrämjande service tillämpas vad som i 10 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs i

- 1) 2 § 2 mom. samt 3 mom. 1–3 punkten och 4 mom. om berättigade till inkomstrelaterad dagpenning,
- 2) 3 § om frånvaro från sysselsättningsfrämjande service,

3) 4 § om avvikande tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa efter att sysselsättningsfrämjande service inletts,

4) 5 § om särskilda bestämmelser om arbetskraftsutbildning,

5) 6 § om kostnadsersättning som betalas för den tid arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte pågår.

5 kap.

Bestämmelser om verkställighet av allmänt stöd

20 §

Ansökan om allmänt stöd

Allmänt stöd ska sökas skriftligt hos Folkpensionsanstalten.

Allmänt stöd beviljas inte utan särskilt vägande skäl retroaktivt för längre tid än tre månader före den tidpunkt då ansökan blev anhängig.

Ansökan blir anhängig när den anländer till Folkpensionsanstalten. Har ansökan om inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa avslagits, anses ansökan om allmänt stöd ha blivit anhängig när ansökan om inkomstrelaterad dagpenning kom in till arbetslöshetskassan, under förutsättning att allmänt stöd har sökts inom tre månader från det att sökanden fick kännedom om arbetslöshetskassans avslagsbeslut.

21 §

Behandlingen av ansökan

Beslut om allmänt stöd ska ges senast den trettionde kalenderdagen från det att ansökan kom in.

Om ett beslut inte kan ges inom den tid som föreskrivs i 1 mom., därför att Folkpensionsanstalten på grund av att ansökan är bristfällig eller av annan orsak inte har de uppgifter som behövs för att avgöra ärendet, ska beslutet dock ges senast den fjortonde kalenderdagen från det att Folkpensionsanstalten har haft tillgång till de uppgifter som behövs för att avgöra ärendet.

22 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Den som ansöker om allmänt stöd ska lämna Folkpensionsanstalten de uppgifter som behövs för beviljande och utbetalning av stödet.

Den som ansöker om allmänt stöd ska på det sätt som arbetskraftsmyndigheten eller Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret bestämmer till arbetskraftsmyndigheten eller Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret lämna de utredningar som behövs för myndighetens och centrets utlåtande och som berör sökanden personligen.

Om det i en stödmottagares omständigheter inträffar en sådan förändring som kan påverka rätten att få allmänt stöd eller minska stödbeloppet, ska stödmottagaren omedelbart underrätta Folkpensionsanstalten om förändringen. Stödmottagaren ska omedelbart underrätta arbetskraftsmyndigheten om en förändring i omständigheter som avses i 11 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

De förändringar i stödmottagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som stödmottagaren omedelbart ska meddela den som betalar ut förmånen är

- 1) medlemskap i en arbetslöshetskassa,
- 2) om personen är arbetssökande och om personen inte längre söker arbete,
- 3) fortsatt arbetslöshet,
- 4) anställning, tjänsteförhållande, eget arbete eller företagsverksamhet som inletts eller upphört,
- 5) lön eller annat vederlag för anställning, tjänsteförhållande, eget arbete eller företagsverksamhet,
- 6) kapitalinkomster,
- 7) ekonomisk förmån eller ersättning på grundval av anställning, tjänsteförhållande, eget arbete eller företagsverksamhet,
- 8) beviljat avgångsbidrag,
- 9) arbetstid som använts för arbetet,
- 10) inkomst från försäljning av företag eller företagstillgångar i samband med nedläggning av företagsverksamhet eller företagstillgångar som tagits i privat bruk,
- 11) avslutande av sysselsättningsfrämjande service,
- 12) ersättning för inkomstbortfall i enlighet med trafikförsäkring eller olycksfallsförsäkring eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst,
- 13) en social förmån som erhållits eller ansökt i Finland och utomlands, stöd för hemvård som maken eller sambon får och extra pension som arbetsgivaren ordnar och som är bättre än minimivillkoren enligt lagen om pension för arbetstagare,
- 14) beviljad eller avslagen lönegaranti,
- 15) barn som sökanden försörjer,
- 16) de dagar då mottagaren av allmänt stöd har deltagit i annan sysselsättningsfrämjande service än arbetskraftsutbildning, arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller frivilliga studier enligt 28–31 § i lagen om främjande av integration (681/2023),
- 17) inledande av värnplikt eller civiltjänst eller avtjänande av fängelsestraff, intagning för vård på sjukhus eller annan därmed jämförbar anstaltsvård samt andra därmed jämförbara omständigheter,
- 18) föräldrarnas eller föräldrarnas inkomster som avses i 16 §, om det är fråga om en person som avses i 18 §,
- 19) förändringar i familjeförhållandena och bostadsförhållandena,
- 20) andra förändringar i omständigheterna som motsvarar dem som anges i punkterna 1–19.

23 §

Beslut om allmänt stöd

Folkpensionsanstalten ska i ärenden som gäller beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av allmänt stöd ge sökanden ett skriftligt beslut.

Något beslut behöver inte ges om justeringen av det allmänna stödet beror uteslutande på en indexjustering eller någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning, om inte sökanden särskilt yrkar på ett beslut. Sökanden ska begära ett beslut om indexjustering eller en justering av det allmänna stödet under utbetalningstiden som beror på någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning inom 30 dagar efter att sökanden har delgetts justeringen.

Innan Folkpensionsanstalten fattar beslut i ett arbetskraftspolitiskt ärende ska den begära ett i 34 § avsett arbetskraftspolitiskt utlåtande.

Sökanden ska ges ett skriftligt beslut även när allmänt stöd betalas till ett välfärdsområde på det sätt som föreskrivs i 27 §.

24 §

Betalningssätt

Allmänt stöd betalas in på ett av stödmottagaren angivet konto inom Europeiska unionen. Allmänt stöd kan dock betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in det på ett konto eller om stödmottagaren anför särskilda skäl för ett annat betalningssätt.

Om den post som ska betalas till en person i form av allmänt stöd för en månad skulle vara mindre än 50 procent av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, utbetalas det allmänna stödet inte.

25 §

Avbrytande eller minskning av utbetalning på grund av förändrade förhållanden

Utbetalningen av allmänt stöd kan tillfälligt avbrytas eller beloppet av det allmänna stöd som ska betalas kan minskas, om det på grundval av ändrade förhållanden eller någon annan orsak är uppenbart att mottagaren inte längre har rätt till allmänt stöd eller att stödbeloppet borde minskas. Stödmottagarens omedelbart underrättas om avbrott och minskning, och beslutet om allmänt stöd ska meddelas utan dröjsmål.

26 §

Utbetalning av allmänt stöd utan beslut

Till en person som har rätt till allmänt stöd kan på grundval av personens ansökan utan beslut betalas allmänt stöd i förskott.

Förskott får vara betalt för sammanlagt högst två månader. Förskottet dras av från allmänt stöd som beviljas senare i samband med utbetalningen. Förskottet kan också betraktas som förskottsbetalning av allmänt stöd som beviljas senare. Folkpensionsanstalten kan då kvitta beloppet av allmänt stöd som i förskott betalats till ett för stort belopp mot allmänt stöd som beviljas senare.

27 §

Betalning av allmänt stöd till ett välfärdsområde

Om ett välfärdsområde begär det, kan allmänt stöd av särskilt vägande skäl delvis eller helt och hållet och tills vidare eller för viss tid betalas till välfärdsområdet för att användas för underhållet av stödmottagaren, stödmottagarens familj och för barn som stödmottagaren försörjer.

Om ett välfärdsområde i enlighet med bestämmelserna i 23 § i lagen om utkomststöd har betalat utkomststöd i förskott mot ett emotsett allmänt stöd, betalas det allmänna stödet, till den del det motsvarar förskottet, till välfärdsområdet på dess begäran.

28 §

Återkrav

Om allmänt stöd har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, ska det överbetalda stödet återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och om utbetalningen av det allmänna stödet utan grund inte berodde på svikligt förfarande från stödmottagarens eller dennes företrädarens sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet. Återkravet kan dessutom frångås helt efter det att beslut om återkrav har getts, om det med beaktande av stödmottagarens ekonomiska situation inte längre är ändamålsenligt att fortsätta återkrävandet eller om det med hänsyn till beloppet av det allmänna stöd som inte återkrävts medför oskäliga kostnader att fortsätta återkrävandet.

Allmänt stöd som betalats till ett för stort belopp återkrävs inte till den del beloppet överstiger det belopp av en förmån enligt 30 § 1 mom. som Folkpensionsanstalten har uppburit av en retroaktiv pension som beviljats på grundval av arbetsoförmåga.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas så som en dom som har vunnit laga kraft.

29 §

Kvittning

Belopp av allmänt stöd som ska återkrävas kan kvittas mot förmåner som Folkpensionsanstalten senare betalar, dock med beaktande av vad som i utsködningsbalken (705/2007) föreskrivs om den minimiutkomstdel som ska undantas vid utmätning av lön. Utan samtycke kan kvittning dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller mot en därmed jämförbar annan förmån. Med stödmottagarens samtycke kan kvittning även ske mot en annan förmån och till ett större belopp än skyddat belopp vid utmätning.

30 §

Indrivning av allmänt stöd i vissa fall

Om den som retroaktivt beviljas folkpension, barnförhöjning enligt folkpensionslagen, garantipension eller pension på grundval av arbetsavtals- eller tjänsteförhållande eller företagarens verksamhet, eller dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), dagpenning eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), har fått allmänt stöd för samma tid, får Folkpensionsanstalten från den pension, den dagpenning eller den olycksfallspension som betalas retroaktivt driva in det allmänna stöd som för denna tid betalats utan grund.

Folkpensionsanstalten ska minst två veckor innan en i 1 mom. avsedd förmån utbetalas meddela pensionsanstalten eller försäkringsanstalten att förmånen i enlighet med 1 mom. ska betalas till Folkpensionsanstalten.

Har en person utan grund erhållit allmänt stöd för samma tid för vilken denne retroaktivt beviljas inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, får Folkpensionsanstalten från inkomstrelaterad dagpenning som betalas retroaktivt driva in det allmänna stöd som för denna tid betalats utan grund. På motsvarande sätt får arbetslöshetskassan från allmänt stöd som betalas retroaktivt driva in inkomstrelaterad dagpenning som betalats utan grund.

31 §

Preskription av fordringar

Beslut om återkrav enligt 28 § av allmänt stöd som betalats till ett för stort belopp ska fattas inom fem år räknat från utbetalningsdagen. En fordran som fastställts genom beslut om återkrav preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. I fråga om preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut om återkrav tillämpas vad som föreskrivs i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003). Från avbrytandet av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

32 §

Utmättnings- och överföringsförbud

Allmänt stöd får inte utmätas.

Ett avtal om överföring av allmänt stöd på någon annan är ogiltigt.

33 §

Bemyndigande att utfärda förordning i fråga om bestämmelserna om verkställigheten

Närmare bestämmelser om ansökan om allmänt stöd och om utredningar som ska ges i samband därmed samt om utbetalning av allmänt stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

Närmare bestämmelser om lämnande av i 34 § avsedda arbetskraftspolitiska utlåtanden och om innehållet i utlåtandena får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

34 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande och underrättelse om sökande av arbete i en annan stat

På lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden tillämpas vad som i 11 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden.

Arbetskraftsmyndigheten ska underrätta Folkpensionsanstalten om att en arbetssökande har rest till en annan stat för att, på det sätt som avses i artikel 64 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, söka arbete där.

6 kap.

Sökande av ändring

35 §

Rätt att söka ändring

Den som är missnöjd med ett beslut som Folkpensionsanstalten meddelat med stöd av denna lag får söka ändring i beslutet hos besvärsnämnden för social trygghet. Ändring i ett beslut av besvärsnämnden för social trygghet får sökas genom besvär hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Folkpensionsanstaltens beslut ska iakttas trots ändringssökande till dess att ärendet har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

Ändring i arbetskraftsmyndighetens eller Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentrets bindande utlåtanden får inte sökas särskilt genom besvär.

36 §

Tid för sökande av ändring

Besvärsskriften ska lämnas in till Folkpensionsanstalten senast den trettionde dagen efter den dag då parten anses ha fått del av beslutet.

37 §

Besvär som inkommit för sent

Om besvär som anförs hos besvärsnämnden för social trygghet eller försäkringsdomstolen har kommit in efter utgången av den tid som föreskrivs i 36 §, kan besvärshinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det har funnits vägande skäl till förseningen.

38 §

Självrättelse

Om Folkpensionsanstalten till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i de besvär som inlämnats till den, ska den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i 35 §.

Om Folkpensionsanstalten inte kan rätta det beslut som besvären avser på det sätt som nämns i 1 mom., ska den inom 30 dagar från besvärstidens utgång sända besvärsskriften och sitt utlåtande till besvärshinstansen för social trygghet för behandling. Folkpensionsanstalten kan då genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner yrkandet i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärshinstansen, ska denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelse göras, om inhämtande av tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden ska då utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet ska dock alltid sändas till besvärshinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

39 §

Rättelse av sakfel

Om Folkpensionsanstaltens beslut grundar sig på en klart oriktig eller bristfällig utredning eller på uppenbart oriktig tillämpning av lag eller om det har skett ett fel i förfarandet då beslutet fattades, kan Folkpensionsanstalten undanröja sitt felaktiga beslut och avgöra ärendet på nytt.

Ett beslut får rättas till en parts fördel eller nackdel. Rättelse av ett beslut till en parts nackdel förutsätter att parten samtycker till att beslutet rättas.

40 §

Omprövning av ett lagakraftvunnet beslut

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrat allmänt stöd eller utökande av redan beviljat allmänt stöd, ska Folkpensionsanstalten pröva ärendet på nytt.

Folkpensionsanstalten kan trots ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja förvägrat allmänt stöd eller utöka redan beviljat allmänt stöd. Besvärsnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas på det sätt som föreskrivs i 35 §.

41 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut av Folkpensionsanstalten grundar sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan besvärsnämnden för social trygghet på yrkande av en part eller Folkpensionsanstalten undanröja beslutet och bestämma att ärendet ska behandlas på nytt. Besvärsnämnden för social trygghet ska ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs. I ett beslut av besvärsnämnden får ändring inte sökas genom besvär.

Om ett lagakraftvunnet beslut av besvärsnämnden för social trygghet eller försäkringsdomstolen grundar sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på yrkande av en part eller Folkpensionsanstalten undanröja beslutet och bestämma att ärendet ska behandlas på nytt. Försäkringsdomstolen ska ge parterna tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs.

Om Folkpensionsanstalten yrkar på att ett beslut ska undanröjas, kan den avbryta utbetalningen av allmänt stöd eller betala ut allmänt stöd i enlighet med sitt yrkande till dess ärendet har avgjorts på nytt.

Ansökan om undanröjande av ett beslut ska göras inom fem år från det att beslutet vann laga kraft. Av särskilt vägande skäl kan ett beslut undanröjas även på ansökan som gjorts efter utgången av den föreskrivna tiden.

42 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad annan förmån

Om mottagaren av allmänt stöd, efter det att beslutet har meddelats, retroaktivt har beviljats en sådan förmån eller ersättning som med stöd av 3 kap. 3 § 1 mom., 3 kap. 4 §, 4 kap. 7 § eller 4 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska beaktas, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet eller samtycke av part avgöra ärendet på nytt.

43 §

Nytt avgörande av ett ärende på grund av frånvaro från sysselsättningsfrämjande service

Om mottagaren av allmänt stöd har beviljats allmänt stöd under tiden för sysselsättningsfrämjande service och i 10 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd kostnadsersättning till följd av att sökanden har lämnat uppenbart felaktig information om sitt deltagande i sysselsättningsfrämjande service, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet eller samtycke av part avgöra ärendet på nytt.

44 §

Ersättning för rättegångskostnader

Besvärsnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen kan ålägga Arbetskraftsmyndigheten eller Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret att helt eller delvis ersätta Folkpensionsanstalten för rättegångskostnaderna i ett ärende där

Folkpensionsanstalten åläggs att betala en parts rättegångskostnader och skyldigheten att betala rättegångskostnader huvudsakligen eller delvis grundar sig på ett arbetskraftspolitiskt utlåtande som avses i 34 §. Arbetskraftsmyndigheten eller Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret ska höras om fördelningen av ersättningsansvaret.

7 kap.

Erhållande och utlämnande av uppgifter

45 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten, arbetskraftsmyndigheten, Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret och de besvärsinstanser som avses i denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en för Finland bindande överenskommelse om social trygghet eller annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

1) av statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt andra offentligt rättsliga samfund,

2) av Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter samt pensionsstiftelser,

3) av arbetsgivare, uppdragsgivare eller någon annan som låter utföra arbete, arbetslöshetskassor, arbetsplatskassor och utbildningsproducenter enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice och andra läroanstalter,

4) av andra anordnare av sysselsättningsfrämjande service än de som avses i punkt 1–3.

Folkpensionsanstalten har rätt att avgiftsfritt för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag eller andra lagar få följande nödvändiga uppgifter:

1) arbetskraftspolitiska utlåtanden enligt 34 § av arbetskraftsmyndigheten och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret,

2) uppgifter om när straff börjar och slutar av straffanstalter.

Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av Skatteförvaltningen avgiftsfritt få sådana uppgifter om inkomsterna för personer som erhåller förmåner som behövs för att utreda missbruk av dessa förmåner.

46 §

Uppgifter av penninginstitut

Folkpensionsanstalten och de besvärsinstanser som avses i denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av penninginstitut på begäran avgiftsfritt få de uppgifter om den som ansöker om eller får allmänt stöd som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som gäller allmänt stöd som behandlas, om tillräckliga uppgifter och utredningar inte fås på något annat sätt och det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som den som ansöker om eller får allmänt stöd har lämnat inte är tillräckliga eller tillförlitliga. Begäran om erhållande av uppgifter ska framställas skriftligen och innan begäran framställs ska sökanden eller mottagaren underrättas om den.

47 §

Användning av uppgifter som erhållits för en annan förmån

Folkpensionsanstalten har rätt att i enskilda fall vid behandlingen av allmänt stöd använda uppgifter som den erhållit för skötseln av andra uppdrag som ålagts den, om det är uppenbart att de inverkar på det allmänna stödet och uppgifterna enligt lag ska beaktas i beslutsfattandet och om Folkpensionsanstalten även annars skulle ha rätt att erhålla uppgifterna separat.

48 §

Rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ

Folkpensionsanstalten har, utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att till ministerier, skatteförvaltningen samt inrättningar och sammanslutningar som sköter det lagstadgade socialskyddssystemet och som sköter sociala trygghetsförmåner som påverkas av allmänt stöd enligt denna lag, lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter om en person som erhållit allmänt stöd eller ersättning enligt denna lag, uppgifter om utbetalda allmänt stöd och ersättningar samt andra med dessa jämförbara uppgifter som är nödvändiga för sammanställande av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som utförs för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten samt till polis- och åklagarmyndigheter ovannämnda uppgifter som är nödvändiga för utredande av brott och för väckande av åtal. Uppgifter om hälsotillståndet eller uppgifter som är avsedda att beskriva grunderna för socialvård som lämnas till en person får dock inte utlämnas.

Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter i fråga om en sådan mottagare av allmänt stöd till vilken allmänt stöd betalas av kommunens medel med stöd av 51 § samt uppgifter om beloppet av utbetalat allmänt stöd under den föregående månaden. Folkpensionsanstalten har också rätt att till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter i fråga om en sådan mottagare av allmänt stöd till vilken har betalats allmänt stöd för sammanlagt 60 dagar.

49 §

Begränsning av den registrerades rätt

En i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) avsedd registrerad har inte rätt enligt artikel 18.1 a i den förordningen att kräva att Folkpensionsanstalten begränsar behandlingen av personuppgifter när Folkpensionsanstalten sköter en uppgift enligt denna lag, om den registrerades krav på begränsning är uppenbart ogrundat.

8 kap.

Finansiering av det allmänna stödet

50 §

Finansieringen av det allmänna stödet

Det allmänna stödet finansieras med statsmedel och med finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av allmänt stöd enligt vad som föreskrivs i 51 §.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. finansieras det allmänna stödet med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien enligt 23 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) för högst 400 betalningsdagar för allmänt stöd om mottagaren av allmänt stöd har uppfyllt löntagares arbetsvillkor enligt 5 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Detta moment tillämpas dock inte om rätten till inkomstrelaterad dagpenning för mottagaren av allmänt stöd har upphört på grund av att maximitiden enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har gått ut.

Kostnaderna enligt artiklarna 69 och 70 i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen finansieras med statsmedel. De ersättningar som Folkpensionsanstalten betalar till bosättningsstaten i enlighet med artikel 65.6 och 65.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen finansieras med statsmedel.

51 §

Finansieringsandelen för hemkommunen för mottagare av allmänt stöd

Det allmänna stödet finansieras med statsmedel och i enlighet med vad som föreskrivs i 50 § 2 mom. med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien till dess att personen har betalats allmänt stöd för sammanlagt 100 betalningsdagar.

Efter den period som anges i 1 mom. finansierar hemkommunen för mottagaren av allmänt stöd en andel av det allmänna stödet som är

1) 10 procent till dess att personen har betalats allmänt stöd för sammanlagt 200 betalningsdagar,

2) 20 procent för tiden efter den tid som avses i 1 punkten till dess att personen har betalats allmänt stöd för sammanlagt 300 betalningsdagar,

3) 30 procent för tiden efter den tid som avses i 2 punkten till dess att personen har betalats allmänt stöd för sammanlagt 400 betalningsdagar,

4) 40 procent för tiden efter den tid som avses i 3 punkten till dess att personen har betalats allmänt stöd för sammanlagt 700 betalningsdagar, och

5) 50 procent för tiden efter den tid som avses i 4 punkten.

Vid beräkningen av antalet dagar för vilka allmänt stöd betalas beaktas de dagar för vilka stödmottagaren har fått allmänt stöd eller inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa före det allmänna stödet.

Det allmänna stöd som betalas till en person som avses i 2 § 1 mom. i lagen om främjande av integration finansieras med statsmedel, och det allmänna stöd som betalats till personen räknas inte in i antalet dagar för vilka allmänt stöd betalas

1) under de tre år som följer efter den första anteckningen om hemkommun, om det är fråga om en person som avses i 3 eller 4 mom. i den paragrafen,

2) under det år som följer efter den första anteckningen om hemkommun, om det är fråga om någon annan än en person som avses i 1 punkten.

De 100 betalningsdagarna för det allmänna stödet börjar räknas från början efter det att personen har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 5 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

52 §

Förskott som ska betalas för täckande av det allmänna stödet

Staten betalar Folkpensionsanstalten månatligen förskott för det allmänna stödet så att förskottets belopp motsvarar det belopp som det beräknas att staten ska svara för följande månad. Staten betalar dessutom för att trygga finansieringen av det allmänna stödet i förskott 12 procent av den uppskattade årliga kostnaden för det allmänna stödet för att täcka det finansieringsbehov som följer av en fördröjning av kommunernas betalningsdel och som motsvarar differensen mellan inkomsterna och utgifterna (*minimibelopp för finansieringen av det allmänna stödet*).

53 §

Uttagande av kommunernas finansieringsandel

Folkpensionsanstalten tar hos kommunerna månatligen i efterskott ut deras finansieringsandel av det allmänna stödet. Folkpensionsanstalten använder kommunernas finansieringsandel av det allmänna stödet som en del av det allmänna stöd den betalar ut.

Om en kommun inte har betalat sin finansieringsandel senast på förfallodagen, tas för dröjsmålstiden ut en dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Som hemkommun för en mottagare av allmänt stöd betraktas den kommun som den dag för utbetalning av det allmänna stödet som avses i 51 § 1 och 2 mom. är antecknad som stödmottagarens hemkommun i det befolkningsdatasystem som avses i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009).

54 §

Vissa bestämmelser om finansieringen

De förvaltningskostnader som Folkpensionsanstalten förorsakas av verksamhet enligt denna lag hänförs till anstaltens förvaltningskostnader.

Staten ska till Folkpensionsanstalten för tryggheten av finansieringen av allmänt stöd betala ett så stort belopp att Folkpensionsanstaltens likviditet för betalning av det allmänna stödet vid varje tidpunkt är tillräckligt tryggad (*likviditetsbelopp*). Likviditetsbeloppet ska återbetalas till staten när det inte längre behövs för att trygga likviditeten för det allmänna stödet.

Folkpensionsanstalten ska årligen senast den 15 maj lämna social- och hälsovårdsministeriet en beräkning av det allmänna stöd som staten ska svara för det följande året. En beräkning av kommunernas finansieringsandel och av minimibeloppet för finansieringen av det allmänna stödet ska lämnas i samband med denna beräkning.

Närmare bestämmelser om förfarandet för betalning av förskott och slutlig finansiering till Folkpensionsanstalten, om uttagandet av kommunens finansieringsandel till

Folkpensionsanstalten enligt 53 § och om betalningen av minimibeloppet för finansieringen av det allmänna stödet utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 kap.

Lagens ikraftträdande

55 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

En hänvisning i någon annan lag eller förordning till arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning avser allmänt stöd enligt denna lag, om inte något annat följer av denna lag.

Om ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om en persons rätt till grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd också gäller tiden efter ikraftträdandet av denna lag, tillämpas utlåtandet från och med ikraftträdandet av denna lag på den arbetssökandes rätt att få allmänt stöd.

I fråga om en arbetssökandes arbetskraftspolitiskt klandervärda förfarande som ägt rum före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Vid tillämpningen av denna lag beaktas erhållandet av arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, arbete som räknas in i arbetsvillkoret, uppfyllandet av arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning även för tiden före ikraftträdandet av denna lag. Självrisktid för allmänt stöd krävs inte, om en person är berättigad till arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa den 30 april 2026 och till allmänt stöd från och med den 1 maj 2026. Som förmånsberättigad enligt detta moment betraktas den som får en förmån och den till vilken det inte betalas någon förmån på grund av en tid utan ersättning, en arbetsdag under en förkortad arbetsvecka eller på grund av att arbetstidsgränsen enligt 4 kap. 3 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa överskrids eller på grund av den begränsning av förmånens belopp som anges i 5 § 1 mom. i det kapitlet.

Till de betalningsdagar som påverkar den i 50 § 2 mom. avsedda finansieringen av det allmänna stödet räknas också de dagar för vilka stödmottagaren före ikraftträdandet av denna lag har fått grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Till de dagar för vilka allmänt stöd betalas och vilka inverkar på det i denna lag avsedda finansieringsansvar som staten och hemkommunen för mottagaren av allmänt stöd har räknas också de dagar för vilka stödmottagaren före ikraftträdandet av denna lag har fått arbetslöshetsförmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, dock inte för tiden före den 1 januari 2015.

2.

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 2 kap. 2 § och 13 § 4 mom., 5 kap. 1 §, 2 § 3 mom., 4 b § 5 mom., 6 § 2 mom. och 8 § 2 mom., 7 kap., 10 kap. 2 § 1 mom. och 4 § 3 mom., 11 kap. 2 § 5 mom., 13 kap. 2, 3 och 8 §, 14 kap. 3 § 2 mom. samt 3 a och 3 b § samt 3 e § 4 mom.,

av dem 1 kap. 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten sådana de lyder i lag 1199/2009, 2 kap. 2 § sådan den lyder i lag 1199/2013 och 13 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1001/2012, 5 kap. 2 § 3 mom., 6 § 2 mom. och 8 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1049/2013 samt 4 b § 5 mom. sådant det lyder i lag 1300/2023, 10 kap. 2 § 1 mom. och 4 § 3 mom. sådana de lyder i lag 1451/2016, 11 kap. 2 § 5 mom. sådant det lyder i lagarna 313/2010, 1049/2013 och 376/2023, 13 kap. 2 § sådan den lyder i lag 254/2020 och 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 793/2025, 14 kap. 3 § 2 mom. sådant det lyder i lag 962/2024, 3 a och 3 b § sådana de lyder i lagarna 385/2023 och 962/2024 samt 3 e § 4 mom. sådant det lyder i lag 385/2023, och

ändras 1 kap. 1 och 2 §, 4 § 1 och 2 mom., 5 § 1 mom. 7 punkten, 8 a § 2–4 mom. och 8 b §, 3 kap. 4 § 1 mom. och 7 § 1 mom., 4 kap. 5 § 2 mom., rubriken för 7 §, det inledande stycket i 7 § 1 mom. och 7 § 1 mom. 13 punkten, rubrikerna för 5 kap. 2 och 6 §, 11 § samt 13 § 1 och 3–5 mom., 6 kap. 1 §, 3 a § 2 mom., 7 § 1 och 3 mom. samt det inledande stycket i 9 § 1 mom., rubriken för avdelning III, 8 kap. 1 § 1 och 3 mom. samt 2 § 1 mom., 10 kap. 1 § 1 mom., rubriken för 2 §, 2 § 2–4 mom. samt 5 § 1 och 2 mom., 11 kap. 1 §, det inledande stycket i 2 § 4 mom., 2 § 4 mom. 2 punkten, 3 § 1 och 3 mom., rubriken för 4 § och 4 § 2 mom., 4 b och 5 §, 14 § 3 mom., rubriken för 15 § samt 15 § 1 mom., det inledande stycket i 13 kap. 1 § 2 mom., 1 § 2 mom. 2 punkten samt 6 § 2 mom., 14 kap. 1 § 1 mom., rubriken för 3 § samt 3 c och 3 d § samt 3 e § 1–3 och 5 mom.,

av dem 1 kap. 1 § sådan den lyder i lag 636/2004 och 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 669/2022 samt 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1560/2009, 1 kap. 4 § 2 mom., 3 kap. 4 § 1 mom., 4 kap. 7 § 1 mom. 13 punkten och det inledande stycket i 6 kap. 9 § 1 mom. sådana de lyder i lag 669/2022, 1 kap. 8 a § 2 och 3 mom. samt 8 b § sådana de lyder i lag 1654/2015, 1 kap. 8 a § 4 mom. sådant det lyder i lag 912/2017, 4 kap. 5 § 2 mom., 8 kap. 2 § 1 mom. och 10 kap. 5 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1300/2023, det inledande stycket i 4 kap. 7 § 1 mom., 5 kap. 13 § 3–5 mom. och 11 kap. 15 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1457/2016, rubrikerna för 5 kap. 2 och 6 § sådana de lyder i lag 1049/2013, 5 kap. 11 § och 13 kap. 1 § 2 mom. 2 punkten sådana de lyder i lag 962/2024, 5 kap. 13 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1301/2023, 6 kap. 1 § sådan den lyder i lagarna 1188/2009, 1217/2019 och 962/2024, 6 kap. 3 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 395/2024 samt 7 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1081/2016, 8 kap. 1 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 906/2017, 10 kap. 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1188/2009, rubriken för 10 kap. 2 §, 2 § 3 och 4 mom. sådana de lyder i lag 1451/2016, 10 kap. 2 § 2 mom., rubriken för 11 kap. 4 § och 4 b §, rubriken för 11 kap. 4 § och 4 b §, det inledande stycket i 13 kap. 1 § 2 mom. och 6 § 2 mom., rubriken för 14 kap. 3 §, 3 c och 3 d § samt 3 e § 1–3 och 5 mom. sådana de lyder i lag 385/2023, 10 kap. 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1001/2012, 11 kap. 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1457/2016, 11 kap. 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 555/2022 och 3 mom. sådant det lyder i lag 1364/2003 samt 4 § 2 mom. sådant det lyder i lag 793/2025 och 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 737/2013, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

En arbetslös arbetssökandes ekonomiska möjligheter att söka arbete och förbättra sina förutsättningar att komma in på eller återvända till arbetsmarknaden tryggas genom att de ekonomiska förluster som arbetslösheten orsakar ersätts med inkomstrelaterad dagpenning i enlighet med denna lag.

2 §

Förmåner

Den grundläggande försörjningen vid arbetslöshet för en arbetssökande som är försäkrad i en arbetslöshetskassa som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) tryggas genom inkomstrelaterad dagpenning om den arbetssökande har varit etablerad på arbetsmarknaden och fått sin försörjning genom lönearbete, företagsverksamhet eller eget arbete.

Till en uppsagd person som fyllt 55 år betalas omställningspenning under de förutsättningar som anges i 9 kap.

4 §

Verkställighet av lagen

Verkställigheten av lagen leds, styrs och utvecklas av social- och hälsovårdsministeriet såsom högsta myndighet i ärenden som gäller utkomtskyddet samt av arbets- och näringsministeriet såsom högsta myndighet i arbetskraftspolitiska ärenden.

Verkställighetsuppgifterna enligt denna lag sköts av arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor i fråga om den inkomstrelaterade dagpenningen. Verkställighetsuppgifter som gäller det stödjande av regional rörlighet som avses i 8 kap. och den omställningspenning som avses i 9 kap. sköts av arbetslöshetskassorna i fråga om personer försäkrade i en arbetslöshetskassa och av Folkpensionsanstalten i fråga om andra personer.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *arbetsvillkor* det arbetsvillkor som utgör förutsättning för erhållande av såväl löntagares som företagares inkomstrelaterade dagpenning,

8 a §

Rätt till förmåner på basis av boende, Europeiska unionens lagstiftning eller överenskommelser som är bindande för Finland

Om det på en arbetslös arbetssökande tillämpas rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan *förordningen om social trygghet*, eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, nedan *grundförordningen*, eller den nordiska konventionen om social trygghet (FördrS 136/2004), bestäms rätten till inkomstrelaterad dagpenning utifrån förordningen om social trygghet, grundförordningen eller den nordiska konventionen om social trygghet.

En arbetslös arbetssökande som inte är finsk medborgare och inte är bosatt i Finland har rätt till inkomstrelaterad dagpenning, om

- 1) förordningen om social trygghet, grundförordningen eller den nordiska konventionen om social trygghet inte tillämpas på denne,
- 2) denne har arbetat i minst sex månader i Finland under sin oavbrutna vistelse, och
- 3) dennes vistelse i Finland fortgår.

Säsongsarbetare som avses i lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning (907/2017) har inte rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt denna lag.

8 b §

Utbetalning av inkomstrelaterad dagpenning till den som söker arbete i en annan stat

En arbetslös arbetssökande som enligt artikel 64 i grundförordningen har begett sig till en annan stat för att där söka arbete har rätt att under den tid denne söker arbete i den andra staten få inkomstrelaterad dagpenning i högst tre månader.

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §

Hindrande sociala förmåner

Betalning av i 8 kap. avsett rörlighetsunderstöd och omställningspenning hindrar inte att inkomstrelaterad dagpenning betalas.

7 §

Inverkan av vinst från försäljning av företagsegendom

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning föreligger inte för den tid över vilken vinsten från försäljning av en företagares företagsegendom i anslutning till nedläggning av företagsverksamheten periodiseras i fråga om inkomstrelaterad dagpenning enligt arbetsinkomsten. Vinst från försäljning av anläggningstillgångar eller andra långfristiga

investeringar anses ansluta sig till nedläggningen av ett företag också om vinsten har erhållits under de sex månader som närmast föregick nedläggningen.

4 kap.

Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner

5 §

Förmånsbelopp

Beloppet av jämkad inkomstrelaterad dagpenning beräknas så att summan av nämnda dagpenning och inkomsten under jämningsperioden är högst lika stor som den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, likväl minst samma belopp som personen i fråga skulle ha rätt att få, om den jämkade inkomstrelaterade dagpenningen var lika stor som grunddelen.

7 §

Sociala förmåners inverkan på inkomstrelaterad dagpenning

Om en person får någon annan än en i 3 kap. 4 § nämnd lagstadgad förmån eller invalid- och sjukpension enligt lagstiftningen i någon annan stat eller folkpension med stöd av 12 § 4 mom. i folkpensionslagen, minskas personens fulla inkomstrelaterade dagpenning med den sociala förmånen. Då beaktas dock inte följande pensioner och sociala förmåner:

13) rörlighetsunderstöd,

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

2 §

Löntagares rätt till inkomstrelaterad dagpenning

6 §

Företagares rätt till inkomstrelaterad dagpenning

11 §

Arbetsvillkoret i vissa situationer

Till en person som har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt denna lag i enlighet med förordningen om social trygghet eller grundförordningen för den tid under vilken personen har sökt arbete i en annan medlemsstat och som inte återvänt som arbetssökande till Finland inom tre månader från det att personen lämnade landet ska inkomstrelaterad dagpenning börja betalas på nytt först när personen

- 1) har tjänat in en arbetsvillkorsmånad,
- 2) i fyra veckor har deltagit i arbetskraftsutbildning, eller
- 3) i fyra veckor på det sätt som avses i 9 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice har bedrivit arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån.

13 §

Självrisktid

Inkomstrelaterad dagpenning betalas ut efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden föreläggs en gång per maximal utbetalningstid för inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 7 § (*självrisktid*).

Till självrisktiden räknas inte de dagar

- 1) då personen i fråga inte uppfyller förutsättningarna enligt 2 kap. för erhållande av inkomstrelaterad dagpenning,
- 2) då personen är sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete, om sysselsättningen fortgår högst två veckor utan avbrott,
- 3) för vilka personen inte är berättigad till inkomstrelaterad dagpenning på grund av begränsningarna enligt 2 a eller 3 kap.,
- 4) för vilka personen inte är berättigad till jämkad inkomstrelaterad dagpenning på grund av att arbetstidsbegränsningarna enligt 4 kap. 3 § överskrids.

Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen. Till självrisktiden räknas också de dagar för vilka till en person har betalats inkomstrelaterad dagpenning med stöd av 10 kap.

Med avvikelse från vad som föreskrivs 1–4 mom. har en person rätt till inkomstrelaterad dagpenning, om orsaken till att arbetet förhindrats är en sådan stridsåtgärd som inte står i samband med personens anställningsvillkor eller arbetsförhållanden och om personen annars uppfyller villkoren för erhållande av inkomstrelaterad dagpenning.

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

1 §

Beloppet av inkomstrelaterad dagpenning

Den inkomstrelaterade dagpenningen består av en grunddel på 33,33 euro och en förtjänstdel. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen beräknas med beaktande av vad som föreskrivs i 4 kap.

3 a §

Betalning av inkomstrelaterad dagpenning till nedsatt belopp

Den inkomstrelaterade dagpenningen är dock alltid minst lika stor som grunddelen.

7 §

Dagpenningsperiodens maximitid

Inkomstrelaterad dagpenning betalas för sammanlagt högst

- 1) 300 arbetslöshetsdagar till en person som efter att ha fyllt 17 år har varit i arbete sammanlagt högst tre år innan rätten till inkomstrelaterad dagpenning började,
- 2) 400 arbetslöshetsdagar till en person som efter att ha fyllt 17 år har varit i arbete sammanlagt över tre år innan rätten till inkomstrelaterad dagpenning började,
- 3) 500 arbetslöshetsdagar till en person vars arbetsvillkor har uppfyllts efter det att personen har fyllt 58 år och som, när arbetsvillkoret uppfylls, under de senaste 20 åren har minst fem år sådan tid i arbete som avses i 11 §.

När maximitiden enligt 1 mom. beräknas ska det belopp som har betalats i jämkad inkomstrelaterad dagpenning beaktas omvandlat till fulla dagar med inkomstrelaterad dagpenning.

9 §

Rätt till tilläggsdagar

Löntagares inkomstrelaterade dagpenning betalas trots maximitiden enligt 7 § till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande uppnår den i 3 kap. 1 § 1 mom. avsedda högsta åldern för beviljande av inkomstrelaterad dagpenning, om den arbetssökande är född.

III AVDELNINGEN

STÖDJANDE AV REGIONAL RÖRLIGHET SAMT OMSTÄLLNINGSPENNING

8 kap.

Stödjande av regional rörlighet

1 §

Rätt till rörlighetsunderstöd

Rörlighetsunderstöd beviljas en arbetslös arbetssökande som är berättigad till inkomstrelaterad dagpenning eller till allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) och som tar emot arbete i ett anställningsförhållande för minst två månader eller inleder en minst två månader lång utbildning relaterad till arbete i ett anställningsförhållande. Om

rörlighetsunderstöd beviljats på grundval av arbetsrelaterad utbildning, beviljas understöd inte på grundval av mottagande av arbete.

En i 1 mom. avsedd, till inkomstrelaterad dagpenning eller till allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd berättigad person är en arbetslös arbetssökande som får

1) inkomstrelaterad dagpenning eller till vilken det av orsaker som avses i 10 kap. 2 § 3 mom. inte betalas inkomstrelaterad dagpenning, eller

2) allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd eller till vilken det av orsaker som avses i 19 § 2 mom. i den lagen eller 10 kap. 2 § 3 mom. 1–3 punkten i denna lag inte betalas allmänt stöd.

2 §

Rörlighetsunderstödet belopp

Rörlighetsunderstödet är lika stort som den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel enligt 6 kap. 1 § 1 mom.

10 kap.

Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

1 §

Rätt till förmåner under tiden för sysselsättningsfrämjande service

Försörjningen för en arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service tryggas genom inkomstrelaterad dagpenning.

2 §

Berättigade till inkomstrelaterad dagpenning

Inkomstrelaterad dagpenning betalas endast för den tid då personen i fråga är i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedd arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten. Om personen är sysselsatt på heltid i över två veckor har denne inte rätt till inkomstrelaterad dagpenning.

Inkomstrelaterad dagpenning betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbetssökande inte har rätt till förmånen när servicen inleds, om det beror på

1) tid utan ersättning,

2) skyldighet att vara i arbete,

3) en begränsning enligt 2 kap. 13 eller 14 § i anslutning till yrkesutbildning, eller

4) självrisktid enligt 5 kap. 13 §.

Bestämmelser om rätt till inkomstrelaterad dagpenning för studietiden för en studerande som deltar i arbetskraftsutbildning och som inte kan betraktas som arbetslös enligt 2 kap. 1 § 2 mom. finns i 5 § i detta kapitel.

5 §

Särskilda bestämmelser om arbetskraftsutbildning

Till den som deltar i arbetskraftsutbildning betalas inkomstrelaterad dagpenning för utbildningstiden på det sätt som i 2 § föreskrivs om arbetslösas rätt till inkomstrelaterad dagpenning, trots att

- 1) den studerande enligt 2 kap. 5 § ska betraktas som sysselsatt på heltid som företagare, eller
- 2) den studerande inte är arbetslös eller permitterad, om denne hotas av arbetslöshet.

Om en studerande har rätt till inkomstrelaterad dagpenning med stöd av 1 mom. 1 punkten, betalas studeranden för utbildningstiden den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel. Om en studerande har rätt till inkomstrelaterad dagpenning med stöd av 1 mom. 2 punkten, har studeranden också rätt till den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

1 §

Ansökan om inkomstrelaterad dagpenning

Inkomstrelaterad dagpenning ska sökas skriftligt hos den arbetslöshetskassa där den arbetssökande är medlem. Arbetssökande som är berättigade till allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd ska söka rörlighetsunderstöd hos Folkpensionsanstalten och andra arbetssökande ska söka rörlighetsunderstöd hos den arbetslöshetskassa där den arbetssökande är medlem.

Inkomstrelaterad dagpenning beviljas inte utan särskilt vägande skäl retroaktivt för längre tid än tre månader före den tidpunkt då ansökan anhängiggjordes.

Ansökan blir anhängig när den anländer till arbetslöshetskassan.

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

De förändringar i förmånstagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som den som får inkomstrelaterad dagpenning omedelbart ska meddela den som betalar ut förmånen är

- 2) beviljat allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd,
-

3 §

Beslut om förmåner

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan ska i ärenden som gäller beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av inkomstrelaterad dagpenning ge sökanden

ett skriftligt beslut. Något beslut ges inte om justeringen av en förmån beror uteslutande på en indexjustering eller någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning, förutsatt att sökanden inte särskilt yrkar på ett beslut. Sökanden ska ges ett skriftligt beslut även när den inkomstrelaterade dagpenningen betalas till ett välfärdsområde på det sätt som föreskrivs i 9 §. Sökanden ska begära ett beslut om indexjustering eller en sådan justering av förmånen under utbetalningstiden som beror på någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning inom 30 dagar efter att sökanden har delgetts justeringen. Sökanden anses ha delgetts ändringen inom den tid som avses i 12 kap. 6 §.

Arbetslöshetskassans beslut delges genom att beslutet sänds per post genom brev under den adress som uppgetts för utbetalaren av förmånen.

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Ett arbetskraftspolitiskt utlåtande ges på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan. Utlåtandet ska på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan kompletteras utan dröjsmål. Om en arbetssökande har meddelat arbetskraftsmyndigheten eller Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret att den arbetssökande ansöker om förmån på grundval av arbetslöshet, kan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges och kompletteras utan särskild begäran.

4 b §

Underrättelse om sökande av arbete i en annan stat

Arbetskraftsmyndigheten ska underrätta arbetslöshetskassan om att en arbetssökande, enligt artikel 64 i grundförordningen, har begett sig till en annan stat för att söka arbete där.

5 §

Betalningssätt

Inkomstrelaterad dagpenning utbetalas minst en gång i månaden i efterskott till ett av förmånstagaren angivet konto inom Europeiska unionen. En enstaka förmånspost kan betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in den på ett konto eller om förmånstagaren anför särskilda skäl som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan godkänner.

Om den post som ska betalas till en person i form av inkomstrelaterad dagpenning för en månad vore mindre än 50 procent av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel, utbetalas förmånen inte.

14 §

Indrivning av arbetslöshetsförmåner i vissa fall

Har en person utan grund erhållit inkomstrelaterad dagpenning för samma tid för vilken denne retroaktivt beviljas allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/), får arbetslöshetskassan från allmänt stöd som betalas retroaktivt driva in den inkomstrelaterade dagpenning som för denna

tid betalats utan grund. På motsvarande sätt får Folkpensionsanstalten från inkomstrelaterad dagpenning som betalas retroaktivt driva in allmänt stöd som betalats utan grund.

15 §

Utmätning av rörlighetsunderstöd

Rörlighetsunderstöd får inte utmätas.

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten har rätt att avgiftsfritt för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag eller andra lagar få följande nödvändiga uppgifter:

2) uppgifter om när straff börjar och slutar av straffanstalter.

6 §

Rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ

Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter i fråga om en sådan mottagare av inkomstrelaterad dagpenning till vilken inkomstrelaterad dagpenning betalas av kommunens medel med stöd av 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner eller 25 § i lagen om arbetslöshetskassor, samt uppgifter om beloppet av inkomstrelaterad dagpenning som betalats till mottagaren under den föregående månaden. Folkpensionsanstalten har också rätt att till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter i fråga om en sådan mottagare av inkomstrelaterad dagpenning till vilken på grundval av arbetslöshet har betalats inkomstrelaterad dagpenning för sammanlagt 60 dagar.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Förhöjning av förmånerna

Det i 6 kap. 1 § angivna beloppet justeras med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

3 §

Finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen

3 c §

Förskott som ska betalas för täckande av rörlighetsunderstödet

Staten betalar Folkpensionsanstalten månatligen förskott för rörlighetsunderstödet så att förskottets belopp motsvarar det belopp som det beräknas att staten ska svara för följande månad.

3 d §

Uttagande av kommunernas finansieringsandel

Folkpensionsanstalten tar hos kommunerna månatligen i efterskott ut deras finansieringsandel av den inkomstrelaterade dagpenningen. Folkpensionsanstalten redovisar finansieringsandelen av den inkomstrelaterade dagpenningen vidare till Sysselsättningsfonden för att användas som en del av finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

Om en kommun inte har betalat sin finansieringsandel senast på förfallodagen, tas för dröjsmålstiden ut en dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Som hemkommun betraktas den kommun som i det befolkningsdatasystem som avses i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) är antecknad som hemkommun för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning på den utbetalningsdag för den inkomstrelaterade dagpenningen som avses i 4 § 2 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner eller 25 § 1 mom. i lagen om arbetslöshetskassor.

3 e §

Vissa bestämmelser om finansieringen

Det rörlighetsunderstöd som avses i 8 kap. i denna lag samt de kostnadsersättningar som avses i 10 kap. 6 § i denna lag och i 103 § 1 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice finansieras med statsmedel.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs det närmare om förfarandet för betalning till Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna av förskott och slutlig finansiering och om det i 3 d § avsedda uttagandet av den inkomstrelaterade dagpenningens finansieringsandel till Folkpensionsanstalten och redovisandet av finansieringsandelen till Sysselsättningsfonden.

De förvaltningskostnader som Folkpensionsanstalten förorsakas av verksamhet enligt 8 kap. och av uttagande av kommunernas finansieringsandel enligt 3 d § hänförs till anstaltens förvaltningskostnader.

Folkpensionsanstalten ska årligen senast den 15 maj lämna social- och hälsovårdsministeriet en beräkning av det rörlighetsunderstöd som staten ska svara för det följande året.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av lagen.

Om det i den lag som ändras genom denna lag hänvisas till arbetslöshetsförmån och arbetslöshetsdagpenning, avses med hänvisningen inkomstrelaterad dagpenning.

Om personens rätt till grunddagpenning eller självrisktiden för grunddagpenningen har börjat före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på självrisktiden för den inkomstrelaterade dagpenningen och på dagpenningsperiodens maximitid 5 kap. 13 § och 6 kap. 7 § i deras lydelse vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) 3 § 1 mom. 13 punkten, 59 § 4 mom., det inledande stycket i 73 §, 78 § 4 mom., 101 § 1 mom., 103 § 2 mom., 107 §, 112 § 1 mom. 2 punkten och 147 § 3 mom.,

av dem 112 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 733/2025, samt fogas till 3 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 997/2023, 435/2024 och 1101/2024, en ny 14 punkt, till lagen nya 32 a och 32 b § och till 125 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 280/2024 och 435/2024, en ny 5 punkt, i stället för den 5 punkt som upphävts genom lag 280/2024, som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

-
- 13) *ekonomisk verksamhet* tillhandahållande av varor eller tjänster på marknaden,
14) *arbetslöshetsförmån* inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/).
-

32 a §

Ordnande av samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning för mottagare av allmänt stöd

Arbetskraftsmyndigheten ska ordna de tre följande samtal om jobbsökning som avses i 32 § 1 mom. 2 punkten och mellan dessa de kompletterande samtal om jobbsökning som avses i den paragrafen vid arbetskraftsmyndighetens verksamhetsställe eller något annat serviceställe, om inte det finns vägande skäl som gör det mer ändamålsenligt att ordna det personliga besöket på annat sätt, om

1) allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd har betalats till den arbetssökande för 400 betalningsdagar,

2) den arbetssökandes rätt till inkomstrelaterad dagpenning har upphört på grund av att maximitiden enligt 6 kap. 7 § 1 mom. 1 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har gått ut och den arbetssökande efter det att rätten till inkomstrelaterad dagpenning upphört har betalats allmänt stöd för 100 betalningsdagar,

3) den arbetssökandes rätt till inkomstrelaterad dagpenning har upphört på grund av att maximitiden enligt 6 kap. 7 § 1 mom. 2 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har gått ut, eller

4) den arbetssökandes rätt till inkomstrelaterad dagpenning har upphört på grund av att maximitiden enligt 6 kap. 7 § 1 mom. 3 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har gått ut.

Arbetskraftsmyndigheten ska för en arbetssökande under 25 år ordna de sex följande samtal om jobbsökning som avses i 32 § 1 mom. 2 punkten och mellan dessa de kompletterande samtal om jobbsökning som avses i den paragrafen vid Arbetskraftsmyndighetens verksamhetsställe eller något annat serviceställe, om inte det finns vägande skäl som gör det mer ändamålsenligt att ordna det personliga besöket på annat sätt, om

1) allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd har betalats till den arbetssökande för 180 betalningsdagar, eller

2) den arbetssökandes rätt till inkomstrelaterad dagpenning har upphört på grund av att maximitiden enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har gått ut.

Om mottagaren av allmänt stöd är fortsatt arbetslös, ska Arbetskraftsmyndigheten efter det sista samtal om jobbsökning som avses i 1 eller 2 mom. ordna de samtal om jobbsökning som avses i de momenten inom 24 månader. I fråga om innehållet i samtalen tillämpas 32 b §.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf tillämpas inte på en arbetssökande för vilken det har upprättats en sektorsövergripande sysselsättningsplan eller en aktiveringsplan och på vilken tillämpas lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen eller lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om det i den arbetssökandes plan har avtalats om en i 2 a kap. 9 § 1 mom. 7 eller 9 punkten avsedd service, dock inte om ett kompletterande samtal om jobbsökning.

32 b §

Innehållet i samtal om jobbsökning som ordnas för mottagare av allmänt stöd

Utöver vad som i 35 § föreskrivs om innehållet i ett samtal om jobbsökning och i 37 § om bedömning av servicebehovet ska Arbetskraftsmyndigheten vid det första samtal om jobbsökning som avses i 32 a § särskilt bedöma orsakerna till att arbetslösheten förlängts och säkerställa att det för bedömningen av den arbetssökandes servicebehov har utretts

1) om en ung person under 25 år som saknar utbildning som ger yrkesfärdigheter har sökt till en utbildning som leder till examen eller till någon annan för personen lämplig utbildning,

2) om en arbetssökande som fyllt 25 år har tillräcklig kompetens och yrkesskicklighet samt ett eventuellt behov av utbildning, och

3) om det finns behov av att hänvisa den arbetssökande till en sådan sektorsövergripande bedömning av servicebehovet som avses i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen samt om den arbetssökandes jobbsökning och sysselsättning påverkas av hans eller hennes arbets- och funktionsförmåga eller problem med livshanteringen.

Dessutom ska Arbetskraftsmyndigheten vid det första samtalet om jobbsökning säkerställa att den arbetssökande har hänvisats eller hänvisas till sådan service som motsvarar den arbetssökandes servicebehov, om vilken det har avtalats eller avtalas i sysselsättningsplanen. Om den arbetssökande inte kan hänvisas till någon service, ska det i dennes sysselsättningsplan ingå ett behövligt antal kompletterande samtal om jobbsökning för att intensifierat stödja den arbetssökandes jobbsökning och bidra till att förbättra den arbetssökandes förutsättningar att få arbete.

59 §

Avbrytande av träning och provning

Bestämmelser om hur den arbetssökandes rätt att få inkomstrelaterad dagpenning påverkas av att träning eller provning avbryts finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och om hur dennes rätt att få allmänt stöd påverkas av att träning eller provning avbryts finns i lagen om allmänt stöd.

73 §

Allmänna villkor för stöd samt stödförmåner

En arbetssökande som har fyllt 25 år och som studerar frivilligt har rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller till allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd på de villkor som anges i de lagarna, om

78 §

Uppföljning av studier och indragning av stöd

Arbetskraftsmyndigheten fattar beslut om ett i 2 och 3 mom. avsett upphörande av rätten till arbetslöshetsförmån i ett arbetskraftspolitiskt utlåtande. Bestämmelser om givande av arbetskraftspolitiskt utlåtande finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om allmänt stöd. Den arbetssökande ska ges tillfälle att bli hörd innan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges.

101 §

Startpengens belopp och maximitid för startpeng

Startpengens belopp per dag är lika stort som den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Startpeng betalas för fem dagar per kalendervecka.

103 §

Ersättning av kostnader för deltagande i service

Kostnadsersättning enligt 1 mom. till en arbetssökande som ansöker om inkomstrelaterad dagpenning beviljas av arbetslöshetskassan och till en arbetssökande som ansöker om allmänt stöd av Folkpensionsanstalten.

107 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om arbetslöshetskassor och lagen om allmänt stöd på kostnadsersättning

På i 103 § 1 mom. avsedd kostnadsersättning som arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten beviljar tillämpas

- 1) lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) och 11 kap. 2, 3, 5, 6, 10, 13–15 och 15 a §, 12 kap. och 13 kap. 1, 3, 4, 6, 8 och 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
- 2) 22–25 och 28–32 §, 6 kap., 45, 47 och 48 § i lagen om allmänt stöd.

Om Folkpensionsanstalten betalar ut en arbetslöshetsförmån utan beslut så som avses i 26 § i lagen om allmänt stöd eller arbetslöshetskassan betalar ut en arbetslöshetsförmån utan beslut så

som avses i 11 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och mottagaren av förmånen har rätt att få kostnadsersättning, kan Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan på motsvarande sätt betala även denna ersättning utan beslut. Kostnadsersättningen betalas då till fullt belopp.

112 §

Användningsändamål för kunduppgifter

Uppgifter om kunder och om producenter av arbetskraftsservice får användas

2) för skötsel av de uppgifter som i lagen om främjande av integration, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om allmänt stöd, lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och lagen om yrkesutbildning föreskrivs för arbetskraftsmyndigheter eller för Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret samt för skötsel av sådana uppgifter avseende tjänster för internationell rekrytering och av sådan rådgivning avseende arbetskraftsservice och utkomstskydd för arbetslösa som föreskrivs för Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret i lagen om livskraftscentralerna och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret (531/2025),

125 §

Beviljande av användarrättigheter till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem

Användarrättigheter till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem får beviljas personer anställda vid kommuner, samkommuner, utvecklings- och förvaltningscentret, arbets- och näringsministeriet eller regionförvaltningsverk som sköter

5) uppgifter enligt lagen om allmänt stöd,

147 §

Förbud mot att söka ändring i vissa beslut

Omprövning får inte begäras och besvär får inte anföras när det gäller en sysselsättningsplan som avses i denna lag eller ett av arbetskraftsmyndigheten på grundval av 78 § lämnat arbetskraftspolitiskt utlåtande om att rätten till arbetslöshetsförmån upphör. Bestämmelser om hur rätten till arbetslöshetsförmån påverkas av att sysselsättningsplanen inte följs och om sökande av ändring i fråga om detta samt om sökande av ändring i övrigt i ett beslut som Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa meddelat på basis av ett arbetskraftspolitiskt utlåtande finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om allmänt stöd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 32 a § tillämpas inte på en arbetssökande som är född före 1965 och som före ikraftträdandet av lagen fått arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) för minst 1 000 dagar.

4.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 8 §, sådan den lyder i lagarna 387/2023 och 963/2024, samt
ändras 1 § 1 mom., 4 § 2, 3 och 5—7 mom., 5 §, 10 § 1 mom. 5 punkten, 23 § 1 mom., 24 § 1 mom. 2 punkten, 24 a § 2 mom., det inledande stycket i 24 e § 1 mom., 24 e § 1 mom. 3 punkten och 26 c § 2 mom.,

sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag 277/2024, 4 § 2, 3, 6 och 7 mom., 23 § 1 mom. och 26 c § 2 mom. i lag 387/2023, 4 § 5 mom. i lag 936/2024, 5 § i lag 522/2018, 10 § 1 mom. 5 punkten och 24 a § 2 mom. i lag 678/2022, 24 § 1 mom. 2 punkten i lag 751/2024, samt det inledande stycket i 24 e § 1 mom. och 24 e § 1 mom. 3 punkten i lag 522/2018, som följer:

1 §

Lagens syfte

Inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) finansieras genom en statsandel, genom en finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning, genom arbetslöshetsförsäkringspremier och arbetsgivares självriskpremier för utkomstskyddet för arbetslösa (*självriskpremier*) enligt denna lag samt genom medlemsavgifter enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) så som föreskrivs i denna lag. I arbetspensionslagstiftningen avsedda arbetspensionstillägg och försäkringspremier, i lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) avsedd lönegaranti, i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd omställningspenning och i 8 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) avsedd utbildning inom omställningsskyddet finansieras med avgifter enligt denna lag så som föreskrivs i denna lag.

4 §

Finansiering av inkomstrelaterad dagpenning

I statsandel betalas till arbetslöshetskassan för varje inkomstrelaterad dagpenning ett belopp som motsvarar den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel enligt 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa till dess att personen har betalats inkomstrelaterad dagpenning för sammanlagt 100 dagar. Efter denna period betalas i statsandel ett belopp som motsvarar den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel minskat med finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning, där finansieringsandelen i fråga om varje belopp av grunddel som ingår i den inkomstrelaterade dagpenningen är

1) 10 procent till dess att personen har betalats inkomstrelaterad dagpenning för sammanlagt 200 dagar,

2) 20 procent för tiden efter den som avses i 1 punkten till dess att personen har betalats inkomstrelaterad dagpenning för sammanlagt 300 dagar,

3) 30 procent för tiden efter den som avses i 2 punkten till dess att personen har betalats inkomstrelaterad dagpenning för sammanlagt 400 dagar, och

4) 40 procent för tiden efter den som avses i 3 punkten.

Om inkomstrelaterad dagpenning betalas jämkad eller minskad enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, beräknas statsandelen och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning så att de motsvarar den relativa andel som den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel utgör av varje full inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Arbetslöshetskassans andel av varje inkomstrelaterad dagpenning är 5,5 procent, om inte något annat följer av 2–4 mom.

För andra än i 4 mom. avsedda inkomstrelaterade dagpenningar betalas som Sysselsättningsfondens andel till arbetslöshetskassan för varje inkomstrelaterad dagpenning skillnaden mellan den betalda inkomstrelaterade dagpenningen och beloppen enligt 2, 3 och 5 mom.

De 100 dagarna för vilka inkomstrelaterad dagpenning betalas börjar räknas från början efter det att personen efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret har blivit berättigad till en ny maximitid enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

5 §

Finansiering av återbetalning av inkomstrelaterad dagpenning som betalats av bosättningslandet

De inkomstrelaterade dagpenningar som betalats till en medlem i en löntagarkassa och som Sysselsättningsfonden återbetalat i enlighet med artiklarna 65.6 och 65.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, nedan *grundförordningen*, finansieras så att för varje dagpenning betalas i statsandel till Sysselsättningsfonden en andel som motsvarar den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel enligt 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Sysselsättningsfonden finansierar den andel av den inkomstrelaterade dagpenningen som överstiger grunddelen.

10 §

Sysselsättningsfondens uppgifter

Sysselsättningsfonden har till uppgift att

5) sköta återbetalningar och återkrav som avses i artiklarna 65.6 och 65.7 i grundförordningen beträffande inkomstrelaterade dagpenningar som betalats till personer som varit medlemmar i en arbetslöshetskassa,

23 §

Arbetslöshetsförsäkringspremieintäkt som ska redovisas till grundskyddet

Sysselsättningsfonden redovisar genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet av löntagares inbetalda arbetslöshetsförsäkringspremie till Folkpensionsanstalten för finansiering av

det allmänna stöd som avses i lagen om allmänt stöd (/) ett belopp, som i genomsnitt motsvarar beloppet av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna, dock så att det redovisade beloppet uppgår till högst den i 50 § 2 mom. i den lagen avsedda utgiften för det allmänna stödet minskat med den finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av allmänt stöd som avses i 51 § i den lagen och som hänför sig till utgiften i fråga. Det belopp som årligen ska redovisas fastställs av social- och hälsovårdsministeriet sedan det begärt utlåtande av Sysselsättningsfonden. Det belopp som ska redovisas kan vid behov justeras under redovisningsåret på initiativ av Folkpensionsanstalten eller social- och hälsovårdsministeriet.

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 455 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om

2) den rätt till inkomstrelaterad dagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 62 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 65 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 64 år och den inkomstrelaterade dagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

I de fall som avses i 24 § 1 mom. 2 punkten utgörs grunden för självriskpremien av det belopp som motsvarar förmånsutgiften enligt den inkomstrelaterade dagpenningen för den tid inkomstrelaterad dagpenning har betalats till den uppsagda arbetstagaren från anställningsförhållandets slut tills han eller hon fyller 65 år.

24 e §

Skyldighet att lämna uppgifter

Oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande och utlämnande av uppgifter är arbetslöshetskassorna skyldiga att utan avgift till Sysselsättningsfonden lämna följande uppgifter om de personer som avses i 24 §:

3) uppgifter om inkomstrelaterad dagpenning, samt

26 c §

Rätt att få uppgifter av Folkpensionsanstalten

Folkpensionsanstalten ska årligen efter fastställt bokslut delge Sysselsättningsfonden och social- och hälsovårdsministeriet den faktiska finansieringsandel för inkomstrelaterad dagpenning och allmänt stöd året innan som fakturerats av kommunerna specificerad enligt de poster som hänför sig till 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd och övrig andel.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På grunddagpenningen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 4 § 5 och 6 mom. tillämpas på finansieringen av inkomstrelaterad dagpenning som betalats från och med den 1 januari 2025.

5.

Lag

om ändring av 25 och 26 § i lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) 25 § 1 och 2 mom. och 26 § 1 mom. 1 punkten,
sådana de lyder, 25 § 1 mom. i lag 1305/2023, 25 § 2 mom. i lag 388/2023 samt 26 § 1 mom. 1 punkten i lag 279/2024, som följer:

25 §

Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa

För de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna betalas i statsandel för varje inkomstrelaterad dagpenning ett belopp som motsvarar den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa till dess att personen har betalats inkomstrelaterad dagpenning för sammanlagt 100 dagar. Därefter betalas som statsandel ett belopp som motsvarar den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel minskat med den finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning som avses i 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.

Om inkomstrelaterad dagpenning betalas jämkad eller minskad enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, beräknas statsandelen och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning så att de motsvarar den relativa andel som den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel utgör av varje full inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i den lagen.

26 §

Andelarna av förvaltningskostnaderna

Såsom statens andel och Sysselsättningsfondens andel som hänför sig till förvaltningskostnaderna betalas

1) ett belopp som motsvarar den i 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedda inkomstrelaterade dagpenningens grunddel för varje påbörjat hundratal medlemmar; det år då arbetslöshetskassans stadgar första gången blivit fastställda och det därpå följande året är statens andel dock dubbel, och

Denna lag träder i kraft den

20 .

6.

Lag

om ändring av 12 och 15 § i lagen om allmänt bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014) 12 § 2 mom. och 15 § 10 punkten, av
dem 15 § 10 punkten sådan den lyder i lag 1533/2016, som följer:

12 §

Inkomster som ska beaktas i bostadsbidraget

Som månadsinkomst kan uppskattas en inkomst som är minst lika stor som det allmänna stöd
som avses i lagen om allmänt stöd (/), om det inte kan visas att personen inte kan skaffa sig
en inkomst som motsvarar detta belopp.

15 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas ska som inkomster inte beaktas

10) kostnadsersättning enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) eller annan
motsvarande kostnadsersättning eller ersättning för uppehälle,

Denna lag träder i kraft den 20 och den tillämpas på bidrag som beviljas eller justeras
vid denna tidpunkt eller därefter.

7.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om indexjustering åren 2024–2027 av vissa förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om indexjustering åren 2024–2027 av vissa förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex (1296/2023) 1 § 3 punkten som följer:

1 §

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 11 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004), 67 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), 14 kap. 1 § 1 mom. och 1 b § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), 26 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996), 51 § 1 och 3 mom. i lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014), 17 § 2 mom. 7 punkten och 53 § 1 mom. i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), 11 § 8 mom. i lagen om studiestöd (65/1994), 31 § 1 mom. i lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000) samt 22 § 1 mom. i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) ska följande förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex inte justeras åren 2024–2027:

3) beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och beloppet av den inkomst som ska räknas in i arbetsvillkoret för löntagare,

Denna lag träder i kraft den

20 .

8.

Lag

om ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 8 kap. 9 § 2 mom., 11 kap. 6 § 1 mom. 1 punkten och 15 kap. 11 §, sådana de lyder, 8 kap. 9 § 2 mom. i lag 414/2023, 11 kap. 6 § 1 mom. 1 punkten i lag 535/2019 och 15 kap. 11 § i lag 1201/2009, samt
fogas till 11 kap. 6 § 1 mom., sådant det lyder i lag 535/2019, en ny 1 a-punkt som följer:

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

9 §

Sjukdagpenning efter maximitiden

Med den arbetsförhetstid som avses i 1 mom. jämföras den tid för vilken den försäkrade enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller arbetspensionslagarna har fått rehabiliteringspenning, partiell rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning som betalas som rehabiliteringsunderstöd eller har fått ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i trafikförsäkringslagen, lagen om skada, ådragen i militärtjänst, lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom eller lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag eller den tid den försäkrade har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsmyndigheten eller deltagit i service enligt lagen om ordnande av Arbetskraftsservice (380/2023) eller bedrivit studier som avses i 9 kap. i den lagen. Med arbetsförhetstid jämföras också den tid under vilken den försäkrade med stöd av 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har varit berättigad till inkomstrelaterad dagpenning enligt den lagen eller med stöd av 13 § 2 punkten i lagen om allmänt stöd (/) har varit berättigad till allmänt stöd enligt den lagen.

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmåner

6 §

Förmånsbaserad inkomst

Förmånsbaserad inkomst beräknas på basis av följande ersättningar för inkomstbortfall och sociala förmåner som erhållits under granskningsperioden:

1) inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

1 a) allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd,

15 kap.

Verkställighet

11 §

Arbetslöshetskassans eller Folkpensionsanstaltens rätt till sjukdagpenning

Har en försäkrad för den tid under vilken han eller hon varit arbetsoförmögen fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd, eller alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet, innehålls den sjukdagpenning som betalats för samma tid upp till ett belopp som motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten betalat eller också betalas den till arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som kassan betalat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Till tid som är jämförbar med arbetsförhetstid betraktas också den tid under vilken den försäkrade har haft rätt till arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning med stöd av 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag.

Förmånsbaserad inkomst beräknas också på basis av sådan grunddagpenning och sådant arbetsmarknadsstöd som erhållits under granskningsperioden och som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag.

Om den försäkrade under tiden för arbetsoförmåga fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag innehålls sjukdagpenning som betalats för samma tid upp till ett belopp som motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten har betalat.

9.

Lag

om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 27 § 1 mom., 30 § 1 mom. och 39 § 2 mom., av dem 27 § 1 mom. och 39 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1028/2022, som följer:

27 §

Betalning utan karenstid

Någon karenstid iakttas inte om rehabiliteringsklienten omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas fick sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/). Karenstid föreligger inte heller om rehabiliteringsklienten har fått grundläggande utkomststöd i enlighet med lagen om utkomststöd (1412/1997) under samma eller föregående kalendermånad före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas.

30 §

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning

Till en rehabiliteringsklient som har fått rehabiliteringspenning för tiden efter rehabiliteringen kan betalas rehabiliteringsunderstöd enligt prövning, om detta är synnerligen behövligt för att klienten ska få arbete. Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning betalas dock inte för den tid då klienten är berättigad till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd eller dagpenningsförmån enligt sjukförsäkringslagen, kan den rehabiliteringspenning som betalas för samma tid upp till beloppet av den betalda inkomstrelaterade dagpenningen, det betalda allmänna stödet eller den betalda dagpenningsförmånen återkrävas av Folkpensionsanstalten eller betalas till den behöriga arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som kassan har betalat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Någon karenstid iakttas inte om rehabiliteringsklienten omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas fick arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag.

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning betalas inte för den tid för vilken rehabiliteringsklienten har rätt till arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag.

Om en rehabiliteringsklient har fått arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag, kan den rehabiliteringspenning som betalas för samma tid upp till beloppet av det arbetsmarknadsstöd eller den grunddagpenning som betalats återkrävas av Folkpensionsanstalten.

10.

Lag

om ändring av 19 § i lagen om garantipension

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om garantipension (703/2010) 19 § 1 mom. 1 punkten som följer:

19 §

Utbetalning av retroaktiv garantipension

En retroaktivt beviljad garantipension ska innehållas för Folkpensionsanstalten eller betalas till arbetslöshetskassan till den del som pensionen motsvarar den förmån som dessa har betalat ut, om Folkpensionsanstalten beviljar garantipension retroaktivt för samma tid för vilken pensionstagaren har fått

1) inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

Till den del garantipension beviljas retroaktivt för tiden före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

11.

Lag

om ändring av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i folkpensionslagen (568/2007) 70 § 2 mom. 1 punkten samt
ändras 11 §, 34 § 2 mom. 1 punkten, 56 § 3 mom. samt 70 § 1 mom. 1 punkten,
av dem 11 § sådan den lyder i lag 1265/2016 och 56 § 3 mom. sådant det lyder i lag 84/2016,
som följer:

11 §

Rätt till ålderspension för den som får inkomstrelaterad dagpenning eller allmänt stöd

Den som är född 1961 har rätt att få ålderspension vid 64 års ålder utan någon minskning enligt 10 § 2 mom. i denna lag, om personen får inkomstrelaterad dagpenning för tilläggsdagar med stöd av 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller om personen har fyllt 62 år innan maximitiden enligt 7 § i det kapitlet har gått ut, uppfyller kravet på tid i arbete enligt 9 § 2 mom. i det kapitlet och får allmänt stöd.

34 §

Arbetsinkomst som påverkar fortsättningspensionens kompletteringsbelopp och med sådan arbetsinkomst jämförbar inkomst

Med arbetsinkomster jämfställs

1) inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/),

56 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om pension

När en person ansöker om ålderspension enligt 11 § ska han eller hon visa upp ett intyg från en arbetslöshetskassa av vilket det framgår för vilken tid han eller hon har fått inkomstrelaterad dagpenning med stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om rätten till pension grundar sig på det att personen har fått inkomstrelaterad dagpenning för tilläggsdagar.

70 §

Utbetalning av retroaktiv folkpension och barnförhöjning

En retroaktivt beviljad folkpension skall innehållas för Folkpensionsanstalten eller betalas till arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som dessa har betalat ut, om Folkpensionsanstalten beviljar folkpension retroaktivt för samma tid för vilken förmånstagaren har fått

1) inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Vid avgörandet av om de förutsättningar som avses i 11 § i den lag som ändras genom denna lag uppfylls i fråga om en person som är född 1961 för tiden före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på beviljande av pension de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, och på erhållande av sådan arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar som avses i den paragrafen tillämpas 6 kap. 9 § i lagen om utkomtskydd för arbetslösa (1290/2002), sådan paragrafen lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

Till den del i 34 § 2 mom. 1 punkten avsedda inkomster som är jämförbara med arbetsinkomster har uppstått före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Till den del folkpension beviljas retroaktivt för tiden före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

12.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 12 § 4 mom., 76 § 4 och 5 mom. samt 120 § 4 mom.,
sådana de lyder, 12 § 4 mom. i lag 1269/2018, 76 § 4 mom. i lag 1203/2009, 76 § 5 mom. i lag 1468/2019 och 120 § 4 mom. i lag 69/2016, som följer:

12 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) eller invalid- eller sjukpension.

76 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

Dagpenning enligt sjukförsäkringslagen beaktas på det sätt som avses i 4 mom., om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i denna lag.

120 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd för samma tid för vilken han eller hon beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska pensionsanstalten på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den inkomstrelaterade dagpenning eller det allmänna stöd som har betalats för samma tid.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 12 § 4 mom. och 76 § 4 mom. i denna lag jämsställas grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 76 § 5 mom. i denna lag jämsställas grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om en arbetstagare har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för samma tid för vilken han eller hon beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska pensionsanstalten på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den grunddagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa har betalats för samma tid.

13.

Lag

om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 9 § 3 mom., 28 § 3 mom. och 70 § 5 och 6 mom.,
av dem 9 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1250/2016, 70 § 5 mom. sådant det lyder i lag 1206/2009 och 70 § 6 mom. sådant det lyder i lag 1469/2019, som följer:

9 §

Ålderspensionens belopp

En företagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) eller invalid- eller sjukpension.

28 §

Rehabiliteringsunderstöd

Till en person som fått rehabiliteringspenning kan för högst sex månader betalas rehabiliteringsunderstöd, om detta är synnerligen behövligt för att han eller hon ska kunna få arbete. I sådana fall fastställs rehabiliteringsunderstödet som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster. Rehabiliteringsunderstöd betalas dock inte för den tid för vilken företagaren har rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

70 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken företagaren under granskningstiden har fått allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

Den dagpenning som avses i sjukförsäkringslagen beaktas enligt 5 mom., om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 9 § 3 mom., 28 § 3 mom. och 70 § 5 mom. i denna lag jämsställas grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 70 § 6 mom. i denna lag jämsställas grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

14.

Lag

om ändring av 32 och 46 § i lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 32 § 3 mom. och 46 §, av dem 32 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1253/2016, som följer:

32 §

Ålderspensionens belopp

En lantbruksföretagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) eller invalid- eller sjukpension.

46 §

Rehabiliteringsunderstöd för att stödja sysselsättning

Till en person som fått rehabiliteringspenning kan för högst sex månader betalas rehabiliteringsunderstöd, om detta är synnerligen behövt för att han eller hon ska kunna få arbete. I sådana fall fastställs rehabiliteringsunderstödet som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster. Rehabiliteringsunderstöd betalas dock inte för den tid för vilken lantbruksföretagaren har rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 32 § 3 mom. och 46 § i denna lag jämnställas grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

15.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 11 § 3 mom., 82 § 4 och 5 mom. och 117 § 4 mom.,
sådana de lyder, 11 § 3 mom. i lag 1256/2016, 82 § 4 mom. i lag 1205/2009, 82 § 5 mom. i lag 1471/2019 och 117 § 4 mom. i lag 78/2016, som följer:

11 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) eller invalid- eller sjukpension.

82 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

Dagpenning enligt sjukförsäkringslagen beaktas på det sätt som avses i 4 mom., om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

117 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd för samma tid för vilken han eller hon beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska pensionskassan på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den inkomstrelaterade dagpenning eller det allmänna stöd som har betalats för samma tid.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 11 § 3 mom. och 82 § 4 mom. i denna lag jämföras grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 82 § 5 mom. i denna lag jämföras grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om en arbetstagare har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för samma tid för vilken han eller hon beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska pensionskassan på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den grunddagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa har betalats för samma tid.

16.

Lag

om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) 12 § 3 mom., 29 § 3 mom., 88 § 4 mom. och 130 § 1 mom.,
av dem 12 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1259/2016 och 88 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1472/2019, som följer:

12 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) eller invalid- eller sjukpension.

29 §

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning

Till en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning och vars senaste anställning före den yrkesinriktade rehabiliteringen har varit hos ett av Kevas medlemssamfund kan betalas rehabiliteringsunderstöd enligt prövning, om detta är särskilt behövligt med tanke på personens sysselsättning. Rehabiliteringsunderstöd betalas emellertid inte för den tid för vilken arbetstagaren har rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

88 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd. På motsvarande sätt beaktas även dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa

Om en arbetstagare har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd för samma tid för vilken han eller hon beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska Keva på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den inkomstrelaterade dagpenning eller det allmänna stöd som har betalats för samma tid.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 12 § 3 mom. och 29 § 3 mom. i denna lag jämföras grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 88 § 4 mom. jämföras grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om en arbetstagare har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för samma tid för vilken han eller hon beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska pensionsanstalten på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den grunddagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa har betalats för samma tid.

17.

Lag

om ändring av 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) 141 § som följer

141 §

Retroaktiv ersättning som ska betalas till arbetslöshetskassan och Folkpensionsanstalten för tiden med inkomstrelaterad dagpenning eller allmänt stöd

Om den skadade har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomtskydd för arbetslösa (1290/2002) eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) för samma tid som han eller hon beviljats ersättning för inkomstbortfall retroaktivt enligt denna lag, ska försäkringsanstalten på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala ersättningen för inkomstbortfall retroaktivt till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del den motsvarar den inkomstrelaterade dagpenning eller det allmänna stöd som betalats för samma tid.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Till den del som ersättning för inkomstbortfall beviljas retroaktivt för tiden före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

18.

Lag

om ändring av 97 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)
97 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 1160/2020, som följer:

97 §

Betalning av ersättningen till någon annan än den skadade

Vid betalningen av en ersättning ska iakttas vad som

2) i 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om retroaktiv
ersättning som ska betalas till arbetslöshetskassan för tiden med inkomstrelaterad dagpenning
och till Folkpensionsanstalten för tiden med allmänt stöd,

Denna lag träder i kraft den

20 .

19.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall (16/2019) 7 §
som följer:

7 §

Arbetstagare vid tillämpning av förmånslagstiftningen

Vid tillämpningen av de lagar som nämns i 1 § 2 mom. 1 punkten i denna lag betraktas en person som kommer till Finland för att arbeta som arbetstagare om personens förvärvsinkomster åtminstone motsvarar beloppet av den i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) föreskrivna inkomstrelaterade dagpenningens grunddel omvandlad till månadsinkomst på det sätt som avses i 2 § 3 mom. i det kapitlet. Personen betraktas som arbetstagare från och med tidpunkten då denne börjar arbeta och så länge som det arbete som uppfyller inkomstkravet fortsätter.

Denna lag träder i kraft den

20 .

20.

Lag

om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 1 §, 2 § 4–6 punkten, 3 § 1, 2 och 4 mom., 4 § 1 och 2 mom., 15 §, 18 § 1 mom., 27 § 1 mom. och 28 § 1 mom., sådana de lyder, 1 §, 3 § 1 mom., 15 §, 18 § 1 mom. och 27 § 1 mom. i lag 399/2023, 2 § 4 punkten i lag 1293/2002, 2 § 5 punkten i lag 1003/2012, 2 § 6 punkten och 4 § 1 och 2 mom. i lag 937/2012, 3 § 2 mom. i lagarna 937/2012 och 399/2023, 3 § 4 mom. i lag 1103/2024 och 28 § 1 mom. i lag 1314/2014, som följer:

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs det om åtgärder med vilka förutsättningarna att få arbete på den öppna arbetsmarknaden och möjligheterna att delta i utbildning samt att få offentlig arbetskraftsservice som tillhandahålls av Arbetskraftsmyndigheten förbättras för den som får allmänt stöd eller utkomststöd på grund av långvarig arbetslöshet. I lagen föreskrivs också om rättigheter och skyldigheter för den som deltar i åtgärderna.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

-
- 4) *allmänt stöd* stöd enligt lagen om allmänt stöd (/),
5) *den som har rätt till allmänt stöd* en person som får allmänt stöd samt en person som avses i 19 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd eller i 10 kap. 2 § 3 mom. 1–3 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
6) *kostnadsersättning* ersättning per dag som med stöd av 19 § 3 mom. 5 punkten i lagen om allmänt stöd betalas den som får allmänt stöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,
-

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för en arbetslös som inte har fyllt 25 år och som har rätt till allmänt stöd eller som får utkomststöd och

1) för vilken det har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) och som på grund av arbetslöshet har fått allmänt stöd för minst 180 dagar under de senaste tolv kalendermånaderna,

2) för vilken det har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och som har fått inkomstrelaterad dagpenning för maximitiden enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

3) för vilken det har ordnats ett samtal om jobbsökning enligt 32 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och vars huvudsakliga försörjning de senaste fyra månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

Denna lag tillämpas dessutom på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för en arbetslös som har fyllt 25 år och som har rätt till allmänt stöd eller som får utkomststöd och för vilken det tidigare har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och

1) som på grund av arbetslöshet har fått allmänt stöd för minst 500 dagar,

2) som efter maximitiden enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har fått allmänt stöd för minst 180 dagar på grund av arbetslöshet, eller

3) vars huvudsakliga försörjning under de senaste tolv månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

Denna lag tillämpas inte på den som har en gällande integrationsplan eller sektorsövergripande integrationsplan enligt lagen om främjande av integration (681/2023) eller för vilken ovan avsedda planer ännu inte har utarbetats. Då tiderna enligt 1 och 2 mom. räknas ut ska dock beaktas allmänt stöd och utkomststöd som på grund av arbetslöshet utbetalats under tiden för integrationsplanen.

4 §

Förhållande till övrig lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag ska när det gäller allmänt stöd, kostnadsersättning och utkomststöd vilka beviljas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte samt ärenden som gäller dem tillämpas vad som i lagen om allmänt stöd föreskrivs om allmänt stöd, kostnadsersättning och ärenden som gäller dem samt vad som i lagen om utkomststöd föreskrivs om utkomststöd och ärenden som gäller utkomststöd.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till allmänt stöd eller kostnadsersättning enligt lagen om allmänt stöd, ska hänvisningen anses gälla också allmänt stöd och kostnadsersättning som betalas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om inte något annat följer av denna lag.

15 §

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i vissa fall

För den som har rätt till allmänt stöd eller vars huvudsakliga inkomst består av utkomststöd på grund av arbetslöshet eller som får inkomstrelaterad dagpenning kan på begäran ordnas arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte före de tider som anges i 3 § 1 och 2 mom., om välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten, efter att ha gett personen i fråga tillfälle att bli hörd, bedömer att arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte bäst stöder personens livskompetens och sysselsättningsförutsättningar. Innan verksamheten ordnas ska det utarbetas en aktiveringsplan om arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte eller en i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen avsedd sektorsövergripande sysselsättningsplan. Personen i fråga ska framställa begäran om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte hos Arbetskraftsmyndigheten eller välfärdsområdet.

18 §

Sysselsättningspenning och reseersättning

Till den som får utkomststöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas för varje dag som personen deltar i verksamheten en sysselsättningspenning som är lika stor som kostnadsersättningen enligt 104 § 1 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice. Sysselsättningspenning betalas dock inte för de dagar för vilka personen får kostnadsersättning med stöd av 19 § 3 mom. 5 punkten i lagen om allmänt stöd.

27 §

Folkpensionsanstaltens skyldighet att lämna uppgifter

Folkpensionsanstalten ska lämna Arbetskraftsmyndigheten uppgifter om personer som i fråga om de dagar för vilka allmänt stöd och inkomstrelaterad dagpenning har betalats uppfyller de i 3 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller 2 mom. 1 eller 2 punkten fastställda villkoren för utarbetande av en aktiveringsplan. Uppgifterna ska lämnas före utgången av kalendermånaden efter den då villkoren uppfyllts.

28 §

Ändringssökande

Vid sökande av ändring i beslut som avses i 10 eller 18 § iakttas i fråga om det allmänna stödet 6 kap. i lagen om allmänt stöd och i fråga om utkomststödet 6 kap. i socialvårdslagen (1301/2014).

Denna lag träder i kraft den

20 .

21.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare (1231/1996) 4 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1663/2015, som följer:

4 §

Rätt till semester

Rätt till semester har en lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla. Som lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla anses en lantbruksföretagare vars arbetsinsats vid tidpunkten för avbyttjänsten och under de sex månader som föregått den har bestått av bedrivande av lantbruk i minst samma utsträckning som av arbete utanför lantbruksföretaget. En lantbruksföretagare anses dock inte ha uppgiften som huvudsyssla om han eller hon vid tidpunkten för avbyttjänsten betalas inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) eller om företagaren vid tidpunkten för avbyttjänsten inte har rätt till en nämnd förmån på grund av en tid utan ersättning enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 8 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Närmare bestämmelser om vad som anses vara huvudsyssla utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

22.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (381/2023) 7 § 2 mom.
som följer:

7 §

Skyldigheter i anslutning till en sektorsövergripande sysselsättningsplan

Bestämmelser om hur arbetslösa personers rätt att få inkomstrelaterad dagpenning påverkas vid försummelse av de skyldigheter som avses i 1 mom. finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), bestämmelser om hur rätten att få allmänt stöd påverkas i sådana fall finns i lagen om allmänt stöd (/), och bestämmelser om hur rätten att få utkomststöd påverkas i sådana fall finns i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag

om ändring av lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om främjande av integration (681/2023) 5 § 18 punkten, 7 §, 24 § 4 mom., det inledande stycket i 28 § 1 mom., 32 § 2 mom. och 95 § 3 mom., av dem 5 §, 7 § i sin svenska språkdräkt och 95 § 3 mom. sådana de lyder i lag 1100/2024, samt
fogas till 5 §, sådan den lyder i lagarna 1100/2014 och 721/2025, en ny 19 punkt, som följer:

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

18) *goda befolkningsrelationer* relationer mellan befolkningsgrupper som baserar sig på positiva attityder, en fungerande växelverkan, en känsla av trygghet och deltagande i samhället,
19) *arbetslöshetsförmån* inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/).

7 §

Rätten till inkomstrelaterad dagpenning, allmänt stöd och utkomststöd

Bestämmelser om invandrades rätt att få inkomstrelaterad dagpenning finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, bestämmelser om invandrades rätt att få allmänt stöd finns i lagen om allmänt stöd och bestämmelser om invandrades rätt att få utkomststöd finns i lagen om utkomststöd (1412/1997).

24 §

Integrationskundens skyldighet att följa integrationsplanen

Bestämmelser om hur försummelse av skyldigheterna inverkar på rätten att få inkomstrelaterad dagpenning finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, bestämmelser om hur försummelse av skyldigheterna inverkar på rätten att få allmänt stöd finns i lagen om allmänt stöd och bestämmelser om hur försummelse av skyldigheterna inverkar på utkomststödet finns i lagen om utkomststöd.

28 §

Stöd för frivilliga studier

En integrationskund som bedriver frivilliga studier har rätt till arbetslöshetsförmån under de förutsättningar som anges i denna lag, i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i lagen om allmänt stöd, om

32 §

Tillämpning av lagen om ordnande av arbetskraftsservice på frivilliga studier

Vad som i 103 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice föreskrivs om rätten till kostnadsersättning, i 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om rätten till arbetslöshetsförmån och i 2 kap. i lagen om allmänt stöd föreskrivs om rätten till allmänt stöd tillämpas inte i fråga om en integrationskund, om integrationskundens frivilliga studier stöds med arbetslöshetsförmån på grundval av 31 § 2 mom. i denna lag.

95 §

Sökande av ändring

I fråga om en integrationsplan som avses i 16 § eller en översyn av en sådan plan enligt 22 § får omprövning inte begäras separat och inte heller besvär anföras separat. Bestämmelser om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens eller en arbetslöshetskassas beslut om arbetslöshetsförmån finns i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i 6 kap. i lagen om allmänt stöd. Bestämmelser om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens beslut om utkomststöd finns i 24 § i lagen om utkomststöd.

Denna lag träder i kraft den

20 .

24.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om livskraftscentralerna och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om livskraftscentralerna och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret (531/2025) 13 § 2 mom. 6 och 7 punkten som följer:

13 §

Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentrets uppgifter

Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret har dessutom i uppgift

6) att sköta riksomfattande information och rådgivning som hänför sig till offentlig arbetskraftsservice och utkomstskydd för arbetslösa inklusive sådant allmänt stöd på grundval av arbetslöshet som avses i lagen om allmänt stöd (/) samt till inledande och utveckling av företagsverksamhet,

7) att ge arbetskraftsmyndigheterna stöd när det gäller att utveckla systemet med arbetskraftsservice och ge dem juridisk rådgivning med avseende på verkställigheten av lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023), lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (381/2023), lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om allmänt stöd och lagen om främjande av integration (681/2023),

Denna lag träder i kraft den

20 .

25.

Lag

om ändring av 12 kap. 3 § i arbetsavtalslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetsavtalslagen (55/2001) rubriken för 12 kap. 3 § samt 12 kap. 3 § 1, 3 och 4 mom.,
sådana de lyder i lag 1448/2016, som följer:

12 kap.

Skadeståndsskyldighet

3 §

Hur inkomstrelaterad dagpenning och allmänt stöd inverkar på betalning av skadestånd och ersättning

Från en ersättning som bestämts enligt 2 § ska, till den del den utgör ersättning till arbetstagaren för löneförmåner som gått förlorade på grund av arbetslöshet innan domen avkunnades eller meddelades, dras av

1) 75 procent av den arbetslöshetsdagpenning som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som har betalats till arbetstagaren för tiden i fråga,

2) 80 procent av det allmänna stöd som avses i lagen om allmänt stöd (/) och som har betalats till arbetstagaren för tiden i fråga, om arbetstagaren har uppfyllt löntagares arbetsvillkor enligt 5 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och

3) allmänt stöd som enligt lagen om allmänt stöd har betalats till arbetstagaren för tiden i fråga, om arbetstagaren inte har uppfyllt löntagares arbetsvillkor enligt 5 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

När domstolen behandlar ett ärende som avses i 1 mom. 1 punkten ska den ge Sysselsättningsfonden och den arbetslöshetskassa som betalat förmånen tillfälle att bli hörda. Domstolen ska ålägga arbetsgivaren att betala det belopp som dragits av från ersättningen till Sysselsättningsfonden och sända en dom eller ett beslut i ärendet som vunnit laga kraft till Sysselsättningsfonden för kännedom. Vad som i denna paragraf föreskrivs om Sysselsättningsfonden gäller på motsvarande sätt Folkpensionsanstalten när domstolen behandlar ett ärende som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten.

Om avtal ingås om arbetsgivarens ersättningsskyldighet, ska i det särskilt nämnas den med stöd av 2 § avtalade totala ersättningen och den däri ingående ersättning som ska betalas till arbetstagaren för löneförmåner som gått förlorade på grund av arbetslöshet innan avtalet ingicks. Avdrag från ersättningen ska göras med iakttagande av 1 och 2 mom. i denna paragraf. Arbetsgivaren svarar för att det belopp som dragits av från ersättningen betalas till Sysselsättningsfonden eller Folkpensionsanstalten och att en kopia av avtalet sänds till Sysselsättningsfonden eller Folkpensionsanstalten för kännedom.

Denna lag träder i kraft den

20 .

26.

Lag

om ändring av 12 kap. 3 § i lagen om sjöarbetsavtal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) rubriken för 12 kap. 3 §, 3 § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 3 och 4 mom. som följer:

12 kap.

Skadeståndsskyldighet

3 §

Hur inkomstrelaterad dagpenning och allmänt stöd inverkar på betalning av skadestånd och ersättning

Från en ersättning som bestämts enligt 2 § ska, till den del den utgör ersättning till arbetstagaren för löneförmåner som gått förlorade på grund av arbetslöshet innan domen avkunnades eller meddelades, dras av

2) 80 procent av det allmänna stöd som avses i lagen om allmänt stöd (/) och som har betalats till arbetstagaren för tiden i fråga, om arbetstagaren har uppfyllt löntagares arbetsvillkor enligt 5 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och

3) allmänt stöd som enligt lagen om allmänt stöd har betalats till arbetstagaren för tiden i fråga, om arbetstagaren inte har uppfyllt löntagares arbetsvillkor enligt 5 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

När domstolen behandlar ett ärende som avses i 1 mom. 1 punkten ska den ge Sysselsättningsfonden och den arbetslöshetskassa som betalat förmånen tillfälle att bli hörda. Domstolen ska ålägga arbetsgivaren att betala det belopp som dragits av från ersättningen till Sysselsättningsfonden och sända en dom eller ett beslut i ärendet som vunnit laga kraft till Sysselsättningsfonden för kännedom. Vad som i denna paragraf föreskrivs om Sysselsättningsfonden gäller på motsvarande sätt Folkpensionsanstalten när domstolen behandlar ett ärende som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten.

Om avtal ingås om arbetsgivarens ersättningsskyldighet, ska i det särskilt nämnas den med stöd av 2 § avtalade totala ersättningen och den däri ingående ersättning som ska betalas till arbetstagaren för löneförmåner som gått förlorade på grund av arbetslöshet innan avtalet ingicks. Avdrag från ersättningen ska göras med iakttagande av 1 och 2 mom. i denna paragraf. Arbetsgivaren svarar för att det belopp som dragits av från ersättningen betalas till Sysselsättningsfonden eller Folkpensionsanstalten och att en kopia av avtalet sänds till Sysselsättningsfonden eller Folkpensionsanstalten för kännedom.

Denna lag träder i kraft den

20 .

27.

Lag

om ändring av 45 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (304/2003) 45 § som följer:

45 §

Ersättning för inkomstbortfall

När ett ärende som gäller upphävande av ett tjänsteförhållande i de fall som avses i 44 § 1 mom. har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut och arbetsgivaren har fått en sådan utredning som avses i 2 mom. i denna paragraf, betalas till tjänsteinnehavaren utan dröjsmål den inkomst för den ordinarie arbetstiden som han eller hon med anledning av att tjänsteförhållandet upphävts i strid med lagen har gått miste om, minskad med motsvarande inkomst som han eller hon under samma tid förvärvat i annan anställning, som yrkesutövare eller företagare och som tjänsteinnehavaren inte skulle ha fått i tjänsten. Likaså beaktas som avdrag inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) och dagpenningsförmån enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) som för motsvarande tid betalats till tjänsteinnehavaren.

Tjänsteinnehavaren är skyldig att utan dröjsmål lämna arbetsgivaren en tillförlitlig redogörelse för andra förvärvsinkomster, inkomstrelaterad dagpenning, allmänt stöd och sjukförsäkringsersättningar enligt 1 mom. som tjänsteinnehavaren fått.

Arbetsgivaren är skyldig att utan dröjsmål till Sysselsättningsfonden betala 75 procent och till arbetslöshetskassan i fråga 25 procent av den inkomstrelaterade dagpenning som betalats till tjänsteinnehavaren, och till Folkpensionsanstalten betala det allmänna stöd som betalats till tjänsteinnehavaren.

När tjänsteinnehavarens pensionsförmåner fastställs, betraktas som löneinkomst den i 1 mom. avsedda inkomsten, i vilken som avdrag beaktats sådan pensionsberättigande inkomst som tjänsteinnehavaren förvärvat i en annan anställning eller som yrkesutövare eller företagare enligt det momentet. Som avdrag beaktas inte sådana dagpenningar eller sådant allmänt stöd som avses i 1 mom. Oberoende av vad som föreskrivs någon annanstans anses tjänsteinnehavaren när pensionsrätten fastställs ha stått i ett fortlöpande tjänsteförhållande även under den tid som avses i 1 mom. trots att ingen inkomst ska betalas till honom eller henne för denna tid.

Det som i denna paragraf föreskrivs om allmänt stöd gäller också sådan grunddagpenning och sådant arbetsmarknadsstöd som betalats med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Denna lag träder i kraft den 20 .

28.

Lag

om ändring av 2 och 31 a § i lagen om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021) 2 § 1 mom. 12 punkten och 31 a §, sådana de lyder, 2 § 1 mom. 12 punkten i lag 384/2023 och 31 a § i lagarna 384/2023, 447/2024 och 1071/2024, som följer:

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Statsandel enligt denna lag beviljas inte för driftskostnader som föranleds av

12) den kommunala finansieringsandel som avses i 51 § i lagen om allmänt stöd (/), 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och 25 § i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984),

31 a §

Ersättning för utvidgat finansieringsansvar för förmåner som betalas på grundval av arbetslöshet

Till statsandelen för kommunal basservice läggs en ersättning för utvidgat finansieringsansvar för förmåner som betalas på grundval av arbetslöshet. Ersättningsbeloppet baserar sig på den ersättning för utvidgat finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner som statsbidragsmyndigheten fastställt för finansåret 2025 och som har bestämts på basis av de uppgifter om utbetalningen av inkomstrelaterad dagpenning, arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd år 2023.

Beloppet av den ersättning som avses i 1 mom. justeras årligen i enlighet med lagen om folkpensionsindex (456/2001) så att den motsvarar indexjusteringen av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

Denna lag träder i kraft den 20 .

29.

Lag

om ändring av 93 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 93 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1194/2023, som
följer:

93 §

Kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen

Om den skattskyldige under skatteåret har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) för tryggnad av försörjningen eller moderskapspenning, särskild moderskapspenning, faderskapspenning, graviditetspenning, särskild graviditetspenning, föräldrapenning eller partiell föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), minskas hans eller hennes självriskandel med 80 euro för varje full ersättningsmånad. Självriskandelen är dock minst 160 euro. Till en full ersättningsmånad anses höra ett belopp som motsvarar 21,5 ersättningsdagar. Om den skattskyldige under skatteåret har erhållit jämkad inkomstrelaterad dagpenning eller jämkat allmänt stöd eller partiell föräldrapenning, ändras ersättningsdagarna till hela ersättningsdagar vid beräkningen av fulla ersättningsmånader.

Denna lag träder i kraft den 20 .

30.

Lag

om ändring av 60 § i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan (653/2023) 60 § som följer:

60 §

Ersättning för inkomstbortfall

När ett ärende som gäller avslutande av ett tjänsteförhållande i de fall som avses i 59 § 1 mom. har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut och arbetsgivaren har fått den redogörelse som avses i 2 mom. i denna paragraf, ska tjänsteinnehavaren utan dröjsmål betalas den inkomst för ordinarie arbetstid som han eller hon har gått miste om på grund av att tjänsteförhållandet avslutades lagstridigt. Från inkomsten ska de motsvarande inkomster dras av som tjänsteinnehavaren har fått för samma tid i andra anställningsförhållanden eller som yrkesutövare eller företagare och som han eller hon inte skulle ha fått i tjänsten. Från inkomsten ska också den inkomstrelaterade dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och det allmänna stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) dras av som betalats till tjänsteinnehavaren, liksom den dagpenningförmån enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) som betalats till tjänsteinnehavaren för motsvarande tid.

Tjänsteinnehavaren är skyldig att utan dröjsmål lämna arbetsgivaren en tillförlitlig redogörelse för andra förvärvsinkomster, inkomstrelaterad dagpenning, allmänt stöd och sjukförsäkringsersättningar enligt 1 mom. som tjänsteinnehavaren fått.

Arbetsgivaren är skyldig att utan dröjsmål till Sysselsättningsfonden betala 75 procent och till arbetslöshetskassan 25 procent av den inkomstrelaterade dagpenning som betalats till tjänsteinnehavaren, och till Folkpensionsanstalten betala det allmänna stöd som betalats till tjänsteinnehavaren. När tjänsteinnehavarens pensionsförmåner bestäms, betraktas som löneinkomst den i 1 mom. avsedda inkomsten, i vilken den pensionsberättigande inkomst som tjänsteinnehavaren fått i ett sådant annat anställningsförhållande eller som sådan yrkesutövare eller företagare som avses i 1 mom. har beaktats som avdrag. Som avdrag beaktas inte dagpenningar eller allmänt stöd som avses i 1 mom. Oberoende av vad som föreskrivs någon annanstans i lag anses tjänsteinnehavaren när pensionsrätten bestäms ha stått i ett fortlöpande tjänsteförhållande också under den tid som avses i 1 mom., även om ingen inkomst ska betalas till honom eller henne för denna tid.

Det som i denna paragraf föreskrivs om allmänt stöd gäller också sådan grunddagpenning och sådant arbetsmarknadsstöd som betalats med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Denna lag träder i kraft den 20 .

31.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om studiestöd (65/1994) 6 § 4 punkten, sådan den lyder i lag 792/2007, som
följer:

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Studiestöd beviljas inte den som

4) får inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)
eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/),

Denna lag träder i kraft den

20 .

32.

Lag

om ändring av 20 och 21 § i lagen om nationella studie- och examensregister

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) 20 § och 21 § 1 mom. 3 punkten,
sådana de lyder, 20 § i lag 1221/2020 och 21 § 1 mom. 3 punkten i lag 568/2019, som följer:

20 §

Datakällor för antagningsregistret

De som är gemensamt personuppgiftsansvariga för antagningsregistret har rätt att, utöver de uppgifter som sökanden har uppgett, trots sekretessbestämmelserna få sådana uppgifter som avses i 19 § 1 och 5 mom. ur studentexamensregistret och från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Arbetskraftsmyndigheterna, Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret, anordnarna av grundläggande utbildning, universiteten, yrkeshögskolorna, anordnarna av yrkesutbildning och gymnasieutbildning, anordnarna av utbildning som handleder för examensutbildning och huvudmännen för läroanstalter inom det fria bildningsarbetet samt ur sådana gemensamma register för två eller flera högskolor som har skapats för antagningen av studerande.

21 §

Utlämnande av uppgifter ur antagningsregistret

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter som avses i 19 § 1 och 5 mom., i den utsträckning de uppgifter som avses i 1 mom. behövs och de uppgifter som avses i 5 mom. är nödvändiga för skötseln av mottagarens uppgifter, lämnas ut ur antagningsregistret

3) till Folkpensionsanstalten för skötseln av uppgifter enligt lagen om studiestöd (65/1994), lagen om stöd för skolresor (48/1997) och lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) samt till Folkpensionsanstalten, Arbetskraftsmyndigheten och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret för utredning av förutsättningarna för att få inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/).

Denna lag träder i kraft den

20 .

33.

Lag

om ändring av 4 kap. 51 a § i utsökningsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utsökningsbalken (705/2007) 4 kap. 51 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 60/2018,
som följer:

4 kap.

Utmätning

51 a §

Uppskov med utmätning på grundval av sysselsättning

Om gäldenären vid den tidpunkt då ett anställningsförhållande inleds har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) för minst 258 dagar, ska vid inkomstgränsutmätning utmätningen av lönen på gäldenärens begäran skjutas upp så att uppskovet varar halva anställningsförhållandets längd, dock i högst sex månader. Uppskovstiden räknas från det att anställningsförhållandet inleddes, och antalet uppskovsmånader avrundas uppåt till hela kalendermånader. Uppskov behöver inte ges om gäldenären tidigare har beviljats uppskov och ett nytt uppskov väsentligt skulle äventyra den sökandes rätt att få betalning.

Denna lag träder i kraft den

20 .

34.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om rättegång i försäkringsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i försäkringsdomstolen (677/2016) 6 § 1 mom. 3 punkten som följer:

6 §

Ledamöter insatta i förhållandena inom arbetslivet eller företagsverksamhet i sammansättningen

Beroende på målets eller ärendets art ingår det i försäkringsdomstolens sammansättning enligt 2 § dessutom två ledamöter som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och arbetsmarknaden eller med företagsverksamhet, om det är fråga om

3) inkomstrelaterad dagpenning, allmänt stöd, arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd, utbildningsdagpenning, vuxenutbildningsstöd, ersättning för uppehälle, altherningsersättning, lönegaranti eller ärenden där ansökan om medlemskap i en arbetslöshetskassa har förkastats eller en medlem uteslutits ur arbetslöshetskassan,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Vid sökande av ändring i ett beslut av Folkpensionsanstalten som har fattats med tillämpning av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag iakttas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 22 september 2025

Statsminister

Petteri Orpo

Minister för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen

2.

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 2 kap. 2 § och 13 § 4 mom., 5 kap. 1 §, 2 § 3 mom., 4 b § 5 mom., 6 § 2 mom. och 8 § 2 mom., 7 kap., 10 kap. 2 § 1 mom. och 4 § 3 mom., 11 kap. 2 § 5 mom., 13 kap. 2, 3 och 8 §, 14 kap. 3 § 2 mom. samt 3 a och 3 b § samt 3 e § 4 mom.,

av dem 1 kap. 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten sådana de lyder i lag 1199/2009, 2 kap. 2 § sådan den lyder i lag 1199/2013 och 13 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1001/2012, 5 kap. 2 § 3 mom., 6 § 2 mom. och 8 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1049/2013 samt 4 b § 5 mom. sådant det lyder i lag 1300/2023, 10 kap. 2 § 1 mom. och 4 § 3 mom. sådana de lyder i lag 1451/2016, 11 kap. 2 § 5 mom. sådant det lyder i lagarna 313/2010, 1049/2013 och 376/2023, 13 kap. 2 § sådan den lyder i lag 254/2020 och 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 793/2025, 14 kap. 3 § 2 mom. sådant det lyder i lag 962/2024, 3 a och 3 b § sådana de lyder i lagarna 385/2023 och 962/2024 samt 3 e § 4 mom. sådant det lyder i lag 385/2023, och

ändras 1 kap. 1 och 2 §, 4 § 1 och 2 mom., 5 § 1 mom. 7 punkten, 8 a § 2–4 mom. och 8 b §, 3 kap. 4 § 1 mom. och 7 § 1 mom., 4 kap. 5 § 2 mom., rubriken för 7 §, det inledande stycket i 7 § 1 mom. och 7 § 1 mom. 13 punkten, rubrikerna för 5 kap. 2 och 6 §, 11 § samt 13 § 1 och 3–5 mom., 6 kap. 1 §, 3 a § 2 mom., 7 § 1 och 3 mom. samt det inledande stycket i 9 § 1 mom., rubriken för avdelning III, 8 kap. 1 § 1 och 3 mom. samt 2 § 1 mom., 10 kap. 1 § 1 mom., rubriken för 2 §, 2 § 2–4 mom. samt 5 § 1 och 2 mom., 11 kap. 1 §, det inledande stycket i 2 § 4 mom., 2 § 4 mom. 2 punkten, 3 § 1 och 3 mom., rubriken för 4 § och 4 § 2 mom., 4 b och 5 §, 14 § 3 mom., rubriken för 15 § samt 15 § 1 mom., det inledande stycket i 13 kap. 1 § 2 mom., 1 § 2 mom. 2 punkten samt 6 § 2 mom., 14 kap. 1 § 1 mom., rubriken för 3 § samt 3 c och 3 d § samt 3 e § 1–3 och 5 mom.,

av dem 1 kap. 1 § sådan den lyder i lag 636/2004 och 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 669/2022 samt 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1560/2009, 1 kap. 4 § 2 mom., 3 kap. 4 § 1 mom., 4 kap. 7 § 1 mom. 13 punkten och det inledande stycket i 6 kap. 9 § 1 mom. sådana de lyder i lag 669/2022, 1 kap. 8 a § 2 och 3 mom. samt 8 b § sådana de lyder i lag 1654/2015, 1 kap. 8 a § 4 mom. sådant det lyder i lag 912/2017, 4 kap. 5 § 2 mom., 8 kap. 2 § 1 mom. och 10 kap. 5 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1300/2023, det inledande stycket i 4 kap. 7 § 1 mom., 5 kap. 13 § 3–5 mom. och 11 kap. 15 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1457/2016, rubrikerna för 5 kap. 2 och 6 § sådana de lyder i lag 1049/2013, 5 kap. 11 § och 13 kap. 1 § 2 mom. 2 punkten sådana de lyder i lag 962/2024, 5 kap. 13 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1301/2023, 6 kap. 1 § sådan den lyder i lagarna 1188/2009, 1217/2019 och 962/2024, 6 kap. 3 a § 2 mom. sådant det lyder i lag 395/2024 samt 7 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1081/2016, 8 kap. 1 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 906/2017, 10 kap. 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1188/2009, rubriken för 10 kap. 2 §, 2 § 3 och 4 mom. sådana de lyder i lag 1451/2016, 10 kap. 2 § 2 mom., rubriken för 11 kap. 4 § och 4 b §, rubriken för 11 kap. 4 § och 4 b §, det inledande stycket i 13 kap. 1 § 2 mom. och 6 § 2 mom., rubriken för 14 kap. 3 §, 3 c och 3 d § samt 3 e § 1–3 och 5 mom. sådana de lyder i lag 385/2023, 10 kap. 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1001/2012, 11 kap. 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1457/2016, 11 kap. 3 § 1 mom. sådant det lyder

i lag 555/2022 och 3 mom. sådant det lyder i lag 1364/2003 samt 4 § 2 mom. sådant det lyder i lag 793/2025 och 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 737/2013, som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

En arbetslös arbetssökandes ekonomiska möjligheter att söka arbete och förbättra sina förutsättningar att komma in på eller återvända till arbetsmarknaden tryggas genom att de ekonomiska förluster som arbetslösheten orsakar ersätts i enlighet med denna lag.

2 §

Förmåner

En arbetslös arbetssökandes grundläggande försörjning vid arbetslöshet tryggas genom arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd.

Arbetsmarknadsstöd betalas till en arbetssökande som inte har varit etablerad på arbetsmarknaden eller som har fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden. En arbetssökande som har varit etablerad på arbetsmarknaden och som fått sin försörjning genom lönearbete, företagsverksamhet eller därmed jämförbart eget arbete betalas arbetslöshetsdagpenning. Till dem som är försäkrade i en arbetslöshetskassa som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) betalas arbetslöshetsdagpenning i form av inkomstrelaterad dagpenning och till andra i form av grunddagpenning.

Till en uppsagd person som fyllt 55 år betalas omställningspenning under de förutsättningar som anges i 9 kap. i denna lag.

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

En arbetslös arbetssökandes ekonomiska möjligheter att söka arbete och förbättra sina förutsättningar att komma in på eller återvända till arbetsmarknaden tryggas genom att de ekonomiska förluster som arbetslösheten orsakar ersätts *med inkomstrelaterad dagpenning* i enlighet med denna lag.

2 §

Förmåner

Den grundläggande försörjningen vid arbetslöshet för en arbetssökande som är försäkrad i en arbetslöshetskassa som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) tryggas genom inkomstrelaterad dagpenning om den arbetssökande har varit etablerad på arbetsmarknaden och fått sin försörjning genom lönearbete, företagsverksamhet eller eget arbete.

Till en uppsagd person som fyllt 55 år betalas omställningspenning under de förutsättningar som anges i 9 kap.

Gällande lydelse

4 §

Verkställighet av lagen

Verkställigheten av utkomstskyddet för arbetslösa leds, styrs och utvecklas av social- och hälsovårdsministeriet såsom högsta myndighet i ärenden som gäller utkomstskyddet samt av arbets- och näringsministeriet såsom högsta myndighet i arbetskraftspolitiska ärenden.

Verkställighetsuppgifterna enligt denna lag sköts av Folkpensionsanstalten i fråga om arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen och av arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor i fråga om den inkomstrelaterade dagpenningen. Verkställighetsuppgifter som gäller den omställningspenning som avses i 9 kap. sköts av arbetslöshetskassorna i fråga om personer försäkrade i en arbetslöshetskassa och av Folkpensionsanstalten i fråga om andra personer.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) arbetslöshetsförmån
arbetslöshetsdagpenning och
arbetsmarknadsstöd,

2) arbetslöshetsdagpenning
grunddagpenning och inkomstrelaterad
dagpenning som beviljas löntagare och
företagare,

7) arbetsvillkor det arbetsvillkor som utgör
förutsättning för erhållande av såväl
löntagares som företagares inkomstrelaterade
dagpenning och grunddagpenning,

8 a §

Rätt till förmåner på basis av boende,
Europeiska unionens lagstiftning eller

Föreslagen lydelse

4 §

Verkställighet av lagen

Verkställigheten av lagen leds, styrs och utvecklas av social- och hälsovårdsministeriet såsom högsta myndighet i ärenden som gäller utkomstskyddet samt av arbets- och näringsministeriet såsom högsta myndighet i arbetskraftspolitiska ärenden.

Verkställighetsuppgifterna enligt denna lag sköts av *arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor* i fråga om den inkomstrelaterade dagpenningen. Verkställighetsuppgifter som gäller det stödjande av regional rörlighet som avses i 8 kap. och den omställningspenning som avses i 9 kap. sköts av arbetslöshetskassorna i fråga om personer försäkrade i en arbetslöshetskassa och av Folkpensionsanstalten i fråga om andra personer.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) (upphävs)

2) (upphävs)

7) *arbetsvillkor* det arbetsvillkor som utgör
förutsättning för erhållande av såväl
löntagares som företagares inkomstrelaterade
dagpenning,

8 a §

*Rätt till förmåner på basis av boende,
Europeiska unionens lagstiftning eller*

Gällande lydelse

överenskommelser som är bindande för Finland

Om det på en arbetslös arbetssökande tillämpas rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan *förordningen om social trygghet*, eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, nedan *grundförordningen*, eller den nordiska konventionen om social trygghet (FördrS 136/2004), bestäms rätten till arbetslöshetsdagpenning utifrån förordningen om social trygghet, grundförordningen eller den nordiska konventionen om social trygghet.

En arbetslös arbetssökande som inte är finsk medborgare och inte är bosatt i Finland har rätt till arbetslöshetsdagpenning, om

1) förordningen om social trygghet, grundförordningen eller den nordiska konventionen om social trygghet inte tillämpas på honom eller henne,

2) han eller hon har arbetat i minst sex månader i Finland under sin oavbrutna vistelse, och

3) hans eller hennes vistelse i Finland fortgår.

Säsongsarbetare som avses i lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning (907/2017) har inte rätt till arbetslöshetsförmåner enligt denna lag.

8 b §

Utbetalning av arbetslöshetsdagpenning till den som söker arbete i en annan stat

En arbetslös arbetssökande som enligt artikel 64 i grundförordningen har begett sig till en annan stat för att där söka arbete har rätt att under den tid han eller hon söker arbete i den andra staten få arbetslöshetsdagpenning i högst tre månader.

Föreslagen lydelse

överenskommelser som är bindande för Finland

Om det på en arbetslös arbetssökande tillämpas rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, nedan *förordningen om social trygghet*, eller Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, nedan *grundförordningen*, eller den nordiska konventionen om social trygghet (FördrS 136/2004), bestäms rätten till inkomstrelaterad dagpenning utifrån förordningen om social trygghet, grundförordningen eller den nordiska konventionen om social trygghet.

En arbetslös arbetssökande som inte är finsk medborgare och inte är bosatt i Finland har rätt till *inkomstrelaterad dagpenning*, om

1) förordningen om social trygghet, grundförordningen eller den nordiska konventionen om social trygghet inte tillämpas på denne,

2) *denne* har arbetat i minst sex månader i Finland under sin oavbrutna vistelse, och

3) *dennes* vistelse i Finland fortgår.

Säsongsarbetare som avses i lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning (907/2017) har inte rätt till *inkomstrelaterad dagpenning* enligt denna lag.

8 b §

*Utbetalning av **inkomstrelaterad dagpenning** till den som söker arbete i en annan stat*

En arbetslös arbetssökande som enligt artikel 64 i grundförordningen har begett sig till en annan stat för att där söka arbete har rätt att under den tid *denne* söker arbete i den

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

andra staten få inkomstrelaterad dagpenning i högst tre månader.

2 kap.

**Allmänna Arbetskraftspolitiska
Förutsättningar för erhållande av
Förmåner**

2 §

Begränsningar som gäller utlänningar

En person som inte är finsk medborgare har inte rätt till arbetsmarknadsstöd, om han eller hon har rätt att förvärvsarbeta på basis av ett tillfälligt uppehållstillstånd.

13 §

Rätt till arbetslöshetsförmån för unga personer som saknar utbildning som ger yrkesfärdigheter

—————
En ung person under 18 år som efter grundskolan eller gymnasiet inte har genomgått någon utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter har inte rätt till arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet.

3 kap.

**Allmänna begränsningar för erhållande av
Förmåner**

4 §

Hindrande sociala förmåner

För en och samma tid kan det betalas endast en arbetslöshetsförmån enligt denna lag. Grunddagpenning betalas inte för den tid för vilken till den arbetssökande betalas inkomstrelaterad dagpenning. Betalning av rörlighetsunderstöd och omställningspenning

2 kap.

**Allmänna Arbetskraftspolitiska
Förutsättningar för erhållande av
Förmåner**

2 §

Begränsningar som gäller utlänningar

(upphävs)

13 §

Rätt till arbetslöshetsförmån för unga personer som saknar utbildning som ger yrkesfärdigheter

—————
(upphävs)

3 kap.

**Allmänna begränsningar för erhållande av
Förmåner**

4 §

Hindrande sociala förmåner

Betalning av i 8 kap. avsett rörlighetsunderstöd och omställningspenning

Gällande lydelse

hindrar dock inte att inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd betalas.

7 §

Inverkan av vinst från försäljning av företagsegendom

Rätt till arbetslöshetsförmåner föreligger inte för den tid över vilken vinsten från försäljning av en företagares företagsegendom i anslutning till nedläggning av företagsverksamheten periodiseras i fråga om inkomstrelaterad dagpenning enligt arbetsinkomsten och i fråga om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd åtminstone enligt beloppet av grunddagpenningen. Vinst från försäljning av anläggningstillgångar eller andra långfristiga investeringar anses ansluta sig till nedläggningen av ett företag också om vinsten har erhållits under de sex månader som närmast föregick nedläggningen.

4 kap.

Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner

5 §

Förmånsbelopp

Beloppet av jämkad inkomstrelaterad dagpenning beräknas så att summan av nämnda dagpenning och inkomsten under jämningsperioden är högst lika stor som den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, likväl minst samma belopp som personen i fråga skulle ha rätt att få i grunddagpenning.

Föreslagen lydelse

hindrar inte att inkomstrelaterad dagpenning betalas.

7 §

Inverkan av vinst från försäljning av företagsegendom

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning föreligger inte för den tid över vilken vinsten från försäljning av en företagares företagsegendom i anslutning till nedläggning av företagsverksamheten periodiseras i fråga om inkomstrelaterad dagpenning enligt arbetsinkomsten. Vinst från försäljning av anläggningstillgångar eller andra långfristiga investeringar anses ansluta sig till nedläggningen av ett företag också om vinsten har erhållits under de sex månader som närmast föregick nedläggningen.

4 kap.

Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner

5 §

Förmånsbelopp

Beloppet av jämkad inkomstrelaterad dagpenning beräknas så att summan av nämnda dagpenning och inkomsten under jämningsperioden är högst lika stor som den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, likväl minst

Gällande lydelse

7 §

*Sociala förmåners inverkan på
arbetslöshetsförmåner*

Om någon får någon annan än en i 3 kap. 4 § nämnd lagstadgad förmån eller invalid- och sjukpension enligt lagstiftningen i någon annan stat eller folkpension med stöd av 12 § 4 mom. i folkpensionslagen, minskas hans eller hennes fulla arbetslöshetsförmån med den sociala förmånen. Då beaktas dock inte följande pensioner och sociala förmåner:

13) arbetslöshetsförmån som betalas i form av rörlighetsunderstöd,

5 kap.

**Förutsättningar för erhållande av
arbetslöshetsdagpenning**

1 §

Arbetslöshetsdagpenningsförmåner

Arbetslöshetsdagpenning beviljas i form av antingen inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning.

2 §

Löntagares rätt till arbetslöshetsdagpenning

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en löntagarkassa (försäkrad) som har varit försäkrad åtminstone de 12 närmast föregående månaderna och som under de kalendermånader han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 3 § 1 mom.

Rätt till grunddagpenning har en arbetssökande som uppfyller arbetsvillkoret.

4 b

Föreslagen lydelse

samma belopp som personen i fråga skulle ha rätt att få, om den jämkade inkomstrelaterade dagpenningen var lika stor som grunddelen.

7 §

*Sociala förmåners inverkan på
inkomstrelaterad dagpenning*

Om en person får någon annan än en i 3 kap. 4 § nämnd lagstadgad förmån eller invalid- och sjukpension enligt lagstiftningen i någon annan stat eller folkpension med stöd av 12 § 4 mom. i folkpensionslagen, minskas personens fulla *inkomstrelaterade dagpenning* med den sociala förmånen. Då beaktas dock inte följande pensioner och sociala förmåner:

13) rörlighetsunderstöd,

5 kap.

**Förutsättningar för erhållande av
arbetslöshetsdagpenning**

(upphävs)

2 §

*Löntagares rätt till **inkomstrelaterad dagpenning***

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Undantag som gäller löntagares
arbetsvillkor

4 b

Undantag som gäller löntagares
arbetsvillkor

I det arbetsvillkor som är en förutsättning för att grunddagpenning ska kunna beviljas kan när det gäller idrottsverksamhet en kalendermånad under vilken den skattepliktiga inkomst som betalats till personen i fråga för idrottsutövandet har uppgått till minst det belopp som anges i 4 § 1 mom. räknas som en arbetsvillkorsmånad.

(upphävs)

6 §

Företagares rätt till arbetslöshetsdagpenning

6 §

Företagares rätt till **inkomstrelaterad dagpenning**

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en företagarkassa som har varit försäkrad åtminstone de 15 föregående månaderna och som medan han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

Rätt till grunddagpenning har en företagare som har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

(upphävs)

8 §

Försäkringsperioder som räknas företagare
till godo

8 §

Försäkringsperioder som räknas företagare
till godo

Om en medlem av en företagarkassa efter att ha utträtt ur kassan inom en månad ansluter sig till en annan företagarkassa, ska den tid som han eller hon har varit i arbete som kassamedlem och försäkrad i den föregående kassan räknas honom eller henne till godo.

I fråga om grunddagpenning inräknas i arbetsvillkoret för företagare arbete som utförts under de närmast föregående 28 månaderna och som inräknas i löntagares arbetsvillkor.

(upphävs)

11 §

Arbetsvillkoret i vissa situationer

11 §

Gällande lydelse

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag i enlighet med förordningen om social trygghet eller grundförordningen för den tid under vilken han eller hon har sökt arbete i en annan medlemsstat och som inte återvänt som arbetssökande till Finland inom tre månader från det att han eller hon lämnade landet ska arbetslöshetsdagpenning börja betalas på nytt först när han eller hon

1) har tjänat in en arbetsvillkorsmånad,
2) i fyra veckor har deltagit i arbetskraftsutbildning, eller

3) i fyra veckor på det sätt som avses i 9 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice har bedrivit arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån.

13 §

Självrisktid

Arbetslöshetsdagpenning betalas ut efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden föreläggs en gång per maximal utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 §.

—————
Som självriskdagar räknas inte de dagar

1) då personen i fråga inte uppfyller förutsättningarna enligt 2 kap. för erhållande av inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning,

2) då personen är sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete, om sysselsättningen fortgår högst två veckor utan avbrott,

3) för vilka personen inte är berättigad till arbetslöshetsdagpenning på grund av begränsningarna enligt 2 a eller 3 kap.,

4) för vilka personen inte är berättigad till jämkad arbetslöshetsdagpenning på grund av att arbetstidsgränserna enligt 4 kap. 3 § överskrids.

Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. avsedda självrisktiden för

Föreslagen lydelse

Arbetsvillkoret i vissa situationer

Till en person som har fått *inkomstrelaterad dagpenning* enligt denna lag i enlighet med förordningen om social trygghet eller grundförordningen för den tid under vilken personen har sökt arbete i en annan medlemsstat och som inte återvänt som arbetssökande till Finland inom tre månader från det att personen lämnade landet ska *inkomstrelaterad dagpenning* börja betalas på nytt först när personen

1) har tjänat in en arbetsvillkorsmånad,
2) i fyra veckor har deltagit i arbetskraftsutbildning, eller

3) i fyra veckor på det sätt som avses i 9 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice har bedrivit arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån.

13 §

Självrisktid

Inkomstrelaterad dagpenning betalas ut efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden föreläggs en gång per maximal utbetalningstid för *inkomstrelaterad dagpenning* enligt 6 kap. 7 § (*självrisktid*).

—————
Till *självrisktiden* räknas inte de dagar

1) då personen i fråga inte uppfyller förutsättningarna enligt 2 kap. för erhållande av *inkomstrelaterad dagpenning*,

2) då personen är sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete, om sysselsättningen fortgår högst två veckor utan avbrott,

3) för vilka personen inte är berättigad till *inkomstrelaterad dagpenning* på grund av begränsningarna enligt 2 a eller 3 kap.,

4) för vilka personen inte är berättigad till jämkad *inkomstrelaterad dagpenning* på

Gällande lydelse

dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen. Till självriskdagarna räknas också de dagar för vilka till en person har betalats arbetslöshetsförmåner med stöd av 10 kap.

En person har trots 1–4 mom. rätt till arbetslöshetsdagpenning, om orsaken till att arbetet förhindrats är en sådan stridsåtgärd som inte står i samband med personens anställningsvillkor eller arbetsförhållanden och om han eller hon annars uppfyller villkoren för erhållande av arbetslöshetsdagpenning.

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

1 §

Arbetslöshetsdagpenningens belopp

Grunddagpenningen är 33,33 euro per dag.

Den inkomstrelaterade dagpenningen består av en grunddel, som är lika stor som grunddagpenningen, och en förtjänstdel.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp beräknas med beaktande av vad som föreskrivs i 4 kap.

3 a §

Betalning av inkomstrelaterad dagpenning till nedsatt belopp

Den inkomstrelaterade dagpenningen är dock alltid minst lika stor som grunddagpenningen eller den i 3 § avsedda grunddagpenningen och förhöjningsdelen.

7 §

Dagpenningsperiodens maximitid

Föreslagen lydelse

grund av att arbetstidsbegränsningarna enligt 4 kap. 3 § överskrids.

Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 3 § 4 mom. avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen. Till självrisktiden räknas också de dagar för vilka till en person har betalats *inkomstrelaterad dagpenning* med stöd av 10 kap.

Med avvikelse från vad som föreskrivs 1–4 mom. har en person rätt till *inkomstrelaterad dagpenning*, om orsaken till att arbetet förhindrats är en sådan stridsåtgärd som inte står i samband med personens anställningsvillkor eller arbetsförhållanden och om personen annars uppfyller villkoren för erhållande av *inkomstrelaterad dagpenning*.

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

1 §

Beloppet av inkomstrelaterad dagpenning

Den inkomstrelaterade dagpenningen består av en grunddel på 33,33 euro och en förtjänstdel.

Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen beräknas med beaktande av vad som föreskrivs i 4 kap.

3 a §

Betalning av inkomstrelaterad dagpenning till nedsatt belopp

Den inkomstrelaterade dagpenningen är dock alltid minst lika stor som grunddelen.

7 §

Gällande lydelse

Grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning betalas för sammanlagt högst

1) 300 arbetslöshetsdagar till en person som efter att ha fyllt 17 år har varit i arbete sammanlagt högst tre år innan rätten till arbetslöshetsdagpenning började,

2) 400 arbetslöshetsdagar till en person som efter att ha fyllt 17 år har varit i arbete sammanlagt över tre år innan rätten till arbetslöshetsdagpenning började,

3) 500 arbetslöshetsdagar till en person vars arbetsvillkor har uppfyllts efter det att personen har fyllt 58 år och som, när arbetsvillkoret uppfylls, under de senaste 20 åren har minst fem år sådan tid i arbete som avses i 11 §.

När maximitiden enligt 1 mom. beräknas ska det belopp som har betalats i jämkad arbetslöshetsdagpenning beaktas omvandlat till fulla arbetslöshetsdagpenningsdagar.

9 §

Rätt till tilläggsdagar

Löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning betalas trots maximitiden enligt 7 § till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande uppnår den i 3 kap. 1 § 1 mom. avsedda högsta åldern för beviljande av arbetslöshetsförmån, om han eller hon är född

III AVDELNINGEN

ARBETSMARKNADSSTÖD

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

8 kap.

Föreslagen lydelse

Dagpenningsperiodens maximitid

Inkomstrelaterad dagpenning betalas för sammanlagt högst

1) 300 arbetslöshetsdagar till en person som efter att ha fyllt 17 år har varit i arbete sammanlagt högst tre år innan rätten till *inkomstrelaterad dagpenning* började,

2) 400 arbetslöshetsdagar till en person som efter att ha fyllt 17 år har varit i arbete sammanlagt över tre år innan rätten till *inkomstrelaterad dagpenning* började,

3) 500 arbetslöshetsdagar till en person vars arbetsvillkor har uppfyllts efter det att personen har fyllt 58 år och som, när arbetsvillkoret uppfylls, under de senaste 20 åren har minst fem år sådan tid i arbete som avses i 11 §.

När maximitiden enligt 1 mom. beräknas ska det belopp som har betalats i jämkad *inkomstrelaterad dagpenning* beaktas omvandlat till fulla dagar med *inkomstrelaterad dagpenning*.

9 §

Rätt till tilläggsdagar

Löntagares *inkomstrelaterade dagpenning* betalas trots maximitiden enligt 7 § till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande uppnår den i 3 kap. 1 § 1 mom. avsedda högsta åldern för beviljande av *inkomstrelaterad dagpenning*, om den arbetssökande är född.

III AVDELNINGEN

STÖDJANDE AV REGIONAL RÖRLIGHET SAMT OMSTÄLLNINGSPENNING

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

Gällande lydelse

Stödjande av regional rörlighet

1 §

Rätt till rörlighetsunderstöd

Den som är berättigad till arbetslöshetsförmåner och som tar emot arbete i ett anställningsförhållande för minst två månader eller inleder en minst två månader lång utbildning relaterad till arbete i ett anställningsförhållande, beviljas rörlighetsunderstöd. Om rörlighetsunderstöd beviljats på grundval av arbetsrelaterad utbildning, beviljas understöd inte på grundval av mottagande av arbete.

Som berättigad till arbetslöshetsförmåner betraktas den som får arbetslöshetsförmån eller till vilken det av orsaker som nämns i 10 kap. 2 § 3 mom. inte betalas arbetslöshetsförmån.

2 §

Rörlighetsunderstödet belopp

Rörlighetsunderstödet är lika stort som grunddagpenningen enligt 6 kap. 1 § 1 mom.

10 kap.

Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

1 §

Föreslagen lydelse

(upphävs)

8 kap.

Stödjande av regional rörlighet

1 §

Rätt till rörlighetsunderstöd

Rörlighetsunderstöd beviljas en arbetslös arbetssökande som är berättigad till inkomstrelaterad dagpenning eller till allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) och som tar emot arbete i ett anställningsförhållande för minst två månader eller inleder en minst två månader lång utbildning relaterad till arbete i ett anställningsförhållande. Om rörlighetsunderstöd beviljats på grundval av arbetsrelaterad utbildning, beviljas understöd inte på grundval av mottagande av arbete.

Som en i 1 mom. avsedd, till inkomstrelaterad dagpenning eller till allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd berättigad person är en arbetslös arbetssökande som får

1) inkomstrelaterad dagpenning eller till vilken det av orsaker som avses i 10 kap. 2 § 3 mom. inte betalas inkomstrelaterad dagpenning, eller

2) allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd eller till vilken det av orsaker som avses i 19 § 2 mom. i den lagen eller 10 kap. 2 § 3 mom. 1–3 punkten i denna lag inte betalas allmänt stöd.

2 §

Rörlighetsunderstödet belopp

Rörlighetsunderstödet är lika stort som den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel enligt 6 kap. 1 § 1 mom.

10 kap.

Gällande lydelse

*Rätt till förmåner under tiden för
sysselsättningsfrämjande service*

Försörjningen för en arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service tryggas genom arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd.

2 §

Berättigade till arbetslöshetsförmåner

Under tiden för sysselsättningsfrämjande service betalas sådan arbetslöshetsförmån som den arbetssökande har rätt till medan han eller hon är arbetslös.

Arbetslöshetsförmånen betalas endast för den tid då personen i fråga är i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedd arbetssökande vid Arbetskraftsmyndigheten. Om personen är sysselsatt på heltid i över två veckor har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmån.

Arbetslöshetsförmånen betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbetssökande inte har rätt till förmånen när servicen inleds, om det beror på

- 1) tid utan ersättning,
- 2) skyldighet att vara i arbete,
- 3) en begränsning enligt 2 kap. 13 eller 14 § i anslutning till yrkesutbildning,
- 4) självrisktid enligt 5 kap. 13 § eller 7 kap. 10 §,
- 5) väntetid för arbetsmarknadsstöd enligt 7 kap. 2 §, eller
- 6) behovsprövning enligt 7 kap. 6 eller 7 §.

Bestämmelser om rätt till arbetslöshetsförmån för studietiden för en studerande som deltar i Arbetskraftsutbildning och som inte kan betraktas som arbetslös enligt 2 kap. 1 § 2 mom. finns i 5 § i detta kapitel.

4 §

Föreslagen lydelse

**Bestämmelser om förmåner som betalas
under tiden för sysselsättningsfrämjande
service**

1 §

*Rätt till förmåner under tiden för
sysselsättningsfrämjande service*

Försörjningen för en arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service tryggas genom *inkomstrelaterad dagpenning*.

2 §

Berättigade till inkomstrelaterad dagpenning

(upphävs)

Inkomstrelaterad dagpenning betalas endast för den tid då personen i fråga är i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice avsedd arbetssökande vid Arbetskraftsmyndigheten. Om personen är sysselsatt på heltid i över två veckor har denne inte rätt till *inkomstrelaterad dagpenning*.

Inkomstrelaterad dagpenning betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service, trots att den arbetssökande inte har rätt till förmånen när servicen inleds, om det beror på

- 1) tid utan ersättning,
- 2) skyldighet att vara i arbete,
- 3) en begränsning enligt 2 kap. 13 eller 14 § i anslutning till yrkesutbildning, eller
- 4) självrisktid enligt 5 kap. 13 §.

(upphävs)

(upphävs)

Bestämmelser om rätt till *inkomstrelaterad dagpenning* för studietiden för en studerande som deltar i Arbetskraftsutbildning och som inte kan betraktas som arbetslös enligt 2 kap. 1 § 2 mom. finns i 5 § i detta kapitel.

Gällande lydelse

*Avvikande tillämpning av denna lag efter att
sysselsättningsfrämjande service inletts*

*Bestämmelser om betalning av
arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning
under tiden för sysselsättningsfrämjande
service finns i 7 kap. 8 §.*

5 §

*Särskilda bestämmelser om
arbetskraftsutbildning*

Till den som deltar i arbetskraftsutbildning
betalas arbetslöshetsförmån för
utbildningstiden på det sätt som i 2 §
föreskrivs om arbetslösas rätt till
arbetslöshetsförmån, trots att

1) den studerande enligt 2 kap. 5 § ska
betraktas som sysselsatt på heltid som
företagare, eller

2) den studerande inte är arbetslös eller
permitterad, om han eller hon hotas av
arbetslöshet.

Om en studerande har rätt till
arbetslöshetsförmåner med stöd av 1 mom. 1
punkten, betalas studeranden för
utbildningstiden grunddagpenning, den
inkomstrelaterade dagpenningens grunddel
eller arbetsmarknadsstöd. Om en studerande
har rätt till arbetslöshetsförmåner med stöd av
1 mom. 2 punkten, har studeranden också rätt
till den inkomstrelaterade dagpenningens
förtjänstdel enligt 6 kap. 2 § 1 mom.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

1 §

Ansökan om arbetslöshetsförmåner

Grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd
ska sökas skriftligt hos Folkpensionsanstalten.
Inkomstrelaterad dagpenning ska sökas
skriftligt hos den arbetslöshetskassa där den

Föreslagen lydelse

4 §

*Avvikande tillämpning av denna lag efter att
sysselsättningsfrämjande service inletts*

(upphävs)

5 §

*Särskilda bestämmelser om
arbetskraftsutbildning*

Till den som deltar i arbetskraftsutbildning
betalas inkomstrelaterad dagpenning för
utbildningstiden på det sätt som i 2 §
föreskrivs om arbetslösas rätt till
inkomstrelaterad dagpenning, trots att

1) den studerande enligt 2 kap. 5 § ska
betraktas som sysselsatt på heltid som
företagare, eller

2) den studerande inte är arbetslös eller
permitterad, om denne hotas av arbetslöshet.

Om en studerande har rätt till
inkomstrelaterad dagpenning med stöd av 1
mom. 1 punkten, betalas studeranden för
utbildningstiden den *inkomstrelaterade
dagpenningens* grunddel. Om en studerande
har rätt till inkomstrelaterad dagpenning med
stöd av 1 mom. 2 punkten, har studeranden
också rätt till den inkomstrelaterade
dagpenningens förtjänstdel.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

1 §

Ansökan om inkomstrelaterad dagpenning

Inkomstrelaterad dagpenning ska sökas
skriftligt hos den arbetslöshetskassa där den
arbetssökande är medlem. Arbetssökande som

Gällande lydelse

arbetssökande är medlem. Arbetssökande som omfattas av *grunddagpenning* eller *arbetsmarknadsstöd* ska söka rörlighetsunderstöd hos Folkpensionsanstalten och andra arbetssökande ska söka rörlighetsunderstöd hos den arbetslöshetskassa där den arbetssökande är medlem.

Arbetslöshetsförmåner beviljas inte utan särskilt vägande skäl retroaktivt för längre tid än tre månader före den tidpunkt då ansökan anhängiggjordes.

Ansökan blir anhängig när den anländer till Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan. Har ansökan om inkomstrelaterad dagpenning avslagits, anses ansökan om grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd ha blivit anhängig när ansökan om inkomstrelaterad dagpenning anländer till arbetslöshetskassan, under förutsättning att grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd har sökts inom tre månader efter det att sökanden erhöll kännedom om arbetslöshetskassans avslagsbeslut.

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

De förändringar i förmånstagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som den som får en arbetslöshetsförmån omedelbart skall meddela den som betalar ut förmånen är

2) beviljad grunddagpenning,

Dessutom ska den som får arbetsmarknadsstöd anmäla följande förändringar i sina egna och familjens omständigheter till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen:

- 1) egna kapitalinkomster,
- 2) punkten har upphävts
- 3) föräldrarnas eller föräldrarnas inkomster som avses i 7 kap. 6 §, om det är fråga om en person som avses i 7 kap. 9 §,

Föreslagen lydelse

är berättigade till *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd* ska söka rörlighetsunderstöd hos Folkpensionsanstalten och andra arbetssökande ska söka rörlighetsunderstöd hos den arbetslöshetskassa där den arbetssökande är medlem.

Inkomstrelaterad dagpenning beviljas inte utan särskilt vägande skäl retroaktivt för längre tid än tre månader före den tidpunkt då ansökan anhängiggjordes.

Ansökan blir anhängig när den anländer till arbetslöshetskassan.

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

De förändringar i förmånstagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som den som får inkomstrelaterad dagpenning omedelbart ska meddela den som betalar ut förmånen är

2) beviljat *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd*,

(upphävs)

Gällande lydelse

4 punkten har upphävts
5 punkten har upphävts
6) förändringar i familjeförhållandena och
bostadsförhållandena, samt
7) andra liknande förändringar i
omständigheterna.

3 §

Beslut om förmåner

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan ska i ärenden som gäller beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av en *arbetslöshetsförmån* ge sökanden ett skriftligt beslut. Något beslut ges inte om justeringen av en förmån beror uteslutande på en indexjustering eller någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning, förutsatt att sökanden inte särskilt yrkar på ett beslut. Sökanden ska ges ett skriftligt beslut även när arbetslöshetsförmånen betalas till ett välfärdsområde på det sätt som föreskrivs i 9 §. Sökanden ska begära ett beslut om indexjustering eller en justering av förmånen under utbetalningstiden som beror på någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning inom 30 dagar efter att han eller hon har delgetts justeringen. Sökanden anses ha delgetts ändringen inom den tid som avses i 12 kap. 6 §.

Arbetslöshetskassans beslut delges genom att beslutet sänds per post genom brev under den adress som uppgetts för utbetalaren av förmånen. *I fråga om delgivningen av beslut om förmåner som enligt lag verkställs av Folkpensionsanstalten föreskrivs separat i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001). Vid delgivning av beslut på elektronisk väg iakttas vad som bestäms i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).*

4 §

Föreslagen lydelse

3 §

Beslut om förmåner

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan ska i ärenden som gäller beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av inkomstrelaterad dagpenning ge sökanden ett skriftligt beslut. Något beslut ges inte om justeringen av en förmån beror uteslutande på en indexjustering eller någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning, förutsatt att sökanden inte särskilt yrkar på ett beslut. Sökanden ska ges ett skriftligt beslut även när den inkomstrelaterade dagpenningen betalas till ett välfärdsområde på det sätt som föreskrivs i 9 §. Sökanden ska begära ett beslut om indexjustering eller en sådan justering av förmånen under utbetalningstiden som beror på någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning inom 30 dagar efter att sökanden har delgetts justeringen. Sökanden anses ha delgetts ändringen inom den tid som avses i 12 kap. 6 §.

Arbetslöshetskassans beslut delges genom att beslutet sänds per post genom brev under den adress som uppgetts för utbetalaren av förmånen.

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Gällande lydelse

Arbetskraftspolitiskt utlåtande av arbetskraftsmyndigheten

Ett arbetskraftspolitiskt utlåtande ges på begäran av Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan. Utlåtandet ska på begäran av Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan kompletteras utan dröjsmål. Om en arbetssökande har meddelat arbetskraftsmyndigheten eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter att han eller hon ansöker om *arbetsmarknadsstöd* eller *arbetslöshetsdagpenning*, kan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges och kompletteras utan särskild begäran.

4 b §

Underrättelse om sökande av arbete i en annan stat

Arbetskraftsmyndigheten ska underrätta *Folkpensionsanstalten* eller arbetslöshetskassan om att en arbetssökande, enligt artikel 64 i grundförordningen, har begett sig till en annan stat för att söka arbete där.

5 §

Betalningssätt

Arbetslöshetsförmåner utbetalas minst en gång i månaden i efterskott till ett av förmånstagaren angivet konto inom Europeiska unionen. En enstaka förmånspost kan betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in den på ett konto eller om förmånstagaren anför särskilda skäl som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan godkänner.

Om den *arbetslöshetsförmånspost* som skall betalas till en person för en månad skulle vara mindre än 50 procent av grunddagpenningen, utbetalas förmånen inte.

Föreslagen lydelse

Ett arbetskraftspolitiskt utlåtande ges på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan. Utlåtandet ska på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan kompletteras utan dröjsmål. Om en arbetssökande har meddelat arbetskraftsmyndigheten eller Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret att den arbetssökande ansöker om *förmån* på grundval av arbetslöshet, kan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges och kompletteras utan särskild begäran.

4 b §

Underrättelse om sökande av arbete i en annan stat

Arbetskraftsmyndigheten ska underrätta arbetslöshetskassan om att en arbetssökande, enligt artikel 64 i grundförordningen, har begett sig till en annan stat för att söka arbete där.

5 §

Betalningssätt

Inkomstrelaterad dagpenning utbetalas minst en gång i månaden i efterskott till ett av förmånstagaren angivet konto inom Europeiska unionen. En enstaka förmånspost kan betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in den på ett konto eller om förmånstagaren anför särskilda skäl som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan godkänner.

Om den post som ska betalas till en person i form av inkomstrelaterad dagpenning för en månad vore mindre än 50 procent av den *inkomstrelaterade dagpenningens grunddel*, utbetalas förmånen inte.

14 §

Gällande lydelse

14 §

Indrivning av arbetslöshetsförmåner i vissa fall

Har någon utan grund erhållit grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd för samma tid för vilken honom eller henne retroaktivt beviljas en annan förmån enligt denna lag, får Folkpensionsanstalten från inkomstrelaterad dagpenning som skall betalas retroaktivt uppbära den grunddagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som för denna tid betalats utan grund. På motsvarande sätt får arbetslöshetskassan från grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd som skall betalas retroaktivt uppbära inkomstrelaterad dagpenning som betalats utan grund.

15 §

Utmätning av arbetslöshetsförmåner

Grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd och rörlighetsunderstöd enligt 8 kap. får inte utmätas.

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna har rätt att avgiftsfritt för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag eller andra lagar få

1) arbetskraftspolitiska utlåtanden enligt 1 kap. 4 § 3 mom. av arbetskraftsmyndigheten och närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter,

Föreslagen lydelse

Indrivning av arbetslöshetsförmåner i vissa fall

Har en person utan grund erhållit inkomstrelaterad dagpenning för samma tid för vilken denne retroaktivt beviljas allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/), får arbetslöshetskassan från allmänt stöd som betalas retroaktivt driva in den inkomstrelaterade dagpenning som för denna tid betalats utan grund. På motsvarande sätt får Folkpensionsanstalten från inkomstrelaterad dagpenning som betalas retroaktivt driva in allmänt stöd som betalats utan grund.

15 §

Utmätning av rörlighetsunderstöd

Rörlighetsunderstöd får inte utmätas.

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten har rätt att avgiftsfritt för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag eller andra lagar få *följande nödvändiga uppgifter*:

2) uppgifter om när straff börjar och slutar av straffanstalter.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2) uppgifter om när straff börjar och slutar av straffanstalter; *straffanstalten ska lämna uppgifterna omedelbart när en person tas in till anstalten.*

2 §

2 §

Uppgifter av penninginstitut

Uppgifter av penninginstitut

(upphävs)

Folkpensionsanstalten och besvärinstanser enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av penninginstitut på begäran avgiftsfritt få de uppgifter om den som ansöker om eller får arbetsmarknadsstöd som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som gäller arbetsmarknadsstöd som behandlas, om tillräckliga uppgifter och utredningar inte fås på något annat sätt och det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som den som ansöker om eller får förmånen har lämnat inte är tillräckliga eller tillförlitliga. Begäran om erhållande av uppgifter ska framställas skriftligen och innan begäran framställs ska sökanden eller mottagaren underrättas om den.

3 §

Utlämnande av uppgifter

3 §

(upphävs)

Utlämnande av uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna rätt att lämna ut uppgifter som de erhållit i samband med sina uppdrag till arbetskraftsmyndigheten och närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter när det är fråga om omständigheter som påverkar de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna kan uppgifter som nämns i 1 mom. lämnas

Gällande lydelse

vidare till behörig myndighet för utredande av förseelser och brott och för väckande av åtal.

6 §

Rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ

Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter i fråga om en sådan mottagare av arbetsmarknadsstöd, grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning till vilken arbetsmarknadsstöd, grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning betalas av kommunens medel med stöd av 14 kap. 3 a och 3 b § i denna lag, 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner eller 25 § i lagen om arbetslöshetskassor, samt uppgifter om beloppet av utbetald arbetslöshetsförmån under den föregående månaden. Folkpensionsanstalten har också rätt att till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter i fråga om en sådan mottagare av arbetsmarknadsstöd, grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning till vilken på grundval av arbetslöshet har betalats arbetslöshetsförmån för sammanlagt 60 dagar.

8 §

Utsökningsmyndighetens rätt att få uppgifter

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att på begäran av behörig myndighet för utsökning lämna ut uppgifter om beloppen av förmåner enligt denna lag, dock inte om de förmåner som inte beaktas vid beräkning av skyddat belopp som avses i 4 kap. 7 § utsökningslagen. Dessutom har Folkpensionsanstalten rätt att uppge andra

Föreslagen lydelse

6 §

Rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ

Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter i fråga om en sådan mottagare av inkomstrelaterad dagpenning till vilken inkomstrelaterad dagpenning betalas av kommunens medel med stöd av 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner eller 25 § i lagen om arbetslöshetskassor, samt uppgifter om beloppet av inkomstrelaterad dagpenning som betalats till mottagaren under den föregående månaden. Folkpensionsanstalten har också rätt att till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter i fråga om en sådan mottagare av inkomstrelaterad dagpenning till vilken på grundval av arbetslöshet har betalats inkomstrelaterad dagpenning för sammanlagt 60 dagar.

8 §

Utsökningsmyndighetens rätt att få uppgifter

(upphävs)

14 kap.

Gällande lydelse

inrättningar som den vet betalar ut pensioner och andra sociala förmåner.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Förhöjning av förmånerna

De i 6 kap. 1 och 6 § angivna beloppen justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

3 §

Finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen och av grunddagpenningen

Grunddagpenningen finansieras med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien och med statens finansieringsandel och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning enligt vad som föreskrivs i 3 b § i denna lag samt i 8 och 23 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.

3 a §

Finansieringen av arbetsmarknadsstödet

3 b §

Finansieringsandelen för hemkommunen för mottagare av grunddagpenning

Föreslagen lydelse

Särskilda bestämmelser

1 §

Förhöjning av förmånerna

Det i 6 kap. 1 § angivna beloppet justeras med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

3 §

Finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen

(upphävs)

3 a §

Finansieringen av arbetsmarknadsstödet

(upphävs)

3 b §

Finansieringsandelen för hemkommunen för mottagare av grunddagpenning

(upphävs)

3 c §

Förskott som ska betalas för täckande av rörlighetsunderstödet

Gällande lydelse

3 c §

Förskott som ska betalas för täckande av förmånerna

Staten betalar Folkpensionsanstalten månatligen förskott för grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet så att förskottets belopp motsvarar det belopp som det beräknas att staten ska svara för följande månad. *Staten betalar dessutom för att trygga finansieringen av förmånerna i förskott 12 procent av den uppskattade årliga kostnaden för grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet för att täcka det finansieringsbehov som följer av en fördröjning av kommunernas betalningsdel och som motsvarar differensen mellan inkomsterna och utgifterna (minimibelopp för finansieringen grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet).*

3 d §

Uppbörd av kommunernas finansieringsandel

Folkpensionsanstalten uppbär hos kommunerna månatligen i efterskott deras finansieringsandel av *arbetsmarknadsstödet, grunddagpenningen och den inkomstrelaterade dagpenningen.* Folkpensionsanstalten *använder kommunernas finansieringsandel av arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen som en del av det arbetsmarknadsstöd och den grunddagpenning den betalar ut, och redovisar finansieringsandelen av den inkomstrelaterade dagpenningen vidare till Sysselsättningsfonden för att användas som en del av finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.*

Som hemkommun betraktas den kommun som i det befolkningsdatasystem som avses i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) är antecknad

Föreslagen lydelse

Staten betalar Folkpensionsanstalten månatligen förskott för rörlighetsunderstödet så att förskottets belopp motsvarar det belopp som det beräknas att staten ska svara för följande månad.

3 d §

Uttagande av kommunernas finansieringsandel

Folkpensionsanstalten tar hos kommunerna månatligen i efterskott ut deras finansieringsandel av den inkomstrelaterade dagpenningen. Folkpensionsanstalten redovisar finansieringsandelen av den inkomstrelaterade dagpenningen vidare till Sysselsättningsfonden för att användas som en del av finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

Om en kommun inte har betalat sin finansieringsandel senast på förfallodagen, tas för dröjsmålstiden ut en dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Som hemkommun betraktas den kommun som i det befolkningsdatasystem som avses i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) är antecknad som hemkommun för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning på den utbetalningsdag för den inkomstrelaterade

Gällande lydelse

1) som hemkommun för en mottagare av arbetsmarknadsstöd på den utbetalningsdag för arbetsmarknadsstödet som anges i 3 a § 1 och 2 mom.,

2) som hemkommun för en mottagare av grunddagpenning på den utbetalningsdag för arbetslöshetsdagpenningen som anges i 3 b § 1 och 2 mom., och

3) som hemkommun för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning på den utbetalningsdag för den inkomstrelaterade dagpenningen som anges i 4 § 2 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner eller 25 § 1 mom. i lagen om arbetslöshetskassor.

3 e §

Vissa bestämmelser om finansieringen

Det rörlighetsunderstöd och de därtill hörande förhöjningsdelar som avses i 8 kap. i denna lag samt de kostnadsersättningar som avses i 10 kap. 6 § i denna lag och i 103 § 1 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice finansieras med statsmedel.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om förfarandet för förskott och slutlig finansiering till Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna, om uppbörden av kommunens i 3 a och 3 b § avsedda finansieringsandel till Folkpensionsanstalten, om det i 3 c § avsedda minimibeloppet för finansieringen av grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet och om det i 3 d § avsedda redovisandet av den inkomstrelaterade dagpenningens finansieringsandel till Sysselsättningsfonden.

De förvaltningskostnader som Folkpensionsanstalten förorsakas av verksamhet enligt denna lag hänförs till anstaltens förvaltningskostnader.

Staten ska till Folkpensionsanstalten för trygghandet av finansieringen av arbetslöshetsförmåner betala ett så stort belopp att Folkpensionsanstaltens likviditet för betalning av grunddagpenningen och

Föreslagen lydelse

dagpenningen som avses i 4 § 2 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner eller 25 § 1 mom. i lagen om arbetslöshetskassor.

3 e §

Vissa bestämmelser om finansieringen

Det rörlighetsunderstöd som avses i 8 kap. i denna lag samt de kostnadsersättningar som avses i 10 kap. 6 § i denna lag och i 103 § 1 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice finansieras med statsmedel.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs det närmare om förfarandet för betalning till Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna av förskott och slutlig finansiering och om det i 3 d § avsedda uttagandet av den inkomstrelaterade dagpenningens finansieringsandel till Folkpensionsanstalten och redovisandet av finansieringsandelen till Sysselsättningsfonden.

De förvaltningskostnader som Folkpensionsanstalten förorsakas av verksamhet enligt 8 kap. och av uttagande av kommunernas finansieringsandel enligt 3 d § hänförs till anstaltens förvaltningskostnader. (upphävs)

Folkpensionsanstalten ska årligen senast den 15 maj lämna social- och hälsovårdsministeriet en beräkning av det

Gällande lydelse

arbetsmarknadsstödet vid varje tidpunkt är tillräckligt tryggad (likviditetsbelopp). Likviditetsbeloppet ska återbetalas till staten när det inte längre behövs för att trygga likviditeten för grunddagpenningen eller arbetsmarknadsstödet.

Folkpensionsanstalten ska årligen senast den 15 maj lämna social- och hälsovårdsministeriet en beräkning av de arbetslöshetsförmåner som staten ska svara för det följande året. En beräkning av kommunernas finansieringsandel och av minimibeloppet för finansieringen av grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet ska lämnas i samband med denna beräkning.

Föreslagen lydelse

rörlighetsunderstöd som staten ska svara för det följande året.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
På grunddagpenning och
arbetsmarknadsstöd tillämpas de
bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet
av lagen.*

Om det i den lag som ändras genom denna lag hänvisas till arbetslöshetsförmån och arbetslöshetsdagpenning, avses med hänvisningen inkomstrelaterad dagpenning.

Om personens rätt till grunddagpenning eller självrisktiden för grunddagpenningen har börjat före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på självrisktiden för den inkomstrelaterade dagpenningen och på dagpenningsperiodens maximitid 5 kap. 13 § och 6 kap. 7 § i deras lydelse vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) 3 § 1 mom. 13 punkten, 59 § 4 mom., det inledande stycket i 73 §, 78 § 4 mom., 101 § 1 mom., 103 § 2 mom., 107 §, 112 § 1 mom. 2 punkten och 147 § 3 mom.,
av dem 112 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 733/2025, samt
fogas till 3 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 997/2023, 435/2024 och 1101/2024, en ny 14 punkt, till lagen nya 32 a och 32 b § och till 125 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 280/2024 och 435/2024, en ny 5 punkt, i stället för den 5 punkt som upphävts genom lag 280/2024, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

13) *ekonomisk verksamhet*
tillhandahållande av varor eller tjänster på marknaden.

Föreslagen lydelse

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

13) *ekonomisk verksamhet*
tillhandahållande av varor eller tjänster på marknaden,
14) *arbetslöshetsförmån inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/).*

32 a §

Ordnande av samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning för mottagare av allmänt stöd

Arbetskraftsmyndigheten ska ordna de tre följande samtal om jobbsökning som avses i 32 § 1 mom. 2 punkten och mellan dessa de kompletterande samtal om jobbsökning som avses i den paragrafen vid arbetskraftsmyndighetens verksamhetsställe eller något annat serviceställe, om inte det finns vägande skäl som gör det mer ändamålsenligt att ordna det personliga besöket på annat sätt, om

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1) allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd har betalats till den arbetssökande för 400 betalningsdagar,

2) den arbetssökandes rätt till inkomstrelaterad dagpenning har upphört på grund av att maximitiden enligt 6 kap. 7 § 1 mom. 1 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har gått ut och den arbetssökande efter det att rätten till inkomstrelaterad dagpenning upphört har betalats allmänt stöd för 100 betalningsdagar,

3) den arbetssökandes rätt till inkomstrelaterad dagpenning har upphört på grund av att maximitiden enligt 6 kap. 7 § 1 mom. 2 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har gått ut, eller

4) den arbetssökandes rätt till inkomstrelaterad dagpenning har upphört på grund av att maximitiden enligt 6 kap. 7 § 1 mom. 3 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har gått ut.

Arbetskraftsmyndigheten ska för en arbetssökande under 25 år ordna de sex följande samtal om jobbsökning som avses i 32 § 1 mom. 2 punkten och mellan dessa de kompletterande samtal om jobbsökning som avses i den paragrafen vid Arbetskraftsmyndighetens verksamhetsställe eller något annat serviceställe, om inte det finns vägande skäl som gör det mer ändamålsenligt att ordna det personliga besöket på annat sätt, om

1) allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd har betalats till den arbetssökande för 180 betalningsdagar, eller

2) den arbetssökandes rätt till inkomstrelaterad dagpenning har upphört på grund av att maximitiden enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har gått ut.

Om mottagaren av allmänt stöd är fortsatt arbetslös, ska Arbetskraftsmyndigheten efter det sista samtal om jobbsökning som avses i 1 eller 2 mom. ordna de samtal om jobbsökning som avses i de momenten inom 24 månader. I fråga om innehållet i samtalen tillämpas 32 b §.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf tillämpas inte på en arbetssökande för vilken det har upprättats en sektorsövergripande

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sysselsättningsplan eller en aktiveringsplan och på vilken tillämpas lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen eller lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om det i den arbetssökandes plan har avtalats om en i 2 a kap. 9 § 1 mom. 7 eller 9 punkten avsedd service, dock inte om ett kompletterande samtal om jobbsökning.

32 b §

Innehållet i samtal om jobbsökning som ordnas för mottagare av allmänt stöd

Utöver vad som i 35 § föreskrivs om innehållet i ett samtal om jobbsökning och i 37 § om bedömning av servicebehovet ska Arbetskraftsmyndigheten vid det första samtal om jobbsökning som avses i 32 a § särskilt bedöma orsakerna till att arbetslösheten förlängts och säkerställa att det för bedömningen av den arbetssökandes servicebehov har utretts

1) om en ung person under 25 år som saknar utbildning som ger yrkesfärdigheter har sökt till en utbildning som leder till examen eller till någon annan för personen lämplig utbildning,

2) om en arbetssökande som fyllt 25 år har tillräcklig kompetens och yrkesskicklighet samt ett eventuellt behov av utbildning, och

3) om det finns behov av att hänvisa den arbetssökande till en sådan sektorsövergripande bedömning av servicebehovet som avses i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen samt om den arbetssökandes jobbsökning och sysselsättning påverkas av hans eller hennes arbets- och funktionsförmåga eller problem med livshanteringen.

Dessutom ska Arbetskraftsmyndigheten vid det första samtalet om jobbsökning säkerställa att den arbetssökande har hänvisats eller hänvisas till sådan service som motsvarar den arbetssökandes servicebehov, om vilken det har avtalats eller avtalas i sysselsättningsplanen. Om den arbetssökande inte kan hänvisas till någon service, ska det i

Gällande lydelse

59 §

Avbrytande av träning och provning

Bestämmelser om hur det att träning eller provning avbryts påverkar den arbetssökandes rätt till arbetslöshetsförmåner finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

73 §

Allmänna villkor för stöd samt stödförmåner

En arbetssökande som har fyllt 25 år och som studerar frivilligt har rätt till arbetslöshetsförmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa på de villkor som anges där, om

78 §

Uppföljning av studier och indragning av stöd

Arbetskraftsmyndigheten fattar beslut om ett i 2 och 3 mom. avsett upphörande av rätten till arbetslöshetsförmån i ett arbetskraftspolitiskt utlåtande. Bestämmelser om givande av arbetskraftspolitiskt utlåtande finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Den arbetssökande ska ges tillfälle att bli hörd innan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges.

Föreslagen lydelse

dennes sysselsättningsplan ingå ett behövligt antal kompletterande samtal om jobbsökning för att intensifierat stödja den arbetssökandes jobbsökning och bidra till att förbättra den arbetssökandes förutsättningar att få arbete.

59 §

Avbrytande av träning och provning

Bestämmelser om hur den arbetssökandes rätt att få inkomstrelaterad dagpenning påverkas av att träning eller provning avbryts finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och om hur dennes rätt att få allmänt stöd påverkas av att träning eller provning avbryts finns i lagen om allmänt stöd.

73 §

Allmänna villkor för stöd samt stödförmåner

En arbetssökande som har fyllt 25 år och som studerar frivilligt har rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller till allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd på de villkor som anges i de lagarna, om

78 §

Uppföljning av studier och indragning av stöd

Arbetskraftsmyndigheten fattar beslut om ett i 2 och 3 mom. avsett upphörande av rätten till arbetslöshetsförmån i ett arbetskraftspolitiskt utlåtande. Bestämmelser om givande av arbetskraftspolitiskt utlåtande finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om allmänt stöd. Den arbetssökande ska ges tillfälle att bli hörd innan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges.

Gällande lydelse

101 §

Startpengens belopp och maximitid för startpeng

Startpengens belopp per dag är lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Startpeng betalas för fem dagar per kalendervecka.

103 §

Ersättning av kostnader för deltagande i service

Kostnadsersättning enligt 1 mom. till en arbetssökande som ansöker om inkomstrelaterad dagpenning beviljas av arbetslöshetskassan och till en arbetssökande som ansöker om *grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd* av Folkpensionsanstalten.

107 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om arbetslöshetskassor på kostnadsersättning

På i 103 § 1 mom. avsedd kostnadsersättning som arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten beviljar tillämpas lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) och 11 kap. 2, 3, 5, 6, 10, 13–15 och 15 a §, 12 kap. och 13 kap. 1, 3–8 och 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betalar ut en arbetslöshetsförmån utan beslut så som avses i 11 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och mottagaren av förmånen har rätt att få kostnadsersättning, kan

Föreslagen lydelse

101 §

Startpengens belopp och maximitid för startpeng

Startpengens belopp per dag är lika stort som den *inkomstrelaterade dagpenningens grunddel* som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Startpeng betalas för fem dagar per kalendervecka.

103 §

Ersättning av kostnader för deltagande i service

Kostnadsersättning enligt 1 mom. till en arbetssökande som ansöker om inkomstrelaterad dagpenning beviljas av arbetslöshetskassan och till en arbetssökande som ansöker om allmänt stöd av Folkpensionsanstalten.

107 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om arbetslöshetskassor och lagen om allmänt stöd på kostnadsersättning

På i 103 § 1 mom. avsedd kostnadsersättning som arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten beviljar tillämpas

1) lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) och 11 kap. 2, 3, 5, 6, 10, 13–15 och 15 a §, 12 kap. och 13 kap. 1, 3, 4, 6, 8 och 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

2) 22–25 och 28–32 §, 6 kap., 45, 47 och 48 § i lagen om allmänt stöd.

Om Folkpensionsanstalten betalar ut en arbetslöshetsförmån utan beslut så som avses i 26 § i lagen om allmänt stöd eller arbetslöshetskassan betalar ut en arbetslöshetsförmån utan beslut så som avses

Gällande lydelse

Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan på motsvarande sätt betala även denna ersättning utan beslut. Kostnadsersättningen betalas då till fullt belopp.

112 §

Användningsändamål för kunduppgifter

Uppgifter om kunder och om producenter av arbetskraftsservice får användas

2) för skötsel av de uppgifter som i lagen om främjande av integration, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och lagen om yrkesutbildning föreskrivs för arbetskraftsmyndigheter eller för utvecklings- och förvaltningscentret samt för skötsel av sådana uppgifter avseende tjänster för internationell rekrytering och av sådan rådgivning avseende arbetskraftsservice och utkomstskydd för arbetslösa som föreskrivs för utvecklings- och förvaltningscentret i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna samt om närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter,

125 §

Beviljande av användarrättigheter till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem

Användarrättigheter till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem får beviljas personer anställda vid kommuner, samkommuner, utvecklings- och förvaltningscentret, arbets- och näringsministeriet eller regionförvaltningsverk som sköter

4) uppgifter enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
5 punkten har upphävts (L 280/2024)

Föreslagen lydelse

i 11 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och mottagaren av förmånen har rätt att få kostnadsersättning, kan Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan på motsvarande sätt betala även denna ersättning utan beslut. Kostnadsersättningen betalas då till fullt belopp.

112 §

Användningsändamål för kunduppgifter

Uppgifter om kunder och om producenter av arbetskraftsservice får användas

2) för skötsel av de uppgifter som i lagen om främjande av integration, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om allmänt stöd, lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och lagen om yrkesutbildning föreskrivs för arbetskraftsmyndigheter eller för *Sysselsättnings-*, utvecklings- och förvaltningscentret samt för skötsel av sådana uppgifter avseende tjänster för internationell rekrytering och av sådan rådgivning avseende arbetskraftsservice och utkomstskydd för arbetslösa som föreskrivs för *Sysselsättnings-*, utvecklings- och förvaltningscentret i lagen om *livskraftscentralerna och Sysselsättnings-*, utvecklings- och förvaltningscentret (531/2025),

125 §

Beviljande av användarrättigheter till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem

Användarrättigheter till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem får beviljas personer anställda vid kommuner, samkommuner, utvecklings- och förvaltningscentret, arbets- och näringsministeriet eller regionförvaltningsverk som sköter

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5) uppgifter enligt lagen om allmänt stöd,

147 §

Förbud mot att söka ändring i vissa beslut

Omprövning får inte begäras och besvär får inte anföras när det gäller en sysselsättningsplan som avses i denna lag eller ett av Arbetskraftsmyndigheten på grundval av 78 § lämnat Arbetskraftspolitiskt utlåtande om att rätten till Arbetslöshetsförmån upphör. Bestämmelser om hur rätten till Arbetslöshetsförmån påverkas av att sysselsättningsplanen inte följs och om sökande av ändring i fråga om detta samt om sökande av ändring i övrigt i ett beslut som Folkpensionsanstalten eller en Arbetslöshetskassa meddelat på basis av ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

147 §

Förbud mot att söka ändring i vissa beslut

Omprövning får inte begäras och besvär får inte anföras när det gäller en sysselsättningsplan som avses i denna lag eller ett av Arbetskraftsmyndigheten på grundval av 78 § lämnat Arbetskraftspolitiskt utlåtande om att rätten till Arbetslöshetsförmån upphör. Bestämmelser om hur rätten till Arbetslöshetsförmån påverkas av att sysselsättningsplanen inte följs och om sökande av ändring i fråga om detta samt om sökande av ändring i övrigt i ett beslut som Folkpensionsanstalten eller en Arbetslöshetskassa meddelat på basis av ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om allmänt stöd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 32 a § tillämpas inte på en arbetssökande som är född före 1965 och som före ikraftträdandet av lagen fått arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) för minst 1 000 dagar.

4.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 8 §, sådan den lyder i lagarna 387/2023 och 963/2024, samt
ändras 1 § 1 mom., 4 § 2, 3 och 5—7 mom., 5 §, 10 § 1 mom. 5 punkten, 23 § 1 mom., 24 § 1 mom. 2 punkten, 24 a § 2 mom., det inledande stycket i 24 e § 1 mom., 24 e § 1 mom. 3 punkten och 26 c § 2 mom.,

sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag 277/2024, 4 § 2, 3, 6 och 7 mom., 23 § 1 mom. och 26 c § 2 mom. i lag 387/2023, 4 § 5 mom. i lag 936/2024, 5 § i lag 522/2018, 10 § 1 mom. 5 punkten och 24 a § 2 mom. i lag 678/2022, 24 § 1 mom. 2 punkten i lag 751/2024, samt det inledande stycket i 24 e § 1 mom. och 24 e § 1 mom. 3 punkten i lag 522/2018, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

Arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) finansieras genom en statsandel, genom en finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av arbetslöshetsdagpenning, genom arbetslöshetsförsäkringspremier och arbetsgivares självriskpremier för utkomstskyddet för arbetslösa (*självriskpremier*) enligt denna lag samt genom medlemsavgifter enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) så som föreskrivs i denna lag. I arbetspensionslagstiftningen avsedda arbetspensionstillägg och försäkringspremier, i lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) avsedd lönegaranti, i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd omställningspenning och i 8 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) avsedd utbildning inom omställningsskyddet finansieras med avgifter enligt denna lag så som föreskrivs i denna lag.

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

Inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) finansieras genom en statsandel, genom en finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av *inkomstrelaterad dagpenning*, genom arbetslöshetsförsäkringspremier och arbetsgivares självriskpremier för utkomstskyddet för arbetslösa (*självriskpremier*) enligt denna lag samt genom medlemsavgifter enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) så som föreskrivs i denna lag. I arbetspensionslagstiftningen avsedda arbetspensionstillägg och försäkringspremier, i lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) avsedd lönegaranti, i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd omställningspenning och i 8 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) avsedd utbildning inom omställningsskyddet finansieras med avgifter enligt denna lag så som föreskrivs i denna lag.

4 §

Finansiering av inkomstrelaterad dagpenning

I statsandel betalas till arbetslöshetskassan för varje inkomstrelaterad dagpenning ett belopp som motsvarar grunddagpenningen enligt 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 100 dagar. Efter denna period betalas i statsandel ett belopp som motsvarar grunddagpenningen minskat med finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning, där finansieringsandelen i fråga om varje belopp av grunddagpenning som ingår i den inkomstrelaterade dagpenningen är

1) 10 procent till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 200 dagar,

2) 20 procent för tiden efter den som avses i 1 punkten till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 300 dagar,

3) 30 procent för tiden efter den som avses i 2 punkten, till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 400 dagar, och

4) 40 procent för tiden efter den som avses i 3 punkten.

Om inkomstrelaterad dagpenning betalas jämkad eller minskad enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, beräknas statsandelen och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning så att de motsvarar grunddagpenningens relativa andel av varje full inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

4 §

Finansiering av inkomstrelaterad dagpenning

I statsandel betalas till arbetslöshetskassan för varje *inkomstrelaterad dagpenning* ett belopp som motsvarar den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel enligt 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa till dess att personen har betalats *inkomstrelaterad dagpenning* för sammanlagt 100 dagar. Efter denna period betalas i statsandel ett belopp som motsvarar den *inkomstrelaterade dagpenningens* grunddel minskat med finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av *inkomstrelaterad dagpenning*, där finansieringsandelen i fråga om varje belopp av *grunddel* som ingår i den inkomstrelaterade dagpenningen är

1) 10 procent till dess att personen har betalats *inkomstrelaterad dagpenning* för sammanlagt 200 dagar,

2) 20 procent för tiden efter den som avses i 1 punkten till dess att personen har betalats *inkomstrelaterad dagpenning* för sammanlagt 300 dagar,

3) 30 procent för tiden efter den som avses i 2 punkten till dess att personen har betalats *inkomstrelaterad dagpenning* för sammanlagt 400 dagar, och

4) 40 procent för tiden efter den som avses i 3 punkten.

Om inkomstrelaterad dagpenning betalas jämkad eller minskad enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, beräknas statsandelen och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning så att de motsvarar den relativa andel som den *inkomstrelaterade dagpenningens grunddel* utgör av varje full inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Gällande lydelse

De 100 dagarna för vilka arbetslöshetsdagpenning betalas börjar räknas från början efter det att personen efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret har blivit berättigad till en ny maximitid enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

5 §

Finansiering av återbetalning av inkomstrelaterad dagpenning som betalats av bosättningslandet

De arbetslöshetsdagpenningar som betalats till en medlem i en löntagarkassa och som Sysselsättningsfonden återbetalat i enlighet med artiklarna 65.6 och 65.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (grundförordningen) finansieras så att för varje dagpenning betalas i statsandel till Sysselsättningsfonden en andel som motsvarar grunddagpenningen enligt 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Sysselsättningsfonden finansierar den andel av arbetslöshetsdagpenningen som överstiger grunddagpenningen.

8 §

Finansieringen av grunddagpenningen

Sysselsättningsfonden betalar genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet till Folkpensionsanstalten den i 23 § angivna andelen för finansieringen av grunddagpenningarna enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Till övriga delar

Föreslagen lydelse

Arbetslöshetskassans andel av varje inkomstrelaterad dagpenning är 5,5 procent, om inte något annat följer av 2–4 mom.

För andra än i 4 mom. avsedda inkomstrelaterade dagpenningar betalas som Sysselsättningsfondens andel till arbetslöshetskassan för varje inkomstrelaterad dagpenning skillnaden mellan den betalda inkomstrelaterade dagpenningen och beloppen enligt 2, 3 och 5 mom.

De 100 dagarna för vilka inkomstrelaterad dagpenning betalas börjar räknas från början efter det att personen efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret har blivit berättigad till en ny maximitid enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

5 §

Finansiering av återbetalning av inkomstrelaterad dagpenning som betalats av bosättningslandet

De inkomstrelaterade dagpenningar som betalats till en medlem i en löntagarkassa och som Sysselsättningsfonden återbetalat i enlighet med artiklarna 65.6 och 65.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, nedan *grundförordningen*, finansieras så att för varje dagpenning betalas i statsandel till Sysselsättningsfonden en andel som motsvarar den *inkomstrelaterade dagpenningens grunddel* enligt 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Sysselsättningsfonden finansierar den andel av den *inkomstrelaterade dagpenningen* som överstiger *grunddelen*.

8 §

Finansieringen av grunddagpenningen (upphävs)

Gällande lydelse

finansieras utgifterna med den statsandel som betalas till Folkpensionsanstalten och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning.

Bestämmelser om betalningen av statsandelen, om användningen av förskott på statsandelen och om förvaltningskostnaderna för Folkpensionsanstaltens arbetslöshetsförmåner finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

10 §

Sysselsättningsfondens uppgifter

Sysselsättningsfonden har till uppgift att

5) sköta återbetalningar och återkrav som avses i artiklarna 65.6 och 65.7 i grundförordningen beträffande arbetslöshetsdagpenningar som betalats till personer som varit medlemmar i en arbetslöshetskassa,

23 §

Arbetslöshetsförsäkringspremieintäkt som ska redovisas till grundskyddet

Sysselsättningsfonden redovisar genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet av löntagares influtna arbetslöshetsförsäkringspremie till Folkpensionsanstalten för finansiering av grunddagpenningen ett belopp, som i genomsnitt motsvarar beloppet av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna, dock så att det redovisade beloppet uppgår till högst utgiften för grunddagpenningen minskat med den finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning som avses i 14 kap. 3 b §. Det belopp som årligen ska redovisas fastställs av social- och hälsovårdsministeriet sedan det begärt utlåtande av Sysselsättningsfonden. Det belopp som ska redovisas kan vid behov justeras under redovisningsåret på initiativ av

Föreslagen lydelse

10 §

Sysselsättningsfondens uppgifter

Sysselsättningsfonden har till uppgift att

5) sköta återbetalningar och återkrav som avses i artiklarna 65.6 och 65.7 i grundförordningen beträffande *inkomstrelaterade dagpenningar* som betalats till personer som varit medlemmar i en arbetslöshetskassa,

23 §

Arbetslöshetsförsäkringspremieintäkt som ska redovisas till grundskyddet

Sysselsättningsfonden redovisar genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet av löntagares influtna arbetslöshetsförsäkringspremie till Folkpensionsanstalten för finansiering av det allmänna stöd som avses i *lagen om allmänt stöd* (/) ett belopp, som i genomsnitt motsvarar beloppet av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna, dock så att det redovisade beloppet uppgår till högst den i 50 § 2 mom. i den lagen avsedda utgiften för det allmänna stödet minskat med den finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av allmänt stöd som avses i 51 § i den lagen och som hänförs sig till utgiften i fråga. Det belopp som årligen ska redovisas

Gällande lydelse

Folkpensionsanstalten eller social- och hälsovårdsministeriet.

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 455 000 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om

2) den rätt till arbetslöshetsdagpenning för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 62 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 65 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 64 år och arbetslöshetsdagpenningen har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

I de fall som avses i 24 § 1 mom. 2 punkten utgörs grunden för självriskpremien av det belopp som motsvarar förmånsutgiften enligt den inkomstrelaterade dagpenningen för den tid arbetslöshetsförmån har betalats till den uppsagda arbetstagaren från anställningsförhållandets slut tills han eller hon fyller 65 år.

Föreslagen lydelse

fastställs av social- och hälsovårdsministeriet sedan det begärt utlåtande av Sysselsättningsfonden. Det belopp som ska redovisas kan vid behov justeras under redovisningsåret på initiativ av Folkpensionsanstalten eller social- och hälsovårdsministeriet.

24 §

Betalningsskyldighet

En i 12 § avsedd arbetsgivare vars lönesumma som utgör grund för arbetslöshetsförsäkringspremien under det år som föregår uppsägningsåret samt statens bokföringsenhet eller affärsverk vars motsvarande lönesumma är minst 2 455 500 euro är skyldiga att betala självriskpremie för utkomstskyddet för arbetslösa, om

2) den rätt till *inkomstrelaterad dagpenning* för en person som beror på att anställningsförhållandet sagts upp och som börjat efter uppnådd 62 års ålder fortsätter efter det att personen i fråga har fyllt 65 år eller han eller hon har börjat få ålderspension efter att ha fyllt 64 år och *den inkomstrelaterade dagpenningen* har fortsatt ända till övergången till ålderspension.

24 a §

Självriskpremiens belopp

I de fall som avses i 24 § 1 mom. 2 punkten utgörs grunden för självriskpremien av det belopp som motsvarar förmånsutgiften enligt den inkomstrelaterade dagpenningen för den tid *inkomstrelaterad dagpenning* har betalats till den uppsagda arbetstagaren från anställningsförhållandets slut tills han eller hon fyller 65 år.

Gällande lydelse

24 e §

Skyldighet att lämna uppgifter

Oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande och utlämnande av uppgifter är arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten skyldiga att utan avgift till Sysselsättningsfonden lämna följande uppgifter om de personer som avses i 24 §:

3) uppgifter om arbetslöshetsdagpenning, samt

26 c §

Rätt att få uppgifter av Folkpensionsanstalten

Folkpensionsanstalten ska årligen efter fastställt bokslut delge Sysselsättningsfonden och social- och hälsovårdsministeriet den faktiska finansieringsandel för inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning året innan som fakturerats av kommunerna.

Föreslagen lydelse

24 e §

Skyldighet att lämna uppgifter

Oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande och utlämnande av uppgifter är arbetslöshetskassorna skyldiga att utan avgift till Sysselsättningsfonden lämna följande uppgifter om de personer som avses i 24 §:

3) uppgifter om inkomstrelaterad dagpenning, samt

26 c §

Rätt att få uppgifter av Folkpensionsanstalten

Folkpensionsanstalten ska årligen efter fastställt bokslut delge Sysselsättningsfonden och social- och hälsovårdsministeriet den faktiska finansieringsandel för inkomstrelaterad dagpenning och allmänt stöd året innan som fakturerats av kommunerna specificerad enligt de poster som hänför sig till 50 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd och övrig andel.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På grunddagpenningen tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 4 § 5 och 6 mom. tillämpas på finansieringen av inkomstrelaterad dagpenning som betalats från och med den 1 januari 2025.

5.

Lag

om ändring av 25 och 26 § i lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) 25 § 1 och 2 mom. och 26 § 1 mom. 1 punkten,
sådana de lyder, 25 § 1 mom. i lag 1305/2023, 25 § 2 mom. i lag 388/2023 samt 26 § 1 mom. 1 punkten i lag 279/2024, som följer:

Gällande lydelse

25 §

Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa

För de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna betalas i statsandel för varje inkomstrelaterad dagpenning ett belopp som motsvarar grunddagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 100 dagar. Därefter betalas som statsandel ett belopp som motsvarar grunddagpenningen minskat med den finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning som avses i 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.

Om inkomstrelaterad dagpenning betalas jämkad eller minskad enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, beräknas statsandelen och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning så att de motsvarar grunddagpenningens relativa andel av varje full inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. För inkomstrelaterad dagpenning som med stöd av 2 kap. 7 § 1 mom. 5 och 6 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalats för

Föreslagen lydelse

25 §

Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa

För de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna betalas i statsandel för varje *inkomstrelaterad dagpenning* ett belopp som motsvarar den *inkomstrelaterade dagpenningens grunddel* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa till dess att personen har betalats inkomstrelaterad dagpenning för sammanlagt 100 dagar. Därefter betalas som statsandel ett belopp som motsvarar den *inkomstrelaterade dagpenningens grunddel* minskat med den finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning som avses i 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.

Om inkomstrelaterad dagpenning betalas jämkad eller minskad enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, beräknas statsandelen och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning så att de motsvarar den relativa andel som den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel utgör av varje full inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i den lagen.

Gällande lydelse

permitteringstid och tiden för avbrott i utförande av arbete betalas dock inte statsandel eller finansieringsandel för hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning.

26 §

Andelarna av förvaltningskostnaderna

Såsom statens andel och Sysselsättningsfondens andel som hänför sig till förvaltningskostnaderna betalas

1) ett belopp som motsvarar den i 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivna grunddagpenningen för varje påbörjat hundratal medlemmar; det år då arbetslöshetskassans stadgar första gången blivit fastställda och det därpå följande året är statens andel dock dubbel, och

Föreslagen lydelse

26 §

Andelarna av förvaltningskostnaderna

Såsom statens andel och Sysselsättningsfondens andel som hänför sig till förvaltningskostnaderna betalas

1) ett belopp som motsvarar den i 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedda *inkomstrelaterade dagpenningens grunddel* för varje påbörjat hundratal medlemmar; det år då arbetslöshetskassans stadgar första gången blivit fastställda och det därpå följande året är statens andel dock dubbel, och

Denna lag träder i kraft den

20 .

6.

Lag

om ändring av 12 och 15 § i lagen om allmänt bostadsbidrag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014) 12 § 2 mom. och 15 § 10 punkten, av
dem 15 § 10 punkten sådan den lyder i lag 1533/2016, som följer:

Gällande lydelse

12 §

Inkomster som ska beaktas i bostadsbidraget

Som månadsinkomst kan uppskattas en
inkomst som är minst lika stor som
arbetsmarknadsstödet, om det inte kan visas
att personen inte kan skaffa sig en inkomst
som motsvarar detta belopp.

15 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas ska som
inkomster inte beaktas

10) kostnadsersättning enligt lagen om
offentlig arbetskrafts- och företagsservice
(916/2012) eller annan motsvarande
kostnadsersättning eller ersättning för
uppehälle,

Föreslagen lydelse

12 §

Inkomster som ska beaktas i bostadsbidraget

Som månadsinkomst kan uppskattas en
inkomst som är minst lika stor som *det*
allmänna stöd som avses i lagen om allmänt
stöd (/), om det inte kan visas att personen
inte kan skaffa sig en inkomst som motsvarar
detta belopp.

15 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas ska som
inkomster inte beaktas

10) kostnadsersättning enligt lagen om
ordnande av arbetskraftsservice (380/2023)
eller annan motsvarande kostnadsersättning
eller ersättning för uppehälle,

Denna lag träder i kraft den 20 och
den tillämpas på bidrag som beviljas eller
justeras vid denna tidpunkt eller därefter.

7.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om indexjustering åren 2024–2027 av vissa förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om indexjustering åren 2024–2027 av vissa förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex (1296/2023) 1 § 3 punkten som följer:

Gällande lydelse

1 §

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 11 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004), 67 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), 14 kap. 1 § 1 mom. och 1 b § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), 26 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996), 51 § 1 och 3 mom. i lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014), 17 § 2 mom. 7 punkten och 53 § 1 mom. i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), 11 § 8 mom. i lagen om studiestöd (65/1994), 31 § 1 mom. i lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000) samt 22 § 1 mom. i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) ska följande förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex inte justeras åren 2024–2027:

3) beloppet av grunddagpenningen, grunddagpenningens förhöjningsdel och barnförhöjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa samt beloppet av den inkomst som ska räknas in i arbetsvillkoret för löntagare,

Föreslagen lydelse

1 §

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 11 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004), 67 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), 14 kap. 1 § 1 mom. och 1 b § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), 26 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996), 51 § 1 och 3 mom. i lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014), 17 § 2 mom. 7 punkten och 53 § 1 mom. i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), 11 § 8 mom. i lagen om studiestöd (65/1994), 31 § 1 mom. i lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000) samt 22 § 1 mom. i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) ska följande förmåner och belopp som är bundna vid folkpensionsindex och levnadskostnadsindex inte justeras åren 2024–2027:

3) beloppet av den *inkomstrelaterade dagpenningens grunddel* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och beloppet av den inkomst som ska räknas in i arbetsvillkoret för löntagare,

Denna lag träder i kraft den

20 .

8.

Lag

om ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 8 kap. 9 § 2 mom., 11 kap. 6 § 1 mom. 1 punkten och 15 kap. 11 §, sådana de lyder, 8 kap. 9 § 2 mom. i lag 414/2023, 11 kap. 6 § 1 mom. 1 punkten i lag 535/2019 och 15 kap. 11 § i lag 1201/2009, samt
fogas till 11 kap. 6 § 1 mom., sådant det lyder i lag 535/2019, en ny 1 a-punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

9 §

9 §

Sjukdagpenning efter maximitiden

Sjukdagpenning efter maximitiden

Med den arbetsförhetstid som avses i 1 mom. jämföras den tid för vilken den försäkrade enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller arbetspensionslagarna har fått rehabiliteringspenning, partiell rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning som betalas som rehabiliteringsunderstöd eller har fått ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i trafikförsäkringslagen, lagen om skada, ådragen i militärtjänst, lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom eller lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag eller den tid den försäkrade har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsmyndigheten eller deltagit i

Med den arbetsförhetstid som avses i 1 mom. jämföras den tid för vilken den försäkrade enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller arbetspensionslagarna har fått rehabiliteringspenning, partiell rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning som betalas som rehabiliteringsunderstöd eller har fått ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i trafikförsäkringslagen, lagen om skada, ådragen i militärtjänst, lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom eller lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag eller den tid den försäkrade har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsmyndigheten eller deltagit i

Gällande lydelse

service enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) eller bedrivit studier som avses i 9 kap. i den lagen. Med arbetsförhetstid jämföras också den tid under vilken den försäkrade med stöd av 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har varit berättigad till en förmån enligt den lagen.

Föreslagen lydelse

service enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) eller bedrivit studier som avses i 9 kap. i den lagen. Med arbetsförhetstid jämföras också den tid under vilken den försäkrade med stöd av 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har varit berättigad till *inkomstrelaterad dagpenning* enligt den lagen eller *med stöd av 13 § 2 punkten i lagen om allmänt stöd (/)* har varit berättigad till *allmänt stöd enligt den lagen*.

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

6 §

Förmånsbaserad inkomst

Förmånsbaserad inkomst beräknas på basis av följande ersättningar för inkomstbortfall och sociala förmåner som erhållits under granskningsperioden:

1) arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

6 §

Förmånsbaserad inkomst

Förmånsbaserad inkomst beräknas på basis av följande ersättningar för inkomstbortfall och sociala förmåner som erhållits under granskningsperioden:

1) *inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,*
1 a) *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd,*

15 kap.

Verkställighet

11 §

Arbetslöshetskassans eller Folkpensionsanstaltens rätt till sjukdagpenning

Har en försäkrad för den tid under vilken han eller hon varit arbetsoförmögen fått arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), innehålls den sjukdagpenning som betalats för samma tid upp till ett belopp som motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten

15 kap.

Verkställighet

11 §

Arbetslöshetskassans eller Folkpensionsanstaltens rätt till sjukdagpenning

Har en försäkrad för den tid under vilken han eller hon varit arbetsoförmögen fått *inkomstrelaterad dagpenning* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd*, eller alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet, innehålls den sjukdagpenning som betalats för samma tid upp till ett belopp som motsvarar beloppet av

Gällande lydelse

betalat eller också betalas den till arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som kassan betalat.

Föreslagen lydelse

den förmån som Folkpensionsanstalten betalat eller också betalas den till arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som kassan betalat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Till tid som är jämförbar med arbetsförhetstid betraktas också den tid under vilken den försäkrade har haft rätt till arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning med stöd av 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag.

Förmånsbaserad inkomst beräknas också på basis av sådan grunddagpenning och sådant arbetsmarknadsstöd som erhållits under granskningsperioden och som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag.

Om den försäkrade under tiden för arbetsoförmåga fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag innehålls sjukdagpenning som betalats för samma tid upp till ett belopp som motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten har betalat.

9.

Lag

om ändring av lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 27 § 1 mom., 30 § 1 mom. och 39 § 2 mom., av dem 27 § 1 mom. och 39 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1028/2022, som följer:

Gällande lydelse

27 §

Betalning utan karenstid

Någon karenstid iakttas inte om rehabiliteringsklienten omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas fick sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). Karenstid föreligger inte heller om rehabiliteringsklienten har fått grundläggande utkomststöd i enlighet med lagen om utkomststöd (1412/1997) under samma eller föregående kalendermånad före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas.

30 §

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning

Till en rehabiliteringsklient som har fått rehabiliteringspenning för tiden efter rehabiliteringen kan betalas rehabiliteringsunderstöd enligt prövning, om detta är synnerligen behövligt för att klienten skall få arbete. Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning betalas dock inte för den tid då

Föreslagen lydelse

27 §

Betalning utan karenstid

Någon karenstid iakttas inte om rehabiliteringsklienten omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas fick sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller *inkomstrelaterad dagpenning* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) *eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/)*. Karenstid föreligger inte heller om rehabiliteringsklienten har fått grundläggande utkomststöd i enlighet med lagen om utkomststöd (1412/1997) under samma eller föregående kalendermånad före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas.

30 §

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning

Till en rehabiliteringsklient som har fått rehabiliteringspenning för tiden efter rehabiliteringen kan betalas rehabiliteringsunderstöd enligt prövning, om detta är synnerligen behövligt för att klienten ska få arbete. Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning betalas dock inte för den tid då klienten är berättigad till *inkomstrelaterad dagpenning* enligt lagen om utkomstskydd för

Gällande lydelse

klienten är berättigad till arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Föreslagen lydelse

arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient har fått arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller dagpenningsförmån enligt sjukförsäkringslagen, kan den rehabiliteringspenning som betalas för samma tid upp till beloppet av den betalda arbetslöshetsförmånen eller dagpenningsförmånen återkrävas av Folkpensionsanstalten eller betalas till den behöriga arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som kassan har betalt.

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd eller dagpenningsförmån enligt sjukförsäkringslagen, kan den rehabiliteringspenning som betalas för samma tid upp till beloppet av den betalda inkomstrelaterade dagpenningen, det betalda allmänna stödet eller den betalda dagpenningsförmånen återkrävas av Folkpensionsanstalten eller betalas till den behöriga arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som kassan har betalat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Någon karenstid iakttas inte om rehabiliteringsklienten omedelbart före den dag från vilken rehabiliteringspenningen beviljas fick arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag.

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning betalas inte för den tid för vilken rehabiliteringsklienten har rätt till arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag.

Om en rehabiliteringsklient har fått arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa i dess lydelse vid ikraftträdandet av denna lag, kan den rehabiliteringspenning som betalas för samma tid upp till beloppet av det arbetsmarknadsstöd eller den grunddagpenning som betalats återkrävas av Folkpensionsanstalten.

10.

Lag

om ändring av 19 § i lagen om garantipension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om garantipension (703/2010) 19 § 1 mom. 1 punkten som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §

19 §

Utbetalning av retroaktiv garantipension

Utbetalning av retroaktiv garantipension

En retroaktivt beviljad garantipension ska innehållas för Folkpensionsanstalten eller betalas till arbetslöshetskassan till den del som pensionen motsvarar den förmån som dessa har betalat ut, om Folkpensionsanstalten beviljar garantipension retroaktivt för samma tid för vilken pensionstagaren har fått

1) en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

En retroaktivt beviljad garantipension ska innehållas för Folkpensionsanstalten eller betalas till arbetslöshetskassan till den del som pensionen motsvarar den förmån som dessa har betalat ut, om Folkpensionsanstalten beviljar garantipension retroaktivt för samma tid för vilken pensionstagaren har fått

1) *inkomstrelaterad dagpenning* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) *eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/),*

Denna lag träder i kraft den 20 .

Till den del garantipension beviljas retroaktivt för tiden före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

11.

Lag

om ändring av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i folkpensionslagen (568/2007) 70 § 2 mom. 1 punkten samt
ändras 11 §, 34 § 2 mom. 1 punkten, 56 § 3 mom. samt 70 § 1 mom. 1 punkten,
 av dem 11 § sådan den lyder i lag 1265/2016 och 56 § 3 mom. sådant det lyder i lag 84/2016,
 som följer:

Gällande lydelse

11 §

Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning

Den som är född före 1958 och som med
 stöd av 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för
 arbetslösa (1290/2002) får
 arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har
 rätt att vid 62 års ålder få ålderspension utan
 någon minskning enligt 10 § 2 mom. i denna
 lag. Den som är född 1958–1961 har
 motsvarande rätt vid 64 års ålder.

34 §

Arbetsinkomst som påverkar fortsättningspensionens kompletteringsbelopp och med sådan arbetsinkomst jämförbar inkomst

Med arbetsinkomster jämföras

1) arbetslöshetsförmåner enligt lagen om
 utkomstskydd för arbetslösa,

Föreslagen lydelse

11 §

Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning

*Den som är född 1961 har rätt att få
 ålderspension vid 64 års ålder utan någon
 minskning enligt 10 § 2 mom. i denna lag, om
 personen får inkomstrelaterad dagpenning för
 tilläggsdagar med stöd av 6 kap. 9 § i lagen
 om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002)
 eller om personen har fyllt 62 år innan
 maximitiden enligt 7 § i det kapitlet har gått
 ut, uppfyller kravet på tid i arbete enligt 9 § 2
 mom. i det kapitlet och får allmänt stöd.*

34 §

Arbetsinkomst som påverkar fortsättningspensionens kompletteringsbelopp och med sådan arbetsinkomst jämförbar inkomst

Med arbetsinkomster jämföras

1) *inkomstrelaterad dagpenning* enligt
 lagen om utkomstskydd för arbetslösa och
allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/
),

Gällande lydelse

56 §

*Ansökan om och anmälningsskyldighet i
fråga om pension*

När en person ansöker om ålderspension enligt 11 § ska han eller hon visa upp ett intyg från en arbetslöshetskassa *eller Folkpensionsanstalten* av vilket det framgår för vilken tid han eller hon har fått arbetslöshetsdagpenning med stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

70 §

*Utbetalning av retroaktiv folkpension och
barnförhöjning*

En retroaktivt beviljad folkpension skall innehållas för Folkpensionsanstalten eller betalas till arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som dessa har betalat ut, om Folkpensionsanstalten beviljar folkpension retroaktivt för samma tid för vilken förmånstagaren har fått

1) en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

Det förfarande som anges i 1 mom. tillämpas också, om Folkpensionsanstalten beviljar barnförhöjning retroaktivt för samma tid för vilken förmånstagaren har fått

1) en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

Föreslagen lydelse

56 §

*Ansökan om och anmälningsskyldighet i
fråga om pension*

När en person ansöker om ålderspension enligt 11 § ska han eller hon visa upp ett intyg från en arbetslöshetskassa *av vilket det framgår för vilken tid han eller hon har fått inkomstrelaterad dagpenning* med stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, *om rätten till pension grundar sig på det att personen har fått inkomstrelaterad dagpenning för tilläggsdagar.*

70 §

*Utbetalning av retroaktiv folkpension och
barnförhöjning*

En retroaktivt beviljad folkpension skall innehållas för Folkpensionsanstalten eller betalas till arbetslöshetskassan till den del som motsvarar den förmån som dessa har betalat ut, om Folkpensionsanstalten beviljar folkpension retroaktivt för samma tid för vilken förmånstagaren har fått

1) *inkomstrelaterad dagpenning* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa *eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd,*

Det förfarande som anges i 1 mom. tillämpas också, om Folkpensionsanstalten beviljar barnförhöjning retroaktivt för samma tid för vilken förmånstagaren har fått
(upphävs)

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Vid avgörandet av om de förutsättningar som avses i 11 § i den lag som ändras genom denna lag uppfylls i fråga om en person som är född 1961 för tiden före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på beviljande av pension*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, och på erhållande av sådan arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar som avses i den paragrafen tillämpas 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), sådan paragrafen lydde vid ikraftträdandet av denna lag.

Till den del i 34 § 2 mom. 1 punkten avsedda inkomster som är jämförbara med arbetsinkomster har uppstått före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Till den del folkpension beviljas retroaktivt för tiden före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

12.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 12 § 4 mom., 76 § 4 och 5 mom. samt 120 § 4 mom.,
sådana de lyder, 12 § 4 mom. i lag 1269/2018, 76 § 4 mom. i lag 1203/2009, 76 § 5 mom. i lag 1468/2019 och 120 § 4 mom. i lag 69/2016, som följer:

Gällande lydelse

12 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått en arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

76 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått *grunddagpenning* eller *arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa*.

Dagpenning enligt sjukförsäkringslagen beaktas på det sätt som avses i 4 mom., om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper grunddagpenning enligt lagen om *utkomstskydd för arbetslösa*, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i denna lag.

Föreslagen lydelse

12 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått *inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/)* eller invalid- eller sjukpension.

76 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd*.

Dagpenning enligt sjukförsäkringslagen beaktas på det sätt som avses i 4 mom., om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd*, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i denna lag.

Gällande lydelse

120 §

*Betalning av pension till
Folkpensionsanstalten eller en
arbetslöshetskassa*

Om en arbetstagare tillfälligt har fått av Folkpensionsanstalten utbetalad garantipension enligt 20 § 2 mom. i lagen om garantipension (703/2010) eller pension enligt 72 § i folkpensionslagen eller ovan nämnda pension och bostadsbidrag enligt 8 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) för samma tid för vilken arbetstagaren med anledning av ändringssökande beviljas pension enligt denna lag retroaktivt, ska pensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten på dess yrkande till den del pensionen motsvarar beloppet av den förmån som Folkpensionsanstalten betalat till ett för stort belopp för samma tid.

Föreslagen lydelse

120 §

*Betalning av pension till
Folkpensionsanstalten eller en
arbetslöshetskassa*

Om en arbetstagare har fått *inkomstrelaterad dagpenning* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa *eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd* för samma tid för vilken han eller hon beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska pensionsanstalten på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar *den inkomstrelaterade dagpenning* eller *det allmänna stöd* som har betalats för samma tid.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 12 § 4 mom. och 76 § 4 mom. i denna lag jämföras grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 76 § 5 mom. i denna lag jämföras grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om en arbetstagare har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för samma tid för vilken han eller hon beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska pensionsanstalten på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den grunddagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som enligt lagen om

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*utkomstskydd för arbetslösa har betalats för
samma tid.*

13.

Lag

om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 9 § 3 mom., 28 § 3 mom. och 70 § 5 och 6 mom.,
av dem 9 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1250/2016, 70 § 5 mom. sådant det lyder i lag 1206/2009 och 70 § 6 mom. sådant det lyder i lag 1469/2019, som följer:

Gällande lydelse

9 §

Ålderspensionens belopp

En företagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått en arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

28 §

Rehabiliteringsunderstöd

Till en person som fått rehabiliteringspenning kan för högst sex månader betalas rehabiliteringsunderstöd, om detta är synnerligen behövt för att han eller hon skall kunna få arbete. I sådana fall fastställs rehabiliteringsunderstödet som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster. Rehabiliteringsunderstöd betalas dock inte för den tid för vilken företagaren har rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Föreslagen lydelse

9 §

Ålderspensionens belopp

En företagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått *inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/)* eller invalid- eller sjukpension.

28 §

Rehabiliteringsunderstöd

Till en person som fått rehabiliteringspenning kan för högst sex månader betalas rehabiliteringsunderstöd, om detta är synnerligen behövt för att han eller hon ska kunna få arbete. I sådana fall fastställs rehabiliteringsunderstödet som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster. Rehabiliteringsunderstöd betalas dock inte för den tid för vilken företagaren har rätt till *inkomstrelaterad dagpenning* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd*.

Gällande lydelse

70 §

*Inkomst som pension för återstående tid
grundar sig på*

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken företagaren under granskningstiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Den dagpenning som avses i sjukförsäkringslagen beaktas enligt 5 mom., om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

Föreslagen lydelse

70 §

*Inkomst som pension för återstående tid
grundar sig på*

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken företagaren under granskningstiden har fått *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd*.

Den dagpenning som avses i sjukförsäkringslagen beaktas enligt 5 mom., om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd*, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 9 § 3 mom., 28 § 3 mom. och 70 § 5 mom. i denna lag jämföras grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 70 § 6 mom. i denna lag jämföras grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

14.

Lag

om ändring av 32 och 46 § i lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 32 § 3 mom. och 46 §, av dem 32 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1253/2016, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

32 §

32 §

Ålderspensionens belopp

Ålderspensionens belopp

En lantbruksföretagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått en arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

En lantbruksföretagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått *inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/)* eller invalid- eller sjukpension.

46 §

46 §

Rehabiliteringsunderstöd för att stöda sysselsättning

Rehabiliteringsunderstöd för att stödja sysselsättning

Till en person som fått rehabiliteringspenning kan för högst sex månader betalas rehabiliteringsunderstöd, om detta är synnerligen behövligt för att han eller hon skall kunna få arbete. I sådana fall fastställs rehabiliteringsunderstödet som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster. Rehabiliteringsunderstöd betalas dock inte för den tid för vilken lantbruksföretagaren har rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Till en person som fått rehabiliteringspenning kan för högst sex månader betalas rehabiliteringsunderstöd, om detta är synnerligen behövligt för att han eller hon ska kunna få arbete. I sådana fall fastställs rehabiliteringsunderstödet som ett engångsbelopp och betalas i en eller flera poster. Rehabiliteringsunderstöd betalas dock inte för den tid för vilken lantbruksföretagaren har rätt till *inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .
Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt
stöd (/) ska vid tillämpningen av 32 § 3 mom.
och 46 § i denna lag jämsställas
grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd
enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa
(1290/2002).

15.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 11 § 3 mom., 82 § 4 och 5 mom. och 117 § 4 mom.,
sådana de lyder, 11 § 3 mom. i lag 1256/2016, 82 § 4 mom. i lag 1205/2009, 82 § 5 mom. i lag 1471/2019 och 117 § 4 mom. i lag 78/2016, som följer:

Gällande lydelse

11 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått en arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

82 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Dagpenning enligt sjukförsäkringslagen beaktas på det sätt som avses i 4 mom., om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

Föreslagen lydelse

11 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått *inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd* (/) eller invalid- eller sjukpension.

82 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd*.

Dagpenning enligt sjukförsäkringslagen beaktas på det sätt som avses i 4 mom., om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd*, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

Gällande lydelse

117 §

*Betalning av pension till
Folkpensionsanstalten eller en
arbetslöshetskassa*

Om en arbetstagare har fått
arbetslöshetsdagpenning eller
arbetsmarknadsstöd enligt lagen om
utkomstskydd för arbetslösa för samma tid för
vilken han eller hon beviljas annan pension än
partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska
pensionskassan på yrkande av
arbetslöshetskassan eller
Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva
pensionen till arbetslöshetskassan eller
Folkpensionsanstalten till den del pensionen
till sitt belopp motsvarar den
arbetslöshetsdagpenning eller det
arbetsmarknadsstöd som har betalats för
samma tid.

Föreslagen lydelse

117 §

*Betalning av pension till
Folkpensionsanstalten eller en
arbetslöshetskassa*

Om en arbetstagare har fått
inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om
utkomstskydd för arbetslösa eller allmänt stöd
enligt lagen om allmänt stöd för samma tid för
vilken han eller hon beviljas annan pension än
partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska
pensionskassan på yrkande av
arbetslöshetskassan eller
Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva
pensionen till arbetslöshetskassan eller
Folkpensionsanstalten till den del pensionen
till sitt belopp motsvarar den
*inkomstrelaterade dagpenning eller det
allmänna stöd* som har betalats för samma tid.

Denna lag träder i kraft den 20 .

*Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt
stöd (/) ska vid tillämpningen av 11 § 3 mom.
och 82 § 4 mom. i denna lag jämföras
grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd
enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa
(1290/2002).*

*Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt
stöd (/) ska vid tillämpningen av 82 § 5 mom.
i denna lag jämföras grunddagpenning
enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.*

*Om en arbetstagare har fått
grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd
enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa
för samma tid för vilken han eller hon beviljas
annan pension än partiell förtida
ålderspension retroaktivt, ska pensionskassan
på yrkande av Folkpensionsanstalten betala
den retroaktiva pensionen till
Folkpensionsanstalten till den del pensionen
till sitt belopp motsvarar den
grunddagpenning eller det
arbetsmarknadsstöd som enligt lagen om
utkomstskydd för arbetslösa har betalats för
samma tid.*

16.

Lag

om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) 12 § 3 mom., 29 § 3 mom., 88 § 4 mom. och 130 § 1 mom.,
av dem 12 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1259/2016 och 88 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1472/2019, som följer:

Gällande lydelse

12 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått en arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

29 §

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning

Till en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning och vars senaste anställning före den yrkesinriktade rehabiliteringen har varit hos ett av Kevas medlemssamfund kan betalas rehabiliteringsunderstöd enligt prövning, om detta är särskilt behövligt med tanke på personens sysselsättning. Rehabiliteringsunderstöd betalas emellertid inte för den tid för vilken arbetstagaren har rätt till arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Föreslagen lydelse

12 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått *inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/)* eller invalid- eller sjukpension.

29 §

Rehabiliteringsunderstöd enligt prövning

Till en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning och vars senaste anställning före den yrkesinriktade rehabiliteringen har varit hos ett av Kevas medlemssamfund kan betalas rehabiliteringsunderstöd enligt prövning, om detta är särskilt behövligt med tanke på personens sysselsättning. Rehabiliteringsunderstöd betalas emellertid inte för den tid för vilken arbetstagaren har rätt till *inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd.*

Gällande lydelse

88 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. På motsvarande sätt beaktas även dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper grunddagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

130 §

*Betalning av pension till
Folkpensionsanstalten eller en
arbetslöshetskassa*

Om en arbetstagare har fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för samma tid för vilken han eller hon beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska Keva på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den arbetslöshetsdagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som har betalats för samma tid.

Föreslagen lydelse

88 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas såsom inkomst 1 047,22 euro för varje hel månad för vilken arbetstagaren under granskningstiden har fått *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd*. På motsvarande sätt beaktas även dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, om den årsinkomst som ligger till grund för dagpenningen inbegriper *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd*, men inte löne- eller företagarinkomst till det eurobelopp som anges i 4 § 3 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

130 §

*Betalning av pension till
Folkpensionsanstalten eller en
arbetslöshetskassa*

Om en arbetstagare har fått *inkomstrelaterad dagpenning* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa *eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd* för samma tid för vilken han eller hon beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska Keva på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den *inkomstrelaterade dagpenning eller det allmänna stöd* som har betalats för samma tid.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 12 § 3 mom. och 29 § 3 mom. i denna lag jämföras grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Med allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) ska vid tillämpningen av 88 § 4 mom. jämföras grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om en arbetstagare har fått grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa för samma tid för vilken han eller hon beviljas annan pension än partiell förtida ålderspension retroaktivt, ska pensionsanstalten på yrkande av Folkpensionsanstalten betala den retroaktiva pensionen till Folkpensionsanstalten till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den grunddagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa har betalats för samma tid.

17.

Lag

om ändring av 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) 141 § som följer

Gällande lydelse

141 §

*Retroaktiv ersättning som ska betalas till
arbetslöshetskassan och
Folkpensionsanstalten för tiden med
arbetslöshetsförmån*

Om den skadade har fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) för samma tid som han eller hon beviljats ersättning för inkomstbortfall retroaktivt enligt denna lag, ska försäkringsanstalten på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala ersättningen för inkomstbortfall retroaktivt till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del den motsvarar den arbetslöshetsdagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som betalats för samma tid.

Föreslagen lydelse

141 §

*Retroaktiv ersättning som ska betalas till
arbetslöshetskassan och
Folkpensionsanstalten för tiden med
**inkomstrelaterad dagpenning eller allmänt
stöd***

Om den skadade har fått inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) för samma tid som han eller hon beviljats ersättning för inkomstbortfall retroaktivt enligt denna lag, ska försäkringsanstalten på yrkande av arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten betala ersättningen för inkomstbortfall retroaktivt till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten till den del den motsvarar den *inkomstrelaterade dagpenning eller det allmänna stöd* som betalats för samma tid.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Till den del som ersättning för
inkomstbortfall beviljas retroaktivt för tiden
före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de
bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

18.

Lag

om ändring av 97 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)
97 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 1160/2020, som följer:

Gällande lydelse

97 §

*Betalning av ersättningen till någon annan
än den skadade*

Vid betalningen av en ersättning ska iakttas
vad som

2) i 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och
om yrkessjukdomar föreskrivs om retroaktiv
ersättning som ska betalas till
arbetslöshetskassan och
Folkpensionsanstalten för tiden med
arbetslöshetsförmån,

Föreslagen lydelse

97 §

*Betalning av ersättningen till någon annan
än den skadade*

Vid betalningen av en ersättning ska iakttas
vad som

2) i 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och
om yrkessjukdomar föreskrivs om retroaktiv
ersättning som ska betalas till
arbetslöshetskassan *för tiden med*
inkomstrelaterad dagpenning och till
Folkpensionsanstalten för tiden med *allmänt*
stöd,

Denna lag träder i kraft den 20 .

19.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bosättningsbaserad social trygghet i gränsöverskridande fall (16/2019) 7 §
som följer:

Gällande lydelse

7 §

Arbetstagare vid tillämpning av förmånslagstiftningen

Vid tillämpningen av de lagar som nämns i 1 § 2 mom. 1 punkten i denna lag betraktas en person som kommer till Finland för att arbeta som arbetstagare om personens förvärvsinkomster åtminstone motsvarar beloppet av grunddagpenningen enligt 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) omvandlad till månadsinkomst på det sätt som avses i 6 kap. 2 § 3 mom. i den lagen. Personen betraktas som arbetstagare från och med tidpunkten då denne börjar arbeta och så länge som det arbete som uppfyller inkomstkravet fortsätter.

Föreslagen lydelse

7 §

Arbetstagare vid tillämpning av förmånslagstiftningen

Vid tillämpningen av de lagar som nämns i 1 § 2 mom. 1 punkten i denna lag betraktas en person som kommer till Finland för att arbeta som arbetstagare om personens förvärvsinkomster åtminstone motsvarar beloppet av *den i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) föreskrivna inkomstrelaterade dagpenningens grunddel* omvandlad till månadsinkomst på det sätt som avses i 2 § 3 mom. i det kapitlet. Personen betraktas som arbetstagare från och med tidpunkten då denne börjar arbeta och så länge som det arbete som uppfyller inkomstkravet fortsätter.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 1 §, 2 § 4–6 punkten, 3 § 1, 2 och 4 mom., 4 § 1 och 2 mom., 15 §, 18 § 1 mom., 27 § 1 mom. och 28 § 1 mom., sådana de lyder, 1 §, 3 § 1 mom., 15 §, 18 § 1 mom. och 27 § 1 mom. i lag 399/2023, 2 § 4 punkten i lag 1293/2002, 2 § 5 punkten i lag 1003/2012, 2 § 6 punkten och 4 § 1 och 2 mom. i lag 937/2012, 3 § 2 mom. i lagarna 937/2012 och 399/2023, 3 § 4 mom. i lag 1103/2024 och 28 § 1 mom. i lag 1314/2014, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs det om åtgärder med vilka förutsättningarna att få arbete på den öppna arbetsmarknaden och möjligheterna att delta i utbildning samt att få offentlig arbetskraftsservice som tillhandahålls av arbetskraftsmyndigheten förbättras för den som får arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd på grund av långvarig arbetslöshet. I lagen föreskrivs också om rättigheter och skyldigheter för den som deltar i åtgärderna.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *arbetsmarknadsstöd* stöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

5) *den som har rätt till arbetsmarknadsstöd* en person som får arbetsmarknadsstöd samt en person som avses i 10 kap. 2 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

6) *kostnadsersättning* ersättning per dag som med stöd av 10 kap. 6 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas den

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs det om åtgärder med vilka förutsättningarna att få arbete på den öppna arbetsmarknaden och möjligheterna att delta i utbildning samt att få offentlig arbetskraftsservice som tillhandahålls av arbetskraftsmyndigheten förbättras för den som får *allmänt stöd eller* utkomststöd på grund av långvarig arbetslöshet. I lagen föreskrivs också om rättigheter och skyldigheter för den som deltar i åtgärderna.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *allmänt stöd* stöd enligt *lagen om allmänt stöd* (/),

5) *den som har rätt till allmänt stöd* en person som får allmänt stöd samt en person som avses i 19 § 2 mom. i lagen om *allmänt stöd eller* i 10 kap. 2 § 3 mom. 1–3 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

6) *kostnadsersättning* ersättning per dag som med stöd av 19 § 3 mom. 5 punkten i lagen om *allmänt stöd* betalas den som får

Gällande lydelse

som får arbetsmarknadsstöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för en arbetslös som inte har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd och

1) för vilken det har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) och som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar under de senaste tolv kalendermånaderna,

2) för vilken det har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och som har fått arbetslöshetsdagpenning under arbetslöshetsdagpenningsperioden enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

3) för vilken det har ordnats ett samtal om jobbsökning enligt 32 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och vars huvudsakliga försörjning de senaste fyra månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

Denna lag tillämpas dessutom på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för en arbetslös som har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd och för vilken det tidigare har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och

1) som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar,

2) som efter arbetslöshetsdagpenningsperioden enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar på grund av arbetslöshet, eller

Föreslagen lydelse

allmänt stöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för en arbetslös som inte har fyllt 25 år och som har rätt till *allmänt stöd* eller som får utkomststöd och

1) för vilken det har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) och som på grund av arbetslöshet har fått *allmänt stöd* för minst 180 dagar under de senaste tolv kalendermånaderna,

2) för vilken det har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och som har fått *inkomstrelaterad dagpenning för maximitiden* enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

3) för vilken det har ordnats ett samtal om jobbsökning enligt 32 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och vars huvudsakliga försörjning de senaste fyra månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

Denna lag tillämpas dessutom på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för en arbetslös som har fyllt 25 år och som har rätt till *allmänt stöd* eller som får utkomststöd och för vilken det tidigare har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och

1) som på grund av arbetslöshet har fått *allmänt stöd* för minst 500 dagar,

2) som efter *maximitiden* enligt 6 kap. 7 eller 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har fått *allmänt stöd* för minst 180 dagar på grund av arbetslöshet, eller

3) vars huvudsakliga försörjning under de senaste tolv månaderna har grundat sig på

Gällande lydelse

3) vars huvudsakliga försörjning under de senaste tolv månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

Denna lag tillämpas inte på den som har en gällande integrationsplan enligt lagen om främjande av integration (681/2023) eller för vilken en ovan avsedd plan ännu inte har utarbetats. Då tiderna enligt 1 och 2 mom. räknas ut ska dock beaktas arbetsmarknadsstöd och utkomststöd som på grund av arbetslöshet utbetalats under tiden för integrationsplanen.

4 §

Förhållande till övrig lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag ska när det gäller arbetsmarknadsstöd, kostnadsersättning och utkomststöd vilka beviljas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte samt ärenden som gäller dem tillämpas vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om arbetsmarknadsstöd, kostnadsersättning och ärenden som gäller dem samt vad som i lagen om utkomststöd bestäms om utkomststöd och ärenden som gäller utkomststöd.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till arbetsmarknadsstöd eller kostnadsersättning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, ska hänvisningen anses gälla också arbetsmarknadsstöd och kostnadsersättning som betalas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om inte något annat följer av denna lag.

15 §

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i vissa fall

Föreslagen lydelse

utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

Denna lag tillämpas inte på den som har en gällande integrationsplan eller sektorsövergripande integrationsplan enligt lagen om främjande av integration (681/2023) eller för vilken ovan avsedda planer ännu inte har utarbetats. Då tiderna enligt 1 och 2 mom. räknas ut ska dock beaktas allmänt stöd och utkomststöd som på grund av arbetslöshet utbetalats under tiden för integrationsplanen.

4 §

Förhållande till övrig lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag ska när det gäller allmänt stöd, kostnadsersättning och utkomststöd vilka beviljas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte samt ärenden som gäller dem tillämpas vad som i lagen om allmänt stöd föreskrivs om allmänt stöd, kostnadsersättning och ärenden som gäller dem samt vad som i lagen om utkomststöd föreskrivs om utkomststöd och ärenden som gäller utkomststöd.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till allmänt stöd eller kostnadsersättning enligt lagen om allmänt stöd, ska hänvisningen anses gälla också allmänt stöd och kostnadsersättning som betalas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om inte något annat följer av denna lag.

15 §

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i vissa fall

För den som har rätt till allmänt stöd eller vars huvudsakliga inkomst består av utkomststöd på grund av arbetslöshet eller som får inkomstrelaterad dagpenning kan på

Gällande lydelse

För den som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller vars huvudsakliga inkomst består av utkomststöd på grund av arbetslöshet eller som får arbetslöshetsdagpenning kan på begäran ordnas arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte före de tider som anges i 3 § 1 och 2 mom., om välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten, efter att ha gett personen i fråga tillfälle att bli hörd, bedömer att arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte bäst stöder personens livskompetens och sysselsättningsförutsättningar. Innan verksamheten ordnas ska en aktiveringsplan om arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte utarbetas så som anges i 3 kap. eller en sektorsövergripande sysselsättningsplan utarbetas enligt vad som föreskrivs i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen. Personen i fråga ska framställa begäran om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte hos Arbetskraftsmyndigheten eller välfärdsområdet.

18 §

Sysselsättningspenning och reseersättning

Till den som får utkomststöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas för varje dag som personen deltar i verksamheten en sysselsättningspenning som är lika stor som kostnadsersättningen enligt 104 § 1 mom. i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice. Sysselsättningspenning betalas dock inte för de dagar för vilka personen får kostnadsersättning enligt 10 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

27 §

Folkpensionsanstaltens skyldighet att lämna uppgifter

Folkpensionsanstalten ska lämna Arbetskraftsmyndigheten uppgifter om personer som i fråga om de dagar för vilka arbetsmarknadsstöd och arbetslöshetsdagpenning har betalats

Föreslagen lydelse

begäran ordnas arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte före de tider som anges i 3 § 1 och 2 mom., om välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten, efter att ha gett personen i fråga tillfälle att bli hörd, bedömer att arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte bäst stöder personens livskompetens och sysselsättningsförutsättningar. Innan verksamheten ordnas ska det utarbetas en aktiveringsplan om arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte eller en i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen avsedd sektorsövergripande sysselsättningsplan. Personen i fråga ska framställa begäran om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte hos Arbetskraftsmyndigheten eller välfärdsområdet.

18 §

Sysselsättningspenning och reseersättning

Till den som får utkomststöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas för varje dag som personen deltar i verksamheten en sysselsättningspenning som är lika stor som kostnadsersättningen enligt 104 § 1 mom. i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice. Sysselsättningspenning betalas dock inte för de dagar för vilka personen får kostnadsersättning *med stöd av 19 § 3 mom. 5 punkten i lagen om allmänt stöd.*

27 §

Folkpensionsanstaltens skyldighet att lämna uppgifter

Folkpensionsanstalten ska lämna Arbetskraftsmyndigheten uppgifter om personer som i fråga om de dagar för vilka *allmänt stöd* och *inkomstrelaterad dagpenning* har betalats uppfyller de i 3 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller 2 mom. 1 eller 2 punkten fastställda villkoren för utarbetande av en aktiveringsplan. Uppgifterna ska lämnas

Gällande lydelse

uppfyller de i 3 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller 2 mom. 1 eller 2 punkten fastställda villkoren för utarbetande av en aktiveringsplan. Uppgifterna ska lämnas före utgången av kalendermånaden efter den då villkoren uppfyllts.

28 §

Ändringssökande

Då ändring söks i beslut som avses i 10 eller 18 § i denna lag gäller för arbetsmarknadsstödet vidkommande vad som bestäms i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och för utkomststödet vidkommande vad som bestäms i 6 kap. i socialvårdslagen (1301/2014).

Föreslagen lydelse

före utgången av kalendermånaden efter den då villkoren uppfyllts.

28 §

Ändringssökande

Vid sökande av ändring i beslut som avses i 10 eller 18 § iakttas i fråga om *det allmänna stödet* 6 kap. i *lagen om allmänt stöd* och i fråga om utkomststödet 6 kap. i socialvårdslagen (1301/2014).

Denna lag träder i kraft den 20 .

21.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare (1231/1996) 4 § 1 mom., sådant det
lyder i lag 1663/2015, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Rätt till semester

Rätt till semester har en lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla. Som lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla anses en lantbruksföretagare vars arbetsinsats vid tidpunkten för avbyttjänsten och under de sex månader som föregått den har bestått av bedrivande av lantbruk i minst samma utsträckning som av arbete utanför lantbruksföretaget. En lantbruksföretagare anses dock inte ha uppgiften som huvudsyssla om han eller hon vid tidpunkten för avbyttjänsten betalas arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller om företagaren inte betalas sådan förmån på grund av att tid utan ersättning enligt 1 kap. 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa pågår. Närmare bestämmelser om vad som anses vara huvudsyssla utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

4 §

Rätt till semester

Rätt till semester har en lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla. Som lantbruksföretagare med uppgiften som huvudsyssla anses en lantbruksföretagare vars arbetsinsats vid tidpunkten för avbyttjänsten och under de sex månader som föregått den har bestått av bedrivande av lantbruk i minst samma utsträckning som av arbete utanför lantbruksföretaget. En lantbruksföretagare anses dock inte ha uppgiften som huvudsyssla om han eller hon vid tidpunkten för avbyttjänsten betalas *inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/) eller om företagaren vid tidpunkten för avbyttjänsten inte har rätt till en nämndförmån på grund av en tid utan ersättning enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 8 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa*. Närmare bestämmelser om vad som anses vara huvudsyssla utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

22.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (381/2023) 7 § 2 mom.
som följer:

Gällande lydelse

7 §

Skyldigheter i anslutning till en sektorsövergripande sysselsättningsplan

Bestämmelser om hur arbetslösa personers rätt att få arbetslöshetsförmåner påverkas vid försummelse av de skyldigheter som avses i 1 mom. finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), och bestämmelser om hur rätten att få utkomststöd påverkas i sådana fall finns i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Föreslagen lydelse

7 §

Skyldigheter i anslutning till en sektorsövergripande sysselsättningsplan

Bestämmelser om hur arbetslösa personers rätt att få *inkomstrelaterad dagpenning* påverkas vid försummelse av de skyldigheter som avses i 1 mom. finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), bestämmelser om hur rätten att få *allmänt stöd påverkas i sådana fall finns i lagen om allmänt stöd (/)*, och bestämmelser om hur rätten att få utkomststöd påverkas i sådana fall finns i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Denna lag träder i kraft den

20 .

23.

Lag

om ändring av lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om främjande av integration (681/2023) 5 § 18 punkten, 7 §, 24 § 4 mom., det inledande stycket i 28 § 1 mom., 32 § 2 mom. och 95 § 3 mom., av dem 5 §, 7 § i sin svenska språkdräkt och 95 § 3 mom. sådana de lyder i lag 1100/2024, samt
fogas till 5 §, sådan den lyder i lagarna 1100/2014 och 721/2025, en ny 19 punkt, som följer:

Gällande lydelse

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

18) *goda befolkningsrelationer* relationer mellan befolkningsgrupper som baserar sig på positiva attityder, en fungerande växelverkan, en känsla av trygghet och deltagande i samhället.

7 §

Rätten till arbetslöshetsförmån och utkomststöd

Bestämmelser om invandrades rätt till arbetslöshetsförmån finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och bestämmelser om invandrades rätt till utkomststöd i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Föreslagen lydelse

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

18) *goda befolkningsrelationer* relationer mellan befolkningsgrupper som baserar sig på positiva attityder, en fungerande växelverkan, en känsla av trygghet och deltagande i samhället,

19) *arbetslöshetsförmån inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/).*

7 §

Rätten till inkomstrelaterad dagpenning, allmänt stöd och utkomststöd

Bestämmelser om invandrades rätt att få inkomstrelaterad dagpenning finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, *bestämmelser om invandrades rätt att få allmänt stöd finns i lagen om allmänt stöd* och bestämmelser om invandrades rätt att få utkomststöd finns i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Gällande lydelse

24 §

*Integrationskundens skyldighet att följa
integrationsplanen*

Bestämmelser om hur försummelse av skyldigheterna inverkar på rätten att få arbetslöshetsförmån finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och bestämmelser om hur det inverkar på utkomststödet finns i lagen om utkomststöd.

28 §

Stöd för frivilliga studier

En integrationskund som bedriver frivilliga studier har rätt till arbetslöshetsförmån under de förutsättningar som anges i denna lag och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om

32 §

*Tillämpning av lagen om ordnande av
arbetskraftsservice på frivilliga studier*

När integrationskundens frivilliga studier stöds med arbetslöshetsförmån på grundval av 31 § 2 mom. tillämpas inte bestämmelserna om rätten till kostnadsersättning i 103 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, och på studierna tillämpas inte bestämmelserna om rätten till arbetslöshetsförmån i 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Föreslagen lydelse

24 §

*Integrationskundens skyldighet att följa
integrationsplanen*

Bestämmelser om hur försummelse av skyldigheterna inverkar på rätten att få *inkomstrelaterad dagpenning* finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, *bestämmelser om hur försummelse av skyldigheterna inverkar på rätten att få allmänt stöd* finns i *lagen om allmänt stöd* och bestämmelser om hur försummelse av skyldigheterna inverkar på utkomststödet finns i lagen om utkomststöd.

28 §

Stöd för frivilliga studier

En integrationskund som bedriver frivilliga studier har rätt till arbetslöshetsförmån under de förutsättningar som anges i denna lag, i lagen om utkomstskydd för arbetslösa *och i lagen om allmänt stöd*, om

32 §

*Tillämpning av lagen om ordnande av
arbetskraftsservice på frivilliga studier*

Vad som i 103 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice föreskrivs om rätten till kostnadsersättning, i 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om rätten till arbetslöshetsförmån och i 2 kap. i lagen om allmänt stöd föreskrivs om rätten till allmänt stöd tillämpas inte i fråga om en integrationskund, om integrationskundens frivilliga studier stöds med arbetslöshetsförmån på grundval av 31 § 2 mom. i denna lag.

Gällande lydelse

95 §

Sökande av ändring

I fråga om en integrationsplan som avses i 16 § eller en översyn av en sådan plan enligt 22 § får omprövning inte begäras separat och inte heller besvär anföras separat. Bestämmelser om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens eller en arbetslöshetskassas beslut om arbetslöshetsförmån finns i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Bestämmelser om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens beslut om utkomststöd finns i 24 § i lagen om utkomststöd.

Föreslagen lydelse

95 §

Sökande av ändring

I fråga om en integrationsplan som avses i 16 § eller en översyn av en sådan plan enligt 22 § får omprövning inte begäras separat och inte heller besvär anföras separat. Bestämmelser om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens eller en arbetslöshetskassas beslut om arbetslöshetsförmån finns i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa *och i 6 kap. i lagen om allmänt stöd*. Bestämmelser om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens beslut om utkomststöd finns i 24 § i lagen om utkomststöd.

Denna lag träder i kraft den

20 .

24.

Lag

om ändring av 13 § i lagen om livskraftscentralerna och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om livskraftscentralerna och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret (531/2025) 13 § 2 mom. 6 och 7 punkten som följer:

Gällande lydelse

13 §

*Sysselsättnings-, utvecklings- och
förvaltningscentrets uppgifter*

Sysselsättnings-, utvecklings- och
förvaltningscentret har dessutom i uppgift

6) att sköta riksomfattande information och rådgivning som hänför sig till offentlig arbetskraftsservice, utkomstskydd för arbetslösa och inledande och utveckling av företagsverksamhet,

7) att ge arbetskraftsmyndigheterna stöd när det gäller att utveckla systemet med arbetskraftsservice och ge dem juridisk rådgivning med avseende på verkställigheten av lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023), lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (381/2023), lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om främjande av integration (681/2023),

Föreslagen lydelse

13 §

*Sysselsättnings-, utvecklings- och
förvaltningscentrets uppgifter*

Sysselsättnings-, utvecklings- och
förvaltningscentret har dessutom i uppgift

6) att sköta riksomfattande information och rådgivning som hänför sig till offentlig arbetskraftsservice och utkomstskydd för arbetslösa *inklusive sådant allmänt stöd på grundval av arbetslöshet som avses i lagen om allmänt stöd (/)* samt till inledande och utveckling av företagsverksamhet,

7) att ge arbetskraftsmyndigheterna stöd när det gäller att utveckla systemet med arbetskraftsservice och ge dem juridisk rådgivning med avseende på verkställigheten av lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023), lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (381/2023), lagen om utkomstskydd för arbetslösa, *lagen om allmänt stöd* och lagen om främjande av integration (681/2023),

Denna lag träder i kraft den

20 .

25.

Lag

om ändring av 12 kap. 3 § i arbetsavtalslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetsavtalslagen (55/2001) rubriken för 12 kap. 3 § samt 12 kap. 3 § 1, 3 och 4 mom.,
sådana de lyder i lag 1448/2016, som följer:

Gällande lydelse

12 kap.

Skadeståndsskyldighet

3 §

*Hur arbetslöshetsdagpenning inverkar på
betalning av skadestånd och ersättning*

Från en ersättning som bestämts enligt 2 § ska till den del den utgör ersättning till arbetstagaren för löneförmåner som gått förlorade på grund av arbetslöshet innan domen avkunnades eller meddelades avdras

1) 75 procent av den inkomstrelaterade arbetslöshetsdagpenning som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och som har betalats till arbetstagaren för den ifrågavarande tiden,

2) 80 procent av den grunddagpenning som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som har betalats till arbetstagaren för den ifrågavarande tiden, och

3) arbetsmarknadsstöd som med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa har betalats till arbetstagaren för den ifrågavarande tiden.

När domstolen behandlar ett ärende som avses i 1 mom. 1 punkten ska den ge arbetslöshetsförsäkringsfonden och den arbetslöshetskassa som betalat förmånen

Föreslagen lydelse

12 kap.

Skadeståndsskyldighet

3 §

*Hur inkomstrelaterad dagpenning och
allmänt stöd inverkar på betalning av
skadestånd och ersättning*

Från en ersättning som bestämts enligt 2 § ska, till den del den utgör ersättning till arbetstagaren för löneförmåner som gått förlorade på grund av arbetslöshet innan domen avkunnades eller meddelades, dras av

1) 75 procent av *den arbetslöshetsdagpenning* som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och som har betalats till arbetstagaren för tiden i fråga,

2) 80 procent av det allmänna *stöd* som avses i lagen om *allmänt stöd* (/) och som har betalats till arbetstagaren för tiden i fråga, om arbetstagaren har uppfyllt löntagares arbetsvillkor enligt 5 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och

3) *allmänt stöd* som enligt lagen om *allmänt stöd* har betalats till arbetstagaren för tiden i fråga, om arbetstagaren inte har uppfyllt löntagares arbetsvillkor enligt 5 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

När domstolen behandlar ett ärende som avses i 1 mom. 1 punkten ska den ge *Sysselsättningsfonden* och den arbetslöshetskassa som betalat förmånen

Gällande lydelse

tillfälle att bli hörda. Domstolen ska ålägga arbetsgivaren att betala det belopp som dragits av från ersättningen till arbetslöshetsförsäkringsfonden och sända en dom eller ett beslut i ärendet som vunnit laga kraft till arbetslöshetsförsäkringsfonden för kännedom. Vad som här föreskrivs om arbetslöshetsförsäkringsfonden gäller på motsvarande sätt Folkpensionsanstalten när domstolen behandlar ett ärende som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten.

Om avtal ingås om arbetsgivarens ersättningsskyldighet, ska i det särskilt nämnas den med stöd av 2 § avtalade totala ersättningen och den däri ingående ersättning som ska betalas till arbetstagaren för löneförmåner som gått förlorade på grund av arbetslöshet innan avtalet ingicks. Avdrag från ersättningen ska göras med iakttagande av vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. i denna paragraf. Arbetsgivaren ansvarar för att det belopp som dragits av från ersättningen betalas till arbetslöshetsförsäkringsfonden eller Folkpensionsanstalten och att en kopia av avtalet sänds till arbetslöshetsförsäkringsfonden eller Folkpensionsanstalten för kännedom.

Föreslagen lydelse

tillfälle att bli hörda. Domstolen ska ålägga arbetsgivaren att betala det belopp som dragits av från ersättningen till *Sysselsättningsfonden* och sända en dom eller ett beslut i ärendet som vunnit laga kraft till *Sysselsättningsfonden* för kännedom. Vad som i denna paragraf föreskrivs om *Sysselsättningsfonden* gäller på motsvarande sätt Folkpensionsanstalten när domstolen behandlar ett ärende som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten.

Om avtal ingås om arbetsgivarens ersättningsskyldighet, ska i det särskilt nämnas den med stöd av 2 § avtalade totala ersättningen och den däri ingående ersättning som ska betalas till arbetstagaren för löneförmåner som gått förlorade på grund av arbetslöshet innan avtalet ingicks. Avdrag från ersättningen ska göras med iakttagande av 1 och 2 mom. i denna paragraf. Arbetsgivaren svarar för att det belopp som dragits av från ersättningen betalas till *Sysselsättningsfonden* eller Folkpensionsanstalten och att en kopia av avtalet sänds till *Sysselsättningsfonden* eller Folkpensionsanstalten för kännedom.

Denna lag träder i kraft den

20 .

26.

Lag

om ändring av 12 kap. 3 § i lagen om sjöarbetsavtal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) rubriken för 12 kap. 3 §, 3 § 1 mom. 2 och 3
punkten samt 3 och 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

12 kap.

Skadeståndsskyldighet

3 §

*Hur arbetslöshetsdagpenning inverkar på
betalning av skadestånd och ersättning*

Från en ersättning som bestämts enligt 2 §
ska, till den del den utgör ersättning till
arbetstagaren för löneförmåner som gått
förlorade på grund av arbetslöshet innan
domen avkunnades eller meddelades, dras av

2) 80 procent av den grunddagpenning som
avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa
och som har betalats till arbetstagaren för
tiden i fråga,

3) arbetsmarknadsstöd som enligt lagen om
utkomstskydd för arbetslösa har betalats till
arbetstagaren för tiden i fråga.

När domstolen behandlar ett ärende som
avses i 1 mom. 1 punkten ska den ge
arbetslöshetsförsäkringsfonden och den
arbetslöshetskassa som betalat förmånen
tillfälle att bli hörda. Domstolen ska ålägga
arbetsgivaren att betala det belopp som dragits
av från ersättningen till
arbetslöshetsförsäkringsfonden och sända en
dom eller ett beslut i ärendet som vunnit laga

Föreslagen lydelse

12 kap.

Skadeståndsskyldighet

3 §

*Hur inkomstrelaterad dagpenning och
allmänt stöd inverkar på betalning av
skadestånd och ersättning*

Från en ersättning som bestämts enligt 2 §
ska, till den del den utgör ersättning till
arbetstagaren för löneförmåner som gått
förlorade på grund av arbetslöshet innan
domen avkunnades eller meddelades, dras av

2) 80 procent av *det allmänna stöd som
avses i lagen om allmänt stöd (/) och som
har betalats till arbetstagaren för tiden i
fråga, om arbetstagaren har uppfyllt
löntagares arbetsvillkor enligt 5 kap. 3 § i
lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och*

3) *allmänt stöd som enligt lagen om allmänt
stöd har betalats till arbetstagaren för tiden i
fråga, om arbetstagaren inte har uppfyllt
löntagares arbetsvillkor enligt 5 kap. 3 § i
lagen om utkomstskydd för arbetslösa.*

När domstolen behandlar ett ärende som
avses i 1 mom. 1 punkten ska den ge
Sysselsättningsfonden och den
arbetslöshetskassa som betalat förmånen
tillfälle att bli hörda. Domstolen ska ålägga
arbetsgivaren att betala det belopp som dragits
av från ersättningen till *Sysselsättningsfonden*
och sända en dom eller ett beslut i ärendet som
vunnit laga kraft till *Sysselsättningsfonden* för

Gällande lydelse

kraft till arbetslöshetsförsäkringsfonden för kännedom. Vad som här föreskrivs om arbetslöshetsförsäkringsfonden gäller på motsvarande sätt Folkpensionsanstalten när domstolen behandlar ett ärende som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten.

Om ett avtal ingås om arbetsgivarens ersättningsskyldighet, ska i det särskilt nämnas den med stöd av 2 § avtalade totala ersättningen och den däri ingående ersättning som ska betalas till arbetstagaren för löneförmåner som gått förlorade på grund av arbetslöshet innan avtalet ingicks. Avdrag från ersättningen ska göras med iakttagande av vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. Arbetsgivaren ansvarar för att det belopp som dragits av från ersättningen betalas till arbetslöshetsförsäkringsfonden eller Folkpensionsanstalten och att en kopia av avtalet sänds till arbetslöshetsförsäkringsfonden eller Folkpensionsanstalten för kännedom.

Föreslagen lydelse

kännedom. Vad som i denna paragraf föreskrivs om *Sysselsättningsfonden* gäller på motsvarande sätt Folkpensionsanstalten när domstolen behandlar ett ärende som avses i 1 mom. 2 eller 3 punkten.

Om avtal ingås om arbetsgivarens ersättningsskyldighet, ska i det särskilt nämnas den med stöd av 2 § avtalade totala ersättningen och den däri ingående ersättning som ska betalas till arbetstagaren för löneförmåner som gått förlorade på grund av arbetslöshet innan avtalet ingicks. Avdrag från ersättningen ska göras med iakttagande av 1 och 2 mom. i denna paragraf. Arbetsgivaren svarar för att det belopp som dragits av från ersättningen betalas till *Sysselsättningsfonden* eller Folkpensionsanstalten och att en kopia av avtalet sänds till *Sysselsättningsfonden* eller Folkpensionsanstalten för kännedom.

Denna lag träder i kraft den

20 .

27.

Lag

om ändring av 45 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (304/2003) 45 § som följer:

Gällande lydelse

45 §

Ersättning för inkomstbortfall

När ett ärende som gäller upphävande av ett tjänsteförhållande i de fall som avses i 44 § 1 mom. har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut och arbetsgivaren har fått en sådan utredning som avses nedan i 2 mom., betalas till tjänsteinnehavaren utan dröjsmål den inkomst för den ordinarie arbetstiden som han eller hon med anledning av att tjänsteförhållandet upphävts i strid med lagen har gått miste om minskad med motsvarande inkomst som han eller hon under samma tid förvärvat i annan anställning, som yrkesutövare eller företagare och som tjänsteinnehavaren inte skulle ha fått i tjänsten. Likaså beaktas som avdrag inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) samt dagpenning och moderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen (364/1963) som för motsvarande tid betalats till tjänsteinnehavaren.

Tjänsteinnehavaren är skyldig att utan dröjsmål lämna arbetsgivaren en tillförlitlig utredning om andra förvärvsinkomster, inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd och sjukförsäkringsersättningar enligt 1 mom. som tjänsteinnehavaren erhållit.

Arbetsgivaren är skyldig att utan dröjsmål till arbetslöshetsförsäkringsfonden betala 75

Föreslagen lydelse

45 §

Ersättning för inkomstbortfall

När ett ärende som gäller upphävande av ett tjänsteförhållande i de fall som avses i 44 § 1 mom. har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut och arbetsgivaren har fått en sådan utredning som avses i 2 mom. i denna paragraf, betalas till tjänsteinnehavaren utan dröjsmål den inkomst för den ordinarie arbetstiden som han eller hon med anledning av att tjänsteförhållandet upphävts i strid med lagen har gått miste om, minskad med motsvarande inkomst som han eller hon under samma tid förvärvat i annan anställning, som yrkesutövare eller företagare och som tjänsteinnehavaren inte skulle ha fått i tjänsten. Likaså beaktas som avdrag inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), *allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/)* och *dagpenningsförmån* enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) som för motsvarande tid betalats till tjänsteinnehavaren.

Tjänsteinnehavaren är skyldig att utan dröjsmål lämna arbetsgivaren en tillförlitlig redogörelse för andra förvärvsinkomster, inkomstrelaterad dagpenning, *allmänt stöd* och sjukförsäkringsersättningar enligt 1 mom. som tjänsteinnehavaren fått.

Arbetsgivaren är skyldig att utan dröjsmål till *Sysselsättningsfonden* betala 75 procent och till arbetslöshetskassan i fråga 25 procent av den inkomstrelaterade dagpenning som

Gällande lydelse

procent och till arbetslöshetskassan i fråga 25 procent av den inkomstrelaterade dagpenning som betalats till tjänsteinnehavaren och till Folkpensionsanstalten den grunddagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som betalats till tjänsteinnehavaren.

När tjänsteinnehavarens pensionsförmåner fastställs betraktas som löneinkomst den i 1 mom. avsedda inkomsten, i vilken som avdrag beaktats sådan pensionsberättigande inkomst som tjänsteinnehavaren förvärvat i en annan anställning eller som yrkesutövare eller företagare enligt 1 mom. Som avdrag beaktas inte sådana dagpenningar eller sådant arbetsmarknadsstöd som avses i 1 mom. Utan hinder av vad som föreskrivs någon annanstans anses tjänsteinnehavaren när pensionsrätten fastställs ha stått i ett fortlöpande tjänsteförhållande även under den tid som nämns i 1 mom. trots att ingen inkomst skall betalas till honom eller henne för denna tid.

Bestämmelserna i denna paragraf om inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd gäller också dagpenning avvägd enligt förtjänsten och grunddagpenning som utbetalats med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/1984) samt arbetsmarknadsstöd som utbetalats med stöd av lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/1993).

Föreslagen lydelse

betalats till tjänsteinnehavaren, och till Folkpensionsanstalten betala det *allmänna stöd* som betalats till tjänsteinnehavaren.

När tjänsteinnehavarens pensionsförmåner fastställs, betraktas som löneinkomst den i 1 mom. avsedda inkomsten, i vilken som avdrag beaktats sådan pensionsberättigande inkomst som tjänsteinnehavaren förvärvat i en annan anställning eller som yrkesutövare eller företagare enligt det momentet. Som avdrag beaktas inte sådana dagpenningar eller sådant *allmänt stöd* som avses i 1 mom. Oberoende av vad som föreskrivs någon annanstans anses tjänsteinnehavaren när pensionsrätten fastställs ha stått i ett fortlöpande tjänsteförhållande även under den tid som avses i 1 mom. trots att ingen inkomst ska betalas till honom eller henne för denna tid.

Det som i denna paragraf föreskrivs om allmänt stöd gäller också sådan grunddagpenning och sådant arbetsmarknadsstöd som betalats med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

_____ *Denna lag träder i kraft den*

20 .

28.

Lag

om ändring av 2 och 31 a § i lagen om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021) 2 § 1 mom. 12 punkten och 31 a §, sådana de lyder, 2 § 1 mom. 12 punkten i lag 384/2023 och 31 a § i lagarna 384/2023, 447/2024 och 1071/2024, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Statsandel enligt denna lag beviljas inte för driftskostnader som föranleds av

12) den kommunala finansieringsandel som avses i 14 kap. 3 a och 3 b § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och 25 § i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984),

31 a §

Ersättning för kommunens utvidgade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner

Som ersättning för kommunens utvidgade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner läggs till statsandelen för kommunal basservice ett belopp som statsbidragsmyndigheten fastställer i enlighet med 2 mom.

Det sammanlagda beloppet av ersättningarna motsvarar den kostnadsökning som det utvidgade finansieringsansvaret för arbetslöshetsförmåner medför för kommunerna på riksnivå.

Som kompensation för kommunens utvidgade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner ökas kommunens

Föreslagen lydelse

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Statsandel enligt denna lag beviljas inte för driftskostnader som föranleds av

12) den kommunala finansieringsandel som avses i 51 § i lagen om allmänt stöd (/), 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och 25 § i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984),

31 a §

Ersättning för utvidgat finansieringsansvar för förmåner som betalas på grundval av arbetslöshet

Till statsandelen för kommunal basservice läggs en ersättning för utvidgat finansieringsansvar för förmåner som betalas på grundval av arbetslöshet. Ersättningsbeloppet baserar sig på den ersättning för utvidgat finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner som statsbidragsmyndigheten fastställt för finansåret 2025 och som har bestämts på basis av de uppgifter om utbetalningen av inkomstrelaterad dagpenning, arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd år 2023.

Gällande lydelse

statsandel så att den motsvarar den kostnadsökning som det utvidgade finansieringsansvaret för arbetslöshetsförmåner medför för kommunen.

Ersättningarna enligt denna paragraf bestäms på basis av de uppgifter om utbetalningen av arbetslöshetsförmåner år 2023 som fram till utgången av 2023 samlats hos arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten. Ersättningarna justeras till 2024 års nivå så att de motsvarar indexjusteringen av de arbetslöshetsförmåner som ligger till grund för finansieringsansvaret, med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (456/2001). I ersättningarna beaktas dessutom de ändringar i storleken på utkomstskyddets grunddel som träder i kraft 2024. Folkpensionsanstalten och social- och hälsovårdsministeriet ska lämna finansministeriet sådana uppgifter om utbetalningen av arbetslöshetsförmåner som behövs för att ersättningarna ska kunna fastställas.

Beloppet av de ersättningar som avses i denna paragraf justeras årligen i enlighet med en indexjustering av de arbetslöshetsförmåner som ligger till grund för finansieringsansvaret och i överensstämmelse med lagen om folkpensionsindex.

Närmare bestämmelser om bestämmande av beloppet av de ersättningar som avses i denna paragraf och om de uppgifter som ska användas vid bestämmandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

Beloppet av den ersättning som avses i 1 mom. justeras årligen i enlighet med lagen om folkpensionsindex (456/2001) så att den motsvarar indexjusteringen av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

Denna lag träder i kraft den

20 .

29.

Lag

om ändring av 93 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 93 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1194/2023, som följer:

Gällande lydelse

93 §

Kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen

Om den skattskyldige under skatteåret har fått arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd eller dagpenning för tryggnad av försörjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller moderskapspenning, särskild moderskapspenning, faderskapspenning, graviditetspenning, särskild graviditetspenning, föräldrapenning eller partiell föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), minskas hans eller hennes självriskandel med 80 euro för varje full ersättningsmånad. Självriskandelen är dock minst 160 euro. Till en full ersättningsmånad anses höra ett belopp som motsvarar 21,5 ersättningsdagar. Om den skattskyldige under skatteåret har erhållit jämkad arbetslöshetsförmån eller partiell föräldrapenning, ändras ersättningsdagarna till hela ersättningsdagar när man beräknar fulla ersättningsmånader.

Föreslagen lydelse

93 §

Kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen

Om den skattskyldige under skatteåret har fått *inkomstrelaterad dagpenning* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) *eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/)* för tryggnad av försörjningen eller moderskapspenning, särskild moderskapspenning, faderskapspenning, graviditetspenning, särskild graviditetspenning, föräldrapenning eller partiell föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), minskas hans eller hennes självriskandel med 80 euro för varje full ersättningsmånad. Självriskandelen är dock minst 160 euro. Till en full ersättningsmånad anses höra ett belopp som motsvarar 21,5 ersättningsdagar. Om den skattskyldige under skatteåret har erhållit jämkad *inkomstrelaterad dagpenning eller jämkat allmänt stöd eller* partiell föräldrapenning, ändras ersättningsdagarna till hela ersättningsdagar vid beräkningen av fulla ersättningsmånader.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 60 § i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tjänsteinnehavare i evangelisk-lutherska kyrkan (653/2023) 60 § som följer:

Gällande lydelse

60 §

Ersättning för inkomstbortfall

När ett ärende som gäller avslutande av ett tjänsteförhållande i de fall som avses i 59 § 1 mom. har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut och arbetsgivaren har fått den redogörelse som avses i 2 mom. i denna paragraf, ska tjänsteinnehavaren utan dröjsmål betalas den inkomst för ordinarie arbetstid som han eller hon har gått miste om på grund av att tjänsteförhållandet avslutades lagstridigt. Från inkomsten ska de motsvarande inkomster dras av som tjänsteinnehavaren har fått för samma tid i andra anställningsförhållanden eller som yrkesutövare eller företagare och som han eller hon inte skulle ha fått i tjänsten. Från inkomsten ska också den inkomstrelaterade dagpenning, den grunddagpenning och det arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) dras av som betalats till tjänsteinnehavaren, liksom den dagpenningsförmån enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) som betalats till tjänsteinnehavaren för motsvarande tid.

Tjänsteinnehavaren är skyldig att utan dröjsmål lämna arbetsgivaren en tillförlitlig redogörelse för andra förvärvsinkomster, inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd och sjukförsäkringsersättningar enligt 1 mom. som tjänsteinnehavaren fått.

Arbetsgivaren är skyldig att utan dröjsmål till Sysselsättningsfonden betala 75 procent och till arbetslöshetskassan 25 procent av den

Föreslagen lydelse

60 §

Ersättning för inkomstbortfall

När ett ärende som gäller avslutande av ett tjänsteförhållande i de fall som avses i 59 § 1 mom. har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut och arbetsgivaren har fått den redogörelse som avses i 2 mom. i denna paragraf, ska tjänsteinnehavaren utan dröjsmål betalas den inkomst för ordinarie arbetstid som han eller hon har gått miste om på grund av att tjänsteförhållandet avslutades lagstridigt. Från inkomsten ska de motsvarande inkomster dras av som tjänsteinnehavaren har fått för samma tid i andra anställningsförhållanden eller som yrkesutövare eller företagare och som han eller hon inte skulle ha fått i tjänsten. Från inkomsten ska också den inkomstrelaterade dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och det *allmänna stöd enligt lagen om allmänt stöd* (/) dras av som betalats till tjänsteinnehavaren, liksom den dagpenningsförmån enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) som betalats till tjänsteinnehavaren för motsvarande tid.

Tjänsteinnehavaren är skyldig att utan dröjsmål lämna arbetsgivaren en tillförlitlig redogörelse för andra förvärvsinkomster, inkomstrelaterad dagpenning, *allmänt stöd* och sjukförsäkringsersättningar enligt 1 mom. som tjänsteinnehavaren fått.

Arbetsgivaren är skyldig att utan dröjsmål till Sysselsättningsfonden betala 75 procent och till arbetslöshetskassan 25 procent av den

Gällande lydelse

inkomstrelaterade dagpenning som betalats tjänsteinnehavaren, och till Folkpensionsanstalten betala den grunddagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som betalats tjänsteinnehavaren. När tjänsteinnehavarens pensionsförmåner bestäms, betraktas som löneinkomst den i 1 mom. avsedda inkomsten, i vilken den pensionsberättigande inkomst som tjänsteinnehavaren fått i ett sådant annat anställningsförhållande eller som sådan yrkesutövare eller företagare som avses i 1 mom. har beaktats som avdrag. Som avdrag beaktas inte dagpenningar eller arbetsmarknadsstöd som avses i 1 mom. Oberoende av vad som föreskrivs någon annanstans i lag anses tjänsteinnehavaren när pensionsrätten bestäms ha stått i ett fortlöpande tjänsteförhållande också under den tid som nämns i 1 mom., även om ingen inkomst ska betalas till honom eller henne för denna tid.

Det som i denna paragraf föreskrivs om inkomstrelaterad dagpenning, grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd gäller också sådan inkomstrelaterad dagpenning, sådan grunddagpenning och sådant arbetsmarknadsstöd som betalats med stöd av lagen om utkomtskydd för arbetslösa.

Föreslagen lydelse

inkomstrelaterade dagpenning som betalats till tjänsteinnehavaren, och till Folkpensionsanstalten betala det allmänna stöd som betalats till tjänsteinnehavaren. När tjänsteinnehavarens pensionsförmåner bestäms, betraktas som löneinkomst den i 1 mom. avsedda inkomsten, i vilken den pensionsberättigande inkomst som tjänsteinnehavaren fått i ett sådant annat anställningsförhållande eller som sådan yrkesutövare eller företagare som avses i 1 mom. har beaktats som avdrag. Som avdrag beaktas inte dagpenningar eller *allmänt stöd* som avses i 1 mom. Oberoende av vad som föreskrivs någon annanstans i lag anses tjänsteinnehavaren när pensionsrätten bestäms ha stått i ett fortlöpande tjänsteförhållande också under den tid som avses i 1 mom., även om ingen inkomst ska betalas till honom eller henne för denna tid.

Det som i denna paragraf föreskrivs om allmänt stöd gäller också sådan grunddagpenning och sådant arbetsmarknadsstöd som betalats med stöd av lagen om utkomtskydd för arbetslösa.

Denna lag träder i kraft den

20 .

31.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om studiestöd (65/1994) 6 § 4 punkten, sådan den lyder i lag 792/2007, som
följer:

Gällande lydelse

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

4) får arbetsmarknadsstöd,
arbetslöshetsdagpenning eller
utbildningsdagpenning enligt lagen om
utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

Föreslagen lydelse

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Studiestöd beviljas inte den som

4) får inkomstrelaterad dagpenning enligt
lagen om utkomstskydd för arbetslösa
(1290/2002) eller allmänt stöd enligt lagen om
allmänt stöd (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

32.

Lag

om ändring av 20 och 21 § i lagen om nationella studie- och examensregister

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017) 20 § och 21 § 1 mom. 3 punkten,
sådana de lyder, 20 § i lag 1221/2020 och 21 § 1 mom. 3 punkten i lag 568/2019, som följer:

Gällande lydelse

20 §

Datakällor för antagningsregistret

De som är gemensamt personuppgiftsansvariga för antagningsregistret har rätt att, utöver de uppgifter som sökanden har uppgett, trots sekretessbestämmelserna, få sådana uppgifter som avses i 19 § 1 och 5 mom. ur studentexamensregistret och från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, arbets- och näringsmyndigheterna, anordnarna av grundläggande utbildning, universiteten, yrkeshögskolorna, anordnarna av yrkesutbildning och gymnasieutbildning, anordnarna av utbildning som handleder för examensutbildning och huvudmännen för läroanstalter inom det fria bildningsarbetet samt ur sådana gemensamma register för två eller flera högskolor som har skapats för antagningen av studerande.

21 §

Utlämnande av uppgifter ur antagningsregistret

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter som avses i 19 § 1 och 5 mom., i den utsträckning de uppgifter som avses i 1 mom. behövs och de uppgifter som avses i 5 mom. är nödvändiga för skötseln av mottagarens uppgifter, lämnas ut ur antagningsregistret

Föreslagen lydelse

20 §

Datakällor för antagningsregistret

De som är gemensamt personuppgiftsansvariga för antagningsregistret har rätt att, utöver de uppgifter som sökanden har uppgett, trots sekretessbestämmelserna få sådana uppgifter som avses i 19 § 1 och 5 mom. ur studentexamensregistret och från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Arbetskraftsmyndigheterna, Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret, anordnarna av grundläggande utbildning, universiteten, yrkeshögskolorna, anordnarna av yrkesutbildning och gymnasieutbildning, anordnarna av utbildning som handleder för examensutbildning och huvudmännen för läroanstalter inom det fria bildningsarbetet samt ur sådana gemensamma register för två eller flera högskolor som har skapats för antagningen av studerande.

21 §

Utlämnande av uppgifter ur antagningsregistret

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter som avses i 19 § 1 och 5 mom., i den utsträckning de uppgifter som avses i 1 mom. behövs och de uppgifter som avses i 5 mom. är nödvändiga för skötseln av mottagarens uppgifter, lämnas ut ur antagningsregistret

Gällande lydelse

3) till Folkpensionsanstalten för skötseln av uppgifter enligt lagen om studiestöd (65/1994), lagen om stöd för skolresor (48/1997) och lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) samt till Folkpensionsanstalten och arbets- och näringsmyndigheterna för utredning av förutsättningarna för att få en arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

Föreslagen lydelse

3) till Folkpensionsanstalten för skötseln av uppgifter enligt lagen om studiestöd (65/1994), lagen om stöd för skolresor (48/1997) och lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) samt till Folkpensionsanstalten, Arbetskraftsmyndigheten och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret för utredning av förutsättningarna för att få inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/).

Denna lag träder i kraft den

20 .

33.

Lag

om ändring av 4 kap. 51 a § i utsökningsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utsökningsbalken (705/2007) 4 kap. 51 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 60/2018,
som följer:

Gällande lydelse

4 kap.

Utmätning

51 a §

*Uppskov med utmätning på grundval av
sysselsättning*

Om gäldenären vid den tidpunkt då ett anställningsförhållande inleds har fått arbetslöshetsförmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) för minst 258 dagar, ska vid inkomstgränsutmätning utmätningen av lönen på gäldenärens begäran skjutas upp så att uppskovet varar halva anställningsförhållandets längd, dock i högst sex månader. Uppskovstiden räknas från det att anställningsförhållandet inleddes, och antalet uppskovsmånader avrundas uppåt till hela kalendermånader. Uppskov behöver inte ges om gäldenären tidigare har beviljats uppskov och ett nytt uppskov väsentligt skulle äventyra den sökandes rätt att få betalning.

Föreslagen lydelse

4 kap.

Utmätning

51 a §

*Uppskov med utmätning på grundval av
sysselsättning*

Om gäldenären vid den tidpunkt då ett anställningsförhållande inleds har fått *inkomstrelaterad dagpenning* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) *eller allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/)* för minst 258 dagar, ska vid inkomstgränsutmätning utmätningen av lönen på gäldenärens begäran skjutas upp så att uppskovet varar halva anställningsförhållandets längd, dock i högst sex månader. Uppskovstiden räknas från det att anställningsförhållandet inleddes, och antalet uppskovsmånader avrundas uppåt till hela kalendermånader. Uppskov behöver inte ges om gäldenären tidigare har beviljats uppskov och ett nytt uppskov väsentligt skulle äventyra den sökandes rätt att få betalning.

Denna lag träder i kraft den

20 .

34.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om rättegång i försäkringsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i försäkringsdomstolen (677/2016) 6 § 1 mom. 3 punkten som följer:

Gällande lydelse

6 §

*Ledamöter insatta i förhållandena inom
arbetslivet eller företagsverksamhet i
sammansättningen*

Beroende på målets eller ärendets art ingår
det i försäkringsdomstolens sammansättning
enligt 2 § dessutom två ledamöter som är
insatta i förhållandena inom arbetslivet och
arbetsmarknaden eller med
företagsverksamhet, om det är fråga om

3) arbetslöshetsdagpenning,
arbetsmarknadsstöd, arbetskraftspolitiskt
utbildningsstöd, utbildningsdagpenning,
vuxenutbildningsstöd, ersättning för
uppehälle, alterneringsersättning, lönegaranti
eller ärenden där ansökan om medlemskap i
en arbetslöshetskassa har förkastats eller en
medlem uteslutits ur arbetslöshetskassan,

Föreslagen lydelse

6 §

*Ledamöter insatta i förhållandena inom
arbetslivet eller företagsverksamhet i
sammansättningen*

Beroende på målets eller ärendets art ingår
det i försäkringsdomstolens sammansättning
enligt 2 § dessutom två ledamöter som är
insatta i förhållandena inom arbetslivet och
arbetsmarknaden eller med
företagsverksamhet, om det är fråga om

3) *inkomstrelaterad dagpenning*, allmänt
stöd, arbetskraftspolitiskt utbildningsstöd,
utbildningsdagpenning,
vuxenutbildningsstöd, ersättning för
uppehälle, alterneringsersättning, lönegaranti
eller ärenden där ansökan om medlemskap i
en arbetslöshetskassa har förkastats eller en
medlem uteslutits ur arbetslöshetskassan,

Denna lag träder i kraft den 20 .
Vid sökande av ändring i ett beslut av
Folkpensionsanstalten som har fattats med
tillämpning av de bestämmelser som gällde
vid ikraftträdandet av denna lag iakttas de
bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Statsrådets förordning

om allmänt stöd

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 16 § 1 mom., 33 § 1 mom. och 54 § 4 mom. i lagen om allmänt stöd (/):

1 §

Utbetalning av allmänt stöd

Allmänt stöd betalas i efterskott i betalningsperioder så, att den första betalningsperioden är två veckor lång och varje därpå följande betalningsperiod fyra veckor lång. Allmänt stöd ska utbetalas så att det kan lyftas av sökanden inom en vecka från betalningsperiodens utgång.

Allmänt stöd kan betalas för en kortare tid än fyra veckor eller en månad om den arbetssökande påbörjar ett arbete under betalningsperioden.

Allmänt stöd som jämkats med stöd av 15 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd (/) samt kostnadsersättning kan betalas månatligen i efterskott.

2 §

Behovsprövning av allmänt stöd samt partiellt allmänt stöd

De inkomster som ska beaktas vid behovsprövning av allmänt stöd enligt 16 § i lagen om allmänt stöd eller vid partiellt allmänt stöd beräknas enligt det belopp till vilket de fortlöpande kommer att uppgå under arbetslöshetstiden, eller enligt de inkomster som ska anses påverka personens inkomstnivå under den tiden, även om den tid då de erhålls inte sammanfaller med arbetslöshetstiden. En inkomstpost som återkommer årligen eller annars regelbundet fördelas såsom inkomst för hela året eller någon annan inkomstperiod. Innan behovsprövningen görs eller partiellt allmänt stöd fastställs ska från den inkomst som påverkar det allmänna stödet dras av kostnaderna för inkomstens förvärvande och bibehållande.

3 §

Avdrag från inkomsterna

Sådana kostnader för inkomstens förvärvande och bibehållande som får dras av från de inkomster som motsvarar situationen vid den tidpunkt då det allmänna stödet betalas ut är

- 1) utgifter för inkomstens förvärvande enligt 54 § i inkomstskattelagen (1535/1992), och
- 2) avdrag för inkomstens förvärvande enligt 93–95 § i inkomstskattelagen.

Levnadskostnader och avdrag av skattelättnadskaraktär är inte sådana kostnader för inkomstens förvärvande och bibehållande som avses vid behovsprövning av allmänt stöd eller vid partiellt allmänt stöd enligt 18 § i lagen om allmänt stöd.

4 §

Inkomster som ska beaktas

Som sådana inkomster enligt 16 § i lagen om allmänt stöd som motsvarar situationen vid den tidpunkt då allmänt stöd betalas ut och som ska beaktas vid behovsprövningen av det allmänna stödet eller i det i 18 § i den lagen avsedda partiella allmänna stödet, betraktas den arbetslösas eller hans eller hennes föräldrars inkomster oberoende av inkomstkälla och skatteplikt, dock med undantag av

- 1) tillfälliga inkomster såsom arv, gåva, tillfälliga försäljningsvinster och därmed jämförbara inkomster,
- 2) ersättning för särskilda kostnader såsom resedagtraktamenten, ersättningar för resekostnader och ersättningar för sjukvårdskostnader,
- 3) sådana arbetsinkomster för föräldrarna som tjänats in under en kortvarig period och som inte kan anses påverka personens inkomstnivå under arbetslösheten,
- 4) pension som betalas retroaktivt som en engångsbetalning,
- 5) förmån som i samband med överlåtelse av en fastighet har förbehållits för viss tid eller på livstid (sytning),
- 6) underhållsbidrag som ett barn får av den ena föräldern eller underhållsstöd som erhållits i stället för detta,
- 7) behovsprövat allmänt stöd till en förälder,
- 8) inkomster jämförbara med inkomsterna enligt 1–7 punkten.

5 §

Folkpensionsanstaltens anmälan om beloppet av statens förskott

Folkpensionsanstalten ska månatligen, senast 10 bankdagar före betalningsdagen för förskottet, till social- och hälsovårdsministeriet anmäla beloppet av det förskott som enligt Folkpensionsanstaltens bedömning behövs för att betala de allmänna stöd som ska betalas följande månad.

6 §

Utbetalning av förskott

Staten betalar förskottet enligt 5 § till Folkpensionsanstaltens allmänna fond för social trygghet den näst sista bankdagen i föregående månad. I exceptionella situationer kan betalningsdagen för förskottet flyttas till ett tidigare eller senare datum.

7 §

Fastställande av statens och Sysselsättningsfondens slutliga finansiering

Skillnaden mellan det förskott som är avsett att täcka beloppet av de i 5 § avsedda allmänna stöd som betalas under en viss månad och de faktiska förmånsutgifterna beaktas när förskottet fastställs för den tredje månaden efter månaden i fråga.

Skillnaden mellan den slutliga statsandelen för minimibeloppet för finansieringen av det allmänna stödet och de förskott som betalats fastställs årligen i samband med anmälan om förskottet för mars månad.

Statens och Sysselsättningsfondens slutliga betalningsandelar fastställs årligen i samband med anmälan om förskottet för mars månad.

8 §

Uttagande och betalning av kommunernas finansieringsandel

Folkpensionsanstalten ska före den 15 varje månad till kommunerna sända en faktura över kommunens finansieringsandel enligt 51 § i lagen om allmänt stöd med avseende på det allmänna stöd som betalats under föregående månad. Till fakturan ska fogas de uppgifter som avses i 48 § 2 mom. i lagen om allmänt stöd. Förfallodag för fakturan är den 28 i den månad då fakturan sänts.

9 §

Fastställande av slutlig finansiering

Folkpensionsanstalten ska i samband med sitt bokslut årligen fastställa det belopp som kommunerna bör ha betalat i finansieringsandel för det allmänna stödet.

10 §

Ikraftträdandebestämmelse

Denna förordning träder i kraft den 20 .

Statsrådets förordning

om ändring av statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställande av arbetslöshetsförmån

I enlighet med statsrådets beslut
ändras i statsrådets förordning om inkomst som skall beaktas vid fastställande av arbetslöshetsförmån (1332/2002) 5 § 1 mom. 1 punkten som följer:

1 kap.

Löneinkomster som ska beaktas i arbetsvillkoret för löntagare samt fastställande av lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning

5 §

Fastställande av årsinkomst

Till den i 4 § nämnda årsinkomsten räknas löneinkomst som arbetstagaren fått på grund av ett anställningsförhållande och därmed jämförbar personlig inkomst samt dessutom följande socialförmåner och ersättningar för inkomstbortfall samt andra stöd förutsatt att de är skattepliktig inkomst för mottagaren:

1) inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och allmänt stöd enligt lagen om allmänt stöd (/),

Denna förordning träder i kraft den _____ 20 .

Statsrådets förordning

om ändring av statsrådets förordning om verkställigheten av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med statsrådets beslut

ändras i statsrådets förordning om verkställigheten av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1330/2002) 1 §, 3 § 2 mom., rubriken för 4 kap., 15 och 17 §, rubriken för 5 kap. samt 20 och 20 b §,

sådana de lyder, 1 § 3 mom. i förordning 1276/2013, 3 § 2 mom. i förordning 153/2018, rubriken för 4 kap. i förordning 933/2020, 17 § i förordningarna 933/2020 och 784/2024 samt 15 §, rubriken för 5 kap., 20 och 20 b § i förordning 784/2024, som följer:

1 kap.

Utbetalning av arbetslöshetsförmån

1 §

Utbetalning av arbetslöshetsförmån

Den inkomstrelaterade dagpenningen betalas från och med dagpenningsperiodens begynnelse i efterskott för betalningsperioder om fyra veckor eller en månad, dock så, att den första betalningsperioden kan vara kortare än ovannämnda period.

Inkomstrelaterad dagpenning kan betalas för en kortare tid än fyra veckor eller en månad om den arbetssökande påbörjar ett arbete under betalningsperioden.

Den jämkade arbetslöshetsförmån som avses i 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) samt kostnadsersättning kan betalas månatligen i efterskott.

3 §

Ansökan om och utbetalning av rörlighetsunderstöd

På utbetalning av rörlighetsunderstöd tillämpas 1 § 1 mom.

4 kap.

Finansieringen av rörlighetsunderstödet

15 §

Folkpensionsanstaltens anmälan om beloppet av statens förskott

Folkpensionsanstalten ska månatligen, senast 10 bankdagar före betalningsdagen för förskottet, till social- och hälsovårdsministeriet anmäla beloppet av det förskott som enligt Folkpensionsanstaltens bedömning behövs för att betala de rörlighetsunderstöd som ska betalas följande månad.

17 §

Fastställande av statens och Sysselsättningsfondens slutliga finansiering

Skillnaden mellan det förskott som är avsett att täcka beloppet av de i 15 § avsedda förmåner som betalas under en viss månad och de faktiska förmånsutgifterna beaktas när förskottet fastställs för den tredje månaden efter månaden i fråga.

Folkpensionsanstalten ska varje år före utgången av januari månad meddela Finansinspektionen de i 14 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedda utgifter i fråga om förtjänstskyddet i enlighet med artikel 65.6 och 65.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen som betalas under föregående år, separat för varje arbetslöshetskassa.

Statens och Sysselsättningsfondens slutliga betalningsandelar fastställs årligen i samband med anmälan om förskottet för mars månad.

5 kap.

Kommunernas finansieringsandel av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel

20 §

Uppbörd och betalning av kommunernas finansieringsandel

Folkpensionsanstalten ska före den 15 varje månad till kommunerna sända en faktura över kommunens finansieringsandel enligt 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och 25 och 25 a § i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) med avseende på den inkomstrelaterade dagpenning som betalas under föregående månad. Till fakturan ska fogas de uppgifter som avses i 13 kap. 6 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Förfallodag för fakturan är den 28 i den månad då fakturan sänts.

20 b §

Fastställande av slutlig finansiering

Folkpensionsanstalten ska i samband med sitt bokslut årligen fastställa det belopp som kommunerna bör ha betalat i finansieringsandel för den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel och Folkpensionsanstalten bör ha redovisat vidare till Sysselsättningsfonden.

Denna förordning träder i kraft den _____ 20.

Arbets- och näringsministeriets förordning

om ändring av 3 § i arbets- och näringsministeriets förordning om givande av arbetskraftspolitiskt utlåtande och om uppgifter som ska antecknas i utlåtandet

I enlighet med arbets- och näringsministeriets beslut
ändras i arbets- och näringsministeriets förordning om givande av arbetskraftspolitiskt
utlåtande och om uppgifter som ska antecknas i utlåtandet (512/2024) 3 § som följer:

3 §

Uppgift om utbildning som ger yrkesfärdigheter

Ett arbetskraftspolitiskt utlåtande som gäller allmänt stöd kan förses med uppgift om att den
arbetssökande efter grundskolan eller gymnasiet genomgått utbildning som ger
yrkesfärdigheter.

Denna förordning träder i kraft den _____ 20__ .